

Holy Bible

Aionian **Edition**®

Η Καινή Διαθήκη
Tischendorf Greek New Testament

Holy Bible Aionian Edition ®
Η Καινή Διαθήκη
Tischendorf Greek New Testament

CC Attribution NoDerivatives 4.0, 2018-2024

Source text: eBible.org

Source version: 7/13/2024

Source copyright: Public Domain
Constantinus Tischendorf, 1849

Formatted by Speedata Publisher 4.19.18 (Pro) on 7/19/2024

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously

<https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc

<https://Nainoia-Inc.signedon.net>

We pray for a modern public domain translation in every language

Report content and format concerns to Nainoia Inc

Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Preface

Ελληνική at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aiōdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aiōdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Take the time to understand these eleven words. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read online at AionianBible.org, with Android, and TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal... and purple is the color of royalty!

History

Ελληνική at AionianBible.org/History

- 04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
- 12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
- 06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
- 01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
- 06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
- 12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
- 01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
- 01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
- 07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
- 07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
- 02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
- 03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
- 10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
- 11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
- 03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
- 10/28/19 - Aionian Bible nursed as J. and J. pray.
- 10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
- 02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
- 05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
- 08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
- 12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
- 03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
- 11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
- 12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
- 01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
- 01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
- 02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEP Bible.
- 02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
- 12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
- 02/04/24 - 352 translations now available in 135 languages.
- 05/01/24 - 371 translations now available in 151 languages.

Table of Contents

NEW TESTAMENT

Κατα Ματθαιον	1
Κατα Μαρκον	42
Κατα Λουκαν	68
Κατα Ιωαννην	112
Πραξεις	145
Προς Ρωμαιους	189
Προς Κορινθιους Α΄	205
Προς Κορινθιους Β΄	221
Προς Γαλατας	232
Προς Εφεσιους	238
Προς Φιλιππησιους	244
Προς Κολοσσαεις	248
Προς Θεσσαλονικεις Α΄	252
Προς Θεσσαλονικεις Β΄	256
Προς Τιμοθεον Α΄	258
Προς Τιμοθεον Β΄	263
Προς Τιτον	267
Προς Φιλημονα	269
Προς Εβραιους	270
Ιακωβου	283
Πετρου Α΄	288
Πετρου Β΄	293
Ιωαννου Α΄	296
Ιωαννου Β΄	301
Ιωαννου Γ΄	302
Ιουδα	303
Αποκαλυψις Ιωαννου	305

APPENDIX

Reader's Guide

Glossary

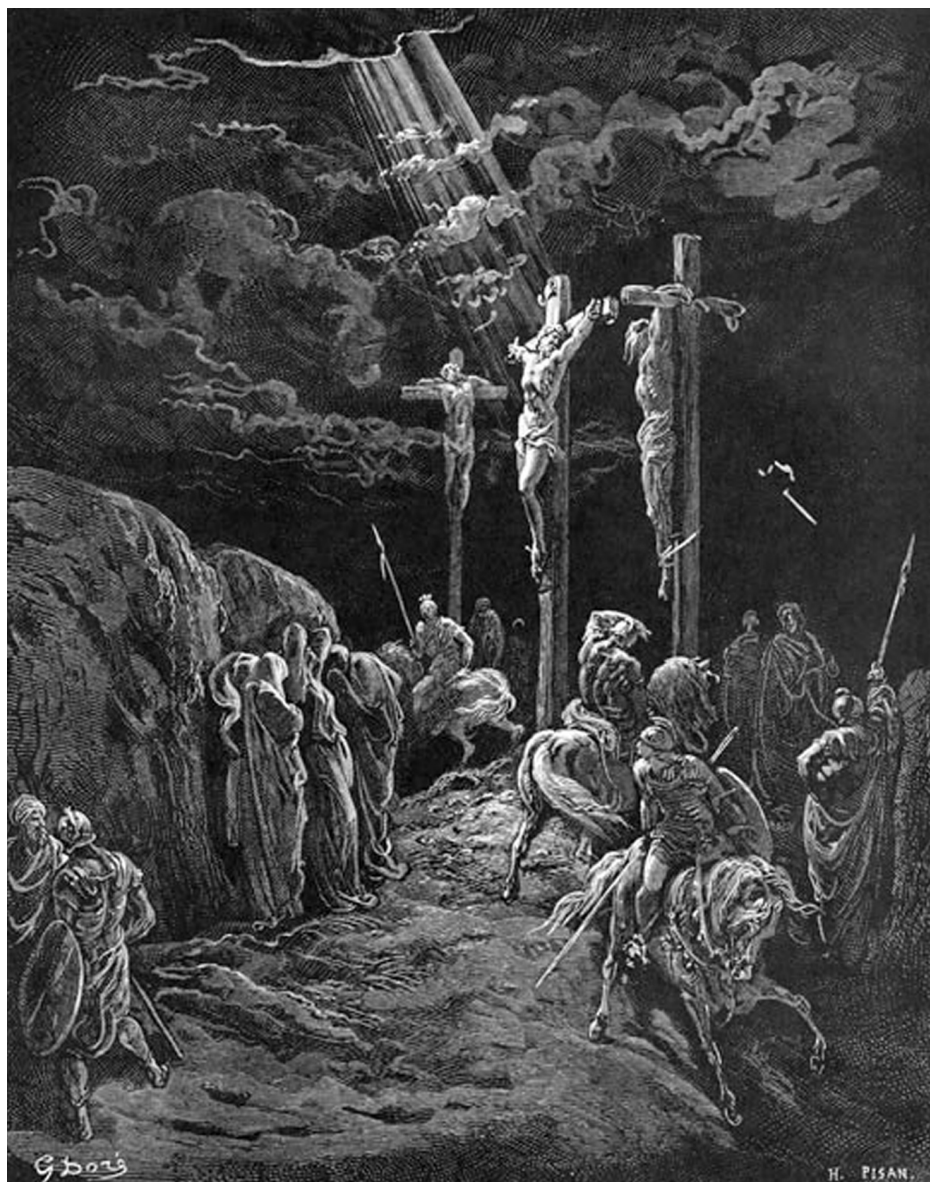
Maps

Destiny

Illustrations, Doré

NEW TESTAMENT

Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγεν· πᾶτερ, ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἴδασιν τί ποιοῦσιν.
διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἔβαλον κλήρους.
Κατα Λουκαν 23:34

Κατα Ματθαιον

1 Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ υἱοῦ Δαυεὶδ υἱοῦ Ἀβραάμ. **2** Ἀβραὰμ ἐγέννησεν τὸν Ἰσαάκ, Ἰσαάκ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰακώβ, Ἰακώβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, **3** Ἰούδας δὲ ἐγέννησεν τὸν Φάρες καὶ τὸν Ζάρα ἐκ τῆς Θαμάρ, Φάρες δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἑσρῶμ, Ἑσρῶμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀράμ, **4** Ἀράμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀμιναδάβ, Ἀμιναδάβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ναασσών, Ναασσών δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαλμών, **5** Σαλμών δὲ ἐγέννησεν τὸν Βόες ἐκ τῆς Ῥαχάβ, Βόες δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωβὴδ ἐκ τῆς Ῥούθ, Ἰωβὴδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰεσσαί, **6** Ἰεσσαί δὲ ἐγέννησεν τὸν Δαυεὶδ τὸν βασιλέα. Δαυεὶδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Σολομῶνα ἐκ τῆς τοῦ Οὐρίου, **7** Σολομῶν δὲ ἐγέννησεν τὸν Ῥοβοάμ, Ῥοβοάμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀβιά, Ἀβιά δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀσάφ, **8** Ἀσάφ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσαφάτ, Ἰωσαφάτ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωράμ, Ἰωράμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ὀζεΐαν, **9** Ὀζεΐας δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωαθάμ, Ἰωαθάμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀχάζ, Ἀχάζ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐζεκιάν, **10** Ἐζεκιὰς δὲ ἐγέννησεν τὸν Μανασσῆ, Μανασσῆς δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀμώς, Ἀμώς δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσειάν, **11** Ἰωσειὰς δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος. **12** μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος Ἰεχονίας ἐγέννησεν τὸν Σαλαθιήλ, Σαλαθιήλ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ζοροβάβελ, **13** Ζοροβάβελ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀβιούδ, Ἀβιούδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλιακεῖμ, Ἐλιακεῖμ δὲ

ἐγέννησεν τὸν Ἀζώρ, **14** Ἀζώρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαδῶκ, Σαδῶκ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀχεΐμ, Ἀχεΐμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλιοῦδ, **15** Ἐλιοῦδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλεάζαρ, Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Μαθθάν, Μαθθάν δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰακώβ, **16** Ἰακώβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσήφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός. **17** Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραάμ ἕως Δαυεὶδ γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ Δαυεὶδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ γενεαὶ δεκατέσσαρες. **18** Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γένεσις οὕτως ἦν. μνηστευθείσης τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτοὺς εὐρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ πνεύματος ἁγίου. **19** Ἰωσήφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὢν καὶ μὴ θέλων αὐτὴν δειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν. **20** ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου κατ' ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ λέγων, Ἰωσήφ υἱὸς Δαυεὶδ, μὴ φοβηθῆς παραλαβεῖν Μαρίαν τὴν γυναῖκά σου, τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ πνεύματός ἐστιν ἁγίου. **21** τέξεται δὲ υἱὸν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν, αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. **22** τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῇ τὸ ρηθὲν ὑπὸ κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος, **23** ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἕξει καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσουσιν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ, ὃ ἐστὶν μεθερμηνεύμενον μεθ' ἡμῶν ὁ θεός. **24** ἐγερθεὶς δὲ Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἐποίησεν ὡς προσέταξεν

αὐτῷ ὁ ἄγγελος κυρίου καὶ παρέλαβεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· **25** καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτὴν ἕως οὗ ἔτεκεν υἱόν· καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.

2 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλέεμ τῆς Ἰουδαίας ἐν ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα **2** λέγοντες, ποῦ ἐστὶν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; εἶδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ καὶ ἤλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ. **3** ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης ἐταράχθη καὶ πᾶσα Ἱεροσόλυμα μετ' αὐτοῦ, **4** καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ ἐπυνθάνετο παρ' αὐτῶν ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται. **5** οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ, ἐν Βηθλέεμ τῆς Ἰουδαίας οὕτως γὰρ γέγραπται διὰ τοῦ προφήτου **6** καὶ σύ, Βηθλέεμ γῆ Ἰούδα, οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδα· ἐκ σοῦ γὰρ ἐξελεύσεται ἡγούμενος, ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ. **7** τότε Ἡρώδης λάθρᾳ καλέσας τοὺς μάγους ἠκρίβωσεν παρ' αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου ἀστέρος, **8** καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλέεμ εἶπεν, πορευθέντες ἐξετάσατε ἀκριβῶς περὶ τοῦ παιδίου· ἐπὶ δὲ εὔρητε ἀπαγγείλατέ μοι, ὅπως κἀγὼ ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ. **9** οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως ἐπορεύθησαν, καὶ ἰδοὺ ὁ ἀστήρ ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ προῆγεν αὐτοὺς ἕως ἐλθὼν ἐστάθη ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον. **10** ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα. **11** καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν εἶδον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πεσόντες

προσεκύνησαν αὐτῷ, καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν. **12** καὶ χρηματισθέντες κατ' ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς Ἡρώδη, δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν. **13** Ἀναχωρησάντων δὲ αὐτῶν ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσήφ λέγων, ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἴσθι ἐκεῖ ἕως ἂν εἶπω σοι· μέλλει γὰρ Ἡρώδης ζητεῖν τὸ παιδίον τοῦ ἀπολέσαι αὐτό. **14** ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβεν τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτὸς καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον, **15** καὶ ἦν ἐκεῖ ἕως τῆς τελευτῆς Ἡρώδου· ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος, ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου. **16** Τότε Ἡρώδης ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων ἐθυμώθη λίαν, καὶ ἀποστείλας ἀνείλεν πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλέεμ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὀρίοις αὐτῆς ἀπὸ διετοῦς καὶ κατωτέρω, κατὰ τὸν χρόνον ὃν ἠκρίβωσεν παρὰ τῶν μάγων. **17** τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν διὰ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος **18** φωνὴ ἐν Ῥαμὰ ἠκούσθη, κλαυθμὸς καὶ ὄδυρμος πολὺς· Ῥαχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ οὐκ ἤθελεν παρακληθῆναι, ὅτι οὐκ εἰσίν. **19** Τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρώδου ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσήφ ἐν Αἰγύπτῳ **20** λέγων, ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ πορεύου εἰς γῆν Ἰσραὴλ, τεθνήκασιν γὰρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου. **21** ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβεν τὸ παιδίον καὶ τὴν

μητέρα αὐτοῦ καὶ εἰσηλθεν εἰς γῆν Ἰσραήλ. οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν 22 ἀκούσας δὲ ὅτι Ἀρχέλαος βασιλεύει τῆς ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. 11 ἐγὼ Ἰουδαίας ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἡρώδου μὲν ὑμᾶς βαπτίζω ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν· ἐφοβήθη ἐκεῖ ἀπελθεῖν· χρηματισθεὶς δὲ ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἰσχυρότερός μου κατ' ὄναρ ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη τῆς ἐστίν, οὗ οὐκ εἰμι ἰκανὸς τὰ ὑποδήματα Γαλιλαίας. 23 καὶ ἐλθὼν κατώκησεν εἰς βαστάσαι· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι πόλιν λεγομένην Ναζαρέθ· ὅπως πληρωθῆ ἀγίῳ καὶ πυρὶ. 12 οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τῶν προφητῶν ὅτι Ναζωραῖος χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἄλωνα κληθήσεται. αὐτοῦ, καὶ συνάξει τὸν σῖτον αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ. 13 Τότε παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην τοῦ βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ.

3 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνεται

Ἰωάννης ὁ βαπτιστῆς κηρύσσων ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας 2 λέγων, μετανοεῖτε, ἤγγικεν γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 3 οὗτος γὰρ ἐστὶν ὁ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος· φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. 4 αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχεν τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, ἡ δὲ τροφή ἦν αὐτοῦ ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον. 5 τότε ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν Ἱεροσόλυμα καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος τοῦ Ἰορδάνου, 6 καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ' αὐτοῦ ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. 7 ἰδὼν δὲ πολλοὺς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐρχομένους ἐπὶ τὸ βάπτισμα εἶπεν αὐτοῖς, γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς; 8 ποιήσατε οὖν καρπὸν ἄξιον τῆς μετανοίας· 9 καὶ μὴ πειράζων εἶπεν αὐτῷ, εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, δόξητε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ, λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ. 10 ἤδη δὲ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται· πᾶν

ἀσβέστῳ. 13 Τότε παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην τοῦ βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ. 14 ὁ δὲ διεκώλυεν αὐτὸν λέγων· ἐγὼ χρεῖαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχῃ πρὸς με; 15 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτόν, ἄφες ἄρτι, οὕτως γὰρ πρέπον ἐστὶν ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην. τότε ἀφίησιν αὐτόν. 16 βαπτισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εὐθὺς ἀνέβη ἀπὸ τοῦ ὕδατος· καὶ ἰδοὺ ἀνεώχθησαν οἱ οὐρανοί, καὶ εἶδεν πνεῦμα θεοῦ καταβαῖνον ὡσεὶ περιστερὰν ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν· 17 καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν λέγουσα, οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα.

4 Τότε ὁ Ἰησοῦς ἀνήχθη εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ τοῦ πνεύματος, πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ διαβόλου. 2 καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσεράκοντα καὶ τεσσεράκοντα νύκτας, ὕστερον ἐπέινασεν. 3 καὶ προσελθὼν ὁ πειράζων εἶπεν αὐτῷ, εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, ἐπεὶ ἴνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι γένωνται. 4 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, γέγραπται, οὐκ ἐπ' ἄρτω μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος θεοῦ. 5 τότε παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς

τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ εἰς τὴν θάλασσαν· ἦσαν γὰρ ἄλεεῖς. **19** καὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, **6** καὶ λέγει αὐτῷ, λέγει αὐτοῖς, δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, βάλε σεαυτὸν κάτω ὑμᾶς ἄλεεῖς ἀνθρώπων. **20** οἱ δὲ εὐθέως γέγραπται γὰρ ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἀφέντες τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ. ἐντελεῖται περὶ σοῦ καὶ ἐπὶ χειρῶν ἀρουσίν **21** Καὶ προβάς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄλλους δύο σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα ἀδελφούς, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου σου. **7** ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, πάλιν γέγραπται, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν οὐκ ἐκπειράσεις κύριον τὸν θεὸν σου. **8** τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς πάλιν παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς αὐτῶν καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν ὄρος ὑψηλὸν λίαν, καὶ δείκνυσιν αὐτῷ καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς. **22** οἱ δὲ εὐθέως πάσας τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου καὶ τὴν ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν δόξαν αὐτῶν, **9** καὶ εἶπεν αὐτῷ, ταῦτά ἠκολούθησαν αὐτῷ. **23** Καὶ περιήγεν ἐν ὄλῃ σοι πάντα δώσω ἐὰν πεσῶν προσκυνήσῃς τῇ Γαλιλαίᾳ, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς μοι. **10** τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὕπαγε, αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς σατανᾶ· γέγραπται γάρ, κύριον τὸν θεὸν σου βασιλείας καὶ θεραπέυων πᾶσαν νόσον καὶ προσκυνήσεις καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις. πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. **24** καὶ ἀπῆλθεν **11** τότε ἀφήσιν αὐτὸν ὁ διάβολος, καὶ ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εἰς ὅλην τὴν Συρίαν· καὶ ἰδοὺ ἄγγελος προσῆλθον καὶ διηκόνουν προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς αὐτῷ. **12** Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη ἔχοντας ποικίλαις νόσοις καὶ βασάνοις ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. **13** καὶ συνεχομένους καὶ δαιμονιζομένους καὶ καταλιπὼν τὴν Ναζαρά ἐλθὼν κατώκησεν σεληνιαζομένους καὶ παραλυτικούς, καὶ εἰς Καφαρναοὺμ τὴν παραθαλασσίαν ἐν ἐθεράπευσεν αὐτούς. **25** καὶ ἠκολούθησαν ὀρίοις Ζαβουλῶν καὶ Νεφθαλείμ, **14** αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ καὶ Δεκαπόλεως καὶ Ἱεροσολύμων καὶ προφήτου λέγοντος· **15** γῆ Ζαβουλῶν καὶ Ἰουδαίας καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου. **5** Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος· καὶ καθίσαντος αὐτοῦ προσῆλθαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· **2** καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτούς λέγων, **3** μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. **4** μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσιν τὴν γῆν. **5** μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται. **6** μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται. **7** μακάριοι οἱ ἐλεήμονες,

ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται. **8** μακάριοι οἱ ὅτι ἐὰν μὴ περισσεύῃ ὑμῶν ἡ δικαιοσύνη καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν θεὸν πλεῖον τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, ὄψονται. **9** μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν ὅτι υἱοὶ θεοῦ κληθήσονται. **10** μακάριοι οὐρανῶν. **21** Ἰκούσατε ὅτι ἐρρήθη τοῖς οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι ἀρχαίοις, οὐ φονεύσεις· ὅς δ' ἂν φονεύσῃ, αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. **11** μακάριοί ἐστε ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσιν καὶ εἴπωσιν πᾶν πονηρὸν καθ' ὑμῶν ψευδόμενοι ἕνεκεν ἐμοῦ. **12** χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· οὕτως γὰρ ἐδίωξαν τοὺς προφήτας τοὺς πρὸ ὑμῶν. **13** Ὑμεῖς ἐστε τὸ ἄλλας τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἄλλας μωρανθῆ, ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κάκει μνησθῆς ὅτι ὁ ἐν τίνι ἀλισθήσεται; εἰς οὐδὲν ἰσχύει ἔτι ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ, **24** ἄφες ἐκεῖ εἰ μὴ βληθὲν ἕξω καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν ἀνθρώπων. **14** Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω σου, καὶ τότε ἐλθὼν πρόσφερε τὸ δῶρόν σου, καὶ τότε ἐλθὼν πρόσφερε τὸ δῶρόν σου. **25** ἴσθι εὐνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ σου ταχὺ καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον ἀλλ' ἐπὶ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἔως ὅτου εἶ μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ, μήποτε σε τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ παραδῶ ὁ ἀντίδικος τῷ κριτῇ, καὶ ὁ κριτῆς τῷ ὑπηρέτῃ, καὶ εἰς φυλακὴν βληθήσῃ. **16** οὕτως λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν τὸ φῶς ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσιν τὸν ἕως ἂν ἀποδῶς τὸν ἕσχατον κοδράντην. **27** πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **17** Μὴ Ἰκούσατε ὅτι ἐρρήθη, οὐ μοιχεύσεις. **28** ἐγὼ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον καὶ τὸς προφήτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι ἡδὴ ἐμοίχευσεν αὐτὴν ἀλλὰ πληρῶσαι. **18** ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. **29** εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμὸς σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῆ εἰς γέενναν. (Geenna g1067) **30** καὶ εἰ ἡ δεξιὰ σου χεὶρ σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὴν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου εἰς γέενναν ἀπέλθῃ. (Geenna g1067) **31** Ἐρρήθη δέ, ὅς ἂν

ἀπολύση τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, δότω αὐτῇ οὐχὶ καὶ οἱ τελῶνας τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν; **47** ἀποστάσιον. **32** ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς καὶ ἐὰν ἀσπάσησθε τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ παρεκτός μόνον, τί περισσὸν ποιεῖτε; οὐχὶ καὶ οἱ λόγου πορνείας ποιεῖ αὐτὴν μοιχευθῆναι, ἐθνικοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν; **48** ἔσσεσθε οὖν καὶ ὡς ἐὰν ἀπολελυμένην γαμήσῃ μοιχᾶται. ὑμεῖς τέλειοι ὡς ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος **33** Πάλιν ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις τέλειός ἐστιν.

οὐκ ἐπιορκήσεις, ἀποδώσεις δὲ τῷ κυρίῳ τοὺς ὄρκους σου. **34** ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὁμόσαι ὄλως· μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶν τοῦ θεοῦ· **35** μήτε ἐν τῇ γῆ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστιν τῶν ποδῶν αὐτοῦ· μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι πόλις ἐστὶν τοῦ μεγάλου βασιλέως· **36** μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὁμόσης, ὅτι οὐ δύνασαι μίαν τρίχα λευκὴν ποιῆσαι ἢ μέλαιναν. **37** ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν ναὶ ναί, οὐ οὐ· τὸ δὲ περισσὸν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστίν. **38** Ἦκούσατε ὅτι ἐρρέθη, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος. **39** ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ· ἀλλ' ὅστις σε ραπίζει εἰς τὴν δεξιὰν σιαγόνα, στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην· **40** καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον· **41** καὶ ὅστις σε ἀγγαρεύσει μίλιον ἔν, ὑπάγε μετ' αὐτοῦ δύο. **42** τῷ αἰτοῦντί σε δός, καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανίσασθαι μὴ ἀποστραφῆς. **43** Ἦκούσατε ὅτι ἐρρέθη, ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου. **44** ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγαπάτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν διωκόντων ὑμᾶς, **45** ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. **46** ἐὰν γὰρ ἀγαπήσητε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τίνα μισθὸν ἔχετε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶνας τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν; **47** ἀποστάσιον. **32** ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς καὶ ἐὰν ἀσπάσησθε τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ παρεκτός μόνον, τί περισσὸν ποιεῖτε; οὐχὶ καὶ οἱ λόγου πορνείας ποιεῖ αὐτὴν μοιχευθῆναι, ἐθνικοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν; **48** ἔσσεσθε οὖν καὶ ὡς ἐὰν ἀπολελυμένην γαμήσῃ μοιχᾶται. ὑμεῖς τέλειοι ὡς ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος **33** Πάλιν ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις τέλειός ἐστιν.

6 Προσέχετε δὲ τὴν δικαιοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς· εἰ δὲ μήγε, μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν οὐρανοῖς. **2** ὅταν οὖν ποιῆς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσσης ἔμπροσθέν σου, ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ρύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. **3** σοῦ δὲ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην μὴ γνῶτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ σου, **4** ὅπως ἡ σοῦ ἐλεημοσύνη ἦ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι. **5** καὶ ὅταν προσεύχησθε, οὐκ ἔσσεσθε ὡς οἱ ὑποκριταί· ὅτι φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν ἐστῶτες προσεύχεσθαι, ὅπως φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. **6** σὺ δὲ ὅταν προσεύχη, εἴσελθε εἰς τὸ ταμεῖόν σου καὶ κλείσας τὴν θύραν σου πρόσευξαι τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι. **7** Προσευχόμενοι δὲ μὴ βατταλογήσητε ὥσπερ οἱ ἐθνικοί, δοκοῦσιν γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσθήσονται. **8** μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς, οἶδεν γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὧν χρεῖαν ἔχετε πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν. **9** οὕτως οὖν προσεύχεσθε

ὕμεις· πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν, τὸ σκότος πόσον. ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου, **10** ἐλθάτω ἢ **24** Οὐδεὶς δύναται δυοὶ κυρίους δουλεύειν· βασιλεία σου, γεννηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἢ γὰρ τὸν ἕνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. **11** τὸν ἄρτον ἡμῶν ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἐτέρου τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον· **12** καὶ ἄφες καταφρονήσει· οὐ δύνασθε θεῷ δουλεύειν ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς καὶ μαμωνᾶ. **25** Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ ἀφήκαμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν· **13** καὶ μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε, μηδὲ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσησθε· οὐχὶ ἡ ψυχὴ ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. **14** Ἐὰν γὰρ ἀφήτε πλεῖον ἐστὶν τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἐνδύματος; **26** ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος· οὐρανοῦ ὅτι οὐ σπεύρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν **15** ἐὰν δὲ μὴ ἀφήτε τοῖς ἀνθρώποις, οὐδὲ οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ πατὴρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτὰ· οὐχ ὑμεῖς ὑμῶν. **16** Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν; **27** τίς δὲ ἐξ ὡς οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποὶ, ἀφανίζουσιν ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὅπως φανῶσιν τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἕνα; **28** καὶ τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες· ἀμὴν λέγω περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; καταμάθετε ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. **17** σὺ τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνουσιν· οὐ δὲ νηστεύων ἄλειψαί σου τὴν κεφαλὴν κοπιῶσιν οὐδὲ νήθουσιν· **29** λέγω δὲ καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι, **18** ὅπως μὴ ὑμῖν ὅτι οὐδὲ Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ φανῆς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων ἀλλὰ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων. **30** εἰ δὲ τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυφαίῳ· καὶ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ σήμερον ὄντα καὶ ὁ πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυφαίῳ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον ὁ θεὸς ἀποδώσει σοι. **19** Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν οὕτως ἀμφιέννυσιν, οὐ πολλῷ μᾶλλον θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σῆς καὶ βρῶσις ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; **31** μὴ οὖν μεριμνήσητε ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσιν λέγοντες, τί φάγωμεν; ἢ, τί πίνωμεν; ἢ, τί καὶ κλέπτουσιν· **20** θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν περιβαλώμεθα; **32** πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σῆς οὔτε ἐπιζητοῦσιν· οἶδεν γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ οὐράνιος ὅτι χρήζετε τούτων ἀπάντων. διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν· **21** ὅπου **33** ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν καὶ γὰρ ἐστὶν ὁ θησαυρὸς σου, ἐκεῖ ἔσται καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα ἢ καρδία σου. **22** Ὁ λύχνος τοῦ σώματός σου προστεθήσεται ὑμῖν. **34** μὴ οὖν μεριμνήσητε ἐστὶν ὁ ὀφθαλμὸς, ἐὰν ἢ ὁ ὀφθαλμὸς σου εἰς τὴν αὔριον, ἢ γὰρ αὔριον μεριμνήσει ἀπλοῦς, ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται· ἐαυτῆς ἄρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἢ κακία αὐτῆς. **23** ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμὸς σου πονηρὸς ᾖ, ὅλον **7** Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε. **2** ἐν ᾧ γὰρ τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται. εἰ οὖν τὸ φῶς κρίματι κρίνετε κριθήσεσθε, καὶ ἐν ᾧ

μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν. 3 τί δὲ πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασιν προβάτων, ἔσωθεν βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ δέ εἰσιν λύκοι ἄρπαγες. 16 ἀπὸ τῶν ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῶ ὀφθαλμῷ καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς, μήτι δοκὸν οὐ κατανοεῖς; 4 ἢ πῶς ἐρεῖς τῷ συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὰς ἢ ἀδελφῷ σου, ἄφες ἐκβάλλω τὸ κάρφος ἐκ ἀπὸ τριβόλων σῦκα; 17 οὕτως πᾶν δένδρον τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ ἰδοὺ ἡ δοκὸς ἐν τῷ ἀγαθὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖ, τὸ δὲ σαπρὸν ὀφθαλμῷ σου; 5 ὑποκριτά, ἔκβαλε πρῶτον δένδρον καρποὺς πονηροὺς ποιεῖ· 18 οὐ ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου τὴν δοκόν, καὶ τότε δύναται δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς πονηροὺς διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ἐνεγκεῖν, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρποὺς ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου. 6 Μὴ δῶτε καλοὺς ἐνεγκεῖν. 19 πᾶν δένδρον μὴ ποιῶν τὸ ἅγιον τοῖς κυσίν, μηδὲ βάλητε τοὺς καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ μαργαρίτας ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν χοίρων, βάλλεται. 20 ἄραγε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν μήποτε καταπατήσουσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. 21 Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι, ποσὶν αὐτῶν καὶ στραφέντες ῥήξωσιν ὑμᾶς. κύριε κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν 7 Αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε, καὶ τῶν οὐρανῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ εὐρήσετε· κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. πατρός μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 22 πολλοὶ 8 πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν ἐροῦσίν μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, κύριε κύριε, εὐρίσκει καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται. 9 ἢ οὐ τῷ σῶ ὀνόματι ἐπροφητεύσαμεν, καὶ τῷ τίς ἐστὶν ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃν αἰτήσῃ ὁ σῶ ὀνόματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν, καὶ τῷ υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; σῶ ὀνόματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν; 10 ἢ καὶ ἰχθὺν αἰτήσῃ, μὴ ὄφιν ἐπιδώσει 23 καὶ τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς ὅτι οὐδέποτε αὐτῷ; 11 εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὄντες οἴδατε ἔγνω ὑμᾶς ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ οἱ δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν. 24 Πᾶς οὖν πόσω μᾶλλον ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους τούτους καὶ οὐρανοῖς δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν. ποιεῖ αὐτοὺς ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ φρονίμῳ, 12 πάντα οὖν ὅσα ἐὰν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὅστις ὠκοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε τὴν πέτραν. 25 καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ αὐτοῖς· οὗτος γὰρ ἐστὶν ὁ νόμος καὶ οἱ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι προφήται. 13 εἰσέλθατε διὰ τῆς στενῆς καὶ προσέπεσαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ πύλης· ὅτι πλατεῖα [ἡ πύλη] καὶ εὐρύχωρος ἔπεσεν, τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. 26 ἡ ὁδὸς ἢ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς λόγους τούτους πολλοὶ εἰσιν οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς καὶ μὴ ποιῶν αὐτοὺς ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ 14 ὅτι στενὴ [ἡ πύλη] καὶ τεθλιμμένη ἡ μωρῷ, ὅστις ὠκοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ὁδὸς ἢ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν, καὶ ὀλίγοι ἐπὶ τὴν ἄμμον. 27 καὶ κατέβη ἡ βροχὴ εἰσιν οἱ εὐρίσκοντες αὐτήν. 15 Προσέχετε καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται ἄνεμοι καὶ προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ,

καὶ ἔπεσεν, καὶ ἦν ἡ πτωσίς αὐτῆς μεγάλη. μετὰ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ ἐν
28 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς τῆ βασιλεία τῶν οὐρανῶν· 12 οἱ δὲ υἱοὶ
λόγους τούτους ἐξεπλήσσαντο οἱ ὄχλοι τῆς βασιλείας ἐξελεύσονται εἰς τὸ σκότος
ἐπὶ τῆ διδασχῆ αὐτοῦ· 29 ἦν γὰρ διδάσκων τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ
αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων καὶ οὐχ ὡς οἱ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. 13 καὶ εἶπεν
γραμματεῖς αὐτῶν.

8 Καταβάντι δὲ αὐτῷ ἀπὸ τοῦ ὄρους ἐπίστευσας γεννηθῆτω σοι. καὶ ἰάθη ὁ παῖς ἐν τῆ ὥρᾳ ἐκείνῃ. 14 Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν Πέτρου εἶδεν τὴν πενθερὰν αὐτοῦ βεβλημένην καὶ πυρέσσουσαν· 15 καὶ ἦψατο τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὀ πυρετός· καὶ ἠγέρθη καὶ διηκόνει αὐτῷ. 16 ὀψίας δὲ γενομένης προσήνεγκαν αὐτῷ δαιμονιζομένους πολλοὺς καὶ ἐξέβαλεν τὰ πνεύματα λόγῳ, καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἐθεράπευσεν· 17 ὅπως πληρωθῆ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβεν καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν. 18 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς πολλοὺς ὄχλους περὶ αὐτὸν ἐκέλευσεν ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν. 19 καὶ προσελθὼν εἷς γραμματεὺς εἶπεν αὐτῷ, διδάσκαλε, ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐὰν ἀπέρχη. 20 καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνει. 21 ἕτερος δὲ τῶν μαθητῶν εἶπεν αὐτῷ, κύριε, ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον ἀπελθεῖν καὶ θάψαι τὸν πατέρα μου. 22 ὁ δὲ λέγει αὐτῷ, ἀκολούθει μοι, καὶ ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς. 23 Καὶ ἐμβάντι αὐτῷ εἰς τὸ πλοῖον ἠκολούθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. 24 καὶ ἰδοὺ σεισμὸς μέγας ἐγένετο ἐν τῇ θαλάσῃ, ὥστε τὸ πλοῖον καλύπτεσθαι ὑπὸ τῶν

κυμάτων· αὐτὸς δὲ ἐκάθευδεν. **25** καὶ θάρσει, τέκνον· ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι. προσελθόντες ἤγειραν αὐτὸν λέγοντες, **3** καὶ ἰδοὺ τινες τῶν γραμματέων εἶπον ἐν κύριε, σῶσον, ἀπολλύμεθα. **26** καὶ λέγει ἑαυτοῖς· οὗτος βλασφημεῖ. **4** καὶ ἰδὼν ὁ αὐτοῖς· τί δειλοὶ ἐστε, ὀλιγόπιστοι; τότε Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν, ἵνατί ἐγερθεὶς ἐπετίμησεν τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; θαλάσση, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. **5** τί γὰρ ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν, ἀφίενταί **27** οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν λέγοντες, σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν, ἔγειρε καὶ ποταπὸς ἐστιν οὗτος ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι περιπάτει; **6** ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει καὶ ἡ θάλασσα αὐτῷ ὑπακούουσιν; **28** ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφίεναι καὶ ἐλθόντος αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν ἁμαρτίας, τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ, χώραν τῶν Γαδαρηνῶν ὑπήντησαν αὐτῷ ἐγερθεὶς ἄρον σου τὴν κλίνην καὶ ὑπαγε δύο δαιμονιζόμενοι ἐκ τῶν μνημείων εἰς τὸν οἶκόν σου. **7** καὶ ἐγερθεὶς ἀπῆλθεν ἐξερχόμενοι, χαλεποὶ λίαν, ὥστε μὴ ἰσχύειν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. **8** ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης. **29** ἐφοβήθησαν καὶ ἐδόξασαν τὸν θεὸν τὸν καὶ ἰδοὺ ἔκραζαν λέγοντες, τί ἡμῖν καὶ δόντα ἐξουσίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις. σοί, υἱὲ τοῦ θεοῦ; ἦλθες ὧδε πρὸ καιροῦ **9** καὶ παράγων ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖθεν εἶδεν βασανίσαι ἡμᾶς; **30** ἦν δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἄνθρωπον καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένη. **31** οἱ δὲ Μαθηταῖον λεγόμενον, καὶ λέγει αὐτῷ, δαίμονες παρεκάλουν αὐτὸν λέγοντες, εἰ ἀκολουθεῖ μοι. καὶ ἀναστὰς ἠκολούθει ἐκβάλλεις ἡμᾶς, ἀπόστειλον ἡμᾶς εἰς τὴν αὐτῷ. **10** καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἀνακειμένου ἀγέλην τῶν χοίρων. **32** καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἰδοὺ πολλοὶ τελῶναι καὶ ὑπάγετε. οἱ δὲ ἐξεληθόντες ἀπῆλθον εἰς ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες συνανέκειντο τῷ τοὺς χοίρους καὶ ἰδοὺ ὥρμησεν πᾶσα ἡ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. **11** ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἰδόντες οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον τοῖς καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδασι. **33** οἱ δὲ μαθηταῖς αὐτοῦ, διατί μετὰ τῶν τελωνῶν βόσκοντες ἔφυγον, καὶ ἀπελθόντες εἰς καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει ὁ διδάσκαλος τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν πάντα καὶ τὰ τῶν ὑμῶν; **12** ὁ δὲ ἀκούσας εἶπεν, οὐ χρειαν δαιμονιζομένων. **34** καὶ ἰδοὺ πᾶσα ἡ πόλις ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ ἀλλ' οἱ κακῶς ἐξῆλθεν εἰς ὑπάντησιν τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἔχοντες. **13** πορευθέντες δὲ μάθετε τί ἰδόντες αὐτὸν παρεκάλεσαν ὅπως μεταβῆ ἐστιν, ἔλεος θέλω καὶ οὐ θυσίαν· οὐ γὰρ ἀπὸ τῶν ὀρίων αὐτῶν. ἦλθον καλεῖσαι δικαίους ἀλλὰ ἁμαρτωλοῦς.

9 Καὶ ἐμβὰς εἰς πλοῖον διεπέρασεν, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. **2** καὶ ἰδοὺ προσέφερον αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνης βεβλημένον. καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν τῷ παραλυτικῷ· **14** Τότε προσέρχονται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου λέγοντες· διατί ἡμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύομεν, οἱ δὲ μαθηταὶ σου οὐ νηστεύουσιν; **15** καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος πενθεῖν

ἐφ' ὅσον μετ' αὐτῶν ἐστὶν ὁ νυμφίος; υἱὸς Δαυεΐδ. **28** ἔλθοντι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' προσῆλθον αὐτῷ οἱ τυφλοὶ, καὶ λέγει αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν. αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, πιστεῦτε ὅτι δύναμαι **16** οὐδεὶς δὲ ἐπιβάλλει ἐπίβλημα ῥάκουσ τοῦτο ποιῆσαι; λέγουσιν αὐτῷ· ναί, κύριε. ἀγνάφου ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ· αἶρει γὰρ **29** τότε ἦψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν λέγων· τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἱματίου, καὶ **Κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γενηθήτω ὑμῖν.** **30** χεῖρον σχίσμα γίνεται. **17** οὐδὲ βάλλουσιν καὶ ἀνεώχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί. καὶ οἶνον νέον εἰς ἀσκούς παλαιούς· εἰ δὲ ἐνεβριμήθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· ὁρᾶτε μήγε, ῥήγγυνται οἱ ἀσκοί, καὶ ὁ οἶνος μηδεὶς γινωσκέτω. **31** οἱ δὲ ἐξελθόντες ἐκχεῖται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπόλλυνται· ἀλλὰ διεφήμισαν αὐτὸν ἐν ὄλῃ τῇ γῆ ἐκείνῃ. **32** βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκούς καινούς, αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων, ἰδοὺ προσήνεγκαν καὶ ἀμφοτέροι συντηροῦνται. **18** Ταῦτα αὐτῷ ἄνθρωπον κωφὸν δαιμονιζόμενον· **33** αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς, ἰδοὺ ἄρχων καὶ ἐκβληθέντος τοῦ δαιμονίου ἐλάλησεν εἰσελθὼν προσεκύνει αὐτῷ, λέγων· ἢ ὁ κωφός. καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι λέγοντες· θυγάτηρ μου ἄρτι ἐτελεύτησεν, ἀλλὰ ἐλθὼν οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ Ἰσραήλ. **34** οἱ ἐπίθεσ τὴν χεῖρά σου ἐπ' αὐτήν, καὶ ζήσεται. δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον· ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν **19** καὶ ἐγερθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἠκολούθει αὐτῷ δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. **35** Καὶ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. **20** καὶ ἰδοὺ γυνὴ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ αἰμορροῦσα δώδεκα ἔτη προσελθοῦσα τὰς κώμας, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὅπισθεν ἦψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς αὐτοῦ· **21** ἔλεγεν γὰρ ἐν ἑαυτῇ, ἐὰν μόνον βασιλείας καὶ θεραπέυων πᾶσαν νόσον ἄψωμαι τοῦ ἱματίου αὐτοῦ σωθήσομαι. **22** καὶ πᾶσαν μαλακίαν. **36** ἰδὼν δὲ τοὺς ὁ δὲ στραφεὶς καὶ ἰδὼν αὐτὴν εἶπεν· θάρσει ὄχλους ἐσπλαγχνίσθη περὶ αὐτῶν, ὅτι ἦσαν θύγατερ, ἢ πίστις σου σέσωκέν σε. καὶ ἐσκυλμένοι καὶ ἐρριμμένοι ὡσεὶ πρόβατα ἐσώθη ἢ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. **23** καὶ μὴ ἔχοντα ποιμένα. **37** τότε λέγει τοῖς ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος μαθηταῖς αὐτοῦ· ὁ μὲν θερισμὸς πολὺς, καὶ ἰδὼν τοὺς ἀύλητάς καὶ τὸν ὄχλον οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι· **38** δεήθητε οὖν τοῦ θορυβοῦμενον ἔλεγεν· **24** ἀναχωρεῖτε· οὐ κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἐκβάλῃ ἐργάτας γὰρ ἀπέθανεν τὸ κοράσιον ἀλλὰ καθεῦδει. εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. **25** ὅτε δὲ ἐξεβλήθη **10** Καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς δώδεκα ὁ ὄχλος, εἰσελθὼν ἐκράτησεν τῆς χειρὸς μαθητὰς αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς αὐτῆς, καὶ ἠγέρθη τὸ κοράσιον. **26** καὶ ἐξουσίαν πνευμάτων ἀκαθάρτων, ὥστε ἐξῆλθεν ἢ φήμη αὕτη εἰς ὄλην τὴν γῆν ἐκβάλλειν αὐτὰ καὶ θεραπεύειν πᾶσαν ἐκείνην. **27** Καὶ παράγοντι ἐκεῖθεν τῷ νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν. **2** Τῶν δὲ Ἰησοῦ, ἠκολούθησαν αὐτῷ δύο τυφλοὶ δώδεκα ἀποστόλων τὰ ὀνόματά ἐστιν κρᾶζοντες καὶ λέγοντες· ἐλέησον ἡμᾶς, ταῦτα· πρῶτος Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος

καὶ Ἄνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ Ἰάκωβος οὗν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις καὶ ἀκέραιοι ὡς
ὁ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτῶν αἰ περισσεραί. 17 προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν
αὐτοῦ, 3 Φίλιππος καὶ Βαρθολομαῖος, ἀνθρώπων· παραδώσουσιν γὰρ ὑμᾶς εἰς
θωμᾶς καὶ Μαθθαῖος ὁ τελώνης, Ἰάκωβος συνέδρια, καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν
ὁ τοῦ Ἀλφαίου καὶ Λεββαῖος, 4 Σίμων μαστιγώσουσιν ὑμᾶς· 18 καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας
ὁ Καναναῖος καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης δὲ καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ εἰς
ὁ καὶ παραδοὺς αὐτόν. 5 Τούτους τοὺς μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν. 19 ὅταν
δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς παραγγείλας δὲ παραδώσιν ὑμᾶς, μὴ μεριμνήσητε πῶς ἢ
αὐτοῖς λέγων· εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθητε, τί λαλήσητε· δοθήσεται γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ
καὶ εἰς πόλιν Σαμαριτῶν μὴ εἰσέλθητε· 6 τῇ ὥρᾳ τί λαλήσητε· 20 οὐ γὰρ ὑμεῖς ἔστε
πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ οἰ λαλοῦντες ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τοῦ πατρὸς
ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ. 7 πορευόμενοι ὑμῶν τὸ λαλοῦν ἐν ὑμῖν. 21 παραδώσει δὲ
δὲ κηρύσσετε λέγοντες ὅτι ἤγγικεν ἡ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον καὶ πατὴρ
βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 8 ἀσθενοῦντας τέκνον, καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ
θεραπεύετε, νεκροὺς ἐγείρετε, λεπροὺς γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. 22 καὶ
καθαρίζετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε· δωρεὰν ἔσσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ
ἐλάβετε, δωρεὰν δότε. 9 μὴ κτήσησθε ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος οὗτος
χρυσὸν μηδὲ ἄργυρον μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς σωθήσεται. 23 ὅταν δὲ διώκωσιν ὑμᾶς ἐν
ζώνας ὑμῶν, 10 μὴ πήραν εἰς ὁδὸν μηδὲ τῇ πόλει ταύτῃ, φεύγετε εἰς τὴν ἑτέραν·
δύο χιτῶνας μηδὲ ὑποδήματα μηδὲ ῥάβδον· ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ τελέσητε τὰς
ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τῆς τροφῆς αὐτοῦ. πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ ἕως ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ
11 εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν ἢ κώμην εἰσέλθητε, ἀνθρώπου. 24 Οὐκ ἔστιν μαθητῆς ὑπὲρ
ἐξετάσατε τίς ἐν αὐτῇ ἄξιός ἐστιν· κάκει τὸν διδάσκαλον οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ τὸν
μείνατε ἕως ἂν ἐξέλθητε. 12 εἰσερχόμενοι κύριον αὐτοῦ. 25 ἄρκετὸν τῷ μαθητῇ
δὲ εἰς τὴν οἰκίαν ἀσπάσασθε αὐτήν· 13 ἵνα γένηται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ,
καὶ ἐὰν μὲν ἦ ἡ οἰκία ἀξία, ἐλθάτω ἡ καὶ ὁ δοῦλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. εἰ τὸν
εἰρήνη ὑμῶν ἐπ' αὐτήν· ἐὰν δὲ μὴ ἦ ἀξία, ἡ οἰκοδεσπότην Βεελζεβούλ ἐπεκάλεσαν,
εἰρήνη ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐπιστραφήτω. 14 πόσω μᾶλλον τοὺς οἰκιακοὺς αὐτοῦ. 26
καὶ ὅς ἂν μὴ δέξηται ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσῃ μὴ οὗν φοβηθῆτε αὐτούς· οὐδὲν γὰρ ἐστιν
τοὺς λόγους ὑμῶν, ἐξερχόμενοι ἕξω τῆς κεκαλυμμένον ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται,
οἰκίας ἢ τῆς πόλεως ἐκείνης ἐκτινάξατε καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται. 27 ὃ
τὸν κονιορτὸν ἐκ τῶν ποδῶν ὑμῶν. 15 λέγω ὑμῖν ἐν τῇ σκοτίᾳ, εἴπατε ἐν τῷ
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται γῆ φωτί· καὶ ὃ εἰς τὸ οὐὲς ἀκούετε, κηρύξατε
Σοδόμων καὶ Γομόρρων ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἐπὶ τῶν δωματίων. 28 καὶ μὴ φοβεῖσθε
ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. 16 Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ἀπὸ τῶν ἀποκτενόντων τὸ σῶμα, τὴν
ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων· γίνεσθε δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτείνειναι·

φοβεῖσθε δὲ μάλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι ἐν γεέννῃ. (Geenna g1067) 29 οὐχὶ δύο στρουθία ἀσσαρίου

πωλεῖται; καὶ ἐν ἑξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ τὴν γῆν ἄνευ τοῦ πατρὸς ὑμῶν. 30 ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἠριθμημέναι εἰσίν. 31 μὴ οὖν φοβεῖσθε πολλῶν στρουθίων διαφέρετε ὑμεῖς. 32 Πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω καγὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. 33 ὅστις δ' ἂν ἀρνήσηται με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι καγὼ αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. 34 Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· οὐκ ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἀλλὰ μάχαιραν. 35 ἦλθον γὰρ διχάσαι ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς καὶ νύμφην κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς, 36 καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ. 37 Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστιν μου ἄξιος, καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστιν μου ἄξιος, 38 καὶ ὃς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστιν μου ἄξιος. 39 ὁ εὐρῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ εὐρήσει αὐτήν. 40 Ὁ δεχόμενος ὑμᾶς ἐμὲ δέχεται, καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. 41 ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου μισθὸν προφήτου λήμψεται, καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου μισθὸν δικαίου λήμψεται. 42 καὶ ὃς ἐὰν ποτίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον

ψυχροῦ μόνον εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

11 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς διατάσων τοῖς δώδεκα μαθηταῖς αὐτοῦ, μετέβη ἐκεῖθεν τοῦ διδάσκειν καὶ κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν. 2 Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ, πέμψας διὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ 3 εἶπεν αὐτῷ· σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἕτερον προσδοκῶμεν; 4 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ ἀκούετε καὶ βλέπετε· 5 τυφλοὶ ἀναβλέπουσιν καὶ χωλοὶ περιπατοῦσιν, λεπροὶ καθαρίζονται καὶ κωφοὶ ἀκούουσιν, καὶ νεκροὶ ἐγείρονται καὶ πτωχοὶ εὐαγγελίζονται· 6 καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί. 7 Τούτων δὲ πορευομένων ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις περὶ Ἰωάννου· τί ἐξήλθατε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; 8 ἀλλὰ τί ἐξήλθατε ἰδεῖν; ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἠμφιεσμένον; ἰδοὺ οἱ τὰ μαλακὰ φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασιλέων. 9 ἀλλὰ τί ἐξήλθατε; προφήτην ἰδεῖν; ναὶ λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου. 10 οὗτός ἐστιν περὶ οὗ γέγραπται· ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου. 11 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μείζων Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ· ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν μείζων αὐτοῦ ἐστιν. 12 ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ ἕως ἄρτι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται,

καὶ βιασταὶ ἀρπάζουσιν αὐτήν. **13** πάντες εὐδοκία ἐγένετο ἔμπροσθέν σου. **27** Πάντα γὰρ οἱ προφήται καὶ ὁ νόμος ἕως Ἰωάννου μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρός μου, καὶ ἐπροφήτευσαν, **14** καὶ εἰ θέλετε δέξασθαι, οὐδεὶς ἐπιγινώσκει τὸν υἱὸν εἰ μὴ ὁ πατήρ, αὐτός ἐστιν Ἡλείας ὁ μέλλων ἔρχεσθαι. οὐδὲ τὸν πατέρα τις ἐπιγινώσκει εἰ μὴ ὁ υἱὸς **15** ὁ ἔχων ὧτα ἀκουέτω. **16** Τίνι δὲ καὶ ᾧ ἐὰν βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι. ὁμοιώσω τὴν γενεὰν ταύτην; ὁμοία ἐστὶν **28** Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ παιδίους καθημένους ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἃ πεφορτισμένοι, κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς. **29** προσφωνοῦντα τοῖς ἐτέροις **17** λέγουσιν· ἄρατε τὸν ζυγὸν μου ἐφ' ὑμᾶς καὶ μάθετε ἠὲ ἡμέρας καὶ οὐκ ὠρχήσασθε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτιπραῦς εἰμι καὶ ταπεινὸς ἐθρηνησαμεν καὶ οὐκ ἐκόψασθε. **18** ἦλθεν τῇ καρδίᾳ, καὶ εὐρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς γὰρ Ἰωάννης μήτε ἐσθίων μήτε πίνων, ψυχαῖς ὑμῶν. **30** ὁ γὰρ ζυγὸς μου χρηστός καὶ λέγουσιν, δαιμόνιον ἔχει. **19** ἦλθεν καὶ τὸ φορτίον μου ἔλαφρόν ἐστιν. ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων, **12** Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπορεύθη καὶ λέγουσιν· ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, τελωνῶν φίλος καὶ ἀμαρτωλῶν. ὁ Ἰησοῦς τοῖς σάββασις διὰ τῶν καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν ἔργων σπορίμων· οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπέινασαν, αὐτῆς. **20** Τότε ἤρξατο ὀνειδιῆσαι τὰς πόλεις καὶ ἠρξάντο τίλλειν στάχνας καὶ ἐσθίειν. **2** οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἰδόντες εἶπαν αὐτῷ· ἰδοὺ οἱ μαθηταὶ σου ποιοῦσιν ὃ οὐκ ἔξεστιν ποιεῖν ἐν σαββάτῳ. **3** ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν Δαυεὶδ, ὅτε ἐπέινασεν καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; **4** πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγον, ὃ οὐκ ἐξὸν ἦν αὐτῷ φαγεῖν οὐδὲ τοῖς μετ' αὐτοῦ, εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσιν μόνοις; **5** ἢ οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῷ νόμῳ ὅτι τοῖς σάββασις οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἱερῷ τὸ σάββατον βεβηλοῦσιν καὶ ἀναιτίοι εἰσιν; **6** λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι τοῦ ἱεροῦ μεῖζόν ἐστιν ὧδε. **7** εἰ δὲ ἐγνώκετε τί ἐστίν· ἔλεος θέλω καὶ οὐ θυσίαν, οὐκ ἂν κατεδικάσατε τοὺς ἀναιτίους. **8** κύριος γάρ ἐστιν τοῦ σαββάτου ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. **9** Καὶ μεταβάς ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν. **10** καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος χεῖρα ἔχων ξηρὰν καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες· εἰ ἔξεστιν τοῖς σάββασις θεραπεῦσαι; ἵνα κατηγορήσωσιν

αυτοῦ. 11 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· τίς ἔσται ἐξ ὑμῶν μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς οὐ σταθήσεται. 26 ἄνθρωπος ὃς ἔξει πρόβατον ἓν, καὶ ἂν καὶ εἰ ὁ σατανᾶς τὸν σατανᾶν ἐκβάλλει, ἐμπέσῃ τοῦτο τοῖς σάββασιν εἰς βόθυνον, ἐφ' ἑαυτὸν ἐμερίσθη πῶς οὖν σταθήσεται ἢ οὐχὶ κρατήσῃ αὐτὸ καὶ ἐγερεῖ; 12 πόσω βασιλεία αὐτοῦ; 27 καὶ εἰ ἐγὼ ἐν Βεελζεβούλ οὖν διαφέρῃ ἄνθρωπος προβάτου· ὥστε ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν ἔξεστιν τοῖς σάββασιν καλῶς ποιεῖν. 13 τότε τίς ἐκβάλλουσιν; διὰ τοῦτο αὐτοὶ κριταὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ· ἔκτεινόν σου τὴν χεῖρα. ἔσονται ὑμῶν. 28 εἰ δὲ ἐν πνεύματι θεοῦ καὶ ἐξέτεινεν, καὶ ἀπεκατεστάθη ὑγιῆς ὡς ἐγὼ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ἢ ἄλλη. 14 ἐξεληθόντες δὲ οἱ Φαρισαῖοι ὑμᾶς ἢ βασιλεία τοῦ θεοῦ. 29 ἢ πῶς δύναται συμβούλιον ἔλαβον κατ' αὐτοῦ, ὅπως τις εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ καὶ αὐτὸν ἀπολέσωσιν. 15 Ὁ δὲ Ἰησοῦς γνοὺς τὰ σκευὴ αὐτοῦ ἀρπάσαι, ἂν μὴ πρῶτον ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν. καὶ ἠκολούθησαν δῆσι τὸν ἰσχυρόν, καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτῷ πολλοί, καὶ ἔθεράπευσεν αὐτούς αὐτοῦ διαρπάσει; 30 ὁ μὴ ὦν μετ' ἐμοῦ κατ' πάντα, 16 καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μὴ ἐμοῦ ἐστίν, καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ φανερόν αὐτὸν ποιήσωσιν· 17 ἵνα πληρωθῇ σκορπίζει. 31 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πᾶσα ἀμαρτία καὶ βλασφημία ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις, ἢ δὲ τοῦ πνεύματος βλασφημία οὐκ ἀφεθήσεται. 32 καὶ ὃς ἂν εἴπῃ λόγον μου· θήσω τὸ πνεῦμά μου ἐπ' αὐτόν, καὶ κατατῶν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ· ὃς δ' ἂν εἴπῃ κατὰ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου, οὐκ ἀφεθήσεται αὐτῷ οὔτε ἐν τούτῳ τῷ αἰῶνι οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι. (aiōn g165) 33 Ἡ ποιήσατε τὸ δένδρον καλὸν καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλόν, ἢ ποιήσατε τὸ δένδρον σαπρὸν καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ σαπρόν· ἐκ γὰρ τοῦ καρποῦ τὸ δένδρον γινώσκεται. 34 γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς καὶ ἔθεράπευσεν αὐτόν, ὥστε τὸν κωφὸν δύνασθε ἀγαθὰ λαλεῖν πονηροὶ ὄντες; ἐκ λαλεῖν καὶ βλέπειν. 23 καὶ ἐξίσταντο πάντες γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας τὸ οἰ ὄχλοι καὶ ἔλεγον· μήτι οὗτός ἐστιν ὁ στόμα λαλεῖ. 35 ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ υἱὸς Δαυεὶδ; 24 οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει τὰ ἀγαθὰ, εἶπον· οὗτος οὐκ ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια εἰ μὴ καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐν τῷ Βεελζεβούλ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων. θησαυροῦ ἐκβάλλει πονηρά. 36 λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πᾶν ῥῆμα ἀργὸν ὃ λαλήσουσιν οἱ αὐτοῖς· πᾶσα βασιλεία μερισθεῖσα καθ' ἄνθρωποι ἀποδώσουσιν περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. 37 ἐκ γὰρ τῶν λόγων

σου δικαιωθήση, καὶ ἐκ τῶν λόγων σου καταδικασθήσῃ. **38** Τότε ἀπεκρίθησαν αὐτῷ τινες τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων λέγοντες· διδάσκαλε, θέλομεν ἀπὸ σοῦ ἢ μήτηρ μου, καὶ τίνες εἰσὶν οἱ ἀδελφοί σημεῖον ἰδεῖν. **39** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. **40** ὡσπερ γὰρ ἦν Ἰωνᾶς ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας,

οὕτως ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας. **41** ἄνδρες Νινευεῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινούσιν αὐτήν, ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Ἰωνᾶ ὧδε. **42** βασίλισσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινεῖ αὐτήν, ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Σολομῶνος ὧδε. **43** Ὅταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων ζητοῦν ἀνάπαυσιν, καὶ οὐχ εὕρισκε. **44** τότε λέγει· εἰς τὸν οἶκόν μου ἐπιστρέψω ὅθεν ἐξῆλθον. καὶ ἐλθὼν εὕρισκε σχολάζοντα καὶ σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. **45** τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ ἑπτὰ ἕτερα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ, καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα τῶν πρώτων. οὕτως ἔσται καὶ τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ πονηρᾷ. **46** Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος τοῖς ὄχλοις, ἰδοὺ ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰστίθεισαν ἕξω ζητοῦντες αὐτῷ λαλῆσαι. **47** [εἶπεν δὲ τις αὐτῷ·

ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἕξω ἐστήκασιν ζητοῦντές σοι λαλῆσαι.] **48** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν τῷ λέγοντι αὐτῷ· τίς ἐστὶν μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν· ἰδοὺ ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου· **50** ὅστις γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς, αὐτός μου ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν.

13 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξεληθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐκ τῆς οἰκίας ἐκάθητο παρὰ τὴν θάλασσαν· **2** καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοί, ὥστε αὐτὸν εἰς πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν εἰστήκει. **3** καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς πολλὰ ἐν παραβολαῖς λέγων· ἰδοὺ ἐξῆλθεν ὁ σπεῖρων τοῦ σπεῖρειν. **4** καὶ ἐν τῷ σπεῖρειν αὐτὸν ἃ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ ἦλθεν τὰ πετεινὰ καὶ κατέφαγεν αὐτά. **5** ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰ πετρώδη ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ εὐθέως ἐξανέτειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς· **6** ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ρίζαν ἐξηράνθη. **7** ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αὐτὰς καὶ ἐπνιξαν αὐτά. **8** ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν καὶ ἐδίδου καρπὸν, ὃ μὲν ἑκατόν, ὃ δὲ ἐξήκοντα, ὃ δὲ τριάκοντα. **9** ὁ ἔχων ὧτα ἀκουέτω. **10** Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ εἶπαν αὐτῷ· διατί ἐν παραβολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς; **11** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ὅτι ὑμῖν δέδοται γινῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἐκείνοις δὲ οὐ δέδοται. **12** ὅστις γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ καὶ περισσευθήσεται· ὅστις

δὲ οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. μὲν ἑκατόν, ὃ δὲ ἐξήκοντα, ὃ δὲ τριάκοντα. **13** διὰ τοῦτο ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λαλῶ, **24** Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς ὅτι βλέποντες οὐ βλέπουσιν καὶ ἀκούοντες λέγων ὠμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν οὐκ ἀκούουσιν οὐδὲ συνίουσιν. **14** καὶ ἀνθρώπῳ σπείραντι καλὸν σπέρμα ἐν τῷ ἀναπληροῦται αὐτοῖς ἡ προφητεία Ἡσαΐου ἀγρῷ αὐτοῦ. **25** ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοὺς ἢ λέγουσα· ἀκοῆ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ ἀνθρώπους ἦλθεν αὐτοῦ ὃ ἐχθρὸς καὶ συνῆτε, καὶ βλέποντες βλέπετε καὶ οὐ μὴ ἐπέσπειρεν ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου ἴδητε. **15** ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδιά τοῦ λαοῦ καὶ ἀπῆλθεν. **26** ὅτε δὲ ἐβλάστησεν ὁ τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶν βαρέως ἤκουσαν, χόρτος καὶ καρπὸν ἐποίησεν, τότε ἐφάνη καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν, καὶ τὰ ζιζάνια. **27** προσελθόντες δὲ οἱ μήποτε ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ τοῖς δοῦλοι τοῦ οἰκοδεσπότου εἶπον αὐτῷ· ὠσὶν ἀκούσωσιν καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσιν κύριε, οὐχὶ καλὸν σπέρμα ἔσπειρας ἐν τῷ καὶ ἐπιστρέψωσιν, καὶ ἰάσομαι αὐτούς, σῶ ἀγρῷ; πόθεν οὖν ἔχει ζιζάνια; **28** ὁ **16** ὑμῶν δὲ μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ ὅτι δὲ ἔφη αὐτοῖς· ἐχθρὸς ἄνθρωπος τοῦτο βλέπουσιν, καὶ τὰ ὧτα ὑμῶν ὅτι ἀκούουσιν. ἐποίησεν. οἱ δὲ δοῦλοι λέγουσιν αὐτῷ· **17** ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφητῆται θέλεις οὖν ἀπελθόντες συλλέξωμεν αὐτά; καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν ἰδεῖν ἃ βλέπετε **29** ὁ δὲ φησὶν· οὐ, μήποτε συλλέγοντες καὶ οὐκ ἴδαν, καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε καὶ τὰ ζιζάνια ἐκριζώσητε ἅμα αὐτοῖς τὸν οὐκ ἤκουσαν. **18** ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν σῖτον. **30** ἄφετε συναυξάνεσθαι ἀμφοτέρα παραβολὴν τοῦ σπείραντος. **19** παντὸς μέχρι τοῦ θερισμοῦ, καὶ ἐν καιρῷ τοῦ ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς βασιλείας καὶ μὴ θερισμοῦ ἐρῶ τοῖς θερισταῖς· συλλέξατε συνιέντος, ἔρχεται ὁ πονηρὸς καὶ ἀρπάζει πρῶτον τὰ ζιζάνια καὶ δῆσατε αὐτὰ εἰς τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· οὗτός δὲ σπέρμας πρὸς τὸ κατακαῦσαι αὐτά, τὸν δὲ ἐστὶν ὁ παρὰ τὴν ὁδὸν σπαρεῖς. **20** ὁ δὲ σῖτον συναγάγετε εἰς τὴν ἀποθήκην μου. ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρεῖς, οὗτός ἐστιν ὁ **31** Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς τὸν λόγον ἀκούων καὶ εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λέγων ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν λαμβάνων αὐτόν· **21** οὐκ ἔχει δὲ ῥίζαν ἐν κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἑαυτῷ ἀλλὰ πρόσκαιρός ἐστιν, γενομένης ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ· **32** ὁ μικρότερον δὲ θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον εὐθὺς μὲν ἐστὶν πάντων τῶν σπερμάτων, ὅταν σκανδαλίζεται. **22** ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας δὲ ἀυξηθῆ μείζον τῶν λαχάνων ἐστὶν καὶ σπαρεῖς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων γίνεται δένδρον, ὥστε ἐλθεῖν τὰ πετεινὰ καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἰῶνος καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατασκηνοῦν ἐν τοῖς πλοῦτου συμπνίγει τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος κλάδοις αὐτοῦ. **33** Ἄλλην παραβολὴν ἐλάλησεν αὐτοῖς· ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ζύμη, ἣν λαβοῦσα γυνὴ καὶ συνιείς, ὃς δὴ καρποφορεῖ καὶ ποιεῖ ὃ ἐνέκρυσεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία ἕως οὔ

ἐζυμώθη ὄλον. 34 Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν καλοὺς μαργαρίτας· 46 εὐρῶν δὲ ἓνα
 ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς ὄχλοις, καὶ πολῦτιμον μαργαρίτην ἀπελθὼν πέπρακεν
 χωρὶς παραβολῆς οὐδὲν ἐλάλει αὐτοῖς· 35 πάντα ὅσα εἶχεν καὶ ἠγόρασεν αὐτόν. 47
 ὅπως πληρωθῆ τὸ ῥήθην διὰ τοῦ προφήτου Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν
 Ἐσαίου λέγοντος· ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς σαγήνην βληθείση εἰς τὴν θάλασσαν καὶ
 τὸ στόμα μου, ἐρεύζομαι κεκρυμμένα ἀπὸ ἐκ παντὸς γένους συναγαγούση· 48 ἦν
 καταβολῆς. 36 Τότε ἀφείς τοὺς ὄχλους ὅτε ἐπληρώθη ἀναβιβάσαντες ἐπὶ τὸν
 ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν. καὶ προσῆλθον αὐτῷ αἰγιαλὸν καὶ καθίσαντες συνέλεξαν τὰ
 οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· φράσον ἡμῖν καλὰ εἰς ἄγγη, τὰ δὲ σαπρὰ ἔξω ἔβαλον. 49
 τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ. 37 οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος·
 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ὁ σπεύρων τὸ καλὸν ἐξελεύσονται οἱ ἄγγελοι καὶ ἀφοριοῦσιν
 σπέρμα ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, 38 ὁ δὲ τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων,
 ἀγρός ἐστὶν ὁ κόσμος· τὸ δὲ καλὸν σπέρμα, (αἰθῆ g165) 50 καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν
 οὐτοὶ εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· τὰ δὲ κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς
 ζιζανία εἰσιν οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ, 39 ὁ δὲ καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. 51 συνήκατε
 ἐχθρὸς ὁ σπεύρας αὐτὰ ἐστὶν ὁ διάβολος ταῦτα πάντα; λέγουσιν αὐτῷ, ναί. 52 ὁ δὲ
 ὁ δὲ θερισμὸς συντέλεια αἰῶνός ἐστιν, οἱ εἶπεν αὐτοῖς διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς
 δὲ θεριστὰ ἄγγελοι εἰσιν. (αἰθῆ g165) 40 μαθητευθεὶς τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν
 ὡσπερ οὖν συλλέγεται τὰ ζιζάνια καὶ πυρὶ ὁμοίος ἐστὶν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ, ὅστις
 κατακαίεται, οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ καινὰ
 τοῦ αἰῶνος· (αἰθῆ g165) 41 ἀποστελεῖ ὁ καὶ παλαιά. 53 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν
 υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας, μετῆρην
 καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐκεῖθεν. 54 Καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα
 πάντα τὰ σκάνδαλα καὶ τοὺς ποιοῦντας τὴν αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ
 ἀνομίαν, 42 καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν αὐτῶν, ὥστε ἐκπλήσσεσθαι αὐτοὺς καὶ
 κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς λέγειν· πόθεν τούτῳ ἡ σοφία αὕτη καὶ
 καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. 43 τότε οἱ αἱ δυνάμεις; 55 οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ
 δίκαιοι ἐκλάμπουσιν ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῇ τέκτονος υἱός; οὐχ ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται
 βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν. ὁ ἔχων ὧτα Μαριὰμ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος
 ἀκουέτω. 44 Ὅμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν καὶ Ἰωσήφ καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας; 56 καὶ
 οὐρανῶν θησαυρῶ κεκρυμμένῳ ἐν τῷ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς
 ἀγρῷ, ὃν εὐρῶν ἄνθρωπος ἔκρυψε, καὶ εἰσιν; πόθεν οὖν τούτῳ ταῦτα πάντα; 57
 ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει καὶ πωλεῖ καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. ὁ δὲ Ἰησοῦς
 πάντα ὅσα ἔχει καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ ἔστιν προφήτης ἄτιμος εἰ
 ἐκεῖνον. 45 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία μὴ ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.
 τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ ἐμπόρῳ ζητοῦντι

58 καὶ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

14 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκουσεν Ἡρώδης ὁ τετραάρχης τὴν ἀκοὴν Ἰησοῦ, 2 καὶ εἶπεν τοῖς παισὶν αὐτοῦ· οὗτός ἐστιν Ἰωάννης ὁ βαπτιστής· αὐτὸς ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο αἱ δυνάμεις ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ. 3 ὁ γὰρ Ἡρώδης κρατήσας τὸν Ἰωάννην ἔδησεν καὶ ἐν φυλακῇ ἀπέθετο διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα [Φιλίππου] τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. 4 ἔλεγεν γὰρ ὁ Ἰωάννης αὐτῷ· οὐκ ἔξεστίν σοι ἔχειν αὐτήν. 5 καὶ θέλων αὐτὸν ἀποκτεῖναι ἐφοβήθη τὸν ὄχλον, ὅτι ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον. 6 γενεσίους δὲ γενομένοις τοῦ Ἡρώδου ὠρχήσατο ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρωδιάδος ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἤρесе τῷ Ἡρώδῃ, 7 ὅθεν μεθ' ὄρκου ὠμολόγησεν αὐτῇ δοῦναι ὃ ἐὰν αἰτήσῃται. 8 ἡ δὲ προβιβασθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς δός μοι, φησὶν, ὧδε ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. 9 καὶ λυπηθεὶς ὁ βασιλεὺς διὰ τοὺς ὄρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους ἐκέλευσεν δοθῆναι, 10 καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισεν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ. 11 καὶ ἠνέχθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ ἐδόθη τῷ κορασίῳ, καὶ ἠνεγκεν τῇ μητρὶ αὐτῆς. 12 καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦσαν τὸ πτῶμα καὶ ἔθασαν αὐτόν, καὶ ἔλθόντες ἀπήγγειλαν τῷ Ἰησοῦ. 13 ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἰδίαν· καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἠκολούθησαν αὐτῷ πεζοὶ ἀπὸ τῶν πόλεων. 14 Καὶ ἐξελθὼν εἶδεν πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖς καὶ ἐθεράπευσεν τοὺς ἀρρώστους

αὐτῶν. 15 ὀψίας δὲ γενομένης προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ λέγοντες· ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος καὶ ἡ ὥρα παρήλθεν ἤδη· ἀπόλυσον οὖν τοὺς ὄχλους, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα. 16 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· οὐ χρειάν ἔχουσιν ἀπελθεῖν· δοτε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. 17 οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ· οὐκ ἔχομεν ὧδε εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας. 18 ὁ δὲ εἶπεν· φέρετέ μοι ὧδε αὐτούς. 19 καὶ κελεύσας τοὺς ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοῦ χόρτου, λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν, καὶ κλάσας ἔδωκεν τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. 20 καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἔχορτάσθησαν, καὶ ἦσαν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους πλήρεις. 21 οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν ἄνδρες ὡσεὶ πεντακισχίλιοι χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων. 22 Καὶ ἠνάγκασεν τοὺς μαθητὰς ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους. 23 καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν προσεύξασθαι. ὀψίας δὲ γενομένης μόνος ἦν ἐκεῖ. 24 τὸ δὲ πλοῖον ἤδη μέσον τῆς θαλάσσης ἦν βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων· ἦν γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος. 25 τετάρτη δὲ φυλακῇ τῆς νυκτὸς ἦλθεν πρὸς αὐτοὺς περιπατῶν ἐπὶ τὴν θάλασσαν. 26 ἰδόντες δὲ αὐτὸν ἐπὶ τῆς θαλάσσης περιπατοῦντα ἐταράχθησαν λέγοντες ὅτι φάντασμα ἐστίν, καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν. 27 εὐθύς δὲ ἐλάλησεν αὐτοῖς λέγων· θαρσεῖτε, ἐγώ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε. 28 ἀποκριθεὶς δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος εἶπεν·

κύριε, εἰ σὺ εἶ, κέλευσόν με ἔλθειν πρὸς καὶ ἠκυρώσατε τὸν νόμον τοῦ θεοῦ διὰ σὲ ἐπὶ τὰ ὕδατα· 29 ὁ δὲ εἶπεν· ἔλθέ. τὴν παράδοσιν ὑμῶν. 7 ὑποκριταί, καλῶς καὶ καταβάς ἀπὸ τοῦ πλοίου Πέτρος ἐπροφήτευσεν περὶ ὑμῶν Ἡσαΐας λέγων· περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα καὶ ἦλθεν πρὸς 8 ὁ λαὸς οὗτος τοῖς χεῖλεσίν με τιμᾶ, τὸν Ἰησοῦν. 30 βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ἢ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐφοβήθη, καὶ ἀρξάμενος καταποντίζεσθαι ἔμοῦ· 9 μάτην δὲ σέβονταί με, διδάσκοντες ἔκραζεν λέγων· κύριε, σῶσόν με. 31 εὐθέως διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων. 10 Καὶ δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἐπελάβετο προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον εἶπεν αὐτοῖς αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτῶ· ὀλιγόπιστε, εἰς ἀκούετε καὶ συνίετε· 11 οὐ τὸ εἰσερχόμενον τί ἐδίστασας; 32 καὶ ἀναβάντων αὐτῶν εἰς τὸ στόμα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ εἰς τὸ πλοῖον ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος. 33 τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος, οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ προσεκύνησαν αὐτῶ τοῦτο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. 12 τότε λέγοντες· ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς εἶ. 34 Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ λέγουσιν αὐτῶ· διαπεράσαντες ἦλθον ἐπὶ τὴν γῆν εἰς οἶδας ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες τὸν Γεννησαρέτ. 35 καὶ ἐπιγνόντες αὐτὸν οἱ λόγον ἐσκανδαλίσθησαν; 13 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς ἄνδρες τοῦ τόπου ἐκείνου ἀπέστειλαν εἶπεν· πᾶσα φυτεία ἢν οὐκ ἐφύτευεν ὁ εἰς ὄλην τὴν περίχωρον ἐκείνην, καὶ πατήρ μου ὁ οὐράνιος ἐκριζωθήσεται. 14 προσήνεγκαν αὐτῶ πάντας τοὺς κακῶς ἄφετε αὐτούς ὁδηγοὶ εἰσιν τυφλοὶ τυφλῶν ἔχοντας, 36 καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα τυφλὸς δὲ τυφλὸν ἐὰν ὁδηγῇ, ἀμφοτέροι μόνον ἄψωνται τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου εἰς βόθυνον πεσοῦνται. 15 ἀποκριθεὶς αὐτοῦ· καὶ ὅσοι ἦψαντο διεσώθησαν. δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῶ· φράσον ἡμῖν τὴν παραβολήν. 16 ὁ δὲ εἶπεν· ἀκμὴν καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; 17 οὐ νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ εἰσπορευόμενον εἰς τὸ στόμα εἰς τὴν κοιλίαν χωρεῖ καὶ εἰς ἀφεδρῶνα ἐκβάλλεται; 18 τὰ δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ τοῦ στόματος ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχεται, κάκεῖνα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. 19 ἐκ γὰρ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ πονηροί, φόνοι, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι. 20 ταῦτά ἐστιν τὰ κοινούντα τὸν ἄνθρωπον· τὸ δὲ ἀνίπτους χερσὶν φαγεῖν οὐ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. 21 Καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος. 22 καὶ ἰδοὺ γυνὴ Χαναναία ἀπὸ

15 Τότε προσέρχονται τῶ Ἰησοῦ ἀπὸ Ἱεροσολύμων Φαρισαῖοι καὶ γραμματεῖς λέγοντες· 2 διατί οἱ μαθηταὶ σου παραβαίνουσιν τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων; οὐ γὰρ νίπτονται τὰς χεῖρας ὅταν ἄρτον ἐσθίωσιν. 3 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· διατί καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολήν τοῦ θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν; 4 ὁ γὰρ θεὸς ἐνετείλατο λέγων· τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτω· 5 ὑμεῖς δὲ λέγετε· ὅς ἂν εἴπῃ τῶ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ· δῶρον ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφελῆθῃς, οὐ μὴ τιμήσει τὸν πατέρα αὐτοῦ ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ. 6

τῶν ὀρίων ἐκείνων ἐξεληθοῦσα ἔκραζεν τῇ ὁδῷ. **33** καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ λέγουσα· ἐλέησόν με, κύριε, υἱὸς Δαυεὶδ· πόθεν ἡμῖν ἐν ἐρημίᾳ ἄρτοι τοσοῦτοι ὥστε ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται. **23** χορτάσαι ὄχλον τοσοῦτον; **34** καὶ λέγει ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον. καὶ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, πόσους ἄρτους ἔχετε; προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠρώτουν οἱ δὲ εἶπον· ἑπτὰ, καὶ ὀλίγα ἰχθῦδια. **35** αὐτὸν λέγοντες· ἀπόλυσον αὐτήν, ὅτι καὶ παραγγείλας τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ κρᾶζει ὀπισθεν ἡμῶν. **24** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς τὴν γῆν **36** ἔλαβεν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους καὶ εἶπεν· οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα τοὺς ἰχθύας καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασεν τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ. **25** ἡ δὲ καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς, οἱ δὲ μαθηταὶ ἐλθοῦσα προσεκύνει αὐτῷ λέγουσα· κύριε, τοῖς ὄχλοις. **37** καὶ ἔφαγον πάντες καὶ βοήθει μοι. **26** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· οὐκ ἐχορτάσθησαν, καὶ τὸ περισσεῦον τῶν ἔξεστιν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων κλασμάτων ἦραν, ἑπτὰ σφυρίδας πλήρεις. καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. **27** ἡ δὲ εἶπεν· **38** οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν τετρακισχίλιοι ναί, κύριε· καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίει ἄνδρες χωρὶς παιδίων καὶ γυναικῶν. **39** ἀπὸ τῶν ψυχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἐνέβη εἰς τὸ τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν. **28** τότε πλοῖον, καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὄρια Μαγαδάν. ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ· ὦ γύναι, **16** καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ Σαδδουκαῖοι πειράζοντες ἐπηρώτησαν αὐτὸν σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδειξαὶ αὐτοῖς. **2** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, [ὀψίας γενομένης λέγετε· εὐδία, πυρράζει γὰρ ὁ οὐρανός· **3** καὶ πρωΐ· σήμερον χειμῶν, πυρράζει γὰρ στυγνάζων ὁ οὐρανός. τὸ μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ γινώσκετε διακρίνειν, τὰ δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν οὐ δύνασθε;] **4** γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ. καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς ἀπῆλθεν. **5** Καὶ ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ εἰς τὸ πέραν ἐπελάθοντο ἄρτους λαβεῖν. **6** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ὁρᾶτε καὶ προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. **7** οἱ δὲ διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς λέγοντες ὅτι ἄρτους οὐκ ἐλάβομεν. **8** γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς, ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους οὐκ

ἐλάβετε; 9 οὐπὼν νοεῖτε, οὐδὲ μνημονεύετε ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ τοὺς πέντε ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ καὶ πόσους κοφίνους ἐλάβετε; 10 οὐδὲ ἡμέρα ἐγερθῆναι. 22 καὶ προσλαβόμενος τοὺς ἑπτὰ ἄρτους τῶν τετρακισχιλίων αὐτὸν ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ καὶ πόσας σπυρίδας ἐλάβετε; 11 πῶς οὐ λέγων· ἰλεώς σοι, κύριε· οὐ μὴ ἔσται σοι νοεῖτε ὅτι οὐ περὶ ἄρτων εἶπον ὑμῖν; τοῦτο. 23 ὁ δὲ στραφεὶς εἶπεν τῷ Πέτρῳ· προσέχετε δὲ ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων ὑπαγε ὀπίσω μου, σατανᾶ· σκάνδαλον εἶ καὶ Σαδδουκαίων. 12 τότε συνῆκαν ὅτι ἐμοῦ, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τὰ οὐκ εἶπεν προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν τῶν ἀνθρώπων. 24 Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων, ἀλλὰ ἀπὸ τῆς τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· εἴ τις θέλει ὀπίσω μου διδαχῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω 13 Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖτω μοι. Καισαρείας τῆς Φιλίππου ἠρώτα τοὺς 25 ὃς γὰρ ἐὰν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι μαθητὰς αὐτοῦ λέγων· τίνα λέγουσιν οἱ ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ἀνθρωποι εἶναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; 14 ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ εὐρήσει αὐτήν. οἱ δὲ εἶπαν· οἱ μὲν Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν, 26 τί γὰρ ὠφεληθήσεται ἄνθρωπος, ἐὰν τὸν ἄλλοι δὲ Ἡλείαν, ἕτεροι δὲ Ἰερεμίαν ἢ ἕνα κόσμον ὅλον κερδήσῃ τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ τῶν προφητῶν. 15 λέγει αὐτοῖς· ὑμεῖς δὲ ζημιωθῆ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τίνα με λέγετε εἶναι; 16 ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; 27 μέλλει γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ Πέτρος εἶπεν· σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς θεοῦ τοῦ ζῶντος. 17 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ, καὶ τότε εἶπεν αὐτῷ· μακάριος εἶ, Σίμων Βαριωνᾶ, ἀποδώσει ἐκάστῳ κατὰ τὴν πρᾶξιν αὐτοῦ. ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψέν σοι ἀλλ' 28 ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶν τινες τῶν ὧδε ὁ πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 18 κἀγὼ δὲ ἐστῶτων οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου σοι λέγω ὅτι σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ ἔως ἂν ἴδωσιν τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πέτρα οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. 17 Καὶ μεθ' ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἀναφέρει αὐτούς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν. 2 καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ ἔλαμψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκὰ ὡς τὸ φῶς. 3 καὶ ἰδοὺ ὠφθη αὐτοῖς Μωϋσῆς καὶ Ἡλείας συνλαοῦντες μετ' αὐτοῦ. 4 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν τῷ Ἰησοῦ·

κύριε, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὥδε εἶναι· εἰ ἕως πότε μεθ' ὑμῶν ἔσομαι; ἕως πότε θέλεις, ποιήσω ὥδε τρεῖς σκηνάς, σοὶ μίαν ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετέ μοι αὐτὸν ὥδε. **18** καὶ Μωϋσεῖ μίαν καὶ Ἡλεία μίαν. **5** ἔτι καὶ ἐπέτιμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδοὺ νεφέλη φωτεινὴ ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον, καὶ ἐθεραπεύθη ἐπεσκίασεν αὐτούς, καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. **19** Τότε τῆς νεφέλης λέγουσα· οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς προσελθόντες οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ' μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα· ἀκούετε ἰδίαν εἶπον· διὰ τί ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν αὐτοῦ. **6** καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ ἔπασαν ἐκβαλεῖν αὐτό; **20** ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς διὰ τὴν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν καὶ ἐφοβήθησαν ὀλιγοπιστίαν ὑμῶν· ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, σφόδρα. **7** καὶ προσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἀψάμενος αὐτῶν εἶπεν· ἐγέρθητε καὶ μὴ ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ· μετάβα ἔνθεν ἐκεῖ, φοβεῖσθε. **8** ἐπάραντες δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ μεταβήσεται, καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσεται αὐτῶν οὐδένα εἶδον εἰ μὴ τὸν Ἰησοῦν ὑμῖν. **22** Συστρεφομένων δὲ αὐτῶν ἐν τῇ μόνον. **9** καὶ καταβαινόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ Γαλιλαίας εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, μέλλει ὄρους ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς μηδενὶ εἶπτε τὸ ὄραμα ἕως οὗ ὁ υἱὸς χεῖρας ἀνθρώπων, **23** καὶ ἀποκτενοῦσιν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἐγερθῆ. **10** Καὶ αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται. ἐπηρώτησαν αὐτόν οἱ μαθηταὶ λέγοντες· τί καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα. **24** Ἐλθόντων δὲ οὗν οἱ γραμματεῖς λέγουσιν ὅτι Ἡλείαν δεῖ αὐτῶν εἰς Καφαρναοὺμ προσῆλθον οἱ τὰ ἐλθεῖν πρῶτον; **11** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· δίδραγμα λαμβάνοντες τῷ Πέτρῳ καὶ εἶπαν· Ἡλείας μὲν ἔρχεται καὶ ἀποκαταστήσει ὁ διδάσκαλος ὑμῶν οὐ τελεῖ δίδραγμα; **25** πάντα. **12** λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι Ἡλείας ἤδη λέγει· ναί. καὶ εἰσελθόντα εἰς τὴν οἰκίαν ἦλθεν, καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτόν, ἀλλὰ προέφθασεν αὐτόν ὁ Ἰησοῦς λέγων· τί ἐποίησαν ἐν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν. οὕτως καὶ σοὶ δοκεῖ, Σίμων; οἱ Βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν ὑπ' τίνων λαμβάνουσιν τέλη ἢ κῆνσον; ἀπὸ αὐτῶν. **13** τότε συνῆκαν οἱ μαθηταὶ ὅτι περὶ τῶν υἱῶν αὐτῶν ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων; Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς. **14** **26** εἰπόντος δὲ ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων, ἔφη καὶ ἐλθόντων πρὸς τὸν ὄχλον, προσῆλθεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἄραγε ἐλευθεροὶ εἰσιν οἱ αὐτῷ ἄνθρωπος γονυπετῶν αὐτόν **15** καὶ υἱοί. **27** ἵνα δὲ μὴ σκανδαλίσωμεν αὐτούς, λέγων· κύριε, ἐλέησόν μου τὸν υἱόν, ὅτι πορευθεὶς εἰς θάλασσαν βάλε ἄγκιστρον σεληνιάζεται καὶ κακῶς πάσχει· πολλάκις καὶ τὸν ἀναβάνα πρῶτον ἰχθὺν ἄρον, καὶ γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ καὶ πολλάκις εἰς ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ εὐρήσεις στατήρα· τὸ ὕδωρ. **16** καὶ προσῆνεγκα αὐτόν τοῖς ἐκεῖνον λαβὼν δὸς αὐτοῖς ἀντὶ ἐμοῦ καὶ μαθηταῖς σου, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν αὐτόν σοῦ.

θεραπεῦσαι. **17** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς **18** Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ προσῆλθον οἱ εἶπεν· ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες· τίς ἄρα

μείζων ἐστὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν; εὐρεῖν αὐτό, ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι χαίρει ἐπ'
 2 καὶ προσκαλεσάμενος παιδίον ἔστησεν αὐτῷ μᾶλλον ἢ ἐπὶ τοῖς ἐνενήκοντα ἐννέα
 αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν 3 καὶ εἶπεν· ἀμὴν λέγω τοῖς μὴ πεπλανημένοις. 14 οὕτως οὐκ ἔστιν
 ὑμῖν, ἐὰν μὴ στραφηῖτε καὶ γένησθε ὡς τὰ θέλημα ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ
 παιδία, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν ἐν οὐρανοῖς ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μικρῶν
 τῶν οὐρανῶν. 4 ὅστις οὖν ταπεινώσει τούτων. 15 Ἐὰν δὲ ἀμαρτήσῃ ὁ ἀδελφός
 ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τοῦτο, οὗτός ἐστιν σου, ὕπαγε ἔλεγξον αὐτὸν μεταξὺ σοῦ καὶ
 ὁ μείζων ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. 5 αὐτοῦ μόνου· ἐάν σου ἀκούσῃ, ἐκέρδησας
 καὶ ὅς ἐάν δέξῃται ἐν παιδίον τοιοῦτο ἐπὶ τὸν ἀδελφόν σου. 16 ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ,
 τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται. 6 ὅς δ' ἂν παράλαβε μετὰ σεαυτοῦ ἔτι ἓνα ἢ δύο,
 σκανδαλίση ἓνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν ἵνα ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων ἢ τριῶν
 πιστευόντων εἰς ἐμέ, συμφέρει αὐτῷ ἵνα σταθῇ πᾶν ῥῆμα. 17 ἐὰν δὲ παρακούσῃ
 κρεμασθῇ μύλος ὀνικός περὶ τὸν τράχηλον αὐτῶν, εἰπὸν τῇ ἐκκλησίᾳ· ἐὰν δὲ καὶ τῆς
 αὐτοῦ καὶ καταποντισθῇ ἐν τῷ πελάγει ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἔστω σοι ὡσπερ ὁ
 τῆς θαλάσσης. 7 Οὐαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῶν ἐθνικός καὶ ὁ τελώνης. 18 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
 σκανδάλων· ἀνάγκη γὰρ ἔστιν ἔλθειν τὰ ὅσα ἐὰν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται δεδεμένα
 σκάνδαλα, πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ δι' οὗ ἐν οὐρανῷ καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς
 τὸ σκάνδαλον ἔρχεται. 8 εἰ δὲ ἡ χεὶρ σου ἢ γῆς ἔσται λελυμένα ἐν οὐρανῷ. 19 Πάλιν
 ὁ πούς σου σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὸν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν δύο συμφωνήσουσιν ἐξ
 καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλὸν σοὶ ἔστιν εἰσελθεῖν ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς περὶ παντὸς πράγματος
 εἰς τὴν ζωὴν κυλλὸν ἢ χωλόν, ἢ δύο χεῖρας οὗ ἐὰν αἰτήσωνται, γενήσεται αὐτοῖς παρὰ
 ἢ δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸ τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. 20 οὗ
 αἰώνιον. (αἰῶνιος g166) 9 καὶ εἰ ὁ ὀφθαλμός σου γὰρ εἰσιν δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ
 σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν.
 σοῦ· καλὸν σοὶ ἔστιν μονόφθαλμον εἰς τὴν 21 Τότε προσελθὼν ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ·
 ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα κύριε, ποσάκις ἀμαρτήσῃ εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός
 βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός. (Geenna μου καὶ ἀφήσω αὐτῷ; ἕως ἑπτάκις; 22
 g1067) 10 Ὅρατε μὴ καταφρονήσητε ἑνὸς λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· οὐ λέγω σοι ἕως
 τῶν μικρῶν τούτων· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι ἑπτάκις, ἀλλ' ἕως ἑβδομηκοντάκις ἑπτά.
 οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διὰ παντὸς 23 διὰ τοῦτο ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν
 βλέπουσιν τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς μου οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὃς ἠθέλησεν
 τοῦ ἐν οὐρανοῖς. 12 Τί ὑμῖν δοκεῖ; ἐὰν συνᾶραι λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. 24
 γένηται τι ἀνθρώπῳ ἑκατὸν πρόβατα ἀρξαμένου δὲ αὐτοῦ συναίρειν προσηνέχθη
 καὶ πλανηθῇ ἓν ἐξ αὐτῶν, οὐχὶ ἀφεις τὰ εἷς αὐτῷ ὀφειλέτης μυρίων ταλάντων.
 ἐνενήκοντα ἐννέα ἐπὶ τὰ ὄρη πορευθεὶς 25 μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀποδοῦναι,
 ζητεῖ τὸ πλανώμενον; 13 καὶ ἐὰν γένηται ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ κύριος πρᾶθῆναι καὶ

τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ πάντα αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι πειράζοντες αὐτὸν ὅσα εἶχεν, καὶ ἀποδοθῆναι. 26 πεσὼν καὶ λέγοντες· εἰ ἕξεισιν ἀπολυσαὶ τὴν οὖν ὁ δοῦλος ἐκεῖνος προσεκύνει αὐτῷ γυναῖκα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν αἰτίαν; 4 ὁ λέγων· μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί, καὶ πάντα δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· οὐκ ἀνέγνωτε ὅτι ἀποδώσω σοι. 27 σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ ὁ ποιήσας ἀπ' ἀρχῆς ἄρσεν καὶ θῆλυ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἀπέλυσεν ἐποίησεν αὐτούς; 5 καὶ εἶπεν· ἔνεκα τούτου αὐτόν, καὶ τὸ δάνειον ἀφήκεν αὐτῷ. καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν 28 ἐξεληθὼν δὲ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος εὗρεν μητέρα καὶ κολληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, ἓνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ ὃς ὤφειλεν καὶ ἔσσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. 6 αὐτῷ ἑκατὸν δηνάρια, καὶ κρατήσας αὐτὸν ὥστε οὐκέτι εἰσὶν δύο ἀλλὰ σὰρξ μία. ἔπνιγεν λέγων· ἀπόδος εἴ τι ὀφείλεις. 29 ὁ οὖν ὁ θεὸς συνέζευξεν ἄνθρωπος μὴ πεσὼν οὖν ὁ σύνδουλος αὐτοῦ παρεκάλει χωριζέτω. 7 λέγουσιν αὐτῷ· τί οὖν Μωϋσῆς αὐτὸν λέγων, μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί, καὶ ἐνετείλατο δοῦναι βιβλίον ἀποστασίου καὶ ἀποδώσω σοι. 30 ὁ δὲ οὐκ ἤθελεν, ἀλλὰ ἀπολυσαὶ; 8 λέγει αὐτοῖς· ὅτι Μωϋσῆς πρὸς ἀπελθῶν ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν ἕως τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἐπέτρεψεν ὑμῖν ἀποδοῦναι τὸ ὀφειλόμενον. 31 ἰδόντες οὖν οἱ ἀπολυσαὶ τὰς γυναῖκας ὑμῶν· ἀπ' ἀρχῆς σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα ἐλυπήθησαν δὲ οὐ γέγονεν οὕτως. 9 λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι σφόδρα, καὶ ἐλθόντες διεσάφησαν τῷ ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ μὴ ἐπὶ κυρίῳ ἑαυτῶν πάντα τὰ γενόμενα. 32 πορνεία καὶ γαμήσι ἄλλην, μοιχᾶται. 10 τότε προσκαλεσάμενος αὐτὸν ὁ κύριος λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ· εἰ οὕτως ἐστὶν ἡ αὐτοῦ λέγει αὐτῷ· δοῦλε πονηρέ, πᾶσαν αἰτία τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῆς γυναικός, οὐ τὴν ὀφειλὴν ἐκείνην ἀφήκᾳ σοι, ἐπεὶ συμφέροι γαμήσαι. 11 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς οὐ παρεκάλεσάς με· 33 οὐκ ἔδει καὶ σὲ ἐλεῆσαι πάντες χωροῦσιν τὸν λόγον τοῦτον, ἀλλ' τὸν σύνδουλόν σου, ὡς καγὼ σὲ ἠλέησα; οἷς δέδοται. 12 εἰσὶν γὰρ εὐνοῦχοι οἵτινες 34 καὶ ὀργισθεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν ἐκ κοιτίας μητρὸς ἐγεννήθησαν οὕτως, καὶ αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς ἕως οὗ ἀποδοῦναι πᾶν εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνουχίσθησαν ὑπὸ τὸ ὀφειλόμενον αὐτῷ. 35 οὕτως καὶ ὁ τῶν ἀνθρώπων, καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες πατήρ μου ὁ οὐράνιος ποιήσει ὑμῖν, ἂν μὴ εὐνούχισαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν ἀφῆτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν οὐρανῶν. ὁ δυνάμενος χωρεῖν χωρεῖτω. 13 Τότε προσηνέχθησαν αὐτῷ παιδία, ἵνα τὰς χεῖρας ἐπιθῇ αὐτοῖς καὶ προσεύξεται· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. 14 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ἄφετε τὰ παιδία καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἔλθειν πρὸς ἐμέ· τῶν γὰρ τοιοῦτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 15 καὶ ἐπιθείς τὰς χεῖρας αὐτοῖς ἐπορεύθη

19 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, μετῆρεν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας πέραν τοῦ Ἰορδάνου. 2 καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ. 3 Καὶ προσῆλθον

ἐκεῖθεν. **16** Καὶ ἰδοὺ εἶς προσελθὼν αὐτῷ εἶπεν· διδάσκαλε, τί ἀγαθὸν ποιήσω ἵνα σχῶ ζωὴν αἰώνιον; (aiōnios g166) **17** ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, τί με ἐρωτᾷς περὶ τοῦ ἀγαθοῦ; εἶς ἐστὶν ὁ ἀγαθός. εἰ δὲ θέλεις εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, τήρησον τὰς ἐντολάς. **18** ποίας; φησὶν ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· τὸ οὐ φονεύσεις, οὐ μοιχεύσεις, οὐ κλέψεις, οὐ ψευδομαρτυρήσεις, **19** τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ, ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. **20** λέγει αὐτῷ ὁ νεανίσκος πάντα ταῦτα ἐφύλαξα· τί ἔτι ὑστερῶ; **21** ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὑπάγε πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. **22** ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος ἀπῆλθεν λυπούμενος ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά. **23** Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πλούσιος δυσκόλως εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. **24** πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι εὐκοπώτερόν ἐστιν κάμηλον διὰ τρυπήματος ῥαφίδος εἰσελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. **25** ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἐξεπλήσσαντο σφόδρα λέγοντες τίς ἄρα δύναται σωθῆναι; **26** ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατόν ἐστιν, παρὰ δὲ θεῷ δυνατά πάντα. **27** Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι· τί ἄρα ἔσται ἡμῖν; **28** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι, ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, καθίσεσθε καὶ αὐτοὶ ἐπὶ δώδεκα

θρόνους κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλάς τοῦ Ἰσραὴλ. **29** καὶ πᾶς ὅστις ἀφῆκεν ἀδελφούς ἢ ἀδελφὰς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἢ οἰκίαν ἕνεκα τοῦ ἐμοῦ ὀνόματος, πολλαπλασίονα λήμψεται καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει. (aiōnios g166) **30** πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.

20 Ὅμοία γὰρ ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ, ὅστις ἐξῆλθεν ἅμα πρῶτῷ μισθώσασθαι ἐργάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. **2** συμφωνήσας δὲ μετὰ τῶν ἐργατῶν ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. **3** καὶ ἐξελθὼν περὶ τρίτην ὥραν εἶδεν ἄλλους ἐστῶτας ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούσας, **4** καὶ ἐκεῖνοις εἶπεν· ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὁ ἐὰν ἦ δίκαιον δώσω ὑμῖν. **5** οἱ δὲ ἀπῆλθον. πάλιν δὲ ἐξελθὼν περὶ ἕκτην καὶ ἐνάτην ὥραν ἐποίησεν ὡσαύτως. **6** περὶ δὲ τὴν ἑνδεκάτην ἐξελθὼν εὗρεν ἄλλους ἐστῶτας, καὶ λέγει αὐτοῖς· τί ὧδε ἐστήκατε ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί; **7** λέγουσιν αὐτῷ· ὅτι οὐδεὶς ἡμᾶς ἐμισθώσατο. λέγει αὐτοῖς· ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα. **8** ὀψίας δὲ γενομένης λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ· κάλεσον τοὺς ἐργάτας καὶ ἀπόδος τὸν μισθὸν ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν πρώτων. **9** καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν ἔλαβον ἀνά δηνᾶριον. **10** ἐλθόντες δὲ οἱ πρῶτοι ἐνόμισαν ὅτι πλεῖον λήμψονται· καὶ ἔλαβον τὸ ἀνά δηνᾶριον καὶ αὐτοί. **11** λαβόντες δὲ ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότου **12** λέγοντες· οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν ἐποίησαν, καὶ ἴσους

αυτοὺς ἡμῖν ἐποίησας τοῖς βασιτάσασι τὸ οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν
βάρους τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα. **13** αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν
ὁ δὲ ἀποκριθεὶς ἐνὶ αὐτῶν εἶπεν· ἐταῖρε, αὐτῶν. **26** οὐχ οὕτως ἔσται ἐν ὑμῖν· ἀλλ'
οὐκ ἀδικῶ σε· οὐχὶ δηναρίου συνεφωνήσας ὅς ἐὰν θέλῃ ἐν ὑμῖν μέγας γενέσθαι ἔσται
μοι; **14** ἄρον τὸ σὸν καὶ ὑπαγε. θέλω ὑμῶν διάκονος, **27** καὶ ὅς ἂν θέλῃ ἐν
δὲ τούτῳ τῷ ἐσχάτῳ δοῦναι ὡς καὶ σοί· ὑμῖν εἶναι πρῶτος ἔσται ὑμῶν δοῦλος· **28**
15 ἢ οὐκ ἔξεστίν μοι ὁ θέλω ποιῆσαι ἐν ὡσπερ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἤλθεν
τοῖς ἔμοῖς; ἢ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρός διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι
ἐστίν ὅτι ἐγὼ ἀγαθός εἰμι; **16** οὕτως τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν. **29**
ἔσονται οἱ ἔσχατοι πρῶτοι καὶ οἱ πρῶτοι Καὶ ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Ἱερειχῶ
ἔσχατοι. **17** Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς εἰς ἠκολούθησεν αὐτῷ ὄχλος πολὺς. **30** καὶ
Ἱεροσόλυμα παρέλαβεν τοὺς δώδεκα κατ' ἰδοῦ δύο τυφλοὶ καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδόν,
ἰδίαν, καὶ ἐν τῇ ὁδῷ εἶπεν αὐτοῖς· **18** ἰδοῦ ἀκούσαντες ὅτι Ἰησοῦς παράγει, ἔκραξαν
ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ λέγοντες, ἐλέησον ἡμᾶς, υἱὲ Δαυεὶδ. **31** ὁ δὲ
ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν ὄχλος ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα σιωπήσωσιν·
καὶ γραμματεῦσιν, καὶ κατακρινούσιν οἱ δὲ μείζον ἔκραξαν λέγοντες κύριε,
αὐτὸν εἰς θάνατον. **19** καὶ παραδώσουσιν ἐλέησον ἡμᾶς, υἱὲ Δαυεὶδ. **32** καὶ στὰς
αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ ἐμπαῖξαι καὶ ὁ Ἰησοῦς ἐφώνησεν αὐτοὺς καὶ εἶπεν· τί
μαστιγῶσαι καὶ σταυρῶσαι, καὶ τῇ τρίτῃ θέλετε ποιήσω ὑμῖν; **33** λέγουσιν αὐτῷ·
ἡμέρα ἐγερθήσεται. **20** Τότε προσῆλθεν κύριε, ἵνα ἀνοιγῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν.
αὐτῷ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου μετὰ **34** σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἤψατο τῶν
τῶν υἱῶν αὐτῆς, προσκυνούσα καὶ αἰτοῦσά ὀμμάτων αὐτῶν, καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν
τι παρ' αὐτοῦ. **21** ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· τί θέλεις; καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ.

21 Καὶ ὅτε ἤγγισαν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ
ἤλθον εἰς Βηθφαγὴ εἰς τὸ ὄρος τῶν
ἐλαιῶν, τότε Ἰησοῦς ἀπέστειλεν δύο
μαθητὰς **2** λέγων αὐτοῖς· πορεύεσθε εἰς
τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθὺς
εὐρήσετε ὄνον δεδεμένην καὶ πῶλον μετ'
αὐτῆς λύσαντες ἀγάγετέ μοι. **3** καὶ ἐὰν
τις ὑμῖν εἴπῃ τι, ἐρεῖτε ὅτι ὁ κύριος αὐτῶν
χρεῖαν ἔχει· εὐθὺς δὲ ἀποστελεῖ αὐτούς. **4**
τοῦτο δὲ γέγονεν ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν
διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· **5** εἶπατε τῇ
θυγατρὶ Σιών· ἰδοῦ ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται
σοι, πρᾶϋς καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὄνον, καὶ ἐπὶ

πῶλον υἰὸν ὑποζυγίου. 6 πορευθέντες δὲ οἱ εἰς Βηθανίαν, καὶ ἠύλισθη ἐκεῖ. 18 Πρῶτ' δὲ μαθηταὶ καὶ ποιήσαντες καθὼς προσέταξεν ἐπαναγαγῶν εἰς τὴν πόλιν ἐπέινασεν. 19 αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, 7 ἤγαγον τὴν ὄνον καὶ καὶ ἰδὼν συκὴν μίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἤλθεν ἐπ' αὐτήν, καὶ οὐδὲν εὔρεν ἐν αὐτῇ εἰ μὴ φύλλα ἱμάτια, καὶ ἐπεκάθισεν ἐπάνω αὐτῶν. 8 μόνον, καὶ λέγει αὐτῇ· οὐ μηκέτι ἐκ σοῦ καρπὸς γένηται εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ἐξηράνθη παραχρῆμα ἡ συκὴ. (αἰθῆ g165) 20 καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν λέγοντες· πῶς παραχρῆμα ἐξηράνθη ἡ συκὴ; 21 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν καὶ μὴ διακριθῆτε, οὐ μόνον τὸ τῆς συκῆς ποιήσετε, ἀλλὰ κὰν τῷ ὄρει τούτῳ εἴπητε· ἄρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, γενήσεται. 22 καὶ πάντα ὅσα ἂν αἰτήσητε ἐν τῇ προσευχῇ πιστεύοντες λήμψεσθε. 23 Καὶ ἐλθόντος αὐτοῦ εἰς τὸ ἀπὸ Ναζαρεθ τῆς Γαλιλαίας. 12 Καὶ τὸ ἱερὸν προσῆλθον αὐτῷ διδάσκοντι οἱ εἰσηλθὼν Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ θεοῦ, ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ καὶ ἐξέβαλεν πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ λέγοντες· ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας καὶ τίς σοι ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν ταύτην; τῶν κολλυβιστῶν κατέστρεψεν καὶ τὰς 24 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστεράς, ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ λόγον ἕνα, ὃν ἐὰν 13 καὶ λέγει αὐτοῖς· γέγραπται· ὁ οἶκός εἴπητέ μοι κἀγὼ ὑμῖν ἐρῶ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται, ὑμεῖς ταῦτα ποιῶ. 25 τὸ βάπτισμα τὸ Ἰωάννου δὲ αὐτὸν ποιεῖτε σπήλαιον ληστῶν. 14 πόθεν ἦν; ἐξ οὐρανοῦ ἢ ἐξ ἀνθρώπων; οἱ δὲ διελογίζοντο παρ' ἑαυτοῖς λέγοντες· 26 ἐὰν εἴπωμεν· ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ ἡμῖν· ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς διὰ τί οὕτως οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; ἐὰν δὲ εἴπωμεν· ἐξ ἀνθρώπων, φοβούμεθα τὸν τοὺς κράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λέγοντας, ὄχλον· πάντες γὰρ ὡς προφήτην ἔχουσιν ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαυεὶδ, ἠγανάκτησαν 16 τὸν Ἰωάννην. 27 καὶ ἀποκριθέντες τῷ καὶ εἶπαν αὐτῷ· ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν; Ἰησοῦ εἶπαν· οὐκ οἶδαμεν. ἔφη αὐτοῖς καὶ ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· ναί· οὐδέποτε αὐτός· οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ἀνέγνωτε ὅτι ἐκ στόματος νηπίων καὶ ταῦτα ποιῶ. 28 Τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ; ἄνθρωπος θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον; 17 καὶ εἶχεν τέκνα δύο· προσελθὼν τῷ πρῶτῳ καταλιπὼν αὐτοὺς ἐξῆλθεν ἕξ τῆς πόλεως εἶπεν· τέκνον, ὕπαγε σήμερον ἐργάζου ἐν

τῷ ἀμπελῶνι. **29** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· οὐ ποιήσει τοῖς γεωργοῖς ἐκείνοις; **41** λέγουσιν θέλω, ὕστερον μεταμεληθεὶς ἀπήλθεν. **30** αὐτῷ· κακοὺς κακῶς ἀπολέσει αὐτούς, προσελθὼν δὲ τῷ ἐτέρῳ εἶπεν ὡσαύτως, ὁ καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἐκδώσεται ἄλλοις δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ἐγώ, κύριε· καὶ οὐκ γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς ἀπήλθεν. **31** τίς ἐκ τῶν δύο ἐποίησεν τὸ καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν. **42** λέγει θέλημα τοῦ πατρὸς; λέγουσιν· ὁ πρῶτος, αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ταῖς γραφαῖς λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρνοι προάγουσιν ὑμᾶς οἰκοδομοῦντες οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. **32** ἦλθεν γὰρ γωνίας· παρὰ κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ Ἰωάννης πρὸς ὑμᾶς ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης, ἔστιν θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν; **43** καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ· οἱ δὲ τελῶναι διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν ὅτι ἀρθήσεται ἀφ' καὶ αἱ πόρνοι ἐπίστευσαν αὐτῷ· ὑμεῖς ὑμῶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ καὶ δοθήσεται δὲ ἰδόντες οὐ μετεμελήθητε ὕστερον τοῦ ἔθνει ποιοῦντι τοὺς καρποὺς αὐτῆς. **45** πιστεῦσαι αὐτῷ. **33** Ἄλλην παραβολὴν ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἀκούσατε. ἄνθρωπος ἦν οἰκοδεσπότης τὰς παραβολὰς αὐτοῦ ἔγνωσαν ὅτι περὶ ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα καὶ φραγμὸν αὐτῶν λέγει. **46** καὶ ζητοῦντες αὐτὸν αὐτῷ περιέθηκεν καὶ ὥρυξεν ἐν αὐτῷ κρατῆσαι ἐφοβήθησαν τοὺς ὄχλους, ἐπεὶ ληνὸν καὶ ὠκοδόμησεν πύργον, καὶ ἐξέδετο εἰς προφήτην αὐτὸν εἶχον.

αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν. **34** **22** Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἶπεν ἐν ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, παραβολαῖς αὐτοῖς, λέγων· **2** ὡμοιώθη ἀπέστειλεν τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπων βασιλεῖ, τοὺς γεωργοὺς λαβεῖν τοὺς καρποὺς ὅστις ἐποίησεν γάμους τῷ υἱῷ αὐτοῦ. **3** καὶ αὐτοῦ. **35** καὶ λαβόντες οἱ γεωργοὶ τοὺς ἀπέστειλεν τοὺς δούλους αὐτοῦ καλέσαι τοὺς κεκλημένους εἰς τοὺς γάμους, καὶ οὐκ ἤθελον ἐλθεῖν. **4** πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους λέγων· εἶπατε τοῖς κεκλημένοις· ἰδοὺ τὸ ἄριστόν μου ἡτοίμακα, οἱ ταῦροί μου καὶ τὰ σιτιστὰ τεθυμένα, καὶ πάντα ἔτοιμα· δεῦτε εἰς τοὺς γάμους. **5** οἱ δὲ ἀμελήσαντες ἀπήλθον, ὅς μὲν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρόν, ὅς δὲ ἐπὶ τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ· **6** οἱ δὲ λοιποὶ κρατήσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ ὕβρισαν καὶ ἀπέκτειναν. **7** ὁ δὲ βασιλεὺς ὠργίσθη, καὶ πέμψας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ ἀπώλεσεν τοὺς φονεῖς ἐκείνους καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησεν. **8** τότε λέγει τοῖς

δούλοι αὐτοῦ· ὁ μὲν γάμος ἑτοιμός ἐστιν, οἱ αὐτὸν ἀπῆλθαν. **23** Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ δὲ κεκλημένοι οὐκ ἦσαν ἄξιοι· **9** πορεύεσθε προσῆλθον αὐτῷ Σαδδουκαῖοι λέγοντες μὴ οὖν ἐπὶ τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους εἶναι ἀνάστασιν, καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν **24** ἐὰν εὕρητε καλέσατε εἰς τοὺς γάμους. **10** λέγοντες· διδάσκαλε, Μωϋσῆς εἶπεν· ἐὰν καὶ ἐξελθόντες οἱ δούλοι ἐκεῖνοι εἰς τὰς τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα, ἐπιγαμβρεύσει ὁδοὺς συνήγαγον πάντας ὅσους εὗρον, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ πονηροὺς τε καὶ ἀγαθοὺς, καὶ ἐπλήσθη ἀναστήσει σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. **25** ὁ νυμφῶν ἀνακειμένων. **11** εἰσελθὼν δὲ ἦσαν δὲ παρ' ἡμῖν ἑπτὰ ἀδελφοί, καὶ ὁ ὁ βασιλεὺς θεάσασθαι τοὺς ἀνακειμένους πρῶτος γήμας ἐτελεύτησεν, καὶ μὴ ἔχων εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον οὐκ ἐνδεδυμένον σπέρμα ἀφῆκεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τῷ ἔνδυμα γάμου· **12** καὶ λέγει αὐτῷ· ἑταῖρε, ἀδελφῷ αὐτοῦ. **26** ὁμοίως καὶ ὁ δεῦτερος πως εἰσηλθὼς ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου; καὶ ὁ τρίτος, ἕως τῶν ἑπτὰ. **27** ὕστερον ὁ δὲ ἐφιμώθη. **13** τότε ὁ βασιλεὺς εἶπεν δὲ πάντων ἀπέθανεν ἡ γυνή. **28** ἐν τῇ τοῖς διακόνοις· δῆσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ ἀναστάσει οὖν τίνος τῶν ἑπτὰ ἔσται γυνή; χεῖρας ἐκβάλετε αὐτὸν εἰς τὸ σκότος τὸ πάντες γὰρ ἔσχον αὐτήν. **29** ἀποκριθεὶς ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· πλανᾶσθε, μὴ βρυγγμὸς τῶν ὁδόντων. **14** πολλοὶ γὰρ εἰδότες τὰς γραφὰς μὴδὲ τὴν δύναμιν εἰσιν κλητοὶ ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί. **15** Τότε τοῦ θεοῦ. **30** ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει οὕτε πορευθέντες οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον γαμοῦσιν οὕτε γαμίζονται, ἀλλ' ὡς ἄγγελοι ἔλαβον ὅπως αὐτὸν παγιδεύσωσιν ἐν λόγῳ. θεοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ εἰσίν. **31** περὶ δὲ τῆς **16** καὶ ἀποστέλλουσιν αὐτῷ τοὺς μαθητὰς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν οὐκ ἀνέγνωτε αὐτῶν μετὰ τῶν Ἑρωδιανῶν λέγοντας· τὸ ῥήθην ὑμῖν ὑπὸ τοῦ θεοῦ λέγοντος· **32** διδάσκαλε, οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ καὶ τὴν ἐγὼ εἰμι ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ ὁ θεὸς Ἰσαὰκ ὁδὸν τοῦ θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις, καὶ οὐ καὶ ὁ θεὸς Ἰακώβ; οὐκ ἔστιν θεὸς νεκρῶν μέλει σοι περὶ οὐδενός, οὐ γὰρ βλέπεις εἰς ἀλλὰ ζώντων. **33** καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι πρόσωπον ἀνθρώπων· **17** εἰπὼν οὖν ἡμῖν, τί ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. **34** Οἱ δὲ σοι δοκεῖ· ἔξεστιν δοῦναι κῆνσον Καίσαρι Φαρισαῖοι ἀκούσαντες ὅτι ἐφίμωσεν τοὺς ἡ οὐ; **18** γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν Σαδδουκαίου, συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό, αὐτῶν εἶπεν· τί με πειράζετε, ὑποκριταί; **35** καὶ ἐπηρώτησεν εἷς ἐξ αὐτῶν νομικὸς **19** ἐπιδείξατέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ κήνσου. πειράζων αὐτόν· **36** διδάσκαλε, ποία ἐντολή οἱ δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ δηνάριον. **20** καὶ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ; **37** ὁ δὲ ἔφη αὐτῷ· λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· τίνος ἢ εἰκῶν αὕτη ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καὶ ἡ ἐπιγραφῇ; **21** λέγουσιν· Καίσαρος. καρδίᾳ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν τότε λέγει αὐτοῖς· ἀπόδοτε οὖν τὰ Καίσαρος ὅλη τῇ διανοίᾳ σου. **38** αὕτη ἐστὶν ἡ μεγάλη Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ. **22** καὶ πρώτη ἐντολή. **39** δευτέρα ὁμοία αὐτῇ· καὶ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν, καὶ ἀφέντες ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. **40**

ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος κρέματα καὶ οἱ προφῆται. **41** Συνηγμένων δὲ τῶν Φαρισαίων ἐπρωτότησεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς **42** λέγων· τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ Χριστοῦ; τίνος υἱός ἐστιν; λέγουσιν αὐτῷ· τοῦ Δαυεὶδ. **43** λέγει αὐτοῖς· πῶς οὖν Δαυεὶδ ἐν πνεύματι καλεῖ κύριον αὐτὸν, λέγων· **44** εἶπεν κύριος τῷ κυρίῳ μου· κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποκάτω τῶν ποδῶν σου. **45** εἰ οὖν Δαυεὶδ καλεῖ αὐτὸν κύριον, πῶς υἱός αὐτοῦ ἐστιν; **46** καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἀποκριθῆναι αὐτῷ λόγον, οὐδὲ ἐτόλμησέν τις ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐπερωτῆσαι αὐτὸν οὐκέτι.

23 Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν τοῖς ὄχλοις καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ **2** λέγων, ἐπὶ τῆς Μωυσέως καθέδρας ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι. **3** πάντα οὖν ὅσα ἔαν εἴπωσιν ὑμῖν ποιήσατε καὶ τηρεῖτε, κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ ποιεῖτε· λέγουσιν γὰρ καὶ οὐ ποιοῦσιν. **4** δεσμεύουσιν δὲ φορτία βαρέα καὶ ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῶν ἀνθρώπων, αὐτοὶ δὲ τῷ δακτύλῳ αὐτῶν οὐ θέλουσιν κινῆσαι αὐτά. **5** πάντα δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν ποιοῦσιν πρὸς τὸ θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις· πλατύνουσιν γὰρ τὰ φυλακτήρια αὐτῶν καὶ μεγαλύνουσιν τὰ κράσπεδα, **6** φιλοῦσιν δὲ τὴν πρωτοκλισίαν ἐν τοῖς δείπνοις καὶ τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς **7** καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, ῥαββεῖ. **8** ὑμεῖς δὲ μὴ κληθῆτε, ῥαββεῖ, εἷς γὰρ ἐστὶν ὑμῶν ὁ διδάσκαλος, πάντες δὲ ὑμεῖς ἀδελφοί ἐστε. **9** καὶ πατέρα μὴ καλέσητε ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς· εἷς γὰρ ἐστὶν ὑμῶν ὁ πατὴρ ὁ οὐράνιος. **10**

μηδὲ κληθῆτε καθηγηταί, ὅτι καθηγητῆς ὑμῶν ἐστὶν εἷς ὁ Χριστός. **11** ὁ δὲ μείζων ὑμῶν ἔσται ὑμῶν διάκονος. **12** ὅστις δὲ ὑψώσει ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, καὶ ὅστις ταπεινώσει ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. **13** Οὐαὶ δὲ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων· ὑμεῖς γὰρ οὐκ εἰσέρχεσθε, οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀφίετε εἰσελθεῖν. **15** οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι περιάγετε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν ποιῆσαι ἕνα προσήλυτον, καὶ ὅταν γένηται, ποιεῖτε αὐτὸν υἱὸν γεέννης διπλότερον ὑμῶν. **(Geenna g1067)** **16** οὐαὶ ὑμῖν, ὀδηγοὶ τυφλοὶ οἱ λέγοντες· ὅς ἂν ὁμόση ἐν τῷ ναῶ, οὐδὲν ἐστὶν· ὅς δ' ἂν ὁμόση ἐν τῷ χρυσῷ τοῦ ναοῦ ὀφείλει. **17** μωροὶ καὶ τυφλοὶ, τίς γὰρ μείζων ἐστίν, ὁ χρυσὸς ἢ ὁ ναὸς ὁ ἀγίαςας τὸν χρυσόν; **18** καὶ ὅς ἂν ὁμόση ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, οὐδὲν ἐστὶν· ὅς δ' ἂν ὁμόση ἐν τῷ δώρῳ τῷ ἐπάνω αὐτοῦ ὀφείλει. **19** τυφλοὶ, τί γὰρ μείζων, τὸ δῶρον ἢ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἀγιάζον τὸ δῶρον; **20** ὁ οὖν ὁμόσας ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ ὁμνυεῖ ἐν αὐτῷ καὶ ἐν πᾶσιν τοῖς ἐπάνω αὐτοῦ· **21** καὶ ὁ ὁμόσας ἐν τῷ ναῶ ὁμνυεῖ ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κατοικοῦντι αὐτόν· **22** καὶ ὁ ὁμόσας ἐν τῷ οὐρανῷ ὁμνυεῖ ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ θεοῦ καὶ ἐν τῷ καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ. **23** οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ ἄνηθον καὶ τὸ κύμινον, καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, καὶ τὴν κρίσιν καὶ τὸ ἔλεος καὶ τὴν πίστιν· ταῦτα ἔδει ποιῆσαι κάκεῖνα μὴ ἀφεῖναι. **24**

ὁδηγοὶ τυφλοὶ, οἱ διῦλίζοντες τὸν κώνωπα τὴν δὲ κάμηλον καταπίνοντες. **25** οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ἐξ ἀρπαγῆς καὶ ἀκρασίας. **26** Φαρισαῖε τυφλέ, καθάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου, ἵνα γένηται καὶ τὸ ἐκτὸς αὐτοῦ καθαρὸν. **27** οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι παρομοιάζετε τάφοις κεκονιαμένοις, οἵτινες ἔξωθεν μὲν φαίνονται ὠραῖοι ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ὀστέων νεκρῶν καὶ πάσης ἀκαθαρσίας. **28** οὕτως καὶ ὑμεῖς ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε τοῖς ἀνθρώποις δίκαιοι, ἔσωθεν δὲ ἔστε μεστοὶ ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας. **29** οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν καὶ κοσμεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων, **30** καὶ λέγετε· εἰ ἡμεθα ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν, οὐκ ἂν ἡμεθα κοινωνοὶ αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι τῶν προφητῶν. **31** ὥστε μαρτυρεῖτε ἑαυτοῖς ὅτι υἱοὶ ἔστε τῶν φονευσάντων τοὺς προφήτας. **32** καὶ ὑμεῖς πληρώσατε τὸ μέτρον τῶν πατέρων ὑμῶν. **33** ὄφεις, γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς φύγητε ἀπὸ τῆς κρίσεως τῆς γεέννης; (**Geenna g1067**) **34** διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς προφήτας καὶ σοφοὺς καὶ γραμματεῖς· ἐξ αὐτῶν ἀποκτενεῖτε καὶ σταυρώσετε, καὶ ἐξ αὐτῶν μαστιγώσετε ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὑμῶν καὶ διώξετε ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν· **35** ὅπως ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς πᾶν αἷμα δίκαιον ἐκχυννόμενον ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἀβελ τοῦ δικαίου ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου υἱοῦ Βαραχίου,

ὃν ἐφονεύσατε μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. **36** ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἤξει ταῦτα πάντα ἐπὶ τὴν γενεὰν αὐτήν. **37** Ἱερουσαλὴμ Ἱερουσαλὴμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου, ὃν τρόπον ὄρνις ἐπισυνάγει τὰ νοσσία αὐτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθελήσατε. **38** ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος. **39** λέγω γὰρ ὑμῖν, οὐ μὴ με ἴδῃτε ἀπ' ἄρτι ἕως ἂν εἴπητε· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου.

24 Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἐπορεύετο, καὶ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπιδειῖξαι αὐτῷ τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ· **2** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· οὐ βλέπετε ταῦτα πάντα; ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀφεθῆ ὧδε λίθος ἐπὶ λίθον, ὃς οὐ καταλυθήσεται. **3** καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ κατ' ἰδίαν λέγοντες· εἶπέ ἡμῖν, πότε ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας καὶ συντελείας τοῦ αἰῶνος; (**aiōn g165**) **4** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς πλανήσῃ. **5** πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες· ἐγὼ εἰμι ὁ Χριστός, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. **6** μελλήσετε δὲ ἀκούειν πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων· ὁρᾶτε μὴ θροεῖσθε· δεῖ γὰρ γενέσθαι, ἀλλ' οὐπω ἐστὶν τὸ τέλος. **7** ἐγεγρηθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπ' ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ σεισμοὶ κατὰ τόπους· **8** πάντα δὲ ταῦτα ἀρχὴ ὠδίνων. **9** τότε παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς θλίψιν καὶ

ἀποκτενοῦσιν ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ἐστίν, μὴ ἐξέλθητε· ἰδοὺ ἐν τοῖς ταμείοις, ὑπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν διὰ τὸ ὄνομά μου. μὴ πιστεύσητε· 27 ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπή 10 καὶ τότε σκανδαλισθήσονται πολλοὶ καὶ ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ φαίνεται ἕως ἀλλήλους παραδώσουσιν καὶ μισήσουσιν δυσμῶν, οὕτως ἔσται ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ ἀλλήλους· 11 καὶ πολλοὶ ψευδοπροφήται τοῦ ἀνθρώπου. 28 ὅπου ἐὰν ᾦ τὸ πτώμα, ἐκεῖ ἐγερθήσονται καὶ πλανήσουσιν πολλοὺς συναχθήσονται οἱ ἄετοί. 29 Εὐθέως δὲ μετὰ 12 καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν τὴν θλίψιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ὁ ἥλιος ψυγήσεται ἢ ἀγάπη τῶν πολλῶν. 13 ὁ δὲ σκοτισθήσεται καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ ὑπομείνας εἰς τέλος οὗτος σωθήσεται. 14 φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ ἀστέρες πεσοῦνται ἐκ καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ εἰς σαλευθήσονται. 30 καὶ τότε φανήσεται μαρτύριον πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν, καὶ τότε τὸ σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν ἴξει τὸ τέλος. 15 Ὅταν οὖν ἴδῃτε τὸ οὐρανῶ, καὶ κόψονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως τὸ ῥηθὲν διὰ γῆς καὶ ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου Δανιὴλ τοῦ προφήτου ἐστὸς ἐν τόπῳ ἁγίῳ, ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ ὁ ἀναγινώσκων νοεῖτω, 16 τότε οἱ ἐν τῇ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. 31 Ἰουδαία φευγέτωσαν ἐπὶ τὰ ὄρη, 17 ὁ ἐπὶ τοῦ καὶ ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ δώματος μὴ καταβάτω ἄραι τὰ ἐκ τῆς οἰκίας σάλπιγγος μεγάλης, καὶ ἐπισυνάξουσιν αὐτοῦ, 18 καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ μὴ ἐπιστρεψάτω τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ὀπίσω ἄραι τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. 19 οὐαὶ δὲ ταῖς ἀνέμων ἀπ' ἄκρων οὐρανῶν ἕως ἄκρων ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις αὐτῶν. 32 Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. 20 προσεύχεσθε παραβολὴν. ὅταν ἦδη ὁ κλάδος αὐτῆς δὲ ἵνα μὴ γένηται ἢ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος γένηται ἀπαλὸς καὶ τὰ φύλλα ἐκφύη, μηδὲ σαββάτω· 21 ἔσται γὰρ τότε θλίψις γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος· 33 οὕτως καὶ μεγάλη οἶα οὐκ ἐγένετο ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ὑμεῖς, ὅταν ἴδῃτε ταῦτα πάντα, γινώσκετε ἕως τοῦ νῦν οὐδ' οὐ μὴ γένηται. 22 καὶ εἰ ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἐπὶ θύραις. 34 ἀμὴν λέγω μὴ ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι, οὐκ ὑμῖν, οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη ἕως ἂν ἂν ἐσωθῇ πᾶσα σὰρξ· διὰ δὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς πάντα ταῦτα γένηται. 35 ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ κολοβωθήσονται αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι. 23 τότε γῆ παρελεύσεται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ ἐὰν τις ὑμῖν εἴπῃ· ἰδοὺ ὧδε ὁ Χριστός, παρέλθωσιν. 36 Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἢ, ὧδε, μὴ πιστεύσητε· 24 ἐγερθήσονται καὶ ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφήται, οὐρανῶν οὐδὲ ὁ υἱός, εἰ μὴ ὁ πατὴρ μόνος. καὶ δώσουσιν σημεῖα μεγάλα καὶ τέρατα, 37 ὥσπερ δὲ αἱ ἡμέραι τοῦ Νῶε, οὕτως ὥστε πλανηθῆναι, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἔσται ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. ἐκλεκτοὺς. 25 ἰδοὺ προεἶρηκα ὑμῖν. 26 38 ὥς γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρὸ ἐὰν οὖν εἴπωσιν ὑμῖν· ἰδοὺ ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ κατακλισμοῦ τρώγοντες καὶ πίνοντες,

γαμοῦντες καὶ γαμίζοντες, ἄχρι ἧς ἡμέρας δὲ ἐξ αὐτῶν ἦσαν μωραὶ καὶ πέντε εἰσηλθεν Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, **39** καὶ οὐκ φρόνιμοι. **3** αἱ γὰρ μωραὶ λαβοῦσαι ἔγνωσαν ἕως ἧλθεν ὁ κατακλυσμός καὶ τὰς λαμπάδας οὐκ ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν ἦρεν ἅπαντας, οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία ἔλαιον· **4** αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον ἔλαιον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. **40** τότε ἔσονται ἐν τοῖς ἀγγείοις μετὰ τῶν λαμπάδων δύο ἐν τῷ ἀγρῷ, εἷς παραλαμβάνεται καὶ ἑαυτῶν. **5** χρονίζοντος δὲ τοῦ νυμφίου εἷς ἀφίεται· **41** δύο ἀλήθουςαι ἐν τῷ μύλῳ, ἐνύσταξαν πᾶσαι καὶ ἐκάθευδον. **6** μέσης μία παραλαμβάνεται καὶ μία ἀφίεται. **42** δὲ νυκτὸς κραυγὴ γέγονεν· ἰδοὺ ὁ νυμφίος, γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε ποῖα ἡμέρα ἐξέρχεται εἰς ἀπάντησιν. **7** τότε ἠγέρθησαν ὁ κύριος ὑμῶν ἔρχεται. **43** Ἐκεῖνο δὲ πᾶσαι αἱ παρθένοι ἐκεῖναι καὶ ἐκόσμησαν γινώσκετε, ὅτι εἰ ἤδει ὁ οἰκοδεσπότης ποῖα τὰς λαμπάδας ἑαυτῶν. **8** αἱ δὲ μωραὶ φυλακῆ ὁ κλέπτῃς ἔρχεται, ἐργηγόρησεν ἂν ταῖς φρονίμοις εἶπαν· δότε ἡμῖν ἐκ τοῦ καὶ οὐκ ἂν εἶασεν διορυχθῆναι τὴν οἰκίαν ἐλαίου ὑμῶν, ὅτι αἱ λαμπάδες ἡμῶν αὐτοῦ. **44** διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γίνεσθε σβέννυνται. **9** ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι ἔτοιμοι, ὅτι ἦ οὐ δοκεῖτε ὥρα ὁ υἱὸς τοῦ λέγουσαι μήποτε οὐκ ἀρκέσῃ ἡμῖν καὶ ὑμῖν ἀνθρώπου ἔρχεται. **45** Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς πορευέσθε μᾶλλον πρὸς τοὺς πωλοῦντας δοῦλος καὶ φρόνιμος, ὃν κατέστησεν ὁ καὶ ἀγοράσατε ἑαυταῖς. **10** ἀπερχομένων κύριος ἐπὶ τῆς οἰκετείας αὐτοῦ τοῦ δοῦναι δὲ αὐτῶν ἀγοράσαι ἧλθεν ὁ νυμφίος, αὐτοῖς τὴν τροφήν ἐν καιρῷ; **46** μακάριος καὶ αἱ ἔτοιμοι εἰσηλθον μετ' αὐτοῦ εἰς ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ὃν ἐλθῶν ὁ κύριος αὐτοῦ τοὺς γάμους, καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. **11** εὐρήσει οὕτως ποιοῦντα. **47** ἀμὴν λέγω ὕστερον δὲ ἔρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ λέγουσαι· κύριε κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν. **12** καταστήσει αὐτόν. **48** ἐὰν δὲ εἶπῃ ὁ κακὸς ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, δοῦλος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· χρονίζει μου οὐκ οἶδα ὑμᾶς. **13** γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ ὁ κύριος, **49** καὶ ἄρξῃται τύπτειν τοὺς οἴδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν. **14** συνδούλους αὐτοῦ, ἐσθὴ δὲ καὶ πίνῃ μετὰ Ὡσπερ γὰρ ἄνθρωπος ἀποδημῶν ἐκάλεσεν τῶν μεθυόντων· **50** ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου τοὺς ἰδίους δούλους καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς ἐκεῖνου ἐν ἡμέρᾳ ἧ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, **15** καὶ ᾧ μὲν ἔδωκεν ἧ οὐ γινώσκει, **51** καὶ διχοτομήσει αὐτόν, πέντε τάλαντα, ᾧ δὲ δύο, ᾧ δὲ ἓν, ἐκάστῳ καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ὑποκριτῶν κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν, καὶ ἀπεδήμησεν. θήσει· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς εὐθέως **16** πορευθεὶς ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβῶν ἠργάσατο ἐν αὐτοῖς καὶ ἐποίησεν ἄλλα πέντε τάλαντα· **17** ὡσαύτως ὁ τὰ δύο ἐκέρδησεν ἄλλα δύο. **18** ὁ δὲ τὸ ἐν λαβῶν ἀπελθὼν ὥρυξεν γῆν καὶ ἔκρυψεν τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ. **19** μετὰ

25 Τότε ὁμοιωθήσεται ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν δέκα παρθένοις, αἵτινες λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν τοῦ νυμφίου. **2** πέντε

δὲ πολλὸν χρόνον ἔρχεται ὁ κύριος τῶν καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, τότε δούλων ἐκείνων καὶ συναίρει λόγον μετ' καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ· 32 καὶ αὐτῶν. 20 καὶ προσελθὼν ὁ τὰ πέντε συναχθήσονται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ τάλαντα λαβὼν προσήνεγκεν ἄλλα πέντε ἔθνη, καὶ ἀφορίζει αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, τάλαντα λέγων· κύριε, πέντε τάλαντά ὡσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ μοι παρέδωκας, ἴδε ἄλλα πέντε τάλαντα τῶν ἐρίφων, 33 καὶ στήσει τὰ μὲν πρόβατα ἀπὸ ἐκέρδησα. 21 ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ· εὖ, ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ εὐωνύμων. δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, 34 τότε ἐρεῖ ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἴσελθε εἰς τὴν αὐτοῦ· δεῦτε, οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρὸς χαρὰν τοῦ κυρίου σου. 22 προσελθὼν καὶ ὁ μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην τὰ δύο τάλαντα εἶπεν· κύριε, δύο τάλαντά ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. μοι παρέδωκας· ἴδε ἄλλα δύο τάλαντα 35 ἐπέινασα γὰρ καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐκέρδησα. 23 ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ· εὖ, ἐδίψησα καὶ ἐποτίσατέ με, ξένος ἦμην καὶ δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, συνηγάγετέ με, 36 γυμνὸς καὶ περιεβάλετέ ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἴσελθε εἰς με, ἡσθένησα καὶ ἐπεσκέψασθέ με, ἐν τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. 24 προσελθὼν φυλακῇ ἦμην καὶ ἤλθατε πρὸς με. 37 τότε δὲ καὶ ὁ τὸ ἐν τάλαντον εἰληφώς εἶπεν· ἀποκριθήσονται αὐτῷ οἱ δίκαιοι λέγοντες· κύριε, ἔγνων σε ὅτι σκληρὸς εἶ ἄνθρωπος, κύριε, πότε σε εἶδομεν πεινῶντα καὶ θερίζων ὅπου οὐκ ἔσπειρας, καὶ συνάγων ἐθρέψαμεν; ἢ διψῶντα καὶ ἐποτίσαμεν; 38 ὅθεν οὐ διεσκόρπισας· 25 καὶ φοβηθεὶς πότε δέ σε εἶδομεν ξένον καὶ συνηγάγομεν; ἀπελθὼν ἔκρυσα τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ ἢ γυμνὸν καὶ περιεβάλομεν; 39 πότε δέ γῆ· ἴδε ἔχεις τὸ σόν. 26 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ σε εἶδομεν ἀσθενοῦντα ἢ ἐν φυλακῇ καὶ κύριος αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ· πονηρὲ δοῦλε ἤλθομεν πρὸς σε; 40 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ καὶ ὀκνηρὲ, ἦδεις ὅτι θερίζω ὅπου οὐκ βασιλεὺς ἐρεῖ αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ἔσπειρα καὶ συνάγω ὅθεν οὐ διεσκόρπισα; ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν 27 ἔδει σε οὖν βαλεῖν τὰ ἀργυρία μου τοῖς μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε. 41 τραπεζίταις, καὶ ἐλθὼν ἐγὼ ἐκομισάμην ἂν τότε ἐρεῖ καὶ τοῖς ἐξ εὐωνύμων· πορεύεσθε τὸ ἐμὸν σὺν τόκῳ. 28 ἄρατε οὖν ἀπ' αὐτοῦ ἀπ' ἐμοῦ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον τὸ τάλαντον καὶ δότε τῷ ἔχοντι τὰ δέκα τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς τάλαντα· 29 τῷ γὰρ ἔχοντι παντὶ δοθήσεται ἀγγέλοις αὐτοῦ. (αἰθῆνιος g166) 42 ἐπέινασα καὶ περισσευθήσεται τοῦ δὲ μὴ ἔχοντος, γὰρ καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα καὶ ὁ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. 30 καὶ τὸν καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με, 43 ξένος ἦμην καὶ οὐ ἀχρεῖον δοῦλον ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος συνηγάγετέ με, γυμνὸς καὶ οὐ περιεβάλετέ τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ με, ἀσθενῆς καὶ ἐν φυλακῇ καὶ οὐκ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. 31 Ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐπεσκέψασθέ με. 44 τότε ἀποκριθήσονται καὶ αὐτοὶ λέγοντες· κύριε, πότε σε εἶδομεν

πεινῶντα ἢ διψῶντα ἢ ξένον ἢ γυμνὸν ἢ καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη εἰς μνημόσυνον ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ καὶ οὐ διηκονήσαμέν αὐτῆς. **14** Τότε πορευθεὶς εἰς τῶν δώδεκα, ὁ σοι; **45** τότε ἀποκριθήσεται αὐτοῖς λέγων· λεγόμενος Ἰούδας Ἰσκαριώτης, πρὸς τοὺς ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἀρχιερεῖς **15** εἶπεν· τί θέλετέ μοι δοῦναι, καὶ ἐνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἐμοὶ ἐγὼ ὑμῖν παραδώσω αὐτόν; οἱ δὲ ἔστησαν ἐποίησατε. **46** καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς αὐτῶ τριάκοντα ἀργύρια. **16** καὶ ἀπὸ τότε κόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν ἐζήτει εὐκαιρίαν ἵνα αὐτὸν παραδῶ. **17** αἰώνιον. (aiōnios g166)

26 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες· ποῦ θέλεις πάντας τοὺς λόγους τούτους, εἶπεν ἐτοιμάσωμέν σοι φαγεῖν τὸ πάσχα; **18** οὗτοι τῶν μαθητῶν αὐτοῦ· **2** οἴδατε ὅτι μετὰ δύο δὲ εἶπεν· ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸν ἡμέρας τὸ πάσχα γίνεται, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ δεῖνα καὶ εἶπατε αὐτῶ· ὁ διδάσκαλος λέγει· ὁ καιρὸς μου ἐγγύς ἐστίν, πρὸς σὲ ποιῶ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς τὸ σταυρωθῆναι. τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου. **19** καὶ ὁ ἀρχιερέως τοῦ λεγομένου Καϊάφα, καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλήν τοῦ ἐποίησαν οἱ μαθηταὶ ὡς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ ἀρχιερέως τοῦ λεγομένου Καϊάφα, **4** ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἠτοίμασαν τὸ πάσχα. **20** Ὁσφίας δὲ γενομένης ἀνέκειτο μετὰ τῶν δώδεκα μαθητῶν. **21** καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν εἶπεν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με. **22** καὶ λυπούμενοι σφόδρα ἤρξαντο λέγειν αὐτῶ εἷς ἕκαστος· μήτι ἐγὼ εἰμι, κύριε; **23** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ὁ ἐμβάψας μετ' ἐμοῦ τὴν χεῖρα ἐν τῷ τρυβλίῳ, οὗτός με παραδώσει. **24** ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ. οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν ἦν αὐτῶ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. **25** ἀποκριθεὶς δὲ Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν εἶπεν· μήτι ἐγὼ εἰμι, ῥαββί; λέγει αὐτῶ· σὺ εἶπας. **26** Ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν λαβῶν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον καὶ εὐλογήσας ἔκλασεν καὶ δούς τοῖς μαθηταῖς εἶπεν· λάβετε φάγετε· τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά μου. **27** καὶ λαβῶν ποτήριον καὶ εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων· πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· **28** τοῦτο

γάρ ἐστιν τὸ αἷμά μου τῆς διαθήκης τὸ λέγει τῷ Πέτρῳ· οὕτως οὐκ ἰσχύσατε μίαν
περὶ πολλῶν ἐκχυννόμενον εἰς ἄφρασιν ὥραν γρηγορήσαι μετ' ἐμοῦ; 41 γρηγορεῖτε
ἀμαρτιῶν. 29 λέγω δὲ ὑμῖν, οὐ μὴ πῖω ἀπ' και προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς
ἄρτι ἐκ τούτου τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ
ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω δὲ σὰρξ ἀσθενής. 42 πάλιν ἐκ δευτέρου
μεθ' ὑμῶν καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς ἀπελθῶν προσηύξατο λέγων· πάτερ μου, εἰ
μου. 30 Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος οὐ δύναται τοῦτο παρελθεῖν ἐὰν μὴ αὐτὸ
τῶν ἐλαιῶν. 31 τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πῖω, γενηθήτω τὸ θέλημά σου. 43 καὶ ἐλθῶν
πάντες ὑμεῖς σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ πάλιν εὗρεν αὐτοὺς καθεύδοντας· ἦσαν γὰρ
ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, γέγραπται γάρ· πατάξω αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ βεβαρημένοι. 44 καὶ
τὸν ποιμένα, καὶ διασκορπισθήσονται ἀφείς αὐτοὺς πάλιν ἀπελθῶν προσηύξατο
τὰ πρόβατα τῆς ποιμνῆς. 32 μετὰ δὲ ἐκ τρίτου, τὸν αὐτὸν λόγον εἰπὼν πάλιν.
τὸ ἐγερθῆναί με προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν 45 τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ
Γαλιλαίαν. 33 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν λέγει αὐτοῖς· καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ
αὐτῷ· εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν ἀναπαύεσθε. ἰδοὺ ἡγγικεν ἡ ὥρα καὶ
σοί, ἐγὼ οὐδέποτε σκανδαλισθήσομαι. 34 ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς
ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ἀμὴν λέγω σοὶ ὅτι ἐν χειρας ἀμαρτωλῶν. 46 ἐγείρεσθε, ἄγωμεν·
ταύτῃ τῇ νυκτὶ πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι ἰδοὺ ἡγγικεν ὁ παραδιδούς με. 47 Καὶ
τρὶς ἀπαρνήθη με. 35 λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος· ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδοὺ Ἰούδας εἰς
κἂν δέη με σὺν σοὶ ἀποθανεῖν, οὐ μὴ τῶν δώδεκα ἦλθεν καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος
σε ἀπαρνήσομαι. ὁμοίως καὶ πάντες οἱ πολλὸς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων ἀπὸ τῶν
μαθητῶν εἶπον. 36 Τότε ἔρχεται μετ' αὐτῶν ὁ ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ.
Ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον Γεθσημανεὶ, 48 ὁ δὲ παραδιδούς αὐτὸν ἔδωκεν αὐτοῖς
καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς, καθίσατε αὐτοῦ σημεῖον λέγων· ὃν ἐὰν φιλήσω αὐτός
ἕως οὗ ἀπελθῶν ἐκεῖ προσεύξωμαι. 37 ἐστιν· κρατήσατε αὐτόν. 49 καὶ εὐθέως
καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ τοὺς δύο προσελθῶν τῷ Ἰησοῦ εἶπεν· χαῖρε, ῥαββεὶ·
υἱὸς Ζεβεδαίου ἤρξατο λυπεῖσθαι καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. 50 ὁ δὲ Ἰησοῦς
ἀδημονεῖν. 38 τότε λέγει αὐτοῖς περίλυπός εἶπεν αὐτῷ, ἑταῖρε, ἐφ' ὃ πάρει. τότε
ἐστιν ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου· μείνατε προσελθόντες ἐπέβαλον τὰς χειρας ἐπὶ
ὧδε καὶ γρηγορεῖτε μετ' ἐμοῦ. 39 καὶ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. 51 καὶ
προσελθῶν μικρὸν ἔπασεν ἐπὶ πρόσωπον ἰδοὺ εἰς τῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐκτείνας τὴν
αὐτοῦ προσευχόμενος καὶ λέγων· πάτερ, χεῖρα ἀπέσπασεν τὴν μάχαιραν αὐτοῦ καὶ
εἰ δυνατόν ἐστιν, παρελθάτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ πατάξας τὸν δούλον τοῦ ἀρχιερέως ἀφείλεν
ποτήριον τοῦτο· πλὴν οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω ἀλλ' αὐτοῦ τὸ ὀπίον. 52 τότε λέγει αὐτῷ ὁ
ὡς σύ. 40 καὶ ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς Ἰησοῦς ἀπόστρεψον τὴν μάχαιράν σου εἰς
καὶ εὕρισκεν αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ τὸν τόπον αὐτῆς πάντες γὰρ οἱ λαβόντες

μάχαιραν ἐν μαχαίρῃ ἀπολοῦνται. **53** ἢ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. δοκεῖς ὅτι οὐ δύναμαι παρακαλέσαι τὸν **65** τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέρρηξεν τὰ ἱμάτια πατέρα μου, καὶ παραστήσει μοι ἄρτι πλείω αὐτοῦ λέγων· ἐβλασφήμησεν· τί ἔτι χρεῖαν δώδεκα λεγιῶνων ἀγγέλων; **54** πῶς οὖν ἔχομεν μαρτύρων; ἴδε νῦν ἠκούσατε τὴν πληρωθῶσιν αἱ γραφαί, ὅτι οὕτως δεῖ βλασφημίαν. **66** τί ὑμῖν δοκεῖ; οἱ δὲ γενέσθαι; **55** ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ εἶπεν ὁ ἀποκριθέντες εἶπον· ἔνοχος θανάτου ἐστίν. Ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθατε **67** Τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν καὶ ἐκολάφισαν αὐτόν, οἱ δὲ ἐράπισαν **68** με· καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ ἐκαθεζόμεν λέγοντες· προφήτευσον ἡμῖν, Χριστέ, τίς διδάσκων καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με. **56** ἐστὶν ὁ παίσας σε; **69** Ὁ δὲ Πέτρος ἐκάθητο τοῦτο δὲ ὄλον γέγονεν ἵνα πληρωθῶσιν ἕξω ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ προσῆλθεν αὐτῷ μία αἱ γραφαὶ τῶν προφητῶν. τότε οἱ μαθηταὶ παιδίσκη λέγουσα· καὶ σὺ ἦσθα μετὰ Ἰησοῦ πάντες ἀφέντες αὐτόν ἔφυγον. **57** Οἱ δὲ τοῦ Γαλιλαίου. **70** ὁ δὲ ἠρνήσατο ἔμπροσθεν κρατήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήγαγον πρὸς πάντων λέγων· οὐκ οἶδα τί λέγεις. **71** Καΐάφαν τὸν ἀρχιερέα, ὅπου οἱ γραμματεῖς ἐξελθόντα δὲ αὐτόν εἰς τὸν πυλῶνα, εἶδεν καὶ οἱ πρεσβύτεροι συνήχθησαν. **58** ὁ δὲ αὐτόν ἄλλη καὶ λέγει τοῖς ἐκεῖ· οὗτος ἦν Πέτρος ἠκολούθει αὐτῷ μακρόθεν ἕως μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου. **72** καὶ πάλιν τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως, καὶ εἰσελθὼν ἠρνήσατο μετὰ ὄρκου ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἕσω ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν ἰδεῖν τὸ ἄνθρωπον. **73** μετὰ μικρὸν δὲ προσελθόντες τέλος. **59** Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ τὸ συνέδριον οἱ ἐστῶτες εἶπον τῷ Πέτρῳ, ἀληθῶς καὶ σὺ ὄλον ἐζήτησαν ψευδομαρτυρίαν κατὰ τοῦ ἐξ αὐτῶν εἶ· καὶ γὰρ ἡ λαλιά σου δῆλόν σε Ἰησοῦ, ὅπως αὐτόν θανατώσουσιν, **60** ποιεῖ. **74** τότε ἤρξατο καταθεματίζειν καὶ καὶ οὐχ εὖρον πολλῶν προσελθόντων ὁμνύειν ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον· καὶ ψευδομαρτύρων. ὕστερον δὲ προσελθόντες εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. **75** καὶ ἐμνήσθη δύο **61** εἶπον· οὗτος ἔφη δύναμαι καταλῦσαι ὁ Πέτρος τοῦ ῥήματος Ἰησοῦ εἰρηκότος ὅτι τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι τρεῖς ἀπαρνήσει με αὐτόν οἰκοδομήσει. **62** καὶ ἀναστάς ὁ καὶ ἐξελθὼν ἕξω ἔκλαυσεν πικρῶς. ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ· οὐδὲν ἀποκρίνη; **27** Πρωΐας δὲ γενομένης συμβούλιον τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν; **63** ὁ δὲ ἔλαβον πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὥστε θανατώσαι αὐτόν. **2** καὶ Ἰησοῦς ἐσιώπα. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἀρχιερεὺς οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὥστε θανατώσαι αὐτόν. **2** καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἐξορκίζω σε κατὰ τοῦ θεοῦ Ἰησοῦ, ὥστε θανατώσαι αὐτόν. **2** καὶ δῆσαντες αὐτόν ἀπήγαγον καὶ παρέδωκαν Πειλάτῳ τῷ ἡγεμόνι. **3** Τότε ἰδὼν Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτόν ὅτι κατεκρίθη μεταμεληθεὶς ἔστρεψεν τὰ τριάκοντα ἀργύρια τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ πρεσβυτέροις

4 λέγων ἡμαρτον παραδοὺς αἷμα ἀθῶνον. σήμερον κατ' ὄναρ δι' αὐτόν. 20 οἱ δὲ οἱ δὲ εἶπον· τί πρὸς ἡμᾶς; σὺ ὄψῃ. 5 καὶ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν τοὺς ρίψας τὰ ἀργύρια εἰς τὸν ναὸν ἀνεχώρησεν, ὄχλους ἵνα αἰτήσωνται τὸν Βαραββᾶν, τὸν καὶ ἀπελθὼν ἀπήγγεστο. 6 οἱ δὲ ἀρχιερεῖς δὲ Ἰησοῦν ἀπολέσωσιν. 21 ἀποκριθεὶς δὲ λαβόντες τὰ ἀργύρια εἶπαν· οὐκ ἔξεστιν ὁ ἡγεμὼν εἶπεν αὐτοῖς· τίνα θέλετε ἀποβαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸν κορβανᾶν, ἐπεὶ τῶν δύο ἀπολύσω ὑμῖν; οἱ δὲ εἶπαν· τὸν τιμὴ αἵματός ἐστιν. 7 συμβούλιον δὲ Βαραββᾶν. 22 λέγει αὐτοῖς ὁ Πειλᾶτος λαβόντες ἠγόρασαν ἐξ αὐτῶν τὸν ἀγρὸν τί οὖν ποιήσω Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον τοῦ κεραμέως εἰς ταφὴν τοῖς ξένοις. 8 διὸ Χριστόν; λέγουσιν πάντες· σταυρωθήτω. ἐκλήθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος ἀγρὸς αἵματος ἕως 23 ὁ δὲ ἔφη· τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; οἱ δὲ τῆς σήμερον. 9 τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν περισσῶς ἔκραζον λέγοντες· σταυρωθήτω. διὰ Ἰερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος· καὶ 24 ἰδὼν δὲ ὁ Πειλᾶτος ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια, τὴν τιμὴν ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται, λαβὼν τοῦ τετιμημένου ὃν ἐτιμήσαντο ἀπὸ υἰῶν ὕδωρ ἀπενίψατο τὰς χεῖρας ἀπέναντι Ἰσραήλ, 10 καὶ ἔδωκεν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ ὄχλου, λέγων· ἀθῶός εἰμι ἀπὸ τοῦ τοῦ κεραμέως, καθὰ συνέταξέν μοι κύριος, αἵματος τούτου· ὑμεῖς ὄψεσθε. 25 καὶ 11 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐστάθη ἔμπροσθεν τοῦ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπεν· τὸ αἷμα ἡγεμόνος καὶ ἐπληρώθησεν αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν. λέγων· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; 26 τότε ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη, σὺ λέγεις. 12 καὶ ἐν τῷ τὸν δὲ Ἰησοῦν φραγελλώσας παρέδωκεν κατηγορεῖσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων ἵνα σταυρωθῇ. 27 Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ καὶ πρεσβυτέρων οὐδὲν ἀπεκρίνατο. 13 τότε ἡγεμόνος παραλαβόντες τὸν Ἰησοῦν εἰς λέγει αὐτῷ ὁ Πειλᾶτος· οὐκ ἀκούεις πόσα τὸ πραιτώριον συνήγαγον ἐπ' αὐτὸν ὄλην σου καταμαρτυροῦσιν; 14 καὶ οὐκ ἀπεκρίθη τὴν σπεῖραν. 28 καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν αὐτῷ πρὸς οὐδὲ ἐν ῥῆμα, ὥστε θαυμάζειν χλαμύδα κοκκίνην περιέθηκαν αὐτῷ, 29 καὶ τὸν ἡγεμόνα λίαν. 15 Κατὰ δὲ ἑορτὴν εἰώθει πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν ὁ ἡγεμὼν ἀπολύειν ἕνα τῷ ὄχλῳ δέσμιον ὃν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ κάλαμον ἤθελον. 16 εἶχον δὲ τότε δέσμιον ἐπίσημον, ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, καὶ γονυπετήσαντες λεγόμενον Βαραββᾶν. 17 συνηγμένων οὖν ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐνέπαιξαν αὐτῷ λέγοντες αὐτῶν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Πειλᾶτος· τίνα θέλετε χαίρε ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, 30 ἀπολύσω ὑμῖν, Βαραββᾶν ἢ Ἰησοῦν τὸν καὶ ἐμπτύσαντες εἰς αὐτὸν ἔλαβον τὸν λεγόμενον Χριστόν; 18 ἦδει γὰρ ὅτι διὰ κάλαμον καὶ ἔτυπτον εἰς τὴν κεφαλὴν φθόνον παρέδωκεν αὐτόν. 19 καθημένου αὐτοῦ. 31 καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος ἀπέστειλεν πρὸς ἐκδύσαντες αὐτὸν τὴν χλαμύδα ἐνέδυσαν αὐτὸν ἢ γυνὴ αὐτοῦ λέγουσα· μηδὲν σοὶ αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀπήγαγον καὶ τῷ δικαίῳ ἐκείνῳ· πολλὰ γὰρ ἔπαθον αὐτὸν εἰς τὸ σταυρῶσαι. 32 Ἐξερχόμενοι

δὲ εὗρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον, ὀνόματι δραμῶν εἷς ἐξ αὐτῶν καὶ λαβῶν σπόγγον Σίμων· τοῦτον ἠγγάρευσαν ἵνα ἄρῃ τὸν πλήσας τε ὄξους καὶ περιθεῖς καλάμῳ σταυρὸν αὐτοῦ. 33 καὶ ἔλθόντες εἰς τόπον ἐπότιζεν αὐτόν. 49 οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον· λεγόμενον Γολγοθᾶ, ὃ ἐστὶν κρανίου τόπος ἄφες ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἡλείας σώσων λεγόμενος, 34 ἔδωκαν αὐτῷ πεῖν οἶνον μετὰ αὐτόν. 50 Ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν κράξας φωνῇ χολῆς μεμιγμένον· καὶ γευσάμενος οὐκ μεγάλη ἀφῆκεν τὸ πνεῦμα. 51 καὶ ἰδοὺ τὸ ἠθέλησεν πεῖν. 35 σταυρώσαντες δὲ αὐτὸν καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη ἄνωθεν ἕως διμερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ βαλόντες κάτω εἰς δύο, καὶ ἡ γῆ ἐσεισθη, καὶ αἱ πέτραι κλῆρον, 36 καὶ καθήμενοι ἐτήρουν αὐτὸν ἐσχίσθησαν, 52 καὶ τὰ μνημεῖα ἀνεώχθησαν ἐκεῖ. 37 καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων αὐτοῦ τὴν αἰτίαν αὐτοῦ γεγραμμένην οὕτως ἀγίων ἠγέρθησαν· 53 καὶ ἐξελθόντες ἐκ τῶν ἐστὶν Ἰησοῦς ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. 38 μνημείων μετὰ τὴν ἔγερσιν αὐτοῦ εἰσηλθόντες Τότε σταυροῦνται σὺν αὐτῷ δύο λησταί, εἰς τὴν ἀγίαν πόλιν καὶ ἐνεφανίσθησαν εἷς ἐκ δεξιῶν καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων. 39 οἱ πολλοῖς. 54 ὁ δὲ ἑκατοντάρχης καὶ οἱ δὲ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτόν, μετ' αὐτοῦ τηροῦντες τὸν Ἰησοῦν ἰδόντες κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν 40 καὶ τὸν σεισμὸν καὶ τὰ γινόμενα ἐφοβήθησαν λέγοντες· ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἐν σφόδρα, λέγοντες· ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς ἦν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν, σῶσον σεαυτόν, οὗτος. 55 Ἦσαν δὲ ἐκεῖ γυναῖκες πολλαὶ ἀπὸ εἰς υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, καὶ κατάβηθι ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, αἵτινες ἠκολούθησαν τοῦ σταυροῦ. 41 ὁμοίως οἱ ἀρχιερεῖς τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας διακονοῦσαι ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμματέων καὶ αὐτῷ· 56 ἐν αἷς ἦν Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ πρεσβυτέρων ἔλεγον· 42 ἄλλους ἔσωσεν, Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωσήφ μήτηρ ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι· βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου. 57 Ὁψίας ἐστὶν, καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ καὶ δὲ γενομένης ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος πιστεύσωμεν ἐπ' αὐτόν· 43 πέποιθεν ἐπὶ τὸν ἀπὸ Ἀριμαθαίας, τοῦνομα Ἰωσήφ, ὃς καὶ θεόν, ῥυσάσθω νῦν εἰ θέλει αὐτόν· εἶπεν αὐτὸς ἐμαθητεύθη τῷ Ἰησοῦ· 58 οὗτος γὰρ ὅτι θεοῦ εἰμι υἱός. 44 τὸ δ' αὐτὸ καὶ προσελθὼν τῷ Πειλάτῳ ἠτήσατο τὸ σῶμα οἱ λησταὶ οἱ συσταυρωθέντες σὺν αὐτῷ τοῦ Ἰησοῦ. τότε ὁ Πειλᾶτος ἐκέλευσεν ὠνείδιζον αὐτόν. 45 Ἀπὸ δὲ ἕκτης ὥρας ἀποδοθῆναι. 59 καὶ λαβῶν τὸ σῶμα ὁ σκότος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἕως Ἰωσήφ ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι καθαρᾷ, ὥρας ἐνάτης. 46 περὶ δὲ τὴν ἐνάτην ὥραν 60 καὶ ἔθικεν αὐτὸ ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ ἀνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ λέγων· μνημείῳ ὃ ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ, καὶ ἠλεῖ ἠλεῖ λεμὰ σαβαχθανεῖ; τοῦτ' ἔστιν· θεε προσκυλίσας λίθον μέγαν τῇ θύρᾳ τοῦ μου θεέ μου, ἵνατί με ἐγκατέλιπες; 47 τινὲς μνημείου ἀπῆλθεν. 61 ἦν δὲ ἐκεῖ Μαριάμ ἡ δὲ τῶν ἐκεῖ ἐστηκότων ἀκούσαντες ἔλεγον Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, καθήμεναι ὅτι Ἡλείαν φωνεῖ οὗτος. 48 καὶ εὐθέως ἀπέναντι τοῦ τάφου. 62 Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἦτις

ἐστὶν μετὰ τὴν παρασκευὴν, συνήχθησαν οἱ 9 καὶ ἰδοὺ Ἰησοῦς ὑπήντησεν αὐταῖς λέγων ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς Πειλᾶτον χαίρετε. αἱ δὲ προσελθοῦσαι ἐκράτησαν 63 λέγοντες· κύριε, ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκεῖνος αὐτοῦ τοὺς πόδας καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. ὁ πλάνος εἶπεν ἔτι ζῶν, μετὰ τρεῖς ἡμέρας 10 τότε λέγει αὐταῖς ὁ Ἰησοῦς· μὴ φοβεῖσθε ἐγείρομαι. 64 κέλευσον οὖν ἀσφαλισθῆναι ὑπάγετε ἀπαγγείλατε τοῖς ἀδελφοῖς μου τὸν τάφον ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας, μήποτε ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, καὶ ἐκεῖ ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ κλέψωσιν αὐτὸν καὶ με ὄψονται. 11 Πορευομένων δὲ αὐτῶν, εἴπωσιν τῷ λαῷ ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, ἰδοὺ τινες τῆς κουστωδίας ἐλθόντες εἰς τὴν καὶ ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη χείρων τῆς πόλιν ἀπήγγειλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα πρῶτης. 65 ἔφη αὐτοῖς ὁ Πειλᾶτος· ἔχετε τὰ γενόμενα. 12 καὶ συναχθέντες μετὰ κουστωδῶν· ὑπάγετε ἀσφαλίσασθε ὡς τῶν πρεσβυτέρων συμβούλιόν τε λαβόντες οἴδατε. 66 οἱ δὲ πορευθέντες ἠσφαλίσαντο ἀργύρια ἱκανὰ ἔδωκαν τοῖς στρατιώταις, τὸν τάφον, σφραγίσαντες τὸν λίθον μετὰ 13 λέγοντες· εἶπατε ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τῆς κουστωδίας. νυκτὸς ἐλθόντες ἔκλειψαν αὐτὸν ἡμῶν κοιμωμένων. 14 καὶ ἐὰν ἀκουσῆθι τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἠγεμόνος, ἡμεῖς πείσομεν καὶ ὑμᾶς ἀμερίμνους ποιήσομεν. 15 οἱ δὲ λαβόντες τὰ ἀργύρια ἐποίησαν ὡς ἐδιδάχθησαν· καὶ ἐφημίσθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ Ἰουδαίους μέχρι τῆς σήμερον. 16 Οἱ δὲ ἕνδεκα μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἰς τὸ ὄρος οὗ ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, 17 καὶ ἰδόντες αὐτὸν προσεκύνησαν, οἱ δὲ ἐδίστασαν. 18 καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν αὐτοῖς λέγων· ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. 19 πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, 20 διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν. καὶ ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. (αἰθῆ g165)

28 Ὅψε δὲ σαββάτων, τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν σαββάτων, ἦλθεν Μαριάμ ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία θεωρήσασαι τὸν τάφον. 2 καὶ ἰδοὺ σεισμὸς ἐγένετο μέγας· ἄγγελος γὰρ κυρίου καταβὰς ἐξ οὐρανοῦ καὶ προσελθὼν ἀπεκύλισεν τὸν λίθον καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ. 3 ἦν δὲ ἡ εἰδέα αὐτοῦ ὡς ἀστραπὴ, καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡς χιών. 4 ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου αὐτοῦ ἐσείσθησαν οἱ τηροῦντες καὶ ἐγενήθησαν ὡς νεκροί. 5 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος εἶπεν ταῖς γυναῖξιν· μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς· οἶδα γὰρ ὅτι Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε. 6 οὐκ ἔστιν ὧδε· ἠγέρθη γὰρ, καθὼς εἶπεν· δεῦτε ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο. 7 καὶ ταχὺ πορευθεῖσαι εἶπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ ἰδοὺ προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε. ἰδοὺ εἶπον ὑμῖν. 8 καὶ ἀπελθοῦσαι ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς μεγάλης ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ.

Κατα Μαρκον

1 Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ,
2 καθὼς γέγραπται ἐν τῷ Ἡσαΐα τῷ
προφήτῃ· ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν
μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει
τὴν ὁδὸν σου· **3** φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ·
ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου, εὐθείας
ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. **4** ἐγένετο
Ἰωάννης ὁ βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ
κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεςιν
ἁμαρτιῶν. **5** καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν
πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα καὶ οἱ Ἱεροσολυμεῖται
πάντες, καὶ ἐβαπτίζοντο ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῷ
Ἰορδάνῃ ποταμῷ ἐξομολογούμενοι τὰς
ἁμαρτίας αὐτῶν. **6** καὶ ἦν ὁ Ἰωάννης
ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου καὶ ζώνην
δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ
ἐσθίων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον. **7** καὶ
ἐκήρυσσεν λέγων· ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός
μου ὀπίσω μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς κύψας
λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ·
8 ἐγὼ ἐβάπτισα ὑμᾶς ὕδατι, αὐτὸς δὲ
βαπτίσει ὑμᾶς ἐν πνεύματι ἁγίῳ. **9** Καὶ
ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἦλθεν
Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρετ τῆς Γαλιλαίας καὶ
ἐβαπτίσθη εἰς τὸν Ἰορδάνην ὑπὸ Ἰωάννου.
10 καὶ εὐθὺς ἀναβαίνων ἐκ τοῦ ὕδατος
εἶδεν σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς καὶ τὸ
πνεῦμα ὡς περιστερὰν καταβαίνον εἰς
αὐτόν. **11** καὶ φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν· σὺ εἶ
ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ εὐδόκησα.
12 Καὶ εὐθὺς τὸ πνεῦμα αὐτόν ἐκβάλλει
εἰς τὴν ἔρημον. **13** καὶ ἦν ἐν τῇ ἐρήμῳ
τεσσεράκοντα ἡμέρας πειραζόμενος ὑπὸ
τοῦ σατανᾶ, καὶ ἦν μετὰ τῶν θηρίων, καὶ

οἱ ἄγγελοι διηκόνουν αὐτῷ. **14** Μετὰ δὲ τὸ
παραδοθῆναι τὸν Ἰωάννην ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς
εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον
τοῦ θεοῦ, **15** ὅτι πεπλήρωται ὁ καιρὸς καὶ
ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ· μετανοεῖτε καὶ
πιστεῦτε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. **16** Καὶ παράγων
παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδεν
Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν Σίμωνος
ἀμφιβάλλοντας ἐν τῇ θαλάσῃ· ἦσαν γὰρ
ἄλεεῖς. **17** καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· δεῦτε
ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι
ἄλεεῖς ἀνθρώπων. **18** καὶ εὐθὺς ἀφέντες τὰ
δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ. **19** καὶ προβάς
ὀλίγον εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου
καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ
αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ καταρτίζοντας τὰ
δίκτυα, **20** καὶ εὐθὺς ἐκάλεσεν αὐτούς· καὶ
ἀφέντες τὸν πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν
τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν ἀπῆλθον
ὀπίσω αὐτοῦ. **21** Καὶ εἰσπορεύονται εἰς
Καφαρναοὺμ· καὶ εὐθὺς τοῖς σάββασιν
ἐδίδασκεν εἰς τὴν συναγωγὴν. **22** καὶ
ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· ἦν
γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων,
καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς. **23** Καὶ εὐθὺς
ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν
πνεύματι ἀκαθάρτῳ, καὶ ἀνέκραζεν **24**
λέγων· τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ;
ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς· οἶδαμέν σε τίς εἶ,
ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ. **25** καὶ ἐπετίμησεν
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· φιμώθητι καὶ ἔξελθε ἐξ
αὐτοῦ. **26** καὶ σπαράξαν αὐτόν τὸ πνεῦμα
τὸ ἀκάθαρτον καὶ φωνῆσαν φωνῇ μεγάλῃ
ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ. **27** καὶ ἐθαμβήθησαν
ἅπαντες, ὥστε συζητεῖν αὐτοὺς λέγοντας· τί
ἐστιν τοῦτο; διδαχὴ καινὴ κατ' ἐξουσίαν· καὶ

τοῖς πνεύμασι τοῖς ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει, αὐτόν, **44** καὶ λέγει αὐτῷ ὅρα μηδενὶ μηδὲν καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ. **28** καὶ ἐξῆλθεν ἡ εἴπης, ἀλλὰ ὕπαγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἀκοῇ αὐτοῦ εὐθὺς πανταχοῦ εἰς ὅλην τὴν ἰερεῖ καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ περὶχωρον τῆς Γαλιλαίας. **29** Καὶ εὐθὺς ἐκ σου ἃ προσέταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον τῆς συναγωγῆς ἐξεληθόντες ἦλθον εἰς τὴν αὐτοῖς. **45** ὁ δὲ ἐξεληθὼν ἤρξατο κηρῦσαι οἰκίαν Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου μετὰ Ἰακώβου πολλὰ καὶ διαφημίζει τὸν λόγον, ὥστε καὶ Ἰωάννου. **30** ἡ δὲ πενθερὰ Σίμωνος μηκέτι αὐτὸν δύνασθαι εἰς πόλιν φανερώς κατέκειτο πυρέσσουσα, καὶ εὐθὺς λέγουσιν εἰσελθεῖν, ἀλλ' ἕξω ἐπ' ἐρήμοις τόποις ἦν, αὐτῷ περὶ αὐτῆς. **31** καὶ προσελθὼν ἠγειρεν καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν πάντοθεν.

2 Καὶ εἰσελθὼν πάλιν εἰς Καφαρναοὺμ δι' ἡμερῶν ἠκούσθη ὅτι ἐν οἴκῳ ἐστίν. **2** καὶ συνήχθησαν πολλοὶ, ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν, καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. **3** καὶ ἔρχονται φέροντες πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων. **4** καὶ μὴ δυνάμενοι προσενέγκαι αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντες χαλῶσι τὸν κράβαττον ὅπου ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. **5** καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ τέκνον, ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι. **6** ἦσαν δέ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν· **7** τί οὗτος οὕτως λαλεῖ; βλασφημεῖ· τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ εἷς ὁ θεός; **8** καὶ εὐθὺς ἐπιγνούς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς λέγει αὐτοῖς· τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; **9** τί ἐστὶν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν· ἔγειρε καὶ ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ ὕπαγε; **10** ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας, λέγει τῷ παραλυτικῷ· **11** σοὶ λέγω, ἔγειρε ἄρον τὸν

κράβαττόν σου καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. 12 καὶ ἠγέρθη καὶ εὐθύς ἄρας τὸν κράβαττον ἐξῆλθεν ἔμπροσθεν πάντων, ὥστε ἐξίστασθαι πάντας καὶ δοξάζειν τὸν θεὸν λέγοντας ὅτι οὕτως οὐδέποτε εἶδαμεν. 13 Καὶ ἐξῆλθεν πάλιν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐδίδασκεν αὐτούς. 14 καὶ παράγων εἶδεν Λευεὶν τὸν τοῦ Ἀλφαίου καθημένον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ λέγει αὐτῷ· ἀκολούθει μοι. καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ. 15 καὶ γίνεται κατακεῖσθαι αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἀμαρτωλοὶ συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ἦσαν γὰρ πολλοὶ καὶ ἠκολούθουν αὐτῷ. 16 καὶ γραμματεῖς τῶν Φαρισαίων, καὶ ἰδόντες ὅτι ἦσθιεν μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν, ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ὅτι μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν ἐσθίει καὶ πίνει; 17 καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· οὐ χρεῖαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες· οὐκ ἦλθον καλέσαι δικαίους ἀλλὰ ἀμαρτωλοὺς. 18 Καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύοντες, καὶ ἔρχονται καὶ λέγουσιν αὐτῷ· διατί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ μαθηταὶ τῶν Φαρισαίων νηστεύουσιν, οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύουσιν; 19 καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστὶν νηστεύειν; ὅσον χρόνον ἔχουσιν τὸν νυμφίον μετ' αὐτῶν, οὐ δύνανται νηστεύειν· 20 ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. 21 Οὐδεὶς ἐπίβλημα ράκους ἀγνάφου ἐπιράπτει ἐπὶ

ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μή, αἶρει τὸ πλήρωμα ἀπ' αὐτοῦ τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ, καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται. 22 καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μή, ρήξει ὁ οἶνος τοὺς ἀσκοὺς, καὶ ὁ οἶνος ἀπόλλυται καὶ οἱ ἀσκοί. 23 Καὶ ἐγένετο αὐτὸν ἐν τοῖς σάββασιν παραπορευέσθαι διὰ τῶν σπορίμων, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἤρξαντο ὁδὸν ποιεῖν τίλλοντες τοὺς στάχυας. 24 καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ· ἴδε τί ποιοῦσιν τοῖς σάββασιν ὃ οὐκ ἔξεστιν; 25 καὶ λέγει αὐτοῖς· οὐδέποτε ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν Δαυεὶδ, ὅτε χρεῖαν ἔσχεν καὶ ἐπέινασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; 26 πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἐπὶ Ἀβιαθάρ ἀρχιερέως καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν, οὐς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν εἰ μὴ τοὺς ἱερεῖς, καὶ ἔδωκεν καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὖσιν; 27 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· τὸ σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο καὶ οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον· 28 ὥστε κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.

3 Καὶ εἰσῆλθεν πάλιν εἰς συναγωγὴν, καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος ἐξηραμμένην ἔχων τὴν χεῖρα· 2 καὶ παρετήρουν αὐτὸν εἰ ἐν τοῖς σάββασιν θεραπεύει αὐτόν, ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. 3 καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ τῷ τὴν ξηρὰν χεῖρα ἔχοντι· ἔγειρε εἰς τὸ μέσον. 4 καὶ λέγει αὐτοῖς· ἔξεστιν τοῖς σάββασιν ἀγαθὸν ποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτεῖναι; οἱ δὲ ἐσιώπων. 5 καὶ περιβλεψάμενος αὐτούς μετ' ὀργῆς, συνλυπούμενος ἐπὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν, λέγει τῷ ἀνθρώπῳ· ἔκτεινον τὴν χεῖρα. καὶ ἐξέτεινεν, καὶ ἀπεκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ. 6 καὶ ἐξεληθόντες οἱ

Φαρισαῖοι εὐθὺς μετὰ τῶν Ἑρωδιανῶν μὴ δύνασθαι αὐτοὺς μήτε ἄρτον φαγεῖν. συμβούλιον ἐποίησαν κατ' αὐτοῦ ὅπως **21** καὶ ἀκούσαντες οἱ παρ' αὐτοῦ ἐξῆλθον αὐτὸν ἀπολέσωσιν. **7** Καὶ ὁ Ἰησοῦς μετὰ κρατῆσαι αὐτόν· ἔλεγον γὰρ ὅτι ἐξέστη. τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀνεχώρησεν εἰς **22** καὶ οἱ γραμματεῖς οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων τὴν θάλασσαν, καὶ πολὺ πλῆθος ἀπὸ καταβάντες ἔλεγον ὅτι Βεελζεβούλ ἔχει, καὶ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας ὅτι ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει ἠκολούθησαν, **8** καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων τὰ δαιμόνια. **23** καὶ προσκαλεσάμενος καὶ ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας καὶ πέραν τοῦ αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς πῶς Ἰορδάνου καὶ περὶ Τύρον καὶ Σιδῶνα, δύνатаи σατανᾶς σατανᾶν ἐκβάλλειν; **24** πλῆθος πολὺ, ἀκούοντες ὅσα ἐποίει ἦλθον καὶ ἐὰν βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῆ, οὐ πρὸς αὐτόν. **9** καὶ εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ δύνатаи σταθῆναι ἢ βασιλεία ἐκείνη. **25** καὶ ἵνα πλοιαρίον προσκαρτερῆ αὐτῷ διὰ τὸν ἐὰν οἰκία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῆ, οὐ δυνήσεται ὄχλος, ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν. **10** πολλοὺς ἢ οἰκία ἐκείνη σταθῆναι. **26** καὶ εἰ ὁ γὰρ ἐθεράπευσεν, ὥστε ἐπιπίπτειν αὐτῷ, σατανᾶς ἀνέστη ἐφ' ἑαυτὸν ἐμερίσθη, καὶ οὐ ἵνα αὐτοῦ ἄψωνται, ὅσοι εἶχον μάστιγας. **11** δύνатаи στήναι ἀλλὰ τέλος ἔχει. **27** ἀλλ' οὐ καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, ὅταν αὐτὸν δύνатаи οὐδεὶς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ ἐθεώρουν, προσέπιπτον αὐτῷ καὶ ἔκραζον εἰσελθὼν τὰ σκεύη αὐτοῦ διαρπάσαι, ἐὰν λέγοντες ὅτι σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. **12** μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δήση, καὶ τότε καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτοῖς ἵνα μὴ αὐτὸν τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. **28** ἀμὴν λέγω φανερόν ποιήσωσιν. **13** Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὑμῖν ὅτι πάντα ἀφεθήσεται τοῖς υἱοῖς ὄρος καὶ προσκαλεῖται οὐς ἤθελεν αὐτός, τῶν ἀνθρώπων τὰ ἀμαρτήματα καὶ αἱ καὶ ἀπῆλθον πρὸς αὐτόν. **14** καὶ ἐποίησεν βλασφημῖαι, ὅσα ἂν βλασφημήσωσιν. **29** ὃς δὴ δώδεκα, ἵνα ὧσιν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἵνα δ' ἂν βλασφημήσῃ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, ἀποστέλλῃ αὐτοὺς κηρύσσειν **15** καὶ ἔχειν οὐκ ἔχει ἄφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ ἔνοχός ἐξουσίαν ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια. **16** καὶ ἔσται αἰωνίου ἀμαρτήματος (aiōn g165, aiōnios g166) **30** ὅτι ἔλεγον πνεῦμα ἀκάθαρτον ἔχει. τῷ Σίμωνι Πέτρον· **17** καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ **31** Καὶ ἔρχεται ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ αὐτοῦ, καὶ ἔξω στήκοντες ἀπέστειλαν πρὸς Ἰακώβου, καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὀνόματα αὐτόν καλοῦντες αὐτόν. **32** καὶ ἐκάθητο Βοανηργές, ὃ ἐστὶν υἱοὶ βροντῆς **18** καὶ περὶ αὐτὸν ὄχλος, καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Ἄνδρέαν καὶ Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου καὶ Μαθθαῖον καὶ Θωμᾶν καὶ Ἰάκωβον τὸν καὶ αἱ ἀδελφαί σου ἔξω ζητοῦσίν σε. **33** τοῦ Ἀλφαίου καὶ Θαδδαῖον καὶ Σίμωνα καὶ ἀποκριθεὶς αὐτοῖς λέγει· τίς ἐστὶν ἡ τὸν Καναναῖον **19** καὶ Ἰουδαν Ἰσκαριώθ, μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου; **34** καὶ ὃς καὶ παρέδωκεν αὐτόν. Καὶ ἔρχεται εἰς περιβλεψάμενος τοὺς περὶ αὐτὸν κύκλω οἶκον· **20** καὶ συνέρχεται πάλιν ὄχλος, ὥστε καθημένους λέγει· ἴδε ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ

ἀδελφοί μου. **35** ὃς ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, οὗτος ἀδελφός μου καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν.

4 Καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασσαν. καὶ συνάγεται πρὸς αὐτὸν ὄχλος πλεῖστος, ὥστε αὐτὸν εἰς πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι ἐν τῇ θαλάσῃ, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος πρὸς τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἦσαν. **2** καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς πολλά, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· **3** ἀκούετε. ἰδοὺ ἐξῆλθεν ὁ σπεῖρων σπεῖραι. **4** καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπεῖρειν ὁ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ ἦλθεν τὰ πετεινὰ καὶ κατέφαγεν αὐτό. **5** καὶ ἄλλο ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες, ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ εὐθὺς ἐξανέτειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς· **6** καὶ ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος, ἐκαυματίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ρίζαν ἐξηράνθη. **7** καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ συνέπνιξαν αὐτό, καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκεν. **8** καὶ ἄλλα ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλήν, καὶ ἐδίδου καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ αὐξανόμενον, καὶ ἔφερεν εἰς τριάκοντα καὶ εἰς ἐξήκοντα καὶ εἰς ἑκατόν. **9** καὶ ἔλεγεν· ὃς ἔχει ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω. **10** Καὶ ὅτε ἐγένετο κατὰ μόνας, ἠρώτουν αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα τὰς παραβολάς. **11** καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ὑμῖν τὸ μυστήριον δέδοται τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ· ἐκείνοις δὲ τοῖς ἕξω ἐν παραβολαῖς πάντα γίνεται, **12** ἵνα βλέποντες βλέπωσιν καὶ μὴ ἴδωσιν, καὶ ἀκούοντες ἀκούωσιν καὶ μὴ συνιῶσιν, μήποτε ἐπιστρέψωσιν καὶ ἀφεθῇ αὐτοῖς. **13** καὶ λέγει αὐτοῖς· οὐκ οἴδατε τὴν παραβολὴν ταύτην, καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολὰς

γνώσεσθε; **14** ὁ σπεῖρων τὸν λόγον σπεῖρει. **15** οὗτοι δὲ εἰσὶν οἱ παρὰ τὴν ὁδὸν ὅπου σπεῖρεται ὁ λόγος, καὶ ὅταν ἀκούσωσιν εὐθὺς ἔρχεται ὁ σατανᾶς καὶ αἶρει τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον ἐν αὐτοῖς. **16** καὶ οὗτοί ὁμοίως εἰσὶν οἱ ἐπὶ τὰ πετρῶδη σπειρόμενοι, οἱ ὅταν ἀκούσωσιν τὸν λόγον εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνουσιν αὐτόν, **17** καὶ οὐκ ἔχουσιν ρίζαν ἐν ἑαυτοῖς ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσὶν, εἴτα γενομένης θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον εὐθὺς σκανδαλίζονται. **18** καὶ ἄλλοι εἰσὶν οἱ ἐπὶ τὰς ἀκάνθας σπειρόμενοι· οὗτοί εἰσὶν οἱ τὸν λόγον ἀκούσαντες, **19** καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμῖαι εἰσπορευόμεναι συνπνίγουσιν τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται. (aiōn g165) **20** καὶ ἐκεῖνοί εἰσὶν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέντες, οἵτινες ἀκούουσιν τὸν λόγον καὶ παραδέχονται καὶ καρποφοροῦσιν ἐν τριάκοντα καὶ ἐν ἐξήκοντα καὶ ἐν ἑκατόν. **21** Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι μήτι ἔρχεται ὁ λύχνος ἵνα ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῆ ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην; οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν τεθῆ; **22** οὐ γὰρ ἐστὶν τι κρυπτόν, ἐὰν μὴ ἵνα φανερωθῆ· οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον, ἀλλ' ἵνα ἔλθῃ εἰς φανερόν. **23** εἴ τις ἔχει ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω. **24** Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· βλέπετε τί ἀκούετε. ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν καὶ προστεθήσεται ὑμῖν. **25** ὃς γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ· καὶ ὃς οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. **26** Καὶ ἔλεγεν· οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, ὡς ἄνθρωπος βάλῃ τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς, **27** καὶ καθεῦδῃ καὶ ἐγείρηται νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ σπόρος βλαστᾷ

καὶ μηκύνηται ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός. **28** ἀλλήλους· τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ ὁ αὐτομάτη ἡ γῆ καρποφορεῖ, πρῶτον χόρτον, ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα αὐτῷ ὑπακούει; εἶτεν στάχυν, εἶτεν πλήρης σῖτος ἐν τῷ στάχυϊ. **29** ὅταν δὲ παραδοῖ ὁ καρπός, εὐθὺς ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, ὅτι παρέστηκεν ὁ θερισμός. **30** Καὶ ἔλεγεν· πῶς ὁμοιώσωμεν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, ἢ ἐν τίνι αὐτὴν παραβολῇ θῶμεν; **31** ὡς κόκκῳ σινάπεως, ὃς ὅταν σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς, μικρότερον ὄν πάντων τῶν σπερμάτων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, **32** καὶ ὅταν σπαρῇ, ἀναβαίνει καὶ γίνεται μείζον πάντων τῶν λαχάνων, καὶ ποιεῖ κλάδους μεγάλους, ὥστε δύνασθαι ὑπὸ τὴν σκιάν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνοῦν. **33** Καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον, καθὼς ἠδύνατο ἀκούειν· **34** χωρὶς δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς, κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς ἰδίους μαθηταῖς ἐπέλυεν πάντα. **35** Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὀψίας γενομένης διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν. **36** καὶ ἀφέντες τὸν ὄχλον παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦν ἐν τῷ πλοίῳ, καὶ ἄλλα πλοῖα ἦσαν μετ' αὐτοῦ. **37** καὶ γίνεται λαῖλαψ μεγάλη ἀνέμου, καὶ τὰ κύματα ἐπέβαλλον εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε ἤδη γεμίζεσθαι τὸ πλοῖον. **38** καὶ ἦν αὐτός ἐν τῇ πρύμνῃ ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον καθεύδων· καὶ ἐγείρουσιν αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ· διδάσκαλε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολλύμεθα; **39** καὶ διεγερθεὶς ἐπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ καὶ εἶπεν τῇ θαλάσῃ· σιώπα, πεφίμωσο. καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. **40** καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τί δειλοί ἐστε οὕτως; πῶς οὐκ ἔχετε πίστιν; **41** καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν, καὶ ἔλεγον πρὸς

5 Καὶ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης εἰς τὴν χώραν τῶν Γερασηνῶν. **2** καὶ ἐξεληθόντος αὐτοῦ ἐκ τοῦ πλοίου, εὐθὺς ὑπήντησεν αὐτῷ ἐκ τῶν μνημείων ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, **3** ὃς τὴν κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς μνήμασιν, καὶ οὐδὲ ἀλύσει οὐκέτι οὐδεὶς ἐδύνατο αὐτὸν δῆσαι, **4** διὰ τὸ αὐτὸν πολλακίς πέδαις καὶ ἀλύσειν δεδέσθαι καὶ διεσπᾶσθαι ὑπ' αὐτοῦ τὰς ἀλύσεις καὶ τὰς πέδας συντετριφθαι, καὶ οὐδεὶς ἴσχυεν αὐτὸν δαμάσαι, **5** καὶ διαπαντὸς νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐν τοῖς μνήμασιν καὶ ἐν τοῖς ὄρεσιν ἦν κράζων καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν λίθοις. **6** καὶ ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν ἔδραμεν καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ, **7** καὶ κράζας φωνῇ μεγάλη λέγει· τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου; ὀρκίζω σε τὸν θεόν, μή με βασανίσῃς. **8** ἔλεγεν γὰρ αὐτῷ· ἔξελθε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐκ τοῦ ἀνθρώπου. **9** καὶ ἐπηρώτα αὐτόν· τί ὄνομά σοι; καὶ λέγει αὐτῷ· λεγιῶν ὄνομά μοι, ὅτι πολλοὶ ἐσμεν. **10** καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ ἵνα μὴ αὐτὰ ἀποστείλῃ ἔξω τῆς χώρας. **11** ἦν δὲ ἐκεῖ πρὸς τῷ ὄρει ἀγέλη χοίρων μεγάλη βοσκομένη· **12** καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν λέγοντες· πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους, ἵνα εἰς αὐτοὺς εἰσέλθωμεν. **13** καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. καὶ ἐξεληθόντα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, ὡς δισχίλιοι, καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσῃ. **14** καὶ οἱ βόσκοντες αὐτοὺς ἔφυγον καὶ ἀπήγγειλαν

εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς· καὶ ἦλθον ὅτι ἐὰν ἄψωμαι κἂν τῶν ἱματίων αὐτοῦ
ἰδεῖν τί ἐστὶν τὸ γεγονός. **15** καὶ ἔρχονται σωθήσομαι. **29** καὶ εὐθὺς ἐξηράνθη ἡ πηγὴ
πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ θεωροῦσιν τὸν τοῦ αἵματος αὐτῆς, καὶ ἔγνω τῷ σώματι
δαιμονιζόμενον καθήμενον ἱματισμένον ὅτι ἴαται ἀπὸ τῆς μᾶστιγος. **30** καὶ εὐθὺς ὁ
καὶ σωφρονοῦντα, τὸν ἐσχηκότα τὸν Ἰησοῦς ἐπιγνοὺς ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ αὐτοῦ
λεγιῶνα, καὶ ἐφοβήθησαν. **16** καὶ δύναμιν ἐξεληθοῦσαν, ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ
διηγῆσαντο αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐγένετο ὄχλῳ ἔλεγεν· τίς μου ἦψατο τῶν ἱματίων; **31**
τῷ δαιμονιζομένῳ καὶ περὶ τῶν χοίρων. **17** καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· βλέπεις
καὶ ἤρξαντο παρακαλεῖν αὐτὸν ἀπελθεῖν τὸν ὄχλον συνθλιβόντά σε, καὶ λέγεις· τίς
ἀπὸ τῶν ὀρίων αὐτῶν. **18** καὶ ἐμβαίνοντος μου ἦψατο; **32** καὶ περιεβλέπετο ἰδεῖν τὴν
αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον παρεκάλει αὐτὸν ὁ τοῦτο ποιήσασαν. **33** ἡ δὲ γυνὴ φοβηθεῖσα
δαιμονισθεὶς ἵνα μετ' αὐτοῦ ᾗ. **19** καὶ καὶ τρέμουσα, εἰδυῖα ὁ γέγονεν αὐτῆ, ἦλθεν
οὐκ ἀφῆκεν αὐτόν, ἀλλὰ λέγει αὐτῷ· καὶ προσέπεσεν αὐτῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν
ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς τοὺς σοὺς, τὴν ἀλήθειαν. **34** ὁ δὲ εἶπεν αὐτῆ· θύγατερ,
καὶ ἀπάγγειλον αὐτοῖς ὅσα ὁ κύριός σοι ἡ πίστις σου σέσωκέν σε· ὑπάγε εἰς εἰρήνην,
πεποίηκεν καὶ ἠλέησέν σε. **20** καὶ ἀπῆλθεν, καὶ ἴσθι ὑγιῆς ἀπὸ τῆς μᾶστιγός σου. **35**
καὶ ἤρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ Δεκαπόλει ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχονται ἀπὸ τοῦ
ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ πάντες ἀρχισυναγώγου λέγοντες ὅτι ἡ θυγάτηρ σου
ἐθαύμαζον. **21** Καὶ διαπεράσαντος τοῦ ἀπέθανεν, τί ἔτι σκυλλεῖς τὸν διδάσκαλον;
Ἰησοῦ ἐν τῷ πλοίῳ εἰς τὸ πέραν πάλιν, **36** ὁ δὲ Ἰησοῦς παρακούσας τὸν λόγον
συνήχθη ὄχλος πολὺς ἐπ' αὐτόν, καὶ ἦν λαλούμενον λέγει τῷ ἀρχισυναγώγῳ· μὴ
παρὰ τὴν θάλασσαν. **22** καὶ ἔρχεται εἰς τῶν φοβοῦ, μόνον πίστευε. **37** καὶ οὐκ ἀφῆκεν
ἀρχισυναγώγων, ὀνόματι Ἰάειρος, καὶ ἰδὼν οὐδένα μετ' αὐτοῦ συνακολουθῆσαι εἰ μὴ
αὐτὸν πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, **23** τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν
καὶ παρακαλεῖ αὐτὸν πολλὰ λέγων ὅτι τὸ ἀδελφὸν Ἰακώβου. **38** καὶ ἔρχονται εἰς
θυγάτριόν μου ἐσχάτως ἔχει, ἵνα ἐλθὼν τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυναγώγου, καὶ θεωρεῖ
ἐπιθῆς τὰς χεῖρας αὐτῆ ἵνα σωθῆ καὶ ζήσῃ. θόρυβον καὶ κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας
24 καὶ ἀπῆλθεν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἠκολούθει πολλά, **39** καὶ εἰσελθὼν λέγει αὐτοῖς
αὐτῷ ὄχλος πολὺς, καὶ συνέθλιβον αὐτόν. τί θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε; τὸ παιδίον
25 καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος δώδεκα οὐκ ἀπέθανεν ἀλλὰ καθεύδει. **40** καὶ
ἔτη, **26** καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν κατεγέλων αὐτοῦ. αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν
ιατρῶν καὶ δαπανήσασα τὰ παρ' ἑαυτῆς πάντας παραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ
πάντα, καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα ἀλλὰ μᾶλλον παιδίου καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ,
εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα, **27** ἀκούσασα τὰ περὶ καὶ εἰσπορεύεται ὅπου ἦν τὸ παιδίον. **41** καὶ
τοῦ Ἰησοῦ, ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ ὀπισθεν κρατήσας τῆς χειρὸς τοῦ παιδίου λέγει αὐτῆ·
ἦψατο τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· **28** ἔλεγεν γὰρ ταλιθὰ κούμ, ὃ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον·

τὸ κοράσιον, σοὶ λέγω, ἔγειρε. **42** καὶ εὐθὺς ἀνέστη τὸ κοράσιον καὶ περιεπάτει ἦν γὰρ ἐτῶν δώδεκα· καὶ ἐξέστησαν εὐθὺς ἐκστάσει μεγάλη. **43** καὶ διεστείλατο αὐτοῖς πολλὰ ἵνα μηδεὶς γνοῖ τοῦτο, καὶ εἶπεν

6 Καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ἔρχεται εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. **2** καὶ γενομένου σαββάτου ἤρξατο διδάσκειν ἐν τῇ συναγωγῇ· καὶ οἱ πολλοὶ ἀκούοντες ἐξεπλήσσοντο, λέγοντες πόθεν τούτω ταῦτα, καὶ τίς ἢ σοφία ἢ δοθεῖσα τούτω; καὶ δυνάμεις τοιαῦται διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ γίνονται; **3** οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τέκτων, ὁ υἱὸς τῆς Μαρίας καὶ ἀδελφὸς Ἰακώβου καὶ Ἰωσήτου καὶ Ἰούδα καὶ Σίμωνος; καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὧδε πρὸς ἡμᾶς; καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. **4** καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἔστιν προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι ἑαυτοῦ καὶ ἐν τοῖς συγγενεῦσιν αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. **5** καὶ οὐκ ἐδύνατο ἐκεῖ ποιῆσαι οὐδεμίαν δύναμιν, εἰ μὴ ὀλίγοις ἀρρώστοις ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας ἐθεράπευσεν. **6** καὶ ἐθαύμασεν διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν. Καὶ περιῆγεν τὰς κώμας κύκλῳ διδάσκων. **7** Καὶ προσκαλεῖται τοὺς δώδεκα, καὶ ἤρξατο αὐτοὺς ἀποστέλλειν δύο δύο, καὶ ἐδίδου αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων, **8** καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς ἵνα μηδὲν αἴρωσιν εἰς ὁδὸν εἰ μὴ ῥάβδον μόνον, μὴ ἄρτον, μὴ πήραν, μὴ εἰς τὴν ζώνην χαλκόν, **9** ἀλλὰ ὑποδεδεμένους σανδάλια καὶ μὴ ἐνδύσησθε δύο χιτῶνας. **10** καὶ ἔλεγεν

αὐτοῖς ὅπου ἂν εἰσέλθητε εἰς οἰκίαν, ἐκεῖ μένετε ἕως ἂν ἐξέλθητε ἐκεῖθεν. **11** καὶ ὃς ἂν τόπος μὴ δέξηται ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσωσιν ὑμῶν, ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν ἐκτινάξατε τὸν χοῦν τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. **12** καὶ ἐξελθόντες ἐκήρυξαν ἵνα μετανοῶσιν, **13** καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλλον, καὶ ἤλειφον ἐλαίῳ πολλοὺς ἀρρώστους καὶ ἐθεράπευον. **14** Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης, φανερὸν γὰρ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἔλεγεν ὅτι Ἰωάννης ὁ βαπτίζων ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ. **15** ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι Ἡλείας ἐστίν· ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι προφήτης ὡς εἰς τῶν προφητῶν. **16** ἀκούσας δὲ ὁ Ἡρώδης ἔλεγεν, ὃν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα Ἰωάννην, οὗτος ἠγέρθη. **17** Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡρώδης ἀποστείλας ἐκράτησεν τὸν Ἰωάννην καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐν φυλακῇ διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν. **18** ἔλεγεν γὰρ ὁ Ἰωάννης τῷ Ἡρώδῃ ὅτι οὐκ ἔξεστίν σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου. **19** ἡ δὲ Ἡρωδιάς ἐνεῖχεν αὐτῷ καὶ ἠθέληεν αὐτὸν ἀποκτεῖναι, καὶ οὐκ ἠδύνατο· **20** ὁ γὰρ Ἡρώδης ἐφοβεῖτο τὸν Ἰωάννην, εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἅγιον, καὶ συνετήρει αὐτόν, καὶ ἀκούσας αὐτοῦ πολλὰ ἠπόρει, καὶ ἠδέως αὐτοῦ ἤκουεν. **21** καὶ γενομένης ἡμέρας εὐκαίρου, ὅτε Ἡρώδης τοῖς γενεσίοις αὐτοῦ δεῖπνον ἐποίησεν τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ καὶ τοῖς χιλιάρχοις καὶ τοῖς πρώτοις τῆς Γαλιλαίας, **22** καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρὸς αὐτῆς τῆς Ἡρωδιάδος καὶ ὀρχησαμένης, ἤρρεσεν

τῷ Ἡρώδῃ καὶ τοῖς συνανακειμένοις. ὁ αὐτοὺς, ὅτι ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα δὲ βασιλεὺς εἶπεν τῷ κορασίῳ· αἴτησόν ποιμένα, καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς μετ' ἑαυτὸν θέλης, καὶ δώσω σοι. 23 πολλά. 35 καὶ ἤδη ὥρας πολλῆς γινομένης καὶ ὤμοσεν αὐτῇ ὅτι ὁ ἑαυτὸν με αἰτήσης προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἔλεγον ὅτι δώσω σοι ἕως ἡμίσεως τῆς βασιλείας ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος, καὶ ἤδη ὥρα πολλή μου. 24 καὶ ἐξεληθούσα εἶπεν τῇ μητρὶ 36 ἀπόλυσον αὐτοὺς, ἵνα ἀπελθόντες εἰς αὐτῆς τί αἰτήσωμαι; ἡ δὲ εἶπεν· τὴν τοὺς κύκλῳ ἀγροὺς καὶ κώμας ἀγοράσωσιν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτίζοντος. 25 ἑαυτοῖς τί φάγωσιν. 37 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς καὶ εἰσελθούσα εὐθὺς μετὰ σπουδῆς πρὸς εἶπεν αὐτοῖς· δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. καὶ τὸν βασιλέα ἠτήσατο λέγουσα· θέλω ἵνα λέγουσιν αὐτῷ· ἀπελθόντες ἀγοράσωμεν ἐξαυτῆς δῶς μοι ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν διηναρίων διακοσίων ἄρτους, καὶ δώσομεν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. 26 καὶ περίλυπος αὐτοῖς φαγεῖν; 38 ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς· γενόμενος ὁ βασιλεὺς διὰ τοὺς ὄρκους πόσους ἄρτους ἔχετε; ὑπάγετε ἴδετε. καὶ καὶ τοὺς ἀνακειμένους οὐκ ἠθέλησεν γνόντες λέγουσιν· πέντε, καὶ δύο ἰχθύας. ἀθετῆσαι αὐτήν. 27 καὶ εὐθὺς ἀποστείλας ὁ 39 καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς ἀνακλῖναι πάντας βασιλεὺς σπεκουλάτορα ἐπέταξεν ἐνέγκαι συμπόσια συμπόσια ἐπὶ τῷ χλωρῷ χόρτῳ. τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. 28 καὶ ἀπελθόντων 40 καὶ ἀνέπεσαν πρασιαὶ πρασιαὶ, κατὰ ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ ἑκατὸν καὶ κατὰ πενήκοντα. 41 καὶ λαβὼν ἠνεγκεν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορασίῳ, καὶ τὸ κοράσιον ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῇ μητρὶ αὐτῆς. 29 καὶ κατέκλασεν τοὺς ἄρτους καὶ ἐδίδου τοῖς ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦλθαν καὶ μαθηταῖς ἵνα παρατιθῶσιν αὐτοῖς, καὶ τοὺς ἦσαν τὸ πτῶμα αὐτοῦ, καὶ ἔθηκαν αὐτὸν ἐν δύο ἰχθύας ἐμέρισεν πᾶσιν. 42 καὶ ἔφαγον μνημείῳ. 30 Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν· 43 καὶ ἦσαν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ κλασμάτων δώδεκα κοφίνων πληρώματα πάντα ὅσα ἐποίησαν καὶ ἐδίδαξαν. 31 καὶ καὶ ἀπὸ τῶν ἰχθύων. 44 καὶ ἦσαν οἱ λέγει αὐτοῖς· δεῦτε ὑμεῖς αὐτοὶ κατ' ἰδίαν φαγόντες τοὺς ἄρτους πεντακισχίλιοι εἰς ἔρημον τόπον καὶ ἀναπαύσασθε ὀλίγον. ἄνδρες. 45 Καὶ εὐθὺς ἠνάγκασεν τοὺς ἦσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ πολλοί, καὶ οὐδὲ φαγεῖν εὐκαίρουν. 32 προάγειν εἰς τὸ πέραν πρὸς Βηθσαϊδάν, καὶ ἀπῆλθον εἰς ἔρημον τόπον τῷ πλοίῳ ἕως αὐτὸς ἀπολύει τὸν ὄχλον. 46 καὶ κατ' ἰδίαν. 33 καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑπάγοντας ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἀπῆλθεν εἰς τὸ ὄρος καὶ ἐπέγνωσαν αὐτοὺς πολλοί, καὶ πεζῇ προσεύξασθαι. 47 καὶ ὀψίας γενομένης ἦν ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων συνέδραμον ἐκεῖ τὸ πλοῖον ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης, καὶ αὐτὸς καὶ προῆλθον αὐτοὺς. 34 Καὶ ἐξελθὼν μόνος ἐπὶ τῆς γῆς. 48 καὶ ἰδὼν αὐτοὺς εἶδεν πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' βασιανιζομένους ἐν τῷ ἐλαύνειν, ἦν γὰρ

ὁ ἄνεμος ἐναντίος αὐτοῖς, περὶ τετάρτην ἄλλα πολλά ἐστὶν ἃ παρέλαβον κρατεῖν, φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἔρχεται πρὸς αὐτοὺς βαπτισμοὺς ποτηρίων καὶ ξεστῶν καὶ περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ ἤθελεν χαλκίων 5 καὶ ἐπερωτῶσιν αὐτὸν οἱ παρελθεῖν αὐτοῦς· 49 οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὸν Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς· διατί οὐ ἐπὶ τῆς θαλάσσης περιπατοῦντα ἔδοξαν περιπατοῦσιν οἱ μαθηταὶ σου κατὰ τὴν ὅτι φάντασμα ἐστὶν, καὶ ἀνέκραζαν· 50 παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, ἀλλὰ κοιναῖς πάντες γὰρ αὐτὸν εἶδαν καὶ ἐταράχθησαν. χερσὶν ἐσθίουσιν τὸν ἄρτον; 6 ὁ δὲ εἶπεν ὁ δὲ εὐθὺς ἐλάλησεν μετ' αὐτῶν, καὶ λέγει αὐτοῖς καλῶς ἐπροφήτευσεν Ἡσαΐας περὶ αὐτοῖς, θαρσεῖτε, ἐγὼ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε. ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν, ὡς γέγραπται ὅτι 51 καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ πλοῖον, οὗτος ὁ λαὸς τοῖς χεῖλεσίν με τιμᾶ, καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος· καὶ λίαν ἐκ ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' περισσοῦ ἐν ἑαυτοῖς ἐξίσταντο. 52 οὐ γὰρ ἐμοῦ· 7 μᾶτην δὲ σέβονταί με διδάσκοντες συνῆκαν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις, ἀλλ' ἦν αὐτῶν ἡ διδασκαλία ἐντάλματα ἀνθρώπων. 8 καρδία πεπωρωμένη. 53 Καὶ διαπεράσαντες ἀφέντες τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ κρατεῖτε τὴν ἐπὶ τὴν γῆν ἦλθον εἰς Γεννησαρὲτ καὶ παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων. 9 καὶ ἔλεγεν προσωρμίσθησαν. 54 καὶ ἐξεληθόντων αὐτῶν αὐτοῖς· καλῶς ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ, ἵνα τὴν παράδοσιν ὑμῶν τηρήσητε. 10 55 περιέδραμον ὅλην τὴν χώραν ἐκείνην Μωϋσῆς γὰρ εἶπεν· τίμα τὸν πατέρα σου καὶ καὶ ἠρζαντο ἐπὶ τοῖς κραβάττοις τοὺς τὴν μητέρα σου, καὶ ὁ κακολογῶν πατέρα κακῶς ἔχοντας περιφέρειν, ὅπου ἤκουον ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτῳ. 11 ὑμεῖς δὲ ὅτι ἐστίν. 56 καὶ ὅπου ἐὰν εἰσπορευέτο εἰς λέγετε· ἐὰν εἴπῃ ἄνθρωπος τῷ πατρὶ ἢ τῇ κώμας ἢ εἰς πόλεις ἢ εἰς ἀγροὺς, ἐν ταῖς μητρὶ κορβᾶν, ὃ ἐστὶν δῶρον, ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ἀγοραῖς ἐτίθησαν τοὺς ἀσθενοῦντας, καὶ ὠφεληθῆς, 12 οὐκέτι ἀφίετε αὐτὸν οὐδὲν παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κἂν τοῦ κρασπέδου ποιῆσαι τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ, 13 ἀκυροῦντες τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἄψωνται· καὶ ὅσοι ἂν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ τῇ παραδόσει ὑμῶν ἢ ἠψαντο αὐτοῦ ἐσώζοντο. παρεδώκατε. καὶ παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε. 14 καὶ προσκαλεσάμενος πάλιν τὸν ὄχλον ἔλεγεν αὐτοῖς· ἀκούσατέ μου πάντες καὶ σύνετε. 15 οὐδὲν ἐστὶν ἕξωθεν τοῦ ἀνθρώπου εἰσπορευόμενον εἰς αὐτὸν ὃ δύναται κοινῶσαι αὐτόν· ἀλλὰ τὰ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενά ἐστὶν τὰ κοινῶντα τὸν ἄνθρωπον. 17 Καὶ ὅτε εἰσηλθεν εἰς τὸν οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὴν παραβολὴν. 18 καὶ λέγει αὐτοῖς· οὕτως

7 Καὶ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ τινες τῶν γραμματέων ἐλθόντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων. 2 καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὅτι κοιναῖς χερσίν, τοῦτ' ἐστὶν ἀνίπτοις, ἐσθίουσιν τοὺς ἄρτους 3 οἱ γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι ἐὰν μὴ πυκνὰ νίψωνται τὰς χεῖρας οὐκ ἐσθίουσιν, κρατοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, 4 καὶ ἀπὸ ἀγορᾶς ἐὰν μὴ βαπτίσωνται οὐκ ἐσθίουσιν, καὶ

καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; οὐ νοεῖτε ὅτι τὸ δαιμόνιον ἐξεληλυθός. **31** Καὶ πάλιν πᾶν τὸ ἕξωθεν εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἐξεληθὸν ἐκ τῶν ὀρίων Τύρου ἦλθεν διὰ ἄνθρωπον οὐ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι, Σιδῶνος εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας **19** ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν ἀνά μέσον τῶν ὀρίων Δεκαπόλεως. **32** καὶ καρδίαν ἀλλ' εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ εἰς φέρουσιν αὐτῷ κωφὸν καὶ μογιγᾶλον, καὶ τὸν ἀφεδρῶνα ἐκπορεύεται, καθαρίζων παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα ἐπιθῆ αὐτῷ τὴν πάντα τὰ βρώματα; **20** ἔλεγεν δὲ ὅτι χεῖρα. **33** καὶ ἀπολαβόμενος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενον, ὄχλου κατ' ἰδίαν ἔβαλεν τοὺς δακτύλους ἐκεῖνο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. **21** εἰς τὰ ὅσα αὐτοῦ καὶ πτύσας ἤφατο τῆς ἕσωθεν γὰρ ἐκ τῆς καρδίας τῶν γλώσσης αὐτοῦ, **34** καὶ ἀναβλέψας εἰς ἀνθρώπων οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ τὸν οὐρανὸν ἐστέναξεν, καὶ λέγει αὐτῷ ἐκπορεύονται, πορνεῖαι, κλοπαί, φόνοι, ἐφφαθά, ὅ ἐστιν, διανοίχθητι. **35** καὶ **22** μοιχεῖαι, πλεονεξίαι, πονηρίαι, δόλος, ἠνοίγησαν αὐτοῦ αἱ ἀκοαί, καὶ εὐθύς ἐλύθη ἀσέλγεια, ὀφθαλμὸς πονηρός, βλασφημία, ὁ δεσμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὑπερηφανία, ἀφροσύνη. **23** πάντα ταῦτα ὀρθῶς. **36** καὶ διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ τὰ πονηρὰ ἕσωθεν ἐκπορεύεται καὶ κοινοῖ λέγωσιν· ὅσον δὲ αὐτοῖς διεστέλλετο, τὸν ἄνθρωπον. **24** Ἐκεῖθεν δὲ ἀναστὰς αὐτοὶ μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυσσον. **37** ἀπῆλθεν εἰς τὰ ὄρια Τύρου. καὶ εἰσελθὼν εἰς καὶ ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσσοντο λέγοντες οἰκίαν οὐδένα ἠθέλησεν γινῶναι, καὶ οὐκ καλῶς πάντα πεποίηκεν, καὶ τοὺς κωφοὺς ἠδυνάσθη λαθεῖν. **25** ἀλλὰ εὐθύς ἀκούσασα ποιεῖ ἀκούειν καὶ ἀλάλους λαλεῖν.

8 Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις πάλιν πόλλου αὐτῆς πνεῦμα ἀκάθαρτον, εἰσελθοῦσα ὄχλου ὄντος καὶ μὴ ἐχόντων τί φάγωσιν, προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς λέγει αὐτοῖς. **2** σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη ἡμέραι τρεῖς προσμένουσίν μοι καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν. **3** καὶ ἐὰν ἀπολύσω αὐτούς νήστις εἰς οἶκον αὐτῶν, ἐκλυθήσονται ἐν τῇ ὁδῷ· καὶ τινες αὐτῶν ἀπὸ μακρόθεν ἦκασιν. **4** καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι πόθεν τούτους δυνησεται τις ὧδε χορτάσαι ἄρτων ἐπ' ἐρημίας; **5** καὶ ἠρώτα αὐτούς πόσους ἔχετε ἄρτους; οἱ δὲ εἶπαν· ἑπτὰ. **6** καὶ παραγγέλλει τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα

παραιθῶσιν· καὶ παρέθηκαν τῷ ὄχλῳ. 7 καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ ἄψηται. 23 εἶχαν ἰχθύδια ὀλίγα· καὶ εὐλογῆσας αὐτὰ καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ τυφλοῦ παρέθηκέν. 8 καὶ ἔφαγον καὶ ἐχορτάσθησαν, ἐξῆνεγεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης, καὶ καὶ ἦσαν περισσεύματα κλασμάτων ἑπτὰ πύσας εἰς τὰ ὄμματα αὐτοῦ, ἐπιθείς σπυρίδας. 9 ἦσαν δὲ ὡς τετρακισχίλιοι· τὰς χεῖρας αὐτῶ, ἐπηρώτα αὐτόν, εἴ τι καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς. 10 Καὶ εὐθὺς ἐμβὰς βλέπει; 24 καὶ ἀναβλέψας ἔλεγεν· βλέπω εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι ὡς δένδρα ὀρῶ ἦλθεν εἰς τὰ μέρη Δαλμανουθά. 11 καὶ περιπατοῦντας. 25 εἶτα πάλιν ἐπέθηκεν ἐξῆλθον οἱ Φαρισαιοὶ καὶ ἠρξαντο συζητεῖν τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ αὐτῶ, ζητοῦντες παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ διέβλεψεν, καὶ ἀπεκατέστη, καὶ ἐνέβλεπεν τοῦ οὐρανοῦ, πειράζοντες αὐτόν. 12 καὶ δηλαυγῶς ἅπαντα. 26 καὶ ἀπέστειλεν αὐτόν ἀναστενάξας τῷ πνεύματι αὐτοῦ λέγει· εἰς οἶκον αὐτοῦ λέγων· μὴ εἰς τὴν κώμην τί ἢ γενεὰ αὕτη ζητεῖ σημεῖον; ἀμὴν εἰσέλθης. 27 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ λέγω ὑμῖν εἰ δοθήσεται τῇ γενεᾷ ταύτῃ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας Καισαρείας σημεῖον. 13 καὶ ἀφείς αὐτούς πάλιν ἐμβὰς τῆς Φιλίππου· καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἐπηρώτα ἀπῆλθεν εἰς τὸ πέραν. 14 Καὶ ἐπελάθοντο τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων αὐτοῖς· τίνα με λαβεῖν ἄρτους, καὶ εἰ μὴ ἓνα ἄρτον οὐκ λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι; 28 οἱ δὲ εἶπαν εἶχον μεθ' ἑαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ. 15 καὶ αὐτῶ λέγοντες ὅτι Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν, διεστέλλετο αὐτοῖς λέγων· ὁρᾶτε, βλέπετε καὶ ἄλλοι, Ἡλείαν, ἄλλοι δὲ ὅτι εἰς τῶν ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ τῆς προφητῶν. 29 καὶ αὐτὸς ἐπηρώτα αὐτούς ζύμης Ἡρώδου. 16 καὶ διελογίζοντο πρὸς ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; ἀποκριθεὶς ἀλλήλους ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχομεν. 17 ὁ Πέτρος λέγει αὐτῶ· σὺ εἶ ὁ Χριστός. 30 καὶ γνοὺς λέγει αὐτοῖς· τί διαλογίζεσθε καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ λέγωσιν ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε; οὕτω νοεῖτε οὐδὲ περὶ αὐτοῦ. 31 Καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς συνίετε; ἔτι πεπωρωμένην ἔχετε τὴν ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ καρδίαν ὑμῶν; 18 ὀφθαλμοὺς ἔχοντες οὐ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ὑπὸ τῶν βλέπετε, καὶ ὧτα ἔχοντες οὐκ ἀκούετε, πρεσβυτέρων καὶ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν καὶ οὐ μνημονεύετε, 19 ὅτε τοὺς πέντε γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ μετὰ ἄρτους ἔκλασα εἰς τοὺς πεντακισχιλίους, τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι. 32 καὶ παρησιᾶ καὶ πόσους κοφίνους κλασμάτων πλήρεις τὸν λόγον ἐλάλει. καὶ προσλαβόμενος ὁ ἦρατε; λέγουσιν αὐτῶ· δώδεκα. 20 ὅτε Πέτρος αὐτόν ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῶ. 33 καὶ τοὺς ἑπτὰ εἰς τοὺς τετρακισχιλίους, ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν τοὺς μαθητὰς πόσων σπυρίδων πληρώματα κλασμάτων αὐτοῦ ἐπετίμησεν Πέτρῳ καὶ λέγει· ὑπάγε ἦρατε; καὶ λέγουσιν· ἑπτὰ. 21 καὶ ἔλεγεν ὀπίσω μου, σατανᾶ, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ αὐτοῖς οὕτω συνίετε; 22 Καὶ ἔρχονται εἰς τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. 34 Βηθσαϊδάν. καὶ φέρουσιν αὐτῶ τυφλόν, καὶ Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς

μαθηταῖς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς ὅστις θέλει ἐστὶν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἀκούετε ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω αὐτοῦ. **8** καὶ ἐξάπινα περιβλεψάμενοι ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ οὐκέτι οὐδένα εἶδον ἀλλὰ τὸν Ἰησοῦν ἀκολουθεῖτω μοι. **35** ὃς γὰρ ἐὰν θέλῃ τὴν μόνον μεθ' ἑαυτῶν. **9** Καὶ καταβαινόντων ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους διεστείλατο αὐτοῖς δ' ἂν ἀπολέσει τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἔνεκεν ἵνα μηδενὶ ἂ εἶδον διηγήσωνται, εἰ μὴ ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, σώσει αὐτήν. ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν **36** τί γὰρ ὠφελεῖ ἄνθρωπον κερδησαί τὸν ἀναστῆ. **10** καὶ τὸν λόγον ἐκράτησαν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῆναι τὴν ψυχὴν πρὸς ἑαυτοὺς συζητοῦντες τί ἐστὶν τὸ ἐκ αὐτοῦ; **37** τί γὰρ δοῖ ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα νεκρῶν ἀναστῆναι. **11** καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; **38** ὃς γὰρ ἐὰν ἐπαισχυνθῆ λέγοντες· ὅτι λέγουσιν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ γραμματεῖς ὅτι Ἐλεῖαν δεῖ ἔλθειν πρῶτον; τῇ μοιχαλίδι καὶ ἀμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ **12** ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς· Ἐλεῖας ἔλθων πρῶτον ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτὸν, ὅταν ἀποκαθιστάνει πάντα. καὶ πῶς γέγραπται ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; ἵνα πολλὰ πάθῃ καὶ ἐξουθενωθῆ. **13** ἀλλὰ λέγω ὑμῖν ὅτι καὶ Ἐλεῖας ἐλήλυθεν, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ὅσα ἤθελον, καθὼς γέγραπται ἐπ' αὐτόν.

9 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶν τινες ὧδε τῶν ἐστηκότων οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει. **2** Καὶ μετὰ ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν μόνους, καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, **3** καὶ τὰ ἰμάτια αὐτοῦ ἐγένετο στίλβοντα λευκὰ λίαν, οἷα γναφεὺς ἐπὶ τῆς γῆς οὐ δύναται οὕτως λευκᾶναι. **4** καὶ ὥφθη αὐτοῖς Ἐλεῖας σὺν Μωϋσεῖ, καὶ ἦσαν συνλαλοῦντες τῷ Ἰησοῦ. **5** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ· ῥάββεί, καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε εἶναι, καὶ ποιήσωμεν τρεῖς σκηνάς, σοὶ μίαν καὶ Μωϋσεῖ μίαν καὶ Ἐλεῖα μίαν. **6** οὐ γὰρ ᾔδει τί ἀποκριθῆ ἔκφοβοι γὰρ ἐγένοντο. **7** καὶ ἐγένετο νεφέλη ἐπισκιάζουσα αὐτοῖς, καὶ ἐγένετο φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης, οὗτός

14 Καὶ ἐλθόντες πρὸς τοὺς μαθητὰς εἶδον ὄχλον πολὺν περὶ αὐτοὺς καὶ γραμματεῖς συζητοῦντας πρὸς αὐτούς. **15** καὶ εὐθὺς πᾶς ὁ ὄχλος ἰδόντες αὐτὸν ἐξεθαμβήθησαν, καὶ προστρέχοντες ἠσπάζοντο αὐτόν. **16** καὶ ἐπηρώτησεν αὐτούς· τί συζητεῖτε πρὸς αὐτούς; **17** καὶ ἀπεκρίθη αὐτῷ εἷς ἐκ τοῦ ὄχλου, διδάσκαλε, ἤνεγκα τὸν υἱόν μου πρὸς σέ, ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον, **18** καὶ ὅπου ἐὰν αὐτὸν καταλάβῃ ῥήσσει, καὶ ἀφρίζει καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας καὶ ξηραίνεται· καὶ εἶπα τοῖς μαθηταῖς σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσιν, καὶ οὐκ ἴσχυσαν. **19** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτοῖς λέγει· ὦ γενεὰ ἄπιστος, ἕως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετε αὐτὸν πρὸς με. **20** καὶ ἤνεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτόν. καὶ ἰδὼν αὐτόν, τὸ πνεῦμα εὐθὺς συνεσπάραξεν αὐτόν, καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς

ἐκυλίετο ἀφρίζων. 21 καὶ ἐπρωῶτησεν τὸν ὀδῶ τίς μείζων. 35 καὶ καθίσας ἐφώνησεν πατέρα αὐτοῦ· πόσος χρόνος ἐστὶν ὡς τοῦτο τοὺς δώδεκα, καὶ λέγει αὐτοῖς· εἴ τις γέγονεν αὐτῶ; ὁ δὲ εἶπεν· ἐκ παιδιόθεν· θέλει πρῶτος εἶναι, ἔσται πάντων ἔσχατος. 22 καὶ πολλάκις καὶ εἰς πῦρ αὐτὸν ἔβαλεν καὶ πάντων διάκονος. 36 καὶ λαβῶν καὶ εἰς ὕδατα, ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν· ἀλλὰ παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ εἶ τι δύνη, βοήθησον ἡμῖν σπλαγχνισθεὶς ἐναγκαλισάμενος αὐτὸ εἶπεν αὐτοῖς. 37 ἐφ' ἡμᾶς. 23 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῶ, τὸ ὅς ἂν ἐν τῶν παιδίων τούτων δέξηται εἰ δύνη; πάντα δυνατὰ τῶ πιστεύοντι. 24 ἐπὶ τῶ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὅς εὐθὺς κράζας ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου ἔλεγεν· ἂν ἐμὲ δέχεται, οὐκ ἐμὲ δέχεται ἀλλὰ πιστεύω· βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ. 25 ἰδὼν τὸν ἀποστείλαντά με. 38 Ἐφῆ αὐτῶ ὁ δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ὁ ὄχλος, Ἰωάννης διδάσκαλε, εἶδομέν τινα ἐν τῶ ἐπετίμησεν τῶ πνεύματι τῶ ἀκαθάρτῳ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, ὅς οὐκ λέγων αὐτῶ· τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν πνεῦμα, ἀκολουθεῖ ἡμῖν, καὶ ἐκωλύομεν αὐτόν, ὅτι ἐγὼ ἐπιτάσσω σοι, ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ καὶ οὐκ ἠκολούθει ἡμῖν. 39 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν. 26 καὶ κράζας μὴ κωλύετε αὐτόν, οὐδεὶς γάρ ἐστιν ὅς καὶ πολλὰ σπαράζας ἐξῆλθεν· καὶ ἐγένετο ποιήσει δύναμιν ἐπὶ τῶ ὀνόματί μου καὶ ὡσεὶ νεκρός, ὥστε τοὺς πολλοὺς λέγειν ὅτι δυνήσεται ταχὺ κακολογησαί με· 40 ὅς γὰρ ἀπέθανεν. 27 ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας τῆς οὐκ ἔστιν καθ' ἡμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἐστιν. 41 χειρὸς αὐτοῦ ἤγειρεν αὐτόν, καὶ ἀνέστη. 28 ὅς γὰρ ἂν ποτίσῃ ὑμᾶς ποτήριον ὕδατος ἐν καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς οἶκον οἱ μαθηταὶ ὀνόματι μου ὅτι Χριστοῦ ἐστε, ἀμὴν λέγω αὐτοῦ κατ' ἰδίαν ἐπρωῶτων αὐτόν· ὅτι ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ. ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; 29 42 Καὶ ὅς ἂν σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ τούτων τῶν πιστευόντων, καλὸν ἐστὶν δύναται ἐξελθεῖν εἰ μὴ ἐν προσευχῇ. 30 αὐτῶ μᾶλλον εἰ περικείται μύλος ὀνικὸς Κἀκεῖθεν ἐξεληθόντες παρεπορεύοντο διὰ περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ βέβληται εἰς τῆς Γαλιλαίας, καὶ οὐκ ἤθελεν ἵνα τις γνοῖ τὴν θάλασσαν. 43 καὶ ἐὰν σκανδαλίσῃ σε ἢ 31 ἐδίδασκεν γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ χεῖρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν· καλὸν ἐστὶν σε ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου κυλλὸν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν, ἢ τὰς δύο χεῖρας ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον. (Geenna g1067) 45 καὶ ἐὰν ὁ πούς σου σκανδαλίξῃ σε, ἀπόκοψον αὐτόν· καλὸν ἐστὶν σε εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλὸν ἢ τοὺς δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν. (Geenna g1067) 47 33 Καὶ ἦλθον εἰς Καφαρναοὺμ. καὶ ἐν τῇ καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμὸς σου σκανδαλίξῃ σε, 47 τῇ ὀδῶ διελογίζεσθε; 34 οἱ δὲ ἐσιώπων· ἔκβαλε αὐτόν· καλὸν σέ ἐστὶν μονόφθαλμον πρὸς ἀλλήλους γὰρ διελέχθησαν ἐν τῇ

εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν, (Geenna g1067) 48 ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται 49 πᾶς γὰρ πυρὶ ἀλισθήσεται. 50 καλὸν τὸ ἄλα· ἐὰν δὲ τὸ ἄλα ἀναλον γένηται, ἐν τίνι αὐτὸ ἀρτύσετε; ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς ἄλα, καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις.

10 Καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς ἔρχεται εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ συμπορεύονται πάλιν ὄχλοι πρὸς αὐτόν, καὶ ὡς εἴωθει πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς. 2 καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι ἐπηρώτων αὐτὸν εἰ ἔξεστιν ἀνδρὶ γυναῖκα ἀπολῦσαι, πειράζοντες αὐτόν. 3 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· τί ὑμῖν ἐνετείλατο Μωϋσῆς; 4 οἱ δὲ εἶπαν· ἐπέτρεψεν Μωϋσῆς βιβλίον ἀποστασίου γράψαι καὶ ἀπολῦσαι. 5 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύτην. 6 ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως ἄρσεν καὶ θήλυ ἐποίησεν αὐτούς· 7 ἔνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, 8 καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν, ὥστε οὐκέτι εἰσὶν δύο ἀλλὰ μία σὰρξ. 9 ὁ οὖν ὁ θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω. 10 καὶ εἰς τὴν οἰκίαν πάλιν οἱ μαθηταὶ περὶ τούτου ἐπηρώτων αὐτόν. 11 καὶ λέγει αὐτοῖς· ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται ἐπ' αὐτήν· 12 καὶ ἐὰν αὐτὴ ἀπολύσασα τὸν ἄνδρα αὐτῆς γαμήσῃ ἄλλον, μοιχᾶται. 13 Καὶ προσέφερον αὐτῷ παιδία ἵνα ἄψηται αὐτῶν· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμων τοῖς προσφέρουσιν 14 ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ἠγανάκτησεν καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἄφετε τὰ

παιδία ἔρχεσθαι πρὸς με, μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. 15 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃς ἂν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. 16 καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὰ κατευλόγει τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτά. 17 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς ὄδον, προσδραμῶν εἷς καὶ γονυπετήσας αὐτὸν ἐπηρώτα αὐτόν· διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσω ἵνα ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; (aīdhnios g166) 18 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ θεός. 19 τὰς ἐντολάς οἶδας μὴ μοιχεύσης, μὴ φονεύσης, μὴ κλέψης, μὴ ψευδομαρτυρήσης, μὴ ἀποστερήσης, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου. 20 ὁ δὲ ἔφη αὐτῷ· διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου. 21 ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ ἠγάπησεν αὐτόν καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἔν σε ὑστερεῖ ὕπαγε, ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ δὸς τοῖς πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. 22 ὁ δὲ στυγνάσας ἐπὶ τῷ λόγῳ ἀπῆλθεν λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά. 23 καὶ περιβλεψάμενος ὁ Ἰησοῦς λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελεύσονται. 24 οἱ δὲ μαθηταὶ ἐθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς· τέκνα, πῶς δύσκολόν ἐστιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν· 25 εὐκοπώτερόν ἐστιν κάμηλον διὰ τῆς τρυμαλιᾶς τῆς ραφίδος διελθεῖν ἢ πλοῦσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. 26 οἱ δὲ περισσῶς ἐξεπλήσθησαν λέγοντες

πρὸς ἑαυτούς, καὶ τίς δύναται σωθῆναι; δὸς ἡμῖν ἴνα εἷς σου ἐκ δεξιῶν καὶ εἷς σου
27 ἐμβλέψας αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγει· παρὰ ἐξ ἀριστερῶν καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου.
ἀνθρώποις ἀδύνατον, ἀλλ' οὐ παρὰ θεῶ· 38 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ οἴδατε
πάντα γὰρ δυνατὰ παρὰ τῷ θεῷ. 28 Ἦρξατο τί αἰτεῖσθε. δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ
λέγειν ὁ Πέτρος αὐτῷ· ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν ἐγὼ πίνω, ἢ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι
πάντα καὶ ἠκολουθήκαμέν σοι. 29 ἔφη βαπτισθῆναι; 39 οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· δυνάμεθα.
ὁ Ἰησοῦς, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδεὶς ἐστιν ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· τὸ ποτήριον ὃ
ὃς ἀφήκεν οἰκίαν ἢ ἀδελφούς ἢ ἀδελφὰς ἐγὼ πίνω πίεσθε καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ
ἢ μητέρα ἢ πατέρα ἢ τέκνα ἢ ἀγρούς βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε· 40 τὸ δὲ καθίσει
ἐνεκεν ἐμοῦ καὶ ἐνεκεν τοῦ εὐαγγελίου, ἐκ δεξιῶν μου ἢ ἐξ εὐνύμων οὐκ ἔστιν
30 ἐὰν μὴ λάβῃ ἑκατονταπλασίονα νῦν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται. 41 Καὶ
ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ οἰκίας καὶ ἀδελφούς ἀκούσαντες οἱ δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν
καὶ ἀδελφὰς καὶ μητέρας καὶ τέκνα καὶ περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. 42 καὶ
ἀγρούς μετὰ διωγμῶν, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ προσκαλεσάμενος αὐτούς ὁ Ἰησοῦς λέγει
ἐρχομένῳ ζωῆν αἰώνιον. (aiōn g165, aiōnios g166) αὐτοῖς· οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν
31 πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ
καὶ οἱ ἔσχατοι πρῶτοι. 32 Ἦσαν δὲ ἐν μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν.
τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱεροσόλυμα, 43 οὐχ οὕτως δὲ ἐστιν ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὃς
καὶ ἦν προάγων αὐτούς ὁ Ἰησοῦς, ἂν θέλῃ μέγας γενέσθαι ἐν ὑμῖν, ἔσται
καὶ ἔθαμβοῦντο, οἱ δὲ ἀκολουθοῦντες ὑμῶν διάκονος, 44 καὶ ὃς ἂν θέλῃ ὑμῶν
ἐφοβοῦντο. καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς γενέσθαι πρῶτος, ἔσται πάντων δουλός·
δώδεκα ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα 45 καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ
αὐτῷ συμβαίνειν, 33 ὅτι ἰδοὺ ἀναβαίνομεν ἦλθεν διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ
εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ
παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς πολλῶν. 46 Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱερειχώ. καὶ
γραμματεῦσιν, καὶ κατακρινούσιν αὐτὸν ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἀπὸ Ἱερειχώ καὶ τῶν
θανάτῳ καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς μαθητῶν αὐτοῦ καὶ ὄχλου ἰκανοῦ ὁ υἱὸς
ἔθνεσιν 34 καὶ ἐμπαίζουσιν αὐτῷ καὶ Τιμαίου Βαρτιμαῖος, τυφλὸς προσαίτης,
ἐμπτύσουσιν αὐτῷ καὶ μαστιγώσουσιν ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδόν. 47 καὶ ἀκούσας ὅτι
αὐτὸν καὶ ἀποκτενοῦσιν, καὶ μετὰ Ἰησοῦς ὁ Ναζαρηνὸς ἐστιν, ἤρξατο κράζειν
τρεῖς ἡμέρας ἀναστήσεται. 35 Καὶ καὶ λέγειν· υἱὲ Δαυεὶδ Ἰησοῦ, ἐλέησόν
προσπορεύονται αὐτῷ Ἰακώβος καὶ με. 48 καὶ ἐπετίμων αὐτῷ πολλοὶ ἴνα
Ἰωάννης οἱ υἱοὶ Ζεβεδαίου, λέγοντες αὐτῷ, σιωπήσῃ· ὁ δὲ πολλῶ μᾶλλον ἔκραζεν, υἱὲ
διδάσκαλε, θέλομεν ἴνα ὃ ἐὰν αἰτήσωμέν Δαυεὶδ, ἐλέησόν με. 49 καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς
σε ποιήσης ἡμῖν. 36 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· τί εἶπεν· φωνήσατε αὐτόν. καὶ φωνοῦσιν τὸν
θέλετέ με ποιήσω ὑμῖν; 37 οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ, τυφλὸν λέγοντες αὐτῷ· θάρσει, ἔγειρε,

φωνεῖ σε. **50** ὁ δὲ ἀποβαλὼν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ ἀναπηδήσας ἦλθεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. **51** καὶ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· τί σοι θέλεις ποιήσω; ὁ δὲ τυφλὸς εἶπεν αὐτῷ· ῥαββουνί, ἵνα ἀναβλέψω. **52** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, ὕπαγε, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. καὶ εὐθὺς ἀνέβλεψεν, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ἐν τῇ ὁδῷ.

11 Καὶ ὅτε ἐγγίζουσιν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ εἰς Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ **2** καὶ λέγει αὐτοῖς· ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθὺς εἰσπορευόμενοι εἰς αὐτὴν εὐρήσετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς ἀνθρώπων οὐπω κεκάθικεν· λύσατε αὐτὸν καὶ φέρετε. **3** καὶ ἕαν τις ὑμῖν εἴπῃ· τί ποιεῖτε τοῦτο; εἶπατε· ὁ κύριος αὐτοῦ χρειάν ἔχει, καὶ εὐθὺς αὐτὸν ἀποστέλλει πάλιν ᾧδε. **4** καὶ ἀπῆλθον καὶ εὔρον τὸν πῶλον δεδεμένον πρὸς τὴν θύραν ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφοδου, καὶ λύουσιν αὐτόν. **5** καὶ τινες τῶν ἐκεῖ ἐστηκότων ἔλεγον αὐτοῖς· τί ποιεῖτε λύοντες τὸν πῶλον; **6** οἱ δὲ εἶπαν αὐτοῖς καθὼς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἀφῆκαν αὐτούς. **7** καὶ φέρουσιν τὸν πῶλον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπιβάλλουσιν αὐτῷ τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐπ' αὐτόν. **8** καὶ πολλοὶ τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν ὁδόν, ἄλλοι δὲ στιβάδας, κόψαντες ἐκ τῶν ἀγρῶν. **9** καὶ οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον· ὡσαννὰ, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου· **10** εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία τοῦ πατρὸς ἡμῶν Δαυεὶδ, ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. **11** Καὶ εἰσηλθὼν εἰς Ἱεροσόλυμα εἰς τὸ ἱερόν· καὶ περιβλεψάμενος πάντα,

ὄψε ἤδη οὔσης τῆς ὥρας, ἐξήλθεν εἰς Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα. **12** Καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξεληθόντων αὐτῶν ἀπὸ Βηθανίας ἐπέινασεν. **13** καὶ ἰδὼν συκῆν ἀπὸ μακρόθεν ἔχουσαν φύλλα, ἦλθεν εἰ ἄρα τι εὐρήσει ἐν αὐτῇ, καὶ ἐλθὼν ἐπ' αὐτὴν οὐδὲν εὔρεν εἰ μὴ φύλλα· ὁ γὰρ καιρὸς οὐκ ἦν σύκων. **14** καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῇ· μηκέτι εἰς τὸν αἰῶνα ἐκ σοῦ μηδεὶς καρπὸν φάγοι. καὶ ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. **(αἰθῆ g165)** **15** Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεροσόλυμα. καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερόν ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας καὶ τοὺς ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περισσότερας κατέστρεψεν, **16** καὶ οὐκ ἤφιεν ἵνα τις διενέγκῃ σκευὸς διὰ τοῦ ἱεροῦ, **17** καὶ ἐδίδασκεν καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· οὐ γέγραπται ὅτι ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν; ὑμεῖς δὲ πεποιήκατε αὐτὸν σπήλαιον ληστῶν. **18** καὶ ἤκουσαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, καὶ ἐζήτουν πῶς αὐτὸν ἀπολέσωσιν· ἐφοβοῦντο γὰρ αὐτόν, πᾶς γὰρ ὁ ὄχλος ἐξεπλήρουντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. **19** Καὶ ὅταν ὄψε ἐγένετο, ἐξεπορεύοντο ἔξω τῆς πόλεως. **20** Καὶ παραπορευόμενοι πρῶτ' εἶδον τὴν συκῆν ἐξηραμμένην ἐκ ῥιζῶν. **21** καὶ ἀναμνησθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ, ῥαββεί, ἴδε ἡ συκῆ ἦν κατηράσω ἐξήρανται. **22** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, ἔχετε πίστιν θεοῦ, **23** ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὅς ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει τούτῳ· ἄρθῃτι καὶ βλήθῃτι εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ μὴ διακριθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ πιστεύῃ ὅτι ὁ λαλεῖ γίνεται, ἔσται αὐτῷ. **24** διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πάντα

ὅσα προσεύχεσθε καὶ αἰτεῖσθε, πιστεύετε ἀκάκῃνον ἐκεφαλίωσαν καὶ ἠτίμασαν. **5** καὶ ὅτι ἐλάβετε, καὶ ἔσται ὑμῖν. **25** καὶ ὅταν ἄλλον ἀπέστειλεν· ἀκάκῃνον ἀπέκτειναν, στήκετε προσευχόμενοι, ἀφίετε εἴ τι ἔχετε καὶ πολλοὺς ἄλλους, οὓς μὲν δέροντες, κατὰ τινος, ἵνα καὶ ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφή ὑμῖν τὰ παραπτώματα ὑμῶν. οὓς δὲ ἀποκτείνοντες. **6** ἔτι ἓνα εἶχεν, οὐρανοῖς ἀφή ὑμῖν τὰ παραπτώματα ὑμῶν. οὐδὲν ἀγαπητόν· ἀπέστειλεν αὐτὸν ἔσχατον **27** Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα. καὶ πρὸς αὐτοὺς λέγων ὅτι ἐντραπήσονται ἐν τῷ ἱερῷ περιπατοῦντος αὐτοῦ ἔρχονται τὸν υἱόν μου. **7** ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοὶ πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς πρὸς ἑαυτοὺς εἶπαν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ καὶ οἱ πρεσβύτεροι **28** καὶ ἔλεγον αὐτῷ· ἐν κληρονόμος δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν, ποία ἐξουσία ταῦτα ποιεῖς; ἢ τίς σοι τὴν καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία. **8** καὶ ἐξουσίαν ταύτην ἔδωκεν ἵνα ταῦτα ποιῆς; λαβόντες ἀπέκτειναν αὐτόν, καὶ ἐξέβαλον **29** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ἐπερωτήσω αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος. **9** τί ποιήσει ὑμᾶς ἓνα λόγον, καὶ ἀποκρίθητέ μοι, καὶ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; ἐλεύσεται καὶ ἐρῶ ὑμῖν ἐν ποία ἐξουσία ταῦτα ποιῶ **30** ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς, καὶ δώσει τὸν τὸ βάπτισμα τὸ Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν ἀμπελῶνα ἄλλοις. **10** οὐδὲ τὴν γραφὴν ἢ ἐξ ἀνθρώπων; ἀποκρίθητέ μοι. **31** καὶ ταύτην ἀνέγνωτε λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν διελογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες· ἐὰν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς εἶπωμεν· ἐξ οὐρανοῦ, εἰρή· διατί οὖν οὐκ κεφαλὴν γωνίας· **11** παρὰ κυρίου ἐγένετο ἐπιστεύσατε αὐτῷ; **32** ἀλλὰ εἶπωμεν· ἐξ αὕτη καὶ ἔστιν θαυμαστή ἐν ὀφθαλμοῖς ἀνθρώπων; ἐφοβοῦντο τὸν λαόν· ἅπαντες ἡμῶν; **12** καὶ ἐζήτουν αὐτὸν κρατῆσαι, γὰρ εἶχον τὸν Ἰωάννην ὄντως ὅτι προφήτης καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον· ἔγνωσαν ἦν. **33** καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ λέγουσιν· γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν οὐκ οἶδαμεν. καὶ ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς εἶπεν. καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον. **13** οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποία ἐξουσία ταῦτα ποιῶ. Καὶ ἀποστέλλουσιν πρὸς αὐτόν τινὰς τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Ἑρῳδιανῶν ἵνα αὐτὸν ἀγρεύσωσιν λόγῳ. **14** καὶ ἐλθόντες λέγουσιν αὐτῷ· διδάσκαλε, οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός· οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ διδάσκεις· ἐξεστὶν κῆνσον Καίσαρι δοῦναι ἢ οὐ; δῶμεν ἢ μὴ δῶμεν; **15** ὁ δὲ ἰδὼν αὐτῶν τὴν ὑπόκρισιν εἶπεν αὐτοῖς· τί με πειράζετε; φέρετέ μοι δηνάριον ἵνα ἴδω. **16** οἱ δὲ ἤνεγκαν. καὶ λέγει αὐτοῖς· τίνας ἢ εἰκῶν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφὴ; οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ·

12 Καὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λαλεῖν. ἀμπελῶνα ἄνθρωπος ἐφύτευσεν, καὶ περιέθηκεν φραγμὸν καὶ ὥρυξεν ὑπολήνιον καὶ ὠκοδόμησεν πύργον, καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν. **2** καὶ ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς γεωργοὺς τῷ καιρῷ δοῦλον, ἵνα παρὰ τῶν γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ τῶν καρπῶν τοῦ ἀμπελῶνος· **3** καὶ λαβόντες αὐτὸν ἔδειραν καὶ ἀπέστειλαν κενόν. **4** καὶ πάλιν ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον·

Καίσαρος. 17 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· εἷς ἐστίν, 30 καὶ ἀγαπήσεις κύριον τὸν τὰ Καίσαρος ἀπόδοτε Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ θεοῦ τῷ θεῷ. καὶ ἐξεθαύμαζον ἐπ' αὐτῷ. ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς

18 Καὶ ἔρχονται Σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτόν, διανοίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου. 31 οἵτινες λέγουσιν ἀνάστασιν μὴ εἶναι, καὶ δευτέρα αὕτη· ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ἐπηρώτων αὐτόν λέγοντες· 19 διδάσκαλε, ὡς σεαυτόν. μείζων τούτων ἄλλη ἐντολὴ Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν ὅτι ἐάν τις οὐκ ἔστιν. 32 καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμματεὺς· ἀδελφὸς ἀποθάνη καὶ καταλίπη γυναῖκα καλῶς, διδάσκαλε, ἐπ' ἀληθείας εἶπες καὶ μὴ ἀφῆ τέκνον, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς ὅτι εἷς ἐστίν καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλην αὐτοῦ τὴν γυναῖκα καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα αὐτοῦ· 33 καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτόν ἐξ ὅλης τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. 20 ἑπτὰ ἀδελφοὶ τῆς καρδίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνέσεως καὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβεν γυναῖκα, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος καὶ τὸ ἀγαπᾶν τὸν ἀποθνήσκων οὐκ ἀφῆκεν σπέρμα. 21 καὶ ὁ πλησίον ὡς ἑαυτὸν περισσώτερόν ἐστιν δεύτερος ἔλαβεν αὐτήν, καὶ ἀπέθανεν μὴ πάντων τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ τῶν καταλιπὼν σπέρμα· καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως θυσιῶν. 34 καὶ ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν αὐτόν ὅτι 22 καὶ οἱ ἑπτὰ οὐκ ἀφῆκαν σπέρμα. ἔσχατον νουνεχῶς ἀπεκρίθη, εἶπεν αὐτῷ· οὐ μακρὰν πάντων καὶ ἡ γυνὴ ἀπέθανεν. 23 ἐν τῇ εἰ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ. καὶ οὐδεὶς ἀναστάσει, ὅταν ἀναστῶσιν, τίνος αὐτῶν οὐκέτι ἐτόλμα αὐτόν ἐπερωτῆσαι. 35 Καὶ ἔσται γυνή; οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτήν ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγεν διδασκῶν ἐν γυναῖκα. 24 ἔφη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οὐ διὰ τῷ ἱερῷ· πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ τοῦτο πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς Χριστὸς υἱὸς Δαυεὶδ ἐστίν; 36 αὐτὸς Δαυεὶδ μὴδὲ τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ; 25 ὅταν γὰρ εἶπεν ἐν τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ· εἶπεν ὁ ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν, οὔτε γαμοῦσιν κύριος τῷ κυρίῳ μου· κάθου ἐκ δεξιῶν μου οὔτε γαμίζονται, ἀλλ' εἰσὶν ὡς ἄγγελοι ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 26 περὶ δὲ τῶν νεκρῶν, τῶν ποδῶν σου. 37 αὐτὸς Δαυεὶδ λέγει ὅτι ἐγείρονται οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῇ βίβλῳ αὐτόν κύριον, καὶ πόθεν αὐτοῦ ἐστίν υἱός; Μωϋσέως ἐπὶ τοῦ βάρου πῶς εἶπεν αὐτῷ ὁ καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἠδέως. 38 θεὸς λέγων· ἐγὼ ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ ὁ θεὸς Καὶ ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ ἔλεγεν· βλέπετε Ἰσαὰκ καὶ ὁ θεὸς Ἰακώβ; 27 οὐκ ἔστιν θεὸς ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν θελόντων ἐν νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων. πολὺ πλανᾶσθε. στολαῖς περιπατεῖν καὶ ἀσπασμούς ἐν ταῖς 28 Καὶ προσελθὼν εἰς τῶν γραμματέων, ἀγοραῖς 39 καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς ἀκούσας αὐτῶν συζητούντων, ἰδὼν ὅτι συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς καλῶς ἀπεκρίθη αὐτοῖς, ἐπηρώτησεν δεῖπνοις 40 οἱ κατεσθίοντες τὰς οἰκίας τῶν αὐτόν· ποία ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη πάντων; χηρῶν καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι, 29 ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς ὅτι πρώτη ἐστίν· οὗτοι λήμψονται περισσώτερον κρίμα. 41 ἄκουε Ἰσραὴλ, κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν κύριος Καὶ καθίσας κατέναντι τοῦ γαζοφυλακίου

ἐθεώρει πῶς ὁ ὄχλος βάλλει χαλκὸν εἰς καὶ βασιλέων σταθήσεσθε ἔνεκεν ἐμοῦ, εἰς τὸ γαζοφυλάκιον· καὶ πολλοὶ πλούσιοι μαρτύριον αὐτοῖς. **10** καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη ἔβαλλον πολλά, **42** καὶ ἔλθοῦσα μία πρῶτον δεῖ κηρυχθῆναι τὸ εὐαγγέλιον. χίρα πτωχὴ ἔβαλεν λεπτὰ δύο, ὃ ἐστὶν **11** καὶ ὅταν ἄγωνισιν ὑμᾶς παραδιδόντες, κοδράντης. **43** καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς μὴ προμεριμνᾶτε τί λαλήσητε, ἀλλ' ὃ ἐὰν μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω δοθῆ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, τοῦτο λαλεῖτε· ὑμῖν ὅτι ἡ χίρα αὕτη ἡ πτωχὴ πλεῖον οὐ γὰρ ἐστε ὑμεῖς οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ πάντων βέβληκεν τῶν βαλλόντων εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον. **12** καὶ παραδώσει τὸ γαζοφυλάκιον· **44** πάντες γὰρ ἐκ τοῦ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον καὶ πατῆρ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον, αὕτη δὲ ἐκ τέκνον, καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ τῆς ὑστερήσεως αὐτῆς πάντα ὅσα εἶχεν γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. **13** καὶ ἔβαλεν, ὅλον τὸν βίον αὐτῆς. ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται. **14** Ὅταν δὲ ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως ἐστηκότα ὅπου οὐ δεῖ, ὁ ἀναγινώσκων νοεῖτω, τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, **15** ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβάτω μηδὲ εἰσελθάτω ἄραι τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, **16** καὶ ὁ εἰς τὸν ἄγρον μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω ἄραι τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. **17** οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. **18** προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται χειμῶνος· **19** ἔσονται γὰρ αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι θλίψις οἷα οὐ γέγονεν τοιαύτη ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως, ἣν ἔκτισεν ὁ θεὸς ἕως τοῦ νῦν καὶ οὐ μὴ γένηται. **20** καὶ εἰ μὴ ἐκολόβωσεν κύριος τὰς ἡμέρας, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σὰρξ· ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς οὓς ἐξελέξατο ἐκολόβωσεν τὰς ἡμέρας. **21** καὶ τότε ἐὰν τις ὑμῖν εἴπῃ· ἴδε ὧδε ὁ Χριστός, ἴδε ἐκεῖ, μὴ πιστεύετε. **22** ἐγερθήσονται δὲ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφήται καὶ ποιήσουσιν σημεῖα καὶ τέρατα πρὸς τὸ ἀποπλανᾶν, εἰ δυνατόν, τοὺς ἐκλεκτούς. **23** ὑμεῖς δὲ βλέπετε· προεῖρηκα ὑμῖν πάντα.

13 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ, λέγει αὐτῷ εἷς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ· διδάσκαλε, ἴδε ποταποὶ λίθοι καὶ ποταπαὶ οἰκοδομαί. **2** καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομάς; οὐ μὴ ἀφεθῆ λίθος ἐπὶ λίθον. ὃς οὐ μὴ καταλυθῆ. **3** καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν κατέναντι τοῦ ἱεροῦ, ἐπηρώτα αὐτὸν κατ' ἰδίαν ὁ Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας· **4** εἰπὸν ἡμῖν, πότε ταῦτα ἔσται; καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα συντελεῖσθαι πάντα; **5** ὁ δὲ Ἰησοῦς ἤρξατο λέγειν αὐτοῖς· βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς πλανήσῃ. **6** πολλοὶ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες ὅτι ἐγὼ εἶμι, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. **7** ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων, μὴ θροεῖσθε· δεῖ γενέσθαι, ἀλλ' οὐπω τὸ τέλος. **8** ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπ' ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, ἔσονται σεισμοὶ κατὰ τόπους, ἔσονται λιμοί. **9** ἀρχὴ ὠδίνων ταῦτα. Βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυτούς· παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς συνέδρια καὶ εἰς συναγωγὰς δαρήσεσθε καὶ ἐπὶ ἡγεμόνων

24 Ἀλλὰ ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις μετὰ τὴν **14** Ἦν δὲ τὸ πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα
 θλίψιν ἐκείνην ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ μετὰ δύο ἡμέρας, καὶ ἐζήτουν οἱ
 ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, **25** ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς πῶς αὐτὸν
 καὶ οἱ ἀστέρες ἔσονται ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐν δόλω κρατήσαντες ἀποκτείνωσιν· **2**
 πίπτοντες, καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς ἔλεγον γάρ· μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μήποτε ἔσται
 οὐρανοῖς σαλευθήσονται. **26** καὶ τότε θόρυβος τοῦ λαοῦ. **3** Καὶ ὄντος αὐτοῦ
 ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν Βηθανίᾳ ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ
 ἐν νεφέλαις μετὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ λεπροῦ, κατακειμένου αὐτοῦ ἦλθεν γυνὴ
 δόξης. **27** καὶ τότε ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου νάρδου πιστικῆς
 καὶ ἐπισυνάξει τοὺς ἐκλεκτοὺς ἐκ τῶν πολυτελοῦς· συντρίψασα τὸν ἀλάβαστρον
 τεσσάρων ἀνέμων ἀπ' ἄκρου γῆς ἕως ἄκρου κατέχεεν αὐτοῦ τῆς κεφαλῆς. **4** ἦσαν δέ
 οὐρανοῦ. **28** Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τινες ἀγανακτοῦντες πρὸς ἑαυτοὺς· εἰς τί
 τὴν παραβολὴν. ὅταν αὐτῆς ἤδη ὁ κλάδος ἢ ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου γέγονεν; **5**
 ἀπαλὸς γένηται καὶ ἐκφύη τὰ φύλλα, ἡδύνατο γὰρ τοῦτο τὸ μύρον πραθῆναι
 γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν· **29** ἐπάνω δηναρίων τριακοσίων καὶ δοθῆναι
 οὕτως καὶ ὑμεῖς ὅταν ἴδῃτε ταῦτα γινόμενα, τοῖς πτωχοῖς καὶ ἐνεβριμοῦντο αὐτῇ. **6**
 γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς ἐστὶν ἐπὶ θύραις. **30** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· ἄφετε αὐτήν· τί αὐτῇ
 ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ κόπους παρέχετε; καλὸν ἔργον ἠργάσατο
 αὕτη μέχρις οὗ ταῦτα πάντα γένηται. **31** ἐν ἐμοί. **7** πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε
 ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ μεθ' ἑαυτῶν, καὶ ὅταν θέλητε δύνασθε
 δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρελεύσονται. **32** εὖ ποιῆσαι, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. **8** ὁ
 Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἢ τῆς ὥρας ἔσχεν ἐποιήσεν· προέλαβεν μυρίσαι μου τὸ
 οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι ἐν οὐρανῷ σῶμά εἰς τὸν ἐνταφιασμόν. **9** ἀμὴν δὲ λέγω
 οὐδὲ ὁ υἱός, εἰ μὴ ὁ πατήρ. **33** βλέπετε ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον
 ἀγρυπνεῖτε· οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ καιρὸς εἰς ὄλον τὸν κόσμον, καὶ ὁ ἐποίησεν αὕτη
 ἐστίν. **34** ὡς ἄνθρωπος ἀπόδημος ἀφείς λαληθήσεται εἰς μνημόσυνον αὐτῆς. **10**
 τὴν οἰκίαν αὐτοῦ καὶ δοὺς τοῖς δούλοις Καὶ Ἰούδας Ἰσκαριώθ, ὁ εἷς τῶν δώδεκα,
 αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν, ἐκάστῳ τὸ ἔργον ἀπῆλθεν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς ἵνα αὐτὸν
 αὐτοῦ, καὶ τῷ θυρωρῷ ἐνετείλατο ἵνα παραδοῖ αὐτοῖς. **11** οἱ δὲ ἀκούσαντες
 γρηγορῇ. **35** γρηγορεῖτε οὖν· οὐκ οἴδατε ἐχάρησαν καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ ἀργύριον
 γὰρ πότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἔρχεται, ἢ δοῦναι· καὶ ἐζήτει πῶς αὐτὸν εὐκαιρῶς
 ὁψὲ ἢ μεσονύκτιον ἢ ἀλεκτοροφωνίας ἢ παραδοῖ. **12** Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν
 πρωτῶν· **36** μὴ ἐλθὼν ἐξαίφνης εὕρη ὑμᾶς ἀζύμων, ὅτε τὸ πάσχα ἔθουον, λέγουσιν αὐτῷ
 καθεύδοντας. **37** ὁ δὲ ὑμῖν λέγω, πᾶσιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· ποῦ θέλεις ἀπελθόντες
 λέγω, γρηγορεῖτε. ἐτοιμάσωμεν ἵνα φάγῃς τὸ πάσχα; **13** καὶ
 ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ

λέγει αὐτοῖς ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν, καὶ ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντες σκανδαλισθήσεσθε, ἀπαντήσῃ ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος ὅτι γέγραπται πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ βαστάξω· ἀκολουθήσατε αὐτῷ, 14 καὶ τὰ πρόβατα διασκορπισθήσονται. 28 ἀλλὰ ὅπου ἐὰν εἰσέλθῃ εἶπατε τῷ οἰκοδεσπότη μετὰ τὸ ἐγερθῆναί με προάξω ὑμᾶς εἰς ὅτι ὁ διδάσκαλος λέγει· ποῦ ἐστὶν τὸ τὴν Γαλιλαίαν. 29 ὁ δὲ Πέτρος ἔφη αὐτῷ· κατάλυμά μου, ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν εἰ καὶ πάντες σκανδαλισθήσονται, ἀλλ' μαθητῶν μου φάγω; 15 καὶ αὐτὸς ὑμῖν οὐκ ἐγώ. 30 καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· δεῖξί μοι ἀνάγιον μέγα ἐστρωμένον ἕτοιμον, ἀμὴν λέγω σοι ὅτι σὺ σήμερον ταύτη τῇ κάκει ἐτοιμάσατε ἡμῖν. 16 καὶ ἐξῆλθον οἱ νυκτὶ πρὶν ἢ δις ἀλέκτορα φωνῆσαι τρίς μαθηταὶ καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν καὶ εὗρον με ἀπαρνήσει. 31 ὁ δὲ ἐκπερισσῶς ἐλάλει καθὼς εἶπεν αὐτοῖς, καὶ ἠτοίμασαν τὸ ἐὰν με δέῃ συναποθανεῖν σοι, οὐ μὴ σε πάσχα. 17 Καὶ ὁψίας γενομένης ἔρχεται μετὰ ἀπαρνήσωμαι. ὡσαύτως δὲ καὶ πάντες τῶν δώδεκα. 18 καὶ ἀνακειμένων αὐτῶν καὶ ἔλεγον. 32 Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον οὗ τὸ ἐσθιόντων ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὄνομα Γεθσημανεῖ, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με, ὁ ἐσθίων αὐτοῦ· καθίσατε ὧδε ἕως προσεύξωμαι. 33 μετ' ἐμοῦ. 19 ἤρξαντο λυπεῖσθαι καὶ λέγειν καὶ παραλαμβάνει τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον αὐτῷ εἰς κατὰ εἰς· μήτι ἐγώ; 20 ὁ δὲ εἶπεν καὶ Ἰωάννην μετ' αὐτοῦ, καὶ ἤρξατο αὐτοῖς· εἷς τῶν δώδεκα, ὁ ἐμβαπτόμενος ἐκθαμβεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν, 34 καὶ λέγει μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ τρύβλιον. 21 ὅτι ὁ μὲν υἱὸς αὐτοῖς· περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχὴ μου ἕως τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει, καθὼς γέγραπται θανάτου· μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε. 35 καὶ περὶ αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ προελθὼν μικρὸν ἔπιπτεν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· προσηύχετο ἵνα εἰ δυνατόν ἐστιν παρέλθῃ καλὸν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἀπ' αὐτοῦ ἢ ὥρα, 36 καὶ ἔλεγεν· ἀββᾶ ἐκεῖνος. 22 Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν λαβῶν ὁ πατήρ, πάντα δυνατὰ σοι παρένεγκε ἄρτον εὐλογήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ· ἀλλ' οὐ τί αὐτοῖς καὶ εἶπεν· λάβετε· τοῦτό ἐστιν ἐγὼ θέλω ἀλλὰ τί σύ. 37 καὶ ἔρχεται καὶ τὸ σῶμά μου. 23 καὶ λαβῶν ποτήριον εὐρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ ἔπιον τῷ Πέτρῳ· Σίμων, καθεύδεις; οὐκ ἴσχυσας ἐξ αὐτοῦ πάντες. 24 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· μίαν ὥραν γρηγορήσαι; 38 γρηγορεῖτε καὶ τοῦτό ἐστιν τὸ αἷμά μου τῆς διαθήκης τὸ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ ἔλθῃτε εἰς πειρασμόν. ἐκχυννόμενον ὑπὲρ πολλῶν. 25 ἀμὴν λέγω τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ πῖω ἐκ τοῦ γενήματος ἀσθενῆς. 39 καὶ πάλιν ἀπελθὼν προσηύξατο τῆς ἀμπέλου ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν τὸν αὐτὸν λόγον εἰπὼν. 40 καὶ ὑποστρέψας αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ εὗρεν αὐτοὺς πάλιν καθεύδοντας ἦσαν θεοῦ. 26 Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ καταβαρυνόμενοι, ὄρος τῶν ἐλαίων. 27 καὶ λέγει αὐτοῖς καὶ οὐκ ᾔδεισαν τί ἀποκριθῶσιν αὐτῷ.

41 καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον καὶ λέγει αὐτοῖς· καὶ ἦν συναθήμενος μετὰ τῶν ὑπηρετῶν
καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε· καὶ θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς. 55
ἀπέχει· ἦλθεν ἡ ὥρα, ἰδοὺ παραδίδοται· οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὄλον τὸ συνέδριον
ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας ἐζήτουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν εἰς τὸ
τῶν ἀμαρτωλῶν. 42 ἐγείρεσθε ἄγωμεν· θανατώσαι αὐτόν, καὶ οὐχ εὕρισκον· 56
ἰδοὺ ὁ παραδιδούς με ἠγγισεν. 43 Καὶ πολλοὶ γὰρ ἐψευδομαρτύρουν κατ’ αὐτοῦ,
εὐθὺς ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος παραγίνεται καὶ ἴσα αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἦσαν. 57 καὶ
Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης εἷς τῶν δώδεκα, τινες ἀναστάντες ἐψευδομαρτύρουν κατ’
καὶ μετ’ αὐτοῦ ὄχλος μετὰ μαχαιρῶν αὐτοῦ λέγοντες 58 ὅτι ἡμεῖς ἠκούσαμεν
καὶ ξύλων παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ αὐτοῦ λέγοντος ὅτι ἐγὼ καταλύσω τὸν
τῶν γραμματέων καὶ πρεσβυτέρων. 44 ναὸν τοῦτον τὸν χειροποίητον καὶ διὰ
δεδώκει δὲ ὁ παραδιδούς αὐτὸν σύνσημον τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἀχειροποίητον
αὐτοῖς λέγων· ὃν ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστιν· οἰκοδομήσω. 59 καὶ οὐδὲ οὕτως ἴση
κρατήσατε αὐτὸν καὶ ἀπάγετε ἀσφαλῶς. 45 ἦν ἡ μαρτυρία αὐτῶν. 60 καὶ ἀναστὰς
καὶ ἐλθὼν εὐθὺς προσελθὼν αὐτῷ λέγει· ὁ ἀρχιερεὺς εἰς μέσον ἐπηρώτησεν τὸν
ράββει, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν· 46 οἱ δὲ Ἰησοῦν λέγων· οὐκ ἀποκρίνη οὐδὲν τί
ἐπέβαλον τὰς χεῖρας αὐτῷ καὶ ἐκράτησαν οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν; 61 ὁ δὲ
αὐτόν. 47 εἷς δὲ τις τῶν παρεστηκότων ἐσιώπα καὶ οὐκ ἀπεκρίνατο οὐδὲν· πάλιν ὁ
σπασάμενος τὴν μάχαιραν ἔπαισεν τὸν ἀρχιερεὺς ἐπηρώτα αὐτόν καὶ λέγει αὐτῷ,
δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἀφείλεν αὐτοῦ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ εὐλογητοῦ;
τὸ ὠτάριον. 48 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς 62 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· ἐγὼ εἰμι, καὶ
εἶπεν αὐτοῖς ὡς ἐπὶ ληστήν ἐξήλθατε ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν
μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με· καθήμενον τῆς δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον
49 καθ’ ἡμέραν ἤμην πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. 63 ὁ δὲ
ἱερῷ διδάσκων, καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με ἀρχιερεὺς διαρρηξίας τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ
ἀλλ’ ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαί. 50 καὶ λέγει· τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτύρων;
ἀφέντες αὐτόν ἔφυγον πάντες. 51 Καὶ 64 ἠκούσατε τῆς βλασφημίας· τί ὑμῖν
εἷς τις νεανίσκος συνηκολούθει αὐτῷ φαίνεται; οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐτόν
περιβεβλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ, καὶ ἔνοχον εἶναι θανάτου. 65 Καὶ ἤρξαντό τινες
κρατοῦσιν αὐτόν· 52 ὁ δὲ καταλιπὼν ἐμπτύειν αὐτῷ καὶ περικαλύπτειν αὐτοῦ
τὴν σινδόνα γυμνὸς ἔφυγεν. 53 Καὶ τὸ πρόσωπον καὶ κολαφίζεν αὐτόν καὶ
ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα, λέγειν αὐτῷ· προφήτευσον, καὶ οἱ ὑπηρεταί
καὶ συνέρχονται πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ ράπισμασιν αὐτόν ἔλαβον. 66 Καὶ ὄντος τοῦ
οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς. 54 καὶ ὁ Πέτρος κάτω ἐν τῇ αὐλῇ ἔρχεται μία τῶν
Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἠκολούθησεν αὐτῷ παιδικῶν τοῦ ἀρχιερέως, 67 καὶ ἰδοῦσα
ἔως ἔσω εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως, τὸν Πέτρον θερμαινόμενον ἐμβλέψασα

αὐτῷ λέγει· καὶ σὺ μετὰ τοῦ Ναζαρηνοῦ λέγων· θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν βασιλέα ἡσθα τοῦ Ἰησοῦ. **68** ὁ δὲ ἠρνήσατο λέγων· τῶν Ἰουδαίων; **10** ἐγίνωσκεν γὰρ ὅτι οὔτε οἶδα οὔτε ἐπίσταμαι σὺ τί λέγεις, διὰ φθόνον παραδεδώκεισαν αὐτὸν οἱ καὶ ἐξῆλθεν ἕξω εἰς τὸ προαύλιον, καὶ ἀρχιερεῖς. **11** οἱ δὲ ἀρχιερεῖς ἀνέσεισαν τὸν ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. **69** καὶ ἡ παιδίσκη ὄχλον ἵνα μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν ἀπολύσῃ ἰδοῦσα αὐτὸν ἤρξατο πάλιν λέγειν τοῖς αὐτοῖς. **12** ὁ δὲ Πειλᾶτος πάλιν ἀποκριθεὶς παρεστῶσιν ὅτι οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστίν. ἔλεγεν αὐτοῖς· τί οὖν θέλετε ποιήσω ὃν **70** ὁ δὲ πάλιν ἠρνεῖτο. καὶ μετὰ μικρὸν λέγετε τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; **13** πάλιν οἱ παρεστῶτες ἔλεγον τῷ Πέτρῳ· οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν· σταύρωσον αὐτόν. ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν εἶ· καὶ γὰρ Γαλιλαῖος εἶ. **14** ὁ δὲ Πειλᾶτος ἔλεγεν αὐτοῖς· τί γὰρ **71** ὁ δὲ ἤρξατο ἀναθεματίζειν καὶ ὀμνῦναι ἐποίησεν κακόν; οἱ δὲ περισσῶς ἔκραξαν· ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὃν σταύρωσον αὐτόν. **15** ὁ δὲ Πειλᾶτος λέγετε. **72** καὶ εὐθὺς ἐκ δευτέρου ἀλέκτωρ βουλόμενος ποιῆσαι τὸ ἱκανὸν τῷ ὄχλῳ ἐφώνησεν. καὶ ἀνεμνήσθη ὁ Πέτρος τὸ ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, καὶ ῥῆμα ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι δις τρίς με ἀπαρνήσῃ. σταυρωθῆ. **16** Οἱ δὲ στρατιῶται ἀπήγαγον αὐτὸν ἕσω τῆς αὐλῆς, ὃ ἐστὶν πραιτώριον, καὶ ἐπιβαλὼν ἔκλαιεν.

15 Καὶ εὐθὺς πρῶτῃ συμβούλιον καὶ συνκαλοῦσιν ὅλην τὴν σπεῖραν· **17** καὶ ἐτοιμάσαντες οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν ἐπιτιθέασιν αὐτῷ πλέξαντες ἀκάνθινον ἐτοιμάσαντες οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν γραμματέων καὶ ὄλον τὸ συνέδριον, δῆσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ ἀπὴνεγκαν καὶ παρέδωκαν Πειλάτῳ. **2** καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ Πειλᾶτος· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει· σὺ λέγεις. **3** καὶ κατηγόρουσιν αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς πολλά. **4** ὁ δὲ Πειλᾶτος ἀπὸ ἀπὴνεγκαν καὶ παρέδωκαν Πειλάτῳ. **2** καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ Πειλᾶτος· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει· σὺ λέγεις. **3** καὶ κατηγόρουσιν αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς πολλά. **4** ὁ δὲ Πειλᾶτος πάλιν ἐπηρώτα αὐτόν· οὐκ ἀποκρίνη οὐδέν; ἴδε πόσα σου κατηγοροῦσιν. **5** ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκ ἐτιμῶσιν αὐτὸν ἵνα σταυρώσουσιν. **21** καὶ ἀγγαρεύουσιν παράγοντά τινα Σίμωνα Κυρηναῖον, ἐρχόμενον ἀπ' ἀγροῦ, τὸν πατέρα Ἀλεξάνδρου καὶ Ῥούφου, ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. **22** καὶ φέρουσιν αὐτὸν ἐπὶ τὸν Γολγοθᾶν τόπον, ὃ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον κρανίου τόπος. **23** καὶ ἐδίδουν αὐτῷ ἐσμυρνισμένον οἶνον· ὃς δὲ οὐκ ἔλαβεν. **24** καὶ σταυροῦσιν αὐτόν, καὶ

διαμερίζονται τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες Ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν κλήρον ἐπ' αὐτὰ τίς τί ἄρη. 25 ἦν δὲ ὥρα θεωροῦσαι, ἐν αἷς καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ τρίτη καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. 26 καὶ ἦν ἡ καὶ Μαρία ἡ Ἰακώβου τοῦ μικροῦ καὶ ἐπιγραφή τῆς αἰτίας αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη Ἰωσήτος μήτηρ καὶ Σαλώμη, 41 αἱ ὅτε ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. 27 Καὶ σὺν ἦν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ἠκολούθουν αὐτῷ καὶ αὐτῷ σταυροῦσιν δύο ληστὰς, ἓνα ἐκ διηκόνουν αὐτῷ, καὶ ἄλλαι πολλαὶ αἱ δεξιῶν καὶ ἓνα ἐξ εὐωνύμων αὐτοῦ. 29 συναναβᾶσαι αὐτῷ εἰς Ἱεροσόλυμα. 42 Καὶ καὶ οἱ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν ἤδη ὀψίας γενομένης, ἐπεὶ ἦν παρασκευή, αὐτὸν κινουῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὅ ἐστιν προσάββατον, 43 ἐλθὼν Ἰωσήφ καὶ λέγοντες οὐὰ ὁ καταλύων τὸν ναὸν ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας εὐσχήμων βουλευτής, καὶ οἰκοδομῶν τρισὶν ἡμέραις, 30 σῶσον ὃς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν σεαυτὸν καταβάς ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. 31 βασιλείαν τοῦ θεοῦ, τολμήσας εἰσηλθεὶν ὁμοίως καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες πρὸς πρὸς τὸν Πειλᾶτον καὶ ἠτήσατο τὸ σῶμα ἀλλήλους μετὰ τῶν γραμματέων ἔλεγον τοῦ Ἰησοῦ. 44 ὁ δὲ Πειλᾶτος ἐθαύμαζεν ἄλλους ἔσωσεν, ἐαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι εἰ ἤδη τέθνηκεν, καὶ προσκαλεσάμενος 32 ὁ Χριστὸς ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καταβάτω τὸν κεντυρίωνα ἐπηρώτησεν αὐτὸν εἰ νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, ἵνα ἴδωμεν καὶ πάλαι ἀπέθανεν· 45 καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ πιστεύσωμεν. καὶ οἱ συνεσταυρωμένοι σὺν κεντυρίωνος ἐδωρήσατο τὸ πτώμα τῷ αὐτῷ ὠνείδιζον αὐτόν. 33 Καὶ γενομένης Ἰωσήφ. 46 καὶ ἀγοράσας σινδόνα, καθελὼν ὥρας ἔκτης σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν αὐτὸν ἐνείλησεν τῇ σινδόνι καὶ κατέθηκεν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης. 34 καὶ τῇ ἐνάτῃ αὐτὸν ἐν μνήματι ὃ ἦν λελατομημένον ὥρα ἐβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ ἐκ πέτρας, καὶ προσεκύλισεν λίθον ἐπὶ ἐλωῖ ἐλωῖ λεμὰ σαβαχθανεῖ; ὅ ἐστιν τὴν θύραν τοῦ μνημείου. 47 ἡ δὲ Μαρία μεθερμηνευόμενον· ὁ θεὸς μου ὁ θεὸς ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ Ἰωσήτος μου, εἰς τί ἐγκατέλιπές με; 35 καὶ τινες ἐθεώρουν ποῦ τέθειται.

τῶν παρεστώτων ἀκούσαντες ἔλεγον· **16** Καὶ διαγενομένου τοῦ σαββάτου Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ Ἰακώβου καὶ Σαλώμη ἠγόρασαν ἀρώματα, ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν. 2 καὶ λίαν πρωτὴ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνήμα, ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου. 3 καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς· τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου; 4 καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ἀνακεκύλισται ὁ λίθος· ἦν γὰρ μέγας σφόδρα. 5 καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς

τὸ μνημεῖον εἶδον νεανίσκον καθήμενον γλώσσαις λαλήσουσιν καιναῖς, 18 ὄφεις ἐν τοῖς δεξιοῖς περιβεβλημένον στολὴν ἀροῦσιν, κἂν θανάσιμόν τι πῖωσιν οὐ λευκὴν, καὶ ἐξεθαμβήθησαν. 6 ὁ δὲ μὴ αὐτοὺς βλάβῃ, ἐπὶ ἀρρώστους χεῖρας λέγει αὐταῖς· μὴ ἐκθαμβεῖσθε. Ἰησοῦν ἐπιθήσουσιν καὶ καλῶς ἔξουσιν. 19 ὁ ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον· μὲν οὖν κύριος μετὰ τὸ λαλήσαι αὐτοῖς ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε· ἴδε ὁ τόπος ὅπου ἀνελήμφθη εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐκάθισεν ἔθηκαν αὐτόν. 7 ἀλλὰ ὑπάγετε εἶπατε ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ. 20 ἐκεῖνοι δὲ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ ὅτι ἐξεληθόντες ἐκήρυξαν πανταχοῦ, τοῦ κυρίου προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ συνεργοῦντος καὶ τὸν λόγον βεβαιοῦντος αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν. 8 καὶ διὰ τῶν ἐπακολουθούντων σημείων.

ἐξεληθοῦσαι ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου· εἶχεν γὰρ αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκστασις, καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον· ἐφοβοῦντο γάρ. 9

(note: The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.)

Ἄναστας δὲ πρῶτῃ πρώτῃ σαββάτου ἐφάνη πρῶτον Μαρίᾳ τῇ Μαγδαληνῇ, ἀφ' ἧς ἐκβεβλήκει ἑπτὰ δαιμόνια. 10 ἐκείνη πορευθεῖσα ἀπήγγειλεν τοῖς μετ' αὐτοῦ γενομένοις, πενθοῦσιν καὶ κλαίουσιν. 11 κακεῖνοι ἀκούσαντες ὅτι ζῆ καὶ ἐθεάθη ὑπ' αὐτῆς ἠπίστησαν. 12 Μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν περιπατοῦσιν ἐφανερώθη ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ, πορευομένοις εἰς ἀγρόν. 13 κακεῖνοι ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν τοῖς λοιποῖς· οὐδὲ ἐκείνοις ἐπίστευσαν. 14 Ὑστερον ἀνακειμένοις αὐτοῖς τοῖς ἑνδεκα ἐφανερώθη, καὶ ὠνείδισεν τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν, ὅτι τοῖς θεασαμένοις αὐτόν ἐγγεγερμένον οὐκ ἐπίστευσαν. 15 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει. 16 ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται, ὁ δὲ ἀπιστήσας κατακριθήσεται. 17 σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύουσιν ταῦτα παρακολουθήσει· ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσιν,

Κατα Λουκαν

1 Ἐπειδήπερ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι διήγησιν περὶ τῶν πεπληροφορημένων ἐν ἡμῖν πραγμάτων, **2** καθὼς παρέδωκαν ἡμῖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γενόμενοι τοῦ λόγου, **3** ἔδοξε κάμοι παρηκολουθηκῶτι ἄνωθεν πᾶσιν ἀκριβῶς καθεξῆς σοι γράψαι, κράτιστε Θεόφιλε, **4** ἵνα ἐπιγνῶς περὶ ὧν κατηχήθης λόγων τὴν ἀσφάλειαν. **5** Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρώδου βασιλέως τῆς Ἰουδαίας ἱερεὺς τις ὀνόματι Ζαχαρίας ἐξ ἐφημερίας Ἀβιά, καὶ γυνὴ αὐτῷ ἐκ τῶν θυγατέρων Ἀαρών, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἐλισάβητ. **6** ἦσαν δὲ δίκαιοι ἀμφοτέροι ἐναντίον τοῦ θεοῦ, πορευόμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ δικαιώμασιν τοῦ κυρίου ἄμεμπτοι. **7** καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς τέκνον, καθότι ἦν ἡ Ἐλισάβητ στείρα, καὶ ἀμφοτέροι προβεβηκότες ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν ἦσαν. **8** ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἱερατεύειν αὐτὸν ἐν τῇ τάξει τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ ἐναντι τοῦ θεοῦ, **9** κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας ἔλαχε τοῦ θυμιάσαι εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν τοῦ κυρίου, **10** καὶ πᾶν τὸ πλῆθος ἦν τοῦ λαοῦ προσευχόμενον ἕξω τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος. **11** ὦφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος κυρίου ἐστῶς ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος. **12** καὶ ἐταράχθη Ζαχαρίας ἰδὼν, καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν. **13** εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος· μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία, διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου, καὶ ἡ γυνὴ σου Ἐλισάβητ γεννήσει υἰὸν σοι, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην· **14** καὶ ἔσται χαρὰ σοι καὶ ἀγαλλίασις, καὶ

πολλοὶ ἐπὶ τῇ γενέσει αὐτοῦ χαρήσονται. **15** ἔσται γὰρ μέγας ἐνώπιον κυρίου, καὶ οἶνον καὶ σίκερα οὐ μὴ πῖη, καὶ πνεύματος ἁγίου πλησθήσεται ἔτι ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ, **16** καὶ πολλοὺς τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ ἐπιστρέψει ἐπὶ κύριον τὸν θεὸν αὐτῶν· **17** καὶ αὐτὸς προελεύσεται ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει Ἡλεία, ἐπιστρέψαι καρδίας πατέρων ἐπὶ τέκνα καὶ ἀπειθεῖς ἐν φρονήσει δικαίων, ἔτοιμάσαι κυρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον. **18** καὶ εἶπεν Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον· κατὰ τί γνώσομαι τοῦτο; ἐγὼ γάρ εἰμι πρεσβύτης καὶ ἡ γυνὴ μου προβεβηκυῖα ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς. **19** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ· ἐγὼ εἰμι Γαβριήλ ὁ παρεστηκὼς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, καὶ ἀπεστάλην λαλῆσαι πρὸς σὲ καὶ εὐαγγελίσασθαι σοι ταῦτα· **20** καὶ ἰδοὺ ἔση σιωπῶν καὶ μὴ δυνάμενος λαλῆσαι ἄχρι ἧς ἡμέρας γένηται ταῦτα, ἀνθ' ὧν οὐκ ἐπίστευσας τοῖς λόγοις μου, οἴτινες πληρωθήσονται εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν. **21** καὶ ἦν ὁ λαὸς προσδοκῶν τὸν Ζαχαρίαν, καὶ ἐθαύμαζον ἐν τῷ χρονίζειν αὐτὸν ἐν τῷ ναῷ. **22** ἐξελθὼν δὲ οὐκ ἐδύνατο λαλῆσαι αὐτοῖς, καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι ὄπτασίαν ἐώρακεν ἐν τῷ ναῷ· καὶ αὐτὸς ἦν διανεύων αὐτοῖς, καὶ διέμενε κωφός. **23** καὶ ἐγένετο ὡς ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. **24** μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας συνέλαβεν Ἐλισάβητ ἡ γυνὴ αὐτοῦ· καὶ περιέκρυβεν ἑαυτὴν μῆνας πέντε, λέγουσα **25** ὅτι οὕτως μοι πεποίηκεν κύριος ἐν ἡμέραις αἷς ἐπέιδεν ἀφελεῖν ὄνειδός μου ἐν ἀνθρώποις. **26** Ἐν δὲ τῷ

μηνὶ τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριήλ Ἐλισάβετ. 41 καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ἀπὸ τοῦ θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας τὸν ἀσπασμὸν τῆς Μαρίας ἢ Ἐλισάβετ, ἣ ὄνομα Ναζαρεθ 27 πρὸς παρθένον ἐσκήρτησεν τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς. ἐμνηστευμένην ἀνδρὶ ᾧ ὄνομα Ἰωσήφ ἐξ καὶ ἐπλήσθη πνεύματος ἁγίου ἢ Ἐλισάβετ, οἴκου Δαυεὶδ, καὶ τὸ ὄνομα τῆς παρθένου 42 καὶ ἀνεφώνησεν κραυγῇ μεγάλη καὶ Μαριάμ. 28 καὶ εἰσελθὼν πρὸς αὐτὴν ὁ εἶπεν· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν, καὶ ἄγγελος εἶπεν· χαῖρε, κεχαριτωμένη, ὁ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου. 43 κύριος μετὰ σοῦ. 29 ἡ δὲ ἐπὶ τῷ λόγῳ καὶ πόθεν μοι τοῦτο ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ διεταράχθη, καὶ διελογίζετο ποταπὸς εἶη ὁ κυρίου μου πρὸς ἐμέ; 44 ἰδοὺ γὰρ ὡς ἐγένετο ἀσπασμὸς οὗτος. 30 καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὠτά μου, αὐτῇ μὴ φοβοῦ, Μαριάμ· εὗρες γὰρ χάριν ἐσκήρτησεν ἐν ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος ἐν τῇ παρὰ τῷ θεῷ· 31 καὶ ἰδοὺ συλλήμψῃ ἐν κοιλίᾳ μου. 45 καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα γαστρὶ καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὅτι ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. 32 οὗτος ἔσται μέγας αὐτῇ παρὰ κυρίου. 46 Καὶ εἶπεν Μαριάμ· καὶ υἱὸς ὑψίστου κληθήσεται, καὶ δώσει μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν κύριον, 47 αὐτῷ κύριος ὁ θεὸς τὸν θρόνον Δαυεὶδ καὶ ἠγαλλίασεν τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, 33 καὶ βασιλεύσει ἐπὶ θεῷ τῷ σωτηρὶ μου, 48 ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακώβ εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ τὴν ταπεινώσιν τῆς δούλης αὐτοῦ. ἰδοὺ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος. (αἰῶν g165) γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσίν με πᾶσαι g165) 34 εἶπεν δὲ Μαριάμ πρὸς τὸν ἄγγελον· αἱ γενεαί, 49 ὅτι ἐποίησέν μοι μεγάλα ὁ πῶς ἔσται τοῦτο, ἐπεὶ ἀνδρα οὐ γινώσκω; δυνατός, καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ, 50 35 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ, καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς καὶ γενεὰς πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ, καὶ τοῖς φοβουμένοις αὐτόν. 51 ἐποίησεν δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι· διὸ καὶ τὸ κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ, διεσκόρπισεν γεννώμενον ἅγιον κληθήσεται, υἱὸς θεοῦ. ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν· 36 καὶ ἰδοὺ Ἐλισάβετ ἡ συγγενὶς σου καὶ 52 καθεῖλεν δυνάστας ἀπὸ θρόνων αὐτῆ συνειληφῦα υἱὸν ἐν γήρει αὐτῆς, καὶ καὶ ὑψωσεν ταπεινούς, 53 πεινῶντας οὗτος μὴν ἕκτος ἐστὶν αὐτῇ τῇ καλουμένη ἐνέπλησεν ἀγαθῶν καὶ πλουτοῦντας στείρα· 37 ὅτι οὐκ ἀδυνατήσῃ παρὰ τοῦ ἐξαπέστειλεν κενούς. 54 ἀντελάβετο θεοῦ πᾶν ῥῆμα. 38 εἶπεν δὲ Μαριάμ· ἰδοὺ ἡ Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ, μνησθῆναι ἐλέους, δούλη κυρίου· γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά 55 καθὼς ἐλάλησεν πρὸς τοὺς πατέρας σου. καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος. ἡμῶν, τῷ Ἀβραάμ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα. (αἰῶν g165) 56 Ἐμμεῖνεν δὲ ταύταις ἐπορεύθη εἰς τὴν ὄρεινὴν μετὰ Μαριάμ σὺν αὐτῇ ὡς μῆνας τρεῖς, καὶ σπουδῆς εἰς πόλιν Ἰούδα, 40 καὶ εἰσηλθεν ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. 57 Τῇ δὲ εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου καὶ ἠσπάσατο τὴν Ἐλισάβετ ἐπλήσθη ὁ χρόνος τοῦ τεκεῖν

αὐτήν, καὶ ἐγέννησεν υἱόν. 58 καὶ ἤκουσαν πρὸς Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν, τοῦ οἱ περίοικοι καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτῆς ὅτι δοῦναι ἡμῖν 74 ἀφόβως ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ἐμεγάλυνεν κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετ' ῥυσθέντας λατρεύειν αὐτῷ 75 ἐν ὁσιότητι αὐτῆς, καὶ συνέχαιρον αὐτῇ. 59 καὶ ἐγένετο καὶ δικαιοσύνη ἐνώπιον αὐτοῦ πάσας ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἦλθον περιτεμεῖν τὰς ἡμέρας ἡμῶν. 76 καὶ σὺ δέ παιδίον, τὸ παιδίον, καὶ ἐκάλουν αὐτὸ ἐπὶ τῷ προφήτης ὑψίστου κληθήσῃ· προπορεύσῃ ὀνόματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ζαχαρίαν. 60 γὰρ πρὸ προσώπου κυρίου ἐτοιμάσα ὁδοὺς καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῦ, 77 τοῦ δοῦναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ οὐχί, ἀλλὰ κληθήσεται Ἰωάννης. 61 καὶ λαῶ αὐτοῦ ἐν ἀφέσει ἀμαρτιῶν αὐτῶν 78 εἶπαν πρὸς αὐτήν ὅτι οὐδεὶς ἐστὶν ἐκ τῆς διὰ σπλάγχχνα ἐλέους θεοῦ ἡμῶν, ἐν οἷς συγγενείας σου ὃς καλεῖται τῷ ὀνόματι ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους, 79 τούτῳ. 62 ἐνένευον δὲ τῷ πατρὶ αὐτοῦ τὸ ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου τί ἂν θέλοι καλεῖσθαι αὐτό. 63 καὶ αἰτήσας καθημένους, τοῦ κατευθῆναι τοὺς πόδας πινακίδιον ἔγραψεν λέγων Ἰωάννης ἐστὶν ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης. 80 Τὸ δὲ παιδίον τὸ ὄνομα αὐτοῦ. καὶ ἐθαύμασαν πάντες. 64 ἠύξανεν καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι, καὶ ἦν ἀνεώχθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ παραχρῆμα ἐν ταῖς ἐρήμοις ἕως ἡμέρας ἀναδείξωσ αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραήλ.

2 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐξῆλθεν δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. 2 αὕτη ἀπογραφή ἐγένετο πρώτη ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας Κυρηνίου. 3 καὶ ἐπορεύοντο πάντες ἀπογράφεσθαι, ἕκαστος εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν. 4 ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσήφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐκ πόλεως Ναζαρεθ εἰς τὴν Ἰουδαίαν εἰς πόλιν Δαυεὶδ ἣτις καλεῖται Βηθλέεμ, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαυεὶδ, 5 ἀπογράψασθαι σὺν Μαριάμ τῇ ἐμνηστευμένῃ αὐτῷ, οὔσῃ ἐγκύω. 6 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν, 7 καὶ ἔτεκεν τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν καὶ ἀνέκκλινεν αὐτὸν ἐν φάτνῃ, διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι. 8

Καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγραυλοῦντες καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς ἀγγέλου πρὸ τοῦ συλλημφθῆναι αὐτὸν ἐν τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποιμνὴν αὐτῶν. **9** τῇ κοιλίᾳ. **22** Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι καὶ ἄγγελος κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς καὶ τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῶν, κατὰ τὸν νόμον δόξα κυρίου περιέλαμψεν αὐτούς, καὶ Μωϋσέως, ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν. **10** καὶ εἶπεν παραστῆσαι τῷ κυρίῳ, **23** καθὼς γέγραπται αὐτοῖς ὁ ἄγγελος· μὴ φοβεῖσθε· ἰδοὺ γὰρ ἐν νόμῳ κυρίου ὅτι πᾶν ἄρσεν διανοῖγον εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην ἣτις μήτραν ἅγιον τῷ κυρίῳ κληθήσεται, **24** καὶ ἔσται παντὶ τῷ λαῷ, **11** ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν τοῦ δοῦναι θυσίαν κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν σήμερον σωτήρ ὃς ἐστὶν Χριστὸς κύριος ἐν τῷ νόμῳ, κυρίου, ζευγὸς τρυγόνων ἢ δύο πόλει Δαυεὶδ· **12** καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον, νοσοῦς περιστερῶν. **25** Καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος εὐρήσετε βρέφος ἐσπαργανωμένον ἐν ἦν ἐν Ἱερουσαλὴμ ᾧ ὄνομα Συμεών, καὶ φάτνη. **13** καὶ ἐξαίφνης ἐγένετο σὺν ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ εὐλαβής, τῷ ἀγγέλῳ πλῆθος στρατιᾶς οὐρανοῦ προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ Ἰσραὴλ, αἰνοῦντων τὸν θεὸν καὶ λεγόντων· **14** καὶ πνεῦμα ἦν ἅγιον ἐπ' αὐτόν· **26** καὶ ἦν δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη αὐτῷ κεχρηματισμένον ὑπὸ τοῦ πνεύματος ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίας. **15** Καὶ ἐγένετο τοῦ ἀγίου, μὴ ἰδεῖν θάνατον πρὶν ἢ ἂν ἴδῃ ὡς ἀπῆλθον ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν τὸν Χριστὸν κυρίου. **27** καὶ ἦλθεν ἐν τῷ οἱ ἄγγελοι, οἱ ποιμένες ἐλάλουν πρὸς πνεύματι εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν ἀλλήλους· διέλωμεν δὴ ἕως Βηθλεὲμ τοὺς γονεῖς τὸ παιδίον Ἰησοῦν τοῦ ποιῆσαι καὶ ἴδωμεν τὸ ῥήμα τοῦτο τὸ γεγονὸς ὃ αὐτούς κατὰ τὸ εἰθισμένον τοῦ νόμου περὶ ὁ κύριος ἐγνώρισεν ἡμῖν. **16** καὶ ἦλθαν αὐτοῦ, **28** καὶ αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸ εἰς τὰς σπεύσαντες, καὶ ἀνεῦραν τὴν τε Μαριάμ ἀγκάλας καὶ εὐλόγησεν τὸν θεὸν καὶ εἶπεν· καὶ τὸν Ἰωσήφ καὶ τὸ βρέφος κείμενον **29** νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, ἐν τῇ φάτνῃ· **17** ἰδόντες δὲ ἐγνώρισαν κατὰ τὸ ῥήμά σου ἐν εἰρήνῃ· **30** ὅτι εἶδον περὶ τοῦ ῥήματος τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, **31** ὃ περὶ τοῦ παιδίου τούτου. **18** καὶ πάντες ἠτοιμάσας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν περὶ τῶν λαῶν, **32** φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς δόξαν λαοῦ σου Ἰσραὴλ. **33** καὶ ἦν ὁ πατὴρ αὐτοῦ· **19** ἡ δὲ Μαρία πάντα συνετήρει τὰ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ θαυμάζοντες ῥήματα ταῦτα συνβάλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ ἐπὶ τοῖς λαουμένοις περὶ αὐτοῦ. **34** καὶ αὐτῆς. **20** καὶ ὑπέστρεψαν οἱ ποιμένες, εὐλόγησεν αὐτούς Συμεὼν καὶ εἶπεν πρὸς δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν θεὸν ἐπὶ Μαριάμ τὴν μητέρα αὐτοῦ· ἰδοὺ οὗτος πᾶσιν οἷς ἤκουσαν καὶ ἴδον καθὼς ἐλαλήθη κεῖται εἰς πτωσὶν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν πρὸς αὐτούς. **21** Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν ἡμέραι τῷ Ἰσραὴλ καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον. ὀκτῶ τοῦ περιτεμεῖν αὐτόν, καὶ ἐκλήθη τὸ **35** καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται

ρόμοφαία, ὅπως ἂν ἀποκαλυφθῶσιν ἐκ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ· τέκνον, πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί. **36** Καὶ τί ἐποίησας ἡμῖν οὕτως; ἰδοὺ ὁ πατήρ ἦν Ἄννα προφῆτις, θυγάτηρ Φανουήλ, σου κἀγὼ ὀδυνώμενοι ἐζητοῦμέν σε. **49** ἐκ φυλῆς Ἀσήρ· αὕτη προβεβηκυῖα ἐν καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· τί ὅτι ἐζητεῖτέ με; ἡμέραις πολλαῖς, Ζήσασα μετὰ ἀνδρὸς οὐκ ᾔδειτε ὅτι ἐν τοῖς τοῦ πατρός μου ἔτη ἑπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς, **37** δεῖ εἶναί με; **50** καὶ αὐτοὶ οὐ συνῆκαν τὸ καὶ αὐτὴ χήρα ἕως ἑτῶν ὀγδοήκοντα ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς. **51** καὶ κατέβη τεσσάρων, ἢ οὐκ ἀφίστατο τοῦ ἱεροῦ μετ' αὐτῶν καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρέθ, καὶ ἦν νηστείας καὶ δεήσεσι λατρεύουσα νύκτα ὑποτασσόμενος αὐτοῖς. καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡμέραν. **38** καὶ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐπιστάσα διετήρει πάντα τὰ ῥήματα ἐν τῇ καρδίᾳ ἀνθωμολογεῖτο τῷ θεῷ καὶ ἐλάλει περὶ αὐτῆς. **52** καὶ Ἰησοῦς προέκοπτεν ἐν τῇ αὐτοῦ πᾶσιν τοῖς προσδεχομένοις λύτρωσιν σοφία καὶ ἡλικία καὶ χάριτι παρὰ θεῷ καὶ Ἰερουσαλήμ. **39** Καὶ ὡς ἐτέλεσαν πάντα ἀνθρώποις.

3 Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος, ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πειλάτου τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετραρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τετραρχοῦντος τῆς Ἰτουραίας καὶ Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ Λυσανίου τῆς Ἀβιληνῆς τετραρχοῦντος, **2** ἐπὶ ἀρχιερέως Ἄννα καὶ Καϊάφα, ἐγένετο ῥῆμα θεοῦ ἐπὶ Ἰωάννην τὸν Ζαχαρίου υἱὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ. **3** καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, **4** ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ λόγων Ἡσαΐου τοῦ προφήτου· φωνῆ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ· **5** πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται, καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς εὐθείας καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας· **6** καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ. **7** Ἔλεγεν οὖν τοῖς ἐκπορευομένοις ὄχλοις βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ· γεννήματα

ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τὸν λαόν· **19** ὁ δὲ Ἡρώδης ὁ τετραάρχης, τῆς μελλούσης ὀργῆς; **8** ποιήσατε οὖν ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ περὶ Ἡρωδιάδος καρπούς ἀξιούς τῆς μετανοίας· καὶ μὴ τῆς γυναικὸς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ καὶ περὶ ἄρξησθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς πατέρα ἔχομεν πάντων ὧν ἐποίησεν πονηρῶν ὁ Ἡρώδης, τὸν Ἀβραάμ· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ **20** προσέθηκεν καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσιν, θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα κατέκλεισεν τὸν Ἰωάννην ἐν φυλακῇ. **21** τῷ Ἀβραάμ. **9** ἦδη δὲ καὶ ἡ ἀξίγη πρὸς τὴν Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἅπαντα ρίζαν τῶν δένδρων κεῖται πᾶν οὖν δένδρον τὸν λαὸν καὶ Ἰησοῦ βαπτισθέντος καὶ μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ προσευχομένου ἀνεωχθῆναι τὸν οὐρανόν, εἰς πῦρ βάλλεται. **10** Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν **22** καὶ καταβῆναι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον οἱ ὄχλοι λέγοντες τί οὖν ποιήσωμεν; **11** σωματικῶ εἶδει ὡς περιστερὰν ἐπ' αὐτόν, ἀποκριθεὶς δὲ ἔλεγεν αὐτοῖς· ὁ ἔχων δύο καὶ φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ γενέσθαι, σὺ εἶ ὁ χιτῶνας μεταδότω τῷ μὴ ἔχοντι, καὶ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ εὐδόκησα. ἔχων βρώματα ὁμοίως ποιεῖτω. **12** ἦλθον **23** καὶ αὐτὸς ἦν Ἰησοῦς ἀρχόμενος ὡσεὶ δὲ καὶ τελῶναι βαπτισθῆναι καὶ εἶπαν ἐτῶν τριάκοντα, ὧν υἱός, ὡς ἐνομιζέτο, πρὸς αὐτόν· διδάσκαλε, τί ποιήσωμεν; Ἰωσήφ τοῦ Ἡλεὶ **24** τοῦ Μαθθᾶθ τοῦ Λευεὶ **13** ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς· μηδὲν πλέον τοῦ Μελχει τοῦ Ἰανναὶ τοῦ Ἰωσήφ **25** τοῦ παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν πράσσετε. **14** Ματταθίου τοῦ Ἀμῶς τοῦ Ναοῦμ τοῦ Ἐσλεὶ ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν καὶ στρατευόμενοι τοῦ Ναγγαὶ **26** τοῦ Μάαθ τοῦ Ματταθίου λέγοντες τί ποιήσωμεν καὶ ἡμεῖς; καὶ τοῦ Σεμεεὶν τοῦ Ἰωσήφ τοῦ Ἰωδᾶ **27** τοῦ εἶπεν πρὸς αὐτούς· μηδένα διασείσητε, Ἰωανᾶν τοῦ Ῥησᾶ τοῦ Ζοροβαβέλ τοῦ μηδένα συκοφαντήσητε, καὶ ἀρκεῖσθε τοῖς Σαλαθιήλ τοῦ Νηρεὶ **28** τοῦ Μελχει τοῦ ὀψωνίοις ὑμῶν. **15** Προσδοκῶντος δὲ τοῦ Ἀδδεὶ τοῦ Κωσᾶμ τοῦ Ἐλμαδάμ τοῦ Ἡραοῦ καὶ διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς **29** τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ἐλιέζερ τοῦ Ἰωρεὶμ τοῦ καρδιαίς αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου, μήποτε Μαθθᾶθ τοῦ Λευεὶ **30** τοῦ Συμεὼν τοῦ αὐτὸς εἶη ὁ Χριστός, **16** ἀπεκρίνατο λέγων Ἰούδα τοῦ Ἰωσήφ τοῦ Ἰωνᾶμ τοῦ Ἐλιακεὶμ πᾶσιν ὁ Ἰωάννης· ἐγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω **31** τοῦ Μελεᾶ τοῦ Μεννᾶ τοῦ Ματταθᾶ ὑμᾶς ἔρχεται δὲ ὁ ἰσχυρότερός μου, οὗ τοῦ Ναθαμ τοῦ Δανειδ **32** τοῦ Ἰεσσαὶ τοῦ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν Ἰωβῆδ τοῦ Βόρος τοῦ Σαλᾶ τοῦ Ναασσῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ, αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει **33** τοῦ Ἀμινὰδᾶβ τοῦ Ἀδμειν τοῦ Ἀρνεὶ ἐν πνεύματι ἀγίῳ καὶ πυρί· **17** οὗ τὸ τοῦ Ἐσρώμ τοῦ Φάρες τοῦ Ἰούδα **34** τοῦ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ διακαθᾶραι τὴν Ἰακῶβ τοῦ Ἰσαὰκ τοῦ Ἀβραάμ τοῦ Θάρα ἄλωνα αὐτοῦ καὶ συναγαγεῖν τὸν σῖτον τοῦ Ναχώρ **35** τοῦ Σεροῦχ τοῦ Ῥαγαῦ τοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον Φαλὲκ τοῦ Ἐβερ τοῦ Σαλᾶ **36** τοῦ Καϊνᾶμ κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ. **18** Πολλὰ μὲν τοῦ Ἀρφαξᾶδ τοῦ Σὴμ τοῦ Νῶε τοῦ Λάμεχ οὖν καὶ ἕτερα παρακαλῶν εὐηγγελίζετο **37** τοῦ Μαθουσαλᾶ τοῦ Ἐνώχ τοῦ Ἰάρετ

τοῦ Μελελεῆλ τοῦ Καϊνὰμ 38 τοῦ Ἐνώς φήμη ἐξῆλθεν καθ' ὅλης τῆς περιχώρου τοῦ Σῆθ τοῦ Ἀδάμ τοῦ θεοῦ. 15 καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν

4 Ἰησοῦς δὲ πλήρης πνεύματος ἁγίου ὑπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἦγετο ἐν τῷ πνεύματι ἐν τῇ ἐρήμῳ 2 ἡμέρας τεσεράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβόλου. καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεῖναις, καὶ συντελεσθεισῶν αὐτῶν ἐπέινασεν. 3 εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ διάβολος εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, εἰπέ τῷ λίθῳ τούτῳ ἵνα γένηται ἄρτος. 4 καὶ ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· γέγραπται ὅτι οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος. 5 καὶ ἀναγαγὼν αὐτὸν ἔδειξεν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τῆς οἰκουμένης ἐν στιγμῇ χρόνου· 6 καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος· σοὶ δώσω τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἅπασαν καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, ὅτι ἐμοὶ παραδέδοται καὶ ᾧ ἐὰν θέλω δίδωμι αὐτήν· 7 σὺ οὖν ἐὰν προσκυνήσῃς ἐνώπιον ἐμοῦ, ἔσται σοῦ πᾶσα. 8 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· γέγραπται· προσκυνήσεις κύριον τὸν θεόν σου καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις. 9 ἦγαγεν δὲ αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ ἔστησεν ἐπὶ τὸ περύγιον τοῦ ἱεροῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, βάλε σεαυτὸν ἐντεῦθεν κάτω· 10 γέγραπται γὰρ ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ τοῦ διαφυλάξαι σε, 11 καὶ ὅτι ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσίν σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. 12 καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι εἴρηται· οὐκ ἐκπειράσεις κύριον τὸν θεόν σου. 13 καὶ συντελέσας πάντα πειρασμὸν ὁ διάβολος ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ ἄχρι καιροῦ. 14 Καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ πνεύματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ

περὶ αὐτοῦ. 15 καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων. 16 Καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρά, οὗ ἦν ἀνατεθραμμένος, καὶ εἰσηλθεν κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων εἰς τὴν συναγωγὴν, καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι. 17 καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ βιβλίον τοῦ προφήτου Ἡσαΐου, καὶ ἀναπτύξας τὸ βιβλίον εὗρεν τόπον οὗ ἦν γεγραμμένον· 18 πνεῦμα κυρίου ἐπ' ἐμέ, οὗ εἵνεκεν ἔχρισέν με εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς, ἀπέσταλκέν με 19 κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφεςιν καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, ἀποστεῖλαι τεθραυσμένους ἐν ἀφέσει, κηρύξαι ἐνιαυτὸν κυρίου δεκτόν. 20 καὶ πτύξας τὸ βιβλίον ἀποδοὺς τῷ ὑπηρέτῃ ἐκάθισεν, καὶ πάντων οἱ ὀφθαλμοὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦσαν ἀτενίζοντες αὐτῷ. 21 ἦρξατο δὲ λέγειν πρὸς αὐτούς ὅτι σήμερον πεπλήρωται ἡ γραφὴ αὕτη ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν. 22 καὶ πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς χάριτος τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ ἔλεγον· οὐχὶ υἱὸς ἐστὶν Ἰωσήφ οὗτος; 23 καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς πάντως ἐρεῖτέ μοι τὴν παραβολὴν ταύτην· ἰατρέ, θεράπευσον σεαυτόν· ὅσα ἠκούσαμεν γενόμενα εἰς τὴν Καφαρναοὺμ ποίησον καὶ ᾧδε ἐν τῇ πατρίδι σου. 24 εἶπεν δέ· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς προφήτης δεκτός ἐστὶν ἐν τῇ πατρίδι ἑαυτοῦ. 25 ἐπ' ἀληθείας δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πολλοὶ χῆραι ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡλείου ἐν τῷ Ἰσραὴλ, ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ ἔτη τρία καὶ μῆνας ἕξ, ὡς ἐγένετο λιμὸς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, 26 καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη Ἡλείας εἰ μὴ

εἰς Σάρεπτα τῆς Σιδωνίας πρὸς γυναῖκα αὐτοῖς. **40** Δύνοντας δὲ τοῦ ἡλίου πάντες χήραν. **27** καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐν τῷ ὅσοι εἶχον ἀσθενούντας νόσοις ποικίλαις Ἰσραὴλ ἐπὶ Ἐλισαίου τοῦ προφήτου, καὶ ἤγαγον αὐτοὺς πρὸς αὐτόν· ὁ δὲ ἐνὶ ἐκάστῳ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη εἰ μὴ Ναϊμὰν ὁ αὐτῶν τὰς χεῖρας ἐπιτιθεὶς ἐθεράπευεν Σύρος. **28** καὶ ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ αὐτούς. **41** ἐξήρχοντο δὲ καὶ δαιμόνια ἀπὸ ἐν τῇ συναγωγῇ ἀκούοντες ταῦτα, **29** πολλῶν, κραυγάζοντα καὶ λέγοντα ὅτι σὺ εἶ καὶ ἀναστάντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. καὶ ἐπιτιμῶν οὐκ εἶα αὐτὰ πόλεως, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἕως ὀφρύος τοῦ λαλεῖν, ὅτι ἤδεισαν τὸν Χριστὸν αὐτὸν ὄρους ἐφ' οὗ ἡ πόλις ὑποδομήτο αὐτῶν, εἶναι. **42** Γενομένης δὲ ἡμέρας ἐξελθὼν ὥστε κατακρημνίσαι αὐτόν· **30** αὐτὸς δὲ ἐπορεύθη εἰς ἔρημον τόπον, καὶ οἱ ὄχλοι διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν ἐπορεύετο. **31** ἐπεζήτησαν αὐτόν· καὶ ἦλθον ἕως αὐτοῦ, Καὶ κατήλθεν εἰς Καφαρναοὺμ πόλιν τῆς καὶ κατεῖχον αὐτὸν τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἀπ' Γαλιλαίας, καὶ ἦν διδάσκων αὐτοὺς ἐν αὐτῶν. **43** ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς ὅτι καὶ τοῖς σάββασι· **32** καὶ ἐξεπλήσσαντο ἐπὶ τῇ ταῖς ἐτέραις πόλεσιν εὐαγγελίσασθαί με διδασκῆ αὐτοῦ, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ ἦν ὁ λόγος δεῖ τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, ὅτι ἐπὶ τοῦτο αὐτοῦ. **33** Καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦν ἄνθρωπος ἀπεστάλην. **44** καὶ ἦν κηρύσσων εἰς τὰς ἔχων πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρτου, καὶ συναγωγὰς τῆς Γαλιλαίας.

ἀνέκραξεν φωνῇ μεγάλῃ· **34** ἕα, τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ. **35** καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέγων· φιμώθητι καὶ ἔξελθε ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ῥίψαν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον εἰς τὸ μέσον ἐξήλθεν ἀπ' αὐτοῦ μηδὲν βλάψαν αὐτόν. **36** καὶ ἐγένετο θάμβος ἐπὶ πάντας, καὶ συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες τίς ὁ λόγος οὗτος, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ καὶ δυνάμει ἐπιτάσσει τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασιν, καὶ ἐξέρχονται; **37** καὶ ἐξεπορεύετο ἦχος περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς περιχώρου. **38** Ἀναστὰς δὲ ἀπὸ τῆς συναγωγῆς εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος. πενθερὰ δὲ τοῦ Σίμωνος ἦν συνεχομένη πυρετῷ μεγάλῳ, καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν περὶ αὐτῆς. **39** καὶ ἐπιστὰς ἐπάνω αὐτῆς ἐπετίμησεν τῷ πυρετῷ, καὶ ἀφῆκεν αὐτήν· παρακρήμα δὲ ἀναστᾶσα διηκόνει

5 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ καὶ ἀκούειν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, καὶ αὐτὸς ἦν ἐστὼς παρὰ τὴν λίμνην Γεννησαρέτ, **2** καὶ ἶδεν δύο πλοιαρία ἐστῶτα παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ ἀλειξίς ἀπ' αὐτῶν ἀποβάντες ἔπλυναν τὰ δίκτυα. **3** ἐμβὰς δὲ εἰς ἐν τῶν πλοίων, ὃ ἦν Σίμωνος, ἠρώτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον, καθίσας δὲ ἐν τῷ πλοίῳ ἐδίδασκεν τοὺς ὄχλους. **4** ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν, εἶπεν πρὸς τὸν Σίμωνα· ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγραν. **5** καὶ ἀποκριθεὶς Σίμων εἶπεν· ἐπιστάτα, δι' ὅλης νυκτὸς κοπίασαντες οὐδὲν ἐλάβομεν· ἐπὶ δὲ τῷ ῥήματί σου χαλάσω τὰ δίκτυα. **6** καὶ τοῦτο ποιήσαντες συνέκλεισαν πλῆθος ἰχθύων πολὺ· διερρήσετο δὲ τὰ δίκτυα αὐτῶν. **7** καὶ κατένευσαν τοῖς μετόχοις ἐν τῷ ἐτέρῳ πλοίῳ τοῦ ἐλθόντος συλλαβέσθαι

αὐτοῖς καὶ ἦλθαν, καὶ ἔπλησαν ἀμφοτέρα καὶ ἐζήτουν αὐτὸν εἰσενεγκεῖν καὶ θείναι τὰ πλοῖα, ὥστε βυθίζεσθαι αὐτά. **8** ἰδὼν ἐνώπιον αὐτοῦ. **19** καὶ μὴ εὐρόντες δὲ Σίμων Πέτρος προσέπεσεν τοῖς γόνασιν ποίας εἰσενέγκωσιν αὐτὸν διὰ τὸν ὄχλον, Ἰησοῦ λέγων· ἔξελθε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἀναβάντες ἐπὶ τὸ δῶμα διὰ τῶν κεράμων ἀμαρτωλός εἰμι, κύριε. **9** θάμβος γὰρ καθῆκαν αὐτὸν σὺν τῷ κλινιδίῳ εἰς τὸ περιέσχεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ μέσον ἔμπροσθεν τοῦ Ἰησοῦ. **20** καὶ ἐπὶ τῇ ἄγρα τῶν ἰχθύων ἦ συνέλαβον, **10** ἰδὼν τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν· ἄνθρωπε, ὁμοίως δὲ καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην υἱοὺς ἀφένωνταί σοι αἱ ἀμαρτίαι σου. **21** καὶ Ζεβεδαίου, οἱ ἦσαν κοινωνοὶ τῷ Σίμωνι. καὶ ἤρξαντο διαλογίζεσθαι οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ εἶπεν πρὸς τὸν Σίμωνα ὁ Ἰησοῦς μὴ φοβοῦ· Φαρισαῖοι λέγοντες τίς ἐστὶν οὗτος ὃς λαλεῖ ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔση ζωγρῶν. **11** βλασφημίας; τίς δύναται ἀμαρτίας ἀφεῖναι καὶ καταγαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, εἰ μὴ μόνος ὁ θεός; **22** ἐπιγνούς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἀφέντες πάντα ἠκολούθησαν αὐτῷ. **12** τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν ἀποκριθεὶς εἶπεν Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν πρὸς αὐτούς· τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς πόλεων, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ πλήρης λέπρας· ἰδὼν καρδίαις ὑμῶν; **23** τί ἐστὶν εὐκοπώτερον, δὲ τὸν Ἰησοῦν, πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον ἐδεήθη εἰπεῖν· ἀφένωνταί σοι αἱ ἀμαρτίαι σου, ἢ αὐτοῦ λέγων· κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαι εἰπεῖν· ἔγειρε καὶ περιπάτει; **24** ἵνα δὲ με καθαρῶσαι. **13** καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα εἰδῆτε ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐξουσίαν ἠψατο αὐτοῦ εἰπὼν· θέλω, καθαρῶσθητι. ἔχει ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἀμαρτίας, εἶπεν καὶ εὐθέως ἡ λέπρα ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ. **14** τῷ παραλελυμένῳ σοὶ λέγω, ἔγειρε καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ μηδενὶ εἰπεῖν, ἄρας τὸ κλινιδίόν σου πορεύου εἰς τὸν ἀλλὰ ἀπελθὼν δεῖξον σεαυτὸν τῷ ἱερεῖ, καὶ οἶκόν σου. **25** καὶ παραχρῆμα ἀναστὰς προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου καθὼς ἐνώπιον αὐτῶν, ἄρας ἐφ' ὃ κατέκειτο, προσέταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ δοξάζων τὸν **15** διήρχετο δὲ μάλλον ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ, θεόν. **26** καὶ ἔκστασις ἔλαβεν ἅπαντας, καὶ συνήρχοντο ὄχλοι πολλοὶ ἀκούειν καὶ καὶ ἐδόξαζον τὸν θεόν, καὶ ἐπλήσθησαν θεραπεύεσθαι ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν. **16** φόβου λέγοντες ὅτι εἶδομεν παράδοξα αὐτὸς δὲ ἦν ὑποχωρῶν ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ σήμερον. **27** Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθεν, προσευχόμενος. **17** Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν καὶ ἐθεάσατο τελώνη ὀνόματι Λευεὶν ἡμερῶν καὶ αὐτὸς ἦν διδάσκων, καὶ ἦσαν καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ εἶπεν αὐτῷ· καθήμενοι Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι, ἀκολούθει μοι. **28** καὶ καταλιπὼν πάντα οἱ ἦσαν ἐληλυθότες ἐκ πάσης κώμης τῆς ἀναστὰς ἠκολούθει αὐτῷ. **29** καὶ ἐποίησεν Γαλιλαίας καὶ Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλήμ· δοχὴν μεγάλην Λευεὶς αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ δύναμις κυρίου ἦν εἰς τὸ ἰᾶσθαι αὐτοῦ καὶ ἦν ὄχλος πολὺς τελωνῶν καὶ αὐτόν. **18** καὶ ἰδοὺ ἄνδρες φέροντες ἐπὶ ἄλλων οἱ ἦσαν μετ' αὐτῶν κατακείμενοι. κλίνης ἀνθρώπων ὃς ἦν παραλελυμένος, **30** καὶ ἐγόγγυζον οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ

γραμματεῖς αὐτῶν πρὸς τοὺς μαθητὰς οὐδὲ τοῦτο ἀνέγνωτε ὃ ἐποίησεν Δαυεὶδ αὐτοῦ λέγοντες· διατί μετὰ τῶν τελωνῶν ὅποτε ἐπέινασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίετε καὶ πίνετε; **31** καὶ ὄντες; **4** ὡς εἰσηλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτούς· θεοῦ καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως οὐ χρεῖαν ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες ἰατροῦ ἔλαβεν καὶ ἔφαγεν καὶ ἔδωκεν καὶ τοῖς ἀλλὰ οἱ κακῶς ἔχοντες· **32** οὐκ ἐλήλυθα μετ' αὐτοῦ, οὐς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν εἰ μὴ καλέσαι δικαίους ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μόνους τοὺς ἱερεῖς; **5** καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι μετάνοιαν. **33** Οἱ δὲ εἶπαν πρὸς αὐτόν· κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου νηστεύουσιν πυκνὰ σαββάτου. **6** Ἐγένετο δὲ ἐν ἐτέρῳ σαββάτῳ καὶ δεήσεις ποιοῦνται, ὁμοίως καὶ οἱ εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ τῶν Φαρισαίων, οἱ δὲ σοὶ ἐσθίουσιν καὶ διδάσκειν. καὶ ἦν ἄνθρωπος ἐκεῖ καὶ ἡ χεὶρ πίνουσιν. **34** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτούς, αὐτοῦ ἡ δεξιὰ ἦν ξηρά· **7** παρετηροῦντο μὴ δύνασθε τοὺς υἱοὺς τοῦ νυμφῶνος, ἐν δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι εἰ ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστιν, ποιῆσαι ἐν τῷ σαββάτῳ θεραπεύει, ἵνα εὕρωσιν νηστεῦσαι; **35** ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι, καὶ κατηγορεῖν αὐτοῦ. **8** αὐτὸς δὲ ἤδει τοὺς ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, τότε διαλογισμοὺς αὐτῶν· εἶπεν δὲ τῷ ἀνδρὶ τῷ νηστεύουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. **36** ξηρὰν ἔχοντι τὴν χεῖρα· ἔγειρε καὶ στήθι Ἔλεγεν δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτούς εἰς τὸ μέσον. καὶ ἀναστάς ἔστη. **9** εἶπεν ὅτι οὐδεὶς ἐπίβλημα ἀπὸ ἱματίου καινοῦ δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς ἐπερωτῶ ὑμᾶς, σχίσας ἐπιβάλλει ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ εἰ ἔξεστιν τῷ σαββάτῳ ἀγαθοποιῆσαι ἢ μίγχε, καὶ τὸ καινὸν σχίσει καὶ τῷ παλαιῷ κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀπολέσαι. οὐ συμφωνήσει τὸ ἐπίβλημα τὸ ἀπὸ τοῦ **10** καὶ περιβλεψάμενος πάντας αὐτούς καινοῦ. **37** καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς εἶπεν αὐτῷ· ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου. ὁ ἄσκους παλαιούς· εἰ δὲ μίγχε, ῥίξει ὁ οἶνος δὲ ἐποίησεν, καὶ ἀπεκατεστάθη ἡ χεὶρ ὁ νέος τοὺς ἀσκούς, καὶ αὐτὸς ἐκχυθήσεται αὐτοῦ. **11** αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν ἀνοίας, καὶ οἱ ἄσκοι ἀπολοῦνται· **38** ἀλλὰ οἶνον καὶ διελάλουν πρὸς ἀλλήλους τί ἂν νέον εἰς ἀσκούς καινοὺς βλητέον. **39** καὶ ποιῆσαι ἐν τῷ Ἰησοῦ. **12** Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς οὐδεὶς πῶν παλαιὸν θέλει νέον· λέγει γάρ· ἡμέραις ταύταις ἐξελεῖν αὐτὸν εἰς τὸ ὄρος ὁ παλαιὸς χρηστός ἐστιν. προσεῦξασθαι, καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν

6 Ἐγένετο δὲ ἐν σαββάτῳ δευτεροπρώτῳ τῇ προσευχῇ τοῦ θεοῦ. **13** καὶ ὅτε ἐγένετο ἡμέρα, προσεφώνησεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἐκλεξάμενος ἀπ' αὐτῶν δώδεκα, οὐς καὶ ἀποστόλους ὠνόμασεν, **14** Σίμωνα, καὶ ἦσθιον ψύχοντες ταῖς χερσίν. **2** τινὲς δὲ τῶν Φαρισαίων εἶπον· τί ποιεῖτε ὃ οὐκ ἔξεστιν ποιεῖν τοῖς σάββασιν; **3** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς εἶπεν· Ἰωάννην καὶ Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον

15 καὶ Μαθθαῖον καὶ Θωμᾶν, καὶ Ἰάκωβον ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καλῶς ποιεῖτε Ἀλφαίου, καὶ Σίμωνα τὸν καλούμενον τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς, 28 εὐλογεῖτε τοὺς ζηλωτὴν, 16 καὶ Ἰούδαν Ἰακώβου καὶ καταρωμένους ὑμᾶς, προσεύχεσθε περὶ τῶν Ἰούδαν Ἰσκαριώθ, ὃς ἐγένετο προδότης. 17 ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς. 29 τῷ τύπτοντί σε εἰς καὶ καταβάς μετ' αὐτῶν ἔσθι ἐπὶ τόπου τὴν σιαγόνα παρέχε καὶ τὴν ἄλλην, καὶ ἀπὸ πεδινοῦ, καὶ ὄχλος πολὺς μαθητῶν αὐτοῦ, τοῦ αἴροντός σου τὸ ἱμάτιον καὶ τὸν χιτῶνα καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης μὴ κωλύσης. 30 παντὶ αἰτοῦντί σε δίδου, τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ τῆς καὶ ἀπὸ τοῦ αἴροντος τὰ σὰ μὴ ἀπαίτει. παραλίου Τύρου καὶ Σιδῶνος, οἱ ἦλθον 31 καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἀκοῦσαι αὐτοῦ καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. νόσων αὐτῶν, 18 καὶ οἱ ἐνοχλούμενοι ἀπὸ 32 καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, πνευμάτων ἀκαθάρτων ἐθεραπεύοντο· 19 ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτουν ἄπτεσθαι αὐτοῦ, τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσιν. 33 καὶ ὅτι δύναμις παρ' αὐτοῦ ἐξήρχετο καὶ γὰρ ἐὰν ἀγαθοποιήτε τοὺς ἀγαθοποιούντας ἴατο πάντας. 20 Καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ οἱ ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν. 34 καὶ ἔλεγεν· μακάριοι οἱ πτωχοί, ὅτι ὑμετέρα ἐὰν δανίσητε παρ' ὧν ἐλπίζετε λαβεῖν, ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. 21 μακάριοι ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ ἁμαρτωλοὶ οἱ πεινῶντες νῦν, ὅτι χορτασθήσεσθε. ἁμαρτωλοῖς δανίζουσιν ἵνα ἀπολάβωσιν τὰ μακάριοι οἱ κλαίοντες νῦν, ὅτι γελάσετε. ἴσα. 35 Πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν 22 μακάριοί ἐστε ὅταν μισήσωσιν ὑμᾶς καὶ ἀγαθοποιεῖτε καὶ δανίζετε μηδένα οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν ὑμᾶς ἀπελπίζοντες· καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν καὶ ὄνειδίσωσιν καὶ ἐκβάλωσιν τὸ ὄνομα πολὺς, καὶ ἔσεσθε υἱοὶ ὑψίστου, ὅτι αὐτὸς ὑμῶν ὡς πονηρὸν ἔνεκα τοῦ υἱοῦ τοῦ χρηστός ἐστὶν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ ἀνθρώπου· 23 χάριτε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ πονηροῦς. 36 γίνεσθε οἰκτίρμονες, καθὼς καὶ σκιρτήσατε, ἰδοὺ γὰρ ὁ μισθὸς ὑμῶν ὁ πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστίν. 37 καὶ πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ· κατὰ τὰ αὐτὰ γὰρ μὴ κρίνετε, καὶ οὐ μὴ κριθῆτε· καὶ μὴ ἐποιοῦν τοῖς προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν. καταδικάζετε, καὶ οὐ μὴ καταδικασθῆτε. 24 Πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις, ὅτι ἀπολύετε, καὶ ἀπολυθήσεσθε· 38 ἀπέχετε τὴν παράκλησιν ὑμῶν. 25 οὐαὶ δίδοτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· μέτρον ὑμῖν, οἱ ἐμπεπλησμένοι νῦν, ὅτι πεινάσετε. καλὸν πεπιεσμένον σεσαλευμένον οὐαὶ, οἱ γελῶντες νῦν, ὅτι πενθήσετε καὶ ὑπερεκχυννόμενον δώσουσιν εἰς τὸν κλαύσετε. 26 οὐαὶ ὅταν καλῶς εἴπωσιν κόλπον ὑμῶν· ᾧ γὰρ μέτρῳ μετρεῖτε ὑμᾶς πάντες οἱ ἄνθρωποι κατὰ τὰ αὐτὰ γὰρ ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν. 39 Εἶπεν δὲ καὶ ἐποιοῦν τοῖς ψευδοπροφήταις οἱ πατέρες παραβολὴν αὐτοῖς. μήτι δύναται τυφλὸς αὐτῶν. 27 Ἀλλὰ ὑμῖν λέγω τοῖς ἀκούουσιν, τυφλὸν ὀδηγεῖν; οὐχὶ ἀμφοτέροι εἰς

βόθυνον ἐμπεσοῦνται; **40** οὐκ ἔστιν μαθητῆς θεμελίου, ἧ προσέρηξεν ὁ ποταμός, καὶ ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον· κατηρτισμένος δὲ εὐθὺς συνέπεσεν, καὶ ἐγένετο τὸ ῥῆγμα τῆς πᾶς ἔσται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ. **41** τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς; **42** πῶς δύνασαι λέγειν τῷ ἀδελφῷ σου· ἀδελφέ, ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου, αὐτὸς τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου δοκὸν οὐ βλέπων; ὑποκριτά, ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε διαβλέψεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου ἐκβαλεῖν. **43** οὐ γὰρ ἔστιν δένδρον καλὸν ποιοῦν καρπὸν σαπρὸν, οὐδὲ πάλιν δένδρον σαπρὸν ποιοῦν καρπὸν καλόν. **44** ἕκαστον γὰρ δένδρον ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ γινώσκεται· οὐ γὰρ ἐξ ἀκανθῶν συλλέγουσιν σῦκα, οὐδὲ ἐκ βᾶτου σταφυλὴν τρυγῶσιν. **45** ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας προφέρει τὸ ἀγαθόν, καὶ ὁ πονηρὸς ἐκ τοῦ πονηροῦ προφέρει τὸ πονηρόν· ἐκ γὰρ περισσεύματος καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ. **46** Τί δέ με καλεῖτε, κύριε κύριε, καὶ οὐ ποιεῖτε ἃ λέγω; **47** πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρὸς με καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων καὶ ποιῶν αὐτούς, ὑποδείξω ὑμῖν τίνι ἔστιν ὅμοιος· **48** ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν, ὃς ἔσκαψεν καὶ ἐβάθυνεν καὶ ἔθηκεν θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν· πλημμύρης δὲ γενομένης προσέρηξεν ὁ ποταμὸς τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἴσχυσεν σαλευῖσαι αὐτὴν διὰ τὸ καλῶς οἰκοδομηθῆσαι αὐτήν. **49** ὁ δὲ ἀκούσας καὶ μὴ ποιήσας ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομήσαντι οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς

θεμελίου, ἧ προσέρηξεν ὁ ποταμός, καὶ οἰκίας ἐκείνης μέγα.

7 Ἐπειδὴ ἐπλήρωσεν πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν εἰς Καφαρναοῦμ. **2** Ἐκατοντάρχου δέ τινας δοῦλος κακῶς ἔχων ἡμελλεν τελευτᾶν, ὃς ἦν αὐτῷ ἔντιμος. **3** ἀκούσας δὲ περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων, ἐρωτῶν αὐτὸν ὅπως ἐλθὼν διασώσῃ τὸν δοῦλον αὐτοῦ. **4** οἱ δὲ παραγενόμενοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν ἠρώτων αὐτὸν σπουδαίως, λέγοντες ὅτι ἄξιός ἐστιν ᾧ παρέξῃ τοῦτο· **5** ἀγαπᾷ γὰρ τὸ ἔθνος ἡμῶν, καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ᾠκοδόμησεν ἡμῖν. **6** ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπορεύετο σὺν αὐτοῖς· ἤδη δὲ αὐτοῦ οὐ μακρὰν ἀπέχοντος τῆς οἰκίας ἔπεμψεν φίλους ὁ ἑκατοντάρχης λέγων· κύριε, μὴ σκύλλου· οὐ γὰρ ἱκανός εἰμι ἵνα ὑπὸ τὴν στέγην μου εἰσέλθῃς· **7** διὸ οὐδὲ ἑμαυτὸν ἠξίωσα πρὸς σὲ ἐλθεῖν· ἀλλὰ εἶπέ μοι λόγῳ, καὶ ἰαθῆτω ὁ παῖς μου. **8** καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν τασσόμενος, ἔχων ὑπ' ἑμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ, πορεύθητι, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλῳ ἔρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου· ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. **9** ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν αὐτόν, καὶ στραφεὶς τῷ ἀκολουθοῦντι αὐτῷ ὄχλῳ εἶπεν· λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τσοσάτην πίστιν εὔρον. **10** καὶ ὑποστρέψαντες εἰς τὸν οἶκον οἱ πεμφθέντες εὔρον τὸν δοῦλον ὑγιαίνοντα. **11** Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἐξῆς ἐπορεύθη εἰς πόλιν καλουμένην Ναὶν, καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ

ίκανοί καί ὄχλος πολύς. **12** ὡς δὲ ἤγγισεν Ἰωάννου ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς τῆ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ ἐξεκομίζετο ὄχλος περὶ Ἰωάννου τί ἐξεληλύθατε τεθνηκῶς μονογενῆς υἱὸς τῆ μητρὶ αὐτοῦ, εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι; κάλαμον καὶ αὐτὴ ἦν χίρα, καὶ ὄχλος τῆς πόλεως ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; **25** ἀλλὰ τί ἱκανὸς ἦν σὺν αὐτῇ. **13** καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ ἐξεληλύθατε ἰδεῖν; ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς κύριος ἐσπλαγχνίσθη ἐπ’ αὐτὴν καὶ εἶπεν ἱματίοις ἡμφιεσμένον; ἰδοὺ οἱ ἐν ἱματισμῷ αὐτῇ μὴ κλαῖε. **14** καὶ προσελθὼν ἦψατο ἐνδόξω καὶ τρυφῇ ὑπάρχοντες ἐν τοῖς τῆς σοροῦ, οἱ δὲ βαστάζοντες ἔστησαν, βασιλεῖοις εἰσίν. **26** ἀλλὰ τί ἐξεληλύθατε καὶ εἶπεν· νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγένεθι. ἰδεῖν; προφήτην; ναί, λέγω ὑμῖν, καὶ **15** καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς καὶ ἤρξατο περισσότερον προφήτου. **27** οὗτός ἐστιν περὶ λαλεῖν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ. οὗ γέγραπται· ἰδοὺ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν **16** ἔλαβεν δὲ φόβος ἅπαντας, καὶ ἐδόξαζον μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὸν θεὸν λέγοντες ὅτι προφήτης μέγας τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου. **28** λέγω ὑμῖν, ἠγέρθη ἐν ἡμῖν, καὶ ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ θεὸς μείζων ἐν γεννητοῖς γυναικῶν προφήτης τὸν λαὸν αὐτοῦ. **17** καὶ ἐξῆλθεν ὁ λόγος Ἰωάννου οὐδεὶς ἐστὶν ὁ δὲ μικρότερος ἐν οὗτος ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ περὶ αὐτοῦ καὶ τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ μείζων αὐτοῦ ἐστίν. πάσῃ τῇ περιχώρῳ. **18** Καὶ ἀπήγγειλαν **29** καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας καὶ οἱ τελῶναι Ἰωάννῃ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων ἐδικαίωσαν τὸν θεόν, βαπτισθέντες τὸ τούτων. **19** καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς βάπτισμα Ἰωάννου· **30** οἱ δὲ Φαρισαῖοι τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὁ Ἰωάννης ἔπεμψεν καὶ οἱ νομικοὶ τὴν βουλήν τοῦ θεοῦ πρὸς τὸν κύριον λέγων· σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος ἠθέτησαν εἰς ἑαυτούς, μὴ βαπτισθέντες ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν; **20** παραγενόμενοι ὑπ’ αὐτοῦ. **31** Τίνι οὖν ὁμοιώσω τοὺς δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνδρες εἶπαν· Ἰωάννης ὁ ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ τίνι βαπτιστὴς ἀπέσταλκεν ἡμᾶς πρὸς σὲ λέγων· εἰσίν ὅμοιοι; **32** ὅμοιοι εἰσίν παιδίοις τοῖς σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν; ἐν ἀγορᾷ καθημένοις καὶ προσφωνοῦσιν **21** ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐθεράπευσεν ἀλλήλοις, λέγοντες ἠυλίσαμεν ὑμῖν καὶ πολλοὺς ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων καὶ οὐκ ὠρχήσασθε, ἐθρηνησαμεν καὶ οὐκ πνευμάτων πονηρῶν, καὶ τυφλοῖς πολλοῖς ἐκλαύσατε. **33** ἐλήλυθεν γὰρ Ἰωάννης ὁ ἐχαρίσατο βλέπειν. **22** καὶ ἀποκριθεὶς βαπτιστὴς μὴ ἐσθίων ἄρτον μηδὲ πίνων εἶπεν αὐτοῖς πορευθέντες ἀπαγγείλατε οἶνον, καὶ λέγετε· δαιμόνιον ἔχει. **34** Ἰωάννῃ ἃ εἶδετε καὶ ἠκούσατε, ὅτι τυφλοὶ ἐλήλυθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων ἀναβλέπουσιν, χωλοὶ περιπατοῦσιν, λεπροὶ καὶ πίνων, καὶ λέγετε· ἰδοὺ ἄνθρωπος καθαρίζονται κωφοὶ ἀκούουσιν, νεκροὶ φάγος καὶ οἰνοπότης, φίλος τελωνῶν καὶ ἐγείρονται, πτωχοὶ εὐαγγελίζονται· **23** καὶ ἁμαρτωλῶν. **35** καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ τῶν τέκνων αὐτῆς πάντων. **36** Ἡρώτα δὲ ἐν ἐμοί. **24** Ἀπελθόντων δὲ τῶν ἀγγέλων τις αὐτὸν τῶν Φαρισαίων ἵνα φάγῃ μετ’

αὐτοῦ· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸν οἶκον τοῦ εἶπεν δὲ αὐτῆ· ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι. Φαρισαίου κατεκλίθη. **37** καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἣτις **49** καὶ ἤρξαντο οἱ συνανακείμενοι λέγειν ἦν ἐν τῇ πόλει ἁμαρτωλός, καὶ ἐπιγνοῦσα ἐν ἑαυτοῖς· τίς οὗτός ἐστιν, ὃς καὶ ἁμαρτίας ὅτι κατάκειται ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου, ἀφήσιν; **50** εἶπεν δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα κομίσασα ἀλάβαστρον μύρου **38** καὶ στᾶσα ἢ πίστις σου σέσωκέν σε, πορεύου εἰς ὀπίσω παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ κλαίουσα, εἰρήνην.

τοῖς δάκρυσιν ἤρξατο βρέχειν τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ταῖς θριξίν τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμαξεν, καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ἤλειπεν τῷ μύρῳ. **39** ἰδὼν δὲ ὁ Φαρισαῖος ὁ καλέσας αὐτὸν εἶπεν ἐν ἑαυτῷ λέγων· οὗτος εἰ ἦν προφήτης, ἐγίνωσκεν ἂν τίς καὶ ποταπὴ ἢ γυνὴ ἣτις ἄπτεται αὐτοῦ, ὅτι ἁμαρτωλός ἐστιν. **40** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτόν· Σίμων, ἔχω σοί τι εἰπεῖν. ὁ δὲ διδάσκαλε, εἰπέ, φησίν. **41** Δύο χρεοφειλέται ἦσαν δανιστῆ τινι· ὁ εἷς ὤφειλεν δηνάρια πεντακόσια, ὁ δὲ ἕτερος πεντήκοντα. **42** μὴ ἐχόντων αὐτῶν ἀποδοῦναι ἀμφοτέροις ἐχαρίσατο. τίς οὖν αὐτῶν πλεῖον ἀγαπήσει αὐτόν; **43** ἀποκριθεὶς Σίμων εἶπεν· ὑπολαμβάνω ὅτι ὧ τὸ πλεῖον ἐχαρίσατο. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· ὀρθῶς ἔκρινας. **44** καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα τῷ Σίμωνι ἔφη· βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖκα; εἰσηλθόν σου εἰς τὴν οἰκίαν, ὕδωρ μου ἐπὶ τοὺς πόδας οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ τοῖς δάκρυσιν ἔβρεξέν μου τοὺς πόδας καὶ ταῖς θριξίν αὐτῆς ἐξέμαξεν. **45** φίλημά μοι οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ ἀφ' ἧς εἰσηλθὼν οὐ διέλειπεν καταφιλοῦσά μου τοὺς πόδας. **46** ἐλαίῳ τὴν κεφαλὴν μου οὐκ ἤλειψας· αὕτη δὲ μύρῳ ἤλειψεν μου τοὺς πόδας. **47** οὗ χάριν, λέγω σοι, ἀφέωνται αὐτῆς αἱ ἁμαρτίαι αἱ πολλάι, ὅτι ἠγάπησεν πολὺ· ὧ δὲ ὀλίγον ἀφίεται, ὀλίγον ἀγαπᾷ. **48**

8 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς καὶ αὐτὸς διώδευεν κατὰ πόλιν καὶ κώμην κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, καὶ οἱ δώδεκα σὺν αὐτῷ, **2** καὶ γυναῖκές τινες αἱ ἦσαν τεθεραπευμέναι ἀπὸ πνευμάτων πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν, Μαρία ἢ καλουμένη Μαγδαληνὴ, ἀφ' ἧς δαιμόνια ἐπτὰ ἐξεληλύθει, **3** καὶ Ἰωάννα γυνὴ Χουζᾶ ἐπιτρόπου Ἡρώδου καὶ Σουσάννα καὶ ἕτεροι πολλοί, αἵτινες δηκόνουν αὐτοῖς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς. **4** Συνιόντος δὲ ὄχλου πολλοῦ καὶ τῶν κατὰ πόλιν ἐπιπορευομένων πρὸς αὐτὸν εἶπεν διὰ παραβολῆς· **5** ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι τὸν σπόρον αὐτοῦ. καὶ ἐν τῷ σπεῖρειν αὐτὸν ὁ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ κατεπατήθη καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτό· **6** καὶ ἕτερον κατέπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ φυὲν ἐξηράνθη διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα· **7** καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμφυεῖσαι αἱ ἀκανθαὶ ἀπέπνιξαν αὐτό· **8** καὶ ἕτερον ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, καὶ φυὲν ἐποίησεν καρπὸν ἑκατονταπλασίονα. ταῦτα λέγων ἐφώνει· ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω. **9** Ἐπρωτῶν δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τίς αὕτη εἶη ἢ παραβολή. **10** ὁ δὲ εἶπεν· ὑμῖν δέδοται γινῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς,

ἵνα βλέποντες μὴ βλέπωσιν καὶ ἀκούοντες αὐτὸς ἐνέβη εἰς πλοῖον καὶ οἱ μαθηταὶ μὴ συνιῶσιν. **11** ἔστιν δὲ αὕτη ἡ παραβολή. αὐτοῦ, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοῦς· διέλθωμεν ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ. **12** οἱ δὲ εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης· καὶ ἀνήχθησαν. παρὰ τὴν ὁδὸν εἰσὶν οἱ ἀκούσαντες, εἶτα **23** πλεόντων δὲ αὐτῶν ἀφύπνωσεν· καὶ ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ αἶρει τὸν λόγον ἀπὸ κατέβη λαῖλαψ ἀνέμου εἰς τὴν λίμνην, τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες καὶ συνεπληροῦντο καὶ ἐκινδύνευον. **24** σωθῶσιν. **13** οἱ δὲ ἐπὶ τὴν πέτραν οἱ προσελθόντες δὲ διήγειραν αὐτὸν λέγοντες· ὅταν ἀκούσωσιν μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν ἐπιστάτα ἐπιστάτα, ἀπολλύμεθα. ὁ δὲ λόγον, καὶ οὗτοι ρίζαν οὐκ ἔχουσιν, οἱ διεγερθεὶς ἐπέτιμῃσεν τῷ ἀνέμῳ καὶ τῷ πρὸς καιρὸν πιστεύουσιν καὶ ἐν καιρῷ κλύδωνι τοῦ ὕδατος· καὶ ἐπαύσαντο, καὶ πειρασμοῦ ἀφίστανται. **14** τὸ δὲ εἰς τὰς ἐγένετο γαλήνη. **25** εἶπεν δὲ αὐτοῖς· ποῦ ἡ ἀκάνθας πεσόν, οὗτοι εἰσὶν οἱ ἀκούσαντες, πίστις ὑμῶν; φοβηθέντες δὲ ἐθαύμασαν, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλούτου καὶ ἡδονῶν λέγοντες πρὸς ἀλλήλους· τίς ἄρα οὗτός τοῦ βίου πορευόμενοι συνπνίγονται καὶ ἐστίν, ὅτι καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιτάσσει καὶ οὐ τελεσφοροῦσιν. **15** τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ τῷ ὕδατι, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ; **26** γῆ, οὗτοι εἰσὶν οἵτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ Καὶ κατέπλευσαν εἰς τὴν χώραν τῶν ἀγαθῆ ἀκούσαντες τὸν λόγον κατέχουσιν Γεργεσηνῶν, ἥτις ἐστὶν ἀντιπέρα τῆς καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ. **16** Οὐδεὶς Γαλιλαίας. **27** ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν δὲ λύχνον ἄψα καλύπτει αὐτὸν σκευεὶ ἢ ὑπήντησεν ἀνὴρ τις ἐκ τῆς πόλεως ἔχων ὑποκάτω κλίνης τίθησιν, ἀλλ' ἐπὶ λυχνίας δαιμόνια, καὶ χρόνῳ ἱκανῷ οὐκ ἐνεδύσατο τίθησιν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι βλέπωσιν ἱμάτιον, καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν ἀλλ' ἐν τοῖς τὸ φῶς. **17** οὐ γὰρ ἐστὶν κρυπτὸν ὃ οὐ μνήμασιν. **28** ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν ἀνακράζας φανερόν γενήσεται, οὐδὲ ἀπόκρυφον ὃ προσέπεσεν αὐτῷ καὶ φωνῇ μεγάλῃ εἶπεν· οὐ μὴ γνωσθῆ καὶ εἰς φανερόν ἔλθῃ. **18** τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ θεοῦ τοῦ βλέπετε οὖν πῶς ἀκούετε· ὃς ἂν γὰρ ἔχη, ὑψίστου; δέομαί σου, μὴ με βασανίσῃς. δοθήσεται αὐτῷ, καὶ ὃς ἂν μὴ ἔχη, καὶ **29** παρήγγελλεν γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ὃ δοκεῖ ἔχειν ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. **19** ἀκαθάρτῳ ἐξελεθῆν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου· Παρεγένετο δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηπάκει αὐτόν, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠδύναντο καὶ ἐδεσμεύετο ἀλύσεσιν καὶ πέδαις συντυχεῖν αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον. **20** ἀπηγγέλη φυλασσόμενος, καὶ διαρρήσων τὰ δεσμὰ δὲ αὐτῷ ὅτι ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοὶ ἠλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαιμονίου εἰς τὰς σου ἐστήκασιν ἕξω ἰδεῖν σε θέλοντες. **21** ἐρήμους. **30** ἐπρωτίησεν δὲ αὐτόν ὁ Ἰησοῦς ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς αὐτοῦς· μήτηρ λέγων· τί σοι ὄνομά ἐστιν; ὁ δὲ εἶπεν, μου καὶ ἀδελφοί μου οὗτοι εἰσὶν οἱ τὸν λεγιῶν, ὅτι εἰσηλθεν δαιμόνια πολλὰ εἰς λόγον τοῦ θεοῦ ἀκούοντες καὶ ποιοῦντες. αὐτόν. **31** καὶ παρεκάλουν αὐτόν ἵνα μὴ **22** Ἐγένετο δὲ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν καὶ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελθεῖν.

(Abyssos g12) 32 ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων ὑπάγειν αὐτὸν οἱ ὄχλοι συνένιγον αὐτόν. ἱκανῶν βοσκομένων ἐν τῷ ὄρει, καὶ 43 καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἀπὸ παρεκάλεσαν αὐτὸν ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς ἐτῶν δώδεκα, ἥτις ἰατροῖς προσαναλώσασα εἰς ἐκείνους εἰσελθεῖν. καὶ ἐπέτρεψεν ὅλον τὸν βίον οὐκ ἴσχυσεν ἀπ' οὐδενὸς αὐτοῖς. 33 ἐξελθόντα δὲ τὰ δαιμόνια θεραπευθῆναι, 44 προσελθοῦσα ὀπισθεν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου εἰσηλθον εἰς τοὺς ἦψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ καὶ παραχρῆμα ἔστη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην καὶ ἀπεπνίγη. αὐτῆς. 45 καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τίς ὁ ἀψάμενός 34 ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοντες τὸ γεγονός μου; ἀρνούμενων δὲ πάντων εἶπεν ὁ ἔφυγον καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ· ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. 35 ἐξήλθον δὲ ἰδεῖν συνεχουσίν σε καὶ ἀποθλίβουσιν. 46 ὁ τὸ γεγονός, καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· ἦψατό μου τις ἐγὼ γὰρ καὶ εὗρον καθήμενον τὸν ἄνθρωπον, ἀφ' ἔγνω δύναμιν ἐξεληλυθυῖαν ἀπ' ἐμοῦ. οὗ τὰ δαιμόνια ἐξήλθεν, ἱματισμένον καὶ 47 ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι οὐκ ἔλαθεν, σωφρονοῦντα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, τρέμουσα ἦλθεν καὶ προσπεσοῦσα αὐτῷ καὶ ἐφοβήθησαν. 36 ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς δι' ἣν αἰτίαν ἦψατο αὐτοῦ ἀπήγγειλεν οἱ ἰδόντες πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονισθεὶς. ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ ὡς ἰάθη 37 καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν ἅπαν τὸ πλῆθος παραχρῆμα. 48 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· θυγάτερ, τῆς περιχώρου τῶν Γεργεσηνῶν ἀπελθεῖν ἡ πίστις σου σέσωκέν σε· πορεύου εἰς ἀπ' αὐτῶν, ὅτι φόβῳ μεγάλῳ συνείχοντο· εἰρήνην. 49 Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχεται αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς πλοῖον ὑπέστρεψεν. 38 τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου λέγων ὅτι ἐδέετο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ ἀφ' οὗ ἐξεληλύθει τέθηκεν ἡ θυγάτηρ σου, μηκέτι σκύλλε τὰ δαιμόνια, εἶναι σὺν αὐτῷ· ἀπέλυσεν τὸν διδάσκαλον. 50 ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας δὲ αὐτὸν λέγων· 39 ὑπόστρεφε εἰς τὸν ἀπεκρίθη αὐτῷ· μὴ φοβοῦ· μόνον πίστευσον, οἰκόν σου, καὶ διηγοῦ ὅσα σοι ἐποίησεν ὁ καὶ σωθήσεται. 51 ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν θεός. καὶ ἀπῆλθεν, καθ' ὅλην τὴν πόλιν οὐκ ἀφήκεν εἰσελθεῖν τινα σὺν αὐτῷ εἰ κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. μὴ Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον καὶ 40 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ὑποστρέφειν τὸν τὸν πατέρα τῆς παιδὸς καὶ τὴν μητέρα. 52 Ἰησοῦν ἀπεδέξατο αὐτὸν ὁ ὄχλος· ἦσαν ἔκκλειον δὲ πάντες καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν. ὁ γὰρ πάντες προσδοκῶντες αὐτόν. 41 καὶ δὲ εἶπεν· μὴ κλαίετε· οὐκ ἀπέθανεν ἀλλὰ ἰδοὺ ἦλθεν ἀνὴρ ᾧ ὄνομα Ἰάειρος, καὶ καθεύδει. 53 καὶ κατεγέλων αὐτοῦ, εἰδότες αὐτὸς ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχεν· καὶ ὅτι ἀπέθανεν. 54 αὐτὸς δὲ κρατήσας τῆς πεσῶν παρὰ τοὺς πόδας Ἰησοῦ παρεκάλει χειρὸς αὐτῆς ἐφώνησεν λέγων· ἡ παῖς, αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, 42 ἐγεῖρου. 55 καὶ ἐπέστρεψεν τὸ πνεῦμα ὅτι θυγάτηρ μονογενῆς ἦν αὐτῷ ὡς ἐτῶν αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παραχρῆμα, καὶ διέταξεν δώδεκα καὶ αὐτὴ ἀπέθνησκεν. ἐν δὲ τῷ αὐτῇ δοθῆναι φαγεῖν. 56 καὶ ἐξέστησαν

οί γονεῖς αὐτῆς· ὁ δὲ παρήγγειλεν αὐτοῖς μηδενὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός.

9 Συνκαλεσάμενος δὲ τοὺς δώδεκα ἔδωκεν αὐτοῖς δύναμιν καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια καὶ νόσους θεραπεύειν, **2** καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρύσσειν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ καὶ ἰᾶσθαι, **3** καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· μηδὲν αἴρετε εἰς τὴν ὁδόν, μήτε ῥάβδον μήτε πήραν μήτε ἄρτον μήτε ἀργύριον, μήτε ἀνὰ δύο χιτῶνας ἔχειν. **4** καὶ εἰς ἣν ἂν οἰκίαν εἰσέλθητε, ἐκεῖ μένετε καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε. **5** καὶ ὅσοι ἂν μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης καὶ τὸν κονιορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἀποτινάσσετε εἰς μαρτύριον ἐπ’ αὐτούς. **6** ἐξερχόμενοι δὲ διήρχοντο κατὰ τὰς κώμας εὐαγγελιζόμενοι καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ. **7** Ἦκουσεν δὲ Ἡρώδης ὁ τετραάρχης τὰ γινόμενα πάντα, καὶ διηπόρει διὰ τὸ λέγεσθαι ὑπὸ τινῶν ὅτι Ἰωάννης ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, **8** ὑπὸ τινῶν δὲ ὅτι Ἡλείας ἐφάνη, ἄλλων δὲ ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. **9** εἶπεν δὲ Ἡρώδης Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα· τίς δέ ἐστιν οὗτος περὶ οὗ ἀκούω τοιαῦτα; καὶ ἐζήτει ἰδεῖν αὐτόν. **10** Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστολοι διηγήσαντο αὐτῷ ὅσα ἐποίησαν. καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ὑπεχώρησεν κατ’ ἰδίαν εἰς πόλιν καλουμένην Βηθσαϊδά. **11** οἱ δὲ ὄχλοι γνόντες ἠκολούθησαν αὐτῷ, καὶ ἀποδεξάμενος αὐτοὺς ἐλάλει αὐτοῖς περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, καὶ τοὺς χρεῖαν ἔχοντας θεραπείας ἰᾶτο. **12** ἡ δὲ ἡμέρα ἤρξατο κλίνειν· προσελθόντες δὲ οἱ δώδεκα εἶπον αὐτῷ· ἀπόλυσον τὸν ὄχλον, ἵνα πορευθέντες εἰς τὰς κύκλω κώμας

καὶ ἀγροὺς καταλύσωσιν καὶ εὕρωσιν ἐπισιτισμόν, ὅτι ὤδε ἐν ἐρήμῳ τόπῳ ἐσμέν. **13** εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς· δότε αὐτοῖς φαγεῖν ὑμεῖς, οἱ δὲ εἶπαν· οὐκ εἰσὶν ἡμῖν πλεῖον ἢ ἄρτοι πέντε καὶ ἰχθύες δύο, εἰ μήτι πορευθέντες ἡμεῖς ἀγοράσωμεν εἰς πάντα τὸν λαὸν τοῦτον βρώματα. **14** ἦσαν δὲ ὡσεὶ ἄνδρες πεντακισχίλιοι. εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· κατακλίνατε αὐτοὺς κλισίας ἀνὰ πεντήκοντα. **15** καὶ ἐποίησαν οὕτως καὶ κατέκλιναν ἅπαντας. **16** λαβὼν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν αὐτοὺς καὶ κατέκλασεν, καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς παραθεῖναι τῷ ὄχλῳ. **17** καὶ ἔφαγον καὶ ἐχορτάσθησαν πάντες, καὶ ἦρθη τὸ περισσεῦσαν αὐτοῖς κλασμάτων, κόφινοι δώδεκα. **18** Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν προσευχόμενον κατὰ μόνας συνῆσαν αὐτῷ οἱ μαθηταί, καὶ ἐπρωτότησεν αὐτοὺς λέγων· τίνα με οἱ ὄχλοι λέγουσιν εἶναι; **19** οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπαν· Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν, ἄλλοι δὲ Ἡλείαν, ἄλλοι δὲ ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. **20** εἶπεν δὲ αὐτοῖς ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; Πέτρος δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· τὸν Χριστὸν τοῦ θεοῦ. **21** ὁ δὲ ἐπιτιμῆσας αὐτοῖς παρήγγειλεν μηδενὶ λέγειν τοῦτο, **22** εἰπὼν ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι. **23** Ἐλεγεν δὲ πρὸς πάντας· εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἔρχεσθαι, ἀρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καθ’ ἡμέραν, καὶ ἀκολουθεῖτω

μοι. 24 ὃς γὰρ ἐὰν θέλῃ τὴν ψυχὴν φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς μου ὁ ἐκλελεγμένος, ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, αὐτοῦ ἀκούετε. 36 καὶ ἐν τῷ γενέσθαι τὴν οὗτος σώσει αὐτήν. 25 τί γὰρ ὠφελεῖται φωνὴν εὐρέθῃ Ἰησοῦς μόνος, καὶ αὐτοὶ ἄνθρωπος κερδήσας τὸν κόσμον ὅλον, ἐσίγησαν καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν ἐκείναις ἑαυτὸν δὲ ἀπολέσας ἢ ζημιωθεῖς; 26 ὃς ταῖς ἡμέραις οὐδὲν ὦν ἐώρακαν. 37 Ἐγένετο γὰρ ἂν ἐπαισχυνθῆ με καὶ τοὺς ἐμοὺς δὲ τῇ ἐξῆς ἡμέρᾳ κατελθόντων αὐτῶν λόγους, τοῦτον ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τοῦ ὄρους συνήντησεν αὐτῷ ὄχλος ἐπαισχυνθήσεται, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ πολὺς. 38 καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ὄχλου αὐτοῦ καὶ τοῦ πατρὸς καὶ τῶν ἀγίων ἐβόησεν λέγων· διδάσκαλε, δέομαί σου ἀγγέλων. 27 λέγω δὲ ὑμῖν ἀληθῶς, εἰσὶν ἐπιβλέψαι ἐπὶ τὸν υἱὸν μου, ὅτι μονογενὴς τινες τῶν αὐτοῦ ἐστηκότων οἱ οὐ μὴ μοί ἐστιν, 39 καὶ ἰδοὺ πνεῦμα λαμβάνει γεύσονται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν τὴν αὐτόν καὶ ἐξαίφνης κράζει καὶ σπαράσσει βασιλείαν τοῦ θεοῦ. 28 Ἐγένετο δὲ μετὰ αὐτὸν μετὰ ἀφροῦ, καὶ μόγις ἀποχωρεῖ ἀπ' τοὺς λόγους τούτους, ὡσεὶ ἡμέρᾳ ὀκτώ, αὐτοῦ συντριβὸν αὐτόν. 40 καὶ ἐδεήθη καὶ παραλαβὼν Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ τῶν μαθητῶν σου ἵνα ἐκβάλωσιν αὐτό, καὶ Ἰάκωβον ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. οὐκ ἠδυνήθησαν. 41 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς 29 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ προσεύχασθαι αὐτὸν εἶπεν· ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, τὸ εἶδος τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἕτερον καὶ ἕως πότε ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς καὶ ἀνέξομαι ὁ ἱματισμὸς αὐτοῦ λευκὸς ἐξαστράπτων. ὑμῶν; προσάγαγε ὧδε τὸν υἱὸν σου. 42 ἔτι 30 καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο συνελάλουν αὐτῷ, δὲ προσερχομένου αὐτοῦ ἔρρηξεν αὐτὸν τὸ οἴτινες ἦσαν Μωϋσῆς καὶ Ἡλείας, 31 οἱ δαιμόνιον καὶ συνεσπάραξεν· ἐπετίμησεν ὀφθέντες ἐν δόξῃ ἔλεγον τὴν ἕξοδον αὐτοῦ, δὲ ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, ἦν ἡμελλεν πληροῦν ἐν Ἱερουσαλήμ. καὶ ἰάσατο τὸν παῖδα καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸν 32 ὁ δὲ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἦσαν τῷ πατρὶ αὐτοῦ. 43 ἐξεπλήρσοντο δὲ βεβαρημένοι ὑπνω διαγρηγορήσαντες δὲ πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ θεοῦ. εἶδαν τὴν δόξαν αὐτοῦ καὶ τοὺς δύο ἄνδρας Πάντων δὲ θαυμαζόντων ἐπὶ πᾶσιν οἷς τοὺς συνεστῶτας αὐτῷ. 33 καὶ ἐγένετο ἐποίει, εἶπεν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· 44 ἐν τῷ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ θέσθε ὑμεῖς εἰς τὰ ὄρα ὑμῶν τοὺς λόγους εἶπεν ὁ Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν· ἐπιστάτα, τούτους· ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε εἶναι, καὶ ποιήσωμεν παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων. 45 σκηνὰς τρεῖς, μίαν σοὶ καὶ μίαν Μωϋσεῖ οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἦν καὶ μίαν Ἡλεία, μὴ εἰδὼς ὃ λέγει. 34 ταῦτα παρακεκαλυμμένον ἀπ' αὐτῶν ἵνα μὴ δὲ αὐτοῦ λέγοντος ἐγένετο νεφέλη καὶ αἴσθωνται αὐτό, καὶ ἐφοβοῦντο ἐρωτῆσαι ἐπεσκίαζεν αὐτούς· ἐφοβήθησαν δὲ ἐν τῷ αὐτὸν περὶ τοῦ ῥήματος τούτου. 46 εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν νεφέλην. 35 καὶ Εἰσηλθεν δὲ διαλογισμὸς ἐν αὐτοῖς, τὸ

τίς ἂν εἶη μείζων αὐτῶν. 47 ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπελθόντι θάψαι τὸν πατέρα μου. 60 εἶπεν εἰδὼς τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν, δὲ αὐτῶ· ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἐπιλαβόμενος παιδίου ἔστησεν αὐτὸ παρ' ἑαυτῶν νεκρούς, σὺ δὲ ἀπελθὼν διάγγελλε ἑαυτῶ, 48 καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὅς ἐὰν δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. 61 εἶπεν δὲ καὶ τοῦτο τὸ παιδίον ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ ἕτερος ἀκολουθήσω σοι, κύριε· πρῶτον δέχεται καὶ ὅς ἂν ἐμὲ δέξηται, δέχεται δὲ ἐπίτρεψόν μοι ἀποτάξασθαι τοῖς εἰς τὸν ἀποστειλαντά με· ὁ γὰρ μικρότερος τὸν οἶκόν μου. 62 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ μέγας. 49 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶπεν ἐπιστάτα, εἶδομέν τινα ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου εὐθετός ἐστιν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ.

10 Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνέδειξεν ὁ κύριος καὶ ἑτέρους ἑβδομήκοντα, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνά δύο πρὸ προσώπου αὐτοῦ εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον οὗ ἤμελλεν αὐτὸς ἔρχεσθαι. 2 ἔλεγεν δὲ πρὸς αὐτούς ὁ μὲν θερισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἔργαται ὀλίγοι· δεήθητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἔργατας ἐκβάλη εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. 3 ὑπάγετε· ἰδοὺ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς ἄρνας ἐν μέσῳ λύκων. 4 μὴ βαστάζετε βαλλάντιον, μὴ πήραν, μὴ ὑποδήματα· μηδένα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀσπάσησθε. 5 εἰς ἣν δ' ἂν εἰσέλθητε οἰκίαν, πρῶτον λέγετε· εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ. 6 καὶ ἐὰν ἡ ἐκεῖ υἱὸς εἰρήνης, ἐπαναπαῖσεται ἐπ' αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν· εἰ δὲ μήγε, ἐφ' ὑμᾶς ἀνακάμψει. 7 ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε, ἔσθοντες καὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν· ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. μὴ μεταβαίνετε ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν. 8 καὶ εἰς ἣν ἂν πόλιν εἰσέρχησθε καὶ δέχωνται ὑμᾶς, ἐσθίετε τὰ παρατιθέμενα ὑμῖν, 9 καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς, καὶ λέγετε αὐτοῖς ἡγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. 10 εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν εἰσέλθητε καὶ μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξεληθόντες εἰς τὰς πλατείας

αὐτῆς εἶπατε· **11** καὶ τὸν κονιορτὸν τὸν καὶ οὐδεὶς γινώσκει τίς ἐστὶν ὁ υἱὸς εἰ μὴ ὁ κολληθέντα ἡμῖν ἐκ τῆς πόλεως ὑμῶν εἰς πατῆρ, καὶ τίς ἐστὶν ὁ πατῆρ εἰ μὴ ὁ υἱὸς τοὺς πόδας ἀπομασσομέθα ὑμῖν· πλὴν τοῦτο καὶ ᾧ ἐὰν βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι. **23** γινώσκετε ὅτι ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς κατ' ἰδίαν **12** λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι Σοδόμοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ εἶπεν· μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ βλέποντες ἐκείνη ἀνεκτότερον ἔσται ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. ἂ βλέπετε. **24** λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ **13** Οὐαὶ σοι, Χοραζεὶν, οὐαὶ σοι Βηθσαϊδᾶ· προφητὰι καὶ βασιλεῖς ἠθέλησαν ἰδεῖν ἂ ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγενήθησαν αἱ ὑμεῖς βλέπετε, καὶ οὐκ ἴδαν, καὶ ἀκοῦσαι δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν ἂ ἀκούετε καὶ οὐκ ἤκουσαν. **25** Καὶ ἰδοὺ σάκκῳ καὶ σποδῶ καθήμενοι μετενόησαν. νομικός τις ἀνέστη ἐκπειράζων αὐτόν, **14** πλὴν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον λέγων διδάσκαλε, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον ἔσται ἐν τῇ κρίσει ἢ ὑμῖν. **15** καὶ σύ, κληρονομήσω; (αιθῆνος g166) **26** ὁ δὲ εἶπεν Καφαρναούμ, μὴ ἕως οὐρανοῦ ὑψωθήσῃ; πρὸς αὐτόν· ἐν τῷ νόμῳ τί γέγραπται; πῶς ἕως ἄδου καταβιβασθήσῃ. (Hadēs g86) **16** Ὁ ἀναγινώσκει; **27** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει, καὶ ὁ ἀθετῶν ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς ὑμᾶς ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν ἀθετεῖ καρδίας σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν τὸν ἀποστειλαντά με. **17** Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ὅλη τῇ ἰσχύϊ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου, ἐβδομήκοντα μετὰ χαρᾶς λέγοντες· κύριε, καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. **28** εἶπεν καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ δὲ αὐτῷ ὀρθῶς ἀπεκρίθης τοῦτο ποιεῖ, καὶ ὄνόματί σου. **18** εἶπεν δὲ αὐτοῖς ἐθεώρουν ζήσῃ. **29** ὁ δὲ θέλων δικαιῶσαι ἑαυτὸν εἶπεν τὸν σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πρὸς τὸν Ἰησοῦν· καὶ τίς ἐστίν μου πλησίον; πεσόντα. **19** ἰδοὺ δέδωκα ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν **30** ὑπολαβὼν ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ἄνθρωπός τις τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφρων καὶ σκορπίων, κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλήμ εἰς Ἱερειχώ, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ καὶ λησταῖς περιέπεσεν, οἱ καὶ ἐκδύσαντες οὐδὲν ἡμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσῃ. **20** πλὴν ἐν αὐτὸν καὶ πληγὰς ἐπιθέντες ἀπῆλθον, τούτῳ μὴ χαίρετε ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ἀφέντες ἡμιθανῆ. **31** κατὰ συγκυρίαν δὲ ὑποτάσσεται, χαίρετε δὲ ὅτι τὰ ὀνόματα ἱερέυς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ, καὶ ὑμῶν ἐν γέγραπται ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **21** Ἐν ἰδὼν αὐτὸν ἀντιπαρῆλθεν. **32** ὁμοίως δὲ καὶ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἠγαλλιάσατο ἐν τῷ πνεύματι Λευεΐτης γενόμενος κατὰ τὸν τόπον. ἐλθὼν τῷ ἀγίῳ καὶ εἶπεν· ἔξομολογοῦμαί σοι καὶ ἰδὼν ἀντιπαρῆλθεν. **33** Σαμαρίτης πάτερ, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι δέ τις ὁδεύων ἦλθεν κατ' αὐτὸν καὶ ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, ἰδὼν ἐσπλαγχνίσθη, **34** καὶ προσελθὼν καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπιόις· ναὶ ὁ πατῆρ, κατέδησεν τὰ τραύματα αὐτοῦ ἐπιχέων ὅτι οὕτως ἐγένετο εὐδοκία ἔμπροσθέν σου. ἔλαιον καὶ οἶνον, ἐπιβίβασας δὲ αὐτὸν **22** καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς εἶπεν· ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρός μου, πανδοκίον καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. **35** καὶ

ἐπὶ τὴν αὐριον ἐκβαλὼν δύο δηνάρια πρὸς αὐτούς· τίς ἐξ ὑμῶν ἔξει φίλον, καὶ ἔδωκεν τῷ πανδοχεῖ καὶ εἶπεν· ἐπιμελήθητι πορεύσεται πρὸς αὐτὸν μεσονυκτίου καὶ αὐτοῦ, καὶ ὃ τὶ ἀν προσδαπανήσης ἐγὼ εἶπη αὐτῷ· φίλε, χρῆσόν μοι τρεῖς ἄρτους, ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με ἀποδώσω σοι. **36** 6 ἐπειδὴ φίλος μου παρεγένετο ἐξ ὁδοῦ τίς τούτων τῶν τριῶν πλησίον δοκεῖ σοι πρὸς με καὶ οὐκ ἔχω ὃ παραθήσω αὐτῷ. **7** γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστὰς; κακέϊνος ἔσωθεν ἀποκριθεὶς εἶπη· μή μοι **37** ὁ δὲ εἶπεν· ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' κόπους παρέχε· ἤδη ἡ θύρα κέκλεισται, καὶ αὐτοῦ. εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· πορεύου τὰ παιδιά μου μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν κοίτην εἰσίν· καὶ σὺ ποίει ὁμοίως. **38** Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ οὐ δύναμαι ἀναστὰς δοῦναί σοι. **8** λέγω πορεύεσθαι αὐτούς καὶ αὐτὸς εἰσηλθεν εἰς ὑμῖν, εἰ καὶ οὐ δώσει αὐτῷ ἀναστὰς διὰ κώμην τινά· γυνὴ δὲ τις ὀνόματι Μάρθα τὸ εἶναι φίλον αὐτοῦ, διὰ γε τὴν ἀναιδίαν ὑπεδέξατο αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν. **39** καὶ αὐτοῦ ἐγερθεὶς δώσει αὐτῷ ὅσων χρῆζει. τῇδε ἦν ἀδελφὴ καλουμένη Μαριάμ, ἡ **9** Κἀγὼ ὑμῖν λέγω, αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται καὶ παρακαθεσθεῖσα πρὸς τοὺς πόδας τοῦ ὑμῖν· ζητεῖτε, καὶ εὐρήσετε· κρούετε, καὶ κυρίου ἤκουεν τὸν λόγον αὐτοῦ· **40** ἡ δὲ ἀνοιχθήσεται ὑμῖν. **10** πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν Μάρθα περιεσπᾶτο περὶ πολλὴν διακονίαν· λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὐρίσκει, καὶ τῷ ἐπιστᾶσα δὲ εἶπεν· κύριε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ κρούοντι ἀνοιχθήσεται. **11** τίνα δὲ ἐξ ὑμῶν ἀδελφὴ μου μόνην με κατέλιπεν διακονεῖν; τὸν πατέρα αἰτήσῃ ὁ υἱὸς ἄρτον, μὴ λίθον εἶπὸν οὖν αὐτῇ ἵνα μοι συναντιλάβηται. ἐπιδώσει αὐτῷ; ἡ καὶ ἰχθύν, μὴ ἀντὶ ἰχθύος **41** ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν αὐτῇ ὁ κύριος· ὄφιν αὐτῷ ἐπιδώσει; **12** ἡ καὶ αἰτήσῃ ὠόν, Μάρθα Μάρθα, μεριμνᾷς καὶ θορυβάζῃ περὶ μὴ ἐπιδώσει αὐτῷ σκορπίον; **13** εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὑπάρχοντες οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ ὁ ἐξ οὐρανοῦ δώσει πνεῦμα ἅγιον τοῖς αἰτουῦσιν αὐτόν. **14** Καὶ ἦν ἐκβάλλων δαιμόνιον, καὶ αὐτὸ ἦν κωφόν· ἐγένετο δὲ τοῦ δαιμονίου ἐξελθόντος ἐλάλησεν ὁ κωφός, καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι· **15** τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον· ἐν Βεελζεβούλ τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια· **16** ἔτεροι δὲ πειράζοντες σημεῖον ἐξ οὐρανοῦ ἐζήτουν παρ' αὐτοῦ. **17** αὐτὸς δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὰ διανοήματα εἶπεν αὐτοῖς· πᾶσα βασιλεία διαμερισθεῖσα ἐφ' ἑαυτὴν ἐρημοῦται, καὶ οἶκος ἐπὶ οἶκον πίπτει. **18** εἰ δὲ καὶ ὁ σατανᾶς ἐφ' ἑαυτὸν διμερίσθη, πῶς

11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ προσευχόμενον, ὡς ἐπαύσατο, εἶπέν τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν· κύριε, δίδαξον ἡμᾶς προσεύχεσθαι, καθὼς καὶ Ἰωάννης ἐδίδαξεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. **2** εἶπεν δὲ αὐτοῖς· ὅταν προσεύχησθε, λέγετε· πάτερ, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου· ἐλθάτω ἡ βασιλεία σου· **3** τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δίδου ἡμῖν τὸ καθ' ἡμέραν· **4** καὶ ἄφες ἡμῖν τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, καὶ γὰρ αὐτοὶ ἀφίομεν παντὶ ὀφείλοντι ἡμῖν· καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν. **5** Καὶ εἶπεν

σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ; ὅτι λέγετε ἔσται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τῇ γενεᾷ ἐν Βεελζεβούλ ἐκβάλλειν με τὰ δαιμόνια. ταύτη. **31** βασίλισσα νότου ἐγερθήσεται **19** εἰ δὲ ἐγὼ ἐν Βεελζεβούλ ἐκβάλλω τὰ ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς γενεᾶς δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν; ταύτης καὶ κατακρινεῖ αὐτούς· ὅτι ἦλθεν ἐκ δια τοῦτο αὐτοὶ κριταὶ ἔσονται ὑμῶν. **20** εἰ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν δὲ ἐν δακτύλῳ θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, Σολομῶνος, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Σολομῶνος ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ ὠδε. **32** ἄνδρες Νινευεῖται ἀναστήσονται θεοῦ. **21** Ὅταν ὁ ἰσχυρὸς καθωπλισμένος ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ φυλάσσει τὴν ἑαυτοῦ αὐλήν, ἐν εἰρήνῃ κατακρινούσιν αὐτήν· ὅτι μετενόησαν εἰς ἔστιν τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ· **22** ἐπὶ δὲ τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Ἰωνᾶ ἰσχυρότερος αὐτοῦ ἐπελθὼν νικήσῃ αὐτόν, ὠδε. **33** Οὐδεὶς λύχνον ἄψας εἰς κρύπτην τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ αἶρει ἐφ' ἧ ἔπεποιθει, τίθησιν οὐδὲ ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν καὶ τὰ σκῦλα αὐτοῦ διαδίδωσιν. **23** ὁ μὴ λυχνίαν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ φέγγος ὦν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἔστιν, καὶ ὁ μὴ βλέπωσιν. **34** ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει. **24** Ὅταν ὁ ὀφθαλμὸς σου. ὅταν ὁ ὀφθαλμὸς σου τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀπλοῦς ἧ, καὶ ὄλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνδρῶν τόπων ἔστιν· ἐπὶ δὲ πονηρὸς ἧ, καὶ τὸ σῶμά σου ζητοῦν ἀνάπαυσιν, καὶ μὴ εὐρίσκον, λέγει· σκοτεινόν. **35** σκόπει οὖν μὴ τὸ φῶς τὸ ἐν ὑποστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου ὅθεν ἐξῆλθον· σοὶ σκότος ἔστιν. **36** εἰ οὖν τὸ σῶμά σου **25** καὶ ἐλθὼν εὐρίσκει σεσαρωμένον καὶ ὄλον φωτεινόν, μὴ ἔχον τι μέρος σκοτεινόν, κεκοσμημένον. **26** τότε πορευέται καὶ ἔσται φωτεινὸν ὄλον ὡς ὅταν ὁ λύχνος τῇ παραλαμβάνει ἕτερα πνεύματα πονηρότερα ἀστραπῆ φωτίζη σε. **37** Ἐν δὲ τῷ λαλῆσαι ἑαυτοῦ ἐπτά, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐρωτᾷ αὐτόν Φαρισαῖος ὅπως ἀριστήσῃ ἐκεῖ, καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου παρ' αὐτῶ· εἰσελθὼν δὲ ἀνέπεσεν. **38** ὁ δὲ ἐκείνου χεῖρονα τῶν πρώτων. **27** Ἐγένετο Φαρισαῖος ἰδὼν ἐθαύμασεν ὅτι οὐ πρῶτον δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτόν ταῦτα ἐπάρασά τις ἐβαπτίσθη πρὸ τοῦ ἀρίστου. **39** εἶπεν δὲ ὁ φωνὴν γυνὴ ἐκ τοῦ ὄχλου εἶπεν αὐτῶ· κύριος πρὸς αὐτόν· νῦν ὑμεῖς οἱ Φαρισαῖοι μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε καὶ τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πίνακος μαστοὶ οὐς ἐθήλασας. **28** αὐτὸς δὲ εἶπεν· καθαρίζετε, τὸ δὲ ἔσωθεν ὑμῶν γέμει μενοῦν μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον ἀρπαγῆς καὶ πονηρίας. **40** ἄφρονες, οὐχ ὁ τοῦ θεοῦ καὶ φυλάσσοντες. **29** Τῶν δὲ ποιήσας τὸ ἔξωθεν καὶ τὸ ἔσωθεν ἐποίησεν; ὄχλων ἐπαθροισομένων ἤρξατο λέγειν· ἡ **41** πλὴν τὰ ἐνόησα δότε ἐλεημοσύνην, καὶ γενεὰ αὕτη γενεὰ πονηρὰ ἔστιν· σημεῖον ἰδοὺ πάντα καθαρὰ ὑμῖν ἔστιν. **42** ἀλλὰ οὐαὶ ζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ. **30** καθὼς γὰρ ἐγένετο ἡδύοσμον καὶ τὸ πῆγανον καὶ πᾶν λάχανον, Ἰωνᾶς τοῖς Νινευεῖταις σημεῖον, οὕτως καὶ παρέρχεσθε τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην

τοῦ θεοῦ ταῦτα ἔδει ποιῆσαι κάκεῖνα μὴ **12** Ἐν οἷς ἐπισυναχθεισῶν τῶν μυριάδων
 παρεῖναι. **43** οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, τοῦ ὄχλου, ὥστε καταπατεῖν ἀλλήλους,
 ὅτι ἀγαπάτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν ταῖς ἡρξάτο λέγειν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ
 συναγωγαῖς καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς πρῶτον προσέχετε ἑαυτοῖς ἀπὸ τῆς ζύμης
 ἀγοραῖς. **44** οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι ἐστὲ ὡς τὰ τῶν Φαρισαίων, ἣτις ἐστὶν ὑπόκρισις.
 μνημεῖα τὰ ἄδηλα, καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ **2** οὐδὲν δὲ συγκεκαλυμμένον ἐστὶν ὃ
 περιπατοῦντες ἐπάνω οὐκ οἶδασιν. **45** οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ
 Ἀποκριθεὶς δὲ τις τῶν νομικῶν λέγει αὐτῷ γνωσθήσεται. **3** ἀνθ' ὧν ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ
 διδάσκαλε, ταῦτα λέγων καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις. εἶπατε, ἐν τῷ φωτὶ ἀκουσθήσεται, καὶ ὃ
46 ὃ δὲ εἶπεν· καὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς οὐαὶ, πρὸς τὸ οὗς ἐλαλήσατε ἐν τοῖς ταμείοις,
 ὅτι φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορτία κηρυχθήσεται ἐπὶ τῶν δωματίων. **4** Λέγω δὲ
 δυσβάστακτα, καὶ αὐτοὶ ἐνὶ τῶν δακτύλων ὑμῖν τοῖς φίλοις μου, μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν
 ὑμῶν οὐ προσψαύετε τοῖς φορτίοις. **47** ἀποκτενόντων τὸ σῶμα καὶ μετὰ ταῦτα
 οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα μὴ ἔχόντων περισσώτερόν τι ποιῆσαι. **5**
 τῶν προφητῶν, καὶ οἱ πατέρες ὑμῶν ὑποδείξω δὲ ὑμῖν τίνα φοβηθῆτε· φοβήθητε
 ἀπέκτειναν αὐτούς. **48** ἄρα μάρτυρές ἐστε τὸν μετὰ τὸ ἀποκτεῖναι ἔχοντα ἐξουσίαν
 καὶ συνευδοκεῖτε τοῖς ἔργοις τῶν πατέρων ἐμβαλεῖν εἰς τὴν γέενναν. ναὶ λέγω ὑμῖν,
 ὑμῶν, ὅτι αὐτοὶ μὲν ἀπέκτειναν αὐτούς τοῦτον φοβήθητε. (Geenna g1067) **6** οὐχὶ πέντε
 ὑμεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε. **49** διὰ τοῦτο καὶ ἡ στρουθία πωλοῦνται ἄσσαριῶν δύο; καὶ
 σοφία τοῦ θεοῦ εἶπεν ἀποστελῶ εἰς αὐτούς ἐν ἑξ αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐπιλεησμένον
 προφήτας καὶ ἀποστόλους, καὶ ἐξ αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. **7** ἀλλὰ καὶ αἱ τρίχες
 ἀποκτενοῦσιν καὶ ἐκδιώξουσιν, **50** ἵνα τῆς κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι ἠρίθμηνται. μὴ
 ἐκζητηθῆ τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν τὸ φοβεῖσθε· πολλῶν στρουθίων διαφέρετε.
 ἐκχυννόμενον ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἀπὸ **8** λέγω δὲ ὑμῖν, πᾶς ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ἐν
 τῆς γενεᾶς ταύτης, **51** ἀπὸ αἵματος Ἰαβελ ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὃ
 ἕως αἵματος Ζαχαρίου τοῦ ἀπολομένου υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁμολογήσῃ ἐν αὐτῷ
 μετὰ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου ἔμπροσθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ· **9** ὃ δὲ
 ναὶ λέγω ὑμῖν, ἐκζητηθήσεται ἀπὸ τῆς ἀρνησάμενός με ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων
 γενεᾶς ταύτης. **52** οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς, ἀπαρνηθήσεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ
 ὅτι ἤρατε τὴν κλειδα τῆς γνώσεως αὐτοὶ θεοῦ. **10** καὶ πᾶς ὃς ἐρεῖ λόγον εἰς τὸν
 οὐκ εἰσήλθατε καὶ τοὺς εἰσερχομένους υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ τῷ
 ἐκωλύσατε. **53** Κάκεῖθεν ἐξελθόντος αὐτοῦ δὲ εἰς τὸ ἅγιον πνεῦμα βλασφημήσαντι
 ἡρξάντο οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι οὐκ ἀφεθήσεται. **11** ὅταν δὲ εἰσφέρωσιν
 δεινῶς ἐνέχειν καὶ ἀποστοματίζειν αὐτὸν ὑμᾶς ἐπὶ τὰς συναγωγὰς καὶ τὰς ἀρχὰς καὶ
 περὶ πλειόνων, **54** ἐνεδρεύοντες, θηρεῦσαί τὰς ἐξουσίας, μὴ μεριμνήσητε πῶς ἢ τί
 τι ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ. ἀπολογήσηθε ἢ τί εἶπητε· **12** τὸ γὰρ ἅγιον

πνεῦμα διδάξει ὑμᾶς ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἃ δεῖ μεριμνᾶτε; 27 κατανοήσατε τὰ κρίνα, πῶς εἶπεῖν. 13 Εἶπεν δέ τις ἐκ τοῦ ὄχλου αὐτῶ· οὔτε νήθει οὔτε ὑφαίνει· λέγω δὲ ὑμῖν, διδάσκαλε, εἰπέ τῷ ἀδελφῷ μου μερίσασθαι οὐδὲ Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ μετ' ἐμοῦ τὴν κληρονομίαν. 14 ὁ δὲ εἶπεν περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων. 28 εἰ δὲ ἐν αὐτῷ ἄνθρωπε, τίς με κατέστησεν κριτὴν ἀγρῷ τὸν χόρτον ὄντα σήμερον καὶ αὔριον ἢ μεριστὴν ἐφ' ὑμᾶς; 15 εἶπεν δὲ πρὸς εἰς κλίβανον βαλλόμενον ὁ θεὸς οὕτως αὐτοῦς· ὁρᾶτε καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ πάσης ἀμφιέζει, πόσῳ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι. πλεονεξίας, ὅτι οὐκ ἐν τῷ περισσεύειν τινὶ ἢ 29 καὶ ὑμεῖς μὴ ζητεῖτε τί φάγητε καὶ τί ζῶῃ αὐτοῦ ἐστὶν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶ. πῆητε, καὶ μὴ μετεωρίζεσθε· 30 ταῦτα γὰρ 16 Εἶπεν δὲ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς λέγων· πάντα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου ἐπιζητοῦσιν ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἢ ὑμῶν δὲ ὁ πατὴρ οἶδεν ὅτι χεῖρετε τούτων. χώρα. 17 καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ λέγων· 31 πλὴν ζητεῖτε τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ τί ποιήσω, ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ συνάξω τοὺς ταῦτα προστεθήσεται ὑμῖν. 32 Μὴ φοβοῦ, καρπούς μου; 18 καὶ εἶπεν· τοῦτο ποιήσω· τὸ μικρὸν ποίμνιον· ὅτι εὐδόκησεν ὁ πατὴρ καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας καὶ μείζονας ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν τὴν βασιλείαν. 33 οἰκοδομήσω, καὶ συνάξω ἐκεῖ πάντα τὰ Πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν καὶ δότε γενήματά μου καὶ τὰ ἀγαθὰ μου, 19 καὶ ἐλεημοσύνην ποιήσατε ἑαυτοῖς βαλλάντια ἐρῶ τῇ ψυχῇ μου· ψυχὴ, ἔχεις πολλὰ μὴ παλαιούμενα, θησαυρὸν ἀνέκλειπτον ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολλὰ· ἀναπαύου, ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὅπου κλέπτῃς οὐκ φάγε, πίε, εὐφραίνου. 20 εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ ἐγγίζει οὐδὲ σὴς διαφθείρει. 34 ὅπου θεὸς ἄφρων, ταῦτη τῇ νυκτὶ τὴν ψυχὴν γὰρ ἐστὶν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ καὶ ἡ σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἃ δὲ ἡτοίμασας, καρδία ὑμῶν ἔσται. 35 Ἔστωσαν ὑμῶν τίνοι ἔσται; 21 οὕτως ὁ θησαυρίζων αὐτῷ αἰ ὁσφύες περιεζωσμένοι καὶ οἱ λύχνοι καὶ μὴ εἰς θεὸν πλουτῶν. 22 Εἶπεν δὲ καιόμενοι· 36 καὶ ὑμεῖς ὅμοιοι ἀνθρώποις πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ· διὰ τοῦτο ὑμῖν προσδεχομένοι τὸν κύριον ἑαυτῶν, πότε λέγω, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ τί φάγητε, ἀναλύση ἐκ τῶν γάμων, ἵνα ἐλθόντος καὶ μηδὲ τῷ σώματι τί ἐνδύσησθε. 23 ἡ ψυχὴ κρούσαντος εὐθέως ἀνοίξωσιν αὐτῶ. 37 πλεῖόν ἐστιν τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ μακάριοι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι, οὓς ἐλθῶν ὁ ἐνδύματος. 24 κατανοήσατε τοὺς κόρακας, κύριος εὐρήσει γρηγοροῦντας· ἀμὴν λέγω ὅτι οὔτε σπεύρουσιν οὔτε θερίζουσιν, οἷς ὑμῖν ὅτι περιζῶσεται καὶ ἀνακλινεῖ αὐτοὺς οὐκ ἔστιν ταμεῖον οὐδὲ ἀποθήκη, καὶ ὁ καὶ παρελθὼν διακονήσει αὐτοῖς. 38 κἂν ἐν θεὸς τρέφει αὐτοὺς· πόσῳ μᾶλλον ὑμεῖς τῇ δευτέρᾳ, κἂν ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ ἔλθῃ διαφέρετε τῶν πετεινῶν. 25 τίς δὲ ἐξ καὶ εὐρῆ οὕτως, μακάριοι εἰσίν. 39 τοῦτο δὲ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ γινώσκετε, ὅτι εἰ ἤδει ὁ οἰκοδεσπότης ποῖα τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν; 26 εἰ οὖν οὐδὲ ὥρα ὁ κλέπτῃς ἔρχεται, οὐκ ἂν ἀφῆκεν ἐλάχιστον δύνασθε, τί περὶ τῶν λοιπῶν διορυχθῆναι τὸν οἶκον αὐτοῦ. 40 καὶ ὑμεῖς

γίνεσθε ἔτοιμοι, ὅτι ἡ ὥρα οὐ δοκεῖτε ὁ υἱὸς ἐπὶ θυγατέρα καὶ θυγάτηρ ἐπὶ μητέρα, τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. **41** Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ πενθερὰ ἐπὶ τὴν νύμφην καὶ νύμφη ἐπὶ Πέτρος· κύριε, πρὸς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν τὴν πενθεράν. **54** Ἔλεγεν δὲ καὶ τοῖς ταύτην λέγεις ἢ καὶ πρὸς πάντας; **42** καὶ ὄχλοις ὅταν ἴδῃτε νεφέλην ἀνατέλλουσαν εἶπεν ὁ κύριος· τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς ἐπὶ δυσμῶν, εὐθέως λέγετε ὅτι ὄμβρος οἰκονόμος ὁ φρόνιμος, ὃν καταστήσει ὁ ἔρχεται, καὶ γίνεται οὕτως· **55** καὶ ὅταν κύριος ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ τοῦ διδόναι νότον πνέοντα, λέγετε ὅτι καύσων ἔσται, ἐν καιρῷ τὸ σιτομέτριον; **43** μακάριος ὁ καὶ γίνεται. **56** ὑποκριταί, τὸ πρόσωπον τῆς δοῦλος ἐκεῖνος, ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ οἴδατε δοκιμάζειν, εὐρήσει ποιῶντα οὕτως. **44** ἀληθῶς λέγω τὸν δὲ καιρὸν τοῦτον πῶς οὐ δοκιμάζετε; ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ **57** Τί δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτῶν οὐ κρίνετε τὸ καταστήσει αὐτόν. **45** ἐὰν δὲ εἶπῃ ὁ δοῦλος δίκαιον; **58** ὡς γὰρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· χρονίζει ὁ ἀντιδίκου σου ἐπ' ἄρχοντα, ἐν τῇ ὁδῷ δὸς κύριός μου ἔρχεσθαι, καὶ ἄρξεται τύπτειν ἐργασίαν ἀπηλλάχθαι ἀπ' αὐτοῦ, μήποτε τοὺς παῖδας καὶ τὰς παιδίσκας, ἐσθίειν κατασύρη σε πρὸς τὸν κριτὴν, καὶ ὁ κριτὴς τε καὶ πίνειν καὶ μεθύσκεσθαι. **46** ἥξει ὁ σε παραδώσει τῷ πράκτορι, καὶ ὁ πράκτωρ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ἧ οὐ σε βαλεῖ εἰς φυλακὴν. **59** λέγω σοι, οὐ μὴ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ ἧ οὐ γινώσκει, καὶ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἕως καὶ τὸ ἔσχατον λεπτὸν διχοτομήσει αὐτόν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ ἀποδοῶς.

τῶν ἀπίστων θήσει. **47** ἐκεῖνος δὲ ὁ δοῦλος ὁ γνοὺς τὸ θέλημα τοῦ κυρίου αὐτοῦ καὶ μὴ ἐτοιμάσας ἢ ποιήσας πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ δαρήσεται πολλὰς· **48** ὁ δὲ μὴ γνοὺς, ποιήσας δὲ ἄξια πληγῶν, δαρήσεται ὀλίγας. παντὶ δὲ ᾧ ἐδόθη πολὺ, πολὺ ζητηθήσεται παρ' αὐτοῦ, καὶ ᾧ παρέθεντο πολὺ, περισσότερον αἰτήσουσιν αὐτόν. **49** Πῦρ ἦλθον βαλεῖν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τί θέλω εἰ ἤδη ἀνήφθη. **50** βάπτισμα δὲ ἔχω βαπτισθῆναι, καὶ πῶς συνέχομαι ἕως ὅτου τελεσθῇ. **51** δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην παρεγενόμην δοῦναι ἐν τῇ γῆ; οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἡ διαμερισμὸν. **52** ἔσονται γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν πέντε ἐν ἐνὶ οἴκῳ διαμερισμένοι, τρεῖς ἐπὶ δυσὶν καὶ δύο ἐπὶ τρισὶν **53** διαμερισθήσονται, πατὴρ ἐπὶ υἱῷ καὶ υἱὸς ἐπὶ πατρί, μήτηρ

13 Παρῆσαν δὲ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἀπαγγέλλοντες αὐτῷ περὶ τῶν Γαλιλαίων ὧν τὸ αἷμα Πειλαῦτος ἔμιξεν μετὰ τῶν θυσῶν αὐτῶν. **2** καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· δοκεῖτε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι οὗτοι ἁμαρτωλοὶ παρὰ πάντας τοὺς Γαλιλαίους ἐγένοντο, ὅτι ταῦτα πεπόνθασιν; **3** οὐχὶ λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοήτε, πάντες ὁμοίως ἀπολεῖσθε. **4** ἢ ἐκεῖνοι οἱ δεκαοκτώ, ἐφ' οὓς ἔπесεν ὁ πύργος ἐν τῷ Σιλωὰμ καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς, δοκεῖτε ὅτι αὐτοὶ ὀφειλέτα ἐγένοντο παρὰ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλήμ; **5** οὐχὶ λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοήσητε, πάντες ὡσαύτως ἀπολεῖσθε. **6** Ἔλεγεν δὲ ταύτην τὴν παραβολὴν. Συκὴν εἶχεν τις πεφυτευμένην ἐν τῷ ἀμπελῶνι

αὐτοῦ, καὶ ἦλθεν ζητῶν καρπὸν ἐν αὐτῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ, καὶ τίνι ὁμοιώσω αὐτήν; καὶ οὐχ εὔρεν. 7 εἶπεν δὲ πρὸς τὸν 19 ὁμοία ἐστὶν κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἀμπελουργόν· ἰδοὺ τρία ἔτη ἀφ' οὗ ἔρχομαι ἄνθρωπος ἔβαλεν εἰς κῆπον ἑαυτοῦ, καὶ ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ καὶ οὐχ ἠῤῥησεν καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον, καὶ τὰ εὐρίσκω ἔκκοψον αὐτήν· ἵνατί καὶ τὴν πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσεν ἐν γῆν καταργεῖ; 8 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς λέγει τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. 20 Καὶ πάλιν εἶπεν τίνι αὐτῷ· κύριε, ἄφες αὐτήν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος, ὁμοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ; 21 ὁμοία ἕως οὗτο σκάψω περὶ αὐτήν καὶ βάλω ἐστὶν ζύμη, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἔκρυπεν κόπρια· 9 κὰν μὲν ποιήσῃ καρπὸν εἰς τὸ εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἕως οὗ ἐζυμώθη μέλλον· εἰ δὲ μήγε, ἐκκόψεις αὐτήν. 10 Ἦν ὅλον. 22 Καὶ διεπορευέτο κατὰ πόλεις καὶ δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν κώμας διδάσκων καὶ πορείαν ποιούμενος τοῖς σάββασι. 11 καὶ ἰδοὺ γυνὴ πνεῦμα εἰς Ἱεροσόλυμα. 23 Εἶπεν δὲ τις αὐτῷ· ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δεκαοκτώ, καὶ ἦν κύριε, εἰ ὀλίγοι οἱ σωζόμενοι; ὁ δὲ εἶπεν συνκύπτουσα καὶ μὴ δυναμένη ἀνακύψαι πρὸς αὐτούς· 24 ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ εἰς τὸ παντελές. 12 ἰδὼν δὲ αὐτήν ὁ τῆς στενῆς θύρας, ὅτι πολλοί, λέγω ὑμῖν, Ἰησοῦς προσεφώνησεν καὶ εἶπεν αὐτῇ· ζητήσουσιν εἰσελθεῖν καὶ οὐκ ἰσχύουσιν. γυναῖ, ἀπολέλυσαι ἀπὸ τῆς ἀσθενείας 25 ἀφ' οὗ ἂν ἐγερθῇ ὁ οἰκοδεσπότης καὶ σου, 13 καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας· καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν, καὶ ἄρξησθε ἕξω παραχρῆμα ἀνορθώθη, καὶ ἐδόξαζεν τὸν ἐστάναι καὶ κρούειν τὴν θύραν λέγοντες θεόν. 14 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν, καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ἀγανακτῶν ὅτι τῷ σαββάτῳ ἐθεράπευσεν ὑμῖν· οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ. 26 τότε ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγεν τῷ ὄχλῳ ὅτι ἕξ ἡμέραι ἄρξεσθε λέγειν· ἐφάγομεν ἐνώπιόν σου εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι· ἐν αὐταῖς οὖν καὶ ἐπίομεν, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ ἐδίδασκας· 27 καὶ ἐρεῖ· λέγω ὑμῖν, οὐκ τοῦ σαββάτου. 15 ἀπεκρίθη δὲ αὐτῷ ὁ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ ἀπόστητε ἀπ' ἐμοῦ κύριος καὶ εἶπεν· ὑποκριταί, ἕκαστος ὑμῶν πάντες ἐργάται ἀδικίας. 28 ἐκεῖ ἔσται ὁ τῷ σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ ἢ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων, τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης καὶ ἀπαγαγῶν ὅταν ὄψεσθε Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ ποτίζει; 16 ταύτην δὲ θυγατέρα Ἀβραάμ καὶ πάντας τοὺς προφήτας ἐν τῇ βασιλείᾳ οὖσαν, ἣν ἔδησεν ὁ σατανᾶς ἰδοὺ δέκα καὶ τοῦ θεοῦ, ὑμᾶς δὲ ἐκβαλλομένους ἕξω. 29 ὀκτὼ ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ καὶ ἦξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; 17 καὶ ταῦτα καὶ Βορᾶ καὶ νότου καὶ ἀνακλιθήσονται λέγοντος αὐτοῦ κατησχύνοντο πάντες οἱ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. 30 καὶ ἰδοὺ ἀντικείμενοι αὐτῷ, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν εἰσὶν ἔσχατοι οἱ ἔσονται πρῶτοι, καὶ εἰσὶν ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ' πρῶτοι οἱ ἔσονται ἔσχατοι. 31 Ἐν αὐτῇ τῇ αὐτοῦ. 18 Ἐλεγεν οὖν· τίνι ὁμοία ἐστὶν ἡ ὥρα προσῆλθάν τινες Φαρισαῖοι λέγοντες

αὐτῶ· ἔξελθε καὶ πορεύου ἐντεῦθεν, ὅτι Ἡρώδης θέλει σε ἀποκτείνειν. **32** καὶ εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες εἶπατε τῇ ἀλώπεκι ταύτῃ· ἰδοὺ ἐκβάλλω δαίμονια καὶ ἰάσεις ἀποτελῶ σήμερον καὶ αὔριον, καὶ τῇ τρίτῃ τελειοῦμαι. **33** πλὴν δεῖ με σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ ἐχομένῃ πορεύεσθαι, ὅτι οὐκ ἐνδέχεται προφήτην ἀπολέσθαι ἔξω Ἱερουσαλὴμ. **34** Ἱερουσαλὴμ Ἱερουσαλὴμ, ἢ ἀποκτείνουσα τοὺς προφῆτας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσακίς ἠθέλησα ἐπισυνάξαι τὰ τέκνα σου ὃν τρόπον ὄρνιξ τὴν ἐαυτῆς νοσσιὰν ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθελήσατε. **35** ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν. λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ ἴδητέ με ἕως ἡξίει ὅτε εἴπητε· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου.

14 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς οἶκόν τινος τῶν ἀρχόντων τῶν Φαρισαίων σαββάτῳ φαγεῖν ἄρτον, καὶ αὐτοὶ ἦσαν παρατηρούμενοι αὐτόν. **2** καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπός τις ἦν ὑδρωπικὸς ἔμπροσθεν αὐτοῦ. **3** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ Φαρισαίους λέγων· ἔξεστιν τῷ σαββάτῳ θεραπεῦσαι ἢ οὐ; οἱ δὲ ἠσύχασαν. **4** καὶ ἐπιλαβόμενος ἰάσατο αὐτὸν καὶ ἀπέλυσεν. **5** καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπεν· τίνας ὑμῶν υἱὸς ἢ βοῦς εἰς φρέαρ πεσεῖται, καὶ οὐκ εὐθέως ἀνασπάσει αὐτὸν ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; **6** καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἀνταποκριθῆναι πρὸς ταῦτα. **7** Ἔλεγεν δὲ πρὸς τοὺς κεκλημένους παραβολὴν, ἐπέχων πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἐξελέγοντο, λέγων πρὸς αὐτούς· **8** ὅταν κληθῆς ὑπό

τινος εἰς γάμους, μὴ κατακλιθῆς εἰς τὴν πρωτοκλισίαν, μήποτε ἐντιμότερός σου ἦ κεκλημένος ὑπ' αὐτοῦ, **9** καὶ ἐλθὼν ὁ σὲ καὶ αὐτὸν καλέσας ἐρεῖ σοι· δὸς τούτῳ τόπον, καὶ τότε ἄρξῃ μετὰ αἰσχύνῃς τὸν ἔσχατον τόπον κατέχειν. **10** ἀλλ' ὅταν κληθῆς πορευθεὶς ἀνάπεσε εἰς τὸν ἔσχατον τόπον, ἵνα ὅταν ἔλθῃ ὁ κεκληκὼς σε ἐρεῖ σοι· φίλε, προσανάβηθι ἀνώτερον· ἢ τότε ἔσται σοι δόξα ἐνώπιον πάντων τῶν συνανακειμένων σοι. **11** ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἐαυτὸν ταπεινωθήσεται, καὶ ὁ ταπεινῶν ἐαυτὸν ὑψωθήσεται. **12** Ἔλεγεν δὲ καὶ τῷ κεκληκῶτι αὐτόν· ὅταν ποιῆς ἄριστον ἢ δεῖπνον, μὴ φώνει τοὺς φίλους σου μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου μηδὲ τοὺς συγγενεῖς σου μηδὲ γείτονας πλουσίους, μήποτε καὶ αὐτοὶ ἀντικαλέσωσίν σε καὶ γένηται ἀνταπόδομά σοι. **13** ἀλλ' ὅταν ποιῆς δοχὴν, κάλει πτωχοὺς, ἀναπήρους, χωλοὺς, τυφλοὺς, **14** καὶ μακάριος ἔσῃ, ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἀνταποδοῦναί σοι· ἀνταποδοθήσεται δέ σοι ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δικαίων. **15** Ἀκούσας δὲ τις τῶν συνανακειμένων ταῦτα εἶπεν αὐτῷ· μακάριος ὅστις φάγεται ἄρτον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. **16** ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, ἄνθρωπός τις ἐποίει δεῖπνον μέγα, καὶ ἐκάλεσεν πολλοὺς, **17** καὶ ἀπέστειλεν τὸν δοῦλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δεῖπνου εἰπεῖν τοῖς κεκλημένοις· ἔρχεσθε, ὅτι ἤδη ἔτοιμά εἰσιν. **18** καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς πάντες παραιτεῖσθαι. ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῷ· ἀγρὸν ἠγόρασα καὶ ἔχω ἀνάγκην ἐξελθῶν ιδεῖν αὐτόν· ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρητημένον. **19** καὶ ἕτερος εἶπεν· ζεύγη βοῶν ἠγόρασα πέντε καὶ πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτά· ἐρωτῶ σε,

ἔχε με παρητημένον. **20** καὶ ἕτερος εἶπεν· αὐτόν; **32** εἰ δὲ μήγε, ἔτι αὐτοῦ πόρρω
 γυναῖκα ἔγημα καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι ὄντος πρεσβείαν ἀποστείλας ἐρωτᾶ τὰ πρὸς
 ἔλθειν. **21** καὶ παραγενόμενος ὁ δοῦλος εἰρήνην. **33** οὕτως οὖν πᾶς ἐξ ὑμῶν ὃς οὐκ
 ἀπήγγειλεν τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. τότε ἀποτάσσεται πᾶσιν τοῖς ἑαυτοῦ ὑπάρχουσιν
 ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης εἶπεν τῷ δούλῳ οὐ δύναται εἶναί μου μαθητής. **34** Καλὸν
 αὐτοῦ· ἔξελθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας οὖν τὸ ἄλα· ἔαν δὲ καὶ τὸ ἄλα μωρανθῇ,
 καὶ ῥύμας τῆς πόλεως, καὶ τοὺς πτωχοὺς ἐν τίνι ἀρτυθήσεται; **35** οὔτε εἰς γῆν οὔτε
 καὶ ἀναπήρους καὶ τυφλοὺς καὶ χωλοὺς εἰς κοπρίαν εὐθετόν ἐστιν· ἔξω βάλλουσιν
 εἰσάγαγε ὧδε. **22** καὶ εἶπεν ὁ δοῦλος· κύριε, αὐτό. ὁ ἔχων ὧτα ἀκούετω.
 γέγονεν ὁ ἐπέταξας, καὶ ἔτι τόπος ἐστίν. **23** **15** Ἦσαν δὲ αὐτῷ ἐγγίζοντες πάντες οἱ
 καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δοῦλον· ἔξελθε τελῶναι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀκούειν
 εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς καὶ ἀνάγκασον αὐτοῦ. **2** καὶ διεγόγγυζον οἱ τε Φαρισαῖοι
 εἰσελθεῖν, ἵνα γεμισθῇ μου ὁ οἶκος· **24** καὶ οἱ γραμματεῖς λέγοντες ὅτι οὗτος
 λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων γεύσεται μου τοῦ
 αὐτοῦ. **3** εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν ἀμαρτωλοὺς προσδέχεται καὶ συνεσθίει
 δεῖπνου. **25** Συνεπορεύοντο δὲ αὐτῷ ὄχλοι αὐτοῖς. **3** εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν
 πολλοί, καὶ στραφεὶς εἶπεν πρὸς αὐτούς· παραβολὴν ταύτην λέγων· **4** τίς ἄνθρωπος
26 εἰ τις ἔρχεται πρὸς με καὶ οὐ μισεῖ τὸν ἐξ ὑμῶν ἔχων ἑκατὸν πρόβατα καὶ
 πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ τὴν ἀπολέσας ἐξ αὐτῶν ἓν οὐ καταλείπει
 γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ
 καὶ τὰς ἀδελφάς, ἔτι δὲ καὶ τὴν ἑαυτοῦ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλός, ἕως εὕρῃ αὐτό;
 ψυχὴν, οὐ δύναται εἶναί μου μαθητής. **27** **5** καὶ εὐρῶν ἐπιτίθησιν ἐπὶ τοὺς ὠμούς
 ὅστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν ἑαυτοῦ καὶ αὐτοῦ χαίρων, **6** καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον
 ἔρχεται ὀπίσω μου, οὐ δύναται εἶναί μου συνκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας,
 μαθητής. **28** Τίς γὰρ ἐξ ὑμῶν θέλων πύργον λέγων αὐτοῖς· συνχάρητέ μοι, ὅτι εὔρον τὸ
 οἰκοδομῆσαι οὐχὶ πρῶτον καθίσας ψηφίζει πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός. **7** λέγω ὑμῖν
 τὴν δαπάνην, εἰ ἔχει εἰς ἀπαρτισμόν; **29** ἵνα μήποτε θέντος αὐτοῦ θεμέλιον καὶ μὴ ὅτι οὕτως χαρὰ ἐν τῷ οὐρανῷ ἔσται ἐπὶ ἐνὶ
 ἰσχύοντος ἐκτελέσαι πάντες οἱ θεωροῦντες ἀμαρτωλῷ μετανοοῦντι ἢ ἐπὶ ἐνενήκοντα
 ἄρξονται αὐτῷ ἐμπαίζειν, **30** λέγοντες ὅτι ἐννέα δικαίοις οἵτινες οὐ χρειάν ἔχουσιν
 οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἤρξατο οἰκοδομεῖν καὶ μετανοίας. **8** Ἦ τις γυνὴ δραχμὰς ἔχουσα
 οὐκ ἴσχυσεν ἐκτελέσαι. **31** Ἦ τις βασιλεὺς ζητεῖ ἐπιμελῶς ἕως ὅτου εὕρῃ; **9** καὶ
 πορευόμενος ἐτέρῳ βασιλεῖ συμβαλεῖν εἰς εὐροῦσα συνκαλεῖ τὰς φίλας καὶ γείτονας
 πόλεμον οὐχὶ καθίσας πρῶτον βουλευσεται λέγουσα· συνχάρητέ μοι, ὅτι εὔρον τὴν
 εἰ δυνατός ἐστιν ἐν δέκα χιλιάσιν ὑπαντῆσαι δραχμὴν ἢ ἀπώλεσα. **10** οὕτως, λέγω ὑμῖν,
 τῷ μετὰ εἴκοσι χιλιάδων ἐρχομένῳ ἐπ' γίνεται χαρὰ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ

θεοῦ ἐπὶ ἐνὶ ἀμαρτωλῶ μετανοοῦντι. **11** **23** καὶ φέρετε τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, εἶπεν δέ· ἄνθρωπος τις εἶχεν δύο υἱούς. θύσατε καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν, **24** ὅτι **12** καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί· οὗτος ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησεν, πάτερ, δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς ἦν ἀπολωλὼς καὶ εὐρέθη. καὶ ἤρξαντο οὐσίας. καὶ διεῖλεν αὐτοῖς τὸν βίον. **13** καὶ εὐφραίνεσθαι. **25** ἦν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν ἅπαντα πρεσβύτερος ἐν ἀγρῶ· καὶ ὡς ἐρχόμενος ὁ νεώτερος υἱὸς ἀπεδήμησεν εἰς χώραν ἠγγισεν τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσεν συμφωνίας καὶ μακρὰν, καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισεν τὴν οὐσίαν χορῶν, **26** καὶ προσκαλεσάμενος ἕνα τῶν αὐτοῦ ζῶν ἀσώτως. **14** δαπανήσαντος δὲ παίδων ἐπυνθάνετο τί εἶη ταῦτα. **27** ὁ αὐτοῦ πάντα ἐγένετο λιμὸς ἰσχυρὰ κατὰ δὲ εἶπεν αὐτῷ ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἦκει, τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ αὐτὸς ἤρξατο καὶ ἔθυσεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν ὑστερεῖσθαι. **15** καὶ πορευθεὶς ἐκολλήθη σιτευτόν, ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν. ἐνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης, καὶ **28** ὠργίσθη δὲ καὶ οὐκ ἤθελεν εἰσελθεῖν· ὁ ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγρούς αὐτοῦ δὲ πατήρ αὐτοῦ ἐξελθὼν παρεκάλει αὐτόν. βόσκειν χοίρους· **16** καὶ ἐπεθύμει γεμίσει **29** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν τῷ πατρί· ἰδοὺ τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κερατίων ῶν τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι καὶ οὐδέποτε ἦσθιον οἱ χοῖροι, καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ. ἐντολήν σου παρῆλθον, καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε **17** εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν ἔφη· πόσοι μίσθιοι ἔδωκας ἔριφον ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου τοῦ πατρός μου περισσεύουσιν ἄρτων· εὐφρανθῶ· **30** ὅτε δὲ ὁ υἱὸς σου οὗτος ὁ ἐγὼ δὲ λιμῷ ὧδε ἀπόλλυμαι. **18** ἀναστὰς καταφαγὼν σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ ἐρῶ ἦλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν σιτευτὸν μόσχον. αὐτῷ· πάτερ, ἤμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν **31** ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· τέκνον, σὺ πάντοτε καὶ ἐνώπιόν σου, **19** οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σὰ ἐστίν· κληθῆναι υἱός σου· ποίησόν με ὡς ἕνα τῶν **32** εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει, ὅτι ὁ μισθίων σου. **20** καὶ ἀναστὰς ἦλθεν πρὸς ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν καὶ ἔζησεν, τὸν πατέρα αὐτοῦ. ἔτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν καὶ ἀπολωλὼς καὶ εὐρέθη.

16 Ἔλεγεν δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητάς· ἄνθρωπος τις ἦν πλούσιος ὃς εἶχεν οἰκονόμον, καὶ οὗτος διεβλήθη αὐτῷ ὡς διασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. **2** καὶ φωνήσας αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ· τί τοῦτο ἀκούω περὶ σοῦ; ἀπόδος τὸν λόγον τῆς οἰκονομίας σου· οὐ γὰρ δύνη ἔτι οἰκονομεῖν. **3** εἶπεν δὲ ἐν ἑαυτῷ ὁ οἰκονόμος· τί ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖται τὴν οἰκονομίαν ἀπ' ἐμοῦ; σκάπτειν οὐκ ἰσχύω,

ἐπαιτεῖν αἰσχύνομαι. 4 ἔγνω τὶ ποιήσω, ἀνθρώποις ὑψηλὸν βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ ἴνα ὅταν μετασταθῶ ἐκ τῆς οἰκονομίας θεοῦ. 16 ὁ νόμος καὶ οἱ προφηταὶ μέχρι δέξονται με εἰς τοὺς οἴκους ἑαυτῶν. 5 Ἰωάννου ἀπὸ τότε ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ καὶ προσκαλεσάμενος ἕνα ἕκαστον τῶν εὐαγγελίζεταί καὶ πᾶς εἰς αὐτὴν βιάζεται. χρεοφειλετῶν τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ ἔλεγεν 17 εὐκοπώτερον δέ ἐστιν τὸν οὐρανὸν τῷ πρώτῳ πόσον ὀφείλεις τῷ κυρίῳ μου; 6 καὶ τὴν γῆν παρελθεῖν ἢ τοῦ νόμου μίαν ὁ δὲ εἶπεν· ἕκατὸν βάτους ἐλαίου. ὁ δὲ εἶπεν· κεραϊάν πεσεῖν. 18 πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν αὐτῷ· δέξαι σου τὰ γράμματα καὶ καθίσας γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμῶν ἑτέραν μοιχεύει, ταχέως γράψον πεντήκοντα. 7 ἔπειτα ἑτέρῳ καὶ ὁ ἀπολελυμένην ἀπὸ ἀνδρὸς γαμῶν εἶπεν· σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις; ὁ δὲ εἶπεν· μοιχεύει. 19 Ἄνθρωπος δὲ τις ἦν πλούσιος, ἕκατὸν κόρους σίτου. λέγει αὐτῷ· δέξαι καὶ ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον σου τὰ γράμματα καὶ γράψον ὀγδοήκοντα. εὐφραϊνόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς. 20 8 καὶ ἐπήνεσεν ὁ κύριος τὸν οἰκονόμον πτωχὸς δέ τις ὀνόματι Λάζαρος ἐβέβλητο τῆς ἀδικίας ὅτι φρονίμως ἐποίησεν· ὅτι οἱ πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ εἰλκωμένος 21 καὶ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου φρονιμώτεροι ὑπὲρ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν πιπτόντων τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτὸς εἰς τὴν γενεὰν τὴν ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου· ἀλλὰ καὶ οἱ ἑαυτῶν εἰσίν. (αἰθῆ g165) 9 καὶ ἐγὼ ὑμῖν λέγω, κύνες ἐρχόμενοι ἐπέλειχον τὰ ἔλκη αὐτοῦ. ἑαυτοῖς ποιήσατε φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ 22 ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν καὶ τῆς ἀδικίας, ἵνα ὅταν ἐκλίπῃ δέξωνται ὑμᾶς ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς. (αἰθῆnios g166) 10 ὁ τὸν κόλπον Ἀβραάμ· ἀπέθανεν δὲ καὶ ὁ πιστὸς ἐν ἐλαχίστῳ καὶ ἐν πολλῷ πιστὸς πλούσιος καὶ ἐτάφη. 23 καὶ ἐν τῷ ἄδῃ ἐστιν, καὶ ὁ ἐν ἐλαχίστῳ ἄδικος καὶ ἐν ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων ἐν πολλῷ ἄδικός ἐστιν. 11 εἰ οὖν ἐν τῷ ἀδίκῳ βασάνοις, ὁρᾷ Ἀβραάμ ἀπὸ μακρόθεν καὶ μαμωνᾶ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἀληθινὸν Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ. (Hadēs g86) 12 καὶ εἰ ἐν τῷ ἄλλοτρίῳ 24 καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶπεν· πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με καὶ πέμψον Λάζαρον ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου, ὅτι ὀδυνῶμαι ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται καὶ ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. 25 εἶπεν δὲ Ἀβραάμ· τοῦ ἐτέρου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες τὰ ἀγαθὰ θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾶ. σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος ὁμοίως δὲ ταῦτα πάντα οἱ Φαρισαῖοι φιλάργυροι τὰ κακὰ· νῦν δὲ ὧδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὀδυνᾶσαι. 26 καὶ ἐν πᾶσι τούτοις μεταξὺ καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ὑμεῖς ἐστε οἱ δικαιοῦντες ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα ἐστήρικται, ἑαυτοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, ὁ δὲ ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἔνθεν πρὸς θεὸς γινώσκει τὰς καρδίας ὑμῶν· ὅτι τὸ ἐν ὑμᾶς μὴ δύνωνται, μηδὲ οἱ ἐκείθεν πρὸς

ἡμᾶς διαπερῶσιν. 27 εἶπεν δέ· ἐρωτῶ πίεσαι σύ; 9 μὴ ἔχει χάριν τῷ δούλῳ ὅτι οὖν σε, πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν ἐποίησεν τὰ διαταχθέντα; 10 οὕτως καὶ οἶκον τοῦ πατρός μου· 28 ἔχω γὰρ πέντε ὑμεῖς, ὅταν ποιήσῃτε πάντα τὰ διαταχθέντα ἀδελφούς, ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ὑμῖν, λέγετε ὅτι δοῦλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν, ὃ ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον ὠφείλομεν ποιῆσαι πεποιήκαμεν. 11 Καὶ τοῦτον τῆς βασάνου. 29 λέγει δὲ αὐτῷ ἐγένετο ἐν τῷ πορευέσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ Ἀβραάμ· ἔχουσι Μωϋσέα καὶ τοὺς προφῆτας καὶ αὐτὸς διήρχετο διὰ μέσον Σαμαρίας ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. 30 ὁ δὲ εἶπεν· οὐχί, καὶ Γαλιλαίας. 12 καὶ εἰσερχομένου αὐτοῦ πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλ' ἂν τις ἀπὸ νεκρῶν εἴς τινα κώμην ὑπήντησαν αὐτῷ δέκα πορευθῆ ἢ πρὸς αὐτούς, μετανοήσουσιν. λεπροὶ ἄνδρες, οἱ ἔστησαν πόρρωθεν, 13 31 εἶπεν δὲ αὐτῷ· εἰ Μωϋσέως καὶ τῶν καὶ αὐτοὶ ἦσαν φωνὴν λέγοντες Ἰησοῦ προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ ἂν τις ἐκ ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς. 14 καὶ ἰδὼν εἶπεν νεκρῶν ἀναστῆ πεισθήσονται. αὐτοῖς πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσιν. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτοὺς ἐκαθαρίσθησαν. 15 εἷς δὲ ἐξ αὐτῶν, ἰδὼν ὅτι ἰάθη, ὑπέστρεψεν μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν θεόν, 16 καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ εὐχαριστῶν αὐτῷ· καὶ αὐτὸς ἦν Σαμαρίτης. 17 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· οὐχί οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν; οἱ ἑννέα ποῦ; 18 οὐχ εὐρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι δόξαν τῷ θεῷ εἰ μὴ ὁ ἄλλογενὴς οὗτος; 19 καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀναστάς πορεύου· ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. 20 Ἐπερωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων πότε ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, ἀπεκρίθη αὐτοῖς καὶ εἶπεν· οὐκ ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ μετὰ παρατηρήσεως, 21 οὐδὲ ἐροῦσιν· ἰδοὺ ὧδε ἢ, ἐκεῖ· ἰδοὺ γὰρ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἐντός ὑμῶν ἐστίν. 22 Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς· ἐλεύσονται ἡμέραι ὅτε ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἰδεῖν, καὶ οὐκ ὄψεσθε. 23 καὶ ἐροῦσιν ὑμῖν· ἰδοὺ ἐκεῖ, ἰδοὺ ὧδε· μὴ ἀπέλθῃτε μηδὲ διώξητε. 24 ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἀστράπτουσα ἐκ

17 Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ· ἀνένδεκτόν ἐστιν τοῦ τὰ σκάνδαλα μὴ ἐλθεῖν, οὐαὶ δὲ δι' οὗ ἔρχεται· 2 λυσιτελεῖ αὐτῷ εἰ λίθος μυλικὸς περίκειται περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ ἔρριπται εἰς τὴν θάλασσαν, ἢ ἵνα σκανδαλίση τῶν μικρῶν τούτων ἕνα. 3 προσέχετε ἑαυτοῖς, ἂν ἀμάρτη ὁ ἀδελφός σου, ἐπιτίμησον αὐτῷ, καὶ ἂν μετανοήσῃ, ἄφες αὐτῷ· 4 καὶ ἂν ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἀμαρτήσῃ εἰς σέ καὶ ἐπτάκις ἐπιστρέψῃ πρὸς σέ λέγων· μετανοῶ, ἀφήσεις αὐτῷ. 5 Καὶ εἶπαν οἱ ἀπόστολοι τῷ κυρίῳ· πρόσθετες ἡμῖν πίστιν. 6 εἶπεν δὲ ὁ κύριος· εἰ ἔχετε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐλέγετε ἂν τῇ συκαμίνῳ ταύτῃ· ἐκριζώθητι καὶ φυτευθήτι ἐν τῇ θαλάσῃ, καὶ ὑπήκουσεν ἂν ὑμῖν. 7 Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν δοῦλον ἔχων ἀροτριῶντα ἢ ποιμαίνοντα, ὃς εἰσελθόντι ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἐρεῖ αὐτῷ· εὐθέως παρελθὼν ἀνάπεσε; 8 ἀλλ' οὐχὶ ἐρεῖ αὐτῷ· ἐτοίμασον τί δειπνήσω, καὶ περιζωσάμενος διακονεῖ μοι ἕως φάγω καὶ πίω, καὶ μετὰ ταῦτα φάγεσαι καὶ

τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανὸν εἰς τὴν ὑπ' οὐρανὸν καὶ ἄνθρωπον μὴ ἐντρεπόμενος. 3 χήρα λάμπει, οὕτως ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲ ἦν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ, καὶ ἤρχετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ. 25 πρῶτον δὲ δεῖ αὐτὸν πρὸς αὐτὸν λέγουσα· ἐκδίκησόν με ἀπὸ πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου. 4 καὶ οὐκ ἤθελεν ἐπὶ τῆς γενεᾶς ταύτης. 26 καὶ καθὼς ἐγένετο χρόνον· μετὰ δὲ ταῦτα εἶπεν ἐν ἑαυτῷ· εἰ ἐν ταῖς ἡμέραις Νῶε, οὕτως ἔσται καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου· 27 ἐντρέπομαι, 5 διὰ γε τὸ παρέχειν μοι κόπον ἡσθιον, ἔπινον, ἐγάμουν, ἐγαμίζοντο, ἄχρι τὴν χήραν ταύτην, ἐκδικήσω αὐτήν, ἵνα ἡς ἡμέρας εἰσηλθεν Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, μὴ εἰς τέλος ἐρχομένη ὑπωπιάζη με. 6 καὶ ἦλθεν ὁ κατακλυσμός καὶ ἀπώλεσεν εἶπεν δὲ ὁ κύριος, ἀκούσατε τί ὁ κριτὴς τῆς ἅπαντας. 28 ὁμοίως καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἀδικίας λέγει· 7 ὁ δὲ θεὸς οὐ μὴ ποιήσῃ ἡμέραις Λῶτ· ἡσθιον, ἔπινον, ἠγόραζον, τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ τῶν ἐπώλουν, ἐφύτευον, ὠκοδόμουν· 29 ἡ δὲ βοώντων αὐτῶ ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ ἡμέρα ἐξῆλθεν Λῶτ ἀπὸ Σοδόμων, ἔβρεξεν μακροθυμεῖ ἐπ' αὐτοῖς; 8 λέγω ὑμῖν ὅτι πῦρ καὶ θεῖον ἀπ' οὐρανοῦ καὶ ἀπώλεσεν ποιήσῃ τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει. ἅπαντας. 30 κατὰ τὰ αὐτὰ ἔσται ἡ ἡμέρα πλὴν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐλθὼν ἄρα ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀποκαλύπτεται. 31 εὐρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς; 9 εἶπεν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὅς ἔσται ἐπὶ τοῦ δὲ καὶ πρὸς τινὰς τοὺς πεποιθότας ἐφ' ὄψους καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἑαυτοῖς ὅτι εἰσὶν δίκαιοι καὶ ἐξουθενούντας μὴ καταβάτω ἄραι αὐτά, καὶ ὁ ἐν ἀγρῷ τοὺς λοιποὺς τὴν παραβολὴν ταύτην· 10 ὁμοίως μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω. 32 Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν μνημονεύετε τῆς γυναικὸς Λῶτ. 33 ὅς ἐὰν προσεύξασθαι, ὁ εἷς Φαρισαῖος καὶ ὁ ἕτερος ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ περιποιήσασθαι, τελώνης. 11 ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς ταῦτα ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὅς ἐὰν ἀπολέσει, προσηύχετο· ὁ θεός, εὐχαριστῶ σοι ὅτι ζωογονήσει αὐτήν. 34 λέγω ὑμῖν, ταύτη οὐκ εἰμὶ ὡσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, τῇ νυκτὶ ἔσονται δύο ἐπὶ κλίνης μιᾶς, εἷς ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ παραλημφθήσεται καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται· τελώνης· 12 νηστεύω δις τοῦ σαββάτου, 35 ἔσονται δύο ἀλήθουςα ἐπὶ τὸ αὐτό, ἢ μία ἀποδεκατεύω πάντα ὅσα κτῶμαι. 13 ὁ δὲ παραλημφθήσεται ἢ δὲ ἑτέρα ἀφεθήσεται. τελώνης μακρόθεν ἐστὼς οὐκ ἤθελεν οὐδὲ 37 καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν αὐτῷ· ποῦ, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπᾶραι εἰς τὸν οὐρανόν, κύριε; ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ὅπου τὸ σῶμα, ἀλλ' ἔτυπεν τὸ στήθος αὐτοῦ λέγων· ὁ ἐκεῖ καὶ οἱ ἄετοὶ ἐπισυναχθήσονται. θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. 14 λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἢ γὰρ ἐκεῖνος· ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. 15 Προσέφερον δὲ

18 Ἔλεγεν δὲ παραβολὴν αὐτοῖς πρὸς τὸ δεῖν πάντοτε προσεύχεσθαι αὐτοὺς καὶ μὴ ἐνκακεῖν, 2 λέγων· κριτὴς τις ἦν ἔν τινι πόλει τὸν θεὸν μὴ φοβούμενος

αὐτῶ καὶ τὰ βρέφη ἵνα αὐτῶν ἄπτηται· ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἐπετίμων αὐτοῖς. **16** ὁ δὲ Ἰησοῦς προσεκαλέσατο αὐτὰ λέγων· ἄφετε τὰ παιδιά ἔρχεσθαι πρὸς με καὶ μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. **17** ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅς ἂν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. **18** Καὶ ἐπηρώτησέν τις αὐτὸν ἄρχων λέγων· διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; (aiōnios g166) **19** εἶπεν δὲ αὐτῶ ὁ Ἰησοῦς· τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς θεός. **20** τὰς ἐντολὰς οἶδας μὴ μοιχεύσης, μὴ φονεύσης, μὴ κλέψῃς, μὴ ψευδομαρτυρήσης, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου. **21** ὁ δὲ εἶπεν· ταῦτα πάντα ἐφύλαξα ἐκ νεότητος. **22** ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῶ· ἔτι ἔν σοι λείπει πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ διάδος πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. **23** ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα περιίλυπος ἐγενήθη, ἦν γὰρ πλούσιος σφόδρα. **24** ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσπορεύονται. **25** εὐκοπώτερον γὰρ ἐστὶν κάμηλον διὰ τρήματος βελόνης εἰσελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. **26** εἶπαν δὲ οἱ ἀκούσαντες· καὶ τίς δύναται σωθῆναι; **27** ὁ δὲ εἶπεν· τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις δυνατὰ παρὰ τῷ θεῷ ἐστίν. **28** Εἶπεν δὲ Πέτρος· ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφέντες τὰ ἴδια ἠκολουθήσαμεν σοι. **29** ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδεὶς ἐστὶν ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ γυναῖκα ἢ ἀδελφούς ἢ γονεῖς ἢ τέκνα ἕνεκεν τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, **30** ὃς οὐχὶ μὴ ἀπολάβῃ πολλαπλασίονα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον. (aiōn g165, aiōnios g166) **31** Παραλαβὼν δὲ τοὺς δώδεκα εἶπεν πρὸς αὐτούς· ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ τελεσθήσεται πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν τῷ υἱῷ τοῦ ἀνθρώπου. **32** παραδοθήσεται γὰρ τοῖς ἔθνεσιν καὶ ἐμπαιχθήσεται καὶ ὕβρισθήσεται καὶ ἐμπτυσθήσεται, **33** καὶ μαστιγώσαντες ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναστήσεται. **34** καὶ αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συνῆκαν, καὶ ἦν τὸ ῥῆμα τοῦτο κεκρυμμένον ἀπ' αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐγίνωσκον τὰ λεγόμενα. **35** Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἐγγίξειν αὐτὸν εἰς Ἱερειχῶ τυφλὸς τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν ἐπαιτῶν. **36** ἀκούσας δὲ ὄχλου διαπορευομένου ἐπυνθάνετο τί εἴη τοῦτο. **37** ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος παρέρχεται. **38** καὶ ἐβόησεν λέγων· Ἰησοῦ υἱὲ Δαυεὶδ, ἐλέησόν με. **39** καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων αὐτῷ ἵνα σιγήσῃ· αὐτὸς δὲ πολλῶ μᾶλλον ἔκραζεν· υἱὲ Δαυεὶδ, ἐλέησόν με. **40** σταθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν. ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ ἐπηρώτησεν αὐτόν· **41** τί σοι θέλεις ποιῆσω; ὁ δὲ εἶπεν· κύριε, ἵνα ἀναβλέψω. **42** καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ἀνάβλεψον· ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. **43** καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψεν, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ δοξαζὼν τὸν θεόν. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν ἔδωκεν αἶνον τῷ θεῷ. **19** Καὶ εἰσελθὼν διήρχετο τὴν Ἱερειχῶ. **2** καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι καλούμενος Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης καὶ ἦν πλούσιος. **3** καὶ ἐζήτηε ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς

ἐστιν, καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι διεπραγματεύσαντο. 16 παρεγένετο δὲ ὁ τῆ ἡλικία μικρὸς ἦν. 4 καὶ προδραμῶν εἰς πρῶτος λέγων· κύριε, ἡ μνᾶ σου δέκα τὸ ἔμπροσθεν ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν, ἵνα προσηργάσατο μνᾶς. 17 καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἴδῃ αὐτόν, ὅτι ἐκείνης ἡμελλεν διέρχεσθαι. εὗγε, ἀγαθὲ δοῦλε, ὅτι ἐν ἐλαχίστῳ πιστὸς 5 καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας ὁ ἐγένου, ἴσθι ἐξουσίαν ἔχων ἐπάνω δέκα Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτόν· Ζακχαῖε, σπεύσας πόλεων. 18 καὶ ἦλθεν ὁ δεύτερος λέγων· ἡ κατάβηθι· σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου μνᾶ σου, κύριε, ἐποίησεν πέντε μνᾶς. 19 δεῖ με μεῖναι. 6 καὶ σπεύσας κατέβη, καὶ εἶπεν δὲ καὶ τούτῳ· καὶ σὺ ἐπάνω γίνου ὑπεδέξατο αὐτόν χαίρων. 7 καὶ ἰδόντες πέντε πόλεων. 20 καὶ ὁ ἕτερος ἦλθεν πάντες διεγόγγυζον, λέγοντες ὅτι παρὰ λέγων· κύριε, ἰδοὺ ἡ μνᾶ σου, ἦν εἶχον ἀμαρτωλῶ ἀνδρὶ εἰσηλθεν καταλῦσαι. 8 ἀποκειμένην ἐν σουδαρίῳ· 21 ἐφοβούμενην σταθεὶς δὲ Ζακχαῖος εἶπεν πρὸς τὸν κύριον· γάρ σε, ὅτι ἄνθρωπος αὐστηρὸς εἶ, αἴρεις ὁ ἰδοὺ τὰ ἡμίσειά μου τῶν ὑπαρχόντων, οὐκ ἔθηκας, καὶ θερίζεις ὁ οὐκ ἔσπειρας. κύριε, τοῖς πτωχοῖς δίδωμι, καὶ εἴ τινός τι 22 λέγει αὐτῷ· ἐκ τοῦ στόματός σου κρίνω ἔσυκοφάντησα ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. 9 σε, πονηρὲ δοῦλε. ἦρεις ὅτι ἐγὼ ἄνθρωπος εἶπεν δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς ὅτι σήμερον αὐστηρὸς εἰμι, αἴρων ὁ οὐκ ἔθηκα, καὶ σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι θερίζων ὁ οὐκ ἔσπειρα; 23 καὶ διατί οὐκ καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ· 10 ἦλθεν γὰρ ὁ ἔδωκάς μου τὸ ἀργύριον ἐπὶ τράπεζαν; υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι ἀγὰρ ἐλθὼν σὺν τόκῳ ἂν αὐτὸ ἔπραξα. τὸ ἀπολωλός. 11 Ἀκουόντων δὲ αὐτῶν 24 καὶ τοῖς παρεστῶσιν εἶπεν· ἄρατε ἀπ' ταῦτα προσθεῖς εἶπεν παραβολήν, διὰ αὐτοῦ τὴν μνᾶν καὶ δότε τῷ τὰς δέκα μνᾶς τὸ ἐγγὺς εἶναι Ἱερουσαλὴμ αὐτόν καὶ ἔχοντι. 25 καὶ εἶπαν αὐτῷ· κύριε, ἔχει δέκα δοκεῖν αὐτοὺς ὅτι παραχρῆμα μέλλει ἡ μνᾶς. 26 λέγω ὑμῖν ὅτι παντὶ τῷ ἔχοντι βασιλεία τοῦ θεοῦ ἀναφαίνεσθαι. 12 εἶπεν δοθήσεται, ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος καὶ ὁ οὖν· ἄνθρωπός τις εὐγενὴς ἐπορεύθη εἰς ἔχει ἀρθήσεται. 27 πλὴν τοὺς ἐχθροὺς μου χώραν μακράν, λαβεῖν ἑαυτῷ βασιλείαν καὶ τούτους τοὺς μὴ θελήσαντάς με βασιλεῦσαι ὑποστρέψαι. 13 καλέσας δὲ δέκα δούλους ἐπ' αὐτοὺς ἀγάγετε ὧδε καὶ κατασφάξατε ἑαυτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς δέκα μνᾶς, καὶ εἶπεν αὐτοὺς ἔμπροσθέν μου. 28 Καὶ εἰπὼν πρὸς αὐτούς· πραγματεύσασθε ἐν ᾧ ἔρχομαι. ταῦτα ἐπορεύετο ἔμπροσθεν ἀναβαίνων, 14 οἱ δὲ πολῖται αὐτοῦ ἐμίσουν αὐτόν, εἰς Ἱεροσόλυμα. 29 καὶ ἐγένετο ὡς ἤγγισεν καὶ ἀπέστειλαν πρεσβείαν ὀπίσω αὐτοῦ εἰς Βηθφαγή καὶ Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος λέγοντες· οὐ θέλομεν τοῦτον βασιλεῦσαι τὸ καλούμενον ἐλαιῶν, ἀπέστειλεν δύο ἐφ' ἡμᾶς. 15 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπανελθεῖν τῶν μαθητῶν 30 εἰπὼν· ὑπάγετε εἰς τὴν αὐτόν λαβόντα τὴν βασιλείαν, καὶ εἶπεν κατέναντι κώμην, ἐν ἧ εἰσπορευόμενοι φωνηθῆναι αὐτῷ τοὺς δούλους τούτους εὐρήσετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς οἷς δεδῶκε τὸ ἀργύριον, ἵνα γνοῖ τις τί πώποτε ἀνθρώπων ἐκάθισεν, καὶ λύσαντες

αὐτὸν ἀγάγετε. **31** καὶ ἐάν τις ὑμᾶς ἐρωτᾷ· οἶκός μου οἶκος προσευχῆς ὑμεῖς δὲ αὐτὸν
διατί λύτετε; οὕτως ἐρεῖτε· ὅτι ὁ κύριος ἐποιήσατε σπήλαιον ληστῶν. **47** Καὶ ἦν
αὐτοῦ χρεῖαν ἔχει. **32** ἀπελθόντες δὲ οἱ διδάσκων τὸ καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ· οἱ δὲ
ἀπεσταλμένοι εὔρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς. ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐζήτουν αὐτὸν
33 λυόντων δὲ αὐτῶν τὸν πῶλον εἶπαν οἱ ἀπολέσαι καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ, **48** καὶ
κύριοι αὐτοῦ πρὸς αὐτούς· τί λύτετε τὸν οὐχ εὔρισκον τὸ τί ποιήσωσιν· ὁ λαὸς γὰρ
πῶλον; **34** οἱ δὲ εἶπαν· ὅτι ὁ κύριος αὐτοῦ ἅπας ἐξεκρέμετο αὐτοῦ ἀκούων.

20 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν διδάσκοντος αὐτοῦ τὸν λαὸν ἐν τῷ
ἱερῷ καὶ εὐαγγελιζομένου ἐπέστησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς σὺν τοῖς
πρεσβυτέροις, **2** καὶ εἶπαν λέγοντες πρὸς
αὐτόν· εἶπὸν ἡμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα
ποιεῖς, ἢ τίς ἐστὶν ὁ δούς σοι τὴν ἐξουσίαν
ταύτην. **3** ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς·
ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ λόγον, καὶ εἶπατέ μοι
4 τὸ βάπτισμα τὸ Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν
ἢ ἐξ ἀνθρώπων; **5** οἱ δὲ συνελογίσαντο
πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες ὅτι ἐὰν εἴπωμεν·
ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ· διατί οὐκ ἐπιστεύσατε
αὐτῷ; **6** ἐὰν δὲ εἴπωμεν· ἐξ ἀνθρώπων, ὁ
λαὸς ἅπας καταλιθάσει ἡμᾶς· πεπεισμένος
γάρ ἐστιν Ἰωάννην προφήτην εἶναι. **7**
καὶ ἀπεκρίθησαν μὴ εἰδέναι πόθεν. **8**
καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐδὲ ἐγὼ
λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.
9 Ἦρξατο δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν τὴν
παραβολὴν ταύτην. ἄνθρωπός ἐφύτευσεν
ἀμπελῶνα καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖς,
καὶ ἀπεδήμησεν χρόνους ἰκανούς. **10** καὶ
καιρῷ ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς γεωργοὺς
δοῦλον, ἵνα ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος
δώσουσιν αὐτῷ· οἱ δὲ γεωργοὶ ἐξαπέστειλαν
αὐτὸν δείραντες κενόν. **11** καὶ προσέθετο
ἕτερον πέμψαι δοῦλον· οἱ δὲ κάκεῖνον
δείραντες καὶ ἀτιμάσαντες ἐξαπέστειλαν

κενόν. 12 καὶ προσέθετο τρίτον πέμψαι· οἱ 24 δείξατέ μοι δηνάριον. τίνας ἔχει εἰκόνα δὲ καὶ τοῦτον τραυματίσαντες ἐξέβαλον. καὶ ἐπιγραφὴν; οἱ δὲ εἶπαν· Καίσαρος. 25 13 εἶπεν δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος· ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς· τοίνυν ἀπόδοτε τί ποιήσω; πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ ἀγαπητόν· ἴσως τοῦτον ἐντραπήσονται. 14 θεῶ. 26 καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἐπιλαβέσθαι ἰδόντες δὲ αὐτὸν οἱ γεωργοὶ διελογίζοντο αὐτοῦ ῥήματος ἐναντίον τοῦ λαοῦ, καὶ πρὸς ἀλλήλους λέγοντες· οὗτός ἐστιν ὁ θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει αὐτοῦ κληρονόμος· ἀποκτείνωμεν αὐτόν, ἵνα ἐσίγησαν. 27 Προσελθόντες δὲ τινες τῶν ἡμῶν γένηται ἡ κληρονομία. 15 καὶ Σαδδουκαίων, οἱ ἀντιλέγοντες ἀνάστασιν ἐκβαλόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος μὴ εἶναι, ἐπηρώτησαν αὐτόν 28 λέγοντες ἀπέκτειναν. τί οὖν ποιήσει αὐτοῖς ὁ κύριος διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, ἐάν τοῦ ἀμπελῶνος; 16 ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων γυναῖκα, καὶ τοὺς γεωργοὺς τούτους, καὶ δώσει τὸν οὗτος ἄτεκνος ἦ, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἀμπελῶνα ἄλλοις. ἀκούσαντες δὲ εἶπαν· τὴν γυναῖκα καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ μὴ γένοιτο. 17 ὁ δὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς ἀδελφῷ αὐτοῦ. 29 ἐπὶ οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν. εἶπεν· τί οὖν ἐστὶν τὸ γεγραμμένον τοῦτο· καὶ ὁ πρῶτος λαβὼν γυναῖκα ἀπέθανεν λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, ἄτεκνος· 30 καὶ ὁ δεῦτερος 31 καὶ ὁ τρίτος οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας; 18 ἔλαβεν αὐτήν, ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἐπὶ οὐ πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ' ἐκεῖνον τὸν λίθον κατέλιπον τέκνα καὶ ἀπέθανον. 32 ὕστερον συνθλασθήσεται· ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ, λικμήσει καὶ ἡ γυνὴ ἀπέθανεν. 33 ἡ γυνὴ οὖν ἐν τῇ αὐτόν. 19 καὶ ἐζήτησαν οἱ γραμματεῖς ἀναστάσει τίνος αὐτῶν γίνεται γυνή; οἱ γὰρ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐπιβαλεῖν ἐπ' αὐτόν τὰς ἐπὶ ἑπτά ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα. 34 καὶ εἶπεν χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, καὶ ἐφοβήθησαν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου τὸν λαόν· ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτούς γαμοῦσιν καὶ γαμίσκονται, (αἰθῆ g165) 35 οἱ δὲ εἶπεν τὴν παραβολὴν ταύτην. 20 Καὶ καταξιωθέντες τοῦ αἰῶνος ἐκεῖνου τυχεῖν καὶ τῆς ἀναστάσεως τῆς ἐκ νεκρῶν οὔτε ὑποκρινομένους ἑαυτοὺς δικαίους εἶναι, γαμοῦσιν οὔτε γαμίζονται· (αἰθῆ g165) 36 οὔτε ἵνα ἐπιλάβωνται αὐτοῦ λόγου, ὥστε γὰρ ἀποθανεῖν ἔτι δύνανται, ἰσαγγελοὶ γὰρ παραδοῦναι αὐτόν τῇ ἀρχῇ καὶ τῇ ἐξουσίᾳ εἰσίν, καὶ υἱοὶ εἰσίν θεοῦ τῆς ἀναστάσεως τοῦ ἡγεμόνος. 21 καὶ ἐπηρώτησαν αὐτόν υἱοὶ ὄντες. 37 ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροί, λέγοντες διδάσκαλε, οἶδαμεν ὅτι ὀρθῶς καὶ Μωϋσῆς ἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς βάρου, ὡς λέγεις καὶ διδάσκεις καὶ οὐ λαμβάνεις λέγει κύριον τὸν θεὸν Ἀβραάμ καὶ θεὸν πρόσωπον, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Ἰσαὰκ καὶ θεὸν Ἰακώβ· 38 θεὸς δὲ οὐκ θεοῦ διδάσκεις· 22 ἔξεστιν ἡμᾶς Καίσαρι ἔστιν νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων· πάντες γὰρ φόρον δοῦναι ἢ οὐ; 23 κατανοήσας δὲ αὐτῷ ζῶσιν. 39 ἀποκριθέντες δὲ τινες αὐτῶν τὴν πανουργίαν εἶπεν πρὸς αὐτούς· τῶν γραμματέων εἶπαν· διδάσκαλε, καλῶς

εἶπας· 40 οὐκέτι γὰρ ἐτόλμων ἐπερωτᾶν ὁ καιρὸς ἤγγικεν· μὴ πορευθῆτε ὀπίσω αὐτὸν οὐδέν. 41 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς πῶς αὐτῶν. 9 ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ λέγουσιν τὸν Χριστὸν εἶναι Δαυεὶδ υἱόν, 42 ἀκαταστασίας, μὴ πτοηθῆτε· δεῖ γὰρ ταῦτα αὐτὸς γὰρ Δαυεὶδ λέγει ἐν βίβλῳ ψαλμῶν· γενέσθαι πρῶτον, ἀλλ' οὐκ εὐθέως τὸ τέλος. εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου· κάθου ἐκ δεξιῶν μου 43 ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου; 44 Δαυεὶδ οὖν κύριον αὐτὸν καλεῖ, καὶ πῶς αὐτοῦ υἱὸς ἔστιν; 45 Ἀκούοντας δὲ παντὸς τοῦ λαοῦ εἶπεν τοῖς μαθηταῖς· 46 προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν θελότων περιπατεῖν ἐν στολαῖς καὶ φιλοῦντων ἀσπασμούς ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις, 47 οἱ κατεσθίουσιν τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν καὶ προφάσει μακρὰ προσεύχονται οὗτοι λήμψονται περισσότερον κρίμα.

21 Ἀναβλέψας δὲ εἶδεν τοὺς βάλλοντας εἰς τὸ γαζοφυλάκιον τὰ δῶρα αὐτῶν πλουσίους. 2 εἶδεν δὲ τινα χήραν πενιχρὰν βάλλουσαν ἐκεῖ δύο λεπτά, 3 καὶ εἶπεν· ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα ἢ πτωχὴ αὕτη πλείω πάντων ἔβαλεν· 4 ἅπαντες γὰρ οὗτοι ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα, αὕτη δὲ ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς ἅπαντα τὸν βίον ὃν εἶχεν ἔβαλεν. 5 Καὶ τινῶν λεγόντων περὶ τοῦ ἱεροῦ, ὅτι λίθοις καλοῖς καὶ ἀναθήμασιν κεκόσμηται, εἶπεν· 6 ταῦτα ἃ θεωρεῖτε, ἐλεύσονται ἡμέραι ἐν αἷς οὐκ ἀφεθήσεται λίθος ἐπὶ λίθῳ, ὃς οὐ καταλυθήσεται. 7 ἐπηρώτησαν δὲ αὐτὸν λέγοντες· διδάσκαλε, πότε οὖν ταῦτα ἔσται; καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα γίνεσθαι; 8 ὁ δὲ εἶπεν· βλέπετε μὴ πλανηθῆτε· πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες· ἐγὼ εἰμι, καὶ

ὁ καιρὸς ἤγγικεν· μὴ πορευθῆτε ὀπίσω αὐτῶν. 9 ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ λέγουσιν τὸν Χριστὸν εἶναι Δαυεὶδ υἱόν, 42 ἀκαταστασίας, μὴ πτοηθῆτε· δεῖ γὰρ ταῦτα αὐτὸς γὰρ Δαυεὶδ λέγει ἐν βίβλῳ ψαλμῶν· γενέσθαι πρῶτον, ἀλλ' οὐκ εὐθέως τὸ τέλος. 10 τότε ἔλεγεν αὐτοῖς· ἐγερθήσεται ἔθνος ἐπ' ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, 11 σεισμοὶ τε μεγάλοι καὶ κατὰ τόπους λιμοὶ καὶ λοιμοὶ ἔσονται, φόβητρά τε καὶ σημεῖα ἀπ' οὐρανοῦ μεγάλα ἔσονται. 12 Πρὸ δὲ τούτων πάντων ἐπιβαλοῦσιν ἐφ' ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ διώξουσιν, παραδιδόντες εἰς τὰς συναγωγὰς καὶ φυλακάς, ἀπαγομένους ἐπὶ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου· 13 ἀποβήσεται ὑμῖν εἰς μαρτύριον. 14 θέτε οὖν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν μὴ προμελετᾶν ἀπολογηθῆναι· 15 ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν στόμα καὶ σοφίαν, ἧ οὐ δυνήσονται ἀντιστῆναι ἢ ἀντειπεῖν ἅπαντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν. 16 παραδοθήσεσθε δὲ καὶ ὑπὸ γονέων καὶ ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν καὶ φίλων, καὶ θανατώσουσιν ἐξ ὑμῶν, 17 καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου. 18 καὶ θριξὲς ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν οὐ μὴ ἀπόληται· 19 ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κτήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν. 20 Ὅταν δὲ ἴδῃτε κυκλουμένην ὑπὸ στρατοπέδων Ἱερουσαλήμ, τότε γνῶτε ὅτι ἤγγικεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς. 21 τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς ἐκχωρείτωσαν, καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις μὴ εἰσερχέσθωσαν εἰς αὐτήν, 22 ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως αὐταῖ εἰσὶν τοῦ πλησθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα. 23 οὐαὶ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις· ἔσται γὰρ ἀνάγκη μεγάλη ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὄργῃ τῷ λαῷ τούτῳ,

24 καὶ πεσοῦνται στόματι μαχαίρης καὶ δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ἱερῷ διδασκων, τὰς δὲ αἰχμαλωτισθήσονται εἰς τὰ ἔθνη πάντα, καὶ νύκτας ἐξερχόμενος ἠυλίζετο εἰς τὸ ὄρος Ἰερουσαλήμ ἔσται πατουμένη ὑπὸ ἐθνῶν, τὸ καλούμενον ἐλαιῶν. 38 καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἄχρι οὗ πληρωθῶσιν καιροὶ ἐθνῶν. 25 ὠρθριζεν πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ ἀκούειν Καὶ ἔσσονται σημεῖα ἐν ἡλίῳ καὶ σελήνῃ αὐτοῦ.

καὶ ἄστροις, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ ἐθνῶν ἐν ἀπορίᾳ ἤχους θαλάσσης καὶ σάλου, 26 ἀποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῆ οἰκουμένη, αἱ γὰρ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. 27 καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. 28 ἀρχομένων δὲ τούτων γίνεσθαι ἀνακύψατε καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν, διότι ἐγγίζει ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν. 29 Καὶ εἶπεν παραβολὴν αὐτοῖς. ἴδετε τὴν συκῆν καὶ πάντα τὰ δένδρα· 30 ὅταν προβάλωσιν ἡδη, βλέποντες ἀφ' ἐαυτῶν γινώσκετε ὅτι ἡδη ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν. 31 οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. 32 ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη ἕως ἂν πάντα γένηται. 33 ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρελεύσονται. 34 Προσέχετε δὲ ἑαυτοῖς μήποτε βαρηθῶσιν ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν κραιπάλῃ καὶ μέθῃ καὶ μερίμναις βιωτικαῖς, καὶ ἐπιστῆ ἕφ' ὑμᾶς αἰφνίδιος ἡ ἡμέρα ἐκείνη 35 ὡς παγίς ἐπεισελεύσεται γὰρ ἐπὶ πάντας τοὺς καθημένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς. 36 ἀγρυπνεῖτε δὲ ἐν παντὶ καιρῷ δεόμενοι ἵνα κατισχύσητε ἐκφυγεῖν ταῦτα πάντα τὰ μέλλοντα γίνεσθαι, καὶ σταθῆναι ἔμπροσθεν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. 37 Ἦν

22 Ἦγγιζεν δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων ἡ λεγομένη πάσχα, 2 καὶ ἐζήτησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὸ πῶς ἀνέλωσιν αὐτόν· ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν. 3 Εἰσηλθεν δὲ σατανᾶς εἰς Ἰούδαν τὸν καλούμενον Ἰσκαριώτην, ὄντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα· 4 καὶ ἀπελθὼν συνελάλησεν τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ στρατηγοῖς τὸ πῶς αὐτοῖς παραδῶ αὐτόν. 5 καὶ ἐχάρησαν, καὶ συνέθεντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι· 6 καὶ ἐξωμολόγησεν, καὶ ἐζήτηε εὐκαιρίαν τοῦ παραδοῦναι αὐτόν ἄτερ ὄχλου αὐτοῖς. 7 Ἦλθεν δὲ ἡ ἡμέρα τῶν ἀζύμων, ἐν ἧ ἔδει θύεσθαι τὸ πάσχα, 8 καὶ ἀπέστειλεν Πέτρον καὶ Ἰωάννην εἰπὼν πορευθέντες ἐτοιμάσατε ἡμῖν τὸ πάσχα ἵνα φάγωμεν. 9 οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· ποῦ θέλεις ἐτοιμάσωμεν; 10 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἴδου εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν συναντήσῃ ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ εἰς τὴν οἰκίαν εἰς ἣν εἰσπορεύεται. 11 καὶ ἐρεῖτε τῷ οἰκοδεσπότῃ τῆς οἰκίας λέγει σοι ὁ διδάσκαλος· ποῦ ἔστιν τὸ κατάλυμα ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; 12 κἀκεῖνος ὑμῖν δεῖξει ἀνάγαιον μέγα ἐστρωμένον· ἐκεῖ ἐτοιμάσατε. 13 ἀπελθόντες δὲ εὔρον καθὼς εἰρήκει αὐτοῖς, καὶ ἠτοίμασαν τὸ πάσχα. 14 Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡ ὥρα, ἀνέπεσεν, καὶ οἱ ἀπόστολοι σὺν αὐτῷ. 15 καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοῦς ἐπιθυμία

ἐπεθύμησα τοῦτο τὸ πάσχα φαγεῖν μεθ' μου βασιλείαν, 30 ἵνα ἔσθητε καὶ πίνητε ὑμῶν πρὸ τοῦ με παθεῖν. 16 λέγω γὰρ ὑμῖν ἐπὶ τῆς τραπέζης μου ἐν τῇ βασιλείᾳ μου, ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ φάγω αὐτὸ ἕως ὅτου καὶ καθήσεσθε ἐπὶ θρόνων κρίνοντες τὰς πληρωθῆ ἔν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. 17 καὶ δώδεκα φυλάς τοῦ Ἰσραήλ. 31 Σίμων δεξάμενος ποτήριον εὐχαριστήσας εἶπεν· Σίμων, ἰδοὺ ὁ σατανᾶς ἐξητήσατο ὑμᾶς λάβετε τοῦτο καὶ διαμερίσατε εἰς ἑαυτοὺς τοῦ σινιάσαι ὡς τὸν σίτον. 32 ἐγὼ δὲ 18 λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ πῖω ἀπὸ τοῦ ἐδεήθην περὶ σοῦ ἵνα μὴ ἐκλίπη ἡ πίστις νῦν ἀπὸ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως σου. καὶ σύ ποτε ἐπιστρέψας στήρισον τοὺς ὄτους ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἔλθῃ. 19 Καὶ ἀδελφούς σου. 33 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· κύριε, λαβὼν ἄρτον εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ μετὰ σοῦ ἔτοιμός εἰμι καὶ εἰς φυλακὴν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων· τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά εἰς θάνατον πορεύεσθαι. 34 ὁ δὲ εἶπεν· λέγω μου τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον· τοῦτο ποιεῖτε σοι, Πέτρε, οὐ φωνήσει σήμερον ἀλέκτωρ εἰς ἐμὴν ἀνάμνησιν. 20 καὶ τὸ ποτήριον ἕως τρίς ἀπαρνήσῃ μὴ εἰδέναι με. 35 Καὶ ὡσαύτως μετὰ τὸ δειπνήσαι, λέγων· τοῦτο εἶπεν αὐτοῖς ὅτε ἀπέστειλα ὑμᾶς ἄτερ τὸ ποτήριον ἢ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματι βαλλαντίου καὶ πήρας καὶ ὑποδημάτων, μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυννόμενον. 21 μὴ τιнос ὑστερήσατε; οἱ δὲ εἶπαν· οὐθενός. Πλὴν ἰδοὺ ἡ χεὶρ τοῦ παραδιδόντος με 36 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς ἀλλὰ νῦν ὁ ἔχω μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης. 22 ὅτι ὁ υἱὸς βαλλάντιον ἀράτω, ὁμοίως καὶ πήραν, καὶ μὲν τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τὸ ὠρισμένον ὁ μὴ ἔχων πωλησάτω τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ καὶ πορεύεται, πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ ἀγορασάτω μάχαιραν. 37 λέγω γὰρ ὑμῖν δι' οὗ παραδίδοται. 23 καὶ αὐτοὶ ἠρξάντο ὅτι τοῦτο τὸ γεγραμμένον δεῖ τελεσθῆναι συζητεῖν πρὸς ἑαυτοὺς τὸ τίς ἄρα εἶη ἐν ἐμοί, τό καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη ἐξ αὐτῶν ὁ τοῦτο μέλλων πράσσειν. 24 καὶ γὰρ τὸ περὶ ἐμοῦ τέλος ἔχει. 38 οἱ Ἐγένετο δὲ καὶ φιλονεικία ἐν αὐτοῖς, δὲ εἶπαν· κύριε, ἰδοὺ μάχαιραι ὧδε δύο. τὸ τίς αὐτῶν δοκεῖ εἶναι μείζων. 25 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς ἰκανόν ἐστιν. 39 Καὶ δὲ εἶπεν αὐτοῖς οἱ βασιλεῖς τῶν ἔθνων ἐξεληθῶν ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ ὄρος κυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ ἐξουσιάζοντες τῶν ἐλαίων· ἠκολούθησαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ αὐτῶν εὐεργέται καλοῦνται. 26 ὑμεῖς δὲ μαθηταί. 40 γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου οὐχ οὕτως, ἀλλ' ὁ μείζων ἐν ὑμῖν γινέσθω εἶπεν αὐτοῖς προσεύχεσθε μὴ εἰσελθεῖν ὡς ὁ νεώτερος, καὶ ὁ ἡγούμενος ὡς ὁ εἰς πειρασμόν. 41 καὶ αὐτὸς ἀπεσπᾶσθη διακονῶν. 27 τίς γὰρ μείζων, ὁ ἀνακείμενος ἀπ' αὐτῶν ὡσεὶ λίθου βολήν, καὶ θεὸς τὰ ἢ ὁ διακονῶν; οὐχὶ ὁ ἀνακείμενος; ἐγὼ γόνατα προσηύχето 42 λέγων· πάτερ, εἰ δὲ ἐν μέσῳ ὑμῶν εἰμι ὡς ὁ διακονῶν. βούλει παρενέγκαι τοῦτο τὸ ποτήριον ἀπ' 28 ὑμεῖς δὲ ἔστε οἱ διαμεμενηκότες μετ' ἐμοῦ· πλὴν μὴ τὸ θέλημά μου ἀλλὰ τὸ σὸν ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου. 29 κάγῳ γινέσθω. 43 ὥφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος ἀπ' διατίθεμαι ὑμῖν καθὼς διέθετό μοι ὁ πατήρ οὐρανοῦ ἐνισχύων αὐτόν. 44 καὶ γενόμενος

ἐν ἀγωνίᾳ ἐκτενέστερον προσηύχετο· καὶ ἕτερος ἰδὼν αὐτὸν ἔφη· καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν ἐγένετο ὁ ἰδρῶς αὐτοῦ ὡσεὶ θρόμβοι εἶ. ὁ δὲ Πέτρος ἔφη· ἄνθρωπε, οὐκ εἰμί. αἷματος καταβαίνοντος ἐπὶ τὴν γῆν. **45** καὶ **59** καὶ διαστάσης ὡσεὶ ὥρας μιᾶς ἄλλος ἀναστὰς ἀπὸ τῆς προσευχῆς ἔλθων πρὸς τὴν διίσχυρίζετο λέγων· ἐπ' ἀληθείας καὶ τοὺς μαθητὰς εὗρεν κοιμωμένους αὐτοὺς οὗτος μετ' αὐτοῦ ἦν· καὶ γὰρ Γαλιλαῖός ἀπὸ τῆς λύπης, **46** καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τί ἐστίν. **60** εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος· ἄνθρωπε, καθεύδετε; ἀναστάντες προσεύχεσθε, ἵνα οὐκ οἶδα ὃ λέγεις. καὶ παραχρῆμα ἔτι μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν. **47** Ἐτι αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῦ ἐφώνησεν ἀλέκτωρ, **61** λαλοῦντος ἰδοὺ ὄχλος, καὶ ὁ λεγόμενος καὶ στραφεὶς ὁ κύριος ἐνέβλεψεν τῷ Πέτρῳ, Ἰούδας εἷς τῶν δώδεκα προήρχετο αὐτούς, καὶ ὑπεμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ λόγου τοῦ καὶ ἤγγισεν τῷ Ἰησοῦ φιλήσαι αὐτόν. **48** κυρίου, ὡς εἶπεν αὐτῷ ὅτι πρὶν ἀλέκτορα Ἰησοῦς δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ἰούδα, φιλήματι φωνῆσαι σήμερον ἀπαρνήσῃ με τρίς. **62** τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παραδίδως; **49** καὶ ἐξελθὼν ἔξω ἔκλαυσεν πικρῶς. **63** Καὶ ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτὸν τὸ ἐσόμενον εἶπαν· οἱ ἄνδρες οἱ συνέχοντες αὐτὸν ἐνέπαιζον κύριε, εἰ πατάσομεν ἐν μαχαίρῃ; **50** καὶ αὐτῷ δέροντες, **64** καὶ περικαλύψαντες ἐπάταξεν εἷς τις ἐξ αὐτῶν τοῦ ἀρχιερέως αὐτὸν ἐπηρώτων λέγοντες προφήτευσον, τὸν δοῦλον καὶ ἀφεῖλεν τὸ οὖς αὐτοῦ τὸ τίς ἐστίν ὁ παίσας σε; **65** καὶ ἕτερα πολλὰ δεξιόν. **51** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς αὐτόν. **66** Καὶ ὡς ἔατε ἕως τούτου. καὶ ἀψάμενος τοῦ ὠτίου ἐγένετο ἡμέρα, συνήχθη τὸ πρεσβυτέριον ἰάσατο αὐτόν. **52** εἶπεν δὲ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς τοῦ λαοῦ, ἀρχιερεῖς τε καὶ γραμματεῖς, καὶ παραγενομένους πρὸς αὐτὸν ἀρχιερεῖς καὶ ἀπήγαγον αὐτόν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν, στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ πρεσβυτέρους· λέγοντες· εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, εἰπὸν ἡμῖν. ὡς ἐπὶ λησθὴν ἐξεληλύθατε μετὰ μαχαιρῶν **67** εἶπεν δὲ αὐτοῖς· ἐὰν ὑμῖν εἴπω οὐ μὴ καὶ ξύλων· **53** καθ' ἡμέραν ὄντος μου μεθ' πιστεύσητε· **68** ἐὰν δὲ ἐρωτήσω, οὐ μὴ ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ οὐκ ἐξετείνετε τὰς χεῖρας ἀποκριθῆτε. **69** ἀπὸ τοῦ νῦν δὲ ἔσται ὁ υἱὸς ἐπ' ἐμέ. ἀλλ' αὕτη ἐστὶν ὑμῶν ἡ ὥρα καὶ ἡ τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους. **54** Συλλαβόντες δὲ δυνάμεως τοῦ θεοῦ. **70** εἶπαν δὲ πάντες· σὺ αὐτὸν ἤγαγον καὶ εἰσήγαγον εἰς τὴν οἰκίαν οὗν εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ; ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς τοῦ ἀρχιερέως· ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει ἔφη· ὑμεῖς λέγετε, ὅτι ἐγὼ εἰμι. **71** οἱ δὲ μακρόθεν. **55** περιψάντων δὲ πῦρ ἐν μέσῳ εἶπαν· τί ἔτι ἔχομεν μαρτυρίας χρεῖαν; αὐτοὶ γὰρ ἠκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ. Πέτρος μέσος αὐτῶν. **56** ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν **23** καὶ ἀναστὰν ἅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν παιδίσκη τις καθήμενον πρὸς τὸ φῶς καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸν Πειλᾶτον. **2** ἀτενίσασα αὐτῷ εἶπεν· καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ ἤρξαντο δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ λέγοντες· αὐτοῦ ἦν. **57** ὁ δὲ ἠρνήσατο αὐτὸν λέγων· οὐκ τοῦτον εὗραμεν διαστρέφοντα τὸ ἔθνος ἡμῶν καὶ κωλύοντα φόρους Καίσαρι οἶδα αὐτόν, γύναι. **58** καὶ μετὰ βραχὺ

διδόναι, καὶ λέγοντα ἑαυτὸν Χριστὸν κατηγορεῖτε κατ' αὐτοῦ, **15** ἀλλ' οὐδὲ βασιλέα εἶναι. **3** ὁ δὲ Πειλᾶτος ἠρώτησεν Ἡρώδης ἀνέπεμψεν γὰρ αὐτὸν πρὸς ἡμᾶς αὐτὸν λέγων· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν καὶ ἰδοὺ οὐδὲν ἄξιον θανάτου ἐστὶν Ἰουδαίων; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ἔφη πεπραγμένον αὐτῷ. **16** παιδεύσας οὖν αὐτὸν σὺ λέγεις. **4** ὁ δὲ Πειλᾶτος εἶπεν πρὸς ἀπολύσω. **18** ἀνέκραγον δὲ παμπληθεῖ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους· οὐδὲν λέγοντες· αἶρε τοῦτον, ἀπόλυσον δὲ ἡμῖν εὐρίσκω αἴτιον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ. **5** τὸν Βαραββᾶν· **19** ὅστις ἦν διὰ στάσιν οἱ δὲ ἐπίσχυον λέγοντες ὅτι ἀνασείει τὸν τινὰ γενομένην ἐν τῇ πόλει καὶ φόνον λαόν, διδάσκων καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας βληθεὶς ἐν τῇ φυλακῇ. **20** ἄλλιν δὲ ὁ καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἕως Πειλᾶτος προσεφώνησεν, θέλων ἀπολύσαι ὧδε. **6** Πειλᾶτος δὲ ἀκούσας ἐπηρώτησεν τὸν Ἰησοῦν. **21** οἱ δὲ ἐπεφώνουν λέγοντες· εἰ ὁ ἄνθρωπος Γαλιλαῖός ἐστιν, **7** καὶ σταύρου, σταύρου αὐτόν. **22** ὁ δὲ τρίτον ἐπιγνούς ὅτι ἐκ τῆς ἔξουσίας Ἡρώδου ἐστίν, εἶπεν πρὸς αὐτούς· τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν ἀνέπεμψεν αὐτὸν πρὸς Ἡρώδη, ὄντα καὶ οὗτος; οὐδὲν αἴτιον θανάτου εὔρον ἐν αὐτῷ ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν ταύταις ταῖς αὐτῷ παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπόλύσω. **23** οἱ ἡμέραις. **8** ὁ δὲ Ἡρώδης ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν δὲ ἐπέκειντο φωναῖς μεγάλας αἰτούμενοι ἐχάρη λίαν· ἦν γὰρ ἐξ ἰκανῶν χρόνων αὐτὸν σταυρωθῆναι, καὶ κατίσχυον αἱ θέλων ἰδεῖν αὐτὸν διὰ τὸ ἀκούειν περὶ φωναῖ αὐτῶν. **24** καὶ Πειλᾶτος ἐπέκρινεν αὐτοῦ, καὶ ἠλπίζεν τι σημεῖον ἰδεῖν ὑπ' γενέσθαι τὸ αἴτημα αὐτῶν· **25** ἀπέλυσεν αὐτοῦ γινόμενον. **9** ἐπηρώτα δὲ αὐτὸν ἐν δὲ τὸν διὰ στάσιν καὶ φόνον βεβλημένον λόγοις ἰκανοῖς· αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο εἰς φυλακὴν, ὃν ἠτοῦντο, τὸν δὲ Ἰησοῦν αὐτῷ. **10** εἰστήκεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ παρέδωκεν τῷ θελήματι αὐτῶν. **26** γραμματεῖς εὐτόνως κατηγοροῦντες αὐτοῦ. Καὶ ὡς ἀπήγαγον αὐτόν, ἐπιλαβόμενοι **11** ἐξουθενήσας δὲ αὐτόν καὶ ὁ Ἡρώδης Σίμωνά τινα Κυρηναῖον ἐρχόμενον ἀπ' σὺν τοῖς στρατεύμασιν αὐτοῦ καὶ ἐμπαίξας ἀγροῦ ἐπέθηκαν αὐτῷ τὸν σταυρὸν φέρειν περιβαλὼν ἐσθῆτα λαμπρὰν ἀνέπεμψεν ὄπισθεν τοῦ Ἰησοῦ. **27** ἠκολούθει δὲ αὐτῷ αὐτὸν τῷ Πειλάτῳ. **12** ἐγένοντο δὲ φίλοι πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ καὶ γυναικῶν, ὅ τε Ἡρώδης καὶ ὁ Πειλᾶτος ἐν αὐτῇ τῇ αἰ ἐκόπτοντο καὶ ἐθρήνουν αὐτόν. **28** ἡμέρα μετ' ἀλλήλων· προὔπηρχον γὰρ ἐν στραφεῖς δὲ πρὸς αὐτάς Ἰησοῦς εἶπεν· ἔχθρα ὄντες πρὸς αὐτούς. **13** Πειλᾶτος θυγατέρες Ἱερουσαλήμ, μὴ κλαίετε ἐπ' δὲ συνκαλεσάμενος τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ ἐμέ· πλὴν ἐφ' ἑαυτάς κλαίετε καὶ ἐπὶ τὰ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαόν· **14** εἶπεν πρὸς τέκνα ὑμῶν, **29** ὅτι ἰδοὺ ἔρχονται ἡμέραι αὐτούς· προσηγέκατέ μοι τὸν ἄνθρωπον ἐν αἷς ἐροῦσιν· μακάριαι αἱ στεῖραι καὶ αἱ τοῦτον ὡς ἀποστρέφοντα τὸν λαόν, καὶ κοιλῖαι αἱ οὐκ ἐγέννησαν, καὶ μαστοὶ οἱ ἰδοὺ ἐγὼ ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρίνας οὐθὲν οὐκ ἔθρεψαν. **30** τότε ἄρξονται λέγειν τοῖς εὔρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ αἴτιον ὧν ὄρεσιν· πέσατε ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τοῖς βουνοῖς·

καλύψατε ἡμᾶς 31 ὅτι εἰ ἐν τῷ ὑγρῷ ξύλῳ ἐξέπνευσεν. 47 ἰδὼν δὲ ὁ ἑκατοντάρχης ταῦτα ποιοῦσιν, ἐν τῷ ξηρῷ τί γένηται; 32 τὸ γενόμενον ἐδόξαζεν τὸν θεὸν λέγων· ἦγοντο δὲ καὶ ἕτεροι δύο κακοῦργοι σὺν ὄντως ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος ἦν. 48 αὐτῷ ἀναιρεθῆναι. 33 Καὶ ὅτε ἀπῆλθον ἐπὶ καὶ πάντες οἱ συναραγενόμενοι ὄχλοι τὸν τόπον τὸν καλούμενον Κρανίον, ἐκεῖ ἐπὶ τὴν θεωρίαν ταύτην, θεωρήσαντες τὰ ἐσταύρωσαν αὐτὸν καὶ τοὺς κακούργους, γενόμενα, τύπτοντες τὰ στήθη ὑπέστρεφον. ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν, ὃν δὲ ἀριστερῶν. 34 ὁ 49 εἰστήκεισαν δὲ πάντες οἱ γνωστοὶ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγεν· πάτερ, ἄφες αὐτοῖς, οὐ αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ γυναῖκες αἱ γὰρ οἶδασιν τί ποιῶσιν. διαμεριζόμενοι δὲ συνακολουθοῦσαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἔβαλον κλήρους. 35 καὶ ὁρῶσαι ταῦτα. 50 Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι εἰστήκει ὁ λαὸς θεωρῶν. ἐξεμυκτήριζον Ἰωσήφ βουλευτῆς ὑπάρχων, καὶ ἀνὴρ δὲ οἱ ἄρχοντες λέγοντες· ἄλλους ἔσωσεν, ἀγαθὸς καὶ δίκαιος 51 οὗτος οὐκ ἦν σωσάτω ἑαυτὸν, εἰ οὗτός ἐστιν ὁ Χριστὸς συνκατατιθειμένος τῇ βουλῇ καὶ τῇ πράξει τοῦ θεοῦ ὁ ἐκλεκτός. 36 ἐνέπειξαν δὲ αὐτῷ αὐτῶν, ἀπὸ Ἀριμαθαίας πόλεως τῶν καὶ οἱ στρατιῶται προσερχόμενοι, ὄξος Ἰουδαίων, ὃς προσεδέχετο τὴν βασιλείαν προσφέροντες αὐτῷ 37 καὶ λέγοντες· εἰ τοῦ θεοῦ, 52 οὗτος προσελθὼν τῷ Πειλάτῳ σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σῶσον ἠτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, 53 καὶ σεαυτὸν. 38 ἦν δὲ καὶ ἐπιγραφή ἐπ' αὐτῷ· ὁ καθελὼν ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι, καὶ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων οὗτος. 39 Εἷς δὲ τῶν ἔθηκεν αὐτὸν ἐν μνήματι λαξευτῷ οὐ οὐκ κρεμασθέντων κακούργων ἐβλασφήμει ἦν οὐδεὶς οὐδέπω κείμενος. 54 καὶ ἡμέρα αὐτόν· οὐχὶ σὺ εἶ ὁ Χριστός; σῶσον σεαυτὸν ἦν παρασκευῆς, καὶ σάββατον ἐπέφωσεν. καὶ ἡμᾶς. 40 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἕτερος 55 Κατακολουθήσασαι δὲ γυναῖκες, αἵτινες ἐπιτιμῶν αὐτῷ ἔφη· οὐδὲ φοβῆ σὺ τὸν ἦσαν συνεληλυθυῖαι ἐκ τῆς Γαλιλαίας θεόν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι εἶ; 41 καὶ αὐτῷ, ἐθεάσαντο τὸ μνημεῖον καὶ ὡς ἡμεῖς μὲν δικαίως, ἄξια γὰρ ὧν ἐπράξαμεν ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ, 56 ὑποστρέψασαι δὲ ἀπολαμβάνομεν· οὗτος δὲ οὐδὲν ἄτοπον ἠτοίμασαν ἀρώματα καὶ μύρα· καὶ τὸ μὲν ἔπραξεν. 42 καὶ ἔλεγεν· Ἰησοῦ, μνήσθητί μου ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. 43 καὶ 24 Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων ὄρθρου εἶπεν αὐτῷ· ἀμὴν σοι λέγω, σήμερον μετ' βαθέως ἐπὶ τὸ μνημα ἦλθον φέρουσαι ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ. 44 Καὶ ἦν ἤδη ἡ ἠτοίμασαν ἀρώματα. 2 εὖρον δὲ τὸν ὡσεὶ ὥρα ἔκτη καὶ σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην ἡτοίμασαν ἀρώματα. 3 εἰσελθοῦσαι δὲ οὐχ εὖρον τὸ σῶμα τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης, 45 τοῦ ἡλίου ἀπορεῖσθαι αὐτὰς περὶ τούτου, καὶ ἰδοὺ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. 4 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἄνδρες δύο ἐπέστησαν αὐτοῖς ἐν ἐσθῆτι ἀστραπτούσῃ 5 ἐμφόβων δὲ γενομένων

αὐτῶν καὶ κλινουσῶν τὰ πρόσωπα εἰς ἐναντίον τοῦ θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ, **20** τὴν γῆν εἶπαν πρὸς αὐτάς· τί ζητεῖτε ὅπως τε παρέδωκαν αὐτὸν οἱ ἄρχιερεῖς καὶ τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν; **6** οὐκ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν εἰς κρίμα θανάτου καὶ ἔστιν ὧδε, ἀλλὰ ἠγέρθη. μνήσθητε ὡς ἐσταύρωσαν αὐτόν. **21** ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ἐλάλησεν ὑμῖν ἔτι ὢν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ μέλλων λυτροῦσθαι τὸν **7** λέγων τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ὅτι Ἰσραὴλ· ἀλλὰ γε καὶ σὺν πᾶσιν τούτοις δεῖ παραδοθῆναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων τρίτην ταύτην ἡμέραν ἄγει ἀφ' οὗ ταῦτα ἀμαρτωλῶν καὶ σταυρωθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἐγένετο. **22** ἀλλὰ καὶ γυναῖκες τινες ἐξ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι. **8** καὶ ἐμνήσθησαν τῶν ἡμῶν ἐξέστησαν ἡμᾶς, γενόμεναι ὀρθρινὰ ῥημάτων αὐτοῦ, **9** καὶ ὑποστρέψασαι ἀπὸ ἐπὶ τὸ μνημεῖον, **23** καὶ μὴ εὐροῦσαι τὸ τοῦ μνημείου ἀπήγγειλαν πάντα ταῦτα σῶμα αὐτοῦ ἦλθον λέγουσαι καὶ ὀπτασίαν τοῖς ἔνδεκα καὶ πᾶσιν τοῖς λοιποῖς. **10** ἀγγέλων ἑωρακένας, οἱ λέγουσιν αὐτὸν ἦσαν δὲ ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία καὶ Ἰωάννα ζῆν. **24** καὶ ἀπῆλθόν τινες τῶν σὺν ἡμῖν καὶ Μαρία ἡ Ἰακώβου, καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ εὗρον οὕτως καθὼς αὐταῖς ἔλεγον πρὸς τοὺς ἀποστόλους ταῦτα. καὶ αἱ γυναῖκες εἶπον, αὐτὸν δὲ οὐκ εἶδον. **11** καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν ὡσεὶ **25** καὶ αὐτὸς εἶπεν πρὸς αὐτούς· ὦ ἀνόητοι λῆρος τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἠπίστουν καὶ βραδεῖς τῇ καρδίᾳ τοῦ πιστεῦναι ἐπὶ αὐταῖς. **13** Καὶ ἰδοὺ δύο ἐξ αὐτῶν ἐν πᾶσιν οἷς ἐλάλησαν οἱ προφήται. **26** αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἦσαν πορευόμενοι εἰς οὐχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν τὸν Χριστὸν καὶ κώμην ἀπέχουσιν σταδίου ἐξήκοντα ἀπὸ εἰσελθεῖν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ; **27** καὶ Ἰερουσαλήμ, ἣ ὄνομα Ἑμμαοῦς, **14** καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ Μωϋσέως καὶ ἀπὸ πάντων αὐτοὶ ὠμίλουν πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων τῶν προφητῶν διερμήνευσεν αὐτοῖς ἐν τῶν συμβεβηκότων τούτων. **15** καὶ ἐγένετο πάσαις ταῖς γραφαῖς τὰ περὶ ἑαυτοῦ. **28** ἐν τῷ ὁμιλεῖν αὐτοὺς καὶ συνζητεῖν, καὶ καὶ ἤγγισαν εἰς τὴν κώμην οὗ ἔπορεύοντο, αὐτὸς Ἰησοῦς ἐγγίσας συνεπορεύετο αὐτοῖς· καὶ αὐτὸς προσεποιήσατο πορρωτέρω **16** οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ πορευέσθαι· **29** καὶ παρεβίασαντο αὐτὸν ἐπιγνῶναι αὐτόν. **17** εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς· λέγοντες· μεῖνον μεθ' ἡμῶν, ὅτι πρὸς τίνες οἱ λόγοι οὗτοι, οὐς ἀντιβάλλετε πρὸς ἐσπέραν ἐστὶν καὶ κέκλικεν ἤδη ἡ ἡμέρα. ἀλλήλους περιπατοῦντες; καὶ ἐστάθησαν καὶ εἰσῆλθεν τοῦ μεῖναι σὺν αὐτοῖς. **30** σκυθρωποί. **18** ἀποκριθεὶς δὲ εἷς, ὃ ὄνομα καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτὸν Κλεοπᾶς, εἶπεν πρὸς αὐτόν· σὺ μόνος μετ' αὐτῶν, λαβὼν τὸν ἄρτον εὐλόγησεν παροικεῖς Ἰερουσαλήμ καὶ οὐκ ἔγνωσ τὰ καὶ κλάσας ἐπέδιδου αὐτοῖς· **31** αὐτῶν δὲ γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις; διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἐπέγνωσαν **19** καὶ εἶπεν αὐτοῖς ποῖα; οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἐγένετο ἀπ' τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναζαρηνοῦ, ὃς ἐγένετο αὐτῶν. **32** καὶ εἶπαν πρὸς ἀλλήλους· οὐχὶ ἀνὴρ προφήτης δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἢ καρδία ἡμῶν καιομένη ἦν ἐν ἡμῖν, ὡς

ἐλάλει ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ, ὡς διήνοιγεν ἡμῖν ἐν τῇ πόλει ἕως οὗ ἐνδύσησθε ἐξ ὕψους τὰς γραφάς; **33** Καὶ ἀναστάντες αὐτῇ τῇ ὥρᾳ δύναμιν. **50** Ἐξήγαγεν δὲ αὐτοὺς ἕως πρὸς ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ εὔρον Βηθανίαν, καὶ ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἠθροισμένους τοὺς ἕνδεκα καὶ τοὺς σὺν εὐλόγησεν αὐτούς. **51** καὶ ἐγένετο ἐν τῷ αὐτοῖς, **34** λέγοντας ὅτι ὄντως ἠγέρθη ὁ εὐλόγεῖν αὐτὸν αὐτοὺς διέστη ἀπ' αὐτῶν κύριος καὶ ὤφθη Σίμωνι. **35** καὶ αὐτοὶ **52** καὶ αὐτοὶ ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ ἐξηγοῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ὡς ἐγνώσθη μετὰ χαρᾶς μεγάλης, **53** καὶ ἦσαν διαπαντός αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου. **36** Ταῦτα ἐν τῷ ἱερῷ αἰνοῦντες τὸν θεόν.

δὲ αὐτῶν λαλούντων αὐτὸς ἔστη ἐν μέσῳ αὐτῶν. **37** πτοηθέντες δὲ καὶ ἔμφοβοι γενόμενοι ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν. **38** καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τί τεταραγμένοι ἐστέ, καὶ διατί διαλογισμοὶ ἀναβαίνουσιν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν; **39** ἴδετε τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς πόδας μου, ὅτι ἐγὼ εἶμι αὐτός· ψηλαφήσατέ με καὶ ἴδετε, ὅτι πνεῦμα σάρκας καὶ ὀστέα οὐκ ἔχει καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα. **41** ἔτι δὲ ἀπιστούντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς καὶ θαυμαζόντων εἶπεν αὐτοῖς· ἔχετε τι βρώσιμον ἐνθάδε; **42** οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύος ὀπτοῦ μέρος· **43** καὶ λαβὼν ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν. **44** Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοῦς· οὗτοι οἱ λόγοι μου οὐς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἔτι ὢν σὺν ὑμῖν, ὅτι δεῖ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωϋσέως καὶ προφήταις καὶ ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ. **45** τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν τοῦ συνιέναι τὰς γραφάς. **46** καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὅτι οὕτως γέγραπται παθεῖν τὸν Χριστὸν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, **47** καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν εἰς ἄφεςιν ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀρξάμενοι ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. **48** ὑμεῖς μάρτυρες τούτων. **49** ἀγὼ ἐξαποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς μου ἐφ' ὑμᾶς· ὑμεῖς δὲ καθίσατε

Κατα Ιωαννην

1 Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεόν, καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος. **2** οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν. **3** πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν ὃ γέγονεν **4** ἐν αὐτῷ ζωὴ ἐστίν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων. **5** καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν. **6** Ἐγένετο ἄνθρωπος, ἀπεσταλμένος παρὰ θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης· **7** οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσιν δι' αὐτοῦ. **8** οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός. **9** Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον, ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. **10** ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. **11** εἰς τὰ ἴδια ἦλθεν, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. **12** ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, **13** οἱ οὐκ ἐξ αἱμάτων οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς ἀλλ' ἐκ θεοῦ ἐγεννήθησαν. **14** καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας. **15** Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγεν λέγων· οὗτος ἦν ὃν εἶπον· ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν. **16** ὅτι ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος· **17** ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωϋσέως ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ

ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο. **18** θεὸν οὐδεὶς ἑώρακεν πώποτε· ὁ μονογενὴς υἱὸς ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ πατρὸς, ἐκεῖνος ἐξηγήσατο. **19** Καὶ αὕτη ἔστιν ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου, ὅτε ἀπέστειλαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύμων ἱερεῖς καὶ Λευεῖτας ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτόν· σὺ τίς εἶ; **20** καὶ ὠμολόγησεν καὶ οὐκ ἠρνήσατο, καὶ ὠμολόγησεν ὅτι ἐγὼ οὐκ εἰμί ὁ Χριστός. **21** καὶ ἠρώτησαν αὐτόν· τί οὖν; Ἥλειας εἶ; λέγει· οὐκ εἰμί. ὁ προφήτης εἶ σὺ; καὶ ἀπεκρίθη· οὐ. **22** εἶπαν οὖν αὐτῷ· τίς εἶ; ἵνα ἀποκρισὶν δῶμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς· τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ; **23** ἔφη· ἐγὼ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· εὐθύνατε τὴν ὁδὸν κυρίου, καθὼς εἶπεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης. **24** καὶ ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων. **25** καὶ ἠρώτησαν αὐτόν καὶ εἶπαν αὐτῷ· τί οὖν βαπτίζεις, εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ Χριστὸς οὐδὲ Ἥλειας οὐδὲ ὁ προφήτης; **26** ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης λέγων· ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι· μέσος ὑμῶν στήκει, ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε, **27** ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, οὐ οὐκ εἰμί ἐγὼ ἄξιος ἵνα λύσω αὐτοῦ τὸν ἱμάντα τοῦ ὑποδήματος. **28** ταῦτα ἐν Βηθανίᾳ ἐγένετο πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦν ὁ Ἰωάννης βαπτίζων. **29** Τῇ ἐπαύριον βλέπει τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν, καὶ λέγει· ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. **30** οὗτός ἐστιν ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εἶπον· ὀπίσω μου ἔρχεται ἀνὴρ ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν. **31** κἀγὼ οὐκ ᾔδειν αὐτόν, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τῷ Ἰσραὴλ, διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ ἐν ὕδατι βαπτίζων. **32** καὶ ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης λέγων ὅτι θεθέαμαι τὸ πνεῦμα

καταβαῖνον ὡς περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ, νόμῳ καὶ οἱ προφηταί, εὐρήκαμεν, Ἰησοῦν καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν. **33** κἀγὼ οὐκ ᾔδειν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ. **46** εἶπεν αὐτόν, ἀλλ' ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν ὕδατι, αὐτῷ Ναθαναήλ· ἐκ Ναζαρέτ δύναται τι ἐκεῖνός μοι εἶπεν· ἐφ' ὃν ἂν ἴδῃς τὸ πνεῦμα ἀγαθὸν εἶναι; λέγει αὐτῷ Φίλιππος· ἔρχου καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ' αὐτόν, οὗτός καὶ ἴδε. **47** εἶδεν Ἰησοῦς τὸν Ναθαναήλ ἔστιν ὁ βαπτίζων ἐν πνεύματι ἀγίῳ. **34** ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ· κἀγὼ ἐώρακα, καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλῆιτης, ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. **35** Τῇ ἐπαύριον ἔστιν. **48** λέγει αὐτῷ Ναθαναήλ· πόθεν πάλιν εἰστήκει ὁ Ἰωάννης καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο, **36** καὶ ἐμβλέψας τῷ αὐτῷ· πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι ὄντα Ἰησοῦ περιπατοῦντι λέγει· ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ ὑπὸ τὴν συκῆν εἶδόν σε. **49** ἀπεκρίθη αὐτῷ θεοῦ. **37** ἤκουσαν οἱ δύο μαθηταὶ αὐτοῦ Ναθαναήλ· ῥαββεί, σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, λαλοῦντος, καὶ ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ. σὺ βασιλεὺς εἶ τοῦ Ἰσραήλ. **50** ἀπεκρίθη **38** στραφεὶς ὁ Ἰησοῦς καὶ θεασάμενος Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὅτι εἶπόν σοι ὅτι αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας λέγει αὐτοῖς· τί εἶδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις; ζητεῖτε; οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· ῥαββεί, ὃ λέγεται μερίζω τούτων ὄψη. **51** καὶ λέγει αὐτῷ· ἐρμηνευόμενον διδάσκαλε, ποῦ μένεις; **39** ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν λέγει αὐτοῖς· ἔρχεσθε καὶ ὄψεσθε. ἦλθαν ἀνεωγότα καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ θεοῦ οὖν καὶ εἶδαν ποῦ μένει, καὶ παρ' αὐτῷ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν ἔμειναν τὴν ἡμέραν ἐκείνην· ὥρα ἦν ὡς υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

δεκάτη. **40** ἦν Ἄνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου εἷς ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκουσάντων παρὰ Ἰωάννου καὶ ἀκολουθησάντων αὐτῷ· **41** εὐρίσκει οὗτος πρῶτος τὸν ἀδελφὸν τὸν ἴδιον Σίμωνα καὶ λέγει αὐτῷ· εὐρήκαμεν τὸν Μεσσίαν, ὃ ἔστιν μεθερμηνευόμενον Χριστός. **42** ἤγαγεν αὐτόν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. ἐμβλέψας αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· σὺ εἶ Σίμων ὁ υἱὸς Ἰωάννου, σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς, ὃ ἐρμηνεύεται Πέτρος. **43** Τῇ ἐπαύριον ἠθέλησεν ἐξελεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, καὶ εὐρίσκει Φίλιππον. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ἀκολούθει μοι. **44** ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδά, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. **45** εὐρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθαναήλ καὶ λέγει αὐτῷ· ὃν ἔγραψεν Μωϋσῆς ἐν τῷ **2** Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένετο ἐν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ. **2** ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. **3** καὶ οἶνον οὐκ εἶχον, ὅτι συνετελέσθη ὁ οἶνος τοῦ γάμου. εἶτα λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν· οἶνος οὐκ ἔστιν. **4** λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι; οὐπω ἤκει ἡ ὥρα μου. **5** λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις· ὅ τι ἂν λέγῃ ὑμῖν, ποιήσατε. **6** ἦσαν δὲ ἐκεῖ λίθιναι ὑδρίαὶ ἕξ κατὰ τὸν καθαρισμόν τῶν Ἰουδαίων κείμεναι, χωροῦσαι ἀνά μετρητάς δύο ἢ τρεῖς. **7** λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος. καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἕως ἄνω. **8** καὶ λέγει αὐτοῖς· ἀντλήσατε νῦν καὶ φέρετε

τῷ ἀρχιτρικλίνῳ. οἱ δὲ ἤνεγκαν. **9** ὡς δὲ οἰκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος, καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρικλίνος τὸ ὕδωρ οἴνον ἡμέραις ἐγερεῖς αὐτόν; **21** ἐκεῖνος δὲ ἔλεγεν γεγεννημένον, καὶ οὐκ ἴδει πόθεν ἐστίν, οἱ περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ. **22** δὲ διάκονοι ἴδισαν οἱ ἠντληκότες τὸ ὕδωρ, ὅτε οὖν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐμνήσθησαν φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρικλίνος **10** οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγεν, καὶ καὶ λέγει αὐτῷ· πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν ἐπίστευσαν τῇ γραφῇ καὶ τῷ λόγῳ ὃν καλὸν οἴνον τίθησιν, καὶ ὅταν μεθυσθῶσιν εἶπεν ὁ Ἰησοῦς. **23** Ὡς δὲ ἦν ἐν τοῖς τὸν ἐλάσσω σὺ τετήρηκας τὸν καλὸν οἴνον Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ πάσχα ἐν τῇ ἑορτῇ, ἕως ἄρτι. **11** ταύτην ἐποίησεν ἀρχὴν τῶν πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει καὶ ἐφανερώσεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ **24** αὐτὸς δὲ Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν αὐτὸν ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. αὐτοῖς διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντα, **25** **12** Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς Καφαρναοὺμ καὶ ὅτι οὐ χρεῖαν εἶχεν ἵνα τις μαρτυρήσῃ αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ περὶ τοῦ ἀνθρώπου· αὐτὸς γὰρ ἐγίνωσκεν αὐτοῦ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐκεῖ τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

3 Ἦν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδημος ὄνομα αὐτῷ, ἄρχων τῶν Ἰουδαίων· **2** οὗτος ἦλθεν πρὸς αὐτὸν νυκτὸς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ῥαββί, οἶδαμεν ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐλήλυθας διδάσκαλος· οὐδεὶς γὰρ δύναται ταῦτα τὰ σημεῖα ποιεῖν ἃ σὺ ποιεῖς, ἐὰν μὴ ἦ ὁ θεὸς μετ' αὐτοῦ. **3** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἄνωθεν, οὐ δύναται ἰδεῖν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. **4** λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Νικόδημος πῶς δύναται ἄνθρωπος γεννηθῆναι γέροντων; μὴ δύναται εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δεύτερον εἰσελθεῖν καὶ γεννηθῆναι; **5** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. **6** τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς σὰρξ ἐστίν, καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ πνεύματος πνευμά ἐστιν. **7** μὴ θαυμάσης ὅτι εἶπόν σοι· δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν.

8 τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ, καὶ τὴν δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν ἔρχεται πρὸς τὸ φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, ἀλλ' οὐκ οἶδας φῶς, ἵνα φανερωθῇ αὐτοῦ τὰ ἔργα, ὅτι πόθεν ἔρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει· οὕτως ἐστὶν ἐν θεῷ ἐστὶν εἰργασμένα. 22 Μετὰ ταῦτα πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ πνεύματος, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς 9 ἀπεκρίθη Νικόδημος καὶ εἶπεν αὐτῷ· τὴν Ἰουδαίαν γῆν, καὶ ἐκεῖ διέτριβεν μετ' πῶς δύναται ταῦτα γενέσθαι; 10 ἀπεκρίθη αὐτῶν καὶ ἐβάπτισεν. 23 ἦν δὲ καὶ Ἰωάννης Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· σὺ εἶ ὁ διδάσκαλος βαπτίζων ἐν Αἰνῶν ἐγγὺς τοῦ Σαλείμ, ὅτι τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ταῦτα οὐ γινώσκεις; 11 ἀμὴν ὕδατα πολλὰ ἦν ἐκεῖ, καὶ παρεγίνοντο καὶ ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ὁ οἶδαμεν λαλοῦμεν ἐβαπτίζοντο· 24 οὐπῶ γὰρ ἦν βεβλημένος καὶ ὁ ἐωράκαμεν μαρτυροῦμεν, καὶ τὴν εἰς τὴν φυλακὴν Ἰωάννης. 25 ἐγένετο οὖν μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνετε. 12 εἰ τὰ ζήτησις ἐκ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου μετὰ ἐπίγεια εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε, πῶς Ἰουδαίου περὶ καθαρισμοῦ. 26 καὶ ἦλθον ἐὰν εἶπω ὑμῖν τὰ ἐπουράνια πιστεύσετε; πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ εἶπον αὐτῷ· ῥαββεῖ, 13 καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν ὃς ἦν μετὰ σοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ᾧ εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ υἱὸς σὺ μεμαρτύρηκας, ἴδε οὗτος βαπτίζει καὶ τοῦ ἀνθρώπου ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ. 14 πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν. 27 ἀπεκρίθη καὶ καθὼς Μωϋσῆς ὕψωσεν τὸν ὄφιν ἐν Ἰωάννης καὶ εἶπεν· οὐ δύναται ἄνθρωπος τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὕψωθῆναι δεῖ τὸν υἱὸν λαμβάνειν οὐδὲν ἐὰν μὴ ἦ δεδομένον τοῦ ἀνθρώπου, 15 ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων ἐν αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. 28 αὐτοὶ ὑμεῖς αὐτῷ ἔχη ζωὴν αἰώνιον. (aiōnios g166) 16 μοι μαρτυρεῖτε ὅτι εἶπον· οὐκ εἰμὶ ἐγὼ οὕτως γὰρ ἠγάπησεν ὁ θεὸς τὸν κόσμον, ὁ Χριστός, ἀλλ' ὅτι ἀπεσταλμένος εἰμὶ ὥστε τὸν υἱὸν τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα ἔμπροσθεν ἐκείνου. 29 ὁ ἔχων τὴν νύμφην νυμφίος ἐστίν· ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου, ὁ νυμφίος ἐστίν· ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου, ὁ 17 οὐ ἐσθηκὼς καὶ ἀκούων αὐτοῦ, χαρᾶ χαίρει γὰρ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν εἰς τὸν διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου. αὕτη οὖν ἡ κόσμον ἵνα κρίνη τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα χαρὰ ἡ ἐμὴ πεπλήρωται. 30 ἐκεῖνον δεῖ σωθῆ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ. 18 ὁ πιστεύων ἀυξάνειν, ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι. 31 ὁ ἄνωθεν εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται· ὁ μὴ πιστεύων ἤδη ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν· ὁ ὢν ἐκ τῆς κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα γῆς ἐκ τῆς γῆς ἐστὶν καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ. τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ θεοῦ. 19 αὕτη δὲ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος 32 ὁ ἐώρακεν ἐστὶν ἡ κρίσις, ὅτι τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν καὶ ἤκουσεν μαρτυρεῖ, καὶ τὴν μαρτυρίαν κόσμον καὶ ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον αὐτοῦ οὐδεὶς λαμβάνει. 33 ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν ἐσφράγισεν ὅτι ὁ θεὸς τὸ σκότος ἢ τὸ φῶς ἦν γὰρ αὐτῶν πονηρὰ τὴν μαρτυρίαν ἐσφράγισεν ὅτι ὁ θεὸς τὰ ἔργα. 20 πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα πράσων ἀληθής ἐστίν. 34 ὃν γὰρ ἀπέστειλεν ὁ μισεῖ τὸ φῶς καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ θεός, τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ λαλεῖ· οὐ γὰρ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ· 21 ὁ ἐκ μέτρου δίδωσιν τὸ πνεῦμα. 35 ὁ πατὴρ

ἀγαπᾷ τὸν υἱόν, καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ
χειρὶ αὐτοῦ. **36** ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν
ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὁ ἀπειθῶν τῷ υἱῷ οὐκ
ῥησθῆναι ζωὴν, ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ μένει
ἐπ' αὐτόν, (aīōnios g166)

4 Ὡς οὖν ἔγνω ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἤκουσαν οἱ
Φαρισαῖοι ὅτι Ἰησοῦς πλείονας μαθητὰς
ποιεῖ καὶ βαπτίζει ἢ Ἰωάννης, **2** καίτιογε
Ἰησοῦς αὐτοὺς οὐκ ἐβάπτιζεν ἀλλ' οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ, **3** ἀφῆκεν τὴν Ἰουδαίαν καὶ ἀπῆλθεν
πάλιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. **4** ἔδει δὲ αὐτὸν
διέρχεσθαι διὰ τῆς Σαμαρίας. **5** ἔρχεται οὖν
εἰς πόλιν τῆς Σαμαρίας λεγομένην Συχάρ,
πλησίον τοῦ χωρίου ὃ ἔδωκεν Ἰακώβ
Ἰωσήφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. **6** ἦν δὲ ἐκεῖ πηγή
τοῦ Ἰακώβ. ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακῶς ἐκ
τῆς ὁδοπορίας ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ
πηγῇ· ὥρα ἦν ὡς ἕκτη. **7** ἔρχεται γυνὴ ἐκ
τῆς Σαμαρίας ἀντλησα ὕδωρ. λέγει αὐτῇ
ὁ Ἰησοῦς, δός μοι πεῖν· **8** οἱ γὰρ μαθηταὶ
αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν πόλιν, ἵνα
τροφὰς ἀγοράσωσιν. **9** λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ
ἢ Σαμαρίτις πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὢν παρ' ἐμοῦ
πεῖν αἰτεῖς γυναικὸς Σαμαρίτιδος οὔσης; **10**
ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· εἰ ᾗδεις
τὴν δωρεὰν τοῦ θεοῦ, καὶ τίς ἐστὶν ὁ λέγων
σοι· δός μοι πεῖν, σὺ ἂν ἤτησας αὐτόν καὶ
ἔδωκεν ἄν σοι ὕδωρ ζῶν. **11** λέγει αὐτῷ
ἡ γυνὴ· κύριε, οὔτε ἀντλημα ἔχεις καὶ τὸ
φρέαρ ἐστὶν βαθύ· πόθεν ἔχεις τὸ ὕδωρ
τὸ ζῶν; **12** μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς
ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ, καὶ
αὐτοὺς ἐξ αὐτοῦ ἔπιεν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ
τὰ θρέμματα αὐτοῦ; **13** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς
καὶ εἶπεν αὐτῇ· πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος
τούτου διψήσει πάλιν· **14** ὃς δ' ἂν πῖνῃ ἐκ

τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ
διψήσει εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ
ἐγὼ δώσω αὐτῷ γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ
ὕδατος ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον. (aīōn
g165, aīōnios g166) **15** λέγει πρὸς αὐτόν ἡ
γυνὴ· κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα
μὴ διψῶ μηδὲ διέρχωμαι ἐνθάδε ἀντλεῖν.
16 λέγει αὐτῇ· ὕπαγε φώνησον τὸν ἄνδρα
σου καὶ ἔλθε ἐνθάδε. **17** ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ
καὶ εἶπεν· ἄνδρα οὐκ ἔχω. λέγει αὐτῇ ὁ
Ἰησοῦς· καλῶς εἶπες ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω·
18 πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες, καὶ νῦν ὃν
ἔχεις οὐκ ἔστιν σου ἀνὴρ· τοῦτο ἀληθὲς
εἶρηκας. **19** λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ· κύριε,
θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ. **20** οἱ πατέρες
ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προσεκύνησαν· καὶ
ὕμεῖς λέγετε ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ
τόπος ὅπου προσκυνεῖν δεῖ. **21** λέγει αὐτῇ
ὁ Ἰησοῦς· πιστεύέ μοι, γυναῖκα, ὅτι ἔρχεται
ὥρα ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει τούτῳ οὔτε ἐν
Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ πατρί. **22**
ὕμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἴδατε, ἡμεῖς
προσκυνοῦμεν ὃ οἴδαμεν, ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ
τῶν Ἰουδαίων ἐστίν· **23** ἀλλὰ ἔρχεται ὥρα
καὶ νῦν ἐστίν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ
προσκυνήσουσιν τῷ πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ
ἀληθείᾳ· καὶ γὰρ ὁ πατὴρ τοιοῦτους ζητεῖ
τοὺς προσκυνούντας αὐτόν. **24** πνεῦμα ὁ
θεός, καὶ τοὺς προσκυνούντας ἐν πνεύματι
καὶ ἀληθείᾳ προσκυνεῖν δεῖ. **25** λέγει
αὐτῷ ἡ γυνὴ· οἶδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται,
ὁ λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος,
ἀναγγελεῖ ἡμῖν ἅπαντα. **26** λέγει αὐτῇ ὁ
Ἰησοῦς· ἐγὼ εἰμι, ὁ λαλῶν σοι. **27** Καὶ
ἐπὶ τούτῳ ἦλθαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ
ἐθαύμαζον ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει· οὐδεὶς

μέντοι εἶπεν· τί ζητεῖς ἢ τί λαλεῖς μετ' αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν, καὶ οἶδαμεν ὅτι αὐτῆς; 28 ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἢ οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου. γυνὴ καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει 43 Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν τοῖς ἀνθρώποις· 29 δεῦτε ἴδετε ἄνθρωπον εἰς τὴν Γαλιλαίαν· 44 αὐτὸς γὰρ Ἰησοῦς ὃς εἶπέν μοι πάντα ἃ ἐποίησα· μήτι οὗτός ἐμαρτύρησεν ὅτι προφήτης ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐστιν ὁ Χριστός; 30 ἐξῆλθον ἐκ τῆς πόλεως, πατριδί τιμὴν οὐκ ἔχει. 45 ὡς οὖν ἦλθεν καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν. 31 Ἐν τῷ μεταξὺ εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐδέξαντο αὐτὸν οἱ ἠρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ λέγοντες ῥαββεὶ, Γαλιλαῖοι, πάντα ἑωρακότες ἃ ἐποίησεν φάγε. 32 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἐγὼ βρώσιν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἑορτῇ· καὶ αὐτοὶ ἔχω φαγεῖν ἢν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. 33 ἔλεγον γὰρ ἦλθον εἰς τὴν ἑορτήν. 46 ἦλθεν οὖν οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους, μή τις πάλιν εἰς τὴν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἦνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν; 34 λέγει αὐτοῖς ὁ ἐποίησεν τὸ ὕδωρ οἶνον. Ἦν δὲ βασιλικός, Ἰησοῦς· ἐμὸν βρωμὰ ἐστιν ἵνα ποιῶ τὸ οὐδ' οὐ υἱὸς ἡσθένει, ἐν Καφαρναούμ· 47 οὗτος θέλημα τοῦ πέμψαντός με καὶ τελειώσω ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ἦκει ἐκ τῆς Ἰουδαίας αὐτοῦ τὸ ἔργον. 35 οὐχ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἔτι εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἀπῆλθεν πρὸς αὐτόν, τετράμηνός ἐστιν καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; καὶ ἠρώτα ἵνα καταβῆ καὶ ἰάσῃται αὐτοῦ ἰδοὺ λέγω ὑμῖν, ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς τὸν υἱόν· ἡμελλεν γὰρ ἀποθνήσκειν. 48 ὑμῶν καὶ θεάσασθε τὰς χώρας, ὅτι λευκαί εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν· ἂν μὴ εἰσὶν πρὸς θερισμόν. 36 ἤδη ὁ θερίζων σημεῖα καὶ τέρατα ἴδητε, οὐ μὴ πιστεύσητε. μισθὸν λαμβάνει καὶ συναίγει καρπὸν εἰς 49 λέγει πρὸς αὐτόν ὁ βασιλικός· κύριε, ζωὴν αἰώνιον, ἵνα καὶ ὁ σπεύρων ὁμοῦ καταβῆθι πρὶν ἀποθανεῖν τὸ παιδίον μου. χαίρη καὶ ὁ θερίζων. (αἰθῆσις g166) 50 λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· πορεύου· ὁ υἱός σου ζη. ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ 51 ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐπορεύετο. ἤδη δὲ αὐτοῦ καταβαίνοντος οἱ δοῦλοι κεκοπιάκατε ἄλλοι κεκοπιάκασιν, καὶ ὑμεῖς ὑπήντησαν αὐτῷ καὶ ἠγγειλαν ὅτι ὁ παῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε. 39 Ἐκ αὐτοῦ ζῆ. 52 ἐπύθετο οὖν τὴν ὥραν παρ' δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν αὐτῶν ἐν ἧ κομψότερον ἔσχεν· εἶπον οὖν εἰς αὐτόν τῶν Σαμαριτῶν διὰ τὸν λόγον αὐτῷ ὅτι ἐχθὲς ὥραν ἐβδόμην ἀφῆκεν τῆς γυναικὸς μαρτυρούσης ὅτι εἶπέν μοι αὐτὸν ὁ πυρετός. 53 ἔγνω οὖν ὁ πατὴρ ὅτι πάντα ἃ ἐποίησα. 40 ὡς οὖν ἦλθον πρὸς ἐκείνην τῇ ὥρᾳ ἐν ἧ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς αὐτόν οἱ Σαμαριταί, ἠρώτων αὐτόν μεῖναι ὁ υἱός σου ζη· καὶ ἐπίστευσεν αὐτὸς καὶ ἡ παρ' αὐτοῖς· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας, οἰκία αὐτοῦ ὄλη. 54 Τοῦτο πάλιν δευτέρον 41 καὶ πολλῷ πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν σημεῖον ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐλθὼν ἐκ τῆς λόγον αὐτοῦ, 42 τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον ὅτι Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν. οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλιὰν πιστεύομεν·

5 Μετὰ ταῦτα ἦν ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, ἐν σαββάτῳ. **17** ὁ δὲ ἀπεκρίνατο αὐτοῖς καὶ ἀνέβη Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. **2** ὁ πατὴρ μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται, καὶ γὰρ ἔστιν δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ ἐργάζομαι. **18** διὰ τοῦτο μᾶλλον ἐζήτουν προβατικῇ κολυμβήθρα, τὸ λεγόμενον αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι, ὅτι οὐ μόνον Ἑβραῖστί Βηθζαθά, πέντε στοᾶς ἔχουσα. ἔλυνεν τὸ σάββατον, ἀλλὰ καὶ πατέρα ἴδιον **3** ἐν ταῦταις κατέκειτο πλῆθος τῶν ἔλεγεν τὸν θεόν, ἴσον ἑαυτὸν ποιῶν τῷ ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν. **5** θεῶ. **19** Ἀπεκρίνατο οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἦν δέ τις ἄνθρωπος ἐκεῖ τριάκοντα καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ ὀκτῶ ἔτι ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ αὐτοῦ· **6** δύναται ὁ υἱὸς ποιεῖν ἄφ' ἑαυτοῦ οὐδέν, τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον, καὶ ἂν μή τι βλέπη τὸν πατέρα ποιοῦντα· ἂ γνοὺς ὅτι πολὺν ἤδη χρόνον ἔχει, λέγει γὰρ ἂν ἐκεῖνος ποιῇ, ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς αὐτῷ· θέλεις ὑγιῆς γενέσθαι; **7** ἀπεκρίθη ποιεῖ ὁμοίως. **20** ὁ γὰρ πατὴρ φιλεῖ τὸν αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν· κύριε, ἄνθρωπον οὐκ υἱὸν καὶ πάντα δείκνυσιν αὐτῷ ἂ αὐτὸς ἔχω, ἵνα ὅταν ταραχθῇ τὸ ὕδωρ βάλῃ με ποιεῖ, καὶ μείζονα τούτων δεῖξει αὐτῷ εἰς τὴν κολυμβήθραν· ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἔργα, ἵνα ὑμεῖς θαυμάζετε. **21** ὡς περ γὰρ ὁ ἐγὼ ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει. **8** λέγει πατὴρ ἐγειρε τοὺς νεκροὺς καὶ ζωοποιεῖ, αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ἔγειρε ἄρον τὸν κράβαττόν οὕτως καὶ ὁ υἱὸς οὐς θέλει ζωοποιεῖ. **22** σου καὶ περιπάτει. **9** καὶ ἐγένετο ὑγιῆς ὁ οὐδὲ γὰρ ὁ πατὴρ κρίνει οὐδένα, ἀλλὰ ἄνθρωπος, καὶ ἦρεν τὸν κράβαττον αὐτοῦ τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδωκεν τῷ υἱῷ, **23** καὶ περιπάτει· ἦν δὲ σάββατον ἐν ἐκείνῃ ἵνα πάντες τιμῶσι τὸν υἱὸν καθὼς τιμῶσι τῇ ἡμέρᾳ. **10** ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ τὸν πατέρα. ὁ μὴ τιμῶν τὸν υἱὸν οὐ τιμᾷ τεθεραπευμένῳ· σάββατόν ἐστιν, καὶ οὐκ τὸν πατέρα τὸν ἐπέψαντα αὐτόν. **24** ἀμὴν ἔξεστίν σοι ἄραι τὸν κράβαττόν. **11** ἀπεκρίθη ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον μου αὐτοῖς ὁ ποιήσας με ὑγιῆ, ἐκεῖνός μοι εἶπεν ἀκούων καὶ πιστεύων τῷ ἐπέψαντί με ἔχει ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει. **12** ἠρώτησαν αὐτόν· τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν. (aithnion g166) **25** ἀμὴν ἀμὴν λέγω ἄσθενῶν οὐκ ἤδει τίς ἐστιν· ὁ γὰρ Ἰησοῦς ὑμῖν ὅτι ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστιν, ὅτε ἐξένευσεν ὄχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ. **14** οἱ νεκροὶ ἀκούσουσιν τῆς φωνῆς τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ καὶ οἱ ἀκούσαντες ζήσουσιν. **26** ἱερῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἴδε ὑγιῆς γεγονός· ὡς περ γὰρ ὁ πατὴρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, μηκέτι ἀμάρτανε, ἵνα μὴ χειρόν σοι τι οὕτως καὶ τῷ υἱῷ ἔδωκεν ζωὴν ἔχειν ἐν γένηται. **15** ἀπήλθεν ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν ἑαυτῷ· **27** καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ κρίσιν τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ ποιήσας ποιεῖν, ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου ἐστίν. **28** μὴ αὐτὸν ὑγιῆ. **16** καὶ διὰ τοῦτο ἐδίδωκεν οἱ θαυμάζετε τοῦτο, ὅτι ἔρχεται ὥρα ἐν ἧ Ἰουδαῖοι τὸν Ἰησοῦν, ὅτι ταῦτα ἐποίει πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούσουσιν τῆς

φωνῆς αὐτοῦ, **29** καὶ ἐκπορεύονται οἱ τὰ ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἰδίῳ, ἐκεῖνον ἀγαθὰ ποιήσαντες εἰς ἀνάστασιν ζωῆς, οἱ τὰ λήμψεσθε. **44** πῶς δύνασθε ὑμεῖς πιστεῦσαι, φαῦλα πράξαντες εἰς ἀνάστασιν κρίσεως. δόξαν παρὰ ἀλλήλων λαμβάνοντες, καὶ **30** οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἀπ' ἐμαυτοῦ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου θεοῦ οὐ οὐδέν· καθὼς ἀκούω κρίνω, καὶ ἡ κρίσις ἡ ζητεῖτε; **45** μὴ δοκεῖτε ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω ἐμὴ δικαία ἐστίν, ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα ὑμῶν πρὸς τὸν πατέρα· ἔστιν ὁ κατηγορῶν τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός ὑμῶν Μωϋσῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπίκατε. **46** με **31** ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἡ εἰ γὰρ ἐπιστεύετε Μωϋσεῖ, ἐπιστεύετε ἂν μαρτυρία μου οὐκ ἔστιν ἀληθῆς· **32** ἄλλος ἐμοί· περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν. **47** εἰ ἐστὶν ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ, καὶ οἴδατε ὅτι δὲ τοῖς ἐκεῖνου γράμμασιν οὐ πιστεύετε, ἀληθῆς ἐστὶν ἡ μαρτυρία ἣν μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. **33** ὑμεῖς ἀπεστάλακετε πρὸς Ἰωάννην, καὶ μεμαρτύρηκεν τῇ ἀληθείᾳ· **34** ἐγὼ δὲ οὐ παρὰ ἀνθρώπου τὴν μαρτυρίαν λαμβάνω, ἀλλὰ ταῦτα λέγω ἵνα ὑμεῖς σωθῆτε. **35** ἐκεῖνος ἦν ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ φαίνων, ὑμεῖς δὲ ἠθελήσατε ἀγαλλιαθῆναι πρὸς ὥραν ἐν τῷ φωτὶ αὐτοῦ. **36** ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρτυρίαν μεῖζω τοῦ Ἰωάννου· τὰ γὰρ ἔργα ἃ δέδωκέν μοι ὁ πατὴρ ἵνα τελειώσω αὐτά, αὐτὰ τὰ ἔργα ἃ ποιῶ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι ὁ πατὴρ με ἀπέσταλκεν. **37** καὶ ὁ πέμψας με πατὴρ, ἐκεῖνος μεμαρτύρηκεν περὶ ἐμοῦ. οὔτε φωνὴν αὐτοῦ πώποτε ἀκηκόατε, οὔτε εἶδος αὐτοῦ ἐώρακατε, **38** καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ὑμῖν μένοντα, ὅτι ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος, τούτῳ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε. **39** ἐραυναῖτε τὰς γραφάς, ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον ἔχειν· καὶ ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ· (αιθῆνιος g166) **40** καὶ οὐ θέλετε ἐλθεῖν πρὸς με ἵνα ζωὴν ἔχητε. **41** δόξαν παρὰ ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω, **42** ἀλλὰ ἔγνωκα ὑμᾶς ὅτι οὐκ ἔχετε τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ ἐν ἑαυτοῖς. **43** ἐγὼ ἐλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς μου, καὶ οὐ λαμβάνετε με· ἐὰν

6 Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας τῆς Τιβεριάδος· **2** ἠκολούθει δὲ αὐτῷ ὄχλος πολὺς, ὅτι ἐώρων τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων. **3** ἀνῆλθεν δὲ εἰς τὸ ὄρος Ἰησοῦς, καὶ ἐκεῖ ἐκαθέζετο μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. **4** ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα, ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων. **5** ἐπάρας οὖν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὁ Ἰησοῦς καὶ θεασάμενος ὅτι πολὺς ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λέγει πρὸς Φίλιππον· πόθεν ἀγοράσωμεν ἄρτους ἵνα φάγωσιν οὗτοι; **6** τοῦτο δὲ ἔλεγεν πειράζων αὐτόν· αὐτὸς γὰρ ᾔδει τί ἔμελλεν ποιεῖν. **7** ἀποκρίνεται αὐτῷ ὁ Φίλιππος, διακοσίων δηναρίων ἄρτοι οὐκ ἀρκουσὶν αὐτοῖς, ἵνα ἕκαστος βραχὺ τι λάβῃ. **8** λέγει αὐτῷ εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου· **9** ἔστιν παιδάριον ὧδε ὃς ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους καὶ δύο ὀψάρια· ἀλλὰ ταῦτα τί ἐστὶν εἰς τοσοούτους; **10** εἶπεν ὁ Ἰησοῦς ποιήσατε τοὺς ἀνθρώπους ἀναπεσεῖν. ἦν δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ. ἀνέπεσαν οὖν οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ὡς πεντακισχίλιοι. **11** ἔλαβεν οὖν τοὺς ἄρτους ὁ Ἰησοῦς καὶ εὐχαρίστησεν καὶ

ἔδωκεν τοῖς ἀνακειμένοις, ὁμοίως καὶ Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ οὐδὲ οἱ μαθηταὶ ἐκ τῶν ὄψαριων ὅσον ἤθελον. **12** ὡς δὲ αὐτοῦ, ἐνέβησαν αὐτοὶ εἰς τὰ πλοιάρια ἐνεπλήσθησαν, λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ ἦλθον εἰς Καφαρναοὺμ ζητοῦντες τὸν συναγάγετε τὰ περισσεύσαντα κλάσματα, Ἰησοῦν. **25** καὶ εὐρόντες αὐτὸν πέραν τῆς ἴνα μὴ τι ἀπόληται. **13** συνήγαγον οὖν, θαλάσσης εἶπον αὐτῷ· ῥαββεῖ, πότε ὧδε καὶ ἐγένισαν δώδεκα κοφίνους κλασμάτων γέγονας; **26** ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων, ἃ εἶπεν· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ζητεῖτέ με οὐχ ἐπερίσσευσαν τοῖς βεβρωκόσιν. **14** Οἱ οὖν ὅτι εἶδετε σημεῖα, ἀλλ' ὅτι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄνθρωποι ἰδόντες ὁ ἐποίησεν σημεῖον ἄρτων καὶ ἐχορτάσθητε. **27** ἐργάζεσθε μὴ ἔλεγον ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης τὴν βρώσιν τὴν ἀπολλυμένην, ἀλλὰ τὴν ὁ εἰς τὸν κόσμον ἐρχόμενος. **15** Ἰησοῦς βρώσιν τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἦν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δίδωσιν ὑμῖν· ἀρπάζειν αὐτὸν ἵνα ποιήσωσιν βασιλεῖα, τοῦτον γὰρ ὁ πατὴρ ἐσφράγισεν, ὁ θεός. φεύγει πάλιν εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος. **16** (aīdōnios g166) **28** εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν· τί Ὡς δὲ ὄψια ἐγένετο, κατέβησαν οἱ μαθηταὶ ποιῶμεν ἵνα ἐργαζώμεθα τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ; αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν, **17** καὶ ἐμβάντες **29** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς τοῦτό εἰς πλοῖον ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης ἐστὶν τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ, ἵνα πιστεύητε εἰς Καφαρναοὺμ. κατέλαβεν δὲ αὐτοὺς ἡ ὄν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος. **30** εἶπον οὖν αὐτῷ· σκοτία καὶ οὐπω ἐληλύθει Ἰησοῦς πρὸς τί οὖν ποιεῖς σὺ σημεῖον, ἵνα ἴδωμεν καὶ αὐτοὺς, **18** ἢ τε θάλασσα ἀνέμου μεγάλου πιστεύσωμέν σοι; τί ἐργάζῃ; **31** οἱ πατέρες πνέοντος διεγείρετο. **19** ἐληλακότες οὖν ὡς ἡμῶν τὸ μάννα ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς ἐστὶν γεγραμμένον· ἄρτον ἐκ τοῦ τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν. **32** εἶπεν καὶ ἐγγὺς τοῦ πλοίου γινόμενον, καὶ οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφοβήθησαν. **20** ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς ἐγὼ εἰμι, οὐ Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ μὴ φοβεῖσθε. **21** ἤθελον οὖν λαβεῖν αὐτὸν οὐρανοῦ, ἀλλ' ὁ πατὴρ μου δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν. **33** ἐπὶ τὴν γῆν εἰς ἣν ὑπῆγον. **22** Τῆ ἐπαύριον ὁ γὰρ ἄρτος τοῦ θεοῦ ἐστὶν ὁ καταβαίνων ὁ ὄχλος ὁ ἐστηκὼς πέραν τῆς θαλάσσης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ζωὴν διδοὺς τῷ κόσμῳ. εἶδον ὅτι πλοιάριον ἄλλο οὐκ ἦν ἐκεῖ εἰ μὴ **34** εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν· κύριε, πάντοτε ἔν, καὶ ὅτι οὐ συνεισηλθεν τοῖς μαθηταῖς δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον. **35** εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπήλθον· **23** ἄλλα ἦλθεν ὁ ἐρχόμενος πρὸς ἐμὲ οὐ μὴ πεινάσῃ, καὶ ὁ πλοιάρια ἐκ Τιβεριάδος ἐγγὺς τοῦ τόπου πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ διψήσει πώποτε. **36** ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρτον εὐχαριστήσαντος ἀλλ' εἶπον ὑμῖν ὅτι καὶ ἐωράκατέ καὶ οὐ τοῦ κυρίου. **24** ὅτε οὖν εἶδεν ὁ ὄχλος ὅτι πιστεύετε. **37** πᾶν ὃ δίδωσίν μοι ὁ πατὴρ

πρὸς ἐμὲ ἦξει, καὶ τὸν ἐρχόμενον πρὸς ἐμὲ ζήσει εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν οὐ μὴ ἐκβάλω ἕξω, 38 ὅτι καταβέβηκα ἀπὸ ἐγὼ δώσω ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς, ἢ τοῦ οὐρανοῦ οὐχ ἵνα ποιήσω τὸ θέλημα τὸ σὰρξ μου ἐστίν. (αἰθῆ g165) 52 Ἐμάχοντο ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με· οὖν πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες 39 τοῦτο δὲ ἐστὶν τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός πῶς δύναται ἡμῖν οὗτος δοῦναι τὴν σάρκα φαγεῖν; 53 εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ πίνητε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. 54 ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἔχει ζωὴν αἰώνιον, κἀγὼ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. (αἰθῆ g166) 55 ἢ γὰρ σὰρξ μου ἀληθῆς ἐστὶν βρῶσις, καὶ τὸ αἷμά μου ἀληθῆς ἐστὶν πόσις. 56 ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει κἀγὼ ἐν αὐτῷ. 57 καθὼς ἀπέστειλέν με ὁ ζῶν πατὴρ κἀγὼ ζῶ διὰ τὸν πατέρα, καὶ ὁ τρώγων με κἀκεῖνος ζήσει δι' ἐμέ. 58 οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐξ οὐρανοῦ καταβάς, οὐ καθὼς ἔφαγον οἱ πατέρες καὶ ἀπέθανον· ὁ τρώγων τοῦτον τὸν ἄρτον ζήσει εἰς τὸν αἰῶνα. (αἰθῆ g165) 59 ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ διδασκῶν ἐν Καφαρναούμ. 60 Πολλοὶ οὖν ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπον· σκληρὸς ἐστὶν ὁ λόγος οὗτος· τίς δύναται αὐτοῦ ἀκούειν; 61 εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ ὅτι γογγύζουσιν περὶ τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτο ὑμᾶς σκανδαλίζει; 62 ἐὰν οὖν θεωρῆτε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ὅπου ἦν τὸ πρότερον; 63 τὸ πνεῦμά ἐστιν τὸ ζωοποιῶν, ἢ σὰρξ οὐκ ὠφελεῖ οὐδέν· τὰ ρήματα ἃ ἐγὼ λελάληκα ὑμῖν πνεῦμά ἐστὶν καὶ ζωὴ ἐστίν. 64 ἀλλ' εἰσὶν ἐξ ὑμῶν τινες οἱ οὐ πιστεύουσιν. ἦδει γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς τίνες εἰσὶν οἱ μὴ καταβάς· ἐὰν τις φάγη ἐκ τοῦ ἐμοῦ ἄρτου,

πιστεύοντες και τίς ἐστιν ὁ παραδώσων τὴν ἑορτὴν· ἐγὼ οὐκ ἀναβαίνω εἰς τὴν αὐτόν. **65** καὶ ἔλεγεν· διὰ τοῦτο εἶρηκα ἑορτὴν ταύτην, ὅτι ὁ ἐμὸς καιρὸς οὐπὼ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρὸς ἐμὲ πεπλήρωται. **9** ταῦτα εἰπὼν αὐτὸς ἔμεινεν ἐὰν μὴ ἦ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ πατρός, ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ. **10** ὡς δὲ ἀνέβησαν οἱ **66** Ἐκ τούτου οὖν πολλοὶ τῶν μαθητῶν ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰς τὴν ἑορτὴν, τότε καὶ αὐτοῦ ἀπῆλθον εἰς τὰ ὀπίσω καὶ οὐκέτι αὐτὸς ἀνέβη, οὐ φανερώς ἀλλ' ἐν κρυπτῷ. μετ' αὐτοῦ περιεπάτου. **67** εἶπεν οὖν ὁ **11** οἱ οὖν Ἰουδαῖοι ἐζήτουν αὐτὸν ἐν τῇ Ἰησοῦς τοῖς δώδεκα· μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε ἑορτῇ καὶ ἔλεγον· ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; **12** ὑπάγειν; **68** ἀπεκρίθη αὐτῷ Σίμων Πέτρος καὶ γογγυσμὸς ἦν περὶ αὐτοῦ πολὺς ἐν τῷ κύριε, πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα; ῥήματα ὄχλω· οἱ μὲν ἔλεγον ὅτι ἀγαθὸς ἐστιν ἄλλοι ζωῆς αἰωνίου ἔχεις (aiōnios g166) **69** καὶ ἡμεῖς ἔλεγον· οὐ, ἀλλὰ πλανᾷ τὸν ὄχλον. **13** πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνώκαμεν ὅτι σὺ εἶ ὁ οὐδεὶς μέντοι παρρησίᾳ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ ἅγιος τοῦ θεοῦ. **70** ἀπεκρίθη αὐτοῖς· οὐκ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων. **14** Ἦδη δὲ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα ἐξελεξάμην; καὶ ἐξ τῆς ἑορτῆς μεσοῦσης ἀνέβη Ἰησοῦς εἰς τὸ ὑμῶν εἷς διάβολός ἐστιν. **71** ἔλεγεν δὲ τὸν ἱερὸν καὶ ἐδίδασκεν. **15** ἐθαύμαζον οὖν οἱ Ἰουδᾶν Σίμωνος Ἰσκαριώτου· οὗτος γὰρ Ἰουδαῖοι λέγοντες πῶς οὗτος γράμματα ἔμελλεν αὐτὸν παραδιδόναι, εἷς ὧν ἐκ τῶν οἶδεν μὴ μεμαθηκώς; **16** ἀπεκρίθη οὖν αὐτοῖς Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· ἡ ἐμὴ διδαχὴ οὐκ ἔστιν ἐμὴ ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με· **17** ἐὰν τις θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖν, γινώσεται περὶ τῆς διδαχῆς πότερον ἐκ θεοῦ ἐστὶν ἢ ἐγὼ ἀπ' ἐμαυτοῦ λαλῶ. **18** ὁ ἀφ' ἐαυτοῦ λαλῶν τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν ζητεῖ· ὁ δὲ ζητῶν τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος αὐτόν, οὗτος ἀληθὴς ἐστὶν καὶ ἀδικία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. **19** οὐ Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν νόμον; καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ποιεῖ τὸν νόμον. τί με ζητεῖτε ἀποκτεῖναι; **20** ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος· δαιμόνιον ἔχεις· τίς σε ζητεῖ ἀποκτεῖναι; **21** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἐν ἔργον ἐποίησα καὶ πάντες θαυμάζετε. **22** ὁ Μωϋσῆς δέδωκεν. ὑμῖν τὴν περιτομὴν, οὐχ ὅτι ἐκ τοῦ Μωϋσέως ἐστίν, ἀλλ' ἐκ τῶν πατέρων, καὶ ἐν σαββάτῳ περιτέμνετε ἄνθρωπον. **23** εἰ περιτομὴν λαμβάνει ἄνθρωπος ἐν σαββάτῳ ἵνα μὴ

7 Μετὰ ταῦτα περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ· οὐ γὰρ ἤθελεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ περιπατεῖν, ὅτι ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι. **2** ἦν δὲ ἐγγὺς ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων ἢ σκηνοπηγία. **3** εἶπον οὖν πρὸς αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ· μετάβηθι ἐντεῦθεν καὶ ὑπαγε εἰς τὴν Ἰουδαίαν, ἵνα καὶ οἱ μαθηταὶ σου θεωρήσουσιν τὰ ἔργα σου ἃ ποιεῖς· **4** οὐδεὶς γὰρ τι ἐν κρυπτῷ ποιεῖ καὶ ζητεῖ αὐτὸς ἐν παρρησίᾳ εἶναι. εἰ ταῦτα ποιεῖς, φανέρωσον σεαυτὸν τῷ κόσμῳ. **5** οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν. **6** λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὐπὼ πάρεστιν, ὁ δὲ καιρὸς ὁ ὑμέτερος πάντοτέ ἐστιν ἔτοιμος. **7** οὐ δύναται ὁ κόσμος μισεῖν ὑμᾶς, ἐμὲ δὲ μισεῖ, ὅτι ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἐστίν. **8** ὑμεῖς ἀνάβητε εἰς

λυθῆ ὁ νόμος ὁ Μωϋσέως, ἐμοὶ χολᾶτε ὅτι ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἔλθειν; 37 Ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ὄλον ἄνθρωπον ὑγιῆ ἐποίησα ἐν σαββάτῳ; ἡμέρα τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς εἰστίκει ὁ 24 μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν Ἰησοῦς καὶ ἔκραξεν λέγων· ἐάν τις διψᾷ, κρίσιν κρίνατε. 25 Ἔλεγον οὖν τινες ἐκ ἐρχέσθω καὶ πινέτω. 38 ὁ πιστεύων εἰς τῶν Ἱεροσολυμειτῶν· οὐχ οὗτός ἐστιν ὃν ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς ζητοῦσιν ἀποκτεῖναι; 26 καὶ ἶδε παρρησίᾳ κοιλίας αὐτοῦ ρέουσιν ὕδατος ζῶντος. λαλεῖ, καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσιν. μήποτε 39 τοῦτο δὲ εἶπεν περὶ τοῦ πνεύματος οὗ ἀληθῶς ἔγνωσαν οἱ ἄρχοντες ὅτι οὗτός ἤμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύοντες εἰς ἐστὶν ὁ Χριστός; 27 ἀλλὰ τοῦτον οἶδαμεν αὐτόν· οὐπω γὰρ ἦν πνεῦμα, ὅτι Ἰησοῦς πόθεν ἐστίν· ὁ δὲ Χριστὸς ὅταν ἔρχηται, οὐδέπω ἐδοξάσθη. 40 Ἐκ τοῦ ὄχλου οὖν οὐδεὶς γινώσκει πόθεν ἐστίν. 28 ἔκραξεν ἀκούσαντες τῶν λόγων τούτων ἔλεγον· οὖν ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων ὁ Ἰησοῦς καὶ οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης; 41 ἄλλοι λέγων· κάμε οἴδατε καὶ οἴδατε πόθεν εἰμί· ἔλεγον· οὗτός ἐστιν ὁ Χριστὸς· ἄλλοι καὶ ἀπ' ἑμαυτοῦ οὐκ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἔστιν ἔλεγον· μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἀληθινὸς ὁ πέμψας με, ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε· ἔρχεται; 42 οὐχ ἡ γραφὴ εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ 29 ἐγὼ οἶδα αὐτόν, ὅτι παρ' αὐτοῦ εἰμι σπέρματος Δαυεὶδ καὶ ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς κάκεϊνός με ἀπέσταλκεν. 30 ἐζήτουν οὖν κώμης ὅπου ἦν Δαυεὶδ, ὁ Χριστὸς ἔρχεται; αὐτόν πιάσαι, καὶ οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' 43 σχίσμα οὖν ἐγένετο ἐν τῷ ὄχλῳ δι' αὐτόν τὴν χεῖρα, ὅτι οὐπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτόν. 44 τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτοῦ. 31 Πολλοὶ δὲ ἐπίστευσαν ἐκ τοῦ αὐτόν, ἀλλ' οὐδεὶς ἔβαλεν ἐπ' αὐτόν τὰς ὄχλου εἰς αὐτόν, καὶ ἔλεγον· ὁ Χριστὸς χεῖρας. 45 Ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς ὅταν ἔλθῃ μὴ πλείονα σημεῖα ποιήσει ὧν τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους, καὶ εἶπον οὗτος ποιεῖ; 32 ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι τοῦ αὐτοῖς ἐκεῖνοι, διατί οὐκ ἠγάγετε αὐτόν; ὄχλου γογγύζοντος περὶ αὐτοῦ ταῦτα, καὶ 46 ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται· οὐδέποτε ἀπέστειλαν ὑπηρέτας οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἐλάλησεν οὕτως ἄνθρωπος, ὡς οὗτος λαλεῖ Φαρισαῖοι ἵνα πιάσωσιν αὐτόν. 33 εἶπεν ὁ ἄνθρωπος. 47 ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς οἱ οὖν ὁ Ἰησοῦς· ἔτι χρόνον μικρὸν μεθ' ὑμῶν Φαρισαῖοι· μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε; 48 εἰμι καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με. 34 μὴ τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς ζητήσετέ με καὶ οὐχ εὐρήσετε, καὶ ὅπου εἰμι αὐτόν ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων; 49 ἀλλὰ ὁ ἐγὼ ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἔλθειν. 35 εἶπον οὖν ὄχλος οὗτος ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς ἑαυτούς· ποῦ μέλλει οὗτος ἐπάρατοί εἰσίν. 50 λέγει Νικόδημος πρὸς πορεύεσθαι, ὅτι οὐχ εὐρήσομεν αὐτόν; μὴ αὐτούς, εἷς ὧν ἐξ αὐτῶν· 51 μὴ ὁ νόμος εἰς τὴν διασπορὰν τῶν Ἑλλήνων μέλλει ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον ἐὰν μὴ ἀκούσῃ πορεύεσθαι καὶ διδάσκειν τοὺς Ἑλληνας; πρῶτον παρ' αὐτοῦ καὶ γινώ τί ποιεῖ; 52 36 τίς ἐστὶν ὁ λόγος οὗτος ὃν εἶπεν· ζητήσετέ ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ· μὴ καὶ σὺ με καὶ οὐχ εὐρήσετέ, καὶ ὅπου εἰμι ἐγὼ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ; ἐραύνησον καὶ ἶδε ὅτι

προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας οὐκ ἐγείρεται. **53** και ἐπορευθησαν εκαστος εις τον οικον αυτου.

8 Ἰησοῦς δὲ ἐπορεύθη εἰς τὸ ὄρος τῶν ἔλαιων. **2** ὄρθρου δὲ πάλιν παρεγένετο εἰς τὸ ἱερόν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ καθίσας ἐδίδασκεν αὐτούς. **3** ἄγουσι δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς αὐτὸν γυναῖκα ἐν μοιχείᾳ κατελιμμένην, καὶ στήσαντες αὐτὴν ἐν μέσῳ **4** λέγουσιν αὐτῷ διδάσκαλε, αὕτη ἡ γυνὴ κατελήφθη ἐπαυτοφώρῳ μοιχευομένη. **5** ἐν δὲ τῷ νόμῳ Μωϋσῆς ἡμῖν ἐνετείλατο τὰς τοιαύτας λιθοβολεῖσθαι· σὺ οὖν τί λέγεις; **6** τοῦτο δὲ ἔλεγον πειράζοντες αὐτόν, ἵνα ἔχῃσι κατηγορεῖν αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς κάτω κύψας τῷ δακτύλῳ ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν. **7** ὡς δὲ ἐπέμενον ἐρωτῶντες αὐτόν, ἀνακύψας εἶπε πρὸς αὐτούς· ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν πρῶτος τὸν λίθον ἐπ' αὐτῇ βαλέτω. **8** καὶ πάλιν κάτω κύψας ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν. **9** οἱ δὲ ἀκούσαντες καὶ ὑπὸ τῆς συνειδήσεως ἐλεγχόμενοι ἐξήρχοντο εἰς καθ' εἷς, ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων ἕως τῶν ἐσχάτων, καὶ κατελείφθη μόνος ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ γυνὴ ἐν μέσῳ ἐστῶσα. **10** ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ μηδένα θεασάμενος πλὴν τῆς γυναικός, εἶπεν αὐτῇ· ἡ γυνὴ, ποῦ εἰσὶν ἐκεῖνοι οἱ κατήγοροί σου; οὐδεὶς σε κατέκρινεν; **11** ἡ δὲ εἶπεν· οὐδεὶς, κύριε. εἶπε δὲ αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· οὐδὲ ἐγὼ σε κατακρίνω· πορευοῦ καὶ μηκέτι ἀμάρτανε. **12** Πάλιν οὖν αὐτοῖς ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς λέγων· ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσει ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς

τῆς ζωῆς. **13** εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι· σὺ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς· ἡ μαρτυρία σου οὐκ ἔστιν ἀληθής. **14** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, κἂν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑμαυτοῦ, ἀληθής ἐστίν ἡ μαρτυρία μου, ὅτι οἶδα πόθεν ἦλθον καὶ ποῦ ὑπάγω· ὑμεῖς οὐκ οἴδατε πόθεν ἔρχομαι ἢ ποῦ ὑπάγω. **15** ὑμεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε, ἐγὼ οὐ κρίνω οὐδένα. **16** καὶ ἐὰν κρίνω δὲ ἐγὼ, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ ἀληθινή ἐστίν, ὅτι μόνος οὐκ εἰμί, ἀλλ' ἐγὼ καὶ ὁ πέμψας με. **17** καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ γεγραμμένον ἐστίν ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία ἀληθής ἐστίν. **18** ἐγὼ εἰμι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἑμαυτοῦ, καὶ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὁ πέμψας με πατήρ. **19** ἔλεγον οὖν αὐτῷ· ποῦ ἔστιν ὁ πατήρ σου; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· οὔτε ἐμὲ οἴδατε οὔτε τὸν πατέρα μου· εἰ ἐμὲ ἤδευτε, καὶ τὸν πατέρα μου ἂν ἤδευτε. **20** ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησεν ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ διδασκῶν ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτόν, ὅτι οὐπῶ ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ. **21** εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς· ἐγὼ ὑπάγω καὶ ζητήσετέ με, καὶ ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθανεῖσθε· ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. **22** ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· μήτι ἀποκτενεῖ ἑαυτόν, ὅτι λέγει· ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν; **23** καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ὑμεῖς ἐκ τῶν κάτω ἐστέ, ἐγὼ ἐκ τῶν ἄνω εἰμί· ὑμεῖς ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἐστέ, ἐγὼ οὐκ εἰμί ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. **24** εἶπον οὖν ὑμῖν ὅτι ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν· ἐὰν γὰρ μὴ πιστεύσητε ὅτι ἐγὼ εἰμι, ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. **25** ἔλεγον οὖν αὐτῷ· σὺ τίς εἶ; εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· τὴν ἀρχὴν ὃ τι καὶ λαλῶ ὑμῖν. **26**

πολλά ἔχω περὶ ὑμῶν λαλεῖν καὶ κρίνειν· ὑμῖν λελάληκα, ἦν ἤκουσα παρὰ τοῦ θεοῦ· ἀλλ' ὁ πέμψας με ἀληθῆς ἐστίν, καὶ γὰρ ἃ τοῦτο Ἀβραάμ οὐκ ἐποίησεν. **41** ὑμεῖς ἤκουσα παρ' αὐτοῦ, ταῦτα λαλῶ εἰς τὸν ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς ὑμῶν. εἶπαν κόσμον. **27** οὐκ ἔγνωσαν ὅτι τὸν πατέρα αὐτῶ· ἡμεῖς ἐκ πορνείας οὐ γεγεννήμεθα, αὐτοῖς ἔλεγεν. **28** εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς· ὅταν ἕνα πατέρα ἔχομεν τὸν θεόν. **42** εἶπεν ὑψώσητε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, τότε αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· εἰ ὁ θεὸς πατὴρ ὑμῶν γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ εἰμι, καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ ἦν, ἡγαπάτε ἂν ἐμέ· ἐγὼ γὰρ ἐκ τοῦ θεοῦ ποιῶ οὐδέν, ἀλλὰ καθὼς ἐδίδαξέν με ὁ ἐξῆλθον καὶ ἤκω· οὐδὲ γὰρ ἀπ' ἐμαυτοῦ πατὴρ ταῦτα λαλῶ. **29** καὶ ὁ πέμψας με ἐλήλυθα, ἀλλ' ἐκεῖνός με ἀπέστειλεν. **43** μετ' ἐμοῦ ἐστίν· οὐκ ἀφῆκέν με μόνον, διατί τὴν λαλιὰν τὴν ἐμὴν οὐ γινώσκετε; ὅτι ἐγὼ τὰ ἀρεστὰ αὐτῶ ποιῶ πάντοτε. **30** ὅτι οὐ δύνασθε ἀκούειν τὸν λόγον τὸν ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος πολλοὶ ἐπίστευσαν ἐμόν. **44** ὑμεῖς ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ διαβόλου εἰς αὐτόν. **31** ἔλεγεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς ἐστὲ καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοὺς πεπιστευκότας αὐτῶ Ἰουδαίους· ἐὰν θέλετε ποιεῖν, ἐκεῖνος ἀνθρωποκτόνος ἦν ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, ἀληθῶς ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐκ ἔστηκεν, μαθηταὶ μού ἐστε, **32** καὶ γνώσεσθε τὴν ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια ἐν αὐτῷ. ὅταν λαλή ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς. τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ, ὅτι ψεύστης **33** ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτόν· σπέρμα Ἀβραάμ ἐστίν καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. **45** ἐγὼ δὲ ὅτι ἐσμεν, καὶ οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν πώποτε· τὴν ἀλήθειαν λέγω, οὐ πιστεύετε μοι. **46** πῶς σὺ λέγεις ὅτι ἐλεύθεροι γενήσεσθε; τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ ἁμαρτίας; εἰ **34** ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν ἀλήθειαν λέγω, διατί ὑμεῖς οὐ πιστεύετε λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν μοι; **47** ὁ ὢν ἐκ τοῦ θεοῦ τὰ ῥήματα τοῦ δοῦλός ἐστιν τῆς ἁμαρτίας. **35** ὁ δὲ δοῦλος θεοῦ ἀκούει διὰ τοῦτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε, οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα· ὁ υἱὸς ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἐστὲ. **48** ἀπεκρίθησαν μένει εἰς τὸν αἰῶνα. (αἰῶν g165) οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπαν αὐτῶ· οὐ καλῶς υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώση, ὄντως ἐλεύθεροι λέγομεν ἡμεῖς ὅτι Σαμαρίτης εἶ σὺ καὶ ἔσσεσθε. **37** οἶδα ὅτι σπέρμα Ἀβραάμ ἐστε· δαιμόνιον ἔχεις; **49** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· ἐγὼ ἀλλὰ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, ὅτι ὁ λόγος ὁ δαιμόνιον οὐκ ἔχω, ἀλλὰ τιμῶ τὸν πατέρα ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν. **38** ἐγὼ ἃ ἐώρακα μου, καὶ ὑμεῖς ἀτιμάζετε με. **50** ἐγὼ δὲ παρὰ τῷ πατρὶ λαλῶ· καὶ ὑμεῖς οὖν ἃ οὐ ζητῶ τὴν δόξαν μου· ἔστιν ὁ ζητῶν ἠκούσατε παρὰ τοῦ πατρὸς ποιεῖτε. **39** καὶ κρίνων. **51** ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν τις τὸν ἐμὸν λόγον τηρήσῃ, θάνατον οὐ μὴ θεωρήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα. (αἰῶν g165) **52** εἶπαν αὐτῶ οἱ Ἰουδαῖοι· νῦν ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις. Ἀβραάμ ἀπέθανεν καὶ οἱ προφηταὶ, καὶ σὺ λέγεις· ἐὰν τις

τὸν λόγον μου τηρήσῃ, οὐ μὴ γεύσῃται ἀπεσταλμένος, ἀπῆλθεν οὖν καὶ ἐνίψατο, θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα· (αἰθῆ g165) 53 μὴ σὺ καὶ ἦλθεν βλέπων. 8 Οἱ οὖν γείτονες καὶ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ, ὅστις οἱ θεωροῦντες αὐτὸν τὸ πρότερον, ὅτι ἀπέθανεν; καὶ οἱ προφῆται ἀπέθανον· τίνα προσαίτης ἦν, ἔλεγον· οὐχ οὗτός ἐστιν σεαυτὸν ποιεῖς; 54 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· ἐὰν ὁ καθήμενος καὶ προσαιτῶν; 9 ἄλλοι ἐγὼ δοξάσω ἑμαυτόν, ἢ δόξα μου οὐδέν ἔλεγον ὅτι οὗτός ἐστιν ἄλλοι ἔλεγον· οὐχί, ἐστίν· ἔστιν ὁ πατήρ μου ὁ δοξάζων με, ὃν ἀλλὰ ὁμοιος αὐτῷ ἐστίν. ἐκεῖνος ἔλεγεν ὑμεῖς λέγετε ὅτι θεὸς ἡμῶν ἐστίν, 55 καὶ ὅτι ἐγὼ εἰμι. 10 ἔλεγον οὖν αὐτῷ· πῶς οὐκ ἐγνώκατε αὐτόν, ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν. οὖν ἠνεώχθησάν σου οἱ ὀφθαλμοί; 11 κὰν εἶπω ὅτι οὐκ οἶδα αὐτόν, ἔσομαι ὁμοιος ἀπεκρίθη ἐκεῖνος· ὁ ἄνθρωπος ὁ λεγόμενος ὑμῖν ψεύστης· ἀλλὰ οἶδα αὐτόν καὶ τὸν Ἰησοῦς πηλὸν ἐποίησεν καὶ ἐπέχρισέν λόγον αὐτοῦ τηρῶ. 56 Ἀβραάμ ὁ πατήρ μου τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ εἶπέν μοι ὅτι ὑμῶν ἠγαλλιάσατο ἵνα εἶδῃ τὴν ἡμέραν ὑπαγε εἰς τὸν Σιλωὰμ καὶ νίψαι· ἀπελθὼν τὴν ἐμὴν, καὶ εἶδεν καὶ ἐχάρη. 57 εἶπαν οὖν οὖν καὶ νιψάμενος ἀνέβλεψα. 12 εἶπαν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν· πεντήκοντα ἔτη αὐτῷ· ποῦ ἔστιν ἐκεῖνος; λέγει· οὐκ οἶδα. οὐπω ἔχεις καὶ Ἀβραάμ ἐώρακας; 58 εἶπεν 13 Ἄγουσιν αὐτόν πρὸς τοὺς Φαρισαίους, αὐτοῖς Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν τὸν ποτε τυφλόν. 14 ἦν δὲ σάββατον ἐν Ἀβραάμ γενέσθαι ἐγὼ εἰμί. 59 ἦσαν οὖν ἧ ἡμέρα τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἀνέωξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. 15 ἐκρύβη καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ. πάλιν οὖν ἠρώτων αὐτόν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πῶς ἀνέβλεψεν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· πηλὸν ἐπέθηκέν μου ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἐνιψάμην, καὶ βλέπω. 16 ἔλεγον οὖν ἐκ τῶν Φαρισαίων τινές· οὐκ ἔστιν οὗτος παρὰ θεοῦ ὁ ἄνθρωπος, ὅτι τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ. ἄλλοι ἔλεγον· πῶς δύναται ἄνθρωπος ἀμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν; καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς. 17 λέγουσιν οὖν τῷ τυφλῷ πάλιν· σὺ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἠνοιξέν σου τοὺς ὀφθαλμούς; ὁ δὲ εἶπεν ὅτι προφήτης ἐστίν. 18 οὐκ ἐπίστευσαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἦν τυφλὸς καὶ ἀνέβλεψεν, ἕως ὅτου ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος, 19 καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς λέγοντες· οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη; πῶς

9 Καὶ παράγων εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. 2 καὶ ἠρώτησαν αὐτόν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· ῥαββεί, τίς ἡμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῆ; 3 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· οὔτε οὗτος ἡμαρτεν οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ ἐν αὐτῷ. 4 ἡμᾶς δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός ἡμᾶς ἕως ἡμέρας ἐστίν· ἔρχεται νῦν ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι. 5 ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ᾧ, φῶς εἰμι τοῦ κόσμου. 6 ταῦτα εἰπὼν ἔπτυσεν χαμαὶ καὶ ἐποίησεν πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος, καὶ ἐπέχρισεν αὐτοῦ τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς, 7 καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὑπαγε νίψαι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωὰμ, ὃ ἐρμηνεύεται

οὐν βλέπει ἄρτι; 20 ἀπεκρίθησαν οὐν οἱ τυφλοῦ γεγεννημένου· (αἰῶν g165) 33 εἰ μὴ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπαν· οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἦν οὗτος παρὰ θεοῦ, οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν ἔστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη· οὐδέν. 34 ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῶ· 21 πῶς δὲ νῦν βλέπει οὐκ οἶδαμεν, ἢ ἐν ἀμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὄλος, καὶ σὺ τίς ἤνοιξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμεῖς διδάσκεις ἡμᾶς; καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω. 35 οὐκ οἶδαμεν· αὐτὸν ἐρωτήσατε, ἡλικίαν ἦκουσεν Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω, ἔχει, αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ λαλήσει. 22 ταῦτα καὶ εὐρῶν αὐτὸν εἶπεν· σὺ πιστεύεις εἰς τὸν εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ ὅτι ἐφοβοῦντο υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; 36 ἀπεκρίθη ἐκεῖνος τοὺς Ἰουδαίους· ἦδη γὰρ συνετέθειντο οἱ καὶ εἶπεν· καὶ τίς ἐστιν, κύριε, ἵνα πιστεύσω Ἰουδαῖοι ἵνα ἕάν τις αὐτὸν ὁμολογήσῃ εἰς αὐτόν; 37 εἶπεν αὐτῶ ὁ Ἰησοῦς· καὶ Χριστόν, ἀποσυνάγωγος γένηται. 23 διὰ ἐώρακας αὐτόν, καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπαν ὅτι ἡλικίαν ἐκεῖνός ἐστιν. 38 ὁ δὲ ἔφη· πιστεύω, κύριε· ἔχει, αὐτὸν ἐπερωτήσατε. 24 Ἐφώνησαν καὶ προσεκύνησεν αὐτῶ. 39 καὶ εἶπεν ὁ οὐν τὸν ἄνθρωπον ἐκ δευτέρου, ὃς ἦν Ἰησοῦς· εἰς κρίμα ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον τυφλός, καὶ εἶπαν αὐτῶ· δὸς δόξαν τῶ ἤλθον, ἵνα οἱ μὴ βλέποντες βλέπωσιν καὶ θεῶ· ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος οἱ βλέποντες τυφλοὶ γίνωνται. 40 ἦκουσαν ἀμαρτωλὸς ἐστιν. 25 ἀπεκρίθη οὐν ἐκεῖνος ἐκ τῶν Φαρισαίων οἱ μετ' αὐτοῦ ὄντες, καὶ εἰ ἀμαρτωλὸς ἐστιν οὐκ οἶδα· ἐν οἶδα, εἶπαν αὐτῶ· μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοὶ ἐσμεν; ὅτι τυφλὸς ὢν ἄρτι βλέπω. 26 εἶπον 41 εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· εἰ τυφλοὶ ἦτε, οὐν αὐτῶ· τί ἐποίησέν σοι; πῶς ἤνοιξέν σου τοὺς ὀφθαλμούς; 27 ἀπεκρίθη αὐτοῖς βλέπομεν· ἢ ἀμαρτία ὑμῶν μένει. εἶπον ὑμῖν ἤδη καὶ οὐκ ἠκούσατε· τί 10 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ πάλιν θέλετε ἀκοῦειν; μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν αὐτοῦ μαθηταὶ γενέσθαι; 28 ἐλοιδόρησαν ἀυλὴν τῶν προβάτων ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν, ἐκεῖνος κλέπτῃς ἐστὶν καὶ αὐτὸν καὶ εἶπαν· σὺ μαθητῆς εἶ ἐκεῖνου, ληστής· 2 ὁ δὲ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωϋσέως ἐσμὲν μαθηταί· ποιμὴν ἐστὶν τῶν προβάτων. 3 τούτῳ 29 ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι Μωϋσεῖ λελάληκεν ὁ θεός, τοῦτον δὲ οὐκ οἶδαμεν πόθεν ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει, καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει, καὶ τὰ ἴδια πρόβατα φωνεῖ κατ' ὄνομα καὶ ἐξάγει αὐτά. 4 ὅταν φωνεῖ κατ' ὄνομα καὶ ἐξάγει αὐτά. 4 ὅταν τὰ ἴδια πάντα ἐκβάλῃ, ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται, καὶ τὰ πρόβατα αὐτῶ ἀκολουθεῖ, ὅτι οἶδασιν τὴν φωνὴν αὐτοῦ· 5 ἀλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσουσιν, ἀλλὰ φεύζονται ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι οὐκ οἶδασιν τῶν ἀλλοτρίων τὴν φωνήν. 6 Ταύτην τὴν παροιμίαν εἶπεν

αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἐκείνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν ἔχει καὶ μαίνεται· τί αὐτοῦ ἀκούετε; **21** τίνα ἦν ἃ ἐλάλει αὐτοῖς. **7** εἶπεν οὖν ὁ ἄλλοι ἔλεγον· ταῦτα τὰ ῥήματα οὐκ ἔστιν Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ εἰμι δαιμονιζόμενος· μὴ δαιμόνιον δύναται ἡ θύρα τῶν προβάτων. **8** πάντες ὅσοι ἦλθον τυφλῶν ὀφθαλμούς ἀνοῖξαι; **22** Ἐγένετο δὲ κλέπται εἰσὶν καὶ λησταί, ἀλλ' οὐκ ἤκουσαν τὰ ἐνκαίνια ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις χειμῶν αὐτῶν τὰ πρόβατα. **9** ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα· ἦν· **23** καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ, σωθήσεται καὶ ἐν τῇ στοᾷ Σολομῶνος. **24** ἐκύκλωσαν οὖν εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύσεται καὶ νομὴν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἔλεγον αὐτῷ· ἕως εὐρήσει. **10** ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται εἰ μὴ ἵνα πότε τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἴρεις; εἰ σὺ εἶ ὁ κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ· ἐγὼ ἦλθον Χριστός, εἰπὸν ἡμῖν παρρησίᾳ. **25** ἀπεκρίθη ἵνα ζῶν ἔχωσιν καὶ περισσὸν ἔχωσιν. ὁ Ἰησοῦς· εἶπον ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύετε· **11** ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, ὁ ποιμὴν τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ πατρός μου, ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ· **26** τῶν προβάτων· **12** ὁ μισθωτὸς καὶ οὐκ ἀλλὰ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε, ὅτι οὐκ ἐστὲ ἐκ ὧν ποιμὴν, οὐ οὐκ ἐστὶν τὰ πρόβατα ἴδια, τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν. **27** τὰ πρόβατα θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον καὶ ἀφήσιν τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου ἀκούουσιν, καὶ γὰρ τὰ πρόβατα καὶ φεύγει, καὶ ὁ λύκος ἀρπάζει γινώσκω αὐτά, καὶ ἀκολουθοῦσίν μοι, **28** αὐτὰ καὶ σκορπίζει· **13** ὅτι μισθωτὸς ἐστίν, καὶ γὰρ δίδωμι αὐτοῖς ζῶν αἰώνιον, καὶ οὐ μὲλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων. **14** ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γινώσκω τὰ ἀρπάσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρός μου. (αἰῶν **g165, aiōnios g166**) **29** ὁ πατήρ ὁ δέδωκέν μοι πάντων μετίζον ἐστίν, καὶ οὐδεὶς δύναται πατέρα, καὶ τὴν ψυχὴν μου τίθημι ὑπὲρ ἀρπάζειν ἐκ τῆς χειρός τοῦ πατρός. **30** ἐγὼ τῶν προβάτων. **16** καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, ἃ καὶ ὁ πατήρ ἔν ἐσμεν. **31** Ἐβάστασαν πάλιν οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης· κάκεῖνα δεῖ λίθους οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα λιθάσωσιν αὐτόν. με ἀγαγεῖν, καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσιν, **32** ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, πολλὰ ἔργα καὶ γενήσεται μία ποίμνη, εἷς ποιμὴν. **17** καλὰ ἔδειξα ὑμῖν ἐκ τοῦ πατρός· διὰ ποῖον αὐτῶν ἔργον ἐμὲ λιθάζετε; **33** ἀπεκρίθησαν τὴν ψυχὴν μου, ἵνα πάλιν λάβω αὐτήν. **18** αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· περὶ καλοῦ ἔργου οὐ οὐδεὶς αἴρει αὐτήν ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλ' ἐγὼ τίθημι λιθάζομέν σε ἀλλὰ περὶ βλασφημίας, καὶ αὐτήν ἀπ' ἐμαυτοῦ. ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι ὅτι σὺ ἄνθρωπος ὢν ποιεῖς σεαυτὸν θεόν. αὐτήν, καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν **34** ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οὐκ ἔστιν αὐτήν· ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ὑμῶν ὅτι ἐγὼ τοῦ πατρός μου. **19** σχίσμα πάλιν ἐγένετο εἶπα· θεοὶ ἐστε; **35** εἰ ἐκείνους εἶπεν θεοῦς, ἐν τοῖς Ἰουδαίοις διὰ τοὺς λόγους τούτους. πρὸς οὓς ὁ λόγος ἐγένετο τοῦ θεοῦ, καὶ οὐ **20** ἔλεγον οὖν πολλοὶ ἐξ αὐτῶν· δαιμόνιον δύναται λυθῆναι ἢ γραφή· **36** ὃν ὁ πατήρ

ήγίασεν καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον τῆς ἡμέρας; ἔαν τις περιπατῆ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ὑμεῖς λέγετε ὅτι βλασφημεῖς, ὅτι εἶπον οὐ προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου υἱὸς θεοῦ εἰμι; 37 εἰ οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ τούτου βλέπει 10 ἂν δέ τις περιπατῆ πατρός μου, μὴ πιστεúετε μοι 38 εἰ δὲ ἐν τῇ νυκτί, προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς οὐκ ποιῶ, κἂν ἐμοὶ μὴ πιστεúητε, τοῖς ἔργοις ἔστιν ἐν αὐτῷ. 11 ταῦτα εἶπεν, καὶ μετὰ πιστεúετε, ἵνα γνῶτε καὶ γινώσκητε ὅτι τοῦτο λέγει αὐτοῖς· Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν ἐν ἐμοὶ ὁ πατὴρ κἀγὼ ἐν τῷ πατρὶ. 39 κεκοίμηται· ἀλλὰ πορεύομαι ἵνα ἐξυπνίσω Ἐζήτουν οὖν αὐτὸν πιάσαι, καὶ ἐξήλθεν ἐκ αὐτόν. 12 εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ κύριε, τῆς χειρὸς αὐτῶν. 40 Καὶ ἀπῆλθεν πάλιν εἰ κεκοίμηται σωθήσεται. 13 εἰρήκει δὲ ὁ πέραν τοῦ Ἰορδάνου εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦν Ἰησοῦς περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ. ἐκεῖνοι Ἰωάννης τὸ πρῶτον βαπτίζων, καὶ ἔμεινεν δὲ ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ ἐκεῖ. 41 καὶ πολλοὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν καὶ ὕπνου λέγει. 14 τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἔλεγον ὅτι Ἰωάννης μὲν σημεῖον ἐποίησεν Ἰησοῦς παρρησίᾳ· Λάζαρος ἀπέθανεν, 15 οὐδέν, πάντα δὲ ὅσα εἶπεν Ἰωάννης περὶ καὶ χαίρω δι' ὑμᾶς, ἵνα πιστεúσητε, ὅτι τούτου ἀληθὴ ἦν. 42 καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν οὐκ ἤμην ἐκεῖ· ἀλλὰ ἄγωμεν πρὸς αὐτόν. 16 εἶπεν οὖν Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος εἰς αὐτὸν ἐκεῖ.

11 Ἦν δέ τις ἀσθενῶν, Λάζαρος ἀπὸ τοῖς συνμαθηταῖς ἄγωμεν καὶ ἡμεῖς ἵνα Βηθανίας, ἐκ τῆς κώμης τῆς Μαρίας ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ. 17 Ἐλθὼν οὖν καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς. 2 ἦν δὲ ὁ Ἰησοῦς εὔρεν αὐτὸν τέσσαρας ἡμέρας ἔχοντα ἐν τῷ μνημείῳ. 18 ἦν δὲ Βηθανία Μαρία ἡ ἀλείψασα τὸν κύριον μύρω καὶ ἐκμάξασα τοὺς πόδας αὐτοῦ ταῖς θριξίν αὐτῆς, ἧς ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ἠσθένει. 3 ἐγγὺς τῶν Ἱεροσολύμων ἠσθένει. 3 ἀπέστειλαν οὖν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτὸν δεκαπέντε. 19 πολλοὶ δὲ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐληλύθεισαν πρὸς τὰς περὶ Μάρθαν καὶ Μαριάμ, ἵνα παραμυθῆσονται αὐτὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ. 20 ἡ οὖν Μάρθα ὡς ἤκουσεν ὅτι Ἰησοῦς ἔρχεται, ὑπήντησεν αὐτῷ· Μαρία δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ἐκαθέζετο. 21 εἶπεν οὖν ἡ ὅτι Ἰησοῦς ἔρχεται, ὑπήντησεν αὐτῷ· Μαρία δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ἐκαθέζετο. 21 εἶπεν οὖν ἡ Μάρθα πρὸς Ἰησοῦν· κύριε, εἰ ἦς ὠδὲ, οὐκ ἂν ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός μου· 22 καὶ νῦν οἶδα ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσῃ τὸν θεόν, δώσει σοι ὁ θεός. 23 λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ἀναστήσεται ὁ ἀδελφός σου. 24 λέγει αὐτῷ ἡ Μάρθα· οἶδα ὅτι ἀναστήσεται ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 25 εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ· ὁ πιστεúων εἰς ἐμὲ κἂν ἀποθάνῃ ζήσεται, 26 καὶ πᾶς ὁ ζῶν

καὶ πιστευῶν εἰς ἐμὲ οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν Ἰησοῦς· οὐκ εἶπόν σοι ὅτι ἐὰν πιστεύσῃς αἰῶνα· πιστεύεις τοῦτο; (aiōn g165) 27 λέγει ὄψῃ τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ; 41 ἦραν οὖν τὸν αὐτῶ· ναί, κύριε· ἐγὼ πεπίστευκα ὅτι σὺ εἶ λίθον· ὁ δὲ Ἰησοῦς ἦρεν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ὁ εἰς τὸν κόσμον ἄνω καὶ εἶπεν· πάτερ, εὐχαριστῶ σοι ὅτι ἐρχόμενος. 28 καὶ τοῦτο εἰποῦσα ἀπῆλθεν ἠκουσάς μου. 42 ἐγὼ δὲ ἤδιδον ὅτι πάντοτέ καὶ ἐφώνησεν Μαριάμ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς μου ἀκούεις· ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν λάθρα εἰποῦσα· ὁ διδάσκαλος πάρεστιν καὶ περιστῶτα εἶπον, ἵνα πιστεύσωσιν ὅτι φωνεῖ σε. 29 ἐκείνη ὡς ἤκουσεν, ἐγείρεται σὺ με ἀπέστειλας. 43 καὶ ταῦτα εἰπὼν ταχὺ καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν· 30 οὐπω δὲ φωνῇ μεγάλη ἐκραύγασεν· Λάζαρε, δεῦρο ἐληλύθει ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην, ἀλλ' ἦν ἔξω. 44 ἐξῆλθεν ὁ τεθνηκὼς δεδεμένος ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ὑπήντησεν αὐτῷ ἡ Μάρθα. τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας κειρίαις, καὶ ἡ 31 οἱ οὖν Ἰουδαῖοι οἱ ὄντες μετ' αὐτῆς ὄψις αὐτοῦ σουδαρίῳ περιεδέδετο. λέγει ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ παραμυθούμενοι αὐτήν, αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· λύσατε αὐτὸν καὶ ἄφετε ἰδόντες τὴν Μαριάμ ὅτι ταχέως ἀνέστη αὐτὸν ὑπάγειν. 45 Πολλοὶ οὖν ἐκ τῶν καὶ ἐξῆλθεν, ἠκολούθησαν αὐτῇ, δόξαντες Ἰουδαίων, οἱ ἐλθόντες πρὸς τὴν Μαριάμ ὅτι ὑπάγει εἰς τὸ μνημεῖον ἵνα κλαύσῃ καὶ θεασάμενοι ἃ ἐποίησεν, ἐπίστευσαν ἐκεῖ. 32 ἡ οὖν Μαριάμ ὡς ἦλθεν ὅπου ἦν εἰς αὐτόν· 46 τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπῆλθον Ἰησοῦς, ἰδοῦσα αὐτὸν ἔπεσεν αὐτοῦ πρὸς πρὸς τοὺς Φαρισαίους καὶ εἶπαν αὐτοῖς τοὺς πόδας, λέγουσα αὐτῷ· κύριε, εἰ ἦς ὧδε, ἃ ἐποίησεν Ἰησοῦς. 47 Συνήγαγον οὖν οἱ οὐκ ἂν μου ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός. 33 Ἰησοῦς ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι συνᾶδριον, καὶ οὖν ὡς εἶδεν αὐτήν κλαίουσαν καὶ τοὺς ἔλεγον· τί ποιοῦμεν, ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος συνελθόντας αὐτῇ Ἰουδαίους κλαίοντας, πολλὰ ποιεῖ σημεῖα; 48 ἐὰν ἀφῶμεν αὐτὸν ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι καὶ ἐτάραξεν οὕτως, πάντες πιστεύσουσιν εἰς αὐτόν, καὶ ἑαυτόν, 34 καὶ εἶπεν· ποῦ τεθεικάτε αὐτόν; ἐλεύσονται οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἀροῦσιν ἡμῶν λέγουσιν αὐτῷ· κύριε, ἔρχου καὶ ἴδε. 35 καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ ἔθνος. 49 εἷς δὲ τις ἐξ ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς. 36 ἔλεγον οὖν οἱ αὐτῶν Καϊάφας, ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ Ἰουδαῖοι· ἴδε πῶς ἐφίλει αὐτόν. 37 τινὲς ἐκείνου, εἶπεν αὐτοῖς· ὑμεῖς οὐκ οἴδατε δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον· οὐκ ἐδύνατο οὗτος οὐδέν, 50 οὐδὲ λογίζεσθε ὅτι συμφέρει ὑμῖν ὁ ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ ἵνα εἷς ἄνθρωπος ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ ποιῆσαι ἵνα καὶ οὗτος μὴ ἀποθάνῃ; 38 καὶ μὴ ὅλον τὸ ἔθνος ἀπόληται. 51 τοῦτο Ἰησοῦς οὖν πάλιν ἐμβριμώμενος ἐν ἑαυτῷ δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ οὐκ εἶπεν, ἀλλὰ ἀρχιερεὺς ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον ἦν δὲ σπήλαιον, καὶ ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου ἐπροφήτευσεν λίθος ἐπέκειτο ἐπ' αὐτῷ. 39 λέγει ὁ Ἰησοῦς· ὅτι ἤμελλεν Ἰησοῦς ἀποθνήσκειν ὑπὲρ ἄρατε τὸν λίθον. λέγει αὐτῷ ἡ ἀδελφὴ τοῦ ἔθνους, 52 καὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους τοῦ τετελευτηκότος Μάρθα· κύριε, ἤδη μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ τὰ ὄζει· ταρταῖος γάρ ἐστιν. 40 λέγει αὐτῇ ὁ διεσκορπισμένα συναγάγῃ εἰς ἓν. 53 ἀπ'

ἐκείνης οὖν τῆς ἡμέρας ἐβουλεύσαντο ἵνα πάντοτε ἔχετε. **9** Ἐγὼ οὖν ὁ ὄχλος πολὺς ἀποκτείνωσιν αὐτόν. **54** Ἰησοῦς οὖν οὐκέτι ἐκ τῶν Ἰουδαίων ὅτι ἐκεῖ ἐστίν, καὶ ἦλθον παρρησίᾳ περιεπάτει ἐν τοῖς Ἰουδαίοις, οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν ἀλλὰ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν χώραν Λάζαρον ἴδωσιν, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. **10** ἐγγὺς τῆς ἐρήμου, εἰς Ἐφραὶμ λεγομένην ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα καὶ τὸν πόλιν, κάκεῖ διέτριβεν μετὰ τῶν μαθητῶν. Λάζαρον ἀποκτείνωσιν, **11** ὅτι πολλοὶ δι' **55** ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, αὐτὸν ὑπήγον τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐπίστευον καὶ ἀνέβησαν πολλοὶ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐκ εἰς τὸν Ἰησοῦν. **12** Τῇ ἐπαύριον ὄχλος πολὺς τῆς χώρας πρὸ τοῦ πάσχα, ἵνα ἀγνίσωσιν ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορτήν, ἀκούσαντες ὅτι ἑαυτούς. **56** ἐζήτουν οὖν τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔρχεται Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, **13** ἔλαβον ἔλεγαν μετ' ἀλλήλων ἐν τῷ ἱερῷ ἐστηκότες τὰ βαῖα τῶν φοινίκων καὶ ἐξῆλθον εἰς τί δοκεῖ ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ὑπάντησιν αὐτῷ, καὶ ἐκραύγαζον ὡσαννά ἑορτήν; **57** δεδώκεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι οἱ Φαρισαῖοι ἐντολὰς ἵνα ἐάν τις γνῶ ποῦ κυρίου, καὶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. **14** ἔστιν μηνύση, ὅπως πιάσωσιν αὐτόν. εὐρῶν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνάριον ἐκάθισεν ἐπ' αὐτό, καθὼς ἐστίν γεγραμμένον· **15** μὴ φοβοῦ, θυγάτηρ Σιών· ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται, καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὄνου.

12 Ὁ οὖν Ἰησοῦς πρὸ ἕξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα ἦλθεν εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦν Λάζαρος, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν Ἰησοῦς. **2** ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα διηκόνει, ὁ δὲ Λάζαρος εἷς ἦν ἐκ τῶν ἀνακειμένων σὺν αὐτῷ. **3** ἡ οὖν Μαρία λαβοῦσα λίτραν μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτίμου ἤλειψεν τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἐξέμαξεν ταῖς θριξίν αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὀσμῆς τοῦ μύρου. **4** λέγει δὲ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ὁ μέλλων αὐτὸν παραδιδόναι, **5** διατί τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων καὶ ἐδόθη πτωχοῖς; **6** εἶπεν δὲ τοῦτο οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ ἀλλ' ὅτι κλέπτῃς ἦν καὶ τὸ γλωσσόκομον ἔχων τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζεν. **7** εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς ἄφες αὐτήν, ἵνα εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τηρήσῃ αὐτό· **8** τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ

φοβοῦ, θυγάτηρ Σιών· ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται, καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὄνου. **16** ταῦτα οὐκ ἔγνωσαν αὐτοῦ οἱ μαθηταὶ τὸ πρῶτον, ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη Ἰησοῦς τότε ἐμνήσθησαν ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ. **17** ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ ὅτι τὸν Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου καὶ ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. **18** διὰ τοῦτο καὶ ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος, ὅτι ἤκουσαν τοῦτο αὐτὸν πεποικέναι τὸ σημεῖον. **19** οἱ οὖν Φαρισαῖοι εἶπαν πρὸς ἑαυτούς θεωρεῖτε ὅτι οὐκ ὠφελεῖτε οὐδέν· ἴδε ὁ κόσμος ὀπίσω αὐτοῦ ἀπῆλθεν. **20** Ἦσαν δὲ Ἕλληνες τινες ἐκ τῶν ἀναβαινόντων ἵνα προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἑορτῇ· **21** οὗτοι οὖν προσῆλθον Φιλίππῳ τῷ ἀπὸ Βηθσαϊδᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες κύριε, θέλομεν τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν. **22** ἔρχεται Φίλιππος καὶ λέγει τῷ Ἀνδρέᾳ, ἔρχεται

Ἄνδρέας καὶ Φίλιππος καὶ λέγουσιν τῷ σκοτία ὑμᾶς καταλάβη· καὶ ὁ περιπατῶν ἐν
 Ἰησοῦ. **23** ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκρίνεται αὐτοῖς τῇ σκοτία οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει. **36** ὡς τὸ
 λέγων· ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα δοξασθῇ ὁ φῶς ἔχετε, πιστεύετε εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ
 υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. **24** ἀμὴν ἀμὴν λέγω φωτὸς γένησθε. Ταῦτα ἐλάλησεν Ἰησοῦς,
 ὑμῖν, ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσῶν καὶ ἀπελθῶν ἐκρύβη ἀπ' αὐτῶν. **37** τσαῦτα
 εἰς τὴν γῆν ἀποθάνη, αὐτὸς μόνος μένει δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεποικηκότος ἔμπροσθεν
 ἐὰν δὲ ἀποθάνη, πολὺν καρπὸν φέρει. **25** ὁ αὐτῶν οὐκ ἐπίστευον εἰς αὐτόν, **38** ἵνα ὁ
 φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολλύει αὐτήν, λόγος Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πληρωθῆ, ὃν
 καὶ ὁ μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ εἶπεν· κύριε, τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν;
 τούτῳ εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει αὐτήν. καὶ ὁ βραχίον κυρίου τίνοι ἀπεκαλύφθη;
(αἰθῆνιος g166) **26** ἐὰν ἐμοὶ τις διακονῇ, ἐμοὶ **39** διὰ τοῦτο οὐκ ἠδύναντο πιστεύειν, ὅτι
 ἀκολουθεῖτω, καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγώ, ἐκεῖ καὶ ὁ πάλιν εἶπεν Ἡσαΐας· **40** τετύφλωκεν αὐτῶν
 διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται· ἐὰν τις ἐμοὶ διακονῇ, τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐπώρωσεν αὐτῶν τὴν
 τιμῆσει αὐτὸν ὁ πατήρ. **27** νῦν ἡ ψυχὴ μου καρδίαν, ἵνα μὴ ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ
 τετάρρακται, καὶ τί εἶπω; πάτερ, σῶσόν με νοήσωσιν τῇ καρδίᾳ καὶ στραφῶσιν, καὶ
 ἐκ τῆς ὥρας ταύτης; ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον ἰάσομαι αὐτούς. **41** ταῦτα εἶπεν Ἡσαΐας, ὅτι
 εἰς τὴν ὥραν ταύτην· **28** πάτερ, δόξασόν εἶδεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησεν περὶ
 σου τὸ ὄνομα. ἦλθεν οὖν φωνὴ ἐκ τοῦ αὐτοῦ. **42** ὅμως μέντοι καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων
 οὐρανοῦ· καὶ ἐδόξασα καὶ πάλιν δοξάσω. πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, ἀλλὰ διὰ
29 ὁ οὖν ὄχλος ὁ ἐστὼς ἀκούσας ἔλεγεν τοὺς Φαρισαίους οὐχ ὠμολόγουν, ἵνα μὴ
 βροντὴν γεγενῆσθαι· ἄλλοι ἔλεγον· ἄγγελος ἀποσυναγωγῶν γένωνται· **43** ἠγάπησαν γὰρ
 αὐτῷ λελάληκεν. **30** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἤπερ
 εἶπεν· οὐ δι' ἐμὲ ἢ φωνὴ αὐτῆ γέγονεν ἀλλὰ τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ. **44** Ἰησοῦς δὲ ἔκραξεν
 δι' ὑμᾶς. **31** νῦν κρίσις ἐστὶν τοῦ κόσμου καὶ εἶπεν· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ πιστεύει
 τούτου· νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου εἰς ἐμὲ ἀλλὰ εἰς τὸν πέμψαντά με, **45** καὶ
 ἐκβληθήσεται ἔξω, **32** κἀγὼ ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ ὁ θεωρῶν ἐμὲ θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με.
 τῆς γῆς, πάντας ἐλκύσω πρὸς ἑμαυτόν. **33** **46** ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα, ἵνα
 τοῦτο δὲ ἔλεγεν σημαίνων ποιῶ θανάτῳ πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ
 ἤμελλεν ἀποθνήσκειν. **34** ἀπεκρίθη οὖν μείνη. **47** καὶ ἐὰν τις μου ἀκούσῃ τῶν
 αὐτῷ ὁ ὄχλος, ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ ῥημάτων καὶ μὴ φυλάξῃ, ἐγὼ οὐ κρίνω
 νόμου ὅτι ὁ Χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα, αὐτόν· οὐ γὰρ ἦλθον ἵνα κρίνω τὸν κόσμον,
 καὶ πῶς λέγεις σὺ ὅτι δεῖ ὑψωθῆναι τὸν ἀλλ' ἵνα σώσω τὸν κόσμον. **48** ὁ ἀθετῶν
 υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; τίς ἐστὶν οὗτος ὁ υἱὸς ἐμὲ καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά μου ἔχει
 τοῦ ἀνθρώπου; **(αἰθῆν g165)** **35** εἶπεν οὖν αὐτοῖς τὸν κρίνοντα αὐτόν· ὁ λόγος ὃν ἐλάλησα,
 ὁ Ἰησοῦς ἔτι μικρὸν χρόνον τὸ φῶς ἐν ὑμῖν ἐκεῖνος κρινεῖ αὐτόν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ· **49**
 ἐστὶν. περιπατεῖτε ὡς τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ ὅτι ἐγὼ ἔξ ἑμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα, ἀλλ'

ὁ πέμψας με πατήρ αὐτός μοι ἐντολήν δέδωκεν τί εἶπω καὶ τί λαλήσω. **50** καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐντολή αὐτοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐστίν. ἂ οὖν ἐγὼ λαλῶ, καθὼς εἶρηκέν μοι ὁ πατήρ, οὕτως λαλῶ. (αἰθῆνος g166)

13 Πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἦλθεν αὐτοῦ ἡ ὥρα ἵνα μεταβῆ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν πατέρα, ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, εἰς τέλος ἠγάπησεν αὐτούς. **2** καὶ δεῖπνου γινομένου, τοῦ διαβόλου ἡδη βεβληκότος εἰς τὴν καρδίαν ἵνα παραδοῖ αὐτὸν Ἰούδας Σίμωνος Ἰσκαριώτης, **3** εἰδὼς ὅτι πάντα ἔδωκεν αὐτῷ ὁ πατήρ εἰς τὰς χεῖρας καὶ ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐξῆλθεν καὶ πρὸς τὸν θεὸν ὑπάγει, **4** ἐγείρεται ἐκ τοῦ δεῖπνου καὶ τίθησιν τὰ ἱμάτια, καὶ λαβὼν λέντιον διέζωσεν ἑαυτόν. **5** εἶτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα, καὶ ἤρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ ᾧ ἦν διεζωσμένος. **6** ἔρχεται οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον· λέγει αὐτῷ· κύριε, σὺ μου νίπτεις τοὺς πόδας; **7** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὁ ἐγὼ ποιῶ σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι, γνώση δὲ μετὰ ταῦτα. **8** λέγει αὐτῷ Πέτρος· οὐ μὴ νίψης μου τοὺς πόδας εἰς τὸν αἰῶνα. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς αὐτῷ· ἐὰν μὴ νίψω σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ. (αἰθῆνος g165) **9** λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος· κύριε, μὴ τοὺς πόδας μου μόνον ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφαλὴν. **10** λέγει αὐτῷ Ἰησοῦς· ὁ λελουμένος οὐκ ἔχει χρεῖαν νίψασθαι, ἀλλ' ἔστιν καθαρὸς ὅλος καὶ ὑμεῖς καθαροὶ ἐστε, ἀλλ' οὐχὶ πάντες. **11** ἦδει γὰρ τὸν παραδιδόντα αὐτόν· διὰ τοῦτο εἶπεν ὅτι οὐχὶ πάντες καθαροὶ

ἐστε. **12** Ὅτε οὖν ἔνιψεν τοὺς πόδας αὐτῶν καὶ ἔλαβεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἀνέπεσεν πάλιν, εἶπεν αὐτοῖς· γινώσκετε τί πεποίηκα ὑμῖν; **13** ὑμεῖς φωνεῖτέ με· ὁ διδάσκαλος καὶ ὁ κύριος, καὶ καλῶς λέγετε· εἰμὶ γάρ. **14** εἰ οὖν ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν τοὺς πόδας ὁ κύριος καὶ ὁ διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νίπτειν τοὺς πόδας· **15** ὑπόδειγμα γὰρ δέδωκα ὑμῖν, ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν καὶ ὑμεῖς ποιῆτε. **16** ἀμήν ἀμήν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἔστιν δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ οὐδὲ ἀπόστολος μείζων τοῦ πέμψαντος αὐτόν. **17** εἰ ταῦτα οἴδατε, μακάριοί ἐστε ἐὰν ποιῆτε αὐτά. **18** οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγω· ἐγὼ οἶδα τίνας ἐξελεξάμην· ἀλλ' ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῆ· ὁ τρώγων μετ' ἐμοῦ τὸν ἄρτον ἐπῆρκεν ἐπ' ἐμὲ τὴν πτέρναν αὐτοῦ. **19** ἀπάρτι λέγω ὑμῖν πρὸ τοῦ γενέσθαι, ἵνα πιστεύητε ὅταν γένηται ὅτι ἐγὼ εἰμι. **20** ἀμήν ἀμήν λέγω ὑμῖν, ὁ λαμβάνων ἅν τινα πέμψω ἐμὲ λαμβάνει, ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων λαμβάνει τὸν πέμψαντά με. **21** Ταῦτα εἰπὼν Ἰησοῦς ἐταράχθη τῷ πνεύματι καὶ ἐμαρτύρησεν καὶ εἶπεν· ἀμήν ἀμήν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με. **22** ἔβλεπον εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταί, ἀπορούμενοι περὶ τίνος λέγει. **23** ἦν ἀνακείμενος εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Ἰησοῦ, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς· **24** νεύει οὖν τούτῳ Σίμων Πέτρος καὶ λέγει αὐτῷ· εἰπέ τίς ἐστίν περὶ οὗ λέγει. **25** ἐπιπεσὼν οὖν ἐκεῖνος οὕτως ἐπὶ τὸ στήθος τοῦ Ἰησοῦ λέγει αὐτῷ· κύριε, τίς ἐστίν; **26** ἀποκρίνεται ὁ Ἰησοῦς, ἐκεῖνός ἐστιν ᾧ ἐγὼ βάψω τὸ ψωμίον καὶ δώσω αὐτῷ. βάψας οὖν τὸ ψωμίον λαμβάνει

καὶ δίδωσιν Ἰουδᾶ Σίμωνος Ἰσκαριώτου. μοναὶ πολλαὶ εἰσὶν· εἰ δὲ μή, εἶπον ἄν ὑμῖν·
27 καὶ μετὰ τὸ ψωμίον, τότε εἰσῆλθεν ὅτι πορεύομαι ἐτοιμάσαι τόπον ὑμῖν· **3** καὶ
εἰς ἐκεῖνον ὁ σατανᾶς. λέγει οὖν αὐτῷ ἔάν πορευθῶ καὶ ἐτοιμάσω τόπον ὑμῖν,
Ἰησοῦς ὁ ποιεῖς ποιήσον τάχιον. **28** τοῦτο πάλιν ἔρχομαι καὶ παραλήμψομαι ὑμᾶς
δὲ οὐδεὶς ἔγνω τῶν ἀνακειμένων πρὸς τί πρὸς ἑμαυτόν, ἵνα ὅπου εἰμί ἐγὼ καὶ ὑμεῖς
εἶπεν αὐτῷ· **29** τινὲς γὰρ ἐδόκουν, ἐπεὶ τὸ ἦτε. **4** καὶ ὅπου ἐγὼ υπάγω οἴδατε τὴν ὁδόν.
γλωσσόκομον εἶχεν Ἰούδας, ὅτι λέγει αὐτῷ **5** λέγει αὐτῷ Θωμᾶς κύριε, οὐκ οἶδαμεν
Ἰησοῦς, ἀγόρασον ὧν χρειάν ἔχομεν εἰς ποῦ υπάγεις, καὶ πῶς οἶδαμεν τὴν ὁδόν; **6**
τὴν ἑορτήν, ἣ τοῖς πτωχοῖς ἵνα τι δῶ. **30** λέγει αὐτῷ Ἰησοῦς· ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ
λαβὼν οὖν τὸ ψωμίον ἐκεῖνος ἐξῆλθεν ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ· οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν
εὐθύς ἦν δὲ νύξ. **31** Ὅτε οὖν ἐξῆλθεν πατέρα εἰ μὴ δι' ἐμοῦ. **7** εἰ ἐγνωκάτε ἐμέ,
λέγει Ἰησοῦς· νῦν ἐδοξάσθη ὁ υἱὸς τοῦ καὶ τὸν πατέρα μου γνώσεσθε· καὶ ἀπάρτι
ἀνθρώπου, καὶ ὁ θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ. γινώσκετε αὐτὸν καὶ ἐωράκατε αὐτόν. **8**
32 εἰ ὁ θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ θεὸς λέγει αὐτῷ Φίλιππος κύριε, δεῖξον ἡμῖν
δοξάσει αὐτόν ἐν αὐτῷ, καὶ εὐθύς δοξάσει τὸν πατέρα, καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν. **9** λέγει αὐτῷ
αὐτόν. **33** τεκνία, ἔτι μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμί ὁ Ἰησοῦς· τοσοῦτῳ χρόνῳ μεθ' ὑμῶν εἰμι,
ζητήσετέ με, καὶ καθὼς εἶπον τοῖς Ἰουδαίοις καὶ οὐκ ἔγνωκάς με, Φίλιππε; ὁ ἐωρακῶς
ὅτι ὅπου ἐγὼ υπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐμὲ ἐώρακεν τὸν πατέρα· πῶς σὺ λέγεις·
ἐλθεῖν, καὶ ὑμῖν λέγω ἄρτι. **34** ἐντολήν δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα; **10** οὐ πιστεύεις ὅτι
καινὴν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους· ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοὶ ἐστιν;
καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἀπ' ἐμαυτοῦ
ἀλλήλους. **35** ἐν τούτῳ γινώσκονται πάντες οὐ λαλῶ· ὁ δὲ πατὴρ ἐν ἐμοὶ μένων ποιεῖ
ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε τὰ ἔργα αὐτοῦ. **11** πιστεῦτέ μοι ὅτι ἐγὼ
ἐν ἀλλήλοις. **36** λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοὶ· εἰ δὲ μή,
κύριε, ποῦ υπάγεις; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεῦτε. **12** ἀμὴν ἀμὴν
ὅπου ἐγὼ υπάγω οὐ δύνασαι μοι νῦν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, τὰ ἔργα ἃ
ἀκολουθήσαι, ἀκολουθήσεις δὲ ὕστερον. **37** ἐγὼ ποιῶ κάκεινος ποιήσει, καὶ μερίζονα
λέγει αὐτῷ Πέτρος· κύριε, διατί οὐ δύναμαι τούτων ποιήσει· ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν πατέρα
σοι ἀκολουθήσαι ἄρτι; τὴν ψυχὴν μου ὑπὲρ πορεύομαι· **13** καὶ ὅτι ἂν αἰτήσητε ἐν τῷ
σοῦ θήσω. **38** ἀποκρίνεται Ἰησοῦς· τὴν ὀνόματί μου τοῦτο ποιήσω, ἵνα δοξασθῇ
ψυχὴν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις; ἀμὴν ἀμὴν ὁ πατὴρ ἐν τῷ υἱῷ· **14** ἐάν τι αἰτήσητέ με
λέγω σοι, οὐ μὴ ἀλέκτωρ φωνήσῃ ἕως οὗ ἐν τῷ ὀνόματί μου ἐγὼ ποιήσω. **15** Ἐὰν
ἀρνήσῃ με τρίς.

14 Μὴ ταρασέσθω ὑμῶν ἡ καρδία·
πιστεῦτε εἰς τὸν θεόν, καὶ εἰς ἐμέ
πιστεῦτε. **2** ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρὸς μου
16 κἀγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα καὶ ἄλλον
παράκλητον δώσει ὑμῖν, ἵνα μεθ' ὑμῶν ᾦ
εἰς τὸν αἰῶνα, (αἰθῆ g165) **17** τὸ πνεῦμα τῆς

ἀληθείας, ὃ ὁ κόσμος οὐ δύναται λαβεῖν, ἵνα ὅταν γένηται πιστεύσῃτε. **30** οὐκέτι ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτὸ οὐδὲ γινώσκει αὐτό· πολλὰ λαλήσω μεθ' ὑμῶν· ἔρχεται γὰρ ὁ ὑμεῖς γινώσκετε αὐτό, ὅτι παρ' ὑμῖν μένει τοῦ κόσμου ἄρχων, καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει καὶ ἐν ὑμῖν ἔσται. **18** οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς οὐδέν, **31** ἀλλ' ἵνα γνῶ ὁ κόσμος ὅτι ἀγαπῶ ὀρφανούς, ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. **19** ἔτι μικρὸν τὸν πατέρα, καὶ καθὼς ἐντετείλατο μοι ὁ καὶ ὁ κόσμος με οὐκέτι θεωρεῖ· ὑμεῖς δὲ πατῆρ, οὕτως ποιῶ. ἐγείρεσθε, ἄγωμεν θεωρεῖτέ με, ὅτι ἐγὼ ζῶ καὶ ὑμεῖς ζήσετε. **20** ἐντεῦθεν.

ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γνώσεσθε ὑμεῖς ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ μου καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν ὑμῖν. **21** ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου καὶ τηρῶν αὐτάς, ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με· ὁ δὲ ἀγαπῶν με ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου, κἀγὼ ἀγαπήσω αὐτὸν καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμαυτόν. **22** Λέγει αὐτῷ Ἰούδας, οὐχ ὁ Ἰσκαριώτης· κύριε, καὶ τί γέγονεν ὅτι ἡμῖν μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυτὸν καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ; **23** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἐὰν τις ἀγαπᾷ με, τὸν λόγον μου τηρήσει, καὶ ὁ πατῆρ μου ἀγαπήσει αὐτὸν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα καὶ μονῆν παρ' αὐτῷ ποιησόμεθα. **24** ὁ μὴ ἀγαπῶν με τοὺς λόγους μου οὐ τηρεῖ· καὶ ὁ λόγος ὃν ἀκούετε οὐκ ἔστιν ἐμὸς ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με πατρὸς. **25** Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν παρ' ὑμῖν μένων· **26** ὁ δὲ παράκλητος, τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ὃ πέμψει ὁ πατῆρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν. **27** εἰρήνην ἀφήμι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν· οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν. μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδιά μηδὲ δειλιάτω. **28** ἠκούσατε ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν· ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς, εἰ ἠγαπᾶτέ με ἐχάρητε ἄν, ὅτι πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα, ὅτι ὁ πατῆρ μεῖζων μου ἐστίν. **29** καὶ νῦν εἶρηκα ὑμῖν πρὶν γενέσθαι,

15 Ἐγὼ εἶμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, καὶ ὁ πατῆρ μου ὁ γεωργός ἐστιν. **2** πᾶν κλήμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπὸν, αἴρει αὐτό, καὶ πᾶν τὸ καρπὸν φέρον, καθαίρει αὐτό ἵνα καρπὸν πλείονα φέρῃ. **3** ἤδη ὑμεῖς καθαροὶ ἐστε διὰ τὸν λόγον ὃν λελάληκα ὑμῖν· **4** μείνατε ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν ὑμῖν. καθὼς τὸ κλήμα οὐ δύναται καρπὸν φέρειν ἀφ' ἑαυτοῦ ἐὰν μὴ μένη ἐν τῇ ἀμπέλῳ, οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ μένητε. **5** ἐγὼ εἶμι ἡ ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα. ὁ μένων ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν αὐτῷ, οὗτος φέρει καρπὸν πολὺν, ὅτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν. **6** ἐὰν μὴ τις μένη ἐν ἐμοί, ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλήμα καὶ ἐξηράνθη, καὶ συναγούσιν αὐτὸ καὶ εἰς τὸ πῦρ βάλλουσιν, καὶ καίεται. **7** ἐὰν μείνητε ἐν ἐμοὶ καὶ τὰ ρήματά μου ἐν ὑμῖν μείνη, ὁ ἐὰν θέλητε αἰτήσασθε, καὶ γενήσεται ὑμῖν. **8** ἐν τούτῳ ἐδοξάσθη ὁ πατῆρ μου, ἵνα καρπὸν πολὺν φέρητε καὶ γενήσεσθε ἐμοὶ μαθηταί. **9** καθὼς ἠγάπησέν με ὁ πατῆρ, κἀγὼ ἠγάπησα ὑμᾶς· μείνατε ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ. **10** ἐὰν τὰς ἐντολάς μου τηρήσητε, μενεῖτε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου, καθὼς κἀγὼ τοῦ πατρὸς μου τὰς ἐντολάς τητήρηκα καὶ μένω αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ. **11** ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν ἦ καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πληρωθῇ. **12** αὕτη ἐστίν

ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμὴ, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς· **13** μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει ἵνα τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῆ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ. **14** ὑμεῖς φίλοι μου ἐστε, ἐὰν ποιῆτε ἃ ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν. **15** οὐκ ἐτι λέγω ὑμᾶς δούλους, ὅτι ὁ δοῦλος οὐκ οἶδεν τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος· ὑμᾶς δὲ εἶρηκα φίλους, ὅτι πάντα ἃ ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρὸς μου ἐγνώρισά ὑμῖν. **16** οὐχ ὑμεῖς με ἐξελέξασθε, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς καὶ ἔθηκα ὑμᾶς ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε καὶ καρπὸν φέρητε καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν μένη, ἵνα ὃ τι ἂν αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου δῶ ὑμῖν. **17** ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. **18** εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ, γινώσκετε ὅτι ἐμὲ πρῶτον μεμίσηκεν. **19** εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε, ὁ κόσμος ἂν τὸ ἴδιον ἐφίλει· ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἐστέ, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. **20** μνημονεύετε τοῦ λόγου οὗ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν· οὐκ ἔστιν δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ. εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς διώξουσιν· εἰ τὸν λόγον μου ἐτήρησαν, καὶ τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν. **21** ἀλλὰ ταῦτα πάντα ποιήσουσιν εἰς ὑμᾶς διὰ τὸ ὄνομά μου, ὅτι οὐκ οἶδασιν τὸν πέμψαντά με. **22** εἰ μὴ ἦλθον καὶ ἐλάλησα αὐτοῖς, ἀμαρτίαν οὐκ εἶχσαν· νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχουσιν περὶ τῆς ἀμαρτίας αὐτῶν. **23** ὁ ἐμὲ μισῶν καὶ τὸν πατέρα μου μισεῖ. **24** εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς ἃ οὐδεὶς ἄλλος ἐποίησεν, ἀμαρτίαν οὐκ εἶχσαν· νῦν δὲ καὶ ἐωράκασιν καὶ μεμισήκασιν καὶ ἐμὲ καὶ τὸν πατέρα μου. **25** ἀλλ' ἵνα πληρωθῆ ὁ λόγος ὁ ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν γεγραμμένος

ὅτι ἐμίσησάν με δωρεάν. **26** ὅταν ἔλθῃ ὁ παράκλητος ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ πατρὸς, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὃ παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ· **27** καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἂπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ἐστε.

16 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα μὴ σκανδαλισθῆτε. **2** ἀποσυναγώγους ποιήσουσιν ὑμᾶς· ἀλλ' ἔρχεται ὥρα ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ὑμᾶς δόξη λατρεῖαν προσφέρειν τῷ θεῷ. **3** καὶ ταῦτα ποιήσουσιν ὅτι οὐκ ἔγνωσαν τὸν πατέρα οὐδὲ ἐμέ. **4** ἀλλὰ ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα μνημονεύητε αὐτῶν, ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν. ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον, ὅτι μεθ' ὑμῶν ἦμην. **5** νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ἐρωτᾷ με· ποῦ ὑπάγεις; **6** ἀλλ' ὅτι ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἡ λύπη πεπλήρωκεν ὑμῶν τὴν καρδίαν. **7** ἀλλ' ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν, συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω. ἐὰν γὰρ μὴ ἀπέλθω, ὁ παράκλητος οὐκ ἐλεύσεται πρὸς ὑμᾶς· ἐὰν δὲ πορευθῶ, πέμψω αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς. **8** καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἀμαρτίας καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ κρίσεως· **9** περὶ ἀμαρτίας μὲν, ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ἐμέ· **10** περὶ δικαιοσύνης δέ, ὅτι πρὸς τὸν πατέρα ὑπάγω καὶ οὐκ ἐτι θεωρεῖτέ με· **11** περὶ δὲ κρίσεως, ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται. **12** ἔτι πολλὰ ἔχω ὑμῖν λέγειν, ἀλλ' οὐ δύνασθε βαστάζειν ἄρτι· **13** ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὀδηγήσει ὑμᾶς ἐν τῇ ἀληθείᾳ πάσῃ· οὐ γὰρ λαλήσει ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἀκούει λαλήσει, καὶ τὰ ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ

ὕμῳ. **14** ἐκεῖνος ἐμέ δοξάσει, ὅτι ἐκ τοῦ ὑμῶν. **26** ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματι ἐμοῦ λήμψεται καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. **15** μου αἰτήσεσθε, καὶ οὐ λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ πάντα ὅσα ἔχει ὁ πατήρ ἐμὰ ἐστίν· διὰ ἐρωτήσω τὸν πατέρα περὶ ὑμῶν. **27** αὐτὸς τοῦτο εἶπον ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λαμβάνει γὰρ ὁ πατήρ φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμέ καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. **16** μικρὸν καὶ οὐκέτι πεφιλήκατε καὶ πεπιστεύκατε ὅτι ἐγὼ παρὰ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ τοῦ θεοῦ ἐξήλθον. **28** ἐξήλθον ἐκ τοῦ με. **17** Εἶπον οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πατὴρ καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον· πάλιν πρὸς ἀλλήλους· τί ἐστὶν τοῦτο ὃ λέγει ἀφήμι τὸν κόσμον καὶ πορεύομαι πρὸς ἡμῖν· μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν τὸν πατέρα. **29** Λέγουσιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με; καὶ ὅτι ὑπάγω πρὸς ἴδε νῦν ἐν παρρησίᾳ λαλεῖς, καὶ παροιμίαν τὸν πατέρα; **18** ἔλεγον οὖν· τοῦτο τί ἐστὶν οὐδεμίαν λέγεις. **30** νῦν οἶδαμεν ὅτι οἶδας ὃ λέγει, τὸ μικρὸν; οὐκ οἶδαμεν τί λαλεῖ. πάντα καὶ οὐ χρειᾶν ἔχεις ἵνα τίς σε ἐρωτᾷ· **19** ἔγνω Ἰησοῦς ὅτι ἦθελον αὐτὸν ἐρωτᾶν, ἐν τούτῳ πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐξήλθες, καὶ εἶπεν αὐτοῖς περὶ τούτου ζητεῖτε μετ' **31** ἀπεκρίθη αὐτοῖς Ἰησοῦς ἄρτι πιστεύετε; ἀλλήλων ὅτι εἶπον, μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ **32** ἰδοὺ ἔρχεται ὥρα καὶ ἐλήλυθεν ἵνα με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με; **20** σκορπισθῆτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια καμὲ μόνον ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι κλαύσετε καὶ ἀφήτε· καὶ οὐκ εἰμὶ μόνος, ὅτι ὁ πατήρ μετ' θρηνησέτε ὑμεῖς, ὃ δὲ κόσμος χαρήσεται· ἐμοῦ ἐστίν. **33** ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἐν ὑμεῖς λυπηθῆσεσθε, ἀλλ' ἡ λύπη ὑμῶν εἰς ἐμοὶ εἰρήνην ἔχητε. ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν χαρὰν γενήσεται. **21** ἡ γυνὴ ὅταν τίκτη ἔχητε· ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν λύπην ἔχει, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς ὅταν κόσμον.

δὲ γεννήσῃ τὸ παιδίον, οὐκέτι μνημονεύει τῆς θλίψεως διὰ τὴν χαρὰν ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον. **22** καὶ ὑμεῖς οὖν νῦν μὲν λύπην ἔχετε· πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς, καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδία, καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἴρει ἀφ' ὑμῶν. **23** καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐμέ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδέν. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἄν τι αἰτήσητε τὸν πατέρα, δώσει ὑμῖν ἐν τῷ ὀνόματί μου. **24** ἕως ἄρτι οὐκ ἠτήσατε οὐδέν ἐν τῷ ὀνόματί μου· αἰτεῖτε καὶ λήμψεσθε, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ἧ πεπληρωμένη. **25** Ταῦτα ἐν παροιμίαις λελάληκα ὑμῖν· ἔρχεται ὥρα ὅτε οὐκέτι ἐν παροιμίαις λαλήσω ὑμῖν, ἀλλὰ παρρησίᾳ περὶ τοῦ πατρὸς ἀπαγγελῶ

17 Ταῦτα ἐλάλησεν Ἰησοῦς, καὶ ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν εἶπεν· πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα· δόξασόν σου τὸν υἱόν, ἵνα ὁ υἱὸς δοξάσῃ σέ, **2** καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ δώσῃ αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον. (aiōnios g166) **3** αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ αἰώνιος ζωὴ, ἵνα γινώσκωσιν σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν θεὸν καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν. (aiōnios g166) **4** ἐγὼ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς, τὸ ἔργον τελείωσας ὃ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω· **5** καὶ νῦν δόξασόν με σύ, πάτερ, παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ ἣν εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί. **6** Ἐφανερώσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις

οὐς ἔδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου. σοὶ ἦσαν μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευόντων διὰ καὶ ἐμοὶ αὐτοὺς ἔδωκας, καὶ τὸν λόγον τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμέ, **21** ἵνα πάντες ἐν σου τετήρηκαν· **7** νῦν ἔγνωκαν ὅτι πάντα ὧσιν, καθὼς σὺ πατὴρ ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν σοί, ὅσα δέδωκάς μοι παρὰ σοῦ εἰσίν· **8** ὅτι ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ὧσιν, ἵνα ὁ κόσμος τὰ ῥήματα ἃ ἔδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, πιστεύῃ ὅτι σὺ με ἀπέστειλας. **22** κἀγὼ τὴν καὶ αὐτοὶ ἔλαβον, καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς δόξαν ἣν δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, ἵνα ὅτι παρὰ σοῦ ἐξήλθον, καὶ ἐπίστευσαν ὧσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς ἐν· **23** ἐγὼ ἐν αὐτοῖς ὅτι σὺ με ἀπέστειλας. **9** ἐγὼ περὶ αὐτῶν καὶ σὺ ἐν ἐμοί, ἵνα ὧσιν τετελειωμένοι ἐρωτῶ· οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ, ἀλλὰ εἰς ἐν, ἵνα γινώσκη ὁ κόσμος ὅτι σὺ με περὶ ὧν δέδωκάς μοι, ὅτι σοὶ εἰσίν, **10** ἀπέστειλας καὶ ἠγάπησας αὐτοὺς καθὼς καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σὰ ἐστίν καὶ τὰ σὰ ἐμὰ, ἐμὲ ἠγάπησας. **24** πατὴρ, ὁ δέδωκάς μοι, καὶ δεδόξασμαι ἐν αὐτοῖς. **11** καὶ οὐκέτι θέλω ἵνα ὅπου εἰμί ἐγὼ κἀκεῖνοι ὧσιν εἰμί ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ αὐτοὶ ἐν τῷ κόσμῳ μετ' ἐμοῦ, ἵνα θεωρῶσιν τὴν δόξαν τὴν εἰσίν, κἀγὼ πρὸς σὲ ἔρχομαι. πάτερ ἅγιε, ἐμήν, ἣν δέδωκάς μοι, ὅτι ἠγάπησάς με πρὸ τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου ᾧ καταβολῆς κόσμου. **25** πατὴρ δίκαιε, καὶ δέδωκάς μοι, ἵνα ὧσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς. **12** ὁ κόσμος σε οὐκ ἔγνω, ἐγὼ δέ σε ἔγνω, ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν ἐγὼ ἐτίρουν αὐτοὺς καὶ οὗτοι ἔγνωσαν ὅτι σὺ με ἀπέστειλας ἐν τῷ ὀνόματί σου ᾧ δέδωκάς μοι, καὶ **26** καὶ ἐγνώρισα αὐτοῖς τὸ ὄνομά σου καὶ ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο γνωρίσω, ἵνα ἡ ἀγάπη ἣν ἠγάπησάς με ἐν αὐτοῖς ἢ κἀγὼ ἐν αὐτοῖς.

18 Ταῦτα εἰπὼν Ἰησοῦς ἐξῆλθεν σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάρρου τοῦ κέδρου, ὅπου ἦν κήπος, εἰς ὃν εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. **2** ἦδει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν τὸν τόπον, ὅτι πολλάκις συνήχθη Ἰησοῦς ἐκεῖ μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. **3** ὁ οὖν Ἰούδας λαβὼν τὴν σπεῖραν καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων καὶ ἐκ τῶν Φαρισαίων ὑπηρέτας ἔρχεται ἐκεῖ μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων καὶ ὄπλων. **4** Ἰησοῦς οὖν εἰδὼς πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ' αὐτὸν ἐξῆλθεν καὶ λέγει αὐτοῖς· τίνα ζητεῖτε; **5** ἀπεκρίθησαν αὐτῷ Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. λέγει αὐτοῖς Ἰησοῦς· ἐγὼ εἰμι. εἰστήκει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν μετ' αὐτῶν. **6** ὡς οὖν εἶπεν αὐτοῖς ἐγὼ εἰμι, ἀπῆλθον

εἰς τὰ ὀπίσω καὶ ἔπασαν χαμαί. 7 πάλιν οὖν ἀρχιερεὺς ἠρώτησεν τὸν Ἰησοῦν περὶ οὖν αὐτοὺς ἐπηρώτησεν· τίνα ζητεῖτε; οἱ δὲ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς διδασχῆς εἶπον· Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. 8 ἀπεκρίθη αὐτοῦ. 20 ἀπεκρίθη αὐτῷ Ἰησοῦς· ἐγὼ Ἰησοῦς· εἶπον ὑμῖν ὅτι ἐγὼ εἰμι· εἰ οὖν παρρησίᾳ λελάληκα τῷ κόσμῳ· ἐγὼ πάντοτε ἐμὲ ζητεῖτε, ἄφετε τούτους ὑπάγειν. 9 ἵνα ἐδίδαξα ἐν συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ, ὅπου πληρωθῆ ὁ λόγος ὃν εἶπεν, ὅτι οὐδὲ δέδωκάς πάντες οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται, καὶ ἐν μοι, οὐκ ἀπόλεσα ἐξ αὐτῶν οὐδένα. 10 κρυπτῷ ἐλάλησα οὐδέν. 21 τί με ἐρωτᾷς; Σίμων οὖν Πέτρος ἔχων μάχαιραν εἴλκυσεν ἐρώτησον τοὺς ἀκηκοότας τί ἐλάλησα αὐτήν καὶ ἔπαισεν τὸν τοῦ ἀρχιερέως αὐτοῖς· ἴδε οὗτοι οἶδασιν ἃ εἶπον ἐγὼ. 22 δοῦλον καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὠτάριον τὸ ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος εἰς παρεστηκῶς δεξιόν· ἦν δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ Μάλχος. 11 τῶν ὑπηρετῶν ἔδωκεν ῥάπισμα τῷ Ἰησοῦ εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ· βάλε τὴν εἰπόν· οὕτως ἀποκρίνη τῷ ἀρχιερεῖ; 23 μάχαιραν εἰς τὴν θήκην· τὸ ποτήριον ὃ ἀπεκρίθη αὐτῷ Ἰησοῦς· εἰ κακῶς ἐλάλησα, δέδωκέν μοι ὁ πατήρ, οὐ μὴ πῖω αὐτό; μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ καλῶς, 12 ἢ οὖν σπεῖρα καὶ ὁ χιλιάρχος καὶ οἱ τί με δέρεις; 24 ἀπέστειλεν οὖν αὐτὸν ὑπηρέται τῶν Ἰουδαίων συνέλαβον τὸν ὁ Ἄννας δεδεμένον πρὸς Καϊάφαν τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔδωσαν αὐτόν, 13 καὶ ἦγαγον ἀρχιερέα. 25 Ἦν δὲ Σίμων Πέτρος ἐστῶς πρὸς Ἄνναν πρῶτον· ἦν γὰρ πενθερὸς τοῦ καὶ θερμαινόμενος. εἶπον οὖν αὐτῷ· μὴ καὶ Καϊάφα, ὃς ἦν ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ; ἠρνήσατο ἐκεῖνου· 14 ἦν δὲ Καϊάφας ὁ συμβουλευσας ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· οὐκ εἰμί. 26 λέγει εἰς ἐκ τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι συμφέρεי ἓνα ἄνθρωπον τῶν δούλων τοῦ ἀρχιερέως, συγγενῆς ὢν ἀποθανεῖν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ. 15 Ἦκολούθει οὗ ἀπέκοψεν Πέτρος τὸ ὠτίον· οὐκ ἐγὼ δὲ τῷ Ἰησοῦ Σίμων Πέτρος καὶ ἄλλος σε εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ; 27 πάλιν μαθητῆς. ὁ δὲ μαθητῆς ἐκεῖνος ἦν γνωστὸς οὖν ἠρνήσατο Πέτρος καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ συνεισήλθεν τῷ Ἰησοῦ εἰς ἐφώνησεν. 28 Ἄγουσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τὴν αὐλήν τοῦ ἀρχιερέως, 16 ὁ δὲ Πέτρος τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ πραιτώριον· ἦν δὲ πρῶτ' εἰστήκει πρὸς τῇ θύρᾳ ἕξω. ἔξηλθεν οὖν ὁ καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσηλθον εἰς τὸ πραιτώριον, μαθητῆς ὁ ἄλλος ὁ γνωστὸς τοῦ ἀρχιερέως ἵνα μὴ μιανθῶσιν ἀλλὰ φάγωσιν τὸ πάσχα. καὶ εἶπεν τῇ θυρωρῷ, καὶ εἰσήγαγεν τὸν 29 ἔξηλθεν οὖν ὁ Πειλᾶτος ἕξω πρὸς αὐτοὺς Πέτρον. 17 λέγει οὖν τῷ Πέτρῳ ἡ παιδίσκη ἡ καὶ φησίν· τίνα κατηγορίαν φέρετε τοῦ θυρωρός, μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν εἶ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; 30 ἀπεκρίθησαν καὶ ἀνθρώπου τούτου; λέγει ἐκεῖνος· οὐκ εἰμί. εἶπαν αὐτῷ· εἰ μὴ ἦν οὗτος κακὸν ποιῶν, 18 εἰστήκεισαν δὲ οἱ δοῦλοι καὶ οἱ ὑπηρέται οὐκ ἄν σοι παρεδώκαμεν αὐτόν. 31 εἶπεν ἀνθρακιὰν πεποιηκότες, ὅτι ψῦχος ἦν, καὶ οὖν αὐτοῖς ὁ Πειλᾶτος λάβετε αὐτόν ὑμεῖς ἐθερμαίνοντο· ἦν δὲ καὶ ὁ Πέτρος μετ' καὶ κατὰ τὸν νόμον ὑμῶν κρίνατε. εἶπον αὐτῶν ἐστῶς καὶ θερμαινόμενος. 19 Ὁ οὖν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· ἡμῖν οὐκ ἔξεστιν

ἀποκτεῖναι οὐδένα. 32 ἵνα ὁ λόγος τοῦ καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν καὶ ἔλεγον· χαῖρε, ὁ Ἰησοῦ πληρωθῆ, ὃν εἶπεν σημαίνων ποίω βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἐδίδοσαν αὐτῷ θανάτῳ ἡμελλεν ἀποθνήσκειν. 33 Εἰσηλθεν ῥαπίσματα. 4 Ἐξῆλθεν ἄλλιν ὁ Πειλᾶτος ἔξω οὐν εἰς τὸ πραιτώριον ἄλλιν ὁ Πειλᾶτος καὶ λέγει αὐτοῖς· ἴδε ἄγω ὑμῖν αὐτὸν ἔξω, ἐφώνησεν τὸν Ἰησοῦν καὶ εἶπεν αὐτῷ· σὺ ἵνα γνῶτε ὅτι αἰτίαν οὐχ εὐρίσκω. 5 ἐξῆλθεν εἷ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; 34 ἀπεκρίθη οὐν ὁ Ἰησοῦς ἔξω, φορῶν τὸν ἀκάνθινον Ἰησοῦς· ἀφ' ἑαυτοῦ σὺ τοῦτο λέγεις, ἢ στέφανον καὶ τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον. καὶ ἄλλοι σοι εἶπόν περὶ ἐμοῦ; 35 ἀπεκρίθη ὁ λέγει αὐτοῖς· ἴδου ὁ ἄνθρωπος. 6 ὅτε οὐν Πειλᾶτος μήτι ἐγὼ Ἰουδαίος εἰμι; τὸ ἔθνος ἴδον αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται, τὸ σὸν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς παρέδωκάν σε ἐμοί· ἐκραύγασαν· σταύρωσον σταύρωσον. λέγει τί ἐποίησας; 36 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· ἡ βασιλεία αὐτοῖς ὁ Πειλᾶτος· λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· καὶ σταυρώσατε, ἐγὼ γὰρ οὐχ εὐρίσκω ἐν εἰ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἦν ἡ βασιλεία ἡ αὐτῷ αἰτίαν. 7 ἀπεκρίθησαν οἱ Ἰουδαῖοι· ἐμὴ, οἱ ὑπηρέται ἂν οἱ ἐμοὶ ἠγωνίζοντο, ἡμεῖς νόμον ἔχομεν, καὶ κατὰ τὸν νόμον ἵνα μὴ παραδοθῶ τοῖς Ἰουδαίοις· νῦν δὲ ὀφείλει ἀποθανεῖν, ὅτι υἱὸν θεοῦ ἑαυτὸν ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν. ἐποίησεν. 8 Ὅτε οὐν ἤκουσεν ὁ Πειλᾶτος 37 εἶπεν οὐν αὐτῷ ὁ Πειλᾶτος· οὐκοῦν τοῦτον τὸν λόγον, μᾶλλον ἐφοβήθη, 9 βασιλεὺς εἶ σύ; ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· σὺ καὶ εἰσηλθεν εἰς τὸ πραιτώριον ἄλλιν καὶ λέγεις, ὅτι βασιλεὺς εἰμι. ἐγὼ εἰς τοῦτο λέγει τῷ Ἰησοῦ· πόθεν εἶ σύ; ὁ δὲ Ἰησοῦς γεγέννημαι καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν ἀπόκρισιν οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ. 10 λέγει αὐτῷ κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ· πᾶς ὁ Πειλᾶτος· ἐμοὶ οὐ λαλεῖς; οὐκ οἶδας ὅτι ὁ ὢν ἐκ τῆς ἀληθείας ἀκούει μου τῆς ἐξουσίαν ἔχω ἀπολύσαι σε καὶ ἐξουσίαν φωνῆς. 38 λέγει αὐτῷ ὁ Πειλᾶτος· τί ἔστιν ἔχω σταυρώσαι σε; 11 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· ἀλήθεια; καὶ τοῦτο εἰπὼν ἄλλιν ἐξῆλθεν οὐκ ἔχεις ἐξουσίαν κατ' ἐμοῦ οὐδεμίαν εἰ πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, καὶ λέγει αὐτοῖς· ἐγὼ μὴ ἦν δεδομένον σοι ἄνωθεν· διὰ τοῦτο ὁ οὐδεμίαν εὐρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν. 39 ἔστιν παραδούς μέ σοι μείζονα ἁμαρτίαν ἔχει. δὲ συνήθεια ὑμῖν ἵνα ἕνα ἀπολύσω ὑμῖν 12 ἐκ τούτου ὁ Πειλᾶτος ἐζήτηε ἀπολύσαι ἐν τῷ πάσχα· βούλεσθε οὐν ἀπολύσω ὑμῖν αὐτόν· οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἐκραύγαζον λέγοντες τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; 40 ἐκραύγασαν ἐὰν τοῦτον ἀπολύσης, οὐκ εἶ φίλος τοῦ οὐν ἄλλιν λέγοντες· μὴ τοῦτον, ἀλλὰ τὸν Καίσαρος· πᾶς ὁ βασιλέα ἑαυτὸν ποιῶν Βαραββᾶν. ἦν δὲ ὁ Βαραββᾶς ληστής, ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι. 13 ὁ οὐν Πειλᾶτος ἀκούσας τῶν λόγων τούτων ἠγάγεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ βήματος εἰς τόπον λεγόμενον Λιθόστρωτον, Ἑβραϊστὶ δὲ Γαββαθᾶ. 14 ἦν δὲ παρασκευῆ τοῦ πάσχα, ὥρα ἦν ὡς ἔκτη. καὶ λέγει τοῖς Ἰουδαίοις·

19 Τότε οὐν ἔλαβεν ὁ Πειλᾶτος τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐμαστίγωσεν. 2 καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ, καὶ ἱμάτιον πορφυροῦν περιέβαλον αὐτόν, 3

ἴδε ὁ βασιλεὺς ὑμῶν. **15** ἐκραύγασαν οὖν τῷ σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἐκεῖνοι· ἄρον ἄρον, σταύρωσον αὐτόν. ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Μαρίαμ ἡ λέγει αὐτοῖς ὁ Πειλᾶτος· τὸν βασιλέα τοῦ Κλωπᾶ καὶ Μαρίαμ ἡ Μαγδαληνὴ. ὑμῶν σταυρώσω; ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς· **26** Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν μητέρα καὶ τὸν οὐκ ἔχον βασιλέα εἰ μὴ Καίσαρα. **16** μαθητὴν παρεστῶτα ὃν ἠγάπα, λέγει τῇ τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς ἵνα μητρί· γύναι, ἴδε ὁ υἱός σου. **27** εἶτα λέγει σταυρωθῆ. Παρέλαβον οὖν τὸν Ἰησοῦν, **17** τῷ μαθητῇ ἴδε ἡ μήτηρ σου. καὶ ἀπ' ἐκείνης καὶ βαστάζων ἑαυτῷ τὸν σταυρὸν ἐξῆλθεν τῆς ὥρας ἔλαβεν αὐτὴν ὁ μαθητὴς εἰς εἰς τὸν λεγόμενον Κρανίου τόπον, ὃ τὰ ἴδια. **28** Μετὰ τοῦτο εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς λέγεται Ἑβραϊστὶ Γολγοθᾶ, **18** ὅπου αὐτὸν ὅτι ἤδη πάντα τετέλεσται, ἵνα τελειωθῆ ἡ ἐσταύρωσαν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους δύο γραφῆ, λέγει διψῶ. **29** σκευὸς ἔκειτο ὄξους ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν μεστόν· σπόγγον οὖν μεστόν ὄξους ὑσώπῳ Ἰησοῦν. **19** ἔγραψεν δὲ καὶ τίτλον ὁ περιθέντες προσήνεγκαν αὐτοῦ τῷ στόματι. Πειλᾶτος καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ· ἦν **30** ὅτε οὖν ἔλαβεν τὸ ὄξος εἶπεν· τετέλεσται, δὲ γεγραμμένον, Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὁ καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν παρέδωκεν τὸ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. **20** τοῦτον οὖν τὸν πνεῦμα. **31** Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, ἐπεὶ παρασκευῆ τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰουδαίων, ἦν, ἵνα μὴ μείνη ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ ὅτι ἐγγὺς ἦν ὁ τόπος τῆς πόλεως ὅπου σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ, ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς καὶ ἦν γεγραμμένον ἡμέρα ἐκείνου τοῦ σαββάτου, ἠρώτησαν τὸν Ἑβραϊστὴν, Ῥωμαῖστὴν, Ἑλληνιστὴν. **21** ἔλεγον Πειλᾶτον ἵνα κατεαγῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη οὖν τῷ Πειλᾶτῳ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἀρθῶσιν. **32** ἦλθον οὖν οἱ στρατιῶται, μὴ γράφε· ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέαξαν τὰ σκέλη καὶ ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνος εἶπεν· βασιλεύς εἰμι τῶν τοῦ ἄλλου τοῦ συνσταυρωθέντος αὐτῷ· **33** Ἰουδαίων. **22** ἀπεκρίθη ὁ Πειλᾶτος· ὃ ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες, ὡς εἶδον ἤδη γέγραφα, γέγραφα. **23** Οἱ οὖν στρατιῶται, αὐτὸν τεθνηκότα, οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ ὅτε ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν, ἔλαβον σκέλη, **34** ἀλλ' εἷς τῶν στρατιωτῶν λόγχη τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἐποίησαν τέσσαρα αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἔνυξεν, καὶ ἐξῆλθεν μέρη, ἐκάστῳ στρατιῶτῃ μέρος, καὶ τὸν εὐθὺς αἷμα καὶ ὕδωρ. **35** καὶ ὁ ἑωρακῶς χιτῶνα. ἦν δὲ ὁ χιτῶν ἄραφος, ἐκ τῶν μεμαρτύρηκεν, καὶ ἀληθινὴ αὐτοῦ ἐστὶν ἡ ἄνωθεν ὕφαντος δι' ὅλου. **24** εἶπαν οὖν μαρτυρία, κάκεινος οἶδεν ὅτι ἀληθὴ λέγει, πρὸς ἀλλήλους· μὴ σχίσωμεν αὐτόν, ἀλλὰ ἵνα καὶ ὑμεῖς πιστεύητε. **36** ἐγένετο γὰρ λάχωμεν περὶ αὐτοῦ, τίνας ἔσται. ἵνα ἡ ταῦτα ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῆ· ὅσοι οὖν οὐ γραφὴ πληρωθῆ· διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια συντριβήσεται αὐτοῦ. **37** καὶ πάλιν ἑτέρα μου ἑαυτοῖς καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου γραφὴ λέγει· ὄψονται εἰς ὃν ἐξεκέντησαν. ἔβαλον κλῆρον. Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται **38** Μετὰ δὲ ταῦτα ἠρώτησεν τὸν Πειλᾶτον ταῦτα ἐποίησαν. **25** εἰστήκεισαν δὲ παρὰ Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, ὢν μαθητὴς τοῦ

Ἰησοῦ κεκρυμμένους δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν μνημεῖον, καὶ εἶδεν καὶ ἐπίστευσεν· 9 Ἰουδαίων, ἵνα ἄρῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ· καὶ οὐδέπω γὰρ ᾔδεισαν τὴν γραφὴν ὅτι δεῖ ἐπέτρεψεν ὁ Πειλαῖτος, ἦλθεν οὖν καὶ ἦραν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. 10 ἀπῆλθον αὐτόν. 39 ἦλθεν δὲ καὶ Νικόδημος, ὁ ἐλθὼν οὖν πάλιν πρὸς αὐτοὺς οἱ μαθηταί. 11 πρὸς αὐτὸν νυκτὸς τὸ πρῶτον, φέρων μίγμα Μαριάμ δὲ εἰστήκει πρὸς τῷ μνημείῳ ἕξω σμύρνης καὶ ἀλόης ὡς λίτρας ἑκατόν. 40 κλαίουσα. ὡς οὖν ἔκλαιεν παρέκλυψεν εἰς ἔλαβον οὖν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἔδησαν τὸ μνημεῖον, 12 καὶ θεωρεῖ δύο ἀγγέλους ἐν αὐτὸ ὀθονίοις μετὰ τῶν ἀρωμάτων, καθὼς λευκοῖς καθεζομένους, ἕνα πρὸς τῇ κεφαλῇ ἕθος ἐστὶν τοῖς Ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν. 41 καὶ ἕνα πρὸς τοῖς ποσίν, ὅπου ἔκειτο τὸ ἦν δὲ ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἐσταυρώθη κήπος, σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. 13 λέγουσιν αὐτῇ ἐκεῖνοι· καὶ ἐν τῷ κήπῳ μνημεῖον καινόν, ἐν ᾧ γύναι, τί κλαίεις; λέγει αὐτοῖς ὅτι ἦραν οὐδέπω οὐδεὶς ἐτέθη· 42 ἐκεῖ οὖν διὰ τὴν τὸν κύριόν μου, καὶ οὐκ οἶδα ποῦ ἔθηκαν παρασκευῆν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν αὐτόν. 14 ταῦτα εἰποῦσα ἐστράφη εἰς τὰ τὸ μνημεῖον, ἔθηκαν τὸν Ἰησοῦν. ὀπίσω, καὶ θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν ἐστῶτα, καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι Ἰησοῦς ἐστίν. 15 λέγει αὐτῇ Ἰησοῦς· γύναι, τί κλαίεις; τίνα ζητεῖς; ἐκεῖνη δοκοῦσα ὅτι ὁ κηπουρὸς ἐστίν, λέγει αὐτῷ· κύριε, εἰ σὺ ἐβάστασας αὐτόν, εἰπέ μοι ποῦ ἔθηκας αὐτόν, καὶ γὰρ αὐτὸν ἀρῶ. 16 λέγει αὐτῇ Ἰησοῦς· Μαριάμ, στραφεῖσα ἐκεῖνη λέγει αὐτῷ Ἑβραϊστί· Ῥαββουνί, ὃ λέγεται διδάσκαλε. 17 λέγει αὐτῇ Ἰησοῦς· μή μου ἅπτου· οὐπω γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς τὸν πατέρα· πορεύου δὲ πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου καὶ εἰπέ αὐτοῖς ἀναβαίνω πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ πατέρα ὑμῶν καὶ θεόν μου καὶ θεὸν ὑμῶν. 18 ἔρχεται Μαριάμ ἡ Μαγδαληνὴ ἀγγέλλουσα τοῖς μαθηταῖς ὅτι ἐώρακα τὸν κύριον, καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ. 19 Οὔσης οὖν ὀψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκεῖνη τῇ μιᾷ σαββάτων, καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς εἰρήνη ὑμῖν. 20 καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῖς. ἐχάρησαν οὖν οἱ μαθηταί

20 Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων Μαριάμ ἡ Μαγδαληνὴ ἔρχεται πρῶτῃ σκοτίας ἔτι οὔσης εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ βλέπει τὸν λίθον ἠρμένον ἐκ τοῦ μνημείου. 2 τρέχει οὖν καὶ ἔρχεται πρὸς Σίμωνα Πέτρον καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν ὃν ἐφίλει ὁ Ἰησοῦς, καὶ λέγει αὐτοῖς ἦραν τὸν κύριον ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ οὐκ οἶδαμεν ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. 3 ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητής, καὶ ἦρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον. 4 ἔτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ· καὶ ὁ ἄλλος μαθητής προέδραμεν τάχιον τοῦ Πέτρου καὶ ἦλθεν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, 5 καὶ παρακύψας βλέπει κείμενα τὰ ὀθόνια, οὐ μέντοι εἰσηλθεν. 6 ἔρχεται οὖν Σίμων Πέτρος ἀκολουθῶν αὐτῷ, καὶ εἰσηλθεν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ τὰ ὀθόνια κείμενα, 7 καὶ τὸ σουδᾶριον, ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, οὐ μετὰ τῶν ὀθονίων κείμενον ἀλλὰ χωρὶς ἐντετυλιγμένον εἰς ἕνα τόπον. 8 τότε οὖν εἰσηλθεν καὶ ὁ ἄλλος μαθητής ὁ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ

ιδόντες τὸν κύριον. 21 εἶπεν οὖν αὐτοῖς ἦσαν ὁμοῦ Σίμων Πέτρος καὶ Θωμᾶς ὁ πάλιν· εἰρήνη ὑμῖν· καθὼς ἀπέσταλκέν λεγόμενος Δίδυμος καὶ Ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ με ὁ πατήρ, καὶ γὰρ πέμπω ὑμᾶς. 22 καὶ Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας καὶ οἱ τοῦ Ζεβεδαίου τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησεν καὶ λέγει αὐτοῖς· καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. 3 λάβετε πνεῦμα ἅγιον. 23 ἄν τινων ἀφῆτε λέγει αὐτοῖς Σίμων Πέτρος· ὑπάγω ἀλιεύειν. τὰς ἀμαρτίας ἀφείνεται αὐτοῖς· ἄν τινων λέγουσιν αὐτῶ· ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς σὺν κρατῆτε, κεκράτηνται. 24 Θωμᾶς δὲ εἶς ἐκ σοί. ἐξῆλθον καὶ ἐνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον, τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, οὐκ ἦν καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐπίασαν οὐδέν. μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν Ἰησοῦς. 25 ἔλεγον 4 πρῶτας δὲ ἤδη γινομένης ἔσθη Ἰησοῦς οὖν αὐτῶ οἱ ἄλλοι μαθηταί· ἐώρακαμεν τὸν ἐπὶ τὸν αἰγιαλόν· οὐ μέντοι ἤδεισαν οἱ κύριον. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς μαθηταί· ὅτι Ἰησοῦς ἐστίν. 5 λέγει οὖν χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων καὶ βάλω αὐτοῖς Ἰησοῦς· παιδία, μή τι προσφάγιον μου τὸν δάκτυλον εἰς τὸν τόπον τῶν ἥλων ἔχετε; ἀπεκρίθησαν αὐτῶ· οὐ. 6 λέγει καὶ βάλω μου τὴν χεῖρα εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῖς· βάλετε εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω. 26 καὶ μεθ' ἡμέρας πλοίου τὸ δίκτυον, καὶ εὐρήσετε. ἔβαλον ὀκτὼ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταί αὐτοῦ, οὖν, καὶ οὐκέτι αὐτὸ ἐλκύσαι ἴσχυον ἀπὸ καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν. ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων. 7 λέγει οὖν τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, καὶ ἔσθη εἰς τὸ ὁ μαθητῆς ἐκεῖνος ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς μέσον καὶ εἶπεν· εἰρήνη ὑμῖν. 27 εἶτα λέγει τῶ Πέτρῳ· ὁ κύριός ἐστιν. Σίμων οὖν τῶ Θωμᾶ· φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε καὶ Πέτρος, ἀκούσας ὅτι ὁ κύριός ἐστιν, τὸν ἴδε τὰς χεῖράς μου, καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου ἐπενδύτην διεζώσατο, ἦν γὰρ γυμνός, καὶ καὶ βάλε εἰς τὴν πλευρὰν μου, καὶ μὴ γίνου ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν· 8 οἱ ἄπιστος ἀλλὰ πιστός. 28 ἀπεκρίθη Θωμᾶς δὲ ἄλλοι μαθηταί τῶ πλοιαρίῳ ἦλθον, καὶ εἶπεν αὐτῶ· ὁ κύριός μου καὶ ὁ θεός οὐ γὰρ ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς ἀλλὰ μου. 29 λέγει αὐτῶ ὁ Ἰησοῦς· ὅτι ἐώρακάς ὡς ἀπὸ πηχῶν διακοσίων, σύροντες τὸ με, πεπίστευκας; μακάριοι οἱ μὴ ιδόντες δίκτυον τῶν ἰχθύων. 9 ὡς οὖν ἀπέβησαν εἰς καὶ πιστεύσαντες. 30 Πολλὰ μὲν οὖν καὶ τὴν γῆν, βλέπουσιν ἀνθρακιὰν κειμένην ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον καὶ ὁ ψάριον ἐπικείμενον καὶ ἄρτον. 10 τῶν μαθητῶν, ἃ οὐκ ἔστιν γεγραμμένα ἐν λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐνέγκατε ἀπὸ τῶν τῶ βιβλίῳ τούτῳ· 31 ταῦτα δὲ γέγραπται ὁ ψαρίων ὧν ἐπίασατε νῦν. 11 ἀνέβη ἵνα πιστεύητε ὅτι Ἰησοῦς ἐστίν ὁ Χριστός ὁ Σίμων Πέτρος καὶ εἴλκυσε τὸ δίκτυον εἰς υἱὸς τοῦ θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν τὴν γῆν μεστὸν ἰχθύων μεγάλων ἑκατὸν ἔχητε ἐν τῶ ὀνόματι αὐτοῦ. πεντήκοντα τριῶν· καὶ τοσοῦτων ὄντων οὐκ ἐσχίσθη τὸ δίκτυον. 12 λέγει αὐτοῖς ὁ

21 Μετὰ ταῦτα ἐφάνερωσεν ἑαυτὸν πάλιν Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος· ἐφάνερωσεν δὲ οὕτως. 2

εἰδότες ὅτι ὁ κύριός ἐστιν. **13** ἔρχεται Ἰησοῦς Οὗτός ἐστιν ὁ μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν περὶ καὶ λαμβάνει τὸν ἄρτον καὶ διδώσιν αὐτοῖς, τούτων καὶ γράψας ταῦτα, καὶ οἶδαμεν ὅτι καὶ τὸ ὄψάριον ὁμοίως. **14** τοῦτο ἤδη τρίτον ἀληθῆς αὐτοῦ ἡ μαρτυρία ἐστίν. ἐφανερώθη Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ἐγεργεῖς ἐκ νεκρῶν. **15** Ὅτε οὖν ἠρίστησαν, λέγει τῷ Σίμωνι Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς, Σίμων Ἰωάννου, ἀγαπᾷς με πλέον τούτων; λέγει αὐτῷ· ναὶ κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ· βόσκει τὰ ἀρνία μου. **16** λέγει αὐτῷ πάλιν δεύτερον· Σίμων Ἰωάννου, ἀγαπᾷς με; λέγει αὐτῷ· ναὶ κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ· ποιμαίνε τὰ προβάτιά μου. **17** λέγει αὐτῷ τὸ τρίτον· Σίμων Ἰωάννου, φιλεῖς με; ἐλυπήθη ὁ Πέτρος ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ τρίτον· φιλεῖς με; καὶ λέγει αὐτῷ· κύριε, πάντα σὺ οἶδας, σὺ γινώσκεις ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ· βόσκει τὰ προβάτιά μου. **18** ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ὅτε ἦς νεώτερος, ἐζώννυες σεαυτὸν καὶ περιεπάτεις ὅπου ἤθελες· ὅταν δὲ γηράσης, ἐκτενεῖς τὰς χεῖράς σου, καὶ ἄλλος σε ζώσει καὶ οἴσει ὅπου οὐ θέλεις. **19** τοῦτο δὲ εἶπεν σημαίνων ποιῶ θανάτῳ δοξάσει τὸν θεόν. καὶ τοῦτο εἰπὼν λέγει αὐτῷ· ἀκολούθει μοι. **20** ἐπιστραφεὶς ὁ Πέτρος βλέπει τὸν μαθητὴν ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς ἀκολουθοῦντα, ὃς καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ δειπνῶ ἐπὶ τὸ στήθος αὐτοῦ καὶ εἶπεν· κύριε, τίς ἐστὶν ὁ παραδιδούς σε; **21** τοῦτον οὖν ἰδὼν ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ· κύριε οὗτος δὲ τίς; **22** λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρὸς σέ; σύ μοι ἀκολούθει. **23** ἐξῆλθεν οὖν οὗτος ὁ λόγος εἰς τοὺς ἀδελφοὺς ὅτι ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος οὐκ ἀποθνήσκει· καὶ οὐκ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἀποθνήσκει, ἀλλ'· ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι. **24**

Πραξεις

1 Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποιησάμην περὶ πάντων, ᾧ Θεόφιλε, ὧν ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν **2** ἄχρι ἧς ἡμέρας ἐντειλάμενος τοῖς ἀποστόλοις διὰ πνεύματος ἁγίου οὐς ἐξελέξατο ἀνελήμφθη. **3** οἷς καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις, δι' ἡμερῶν τεσσεράκοντα ὀπτανόμενος αὐτοῖς καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ. **4** καὶ συναλιζόμενος παρήγγειλεν αὐτοῖς ἀπὸ Ἱεροσολύμων μὴ χωρίζεσθαι, ἀλλὰ περιμένειν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς ἣν ἠκούσατέ μου. **5** ὅτι Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ ἐν πνεύματι βαπτισθήσεσθε ἀγίῳ οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας. **6** οἱ μὲν οὖν συνελθόντες ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες κύριε, εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις τὴν βασιλείαν τῷ Ἰσραήλ; **7** εἶπεν πρὸς αὐτούς, οὐχ ὑμῶν ἐστὶν γνῶναι χρόνους ἢ καιροὺς οὓς ὁ πατήρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ, **8** ἀλλὰ λήμψεσθε δύναμιν ἐπελθόντος τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθέ μου μάρτυρες ἐν τῇ Ἱερουσαλήμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρίᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. **9** καὶ ταῦτα εἰπὼν βλεπόντων αὐτῶν ἐπήρθη, καὶ νεφέλη ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. **10** καὶ ὡς ἀτενίζοντες ἦσαν εἰς τὸν οὐρανὸν πορευομένου αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο παρεστήκεισαν αὐτοῖς ἐν ἐσθήσεσι λευκαῖς, **11** οἱ καὶ εἶπαν ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί ἐστήκατε βλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν; οὗτος ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀναλημφθεὶς ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανὸν

οὕτως ἐλεύσεται ὃν τρόπον ἐθεάσασθε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν. **12** Τότε ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ ἀπὸ ὄρους τοῦ καλουμένου ἔλαιῶνος, ὃ ἐστὶν ἐγγὺς Ἱερουσαλήμ σαββάτου ἔχον ὁδόν. **13** καὶ ὅτε εἰσηλθον, εἰς τὸ ὑπερῶον ἀνέβησαν οὗ ἦσαν καταμένοντες, ὃ τε Πέτρος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἀνδρέας, Φίλιππος καὶ Θωμᾶς, Βαρθολομαῖος καὶ Μαθθαῖος, Ἰάκωβος Ἀλφαίου καὶ Σίμων ὁ ζηλωτῆς καὶ Ἰούδας Ἰακώβου. **14** οὗτοι πάντες ἦσαν προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν τῇ προσευχῇ σὺν γυναιξὶν καὶ Μαριὰμ τῇ μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. **15** Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀναστὰς Πέτρος ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν εἶπεν ἦν τε ὄχλος ὀνομάτων ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὡσεὶ ἑκατὸν εἴκοσι, **16** ἄνδρες ἀδελφοί, ἔδει πληρωθῆναι τὴν γραφὴν ἣν προεἶπεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον διὰ στόματος Δαυεὶδ περὶ Ἰούδα τοῦ γενομένου ὁδηγοῦ τοῖς συλλαβοῦσιν Ἰησοῦν, **17** ὅτι κατηριθιμημένος ἦν ἐν ἡμῖν καὶ ἔλαχεν τὸν κληρὸν τῆς διακονίας ταύτης. **18** οὗτος μὲν οὖν ἐκτίσατο χωρίον ἐκ μισθοῦ τῆς ἀδικίας, καὶ πρηνὴς γενόμενος ἐλάκησεν μέσος, καὶ ἐξεχύθη πάντα τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ. **19** ὃ καὶ γνωστὸν ἐγένετο πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλήμ, ὥστε κληθῆναι τὸ χωρίον ἐκεῖνο τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ αὐτῶν Ἀχελδαμάχ, τοῦτ' ἐστὶν, χωρίον αἵματος. **20** γέγραπται γὰρ ἐν βίβλῳ ψαλμῶν, γενηθήτω ἡ ἔπαυλις αὐτοῦ ἔρημος καὶ μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ, καί, τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λαβέτω ἕτερος. **21** δεῖ οὖν τῶν συνελθόντων ἡμῖν ἀνδρῶν ἐν παντὶ χρόνῳ ᾧ εἰσηλθεν καὶ ἐξῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ὁ κύριος

Ἰησοῦς, 22 ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος διαλέκτῳ ἡμῶν ἐν ᾗ ἐγεννήθημεν; 9 Ἰωάννου ἄχρι τῆς ἡμέρας ἧς ἀνελήμφθη Πάρθοι καὶ Μῆδοι καὶ Ἐλαμεῖται, καὶ οἱ ἀφ' ἡμῶν, μάρτυρα τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν, Ἰουδαίαν σὺν ἡμῖν γενέσθαι ἓνα τούτων. 23 Καὶ τε καὶ Καππαδοκίαν, Πόντον καὶ τὴν ἔστησαν δύο, Ἰωσήφ τὸν καλούμενον Ἀσίαν, 10 Φρυγίαν τε καὶ Παμφυλίαν, Βαρσαβᾶν, ὃς ἐπεκλήθη Ἰουστος, καὶ Αἴγυπτον καὶ τὰ μέρη τῆς Λιβύης τῆς κατὰ Μαθθίαν. 24 καὶ προσευξάμενοι εἶπαν, σὺ Κυρήνην, καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες Ῥωμαῖοι, κύριε, καρδιογνώστα πάντων, ἀνάδειξον Ἰουδαῖοί τε καὶ προσήλυτοι, 11 Κρήτες καὶ ὃν ἐξελέξω ἐκ τούτων τῶν δύο ἓνα 25 Ἄραβες, ἀκούομεν λαλούντων αὐτῶν ταῖς λαβεῖν τὸν τόπον τῆς διακονίας ταύτης ἡμετέραις γλώσσαις τὰ μεγαλεῖα τοῦ θεοῦ. καὶ ἀποστολῆς, ἀφ' ἧς παρέβη Ἰούδας 12 ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ διηποροῦντο, πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον. 26 ἄλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες, τί θέλει καὶ ἔδωκαν κλήρους αὐτοῖς, καὶ ἔπεσεν ὁ τοῦτο εἶναι; 13 ἕτεροι δὲ διαχλευάζοντες κλῆρος ἐπὶ Μαθθίαν, καὶ συνκατεψηφίσθη ἔλεγον ὅτι γλεύκους μεμεστωμένοι εἰσίν. 14 μετὰ τῶν ἕνδεκα ἀποστόλων.

2 Καὶ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς ἦσαν πάντες ὁμοῦ ἐπὶ τὸ αὐτό. 2 καὶ ἐγένετο ἄφνω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦχος ὡσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας καὶ ἐπλήρωσεν ὄλον τὸν οἶκον οὗ ἦσαν καθήμενοι· 3 καὶ ὤφθησαν αὐτοῖς διαμεριζόμενοι γλώσσαις ὡσεὶ πυρός, καὶ ἐκάθισεν ἐφ' ἓνα ἕκαστον αὐτῶν, 4 καὶ ἐπλήσθησαν πάντες πνεύματος ἁγίου, καὶ ἤρξαντο λαλεῖν ἑτέραις γλώσσαις καθὼς τὸ πνεῦμα ἐδίδου ἀποφθεγγεσθαι αὐτοῖς. 5 Ἦσαν δὲ εἰς Ἱερουσαλήμ κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι, ἄνδρες εὐλαβεῖς ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν· 6 γενομένης δὲ τῆς φωνῆς ταύτης συνῆλθεν τὸ πλῆθος καὶ συνεχύθη, ὅτι ἤκουον εἰς ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ λαλούντων αὐτῶν. 7 ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ ἐθαύμαζον λέγοντες, οὐχ ἰδοῦ ἅπαντες οὗτοί εἰσιν οἱ λαλοῦντες Γαλιλαῖοι; 8 καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ

διαλέκτῳ ἡμῶν ἐν ᾗ ἐγεννήθημεν; 9 Πάρθοι καὶ Μῆδοι καὶ Ἐλαμεῖται, καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν, Ἰουδαίαν τε καὶ Καππαδοκίαν, Πόντον καὶ τὴν Ἀσίαν, 10 Φρυγίαν τε καὶ Παμφυλίαν, Αἴγυπτον καὶ τὰ μέρη τῆς Λιβύης τῆς κατὰ Κυρήνην, καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες Ῥωμαῖοι, Ἰουδαῖοί τε καὶ προσήλυτοι, 11 Κρήτες καὶ Ἄραβες, ἀκούομεν λαλούντων αὐτῶν ταῖς ἡμετέραις γλώσσαις τὰ μεγαλεῖα τοῦ θεοῦ. 12 ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ διηποροῦντο, τί θέλει τοῦτο εἶναι; 13 ἕτεροι δὲ διαχλευάζοντες ἔλεγον ὅτι γλεύκους μεμεστωμένοι εἰσίν. 14 Σταθεῖς δὲ ὁ Πέτρος σὺν τοῖς ἕνδεκα ἐπῆρεν τὴν φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἀπεφθέγγετο αὐτοῖς, ἄνδρες Ἰουδαῖοι καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλήμ πάντες, τοῦτο ὑμῖν γνωστὸν ἔστω καὶ ἐνωτίσασθε τὰ ῥήματά μου. 15 οὐ γὰρ ὡς ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε οὗτοι μεθύουσιν, ἔστιν γὰρ ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας, 16 ἀλλὰ τοῦτο ἐστὶν τὸ εἰρημένον διὰ τοῦ προφήτου Ἰωήλ, 17 καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, λέγει ὁ θεός, ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὁράσεις ὄψονται, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνυπνίοις ἐνυπνιασθήσονται· 18 καί γε ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου, καὶ προφητεύσουσιν. 19 καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, αἶμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ· 20 ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος καὶ ἡ σελήνη εἰς αἶμα. πρὶν

ἐλθεῖν ἡμέραν κυρίου τὴν μεγάλην. 21 καὶ 33 τῇ δεξιᾷ οὖν τοῦ θεοῦ ὑψωθείς τὴν ἔσται πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσῃται τὸ ὄνομα τε ἐπαγγελίαν τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου κυρίου σωθήσεται. 22 Ἄνδρες Ἰσραηλεῖται, λαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς ἐξέχεεν τοῦτο ὃ ἀκούσατε τοὺς λόγους τούτους Ἰησοῦν τὸν ὑμεῖς καὶ βλέπετε καὶ ἀκούετε. 34 οὐ γὰρ Ναζωραῖον, ἄνδρα ἀποδεδειγμένον ἀπὸ Δαυεὶδ ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανοὺς, λέγει δὲ τοῦ θεοῦ εἰς ὑμᾶς δυνάμεσι καὶ τέρασι καὶ αὐτός, εἶπεν κύριος τῷ κυρίῳ μου, κάθου ἐκ σημείοις οἷς ἐποίησεν δι' αὐτοῦ ὁ θεὸς ἐν δεξιῶν μου 35 ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου μέσῳ ὑμῶν, καθὼς αὐτοὶ οἶδατε, 23 τοῦτον ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. 36 ἀσφαλῶς οὖν τῇ ὠρισμένῃ βουλῇ καὶ προγνώσει τοῦ θεοῦ γινωσκέτω πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ ὅτι καὶ κύριον ἔκδοτον διὰ χειρὸς ἀνόμων προσπήξαντες αὐτὸν καὶ Χριστὸν ἐποίησεν ὁ θεός, τοῦτον ἀνείλατε, 24 ὃν ὁ θεὸς ἀνέστησεν λύσας τὸν Ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε. 37 τὰς ὠδῖνας τοῦ θανάτου, καθότι οὐκ ἦν Ἄκουσαντες δὲ κατενύγησαν τὴν καρδίαν, δυνατὸν κρατεῖσθαι αὐτὸν ὑπ' αὐτοῦ· 25 εἶπόν τε πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τοὺς λοιποὺς Δαυεὶδ γὰρ λέγει εἰς αὐτόν, προορώμην ἀποστόλους τί ποιήσωμεν, ἄνδρες ἀδελφοί; τὸν κύριον μου ἐνώπιόν μου διαπαντός, 38 Πέτρος δὲ πρὸς αὐτούς, μετανοήσατε, ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστὶν ἵνα μὴ σαλευθῶ. φησίν, καὶ βαπτισθήτω ἕκαστος ὑμῶν ἐπὶ 26 διὰ τοῦτο ἠὺφράνθη μου ἡ καρδία καὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν ἡγαλλίασατο ἡ γλῶσσά μου, ἔτι δὲ καὶ τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν, καὶ λήμψεσθε τὴν ἡ σάρξ μου κατασκηνώσει ἐφ' ἐλπίδι· 27 δωρεὰν τοῦ ἁγίου πνεύματος· 39 ὑμῖν ὅτι οὐκ ἐνκαταλείψεις τὴν ψυχὴν μου εἰς γὰρ ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία καὶ τοῖς τέκνοις ἄδην, οὐδὲ δώσεις τὸν ὄσιόν σου ἰδεῖν ὑμῶν καὶ πᾶσιν τοῖς εἰς μακρὰν ὅσους ἂν διαφθοράν. (Hadēs g86) 28 ἐγνώρισάς μοι προσκαλέσῃται κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν. 40 ὁδοὺς ζωῆς, πληρώσεις με εὐφροσύνης ἐτέροις τε λόγοις πλείοσιν διεμαρτύρατο, μετὰ τοῦ προσώπου σου. 29 Ἄνδρες καὶ παρεκάλει αὐτούς λέγων, σώθητε ἀπὸ ἀδελφοί, ἐξὸν εἰπεῖν μετὰ παρρησίας πρὸς τῆς γενεᾶς τῆς σκολιᾶς ταύτης. 41 οἱ ὑμᾶς περὶ τοῦ πατριάρχου Δαυεὶδ, ὅτι καὶ μὲν οὖν ἀποδεξάμενοι τὸν λόγον αὐτοῦ ἐτελεύτησεν καὶ ἐτάφη καὶ τὸ μνημα αὐτοῦ ἐβαπτίσθησαν, καὶ προσετέθησαν ἐν τῇ ἔστιν ἐν ἡμῖν ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης· 30 ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχαὶ ὡσεὶ τρισχίλια. 42 προφήτης οὖν ὑπάρχων, καὶ εἰδὼς ὅτι ὄρκω ἦσαν δὲ προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ τῶν ὤμοσεν αὐτῷ ὁ θεὸς ἐκ καρποῦ τῆς ὀσφύος ἀποστόλων καὶ τῇ κοινωνίᾳ, τῇ κλάσει αὐτοῦ καθίσει ἐπὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ, 31 τοῦ ἄρτου καὶ ταῖς προσευχαῖς. 43 Ἐγίνετο προῖδων ἐλάλησεν περὶ τῆς ἀναστάσεως δὲ πάσῃ ψυχῇ φόβος· πολλὰ δὲ τέρατα τοῦ Χριστοῦ ὅτι οὔτε ἐνκατελείφθη εἰς καὶ σημεῖα διὰ τῶν ἀποστόλων ἐγίνετο ἐν ἄδην οὔτε ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδεν διαφθοράν. Ἱερουσαλήμ, φόβος τε ἦν μέγας ἐπὶ πάντας. (Hadēs g86) 32 τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ἀνέστησεν 44 καὶ πάντες δὲ οἱ πιστεύσαντες ἦσαν ἐπὶ ὁ θεός, οὗ πάντες ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες. τὸ αὐτὸ καὶ εἶχον ἅπαντα κοινά, 45 καὶ τὰ

κτήματα καὶ τὰς ὑπάρξεις ἐπίπρασκον καὶ ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι αὐτῶ. **11** Κρατοῦντος διεμέριζον αὐτὰ πᾶσιν καθότι ἂν τις χρεῖαν εἶχεν· **46** καθ' ἡμέραν τε προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱερῶ, κλῶντές τε κατ' οἶκον ἄρτον, μετελάμβανον τροφῆς ἐν ἀγαλλιάσει καὶ ἀφελότητι καρδίας, **47** αἰνοῦντες τὸν θεὸν καὶ ἔχοντες χάριν πρὸς ὅλον τὸν λαόν. ὁ δὲ κύριος προσετίθει τοὺς σφζομένους καθ' ἡμέραν ἐπὶ τὸ αὐτό.

3 Πέτρος δὲ καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερὸν ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς τὴν ἐνάτην. **2** καὶ τις ἀνὴρ χωλὸς ἐκ κοιτίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων ἐβαστάζετο, ὃν ἐτίθουν καθ' ἡμέραν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἱεροῦ τὴν λεγομένην ὠραίαν τοῦ αἰτεῖν ἐλεημοσύνην παρὰ τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὸ ἱερὸν· **3** ὁ δὲ ἰδὼν Πέτρον καὶ Ἰωάννην μέλλοντας εἰσιέναι εἰς τὸ ἱερὸν ἠρώτα ἐλεημοσύνην λαβεῖν. **4** ἀτενίσας δὲ Πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάννῃ εἶπεν· βλέψον εἰς ἡμᾶς. **5** ὁ δὲ ἐπεῖχεν αὐτοῖς προσδοκῶν τι παρ' αὐτῶν λαβεῖν. **6** εἶπεν δὲ Πέτρος ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐχ ὑπάρχει μοι· ὁ δὲ ἔχω τοῦτό σοι δίδωμι· ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου περιπάτει. **7** καὶ πιάσας αὐτὸν τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἤγειρεν αὐτόν· παραχρῆμα δὲ ἐστερεώθησαν αἱ βάσεις αὐτοῦ καὶ τὰ σφυδρά, **8** καὶ ἐξαλλόμενος ἔστη καὶ περιεπάτει, καὶ εἰσηλθεν σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερὸν περιπατῶν καὶ ἀλλόμενος καὶ αἰνῶν τὸν θεόν. **9** καὶ εἶδεν πᾶς ὁ λαὸς αὐτὸν περιπατοῦντα καὶ αἰνοῦντα τὸν θεόν, **10** ἐπεγίνωσκον δὲ αὐτὸν ὅτι αὐτὸς ἦν ὁ πρὸς τὴν ἐλεημοσύνην καθήμενος ἐπὶ τῇ ὠραίᾳ πύλῃ τοῦ ἱεροῦ, καὶ ἐπλήσθησαν θάμβους καὶ ἐκστάσεως

δὲ αὐτοῦ τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰωάννην συνέδραμεν πᾶς ὁ λαὸς πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ τῇ στοᾷ τῇ καλουμένῃ Σολομῶντος ἔκθαμβοι. **12** ἰδὼν δὲ ὁ Πέτρος ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν λαόν, ἄνδρες Ἰσραηλιταί, τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ, ἢ ἡμῖν τί ἀτενίζετε ὡς ἰδίᾳ δυνάμει ἢ εὐσεβείᾳ πεποιοηκόσιν τοῦ περιπατεῖν αὐτόν; **13** ὁ θεὸς Ἀβραάμ καὶ ὁ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ θεὸς Ἰακώβ, ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ἐδόξασεν τὸν παῖδα αὐτοῦ Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς μὲν παρεδώκατε καὶ ἠρνήσασθε κατὰ πρόσωπον Πειλάτου, κρίναντος ἐκείνου ἀπολύειν· **14** ὑμεῖς δὲ τὸν ἅγιον καὶ δίκαιον ἠρνήσασθε, καὶ ἠτήσασθε ἄνδρα φονέα χαρισθῆναι ὑμῖν, **15** τὸν δὲ ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς ἀπεκτείνατε, ὃν ὁ θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, οὗ ἡμεῖς μάρτυρές ἐσμεν. **16** καὶ ἐπὶ τῇ πίστει τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ τοῦτον ὃν θεωρεῖτε καὶ οἶδατε ἐστερέωσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἡ πίστις ἡ δι' αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτῶ τὴν ὀλοκληριάν ταύτην ἀπέναντι πάντων ὑμῶν. **17** καὶ νῦν, ἀδελφοί, οἶδα ὅτι κατὰ ἄγνοιαν ἐπράξατε, ὥσπερ καὶ οἱ ἄρχοντες ὑμῶν· **18** ὁ δὲ θεὸς ἅ προκατήγγειλεν διὰ στόματος πάντων τῶν προφητῶν παθεῖν τὸν Χριστὸν αὐτοῦ ἐπλήρωσεν οὕτως. **19** μετανοήσατε οὖν καὶ ἐπιστρέψατε πρὸς τὸ ἐξαλειφθῆναι ὑμῶν τὰς ἁμαρτίας, ὅπως ἂν ἔλθωσιν καιροὶ ἀναψύξεως ἀπὸ προσώπου τοῦ κυρίου **20** καὶ ἀποστείλῃ τὸν προκεχειρισμένον ὑμῖν Χριστόν, Ἰησοῦν, **21** ὃν δεῖ οὐρανὸν μὲν δέξασθαι ἄχρι χρόνων ἀποκαταστάσεως πάντων ὧν ἐλάλησεν ὁ θεὸς διὰ στόματος τῶν ἁγίων ἀπ' αἰῶνος αὐτοῦ προφητῶν. (aiōn g165) **22** Μωϋσῆς

μὲν εἶπεν ὅτι προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει ὑμεῖς; 8 τότε Πέτρος πλησθεὶς πνεύματος κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ἀγίου εἶπεν πρὸς αὐτούς, ἄρχοντες τοῦ ὡς ἐμέ· αὐτοῦ ἀκούσεσθε κατὰ πάντα ὅσα λαοῦ καὶ πρεσβύτεροι, 9 εἰ ἡμεῖς σήμερον ἂν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς. 23 ἔσται δὲ πᾶσα ἀνακρινόμεθα ἐπὶ εὐεργεσίᾳ ἀνθρώπου ψυχὴ ἣτις ἐὰν μὴ ἀκούσῃ τοῦ προφήτου ἀσθενοῦς, ἐν τίνι οὗτος σέσωται, 10 ἐκείνου ἐξολεθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ. 24 γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν καὶ παντὶ τῷ λαῷ καὶ πάντες δὲ οἱ προφήται ἀπὸ Σαμουὴλ Ἰσραὴλ ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν καθεξῆς ὅσοι ἐλάλησαν καὶ τοῦ Ναζωραίου, ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε, ὃν κατήγγειλαν τὰς ἡμέρας ταύτας. 25 ὑμεῖς ὁ θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, ἐν τούτῳ οὗτος ἔστε οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν καὶ τῆς διαθήκης παρέστηκεν ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιής. 11 οὗτός ἦς διέθετο ὁ θεὸς πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, ἔστιν ὁ λίθος ὁ ἐξουθενηθεὶς ὑφ' ὑμῶν λέγων πρὸς Ἀβραάμ, καὶ ἐν τῷ σπέρματί τῶν οικοδόμων, ὁ γενόμενος εἰς κεφαλὴν σου ἐνευλογηθήσονται πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῆς γωνίας. 12 καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἡ γῆς. 26 ὑμῖν πρῶτον ἀναστήσας ὁ θεὸς τὸν σωτηρία, οὐδὲ γὰρ ὄνομά ἐστιν ἕτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις ἐν ὧ δει σωθῆναι ἡμᾶς. 13 Θεωροῦντες δὲ τὴν τοῦ Πέτρου παρρησίαν καὶ Ἰωάννου, καὶ καταλαβόμενοι ὅτι ἄνθρωποι ἀγράμματοὶ εἰσιν καὶ ἰδιῶται, ἐθαύμαζον ἐπεγίνωσκόν τε αὐτούς ὅτι σὺν τῷ Ἰησοῦ ἦσαν 14 τὸν τε ἄνθρωπον βλέποντες σὺν αὐτοῖς ἔστῶτα τὸν τεθεραπευμένον οὐδὲν εἶχον ἀντειπεῖν. 15 κελεύσαντες δὲ αὐτούς ἔξω τοῦ συνεδρίου ἀπελθεῖν συνέβαλλον πρὸς ἀλλήλους 16 λέγοντες, τί ποιήσωμεν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις; ὅτι μὲν γὰρ γνωστὸν σημεῖον γέγονεν δι' αὐτῶν πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ φανερόν, καὶ οὐ δυνάμεθα ἀρνεῖσθαι. 17 ἀλλ' ἵνα μὴ ἐπὶ πλεῖον διανεμηθῇ εἰς τὸν λαόν, ἀπειλησώμεθα αὐτοῖς μηκέτι λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ μηδενὶ ἀνθρώπων. 18 καὶ καλέσαντες αὐτούς παρήγγειλαν καθόλου μὴ φθέγγεσθαι μηδὲ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. 19 ὁ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀποκριθέντες εἶπον πρὸς

4 Λαλούντων δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαὸν ἐπέστησαν αὐτοῖς οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι, 2 διαπονούμενοι διὰ τὸ διδάσκειν αὐτοὺς τὸν λαὸν καὶ καταγγέλλειν ἐν τῷ Ἰησοῦ τὴν ἀνάστασιν τὴν ἐκ νεκρῶν, 3 καὶ ἐπέβαλον αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ ἔθεντο εἰς τήρησιν εἰς τὴν αὔριον· ἦν γὰρ ἑσπέρα ἤδη. 4 πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάντων τὸν λόγον ἐπίστευσαν, καὶ ἐγενήθη ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν χιλιάδες πέντε. 5 Ἐγένετο δὲ ἐπὶ τὴν αὔριον συναχθῆναι αὐτῶν τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς γραμματεῖς εἰς Ἱερουσαλὴμ 6 καὶ Ἄννας ὁ ἀρχιερεὺς καὶ Καϊάφας καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀλέξανδρος καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους ἀρχιερατικοῦ 7 καὶ στήσαντες αὐτούς ἐν τῷ μέσῳ ἐπυνθάνοντο, ἐν ποίᾳ δυνάμει ἢ ἐν ποίῳ ὀνόματι τοῦτο ἐποιήσατε

αυτούς· εἰ δίκαιόν ἐστιν ἐνώπιον τοῦ ἅπαντες τοῦ ἁγίου πνεύματος, καὶ ἐλάλουν θεοῦ ὑμῶν ἀκούειν μᾶλλον ἢ τοῦ θεοῦ, τὸν λόγον τοῦ θεοῦ μετὰ παρρησίας. **32** κρίνατε· **20** οὐ δυνάμεθα γὰρ ἡμεῖς ἂν τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν εἶδαμεν καὶ ἠκούσαμεν μὴ λαλεῖν. **21** οἱ καρδία καὶ ψυχὴ μία, καὶ οὐδὲ εἷς τι δὲ προσαπειλησάμενοι ἀπέλυσαν αὐτούς, τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, μηδὲν εὐρίσκοντες τὸ πῶς κολάσωνται ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ἅπαντα κοινά. **33** καὶ αὐτούς, διὰ τὸν λαόν, ὅτι πάντες ἐδόξαζον δυνάμει μεγάλη ἀπεδίδουν τὸ μαρτύριον οἱ τὸν θεὸν ἐπὶ τῷ γεγονότι· **22** ἐτῶν γὰρ ἀπόστολοι τῆς ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ ἦν πλειόνων τεσσεράκοντα ὁ ἄνθρωπος τοῦ κυρίου, χάρις τε μεγάλη ἦν ἐπὶ πάντας ἐφ' ὃν γέγονει τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς αὐτούς. **34** οὐδὲ γὰρ ἐνδεής τις ἦν ἐν ἰάσεως. **23** Ἀπολυθέντες δὲ ἦλθον πρὸς τοὺς αὐτοῖς· ὅσοι γὰρ κτήτορες χωρίων ἢ οἰκιῶν ἰδίους καὶ ἀπήγγειλαν ὅσα πρὸς αὐτούς οἱ ὑπῆρχον, πωλοῦντες ἔφερον τὰς τιμὰς ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπαν. **24** οἱ τῶν πιπρασκομένων **35** καὶ ἐτίθουν παρὰ δὲ ἀκούσαντες ὁμοθυμαδὸν ἦραν φωνὴν τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων· διεδίδετο δὲ πρὸς τὸν θεὸν καὶ εἶπαν, δέσποτα, σὺ ὁ ἐκάστῳ καθότι ἂν τις χρεῖαν εἶχεν. **36** ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν Ἰωσήφ δὲ ὁ ἐπικληθεὶς Βαρναβᾶς ἀπὸ τῶν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, **25** ὁ ἀποστόλων, ὃ ἐστιν μεθερμηνεύμενον τοῦ πατρὸς ἡμῶν διὰ πνεύματος ἁγίου υἱὸς παρακλήσεως, Λευεΐτης, Κύπριος τῷ στόματος Δαυεὶδ παιδὸς σου εἰπών, ἵνατί γένει, **37** ὑπάρχοντος αὐτῷ ἀγροῦ πωλήσας ἐφρῦαξαν ἔθνη καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν κενά; ἤνεγκεν τὸ χρῆμα καὶ ἔθηκεν πρὸς τοὺς **26** παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ πόδας τῶν ἀποστόλων.

5 Ἄνῆρ δὲ τις Ἀνανίας ὀνόματι σὺν Σαπφείρῃ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ ἐπώλησεν κτῆμα **2** καὶ ἐνοσφίσαστο ἀπὸ τῆς τιμῆς, συνειδυῖς καὶ τῆς γυναικός, καὶ ἐνέγκας μέρος τι παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων ἔθηκεν. **3** εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος Ἀνανία, διατί ἐπλήρωσεν ὁ σατανᾶς τὴν καρδίαν σου, ψεύσασθαί σε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον καὶ νοσφίσασθαι ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου; **4** οὐχὶ μένον σοὶ ἔμενον καὶ πραθὲν ἐν τῇ σῆ ἐξουσίᾳ ὑπῆρχεν; τί ὅτι ἔθου ἐν τῇ καρδίᾳ σου τὸ πρᾶγμα τοῦτο; οὐκ ἐψεύσω ἀνθρώποις ἀλλὰ τῷ θεῷ. **5** ἀκούων δὲ ὁ Ἀνανίας τοὺς λόγους τούτους πεσὼν ἐξέψυξεν· καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐπὶ

πάντας τοὺς ἀκούοντας. 6 ἀναστάντες αὐτοὺς ἐν τηρήσει δημοσίᾳ. 19 ἄγγελος δὲ οἱ νεώτεροι συνέστειλαν αὐτὸν καὶ δὲ κυρίου διὰ νυκτὸς ἀνοίξας τὰς θύρας ἐξενέγκαντες ἔθαιψαν. 7 Ἐγένετο δὲ ὡς τῆς φυλακῆς ἐξαγαγὼν τε αὐτοὺς εἶπεν, ὥρων τριῶν διάστημα καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ μὴ 20 πορεύεσθε καὶ σταθέντες λαλεῖτε ἐν τῷ εἰδυῖα τὸ γεγονός εἰσηλθεν. 8 ἀπεκρίθη δὲ ἱερῷ τῷ λαῷ πάντα τὰ ῥήματα τῆς ζωῆς πρὸς αὐτὴν Πέτρος, εἶπέ μοι, εἰ τοσοῦτου ταύτης. 21 ἀκούσαντες δὲ εἰσηλθον ὑπὸ τὸ χωρίον ἀπέδοσθε; ἡ δὲ εἶπεν, ναί, τὸν ὀρθρον εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδίδασκον. τοσοῦτου. 9 ὁ δὲ Πέτρος πρὸς αὐτήν, τί παραγενόμενος δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ ὅτι συνεφωνήθη ὑμῖν πειράσαι τὸ πνεῦμα σὺν αὐτῷ συνεκάλεσαν τὸ συνέδριον κυρίου; ἰδοὺ οἱ πόδες τῶν θαψάντων τὸν καὶ πᾶσαν τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν ἄνδρα σου ἐπὶ τῇ θύρᾳ καὶ ἐξοίσουσιν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέστειλαν εἰς τὸ δεσμοτήριον σε. 10 ἔπεσεν δὲ παραχρῆμα πρὸς τοὺς ἀχθῆναι αὐτούς. 22 οἱ δὲ παραγενόμενοι πόδας αὐτοῦ καὶ ἐξέψυξεν· εἰσελθόντες ὑπηρεταὶ οὐχ εὔρον αὐτοὺς ἐν τῇ φυλακῇ, δὲ οἱ νεανίσκοι εὔρον αὐτὴν νεκράν, καὶ ἀναστρέψαντες δὲ ἀπήγγειλαν 23 λέγοντες ἐξενέγκαντες ἔθαιψαν πρὸς τὸν ἄνδρα ὅτι τὸ δεσμοτήριον εὔρομεν κεκλεισμένον αὐτῆς. 11 καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐφ' ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ καὶ τοὺς φύλακας ὅλην τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἐστῶτας ἐπὶ τῶν θυρῶν, ἀνοίξαντες δὲ ἀκούοντας ταῦτα. 12 Διὰ δὲ τῶν χειρῶν ἔσω, οὐδένα εὔρομεν. 24 ὡς δὲ ἤκουσαν τῶν ἀποστόλων ἐγένετο σημεῖα καὶ τέρατα τοὺς λόγους τούτους ὅ τε στρατηγὸς πολλὰ ἐν τῷ λαῷ καὶ ἦσαν ὁμοθυμαδὸν τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, διηπόρουν ἅπαντες ἐν τῇ στοᾷ Σολομῶντος· 13 τῶν δὲ περὶ αὐτῶν τί ἂν γένοιτο τοῦτο. 25 λοιπῶν οὐδεὶς ἐτόλμα κολλᾶσθαι αὐτοῖς, παραγενόμενος δὲ τις ἀπήγγειλεν αὐτοῖς ἀλλ' ἐμεγάλυνεν αὐτοὺς ὁ λαός· 14 μᾶλλον ὅτι ἰδοὺ οἱ ἄνδρες οὐς ἔθεσθε ἐν τῇ δὲ προσετίθεντο πιστεύοντες τῷ κυρίῳ φυλακῇ εἰσὶν ἐν τῷ ἱερῷ ἐστῶτες καὶ πλήθη ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, 15 ὥστε διδάσκοντες τὸν λαόν. 26 Τότε ἀπελθὼν ὁ καὶ εἰς τὰς πλατείας ἐκφέρειν τοὺς ἀσθενεῖς στρατηγὸς σὺν τοῖς ὑπηρεταῖς ἤγεν αὐτούς, καὶ τιθεῖν ἐπὶ κλιναρίων καὶ κραβάττων, οὐ μετὰ βίας, ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν, ἵνα ἵνα ἐρχομένου Πέτρου κἂν ἡ σκιὰ ἐπισκιάσῃ μὴ λιθασθῶσιν· 27 ἀγαγόντες δὲ αὐτοὺς τινὲς αὐτῶν. 16 συνήρχετο δὲ καὶ τὸ πλῆθος ἔστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ. καὶ ἐπρωτότησεν τῶν πέριξ πόλεων Ἰερουσαλήμ, φέροντες αὐτοὺς ὁ ἀρχιερεὺς 28 λέγων, παραγγελία ἀσθενεῖς καὶ ὀχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων παρηγγείλαμεν ὑμῖν μὴ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ἀκαθάρτων, ὅτινες ἐθεραπεύοντο ἅπαντες. ὀνόματι τούτῳ; καὶ ἰδοὺ πεπληρώκατε 17 Ἄναστας δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν τὴν Ἰερουσαλήμ τῆς διδασκῆς ὑμῶν, καὶ αὐτῷ, ἡ οὖσα αἵρεσις τῶν Σαδδουκαίων, βούλεσθε ἐπαγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς τὸ αἷμα ἐπλήσθησαν ζήλου 18 καὶ ἐπέβαλον τὰς τοῦ ἀνθρώπου τούτου. 29 ἀποκριθεὶς δὲ χεῖρας ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους καὶ ἔθεντο Πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι εἶπαν, πειθαρχεῖν

δεῖ θεῶ μαλλον ἢ ἀνθρώποις. 30 ὁ καὶ ἀπέλυσαν. 41 Οἱ μὲν οὖν ἐπορεύοντο θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἡγειρεν Ἰησοῦν, χαίροντες ἀπὸ προσώπου τοῦ συνεδρίου ὃν ὑμεῖς διεχειρίσαθε κρεμάσαντες ἐπὶ ὅτι κατηξιώθησαν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος ξύλου. 31 τοῦτον ὁ θεὸς ἀρχηγὸν καὶ ἀτιμασθῆναι. 42 πᾶσάν τε ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ σωτήρα ὑψωσεν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, τοῦ καὶ κατ' οἶκον οὐκ ἐπαύοντο διδάσκοντες δοῦναι μετάνοιαν τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἄφεσιν καὶ εὐαγγελιζόμενοι τὸν Χριστόν, Ἰησοῦν.

6 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις πληθυνόντων τῶν μαθητῶν ἐγένετο γογγυσμὸς τῶν Ἑλληνιστῶν πρὸς τοὺς Ἑβραίους, ὅτι παρεθεωροῦντο ἐν τῇ διακονίᾳ τῇ καθημερινῇ αἱ χῆραι αὐτῶν. 2 προσκαλεσάμενοι δὲ οἱ δώδεκα τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν εἶπαν, οὐκ ἀρεστὸν ἐστὶν ἡμᾶς καταλείψαντας τὸν λόγον τοῦ θεοῦ διακονεῖν τραπέζαις. 3 ἐπισκέψασθε δέ, ἀδελφοί, ἄνδρας ἐξ ὑμῶν μαρτυρουμένους ἐπτὰ πλήρεις πνεύματος καὶ σοφίας, οὓς καταστήσομεν ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης. 4 ἡμεῖς δὲ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου προσκαρτερήσομεν. 5 καὶ ἤρρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλήθους, καὶ ἐξελέξαντο Στέφανον, ἄνδρα πλήρη πίστεως καὶ πνεύματος ἁγίου, καὶ Φίλιππον καὶ Πρόχορον καὶ Νικάνορα καὶ Τίμωνα καὶ Παρμενᾶν καὶ Νικόλαον προσήλυτον Ἀντιοχέα, 6 οὓς ἔστησαν ἐνώπιον τῶν ἀποστόλων, καὶ προσευξάμενοι ἐπέθηκαν αὐτοῖς τὰς χεῖρας. 7 Καὶ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἠύξανεν, καὶ ἐπληθύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ σφόδρα, πολὺς τε ὄχλος τῶν ἱερέων ὑπήκουον τῇ πίστει. 8 Στέφανος δὲ πλήρης χάριτος καὶ δυνάμεως ἐποίει τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ. 9 ἀνέστησαν δὲ τινες τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς τῶν λεγομένων Λιβερτίνων καὶ Κυρηναίων καὶ Ἀλεξανδρέων καὶ τῶν

ἀπὸ Κιλικίας καὶ Ἀσίας συζητοῦντες τῷ ὅτι ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ πάροικον ἐν Στεφάνῳ, **10** καὶ οὐκ ἴσχυον ἀντιστῆναι τῇ γῇ ἄλλοτρία, καὶ δουλώσουσιν αὐτὸ καὶ σοφία καὶ τῷ πνεύματι ᾧ ἐλάλει. **11** τότε κακώσουσιν ἔτη τετρακόσια· **7** καὶ τὸ ἔθνος ὑπέβαλον ἄνδρας λέγοντας ὅτι ἀκηκόαμεν ᾧ ἐὰν δουλεύουσιν κρινῶ ἐγώ, ὁ θεὸς αὐτοῦ λαλοῦντος ῥήματα βλάσφημα εἰς εἶπεν, καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύσονται καὶ Μωϋσῆν καὶ τὸν θεόν· **12** συνεκίνησάν τε λατρεύουσίν μοι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. **8** τὸν λαὸν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην περιτομῆς· καὶ γραμματεῖς, καὶ ἐπιστάντες συνήρπασαν οὕτως ἐγέννησεν τὸν Ἰσαὰκ καὶ περιέτεμεν αὐτὸν καὶ ἤγαγον εἰς τὸ συνέδριον, **13** αὐτὸν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, καὶ Ἰσαὰκ τὸν ἔστησάν τε μάρτυρας ψευδεῖς λέγοντας, ὁ Ἰακώβ, καὶ Ἰακώβ τοὺς δώδεκα πατριάρχας. ἄνθρωπος οὗτος οὐ παύεται λαλῶν ῥήματα **9** Καὶ οἱ πατριάρχαι ζηλώσαντες τὸν Ἰωσήφ κατὰ τοῦ τόπου τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ νόμου· **14** ἀπέδοντο εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἦν ὁ θεὸς μετ' ἀκηκόαμεν γὰρ αὐτοῦ λέγοντος ὅτι Ἰησοῦς αὐτοῦ, **10** καὶ ἐξείλατο αὐτὸν ἐκ πασῶν ὁ Ναζωραῖος οὗτος καταλύσει τὸν τόπον τῶν θλίψεων αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τοῦτον καὶ ἀλλάξει τὰ ἔτη ἃ παρέδωκεν χάριν καὶ σοφίαν ἔναντι Φαραὼ βασιλέως ἡμῖν Μωϋσῆς. **15** καὶ ἀτενίσαντες εἰς αὐτὸν Αἰγύπτου, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἠγοούμενον πάντες οἱ καθεζόμενοι ἐν τῷ συνεδρίῳ ἐπ' Αἴγυπτον καὶ ἐφ' ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ. **11** ἦλθεν δὲ λιμὸς ἐφ' ὅλην τὴν Αἴγυπτον εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡσεὶ πρόσωπον καὶ Χανάαν καὶ θλίψις μεγάλη, καὶ οὐχ ἀγγέλου. καὶ εὗρισκον χορτάσματα οἱ πατέρες ἡμῶν. **12**

7 Εἶπεν δὲ ὁ ἀρχιερεὺς εἶ ταῦτα οὕτως ἔχει;

2 ὁ δὲ ἔφη, ἄνδρες ἀδελφοί καὶ πατέρες, ἀκούσατε. ὁ θεὸς τῆς δόξης ὤφθη τῷ πατρὶ ἡμῶν Ἀβραάμ ὄντι ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ πρὶν ἢ κατοικῆσαι αὐτὸν ἐν Χαρράν, **3** καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν, ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου, καὶ δεῦρο εἰς τὴν γῆν ἣν ἄν σοι δεῖξω. **4** τότε ἐξελθὼν ἐκ γῆς Χαλδαίων κατῴκησεν ἐν Χαρράν. κάκειθεν μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ μετῴκησεν αὐτὸν εἰς τὴν γῆν ταύτην εἰς ἣν ὑμεῖς νῦν κατοικεῖτε, **5** καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ κληρονομίαν ἐν αὐτῇ οὐδὲ βῆμα ποδός, καὶ ἐπηγγείλατο δοῦναι αὐτῷ εἰς κατάσχεσιν αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν, οὐκ ὄντος αὐτῷ τέκνου. **6** ἐλάλησεν δὲ οὕτως ὁ θεὸς

εὗρισκον χορτάσματα οἱ πατέρες ἡμῶν. **12** ἀκούσας δὲ Ἰακώβ ὄντα σιτία εἰς Αἴγυπτον ἐξαπέστειλεν τοὺς πατέρας ἡμῶν πρῶτον· **13** καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ ἀνεγνωρίσθη Ἰωσήφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ φανερὸν ἐγένετο τῷ Φαραὼ τὸ γένος αὐτοῦ. **14** ἀποστείλας δὲ Ἰωσήφ μετεκαλέσατο Ἰακώβ τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν ἐν ψυχαῖς ἐβδομήκοντα πέντε, **15** καὶ κατέβη Ἰακώβ εἰς Αἴγυπτον. καὶ ἐτελεύτησεν αὐτὸς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν, **16** καὶ μετετέθησαν εἰς Συχέμ καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι ᾧ ὠνήσατο Ἀβραάμ τιμῆς ἀργυρίου παρὰ τῶν υἱῶν Ἐμμὼρ ἐν Συχέμ. **17** καθὼς δὲ ἤγγιζεν ὁ χρόνος τῆς ἐπαγγελίας ἧς ὡμολόγησεν ὁ θεὸς τῷ Ἀβραάμ, ἠύξησεν ὁ λαὸς καὶ ἐπληθύνθη ἐν Αἰγύπτῳ, **18** ἄχρι οὗ ἀνέστη

βασιλεὺς ἕτερος ἐπ' Αἴγυπτον ὃς οὐκ ᾔδει πατέρων σου, ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ τὸν Ἰωσήφ. 19 οὗτος κατασοφισάμενος Ἰακώβ. ἔντρομος δὲ γενόμενος Μωϋσῆς τὸ γένος ἡμῶν ἐκάκωσεν τοὺς πατέρας οὐκ ἐτόλμα κατανοῆσαι. 33 εἶπεν δὲ αὐτῷ τοῦ ποιεῖν τὰ βρέφη ἔκθετα αὐτῶν εἰς ὁ κύριος, λῦσον τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν τὸ μὴ ζωογονεῖσθαι. 20 ἐν ᾧ καιρῷ σου, ὁ γὰρ τόπος ἐφ' ᾧ ἔστηκας γῆ ἁγία ἐγεννήθη Μωϋσῆς, καὶ ἦν ἀστείος τῷ θεῷ ἐστίν. 34 ἰδὼν εἶδον τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ ὃς ἀνετράφη μῆνας τρεῖς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τοῦ στεναγμοῦ πατρός· 21 ἐκτεθέντος δὲ αὐτοῦ ἀνείλατο αὐτῶν ἤκουσα, καὶ κατέβην ἐξελεῖσθαι αὐτὸν ἢ θυγάτηρ Φαραῶ καὶ ἀνεθρέψατο αὐτούς· καὶ νῦν δεῦρο ἀποστείλω σε εἰς αὐτὸν ἑαυτῇ εἰς υἱόν. 22 καὶ ἐπαιδεύθη Αἴγυπτον. 35 Τοῦτον τὸν Μωϋσῆν, ὃν Μωϋσῆς ἐν πάσῃ σοφίᾳ Αἰγυπτίων, ἦν δὲ ἠρνήσαντο εἰπόντες, τίς σε κατέστησεν δυνατὸς ἐν λόγοις καὶ ἔργοις αὐτοῦ. 23 ὡς δὲ ἄρχοντα καὶ δικαστὴν; τοῦτον ὁ θεὸς καὶ ἐπληροῦτο αὐτῷ τεσσερακονταετῆς χρόνος, ἄρχοντα καὶ λυτρωτὴν ἀπέσταλκεν σὺν ἀνέβῃ ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπισκέψασθαι χειρὶ ἀγγέλου τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ τοὺς υἱούς Ἰσραὴλ. 36 οὗτος ἐξήγαγεν αὐτοὺς ποιήσας 24 καὶ ἰδὼν τινα ἀδικούμενον ἡμύνατο καὶ τέρατα καὶ σημεῖα ἐν γῆ Αἰγύπτῳ καὶ ἐν ἐποίησεν ἐκδίκησιν τῷ καταπονουμένῳ ἐρυθρᾷ θαλάσῃ καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἔτη πατάξας τὸν Αἰγύπτιον. 25 ἐνόμιζεν δὲ τεσσεράκοντα. 37 οὗτός ἐστιν ὁ Μωϋσῆς ὁ συνιέναι τοὺς ἀδελφούς ὅτι ὁ θεὸς διὰ εἶπας τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, προφήτην ὑμῖν χειρὸς αὐτοῦ δίδωσιν σωτηρίαν αὐτοῖς, οἱ ἀναστήσει ὁ θεὸς ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν δὲ οὐ συνῆκαν. 26 τῇ τε ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ὡς ἐμέ. 38 οὗτός ἐστιν ὁ γενόμενος ἐν τῇ ὥφθη αὐτοῖς μαχομένοις καὶ συνήλασσαν ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ μετὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοὺς εἰς εἰρήνην εἰπών, ἄνδρες, ἀδελφοί τοῦ λαλοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ καὶ ἐστε· ἵνατί ἀδικεῖτε ἀλλήλους; 27 ὁ δὲ τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἐδέξατο λόγια ἀδικῶν τὸν πλησίον ἀπώσατο αὐτὸν εἰπών, ζῶντα δοῦναι ἡμῖν, 39 ᾧ οὐκ ἠθέλησαν τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ὑπήκοοι γενέσθαι οἱ πατέρες ἡμῶν ἀλλὰ ἡμῶν; 28 μὴ ἀνελεῖν με σὺ θέλεις ὃν τρόπον ἀπώσαντο καὶ ἐστράφησαν ἐν ταῖς καρδίαις ἀνεῖλες ἐχθὲς τὸν Αἰγύπτιον; 29 ἔφυγεν δὲ αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον, 40 εἰπόντες τῷ Ἀαρὼν· Μωϋσῆς ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ, καὶ ἐγένετο ποίησον ἡμῖν θεοὺς οἱ προπορεύονται πάροικος ἐν γῆ Μαδιάμ, οὗ ἐγέννησεν ἡμῶν· ὁ γὰρ Μωϋσῆς οὗτος, ὃς ἐξήγαγεν υἱοὺς δύο. 30 Καὶ πληρωθέντων ἐτῶν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐκ οἴδαμεν τί τεσσεράκοντα ὥφθη αὐτῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ἐγένετο αὐτῷ. 41 καὶ ἐμοσχοποίησαν ἐν ὄρους Σινᾶ ἄγγελος ἐν φλογὶ πυρὸς βάλτου. ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἀνήγαγον θυσίαν 31 ὁ δὲ Μωϋσῆς ἰδὼν ἐθαύμαζεν τὸ ὄραμα· τῷ εἰδῶλω, καὶ εὐφραίνοντο ἐν τοῖς ἔργοις προσερχομένου δὲ αὐτοῦ κατανοῆσαι τῶν χειρῶν αὐτῶν. 42 ἔστρεψεν δὲ ὁ ἐγένετο φωνὴ κυρίου, 32 ἐγὼ ὁ θεὸς τῶν θεὸς καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς λατρεύειν τῇ

στρατιᾶ τοῦ οὐρανοῦ, καθὼς γέγραπται ἐν βίβλῳ τῶν προφητῶν, μὴ σφάγια καὶ θυσίας προσηνεγάτε μοι ἔτη τεσεράκοντα ἐν τῇ ἐρήμῳ, οἶκος Ἰσραήλ; 43 ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ Μολὸχ καὶ τὸ ἄστρον τοῦ θεοῦ Ῥομφάν, τοὺς τύπους οὓς ἐποίησατε προσκυνεῖν αὐτοῖς; καὶ μετοικιῶ ὑμᾶς ἐπέκεινα Βαβυλῶνος. 44 Ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου ἦν τοῖς πατράσιν ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς διετάξατο ὁ λαλῶν τῷ Μωϋσῇ ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν τύπον ὃν ἐώρακει, 45 ἦν καὶ εἰσήγαγον διαδεξάμενοι οἱ πατέρες ἡμῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐν τῇ κατασχέσει τῶν ἐθνῶν ὧν ἐξῶσεν ὁ θεὸς ἀπὸ προσώπου τῶν πατέρων ἡμῶν ἕως τῶν ἡμερῶν Δαυείδ, 46 ὃς εὗρεν χάριν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ ἠτήσατο εὐρεῖν σκὴνωμα τῷ οἴκῳ Ἰακώβ. 47 Σαλωμῶν δὲ οἰκοδόμησεν αὐτῷ οἶκον. 48 ἀλλ' οὐχ ὁ ὕψιστος ἐν χειροποίητοις κατοικεῖ καθὼς ὁ προφήτης λέγει, 49 ὁ οὐρανός μοι θρόνος, ἢ δὲ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου· ποῖον οἶκον οἰκοδομήσατέ μοι, λέγει κύριος, ἢ τίς τόπος τῆς καταπαύσεώς μου; 50 οὐχὶ ἡ χεὶρ μου ἐποίησεν ταῦτα πάντα; 51 Σκληροτράχηλοι καὶ ἀπερίτμητοι καρδίας καὶ τοῖς ὤσιν, ὑμεῖς ἀεὶ τῷ πνεύματι τῷ ἀγίῳ ἀντιπίπτετε, ὡς οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ ὑμεῖς. 52 τίνα τῶν προφητῶν οὐκ ἐδίωξαν οἱ πατέρες ὑμῶν; καὶ ἀπέκτειναν τοὺς προκαταγγείλαντας περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ δικαίου οὗ νῦν ὑμεῖς προδότες καὶ φονεῖς ἐγένεσθε, 53 οἵτινες ἐλάβετε τὸν νόμον εἰς διαταγὰς ἀγγέλων, καὶ οὐκ ἐφυλάξατε. 54 Ἀκούοντες δὲ ταῦτα διεπρίοντο ταῖς καρδίαις αὐτῶν καὶ ἔβρυχον τοὺς ὀδόντας

ἐπ' αὐτόν. 55 ὑπάρχων δὲ πλήρης πνεύματος ἀγίου ἀτενίσας εἰς τὸν οὐρανὸν εἶδεν δόξαν θεοῦ καὶ Ἰησοῦν ἐστῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ, 56 καὶ εἶπεν, ἰδοὺ θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς διηνοιγμένους καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν ἐστῶτα τοῦ θεοῦ. 57 κράξαντες δὲ φωνῇ μεγάλῃ συνέσχον τὰ ὦτα αὐτῶν, καὶ ὥρμησαν ὁμοθυμαδὸν ἐπ' αὐτόν, 58 καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς πόλεως ἐλιθοβόλουν. καὶ οἱ μάρτυρες ἀπέθεντο τὰ ἱμάτια αὐτῶν παρὰ τοὺς πόδας νεανίου καλουμένου Σαύλου. 59 καὶ ἐλιθοβόλουν τὸν Στέφανον ἐπικαλούμενον καὶ λέγοντα, κύριε Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου. 60 θεὸς δὲ τὰ γόνата ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ· κύριε, μὴ στήσης αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην. καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐκοιμήθη.

8 Σαῦλος δὲ ἦν συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ. Ἐγένετο δὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διωγμὸς μέγας ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις· πάντες διεσπάρησαν κατὰ τὰς χώρας τῆς Ἰουδαίας καὶ Σαμαρίας πλὴν τῶν ἀποστόλων. 2 συνεκόμισαν δὲ τὸν Στέφανον ἄνδρες εὐλαβεῖς καὶ ἐποίησαν κοπετὸν μέγαν ἐπ' αὐτῷ. 3 Σαῦλος δὲ ἐλυμαίνετο τὴν ἐκκλησίαν κατὰ τοὺς οἴκους εἰσπορευόμενος, σύρων τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας παρεδίδου εἰς φυλακὴν. 4 Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες διήλθον εὐαγγελιζόμενοι τὸν λόγον. 5 Φίλιππος δὲ κατελθὼν εἰς τὴν πόλιν τῆς Σαμαρίας ἐκήρυσσεν αὐτοῖς τὸν Χριστόν. 6 προσεῖχον δὲ οἱ ὄχλοι τοῖς λεγομένοις ὑπὸ τοῦ Φιλίππου ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἀκούειν αὐτοὺς καὶ βλέπειν τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει· 7 πολλοὶ γὰρ τῶν ἐχόντων

πνεύματα ἀκάθαρτα βοῶντα φωνῇ μεγάλη ὅτι τὴν δωρεὰν τοῦ θεοῦ ἐνόμισας διὰ ἐξήρχοντο, πολλοὶ δὲ παραλελυμένοι χρημάτων κτᾶσθαι. **21** οὐκ ἔστιν σοι μερίς καὶ χωλοὶ ἐθεραπεύθησαν· **8** ἐγένετο οὐδὲ κλῆρος ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ, ἡ γὰρ δὲ πολλὴ χαρὰ ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ. **9** καρδία σου οὐκ ἔστιν εὐθεΐα ἔναντι τοῦ Ἀνὴρ δέ τις ὀνόματι Σίμων προὔπῆρχεν θεοῦ. **22** μετανόησον οὖν ἀπὸ τῆς κακίας ἐν τῇ πόλει μαγεύων καὶ ἐξιστάνων τὸ σου ταύτης, καὶ δεήθητι τοῦ κυρίου εἰ ἄρα ἔθνος τῆς Σαμαρίας, λέγων εἶναι τινα ἀφεθήσεταιί σοι ἡ ἐπίνοια τῆς καρδίας σου· ἑαυτὸν μέγαν, **10** ᾧ προσεῖχον πάντες **23** εἰς γὰρ χολὴν πικρίας καὶ σύνδεσμον ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου λέγοντες, οὗτός ἀδικίας ὁρῶ σε ὄντα. **24** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἔστιν ἡ δύναμις τοῦ θεοῦ ἡ καλουμένη Σίμων εἶπεν, δεήθητε ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς μεγάλην. **11** προσεῖχον δὲ αὐτῷ διὰ τὸ τὸν κύριον ὅπως μηδὲν ἐπέλθῃ ἐπ' ἐμὲ ὡς ἱκανῶ χρόνῳ ταῖς μαγίαις ἐξεστακέναι εἰρήκατε. **25** Οἱ μὲν οὖν διαμαρτυράμενοι αὐτούς, **12** ὅτε δὲ ἐπίστευσαν τῷ Φιλίππῳ καὶ λαλήσαντες τὸν λόγον τοῦ κυρίου εὐαγγελιζομένῳ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ ὑπέστρεφον εἰς Ἱεροσόλυμα, πολλὰς τε θεοῦ καὶ τοῦ ὀνόματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, κώμας τῶν Σαμαριτῶν εὐηγγελίζοντο. ἐβαπτίζοντο ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες. **13** **26** Ἄγγελος δὲ κυρίου ἐλάλησεν πρὸς ὁ δὲ Σίμων καὶ αὐτὸς ἐπίστευσεν, καὶ Φίλιππον λέγων· ἀνάστηθι καὶ πορεύου βαπτισθεὶς ἦν προσκαρτερῶν τῷ Φιλίππῳ, κατὰ μεσημβρίαν ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν θεωρῶν τε σημεῖα καὶ δυνάμεις μεγάλας καταβαίνουσαν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Γάζαν· γινομένης ἐξίστατο. **14** ἀκούσαντες δὲ οἱ αὕτη ἔστιν ἔρημος. **27** καὶ ἀναστὰς ἐν Ἱεροσολύμοις ἀπόστολοι ὅτι δέδεκται ἡ ἐπορεύθη· καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ Αἰθίοψ εὐνοῦχος Σαμάρια τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἀπέστειλαν δυνάστης Κανδάκης βασιλίσης Αἰθιοπίων, πρὸς αὐτούς Πέτρον καὶ Ἰωάννην, **15** οἵτινες ὅς ἦν ἐπὶ πάσης τῆς γάζης αὐτῆς, ἐληλύθει καταβάντες προσηύξαντο περὶ αὐτῶν ὅπως προσκυνήσων εἰς Ἱερουσαλὴμ, **28** ἦν λάβωσιν πνεῦμα ἅγιον· **16** οὐδέπω γὰρ ἦν τε ὑποστρέφων καὶ καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἐπ' οὐδενὶ αὐτῶν ἐπιπετωκός, μόνον δὲ ἄρματος αὐτοῦ ἀνεγίνωσκεν τὸν προφήτην βεβαπτισμένοι ὑπῆρχον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἡσαΐαν. **29** εἶπεν δὲ τὸ πνεῦμα τῷ κυρίου Ἰησοῦ. **17** τότε ἐπέτιθεσαν τὰς χεῖρας Φιλίππῳ, πρόσελθε καὶ κολλήθητι τῷ ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐλάμβανον πνεῦμα ἅγιον. ἄρματι τούτῳ. **30** προσδραμῶν δὲ ὁ Φίλιππος **18** ἰδὼν δὲ ὁ Σίμων ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως ἤκουσεν αὐτοῦ ἀναγινώσκοντος Ἡσαΐαν τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων δίδοται τὸ τὸν προφήτην, καὶ εἶπεν· ἄραγε γινώσκεις πνεῦμα, προσήνεγκεν αὐτοῖς χρήματα **19** ἃ ἀναγινώσκεις; **31** ὁ δὲ εἶπεν, πῶς γὰρ λέγων, δότε κάμοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἵνα ἂν δυναίμην ἔαν μή τις ὀδηγήσῃ με; ᾧ ἔαν ἐπιθῶ τὰς χεῖρας λαμβάνῃ πνεῦμα παρεκάλεσέν τε τὸν Φίλιππον ἀναβάντα ἅγιον. **20** Πέτρος δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν, τὸ καθίσαι σὺν αὐτῷ. **32** ἡ δὲ περιοχὴ τῆς ἀργυρίου σου σὺν σοὶ εἶη εἰς ἀπώλειαν, γραφῆς ἦν ἀνεγίνωσκεν ἦν αὕτη· ὡς

πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη, καὶ ὡς ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ κείραντος αὐτὸν ἄφρονος, οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ. **33** ἐν τῇ ταπεινώσει ἢ κρίσις αὐτοῦ ἦρθη· τὴν γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγῆσεται; ὅτι αἴρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἢ ζωὴ αὐτοῦ. **34** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εὐνοῦχος τῷ Φιλίππῳ εἶπεν, δέομαί σου, περὶ τίνος ὁ προφήτης λέγει τοῦτο; περὶ ἑαυτοῦ ἢ περὶ ἐτέρου τινός; **35** ἀνοίξας δὲ ὁ Φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς γραφῆς ταύτης εὐηγγελίσατο αὐτῷ τὸν Ἰησοῦν. **36** ὡς δὲ ἐπορεύοντο κατὰ τὴν ὁδόν, ἦλθον ἐπὶ τι ὕδωρ, καὶ φησιν ὁ εὐνοῦχος· ἰδοὺ ὕδωρ· τί κωλύει με βαπτισθῆναι; **38** καὶ ἐκέλευσεν στήναι τὸ ἄρμα, καὶ κατέβησαν ἀμφοτέροι εἰς τὸ ὕδωρ ὃ τε Φίλιππος καὶ ὁ εὐνοῦχος, καὶ ἐβάπτισεν αὐτόν. **39** ὅτε δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδατος, πνεῦμα κυρίου ἦρπασεν τὸν Φίλιππον, καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν οὐκέτι ὁ εὐνοῦχος· ἐπορεύετο γὰρ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ χαίρων. **40** Φίλιππος δὲ εὐρέθη εἰς Ἄζωτον, καὶ διερχόμενος εὐηγγελίζετο τὰς πόλεις πάσας ἕως τοῦ ἔλθειν αὐτὸν εἰς Καισάρειαν.

9 Ὁ δὲ Σαῦλος, ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ φόνου εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ κυρίου, προσελθὼν τῷ ἀρχιερεῖ **2** ἠτήσατο παρ' αὐτοῦ ἐπιστολάς εἰς Δαμασκὸν πρὸς τὰς συναγωγάς, ὅπως ἂν τινὰς εὐρῆ ὄντας τῆς ὁδοῦ, ἀνδρας τε καὶ γυναῖκας, δεδεμένους ἀγάγῃ εἰς Ἱερουσαλήμ. **3** ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι ἐγένετο αὐτὸν ἐγγίζειν τῇ Δαμασκῷ, ἐξαίφνης τε αὐτὸν περιήστραψεν φῶς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, **4** καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν ἤκουσεν φωνὴν λέγουσαν αὐτῷ, Σαοὺλ Σαοὺλ, τί με διώκεις; **5** εἶπεν δέ-

τίς εἶ, κύριε; ὁ δὲ· ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις· **6** ἀλλὰ ἀνάστηθι καὶ εἴσελθε εἰς τὴν πόλιν, καὶ λαληθήσεται σοι ὃ τί σε δεῖ ποιεῖν. **7** οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες αὐτῷ εἰστήκεισαν ἐνεοί, ἀκούοντες μὲν τῆς φωνῆς μηδένα δὲ θεωροῦντες. **8** ἠγέρθη δὲ Σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς, ἠνοιγμένων δὲ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ οὐδὲν ἔβλεπεν· χειραγωγοῦντες δὲ αὐτὸν εἰσήγαγον εἰς Δαμασκόν. **9** καὶ ἦν ἡμέρας τρεῖς μὴ βλέπων, καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲ ἔπιεν. **10** Ἦν δὲ τις μαθητῆς ἐν Δαμασκῷ ὀνόματι Ἀνανίας, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ἐν ὀράματι ὁ κύριος Ἀνανία. ὁ δὲ εἶπεν, ἰδοὺ ἐγώ, κύριε. **11** ὁ δὲ κύριος πρὸς αὐτόν, ἀναστὰς πορεύθητι ἐπὶ τὴν ρύμην τὴν καλουμένην εὐθεῖαν καὶ ζήτησον ἐν οἰκίᾳ Ἰούδα Σαῦλον ὀνόματι Ταρσέα· ἰδοὺ γὰρ προσεύχεται, **12** καὶ εἶδεν ἐπιθέντα αὐτῷ χεῖρας, ὅπως ἀναβλέψῃ. **13** ἀπεκρίθη δὲ Ἀνανίας· κύριε, ἤκουσα ἀπὸ πολλῶν περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὅσα κακὰ τοῖς ἀγίοις σου ἐποίησεν ἐν Ἱερουσαλήμ· **14** καὶ ὧδε ἔχει ἐξουσίαν παρὰ τῶν ἀρχιερέων δῆσαι πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομά σου. **15** εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος, πορεύου, ὅτι σκευὸς ἐκλογῆς ἐστίν μοι οὗτος τοῦ βαστάσαι τὸ ὄνομά μου ἐνώπιον ἐθνῶν τε καὶ βασιλέων υἰῶν τε Ἰσραὴλ· **16** ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω αὐτῷ ὅσα δεῖ αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματός μου παθεῖν. **17** Ἀπῆλθεν δὲ Ἀνανίας καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἐπιθεὶς ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας εἶπεν· Σαοὺλ ἀδελφέ, ὁ κύριος ἀπέσταλκέν με, Ἰησοῦς ὁ ὀφθεῖς σοι ἐν τῇ ὁδῷ ἧ ἦρχου, ὅπως ἀναβλέψῃς καὶ

πλησθῆς πνεύματος ἀγίου. **18** καὶ εὐθέως ἐπεχείρουν ἀνελεῖν αὐτόν. **30** ἐπιγνόντες δὲ ἀπέπεσαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν οἱ ἀδελφοὶ κατήγαγον αὐτὸν εἰς Καισάρειαν ὡς λεπίδες, ἀνέβλεψέν τε, καὶ ἀναστάς καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὸν εἰς Ταρσόν. **31** Ἡ ἐβαπτίσθη, **19** καὶ λαβὼν τροφὴν ἐνίσχυσεν. μὲν οὖν ἐκκλησία καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας Ἐγένετο δὲ μετὰ τῶν ἐν Δαμασκῶ μαθητῶν καὶ Γαλιλαίας καὶ Σαμαρίας εἶχεν εἰρήνην, ἡμέρας τινάς, **20** καὶ εὐθέως ἐν ταῖς οἰκοδομουμένη καὶ πορευομένη τῷ φόβῳ συναγωγαῖς ἐκήρυσσεν τὸν Ἰησοῦν ὅτι τοῦ κυρίου, καὶ τῇ παρακλήσει τοῦ ἀγίου οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. **21** ἐξίσταντο πνεύματος ἐπληθύνετο. **32** ἐγένετο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες καὶ ἔλεγον, οὐχ Πέτρον διερχόμενον διὰ πάντων κατελεγεῖν οὗτός ἐστιν ὁ πορθήσας εἰς Ἱερουσαλήμ καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς κατοικοῦντας τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦτο, καὶ Λύδδα. **33** εὔρεν δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπὸν τινα ὧδε εἰς τοῦτο ἐληλύθει ἵνα δεδεμένους ὀνόματι Αἰνέαν ἐξ ἑτῶν ὀκτῶ κατακείμενον αὐτοὺς ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς ἀρχιερεῖς; **22** Σαῦλος ἐπὶ κραβάττου, ὃς ἦν παραλελυμένος. **34** καὶ δὲ μᾶλλον ἐνεδυναμοῦτο καὶ συνέχυνεν εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος, Αἰνέα, ἰάταί σε Ἰησοῦς Ἰουδαίους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Δαμασκῶ, Χριστός ἀνάστηθι καὶ στρώσον σεαυτῷ. καὶ συμβιβάζων ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός. εὐθέως ἀνέστη. **35** καὶ εἶδαν αὐτὸν πάντες **23** Ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέραι ἱκαναί, οἱ κατοικοῦντες Λύδδα καὶ τὸν Σαρῶνα, συνεβουλεύσαντο οἱ Ἰουδαῖοι ἀνελεῖν οἵτινες ἐπέστρεψαν ἐπὶ τὸν κύριον. **36** Ἐν αὐτόν· **24** ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαύλῳ ἡ ἐπιβουλὴ Ἰόππη δέ τις ἦν μαθήτρια ὀνόματι Ταβιθά, αὐτῶν. παρετηροῦντο δὲ καὶ τὰς πύλας ἢ διερμηνευομένη λέγεται Δορκάς· αὕτη ἦν ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς ὅπως αὐτὸν ἀνέλωσιν πλήρης ἀγαθῶν ἔργων καὶ ἐλεημοσυνῶν **25** λαβόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς διὰ ὧν ἐποίει. **37** ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ τείχους καθῆκαν αὐτὸν χαλάσαντες ἐκείναις ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν ἐν σπυρίδι. **26** Παραγενόμενος δὲ εἰς λούσαντες δὲ ἔθηκαν αὐτὴν ἐν ὑπερώῳ. Ἱερουσαλήμ ἐπείραζεν κολλᾶσθαι τοῖς **38** ἐγγὺς δὲ οὔσης Λύδδας τῇ Ἰόππῃ οἱ μαθηταῖς καὶ πάντες ἐφοβοῦντο αὐτόν, μὴ μαθηταὶ ἀκούσαντες ὅτι Πέτρος ἐστὶν ἐν πιστεύοντες ὅτι ἐστὶν μαθητῆς. **27** Βαρναβᾶς αὐτῇ ἀπέστειλαν δύο ἄνδρας πρὸς αὐτόν δὲ ἐπιλαβόμενος αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς τοὺς παρακαλοῦντες, μὴ ὀκνήσης διελεθεῖν ἕως ἀποστόλους, καὶ διηγῆσατο αὐτοῖς πῶς ἐν ἡμῶν. **39** ἀναστάς δὲ Πέτρος συνῆλθεν τῇ ὁδῷ εἶδεν τὸν κύριον καὶ ὅτι ἐλάλησεν αὐτοῖς· ὃν παραγενόμενον ἀνήγαγον εἰς αὐτῷ, καὶ πῶς ἐν Δαμασκῶ ἐπαρρησιάσατο τὸ ὑπερώον, καὶ παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ. **28** καὶ ἦν μετ' αἱ χῆραι κλαίουσαι καὶ ἐπιδεικνύμεναι αὐτῶν εἰσπορευόμενος καὶ ἐκπορευόμενος χιτῶνας καὶ ἱμάτια ὅσα ἐποίει μετ' αὐτῶν εἰς Ἱερουσαλήμ, παρρησιαζόμενος ἐν τῷ οὐσα ἢ Δορκάς. **40** ἐκβαλὼν δὲ ἕξω πάντας ὀνόματι τοῦ κυρίου, **29** ἐλάλει τε καὶ ὁ Πέτρος καὶ θεὶς τὰ γόνατα προσήγατο, συνεζήτει πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς· οἱ δὲ καὶ ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶμα εἶπεν, Ταβιθά,

ἀνάστηθι. ἡ δὲ ἤνοιξεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτὸν ἔκστασις, **11** καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν αὐτῆς, καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον ἀνεκάθισεν. ἀνεωγμένον καὶ καταβαῖνον σκευὸς τι **41** δούς δὲ αὐτῇ χεῖρα ἀνέστησεν αὐτήν, ὡς ὀθόνην μεγάλην τέσσαρσιν ἀρχαῖς φωνήσας δὲ τοὺς ἀγίους καὶ τὰς χήρας καθιέμενον ἐπὶ τῆς γῆς, **12** ἐν ᾧ ὑπῆρχεν παρέστησεν αὐτήν ζῶσαν. **42** γνωστὸν πάντα τὰ τετράποδα καὶ ἔρπετὰ τῆς γῆς δὲ ἐγένετο καθ' ὅλης τῆς Ἰόππης, καὶ καὶ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. **13** καὶ ἐγένετο ἐπίστευσαν πολλοὶ ἐπὶ τὸν κύριον. **43** φωνὴ πρὸς αὐτόν, ἀναστάς, Πέτρε, θύσον ἐγένετο δὲ ἡμέρας ἱκανὰς μείναι ἐν Ἰόππῃ καὶ φάγε. **14** ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν, μηδαμῶς, παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ. κύριε, ὅτι οὐδέποτε ἔφαγον πᾶν κοινὸν καὶ ἀκάθαρτον. **15** καὶ φωνὴ πάλιν ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτόν, ἃ ὁ θεὸς ἐκαθάρισεν σὺ μὴ κοίνου. **16** τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς, καὶ εὐθὺς ἀνελήμφθη τὸ σκευὸς εἰς τὸν οὐρανόν. **17** ὡς δὲ ἐν ἑαυτῷ διηπόρει ὁ Πέτρος τί ἂν εἴη τὸ ὄραμα ὃ εἶδεν, ἰδοὺ οἱ ἄνδρες οἱ ἀπεσταλμένοι ὑπὸ τοῦ Κορνηλίου διερωτήσαντες τὴν οἰκίαν τοῦ Σίμωνος ἐπέστησαν ἐπὶ τὸν πυλῶνα, **18** καὶ φωνήσαντες ἐπυνθάνοντο εἰ Σίμων ὁ ἐπικαλούμενος Πέτρος ἐνθάδε ξενίζεται. **19** τοῦ δὲ Πέτρου διενθυμουμένου περὶ τοῦ ὁράματος εἶπεν τὸ πνεῦμα αὐτῷ, ἰδοὺ ἄνδρες ζητοῦντές σε. **20** ἀλλὰ ἀναστάς κατὰβηθι καὶ πορεύου σὺν αὐτοῖς μηδὲν διακρινόμενος, ὅτι ἐγὼ ἀπέσταλκα αὐτούς. **21** καταβάς δὲ Πέτρος πρὸς τοὺς ἄνδρας εἶπεν· ἰδοὺ ἐγὼ εἰμι ὃν ζητεῖτε· τίς ἡ αἰτία δι' ἣν πάρεστε; **22** οἱ δὲ εἶπαν· Κορνήλιος ἑκατοντάρχης, ἀνὴρ δίκαιος καὶ φοβούμενος τὸν θεὸν μαρτυρούμενός τε ὑπὸ ὄλου τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων, ἐχρηματίσθη ὑπὸ ἀγγέλου ἀγίου μεταπέμψασθαί σε εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ ἀκοῦσαι ῥήματα παρὰ σοῦ. **23** εἰσκαλεσάμενος οὖν αὐτοὺς ἐξένισεν. Τῇ δὲ ἐπαύριον ἀναστάς ἐξῆλθεν σὺν αὐτοῖς,

10 Ἀνὴρ δέ τις ἐν Καισαρίᾳ ὀνόματι Κορνήλιος, ἑκατοντάρχης ἐκ σπειρῆς τῆς καλουμένης Ἰταλικῆς, **2** εὐσεβῆς καὶ φοβούμενος τὸν θεὸν σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ποιῶν ἔλεημοσύνας πολλὰς τῷ λαῷ καὶ δεόμενος τοῦ θεοῦ διαπαντός, **3** εἶδεν ἐν ὁράματι φανερώς ὡσεὶ περὶ ὥραν ἐνάτην τῆς ἡμέρας ἄγγελον τοῦ θεοῦ εἰσελθόντα πρὸς αὐτόν καὶ εἰπόντα αὐτῷ, Κορνήλιε. **4** ὁ δὲ ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἔμβροτος γενόμενος εἶπεν, τί ἐστίν, κύριε; εἶπεν δὲ αὐτῷ, αἰ προσευχαῖ σου καὶ αἰ ἔλεημοσύναι σου ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ. **5** καὶ νῦν πέμψον ἄνδρας εἰς Ἰόππην καὶ μετάπεμψαι Σίμωνά τινα ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος· **6** οὗτος ξενίζεται παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ, ᾧ ἐστὶν οἰκία παρὰ θάλασσαν. **7** ὡς δὲ ἀπῆλθεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν αὐτῷ, φωνήσας δύο τῶν οἰκετῶν καὶ στρατιώτην εὐσεβῆ τῶν προσκαρτερούντων αὐτῷ, **8** καὶ ἐξηγησάμενος ἅπαντα αὐτοῖς ἀπέστειλεν αὐτούς εἰς τὴν Ἰόππην. **9** Τῇ δὲ ἐπαύριον ὁδοιπορούντων αὐτῶν καὶ τῇ πόλει ἐγγιζόντων ἀνέβη Πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα προσεύξασθαι περὶ ὥραν ἕκτην. **10** ἐγένετο δὲ πρόσπεινος καὶ ἤθελεν γεύσασθαι· παρασκευαζόντων δὲ αὐτῶν ἐγένετο ἐπ'

καί τινες τῶν ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ Ἰόππης καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην δεκτὸς αὐτῶ
συνῆλθον αὐτῶ. 24 τῇ δὲ ἐπαύριον εἰσῆλθεν ἔστιν. 36 τὸν λόγον ὃν ἀπέστειλεν τοῖς
εἰς τὴν Καισάρειαν· ὁ δὲ Κορνήλιος ἦν υἱοῖς Ἰσραὴλ εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ
προσδοκῶν αὐτοῦ, συνκαλεσάμενος τοὺς Ἰησοῦ Χριστοῦ· οὗτός ἐστιν πάντων κύριος·
συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀναγκαίους 37 ὑμεῖς οἴδατε, τὸ γενόμενον ῥῆμα καθ’
φίλους. 25 ὡς δὲ ἐγένετο τοῦ εἰσελθεῖν ὅλης τῆς Ἰουδαίας, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς
τὸν Πέτρον, συναντήσας αὐτῶ ὁ Κορνήλιος Γαλιλαίας μετὰ τὸ βάπτισμα ὃ ἐκήρυξεν
πεσῶν ἐπὶ τοὺς πόδας προσεκύνησεν. 26 ὁ Ἰωάννης, 38 Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρέθ, ὡς
δὲ Πέτρος ἤγειρεν αὐτὸν λέγων, ἀνάστηθι· ἔχρισεν αὐτὸν ὁ θεὸς πνεύματι ἁγίῳ καὶ
καὶ ἐγὼ αὐτὸς ἄνθρωπός εἰμι. 27 καὶ δυνάμει, ὃς διῆλθεν εὐεργετῶν καὶ ἰώμενος
συνομιλῶν αὐτῶ εἰσῆλθεν, καὶ εὐρίσκει πάντας τοὺς καταδυναστευομένους ὑπὸ τοῦ
συνεληλυθότος πολλοῦς, 28 ἔφη τε πρὸς διαβόλου, ὅτι ὁ θεὸς ἦν μετ’ αὐτοῦ. 39 καὶ
αὐτοῦς, ὑμεῖς ἐπίστασθε ὡς ἀθέμιτόν ἐστιν ἡμεῖς μάρτυρες πάντων ὧν ἐποίησεν ἔν τε
ἀνδρὶ Ἰουδαίῳ κολλᾶσθαι ἢ προσέρχεσθαι τῇ χώρᾳ τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ,
ἀλλοφύλῳ· κάμοι ἔδειξεν ὁ θεὸς μηδένα ὃν καὶ ἀνείλαν κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου. 40
κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον λέγειν ἄνθρωπον· 29 τοῦτον ὁ θεὸς ἤγειρεν ἐν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ
διὸ καὶ ἀναντιρρήτως ἦλθον μεταπεμφθεῖς. καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐμφανῆ γενέσθαι, 41
πυνθάνομαι οὖν τίνι λόγῳ μετεπέμψασθέ οὐ παντὶ τῷ λαῷ ἀλλὰ μάρτυσιν τοῖς
με; 30 καὶ ὁ Κορνήλιος ἔφη, ἀπὸ τετάρτης προκεχειροτονημένοις ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ἡμῖν,
ἡμέρας μέχρι αὐτῆς τῆς ὥρας ἤμην τὴν οἵτινες συνεφάγομεν καὶ συνεπίομεν αὐτῶ
ἐνάτην προσευχόμενος ἐν τῷ οἴκῳ μου, μετὰ τὸ ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· 42
καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἔστη ἐνώπιόν μου ἐν ἔσθῃτι καὶ παρήγγειλεν ἡμῖν κηρύξαι τῷ λαῷ
λαμπρᾷ 31 καὶ φησὶν, Κορνήλιε, εἰσηκούσθη καὶ διαμαρτύρασθαι ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ
σου ἢ προσευχὴ καὶ αἱ ἐλεημοσύнай σου ὠρισμένος ὑπὸ τοῦ θεοῦ κριτῆς ζώντων
ἐμνήσθησαν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. 32 πέμψον καὶ νεκρῶν. 43 τούτῳ πάντες οἱ προφῆται
οὖν εἰς Ἰόππην καὶ μετακάλεσαι Σίμωνα μαρτυροῦσιν, ἄφεςιν ἁμαρτιῶν λαβεῖν διὰ
ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος· οὗτος ξενίζεται ἐν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ πάντα τὸν πιστεύοντα
οἰκίᾳ Σίμωνος βυρσέως παρὰ θάλασσαν. εἰς αὐτόν. 44 Ἔτι λαλοῦντος τοῦ Πέτρου τὰ
33 ἑξαυτῆς οὖν ἔπεμψα πρὸς σέ, σύ τε ῥήματα ταῦτα ἐπέπεσεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον
καλῶς ἐποίησας παραγενόμενος. νῦν οὖν ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν λόγον. 45
πάντες ἡμεῖς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ πάρεσμεν καὶ ἐξέστησαν οἱ ἐκ περιτομῆς πιστοὶ ὅσοι
ἀκοῦσαι πάντα τὰ προστεταγμένα σοι ὑπὸ συνῆλθαν τῷ Πέτρῳ, ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἡ
τοῦ κυρίου. 34 Ἀνοίξας δὲ Πέτρος τὸ στόμα δωρεὰ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐκκέχυται· 46
εἶπεν· ἐπ’ ἀληθείας καταλαμβάνομαι ὅτι ἤκουον γὰρ αὐτῶν λαλούντων γλώσσαις
οὐκ ἔστιν προσωπολήμπτης ὁ θεός, 35 καὶ μεγαλυνόντων τὸν θεόν. τότε ἀπεκρίθη
ἀλλ’ ἐν παντὶ ἔθνει ὁ φοβούμενος αὐτὸν Πέτρος, 47 μήτι τὸ ὕδωρ δύναται κωλύσαι

τις τοῦ μὴ βαπτισθῆναι τούτους οἵτινες τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔλαβον ὡς καὶ ἡμεῖς; 48 προσέταξεν δὲ αὐτοῖς ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ βαπτισθῆναι. τότε ἠρώτησαν αὐτὸν ἐπιμεῖναι ἡμέρας τινάς.

11 Ἦκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες κατὰ τὴν Ἰουδαίαν ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέξαντο τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. 2 ὅτε δὲ ἀνέβη Πέτρος εἰς Ἱερουσαλήμ, διεκρίνοντο πρὸς αὐτὸν οἱ ἐκ περιτομῆς 3 λέγοντες ὅτι εἰσήλθες πρὸς ἄνδρας ἀκροβυστίαν ἔχοντας καὶ συνέφαγες αὐτοῖς. 4 ἀρξάμενος δὲ Πέτρος ἐξετίθετο αὐτοῖς καθεξῆς λέγων, 5 ἐγὼ ἤμην ἐν πόλει Ἰόππῃ προσευχόμενος καὶ εἶδον ἐν ἐκστάσει ὄραμα, καταβαῖνον σκευὸς τι ὡς ὀθόνην μεγάλην τέσσαρσιν ἀρχαῖς καθιεμένην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἦλθεν ἄχρι ἐμοῦ. 6 εἰς ἣν ἀτενίσας κατενόουν καὶ εἶδον τὰ τετράποδα τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἔρπετά καὶ τὰ πετεινά τοῦ οὐρανοῦ. 7 ἤκουσα δὲ καὶ φωνῆς λεγουσῆς μοι, ἀναστάς, Πέτρε, θύσον καὶ φάγε. 8 εἶπον δέ, μηδαμῶς, κύριε, ὅτι κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον οὐδέποτε εἰσήλθεν εἰς τὸ στόμα μου. 9 ἀπεκρίθη δὲ φωνὴ ἐκ δευτέρου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἃ ὁ θεὸς ἐκαθάρισεν σὺ μὴ κοίνου. 10 τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς, καὶ ἀνεσπάσθη πάλιν ἅπαντα εἰς τὸν οὐρανόν. 11 καὶ ἰδοὺ ἐξαυτῆς τρεῖς ἄνδρες ἐπέστησαν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐν ἣ ἤμην, ἀπεσταλμένοι ἀπὸ Καισαρίας πρὸς με. 12 εἶπεν δὲ τὸ πνεῦμά μοι συνελθεῖν αὐτοῖς μηδὲν διακρίναντα. ἦλθον δὲ σὺν ἐμοὶ καὶ οἱ ἕξ ἀδελφοὶ οὗτοι, καὶ εἰσήλθομεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀνδρός. 13 ἀπήγγειλεν δὲ

ἡμῖν πῶς εἶδεν τὸν ἄγγελον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ σταθέντα καὶ εἰπόντα, ἀπόστειλον εἰς Ἰόππην καὶ μετάπεμψαι Σίμωνα τὸν ἐπικαλούμενον Πέτρον, 14 ὃς λαλήσει ῥήματα πρὸς σὲ ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκός σου. 15 ἐν δὲ τῷ ἄρξασθαί με λαλεῖν ἐπέπεσεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτοὺς ὡσπερ καὶ ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ. 16 ἐμνήσθην δὲ τοῦ ῥήματος τοῦ κυρίου ὡς ἔλεγεν, Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν πνεύματι ἁγίῳ. 17 εἰ οὖν τὴν ἴσιν δωρεὰν ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς ὡς καὶ ἡμῖν πιστεύσασι ἐπὶ τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἐγὼ τίς ἤμην δυνατὸς κωλυσαί τὸν θεόν; 18 ἀκούσαντες δὲ ταῦτα ἠσύχασαν καὶ ἐδόξασαν τὸν θεὸν λέγοντες, ἄρα καὶ τοῖς ἔθνεσιν ὁ θεὸς τὴν μετάνοιαν εἰς ζωὴν ἔδωκεν. 19 Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες ἀπὸ τῆς θλίψεως τῆς γενομένης ἐπὶ Στεφάνῳ διήλθον ἕως Φοινίκης καὶ Κύπρου καὶ Ἀντιοχείας, μηδενὶ λαλοῦντες τὸν λόγον εἰ μὴ μόνον Ἰουδαίοις. 20 ἦσαν δὲ τινες ἐξ αὐτῶν ἄνδρες Κύπριοι καὶ Κυρηναῖοι, οἵτινες ἐλθόντες εἰς Ἀντιόχειαν ἐλάουν καὶ πρὸς τοὺς Ἑλληνας, εὐαγγελιζόμενοι τὸν κύριον Ἰησοῦν. 21 καὶ ἦν χεὶρ κυρίου μετ' αὐτῶν, πολὺς τε ἀριθμὸς ὁ πιστεύσας ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν κύριον. 22 Ἦκούσθη δὲ ὁ λόγος εἰς τὰ ὦτα τῆς ἐκκλησίας τῆς οὔσης ἐν Ἱερουσαλήμ περὶ αὐτῶν, καὶ ἐξαπέστειλαν Βαρναβᾶν ἕως Ἀντιοχείας. 23 ὃς παραγενόμενος καὶ ἰδὼν τὴν χάριν τὴν τοῦ θεοῦ ἐχάρη καὶ παρεκάλει πάντας τῇ προθέσει τῆς καρδίας προσμένειν τῷ κυρίῳ, 24 ὅτι ἦν ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ πλήρης πνεύματος ἁγίου καὶ

πίστεως. καὶ προσετέθη ὄχλος ἱκανὸς τῷ κυρίῳ. 25 ἐξήλθεν δὲ εἰς Ταρσὸν ἀναζητῆσαι Σαῦλον, καὶ εὐρῶν ἤγαγεν εἰς Ἀντιόχειαν. 26 ἐγένετο δὲ αὐτοῖς καὶ ἐνιαυτὸν ὅλον συναχθῆναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ διδάξαι ὄχλον ἱκανόν, χρηματῖσαι τε πρῶτως ἐν Ἀντιοχείᾳ τοὺς μαθητὰς Χριστιανούς. 27 Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις κατήλθον ἀπὸ Ἱεροσολύμων προφητῆται εἰς Ἀντιόχειαν. 28 ἀναστὰς δὲ εἷς ἐξ αὐτῶν ὀνόματι Ἄγαβος ἐσήμανεν διὰ τοῦ πνεύματος λιμὸν μεγάλην μέλλειν ἔσσεσθαι ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην ἥτις ἐγένετο ἐπὶ Κλαυδίου. 29 τῶν δὲ μαθητῶν καθὼς εὐπορεῖτό τις ὥρισαν ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς κατοικοῦσιν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς. 30 ὁ καὶ ἐποίησαν ἀποστείλαντες πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους διὰ χειρὸς Βαρναβᾶ καὶ Σαύλου.

12 Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης τὰς χεῖρας κακῶσαι τινὰς τῶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. 2 ἀνεῖλεν δὲ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν Ἰωάννου μαχαίρη. 3 ἰδὼν δὲ ὅτι ἀρεστόν ἐστιν τοῖς Ἰουδαίοις προσέθετο συλλαβεῖν καὶ Πέτρον ἣσαν δὲ ἡμέραι τῶν ἀζύμων, 4 ὃν καὶ πιάσας ἔθετο εἰς φυλακὴν, παραδοὺς τέσσαρσιν τετραδίοις στρατιωτῶν φυλάσσειν αὐτόν, βουλόμενος μετὰ τὸ πάσχα ἀναγαγεῖν αὐτὸν τῷ λαῷ. 5 ὁ μὲν οὖν Πέτρος ἐτηρεῖτο ἐν τῇ φυλακῇ· προσευχὴ δὲ ἦν ἐκτενωσ γινομένη ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας πρὸς τὸν θεὸν περὶ αὐτοῦ. 6 ὅτε δὲ ἤμελλεν προαγαγεῖν αὐτόν ὁ Ἡρώδης, τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ἦν ὁ Πέτρος κοιμώμενος μετὰ δύο στρατιωτῶν δεδεμένος ἀλύσειν δυσίν, φύλακές τε πρὸ

τῆς θύρας ἐτήρουν τὴν φυλακὴν. 7 καὶ ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου ἐπέστη, καὶ φῶς ἔλαμψεν ἐν τῷ οἰκήματι· πατάξας δὲ τὴν πλευρὰν τοῦ Πέτρου ἤγειρεν αὐτὸν λέγων, ἀνάστα ἐν τάχει. καὶ ἐξέπεσαν αὐτοῦ αἱ ἀλύσεις ἐκ τῶν χειρῶν. 8 εἶπεν τε ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτόν, ζῶσαι καὶ ὑπόδησαι τὰ σανδάλιά σου. ἐποίησεν δὲ οὕτως. καὶ λέγει αὐτῷ, περιβαλοῦ τὸ ἱμάτιόν σου καὶ ἀκολούθει μοι. 9 καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθει, καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ἀληθὲς ἐστὶν τὸ γινόμενον διὰ τοῦ ἀγγέλου, ἐδόκει δὲ ὄραμα βλέπειν. 10 διελθόντες δὲ πρῶτην φυλακὴν καὶ δευτέραν ἦλθαν ἐπὶ τὴν πύλην τὴν σιδηρᾶν τὴν φέρουσαν εἰς τὴν πόλιν, ἥτις αὐτομάτη ἠνοιγῆ αὐτοῖς, καὶ ἐξελθόντες προῆλθον ῥύμην μίαν, καὶ εὐθέως ἀπέστη ὁ ἄγγελος ἀπ' αὐτοῦ. 11 καὶ ὁ Πέτρος ἐν ἑαυτῷ γενόμενος εἶπεν, νῦν οἶδα ἀληθῶς ὅτι ἐξαπέστειλεν κύριος τὸν ἄγγελον αὐτοῦ καὶ ἐξείλατό με ἐκ χειρὸς Ἡρώδου καὶ πάσης τῆς προσδοκίας τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων. 12 συνιδὼν τε ἦλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τῆς Μαρίας τῆς μητρὸς Ἰωάννου τοῦ ἐπικαλουμένου Μάρκου, οἳ ἦσαν ἱκανοὶ συνηθροισμένοι καὶ προσευχόμενοι. 13 κρούσαντος δὲ αὐτοῦ τὴν θύραν τοῦ πυλῶνος προσῆλθεν παιδίσκη ὑπακοῦσαι ὀνόματι Ῥόδη. 14 καὶ ἐπιγνοῦσα τὴν φωνὴν τοῦ Πέτρου ἀπὸ τῆς χαρᾶς οὐκ ἠνοιξεν τὸν πυλῶνα, εἰσδραμοῦσα δὲ ἀπήγγειλεν ἐστάναι τὸν Πέτρον πρὸ τοῦ πυλῶνος. 15 οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπαν, μαίνη. ἡ δὲ διίσχυριζέτο οὕτως ἔχειν. οἱ δὲ ἔλεγον, ὁ ἄγγελός ἐστιν αὐτοῦ. 16 ὁ δὲ Πέτρος ἐπέμενεν κρούων· ἀνοιξαντες δὲ εἶδαν αὐτόν καὶ ἐξέστησαν.

17 κατασείσας δὲ αὐτοῖς τῇ χειρὶ σιγᾶν πνεῦμα τὸ ἅγιον, ἀφορίσατε δὴ μοι τὸν διηγήσατο πῶς ὁ κύριος αὐτὸν ἐξήγαγεν Βαρνάβαν καὶ Σαῦλον εἰς τὸ ἔργον ὃ ἐκ τῆς φυλακῆς, εἶπέν τε, ἀπαγγείλατε προσκέκλημαι αὐτούς. 3 τότε νηστεύσαντες Ἰακώβω καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα. καὶ καὶ προσευξάμενοι καὶ ἐπιθέντες τὰς ἐξεληθῶν ἐπορεύθη εἰς ἕτερον τόπον. 18 χεῖρας αὐτοῖς ἀπέλυσαν. 4 αὐτοὶ μὲν οὖν γενομένης δὲ ἡμέρας ἦν τάραχος οὐκ ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ ἁγίου πνεύματος ὀλίγος ἐν τοῖς στρατιώταις, τί ἄρα ὁ Πέτρος κατηλθὼν εἰς Σελευκίαν, ἐκεῖθὲν τε ἐγένετο. 19 Ἡρώδης δὲ ἐπιζητήσας αὐτὸν ἀπέπλευσαν εἰς Κύπρον, 5 καὶ γενόμενοι ἐν καὶ μὴ εὐρών, ἀνακρίνας τοὺς φύλακας Σαλαμίνοι κατήγγελλον τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἐκέλευσεν ἀπαχθῆναι, καὶ κατελθῶν ἀπὸ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων· εἶχον τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Καισάρειαν διέτριβεν. δὲ καὶ Ἰωάννην ὑπηρέτην. 6 διελθόντες δὲ 20 ἦν δὲ θυμομαχῶν Τυρίοις καὶ Σιδωνίοις ὅλην τὴν νῆσον ἄχρι Πάφου εὗρον ἄνδρα ὁμοθυμαδὸν δὲ παρῆσαν πρὸς αὐτόν, καὶ τινὰ μάγον ψευδοπροφήτην Ἰουδαῖον πείσαντες Βλάστον τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος ᾧ ὄνομα Βαριησοῦ, 7 ὃς ἦν σὺν τῷ τοῦ βασιλέως ἠτοῦντο εἰρήνην, διὰ τὸ ἀνθυπάτω Σεργίω Παύλῳ, ἀνδρὶ συνετῷ. τρέφεσθαι αὐτῶν τὴν χώραν ἀπὸ τῆς οὗτος προσκαλεσάμενος Βαρναβᾶν καὶ βασιλικῆς. 21 τακτῇ δὲ ἡμέρᾳ ὁ Ἡρώδης Σαῦλον ἐπεζήτησεν ἀκοῦσαι τὸν λόγον ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα βασιλικὴν καθίσας τοῦ θεοῦ· 8 ἀνθίστατο δὲ αὐτοῖς Ἐλύμας ὁ ἐπὶ τοῦ βήματος ἐδημηγόρει πρὸς αὐτούς· μάγος, οὕτως γὰρ μεθερμηνεύεται τὸ ὄνομα 22 ὁ δὲ δῆμος ἐπεφώνει, θεοῦ φωνὴ αὐτοῦ, ζητῶν διαστρέψαι τὸν ἀνθύπατον καὶ οὐκ ἀνθρώπου. 23 παραχρῆμα δὲ ἀπὸ τῆς πίστεως. 9 Σαῦλος δὲ, ὁ καὶ Παῦλος, ἐπάταξεν αὐτὸν ἄγγελος κυρίου ἀνθ' ἧς πλησθεὶς πνεύματος ἁγίου ἀτενίσας εἰς ὧν οὐκ ἔδωκεν τὴν δόξαν τῷ θεῷ, αὐτὸν 10 εἶπεν, ὧ πλήρης παντὸς δόλου καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος ἐξέψυξεν. καὶ πάσης ῥαδιουργίας, υἱὲ διαβόλου, ἐχθρὸς 24 Ὁ δὲ λόγος τοῦ θεοῦ ἠύξανεν καὶ πάσης δικαιοσύνης, οὐ παύση διαστρέφων ἐπληθύνετο. 25 Βαρνάβας δὲ καὶ Σαῦλος τὰς ὁδοὺς κυρίου τὰς εὐθείας; 11 καὶ ὑπέστρεψαν ἐξ Ἱερουσαλὴμ πληρώσαντες νῦν ἰδοὺ χεῖρ κυρίου ἐπὶ σέ, καὶ ἔση τὴν διακονίαν, συναπαρξαμένοι Ἰωάννην τυφλὸς μὴ βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι καιροῦ. τὸν ἐπικληθέντα Μάρκον. παραχρῆμά τε ἔπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἀχλὺς καὶ σκότος, καὶ περιάγων ἐζήτει χειραγωγούς.

13 Ἦσαν δὲ ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τὴν οὖσαν ἐκκλησίαν προφήται καὶ διδάσκαλοι ὃ τε Βαρναβᾶς καὶ Συμεὼν ὁ καλούμενος Νίγερ, καὶ Λούκιος ὁ Κυρηναῖος, Μαναὴν τε Ἡρώδου τοῦ τετραάρχου σύντροφος καὶ Σαῦλος. 2 λειτουργούντων δὲ αὐτῶν τῷ κυρίῳ καὶ νηστεούντων εἶπεν τὸ

12 τότε ἰδὼν ὁ ἀνθύπατος τὸ γεγονός ἐπίστευσεν ἐκπλησσομένους ἐπὶ τῇ διδαχῇ τοῦ κυρίου. 13 Ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ τῆς Πάφου οἱ περὶ Παῦλον ἦλθον εἰς Πέργην τῆς Παμφυλίας· Ἰωάννης δὲ ἀποχωρήσας ἀπ' αὐτῶν ὑπέστρεψεν εἰς Ἱεροσόλυμα.

14 αὐτοὶ δὲ διελθόντες ἀπὸ τῆς Πέργης εἶναι, οὐκ εἰμὶ ἐγώ· ἀλλ' ἰδοὺ ἔρχεται μετ' παρεγένοντο εἰς Ἀντιόχειαν τὴν Πισιδίαν, ἐμὲ οὐδ' οὐκ εἰμὶ ἄξιος τὸ ὑπόδημα τῶν καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ ποδῶν λῦσαι. 26 ἄνδρες ἀδελφοί, υἱοὶ τῶν σαββάτων ἐκάθισαν. 15 μετὰ δὲ τὴν γένους Ἀβραὰμ καὶ οἱ ἐν ὑμῖν φοβούμενοι ἀνάγνωσιν τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν τὸν θεόν, ἡμῖν ὁ λόγος τῆς σωτηρίας ἀπέστειλαν οἱ ἀρχισυνάγωγοι πρὸς αὐτοὺς ταύτης ἐξαπεστάλη. 27 οἱ γὰρ κατοικοῦντες λέγοντες, ἄνδρες ἀδελφοί, εἴ τίς ἐστιν ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν ἐν ὑμῖν λόγος παρακλήσεως πρὸς τὸν τοῦτον ἀγνοήσαντες καὶ τὰς φωνὰς λαόν, λέγετε. 16 ἀναστὰς δὲ Παῦλος τῶν προφητῶν τὰς κατὰ πᾶν σάββατον καὶ κατασεύσας τῇ χειρὶ εἶπεν· ἄνδρες ἀναγινωσκομένας κρίναντες ἐπλήρωσαν, Ἰσραηλεῖται καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν θεόν, 28 καὶ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου εὐρόντες ἀκούσατε. 17 ὁ θεὸς τοῦ λαοῦ τούτου ἠτήσαντο Πειλάτον ἀναιρεθῆναι αὐτόν· Ἰσραὴλ ἐξελέξατο τοὺς πατέρας ἡμῶν, 29 ὡς δὲ ἐτέλεσαν πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ καὶ τὸν λαὸν ὑψώσεν ἐν τῇ παροιμίᾳ ἐν γεγραμμένα, καθελόντες ἀπὸ τοῦ ξύλου γῆ Αἰγύπτου, καὶ μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ ἔθηκαν εἰς μνημεῖον. 30 ὁ δὲ θεὸς ἤγειρεν ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς, 18 καὶ ὡς αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· 31 ὃς ὥφθη ἐπὶ ἡμέρας τεσσερακονταετῆ χρόνον ἐτροποφόρησεν πλείους τοῖς συναβαῶσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, 19 καὶ καθελὼν ἔθνη Γαλιλαίας εἰς Ἱερουσαλὴμ, οἵτινες νῦν ἑπτὰ ἐν γῆ Χανάαν κατεκληρονόμησεν εἰσιν μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν. 32 τὴν γῆν αὐτῶν 20 ὡς ἔτεσιν τετρακοσίοις καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς εὐαγγελιζόμεθα τὴν πρὸς καὶ πεντήκοντα. καὶ μετὰ ταῦτα ἔδωκεν τοὺς πατέρας ἐπαγγελίαν γενομένην, ὅτι κριτὰς ἕως Σαμουὴλ προφήτου. 21 κἀκεῖθεν ταύτην ὁ θεὸς ἐκπεπλήρωκεν τοῖς τέκνοις ἠτήσαντο βασιλέα, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἡμῶν ἀναστήσας Ἰησοῦν, 33 ὡς καὶ ἐν ὁ θεὸς τὸν Σαοὺλ υἱὸν Κεῖς, ἄνδρα ἐκ τῷ πρώτῳ ψαλμῷ γέγραπται· υἱὸς μου φυλῆς Βενιαμείν, ἔτη τεσσεράκοντα. 22 εἰ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. 34 ὅτι καὶ μεταστήσας αὐτὸν ἤγειρεν τὸν Δαυεῖδ δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν μηκέτι αὐτοῖς εἰς βασιλέα, ᾧ καὶ εἶπεν μαρτυρήσας, μέλλοντα ὑποστρέφειν εἰς διαφθοράν, εὔρον Δαυεῖδ τὸν τοῦ Ἰεσσαί, ἄνδρα κατὰ οὕτως εἶρηκεν ὅτι δώσω ὑμῖν τὰ ὅσια τὴν καρδίαν μου, ὃς ποιήσει πάντα τὰ Δαυεῖδ τὰ πιστά. 35 διότι καὶ ἐν ἐτέρῳ θελήματά μου. 23 τούτου ὁ θεὸς ἀπὸ τοῦ λέγει, οὐ δώσεις τὸν ὄσιόν σου ἰδεῖν σπέρματος κατ' ἐπαγγελίαν ἤγαγεν τῷ διαφθοράν. 36 Δαυεῖδ μὲν γὰρ ἰδίᾳ γενεᾷ Ἰσραὴλ σωτήρα Ἰησοῦν, 24 προκηρύξαντος ὑπηρετήσας τῇ τοῦ θεοῦ βουλῇ ἐκοιμήθη Ἰωάννου πρὸ προσώπου τῆς εἰσόδου καὶ προσετέθη πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ καὶ αὐτοῦ βάπτισμα μετανοίας παντὶ τῷ λαῷ εἶδεν διαφθοράν, 37 ὃν δὲ ὁ θεὸς ἤγειρεν Ἰσραὴλ. 25 ὡς δὲ ἐπλήρου ὁ Ἰωάννης οὐκ εἶδεν διαφθοράν. 38 γνωστὸν οὖν τὸν δρόμον, ἔλεγεν· τί ἐμὲ ὑπονοεῖτε ἔστω ὑμῖν, ἄνδρες ἀδελφοί, ὅτι διὰ τούτου

ὑμῖν ἄφεσις ἀμαρτιῶν καταγγέλλεται 39 παρώτρυναν τὰς σεβομένας γυναῖκας τὰς ἀπὸ πάντων ὧν οὐκ ἠδυνήθητε ἐν νόμῳ εὐσχήμονας καὶ τοὺς πρώτους τῆς πόλεως Μωϋσέως δικαιωθῆναι ἐν τούτῳ πᾶς ὁ καὶ ἐπήγειραν διωγμὸν ἐπὶ τὸν Παῦλον καὶ πιστεύων δικαιούται. 40 βλέπετε οὖν μὴ Βαρναβᾶν, καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ἐπέλθῃ τὸ εἰρημένον ἐν τοῖς προφήταις, ὀρίων αὐτῶν. 51 οἱ δὲ ἐκτιναξάμενοι τὸν 41 ἴδετε, οἱ καταφρονηταί, καὶ θαυμάσατε κονιορτὸν τῶν ποδῶν ἐπ' αὐτοὺς ἦλθον καὶ ἀφανίσθητε, ὅτι ἔργον ἐργάζομαι εἰς Ἰκόνιον· 52 οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπληροῦντο ἐγὼ ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ἔργον ὃ οὐ χαρᾶς καὶ πνεύματος ἁγίου.

14 Ἐγένετο δὲ ἐν Ἰκονίῳ κατὰ τὸ αὐτὸ εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων καὶ λαλῆσαι οὕτως ὥστε πιστεῦσαι Ἰουδαίων τε καὶ Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος. 2 οἱ δὲ ἀπειθήσαντες Ἰουδαῖοι ἐπήγειραν καὶ ἐκάκωσαν τὰς ψυχὰς τῶν ἐθνῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν. 3 ἱκανὸν μὲν οὖν χρόνον διέτριψαν παρρησιαζόμενοι ἐπὶ τῷ κυρίῳ τῷ μαρτυροῦντι ἐπὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, διδόντος σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν. 4 ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως, καὶ οἱ μὲν ἦσαν σὺν τοῖς Ἰουδαίοις οἱ δὲ σὺν τοῖς ἀποστόλοις. 5 ὥς δὲ ἐγένετο ὀρμὴ τῶν ἐθνῶν τε καὶ Ἰουδαίων σὺν τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν ὑβρίσαι καὶ λιθοβολῆσαι αὐτούς, 6 συνιδόντες κατέφυγον εἰς τὰς πόλεις τῆς Λυκαονίας Λύστραν καὶ Δέρβην καὶ τὴν περίχωρον, 7 κάκει εὐαγγελιζόμενοι ἦσαν. 8 Καὶ τις ἀνὴρ ἐν Λύστροις ἀδύνατος τοῖς ποσὶν ἐκάθητο, χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ, ὃς οὐδέποτε περιεπάτησεν. 9 οὗτος ἤκουσεν τοῦ Παύλου λαλοῦντος, ὃς ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἰδὼν ὅτι ἔχει πίστιν τοῦ σωθῆναι, 10 εἶπεν μεγάλη φωνῇ· ἀνάστηθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὀρθός. καὶ ἤλατο καὶ περιεπάτει. 11 οἱ τε ὄχλοι ἰδόντες ὃ ἐποίησεν Παῦλος ἐπῆραν τὴν

φωνὴν αὐτῶν Λυκαονιστὶ λέγοντες, οἱ ἐπιστηρίζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν, θεοὶ ὁμοιωθέντες ἀνθρώποις κατέβησαν παρακαλοῦντες ἐμμένειν τῇ πίστει, καὶ ὅτι πρὸς ἡμᾶς· **12** ἐκάλουν τε τὸν Βαρναβᾶν διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς Δία, τὸν δὲ Παῦλον Ἐρμῆν, ἐπειδὴ αὐτὸς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. **23** χειροτονήσαντες ἦν ὁ ἡγούμενος τοῦ λόγου. **13** ὁ τε δὲ αὐτοῖς κατ' ἐκκλησίαν πρεσβυτέρους ἱερεὺς τοῦ Διὸς τοῦ ὄντος πρὸ τῆς πόλεως προσευξάμενοι μετὰ νηστειῶν παρέθεντο ταύρους καὶ στέμματα ἐπὶ τοὺς πυλῶνας αὐτοῦς τῷ κυρίῳ εἰς ὃν πεπιστεύκεισαν. ἐνέγκας σὺν τοῖς ὄχλοις ἤθελεν θύειν. **14** **24** καὶ διελθόντες τὴν Πισιδίαν ἦλθον ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι Βαρναβᾶς καὶ εἰς τὴν Παμφυλίαν, **25** καὶ λαλήσαντες Παῦλος, διαρρηξάντες τὰ ἱμάτια αὐτῶν εἰς τὴν Πέργην τὸν λόγον κατέβησαν εἰς ἐξεπήδησαν εἰς τὸν ὄχλον, κρίζοντες **15** Ἀτταλίαν. **26** κάκειθεν ἀπέπλευσαν εἰς καὶ λέγοντες, ἄνδρες, τί ταῦτα ποιεῖτε; καὶ Ἀντιόχειαν, ὅθεν ἦσαν παραδεδομένοι τῇ ἡμεῖς ὁμοιοπαθεῖς ἐσμεν ὑμῖν ἄνθρωποι, χάριτι τοῦ θεοῦ εἰς τὸ ἔργον ὃ ἐπλήρωσαν. εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ἀπὸ τούτων τῶν **27** παραγενόμενοι δὲ καὶ συναγαγόντες ματαίων ἐπιστρέφειν ἐπὶ θεὸν ζῶντα ὃς τὴν ἐκκλησίαν ἀνήγγελλον ὅσα ἐποίησεν ἐποίησεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ ὁ θεὸς μετ' αὐτῶν καὶ ὅτι ἤνοιξεν τοῖς τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς· **16** ἔθνεσιν θύραν πίστεως. **28** διέτριβον δὲ ὃς ἐν ταῖς παρωχημέναις γενεαῖς εἶασεν χρόνον οὐκ ὀλίγον σὺν τοῖς μαθηταῖς.

15 Καὶ τινες κατελθόντες ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας ἐδίδασκον τοὺς ἀδελφοὺς ὅτι ἐὰν μὴ περιτμηθῆτε τῷ ἔθει τῷ Μωϋσέως, οὐ δύνασθε σωθῆναι. **2** γενομένης δὲ στάσεως καὶ ζητήσεως οὐκ ὀλίγης τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ πρὸς αὐτούς, ἔταξαν ἀναβαίνειν Παῦλον καὶ Βαρνάβαν καὶ τινὰς ἄλλους ἐξ αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους εἰς Ἱερουσαλὴμ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου. **3** οἱ μὲν οὖν προπεμφθέντες ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας διήρχοντο τὴν τε Φοινίκην καὶ Σαμάρειαν ἐκδιηγούμενοι τὴν ἐπιστροφήν τῶν ἐθνῶν, καὶ ἐποίουν χαρὰν μεγάλην πᾶσιν τοῖς ἀδελφοῖς. **4** παραγενόμενοι δὲ εἰς Ἱερουσαλὴμ παρεδέχθησαν ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ἀνήγγειλάν τε ὅσα ὁ

θεὸς ἐποίησεν μετ' αὐτῶν. 5 Ἐξάνεστησαν ἀνορθώσω αὐτήν, 17 ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν δέ τινες τῶν ἀπὸ τῆς αἰρέσεως τῶν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων τὸν κύριον, Φαρισαίων πεπιστευκότες, λέγοντες ὅτι δεῖ καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἐφ' οὓς ἐπικέκληται περιτέμνειν αὐτοὺς παραγγέλλειν τε τηρεῖν τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς, λέγει κύριος τὸν νόμον Μωϋσέως. 6 Συνήχθησαν δὲ οἱ ποιῶν ταῦτα 18 γνωστὰ ἀπ' αἰῶνος. (αἰῶν ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἰδεῖν περὶ **g165**) 19 διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ παρενοχλεῖν τοῦ λόγου τούτου. 7 πολλῆς δὲ ζητήσεως τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ἐπιστρέφουσιν ἐπὶ γενομένης ἀναστάς Πέτρος εἶπεν πρὸς τὸν θεόν, 20 ἀλλὰ ἐπιστεῖλαι αὐτοῖς τοῦ αὐτοῦς, ἄνδρες ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐπίστασθε ἀπέχεσθαι τῶν ἀλισγημάτων τῶν εἰδώλων ὅτι ἀφ' ἡμερῶν ἀρχαίων ἐν ὑμῖν ἐξελέξατο καὶ τῆς πορνείας καὶ τοῦ πνικτοῦ καὶ ὁ θεὸς διὰ τοῦ στόματός μου ἀκούσαι τοῦ αἵματος. 21 Μωϋσῆς γὰρ ἐκ γενεῶν τὰ ἔθνη τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου καὶ ἀρχαίων κατὰ πόλιν τοὺς κηρύσσοντας πιστεῦσαι. 8 καὶ ὁ καρδιογνώστης θεὸς αὐτὸν ἔχει ἐν ταῖς συναγωγαῖς κατὰ πᾶν ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς δοὺς τὸ πνεῦμα τὸ σάββατον ἀναγινωσκόμενος. 22 Τότε ἔδοξε ἅγιον καθὼς καὶ ἡμῖν, 9 καὶ οὐθὲν διέκρινεν τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν, τῇ πίστει σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ ἐκλεξαμένους καθαρίσας τὰς καρδίας αὐτῶν. 10 νῦν οὖν ἄνδρας ἐξ αὐτῶν πέμψαι εἰς Ἀντιόχειαν τί πειράζετε τὸν θεόν, ἐπιθεῖναι ζυγὸν σὺν τῷ Παύλῳ καὶ Βαρναβᾶ, Ἰούδαν ἐπὶ τὸν τράχηλον τῶν μαθητῶν ὃν οὔτε τὸν καλούμενον Βαρσαββᾶν καὶ Σιλᾶν, οἱ πατέρες ἡμῶν οὔτε ἡμεῖς ἰσχύσαμεν ἄνδρας ἡγουμένους ἐν τοῖς ἀδελφοῖς, 23 βαστάσαι; 11 ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ γράψαντες διὰ χειρὸς αὐτῶν, οἱ ἀπόστολοι κυρίου Ἰησοῦ πιστεύομεν σωθῆναι καθ' οἱ πρεσβύτεροι ἀδελφοί τοῖς κατὰ ὃν τρόπον κάκεῖνοι. 12 ἐσίγησεν δὲ πᾶν τὴν Ἀντιόχειαν καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν τὸ πλῆθος, καὶ ἤκουον Βαρναβᾶ καὶ ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἐθνῶν χαίρειν. 24 ἐπειδὴ Παύλου ἐξηγουμένων ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς ἠκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν ἐξεληθόντες σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τοῖς ἔθνεσιν δι' ἐτάραξαν ὑμᾶς λόγοις ἀνασκευάζοντες αὐτῶν. 13 Μετὰ δὲ τὸ σιγῆσαι αὐτοὺς τὰς ψυχὰς ὑμῶν, οἷς οὐ διεστειλάμεθα, ἀπεκρίθη Ἰάκωβος λέγων, ἄνδρες ἀδελφοί, 25 ἔδοξεν ἡμῖν γενομένοις ὁμοθυμαδόν, ἀκούσατέ μου. 14 Συμεὼν ἐξηγήσατο ἐκλεξαμένους ἄνδρας πέμψαι πρὸς ὑμᾶς καθὼς πρῶτον ὁ θεὸς ἐπέσκέψατο λαβεῖν σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν Βαρναβᾶ καὶ ἐξ ἐθνῶν λαὸν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. 15 Παύλῳ, 26 ἀνθρώποις παραδεδωκόσι τὰς καὶ τούτῳ συμφωνοῦσιν οἱ λόγοι τῶν ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου προφητῶν, καθὼς γέγραπται, 16 μετὰ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. 27 ἀπεστάλακαμεν οὖν ταῦτα ἀναστρέψω καὶ ἀνοικοδομήσω τὴν Ἰούδαν καὶ Σιλᾶν, καὶ αὐτοὺς διὰ λόγου σκηνὴν Δαυεὶδ τὴν πεπτωκυῖαν, καὶ τὰ ἀπαγγέλλοντας τὰ αὐτά. 28 ἔδοξεν γὰρ τῷ κατεστραμμένα αὐτῆς ἀνοικοδομήσω καὶ πνεύματι τῷ ἀγίῳ καὶ ἡμῖν μηδὲν πλέον

ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρος πλὴν τούτων τῶν ἐκεῖ ὀνόματι Τιμόθεος, υἱὸς γυναικὸς ἐπάναγκες, **29** ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτων καὶ Ἰουδαίας πιστῆς πατρὸς δὲ Ἑλληνοσ, **2** αἵματος καὶ πνικτῶν καὶ πορνείας· ἐξ ὧν ὃς ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ τῶν ἐν Λύστροις καὶ διατηροῦντες ἑαυτοὺς εὖ πράξετε. ἔρρωσθε. Ἰκονίῳ ἀδελφῶν. **3** τοῦτον ἠθέλησεν ὁ **30** Οἱ μὲν οὖν ἀπολυθέντες κατήλθον εἰς Παῦλος σὺν αὐτῷ ἐξελεθεῖν, καὶ λαβὼν Ἀντιόχειαν, καὶ συναγαγόντες τὸ πλῆθος περιέτεμεν αὐτὸν διὰ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ἐπέδωκαν τὴν ἐπιστολήν· **31** ἀναγνόντες ὄντας ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις, ᾗδειςαν δὲ ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ παρακλήσει. **32** Ἰούδας γὰρ ἅπαντες τὸν πατέρα αὐτοῦ ὅτι Ἑλληνο τε καὶ Σιλᾶς, καὶ αὐτοὶ προφήται ὄντες, διὰ ὑπῆρχεν. **4** Ὡς δὲ διεπορεύοντο τὰς πόλεις, λόγου πολλοῦ παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφοὺς παρεδίδοσαν αὐτοῖς φυλάσσειν τὰ δόγματα καὶ ἐπεστήριξαν· **33** ποιήσαντες δὲ χρόνον τὰ κεκριμένα ὑπὸ τῶν ἀποστόλων καὶ ἀπελύθησαν μετ' εἰρήνης ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν πρεσβυτέρων τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις. **5** πρὸς τοὺς ἀποστείλαντας αὐτούς. **35** Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι ἐστερεοῦντο τῇ Παῦλος δὲ καὶ Βαρναβᾶς διέτριβον ἐν πίστει καὶ ἐπερίσσευον τῷ ἀριθμῷ καθ' Ἀντιοχείᾳ διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι ἡμέραν. **6** διῆλθον δὲ τὴν Φρυγίαν καὶ μετὰ καὶ ἐτέρων πολλῶν τὸν λόγον τοῦ Γαλατικὴν χώραν, κωλυθέντες ὑπὸ τοῦ κυρίου. **36** Μετὰ δὲ τινὰς ἡμέρας εἶπεν ἀγίου πνεύματος λαλῆσαι τὸν λόγον ἐν πρὸς Βαρναβᾶν Παῦλος, ἐπιστρέψαντες τῇ Ἀσίᾳ· **7** ἐλθόντες δὲ κατὰ τὴν Μυσίαν διῆλθον ἐπισκεψώμεθα τοὺς ἀδελφοὺς κατὰ ἐπίεραζον εἰς τὴν Βιθυνίαν πορευθηῖναι, πόλιν πᾶσαν ἐν αἷς κατηγγείλαμεν τὸν καὶ οὐκ εἶασεν αὐτοὺς τὸ πνεῦμα Ἰησοῦ λόγον τοῦ κυρίου, πῶς ἔχουσιν. **37** **8** παρελθόντες δὲ τὴν Μυσίαν κατέβησαν Βαρναβᾶς δὲ ἐβούλετο συναρᾶλαβεῖν καὶ εἰς Τρωάδα. **9** καὶ ὄραμα διὰ νυκτὸς τὸν Ἰωάννην τὸν καλούμενον Μᾶρκον· τῷ Παύλῳ ὄφθη, ἀνὴρ Μακεδῶν τις **38** Παῦλος δὲ ἤξιον τὸν ἀποστάντα ἀπ' ἧν ἐστὼς καὶ παρακαλῶν αὐτὸν καὶ αὐτῶν ἀπὸ Παμφυλίας καὶ μὴ συναελθόντα λέγων, διαβὰς εἰς Μακεδονίαν βοήθησον αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον, μὴ συναρᾶλαμβάνειν ἡμῖν. **10** ὡς δὲ τὸ ὄραμα εἶδεν, εὐθέως τοῦτον. **39** ἐγένετο δὲ παροξυσμὸς ὥστε ἐζητήσαμεν ἐξελεθεῖν εἰς Μακεδονίαν, ἀποχωρισθῆναι αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, τὸν συμβιβάζοντες ὅτι προσκέκληται ἡμᾶς ὁ τε Βαρναβᾶν παραλαβόντα τὸν Μᾶρκον θεὸς εὐαγγελίσασθαι αὐτούς. **11** Ἀναχθέντες ἐκπλεῦσαι εἰς Κύπρον. **40** Παῦλος δὲ δὲ ἀπὸ Τρωάδος εὐθυδρομήσαμεν εἰς ἐπιλεξάμενος Σιλᾶν ἐξήλθεν παραδοθεὶς Σαμοθράκην, τῇ δὲ ἐπιούσῃ εἰς Νέαν τῇ χάριτι τοῦ κυρίου ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν, πόλιν, **12** κάκειθεν εἰς Φιλίππους, ἧτις **41** διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν καὶ Κιλικίαν ἐστὶν πρώτη τῆς μερίδος Μακεδονίας πόλις, ἐπιστηρίζων τὰς ἐκκλησίας. κολωνία. ἡμεν δὲ ἐν ταύτῃ τῇ πόλει διατρίβοντες ἡμέρας τινὰς. **13** τῇ τε ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐξήλθομεν ἔξω τῆς πύλης

παρὰ ποταμὸν οὗ ἔνομιζομεν προσευχὴν ἔβαλον εἰς φυλακὴν, παραγγείλαντες τῷ εἶναι, καὶ καθίσαντες ἐλαλοῦμεν ταῖς δεσμοφύλακι ἀσφαλῶς τηρεῖν αὐτούς 24 συνελθούσαις γυναιξίν. 14 καὶ τις γυνὴ ὃς παραγγελίαν τοιαύτην λαβὼν ἔβαλεν ὀνόματι Λυδία, πορφυρόπωλις πόλεως αὐτούς εἰς τὴν ἑσωτέραν φυλακὴν καὶ τοὺς Θυατείρων σεβομένη τὸν θεόν, ἤκουεν, ἧς πόδας ἠσφαλίσατο αὐτῶν εἰς τὸ ξύλον. ὁ κύριος διήνοιξεν τὴν καρδίαν προσέχειν 25 κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον Παῦλος καὶ τοῖς λαλουμένοις ὑπὸ Παύλου. 15 ὡς δὲ Σιλᾶς προσευχόμενοι ὕμνουν τὸν θεόν, ἐβαπτίσθη καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς, παρεκάλεσεν ἐπηκροῶντο δὲ αὐτῶν οἱ δέσμιοι· 26 λέγουσα, εἰ κεκρίκατέ με πιστὴν τῷ κυρίῳ ἄφνω δὲ σεισμός ἐγένετο μέγας ὥστε εἶναι, εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκόν μου μένετε· σαλευθῆναι τὰ θεμέλια τοῦ δεσμοτηρίου, καὶ παρεβιάσατο ἡμᾶς. 16 Ἐγένετο δὲ ἠνοιχθῆσαν δὲ παραχρῆμα αἱ θύραι πᾶσαι, πορευομένων ἡμῶν εἰς τὴν προσευχὴν καὶ πάντων τὰ δεσμὰ ἀνέθη. 27 ἔξυπνος παιδίσκην τινὰ ἔχουσαν πνεῦμα πύθωνα δὲ γενόμενος ὁ δεσμοφύλαξ καὶ ἰδὼν ὑπαντῆσαι ἡμῖν, ἧτις ἐργασίαν πολλὴν ἀνεωγμένας τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, παρείχεν τοῖς κυρίοις αὐτῆς μαντευομένη. σπασάμενος μάχαιραν ἤμελλεν ἑαυτὸν 17 αὕτη κατακολουθοῦσα τῷ Παύλῳ καὶ ἀνααιρεῖν, νομίζων ἐκπεφευγέναι τοὺς ἡμῖν ἔκραζεν λέγουσα, οὗτοι οἱ ἄνθρωποι δεσμίους. 28 ἐφώνησεν δὲ φωνῇ μεγάλῃ δοῦλοι τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου εἰσίν, οἵτινες Παῦλος λέγων, μηδὲν πράξης σεαυτῷ καταγγέλλουσιν ὑμῖν ὁδὸν σωτηρίας, κακόν, ἅπαντες γὰρ ἔσμεν ἐνθάδε. 29 18 τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. αἰτήσας δὲ φῶτα εἰσεπήδησεν, καὶ ἔντρομος διαπονηθεὶς δὲ Παῦλος καὶ ἐπιστρέψας τῷ γενόμενος προσέπεσεν τῷ Παύλῳ καὶ τῷ πνεύματι εἶπεν· παραγγέλλω σοι ἐν ὀνόματι Σιλᾶ, 30 καὶ προαγαγὼν αὐτούς ἔξω ἔφη, Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐξελεθεῖν ἀπ' αὐτῆς καὶ κύριοι, τί με δεῖ ποιεῖν ἵνα σωθῶ; 31 οἱ δὲ ἐξῆλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ. 19 ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι εἶπαν· πιστευσον ἐπὶ τὸν κύριον Ἰησοῦν, καὶ αὐτῆς ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἐλπίς τῆς ἐργασίας σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου. 32 καὶ ἐλάλησαν αὐτῶν ἐπιλαβόμενοι τὸν Παῦλον καὶ τὸν αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ κυρίου σὺν πᾶσιν Σιλᾶν εἴλκυσαν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐπὶ τοὺς τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. 33 καὶ παραλαβὼν ἄρχοντας, 20 καὶ προσαγαγόντες αὐτούς αὐτούς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς τοῖς στρατηγοῖς εἶπαν· οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἔλουσεν ἀπὸ τῶν πληγῶν, καὶ ἐβαπτίσθη ἐκταράσσουσιν ἡμῶν τὴν πόλιν Ἰουδαῖοι αὐτὸς καὶ οἱ αὐτοῦ ἅπαντες παραχρῆμα, ὑπάρχοντες, 21 καὶ καταγγέλλουσιν ἔθῃ ἃ 34 ἀναγαγὼν τε αὐτούς εἰς τὸν οἶκον οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν παραδέχεσθαι οὐδὲ ποιεῖν παρέθηκεν τράπεζαν, καὶ ἠγαλλιάσατο Ῥωμαῖοις οὖσιν. 22 καὶ συνεπέστη ὁ ὄχλος πανοικεῖ πεπιστευκῶς τῷ θεῷ. 35 Ἡμέρας κατ' αὐτῶν, καὶ οἱ στρατηγοὶ περιρῆζαντες δὲ γενομένης ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐκέλευον ῥαβδίζειν, τοὺς ῥαβδούχους λέγοντες, ἀπόλυσον τοὺς 23 πολλὰς τε ἐπιθέντες αὐτοῖς πληγὰς ἀνθρώπους ἐκείνους. 36 ἀπήγγειλεν δὲ ὁ

δεσμοφύλαξ τοὺς λόγους τούτους πρὸς τὸν ἔσυρον Ἰάσονα καὶ τινὰς ἀδελφοὺς ἐπὶ τοὺς Παῦλον, ὅτι ἀπέσταλκαν οἱ στρατηγοὶ ἵνα πολὺτάρχας, βωῶντες ὅτι οἱ τὴν οἰκουμένην ἀπολυθῆτε· νῦν οὖν ἐξελθόντες πορευέσθε ἀναστατώσαντες οὗτοι καὶ ἐνθάδε πάρεσιν, ἐν εἰρήνῃ. **37** ὁ δὲ Παῦλος ἔφη πρὸς αὐτούς, **7** οὐς ὑποδέδεκται Ἰάσων· καὶ οὗτοι δεῖραντες ἡμᾶς δημοσίᾳ ἀκατακρίτους, πάντες ἀπέναντι τῶν δογμάτων Καίσαρος ἀνθρώπους Ῥωμαίους ὑπάρχοντας, ἔβαλαν πρᾶσσοσιν, βασιλέα ἕτερον λέγοντες εἶναι εἰς φυλακὴν· καὶ νῦν λάθρα ἡμᾶς Ἰησοῦν. **8** ἐτάραξαν δὲ τὸν ὄχλον καὶ ἐκβάλλουσιν; οὐ γάρ, ἀλλὰ ἐλθόντες αὐτοὶ τοὺς πολὺτάρχας ἀκούοντας ταῦτα, **9** καὶ ἡμᾶς ἐξαγαγέτωσαν. **38** ἀπήγγειλαν τε τοῖς λαβόντες τὸ ἱκανὸν παρὰ τοῦ Ἰάσονος καὶ στρατηγοῖς οἱ ῥαβδοῦχοι τὰ ῥήματα ταῦτα. τῶν λοιπῶν ἀπέλυσαν αὐτούς. **10** Οἱ δὲ ἐφοβήθησαν δὲ ἀκούσαντες ὅτι Ῥωμαῖοι ἀδελφοὶ εὐθέως διὰ νυκτὸς ἐξέπεμψαν εἰσιν, **39** καὶ ἐλθόντες παρεκάλεσαν αὐτούς, τὸν τε Παῦλον καὶ τὸν Σιλᾶν εἰς Βέροιαν, καὶ ἐξαγαγόντες ἡρώτων ἀπελθεῖν ἀπὸ τῆς οἴτινες παραγενόμενοι εἰς τὴν συναγωγὴν πόλεως. **40** ἐξελθόντες δὲ ἀπὸ τῆς φυλακῆς τῶν Ἰουδαίων ἀπήεσαν. **11** οὗτοι δὲ ἦσαν εἰσηλθον πρὸς τὴν Λυδίαν, καὶ ἰδόντες εὐγενέστεροι τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ, οἴτινες ἐδέξαντο τὸν λόγον μετὰ πάσης προθυμίας, καὶ ἐξήλθαν.

17 Διοδεύσαντες δὲ τὴν Ἀμφίπολιν καὶ τὴν Ἀπολλωνίαν ἦλθον εἰς Θεσσαλονίκην, ὅπου ἦν συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων. **2** κατὰ δὲ τὸ εἰωθὸς τῷ Παύλῳ γυναικῶν τῶν εὐσχημόνων καὶ ἀνδρῶν εἰσηλθεν πρὸς αὐτούς καὶ ἐπὶ σάββατα οὐκ ὀλίγοι. **13** ὡς δὲ ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ τῆς Θεσσαλονίκης Ἰουδαῖοι ὅτι καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ κατηγγέλη ὑπὸ τοῦ Παύλου ὁ λόγος τοῦ θεοῦ, ἦλθον κάκεῖ σαλεύοντες καὶ ταράσσοντες τοὺς ὄχλους. **14** εὐθέως δὲ τότε τὸν Παῦλον ἐξαπέστειλαν οἱ ἀδελφοὶ πορευέσθαι ἕως ἐπὶ τὴν θάλασσαν· ὑπέμεινάν τε ὁ τε Σιλᾶς καὶ ὁ Τιμόθεος ἐκεῖ. **15** οἱ δὲ καθιστάνοντες τὸν Παῦλον ἦγαγον ἕως Ἀθηνῶν, καὶ λαβόντες ἐντολὴν πρὸς τὸν Σιλᾶν καὶ τὸν Τιμόθεον ἵνα ὡς τάχιστα ἔλθωσιν πρὸς αὐτὸν ἐξήεσαν. **16** Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις ἐκδεχομένου αὐτοῦ τοῦ Παύλου, παρωξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ θεωροῦντος κατείδωλον οὔσαν τὴν πόλιν. **17** διελέγετο μὲν οὖν ἐν

τῆ συναγωγῇ τοῖς Ἰουδαίοις καὶ τοῖς εὐροῖεν, καίγε οὐ μακρὰν ἀπὸ ἐνὸς ἐκάστου σεβομένοις καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ κατὰ πᾶσαν ἡμῶν ὑπάρχοντα. **28** ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ ἡμέραν πρὸς τοὺς παρατυγχάνοντας. **18** κινούμεθα καὶ ἐσμέν, ὡς καὶ τινες τῶν καθ' τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἐπικουρίων καὶ Στοϊκῶν ὑμᾶς ποιητῶν εἰρήκασιν, τοῦ γὰρ καὶ γένος φιλοσόφων συνέβαλλον αὐτῷ, καὶ τινες ἐσμέν. **29** γένος οὖν ὑπάρχοντες τοῦ θεοῦ ἔλεγον· τί ἂν θέλοι ὁ σπερμολόγος οὗτος οὐκ ὀφείλομεν νομίζειν χρυσῷ ἢ ἀργύρῳ ἢ λέγειν; οἱ δέ, ξένων δαιμονίων δοκεῖ λίθῳ, χαράγματι τέχνης καὶ ἐνθυμήσεως καταγγελεύς εἶναι, ὅτι τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνθρώπου, τὸ θεῖον εἶναι ὅμοιον. **30** τοὺς ἀνάστασιν εὐηγγελίζετο. **19** ἐπιλαβόμενοί μὲν οὖν χρόνους τῆς ἀγνοίας ὑπεριδὼν ὁ τε αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Ἄριον πάγον ἤγαγον, θεὸς τὰ νῦν ἀπαγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις λέγοντες· δυνάμεθα γινῶναι τίς ἢ καινὴ πάντας πανταχοῦ μετανοεῖν, **31** καθότι αὕτη ἡ ὑπὸ σοῦ λαλουμένη διδαχὴ; **20** ἔσθησεν ἡμέραν ἐν ἧ ἔλλει κρίνειν τὴν ξενίζοντα γὰρ τινα εἰσφέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ ἐν ἀνδρὶ ᾧ ἡμῶν· βουλόμεθα οὖν γινῶναι τίνα θέλει ὠρίσεν, πίστιν παρασχὼν πᾶσιν ἀναστήσας ταῦτα εἶναι. **21** Ἀθηναῖοι δὲ πάντες καὶ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. **32** ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐπιδημοῦντες ξένοι εἰς οὐδὲν ἕτερον ἀνάστασιν νεκρῶν οἱ μὲν ἐχλεύαζον, οἱ δὲ ἠκαίρουν ἢ λέγειν τι ἢ ἀκούειν τι εἶπαν, ἀκουσόμεθά σου περὶ τούτου καὶ καινότερον. **22** Σταθεῖς δὲ Παῦλος ἐν μέσῳ πάλιν. **33** οὕτως ὁ Παῦλος ἐξῆλθεν ἐκ μέσου τοῦ Ἀρίου πάγου ἔφη· Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, αὐτῶν. **34** τινὲς δὲ ἄνδρες κολληθέντες κατὰ πάντα ὡς δεισδαιμονεστέρους ὑμᾶς αὐτῷ ἐπίστευσαν, ἐν οἷς καὶ Διονύσιος ὁ θεωρῶ· **23** διερχόμενος γὰρ καὶ ἀναθεωρῶν Ἀρεοπαγείτης καὶ γυνὴ ὀνόματι Δάμαρις τὰ σεβάσματα ὑμῶν εὐρον καὶ βωμὸν καὶ ἕτεροι σὺν αὐτοῖς.

ἐν ᾧ ἐπεγέγραπτο, ἀγνώστῳ θεῷ. ὁ οὖν ἀγνοοῦντες εὐσεβεῖτε, τοῦτο ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. **24** ὁ θεὸς ὁ ποιήσας τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, οὗτος οὐρανοῦ καὶ γῆς ὑπάρχων κύριος οὐκ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ **25** οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν ἀνθρωπίνων θεραπεύεται προσδεόμενός τις, αὐτὸς διδοὺς πᾶσιν ζωὴν καὶ πνοὴν καὶ τὰ πάντα· **26** ἐποίησέν τε ἐξ ἐνὸς πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων κατοικεῖν ἐπὶ παντὸς προσώπου τῆς γῆς, ὀρίσας προστεταγμένους καιροὺς καὶ τὰς ὁροθεσίας τῆς κατοικίας αὐτῶν, **27** ζητεῖν τὸν θεὸν εἰ ἄραγε ψηλαφήσειαν αὐτὸν καὶ

18 Μετὰ ταῦτα χωρισθεὶς ἐκ τῶν Ἀθηνῶν ἦλθεν εἰς Κόρινθον. **2** καὶ εὐρών τινα Ἰουδαῖον ὀνόματι Ἀκύλαν, Ποντικὸν τῷ γένει, προσφάτως ἐληλυθότα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας καὶ Πρίσκιλλαν γυναῖκα αὐτοῦ διὰ τὸ τεταχῆναι Κλαύδιον χωρίζεσθαι πάντας τοὺς Ἰουδαίους ἀπὸ τῆς Ῥώμης, προσῆλθεν αὐτοῖς, **3** καὶ διὰ τὸ ὁμότεχνον εἶναι ἔμμενεν παρ' αὐτοῖς καὶ ἠργάζοντο· ἦσαν γὰρ σκηνοποιοὶ τῆ τέχνη. **4** διελέγετο δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ κατὰ πᾶν σάββατον, ἔπειθὲν τε Ἰουδαίους καὶ Ἑλληνας. **5** Ὡς δὲ κατῆλθον ἀπὸ τῆς Μακεδονίας ὁ τε Σιλᾶς καὶ ὁ Τιμόθεος, συνέιχετο τῷ λόγῳ ὁ Παῦλος,

διαμαρτυρούμενος τοῖς Ἰουδαίοις εἶναι τὸν βήματος καὶ οὐδὲν τούτων τῷ Γαλλίῳ
Χριστὸν Ἰησοῦν. **6** ἀντιτασσομένων δὲ ἔμελεν. **18** Ὁ δὲ Παῦλος ἔτι προσμείνας
αὐτῶν καὶ βλασφημούντων ἐκτιναζάμενος ἡμέρας ἰκανὰς τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος
τὰ ἱμάτια εἶπεν πρὸς αὐτούς, τὸ αἷμα ἐξέπλει εἰς τὴν Συρίαν, καὶ σὺν αὐτῷ
ὑμῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν καθαρὸς Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύλας, κειράμενος ἐν
ἐγώ· ἀπὸ τοῦ νῦν εἰς τὰ ἔθνη πορεύσομαι. Κενχρεαῖς τὴν κεφαλὴν, εἶχεν γὰρ εὐχὴν.
7 καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν εἰσηλθεν εἰς **19** κατήντησαν δὲ εἰς Ἔφεσον, κάκεινους
οἰκίαν τινὸς ὀνόματι Τιτίου Ἰούστου κατέλιπεν αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς
σεβομένου τὸν θεόν, οὗ ἡ οἰκία ἦν τὴν συναγωγὴν διελέξατο τοῖς Ἰουδαίοις.
συνομοροῦσα τῇ συναγωγῇ. **8** Κρίσπος δὲ **20** ἐρωτῶντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ πλείονα
ὁ ἀρχισυνάγωγος ἐπίστευσεν τῷ κυρίῳ χρόνον μεῖναι οὐκ ἐπένευσεν, **21** ἀλλὰ
σὺν ὄλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ ἀποταξάμενος καὶ εἰπὼν· πάλιν ἀνακάμψω
τῶν Κορινθίων ἀκούοντες ἐπίστευον καὶ πρὸς ὑμᾶς τοῦ θεοῦ θέλοντος, ἀνήχθη
ἐβαπτίζοντο. **9** εἶπεν δὲ ὁ κύριος ἐν νυκτὶ ἀπὸ τῆς Ἐφέσου **22** καὶ κατελθὼν εἰς
δι' ὀράματος τῷ Παύλῳ, μὴ φοβοῦ, ἀλλὰ Καισάριαν, ἀναβάς καὶ ἀσπασάμενος τὴν
λάλει καὶ μὴ σιωπήσης, **10** διότι ἐγώ εἰμι ἐκκλησίαν, κατέβη εἰς Ἀντιόχειαν, **23** καὶ
μετὰ σοῦ καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεται σοι τοῦ ποιήσας χρόνον τινὰ ἐξῆλθεν, διερχόμενος
κακῶσαί σε, διότι λαὸς ἐστίν μοι πολὺς ἐν καθεξῆς τὴν Γαλατικὴν χώραν καὶ Φρυγίαν,
τῇ πόλει ταύτῃ. **11** ἐκάθισεν δὲ ἑνιαυτὸν καὶ στηρίζων πάντας τοὺς μαθητάς. **24** Ἰουδαῖος
μῆνας ἕξ διδάσκων ἐν αὐτοῖς τὸν λόγον τοῦ δέ τις Ἀπολλῶς ὀνόματι, Ἀλεξανδρεὺς
θεοῦ. **12** Γαλλίῳ δὲ ἀνθυπάτου ὄντος τῷ γένει, ἀνὴρ λόγιος, κατήντησεν εἰς
τῆς Ἀχαΐας κατεπέστησαν ὁμοθυμαδὸν οἱ Ἔφεσον, δυνατὸς ὢν ἐν ταῖς γραφαῖς.
Ἰουδαῖοι τῷ Παύλῳ καὶ ἤγαγον αὐτὸν **25** οὗτος ἦν κατηχημένος τὴν ὁδὸν τοῦ
ἐπὶ τὸ βῆμα, **13** λέγοντες ὅτι παρὰ τὸν κυρίου, καὶ ζέων τῷ πνεύματι ἐλάλει καὶ
νόμον ἀναπέθει οὗτος τοὺς ἀνθρώπους ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ,
σέβεσθαι τὸν θεόν. **14** μέλλοντος δὲ τοῦ ἐπιστάμενος μόνον τὸ βάπτισμα Ἰωάννου.
Παύλου ἀνοίγειν τὸ στόμα εἶπεν ὁ Γαλλίῳ **26** οὗτος τε ἤρξατο παρρησιάζεσθαι ἐν τῇ
πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, εἰ μὲν ἦν ἀδίκημά συναγωγῇ· ἀκούσαντες δὲ αὐτοῦ Πρίσκιλλα
τι ἡ ῥαδιούργημα πονηρόν, ὧ Ἰουδαῖοι, καὶ Ἀκύλας προσελάβοντο αὐτὸν καὶ
κατὰ λόγον ἂν ἀνεσχόμην ὑμῶν· **15** εἰ δὲ ἀκριβέστερον αὐτῷ ἐξέθεντο τὴν ὁδὸν τοῦ
ζητήματά ἐστιν περὶ λόγου καὶ ὀνομάτων θεοῦ. **27** βουλομένου δὲ αὐτοῦ διελθεῖν
καὶ νόμου τοῦ καθ' ὑμᾶς, ὄψεσθε αὐτοί· εἰς τὴν Ἀχαΐαν, προτρεψάμενοι οἱ ἀδελφοὶ
κριτῆς ἐγὼ τούτων οὐ βούλομαι εἶναι. **16** ἔγραψαν τοῖς μαθηταῖς ἀποδέξασθαι αὐτόν.
καὶ ἀπήλασεν αὐτούς ἀπὸ τοῦ βήματος. ὃς παραγενόμενος συνεβάλετο πολὺ τοῖς
17 ἐπιλαβόμενοι δὲ πάντες Σωσθὲν τὸν πεπιστευκόσιν διὰ τῆς χάριτος. **28** εὐτόνως
ἀρχισυνάγωγον ἔτυπον ἔμπροσθεν τοῦ γὰρ τοῖς Ἰουδαίοις διακατηλέγετο δημοσίᾳ

ἐπιδεικνὺς διὰ τῶν γραφῶν εἶναι τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν.

19 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν Ἀπολλῶ εἶναι ἐν Κορίνθῳ Παῦλον διελθόντα τὰ ἀνωτερικὰ μέρη κατελθεῖν εἰς Ἔφεσον καὶ εὐρεῖν τινὰς μαθητάς, **2** εἶπέν τε πρὸς αὐτούς, εἰ πνεῦμα ἅγιον ἐλάβετε πιστεύσαντες; οἱ δὲ πρὸς αὐτόν, ἀλλ' οὐδ' εἰ πνεῦμα ἅγιον ἔστιν ἠκούσαμεν. **3** ὁ δὲ εἶπέν· εἰς τί οὖν ἐβαπτίσθητε; οἱ δὲ εἶπαν, εἰς τὸ Ἰωάννου βάπτισμα. **4** εἶπεν δὲ Παῦλος· Ἰωάννης ἐβάπτισεν βάπτισμα μετανοίας, τῷ λαῷ λέγων εἰς τὸν ἐρχόμενον μετ' αὐτόν ἵνα πιστεύσωσιν, τοῦτ' ἔστιν εἰς τὸν Ἰησοῦν. **5** ἀκούσαντες δὲ ἐβαπτίσθησαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, **6** καὶ ἐπιθέντος αὐτοῖς τοῦ Παύλου χεῖρας ἦλθε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτούς, ἐλάλουν τε γλώσσαις καὶ ἐπροφήτευον. **7** ἦσαν δὲ οἱ πάντες ἄνδρες ὡσεὶ δώδεκα. **8** Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν ἐπαρρησιάζετο ἐπὶ μῆνας τρεῖς διαλεγόμενος καὶ πείθων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ. **9** ὡς δὲ τινες ἐσκληρύνοντο καὶ ἠπεύθουν κακολογοῦντες τὴν ὁδὸν ἐνώπιον τοῦ πλήθους, ἀποστάς ἀπ' αὐτῶν ἀφώρισεν τοὺς μαθητάς, καθ' ἡμέραν διαλεγόμενος ἐν τῇ σχολῇ Τυράννου. **10** τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ ἔτη δύο, ὥστε πάντα τοὺς κατοικοῦντας τὴν Ἀσίαν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ κυρίου, Ἰουδαίους τε καὶ Ἑλληνας. **11** Δυνάμεις τε οὐ τὰς τυχοῦσας ὁ θεὸς ἐποίει διὰ τῶν χειρῶν Παύλου, **12** ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενοῦντας ἀποφέρεισθαι ἀπὸ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ σουδάρια ἢ σιμικίνθια καὶ ἀπαλλάσσεσθαι ἀπ' αὐτῶν

τὰς νόσους, τὰ τε πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐκπορεύεσθαι. **13** ἐπεχείρησαν δὲ τινες καὶ τῶν περιερχομένων Ἰουδαίων ἐξορκιστῶν ὀνομάζειν ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ πνεύματα τὰ πονηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ λέγοντες, ὀρκίζω ὑμᾶς τὸν Ἰησοῦν ὃν Παῦλος κηρύσσει. **14** ἦσαν δὲ τινες Σκευᾶ Ἰουδαίου ἀρχιερέως ἑπτὰ υἱοὶ τοῦτο ποιοῦντες. **15** ἀποκριθὲν δὲ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν εἶπεν αὐτοῖς, τὸν Ἰησοῦν γινώσκω καὶ τὸν Παῦλον ἐπίσταμαι, ὑμεῖς δὲ τίνας ἐστέ; **16** καὶ ἐφαλόμενος ὁ ἄνθρωπος ἐπ' αὐτούς ἐν ᾧ ἦν τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν κατακυριεύσας ἀμφοτέρων ἴσχυσεν κατ' αὐτῶν, ὥστε γυμνοὺς καὶ τετραυματισμένους ἐκφυγεῖν ἐκ τοῦ οἴκου ἐκείνου. **17** τοῦτο δὲ ἐγένετο γνωστὸν πᾶσιν Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλησιν τοῖς κατοικοῦσιν τὴν Ἔφεσον, καὶ ἐπέπεσεν φόβος ἐπὶ πάντας αὐτούς, καὶ ἐμεγαλύνετο τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, **18** πολλοὶ τε τῶν πεπιστευκότων ἤρχοντο ἐξομολογούμενοι καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς πράξεις αὐτῶν. **19** ἱκανοὶ δὲ τῶν τὰ περίεργα πραξάντων συνενέγκαντες τὰς βίβλους κατέκαιον ἐνώπιον πάντων καὶ συνεψήφισαν τὰς τιμὰς αὐτῶν καὶ εὗρον ἀργυρίου μυριάδας πέντε. **20** Οὕτως κατὰ κράτος τοῦ κυρίου ὁ λόγος ἠῤῥαξαν καὶ ἴσχυεν. **21** Ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα, ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν τῷ πνεύματι διελθὼν τὴν Μακεδονίαν καὶ Ἀχαΐαν πορεύεσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα, εἰπὼν ὅτι μετὰ τὸ γενέσθαι με ἐκεῖ δεῖ με καὶ Ῥώμην ἰδεῖν. **22** ἀποστείλας δὲ εἰς τὴν Μακεδονίαν δύο τῶν διακονούντων αὐτῷ, Τιμόθεον καὶ Ἔραστον, αὐτὸς ἐπέσχευ

χρόνον εἰς τὴν Ἀσίαν. 23 Ἐγένετο δὲ κατὰ ἀπολογεῖσθαι τῷ δήμῳ. 34 ἐπιγνόντες δὲ τὸν καιρὸν ἐκείνον τάραχος οὐκ ὀλίγος περὶ ὅτι Ἰουδαῖός ἐστιν φωνὴ ἐγένετο μία ἐκ τῆς ὁδοῦ. 24 Δημήτριος γάρ τις ὀνόματι, πάντων ὡς ἐπὶ ὥρας δύο κράζοντες μεγάλη ἀργυροκόπος, ποιῶν ναοὺς ἀργυροῦς ἢ Ἄρτεμις Ἐφεσίων. 35 καταστεύλας δὲ Ἀρτέμιδος παρείχετο τοῖς τεχνίταις οὐκ ὁ γραμματεὺς τὸν ὄχλον φησὶν, ἄνδρες ὀλίγην ἐργασίαν, 25 οὐς συναθροίσας καὶ Ἐφέσιοι, τίς γάρ ἐστιν ἀνθρώπων ὃς οὐ τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα ἐργάτας εἶπεν, ἄνδρες, γινώσκει τὴν Ἐφεσίων πόλιν νεωκόρον ἐπίστασθε ὅτι ἐκ ταύτης τῆς ἐργασίας ἡ οὖσαν τῆς μεγάλης Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ εὐπορία ἡμῖν ἐστιν, 26 καὶ θεωρεῖτε καὶ διοπετοῦς; 36 ἀναντιρρήτων οὖν ὄντων ἀκούετε ὅτι οὐ μόνον Ἐφέσου ἀλλὰ σχεδὸν τούτων δέον ἐστὶν ὑμᾶς κατεσταλμένους πάσης τῆς Ἀσίας ὁ Παῦλος οὗτος πείσας ὑπάρχειν καὶ μηδὲν προπετὲς πράσσειν. μετέστησεν ἰκανὸν ὄχλον, λέγων ὅτι οὐκ 37 ἡγάγετε γὰρ τοὺς ἄνδρας τούτους οὔτε εἰσὶν θεοὶ οἱ διὰ χειρῶν γινόμενοι. 27 οὐ ἱεροσύλους οὔτε βλασφημοῦντας τὴν θεὸν μόνον δὲ τοῦτο κινδυνεύει ἡμῖν τὸ μέρος ἡμῶν. 38 εἰ μὲν οὖν Δημήτριος καὶ εἰς ἀπελεγμὸν ἔλθειν, ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς οἱ σὺν αὐτῷ τεχνίται ἔχουσι πρὸς τινα μεγάλης θεᾶς ἱερὸν Ἀρτέμιδος εἰς οὐθὲν λόγον, ἀγοραῖοι ἄγονται καὶ ἀνθύπατοί λογισθῆναι, μέλλειν τε καὶ καθαιρεῖσθαι εἰσὶν· ἐγκαλείτωσαν ἀλλήλοις. 39 εἰ τῆς μεγαλειότητος αὐτῆς, ἦν ὅλη ἡ Ἀσία δέ τι περὶ ἐτέρων ἐπιζητεῖτε, ἐν τῇ καὶ ἡ οἰκουμένη σέβεται. 28 ἀκούσαντες ἐννόμῳ ἐκκλησίᾳ ἐπιλυθήσεται. 40 καὶ γὰρ δὲ καὶ γενόμενοι πλήρεις θυμοῦ ἔκραζον κινδυνεύομεν ἐγκαλεῖσθαι στάσεως περὶ λέγοντες, μεγάλη ἢ Ἄρτεμις Ἐφεσίων. τῆς σήμερον, μηδενὸς αἰτίου ὑπάρχοντος 29 καὶ ἐπλήσθη ἡ πόλις τῆς συγχύσεως, περὶ οὗ οὐ δυνησόμεθα ἀποδοῦναι λόγον ὥρμησάν τε ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ θέατρον τῆς συστροφῆς ταύτης. 41 καὶ ταῦτα εἰπὼν συναρπάσαντες Γάϊον καὶ Ἀρίσταρχον ἀπέλυσεν τὴν ἐκκλησίαν.

Μακεδόνας, συνεκδήμους Παύλου. 30 Παύλου δὲ βουλομένου εἰσελθεῖν εἰς τὸν δῆμον οὐκ εἶων αὐτὸν οἱ μαθηταί· 31 τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἀσιαρχῶν, ὄντες αὐτῷ φίλοι, πέμψαντες πρὸς αὐτὸν παρεκάλουν μὴ δοῦναι ἑαυτὸν εἰς τὸ θέατρον. 32 ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι ἔκραζον, ἦν γὰρ ἡ ἐκκλησία συγκεχυμένη, καὶ οἱ πλείους οὐκ ᾔδεισαν τίνος ἕνεκα συνεληλύθεισαν. 33 ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου συνεβίβασαν Ἀλέξανδρον, προβαλόντων αὐτὸν τῶν Ἰουδαίων· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος κατασείσας τὴν χεῖρα ἤθελεν

20 Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τὸν θόρυβον μεταπεμψάμενος ὁ Παῦλος τοὺς μαθητὰς καὶ παρακαλέσας, ἀσπασάμενος ἐξῆλθεν πορεύεσθαι εἰς Μακεδονίαν. 2 διελθὼν δὲ τὰ μέρη ἐκεῖνα καὶ παρακαλέσας αὐτοὺς λόγῳ πολλῶ ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, 3 ποιήσας τε μῆνας τρεῖς γενομένης ἐπιβουλῆς αὐτῷ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων μέλλοντι ἀνάγεσθαι εἰς τὴν Συρίαν ἐγένετο γνώμης τοῦ ὑποστρέφειν διὰ Μακεδονίας. 4 συνείπετο δὲ αὐτῷ Σώπατρος Πύρρου Βεροιαῖος, Θεσσαλονικέων δὲ Ἀρίσταρχος

καὶ Σεκοῦνδος, καὶ Γάϊος Δερβαῖος καὶ τὴν Ἔφεσον, ὅπως μὴ γένηται αὐτῶ
Τιμόθεος, Ἀσιανοὶ δὲ Τυχικὸς καὶ Τρόφιμος. χρονοτριβῆσαι ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἔσπευδεν γὰρ
5 οὗτοι δὲ προελθόντες ἔμενον ἡμᾶς ἐν εἰ δυνατόν εἶη αὐτῶ τὴν ἡμέραν τῆς
Τρωάδι· 6 ἡμεῖς δὲ ἐξεπλεύσαμεν μετὰ πεντηκοστῆς γενέσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ. 17
τὰς ἡμέρας τῶν ἀζύμων ἀπὸ Φιλίππων, Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου πέμψας εἰς Ἔφεσον
καὶ ἦλθομεν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν Τρωάδα μετεκαλέσατο τοὺς πρεσβυτέρους τῆς
ἄχρι ἡμερῶν πέντε, ὅπου διετίψαμεν ἐκκλησίας. 18 ὡς δὲ παρεγένοντο πρὸς
ἡμέρας ἑπτὰ. 7 Ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν αὐτὸν εἶπεν αὐτοῖς, ὑμεῖς ἐπίστασθε ἀπὸ
σαββάτων συνηγμένων ἡμῶν κλάσαι ἄρτον πρώτης ἡμέρας ἀφ' ἧς ἐπέβην εἰς τὴν
ὁ Παῦλος διελέγετο αὐτοῖς, μέλλων ἐξιέναι Ἀσίαν πῶς μεθ' ὑμῶν τὸν πάντα χρόνον
τῇ ἐπαύριον, παρέτεινέν τε τὸν λόγον ἐγενόμην, 19 δουλεύων τῷ κυρίῳ μετὰ
μέχρι μεσονυκτίου. 8 ἦσαν δὲ λαμπάδες πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ δακρύων καὶ
ἱκαναὶ ἐν τῷ ὑπερῷ ὃ ἦμεν συνηγμένοι· πειρασμῶν τῶν συμβάντων μοι ἐν ταῖς
9 καθεζόμενος δέ τις νεανίας ὀνόματι ἐπιβουλαῖς τῶν Ἰουδαίων· 20 ὡς οὐδὲν
εὐτυχὸς ἐπὶ τῆς θυρίδος, καταφερόμενος ὑπεστειλάμην τῶν συμφερόντων τοῦ μὴ
ὑπνῶ βαθεῖ διαλεγόμενου τοῦ Παύλου ἐπὶ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν καὶ διδάξαι ὑμᾶς δημοσίᾳ
πλεῖον, κατενεχθεὶς ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἔπεσεν καὶ κατ' οἴκους, 21 διαμαρτυρόμενος
ἀπὸ τοῦ τριστέγου κάτω καὶ ἦρθη νεκρός. Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησιν τὴν εἰς θεὸν
10 καταβάς δὲ ὁ Παῦλος ἐπέπεσεν αὐτῷ μετάνοιαν καὶ πίστιν εἰς τὸν κύριον
καὶ συμπεριλαβὼν εἶπεν, μὴ θορυβεῖσθε, ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. 22 καὶ νῦν ἰδοὺ
ἢ γὰρ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστίν. 11 δεδεμένος ἐγὼ τῷ πνεύματι πορεύομαι εἰς
ἀναβάς δὲ καὶ κλάσας τὸν ἄρτον καὶ Ἱερουσαλήμ, τὰ ἐν αὐτῇ συναντήσοντά
γευσάμενος ἐφ' ἱκανόν τε ὁμιλήσας ἄχρι ἐμοὶ μὴ εἰδώς, 23 πλὴν ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ
αὐγῆς οὕτως ἐξῆλθεν. 12 ἦγαγον δὲ ἅγιον κατὰ πόλιν διαμαρτύρεται μοι λέγον
τὸν παῖδα ζῶντα, καὶ παρεκλήθησαν οὐ ὅτι δεσμὰ καὶ θλίψεις με μένουσιν. 24 ἀλλ'
μετρίως. 13 Ἡμεῖς δὲ προελθόντες ἐπὶ τὸ οὐδενὸς λόγου ποιῶμαι τὴν ψυχὴν τιμίαν
πλοῖον ἀνήχθημεν ἐπὶ τὴν Ἄσσον, ἐκεῖθεν ἑμαυτῷ ὡς τελειῶσαι τὸν δρόμον μου καὶ
μέλλοντες ἀναλαμβάνειν τὸν Παῦλον· τὴν διακονίαν ἣν ἔλαβον παρὰ τοῦ κυρίου
οὕτως γὰρ διατεταγμένος ἦν μέλλων Ἰησοῦ, διαμαρτύρασθαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς
αὐτὸς πεζεύειν. 14 ὡς δὲ συνέβαλλεν χάριτος τοῦ θεοῦ. 25 καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ
ἡμῖν εἰς τὴν Ἄσσον, ἀναλαβόντες αὐτὸν οἶδα ὅτι οὐκέτι ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν μου
ἦλθομεν εἰς Μιτυλήνην. 15 κάκειθεν ὑμεῖς πάντες ἐν οἷς διῆλθον κηρύσσων τὴν
ἀποπλεύσαντες τῇ ἐπιούσῃ κατηντήσαμεν βασιλείαν· 26 διότι μαρτύρομαι ὑμῖν ἐν τῇ
ἄντικρυς Χίου, τῇ δὲ ἑτέρᾳ παρεβάλομεν εἰς σήμερον ἡμέρα ὅτι καθαρὸς εἶμι ἀπὸ τοῦ
Σάμον, τῇ δὲ ἐχομένη ἦλθομεν εἰς Μίλητον· αἵματος πάντων, 27 οὐ γὰρ ὑπεστειλάμην
16 κεκρίκει γὰρ ὁ Παῦλος παραπλευῶσαι τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι πᾶσαν τὴν βουλήν

τοῦ θεοῦ ὑμῖν. **28** προσέχετε ἑαυτοῖς καὶ εὐθυδρομήσαντες ἤλθομεν εἰς τὴν Κῶ, παντὶ τῷ ποιμνίῳ, ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ πνεῦμα τῆ δὲ ἐξῆς εἰς τὴν Ῥόδον, κάκειθεν εἰς τὸ ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαίνειν τὴν Πάταρα· **2** καὶ εὐρόντες πλοῖον διαπερῶν ἐκκλησίαν τοῦ κυρίου, ἣν περιποιήσατο εἰς Φοινίκην ἐπιβάντες ἀνήχθημεν. διὰ τοῦ αἵματος τοῦ ἰδίου. **29** ἐγὼ οἶδα ὅτι **3** ἀναφάναντες δὲ τὴν Κύπρον καὶ εἰσελεύσονται μετὰ τὴν ἄφιξίν μου λύκοι καταλιπόντες αὐτὴν εὐώνυμον ἐπλέομεν βαρεῖς εἰς ὑμᾶς μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου, εἰς Συρίαν, καὶ κατήλθομεν εἰς Τύρον· **30** καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες ἐκεῖσε γὰρ τὸ πλοῖον ἦν ἀποφορτιζόμενον λαλοῦντες διεστραμμένα τοῦ ἀποσπᾶν τὸν γόμον. **4** ἀνευρόντες δὲ τοὺς μαθητὰς τοὺς μαθητὰς ὀπίσω ἑαυτῶν. **31** διὸ ἐπεμείναμεν αὐτοῦ ἡμέρας ἑπτὰ, οἵτινες γρηγορεῖτε, μνημονεύοντες ὅτι τριετίαν τῷ Παύλῳ ἔλεγον διὰ τοῦ πνεύματος μὴ νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ ἐπαυσάμην μετὰ ἐπιβαίνειν εἰς Ἱεροσόλυμα. **5** ὅτε δὲ ἐγένετο δακρύων νουθετῶν ἕνα ἕκαστον. **32** ἡμᾶς ἐξαρτίσαι τὰς ἡμέρας, ἐξελθόντες καὶ τὰ νῦν παρατίθεμαι ὑμᾶς τῷ θεῷ ἐπορευόμεθα προπεμπόντων ἡμᾶς πάντων καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ τῷ σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἕως ἔξω τῆς δυναμένῳ οἰκοδομησαὶ καὶ δοῦναι τὴν πόλεως, καὶ θέντες τὰ γόνατα ἐπὶ τὸν κληρονομίαν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πᾶσιν. **33** αἰγιαλὸν προσευξάμενοι **6** ἀψησασάμεθα ἀργυρίου ἢ χρυσοῦ ἢ ἱματισμοῦ οὐδενὸς ἀλλήλους, καὶ ἀνέβημεν εἰς τὸ πλοῖον, ἐπεθύμησα· **34** αὐτοὶ γινώσκετε ὅτι ταῖς ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια. **7** χρειᾶς μου καὶ τοῖς οὖσιν μετ' ἐμοῦ Ἡμεῖς δὲ τὸν πλοῦν διανύσαντες ἀπὸ ὑπηρετήσαν αἱ χεῖρες αὐταί. **35** πάντα Τύρου κατηντήσαμεν εἰς Πτολεμαῖδα, καὶ ὑπέδειξα ὑμῖν ὅτι οὕτως κοπιῶντας ἀσπασάμενοι τοὺς ἀδελφοὺς ἐμείναμεν δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούντων, ἡμέραν μίαν παρ' αὐτοῖς. **8** τῆ δὲ ἐπαύριον μνημονεύειν τε τῶν λόγων τοῦ κυρίου ἐξελθόντες ἤλθομεν εἰς Καισαρίαν, καὶ Ἰησοῦ, ὅτι αὐτὸς εἶπεν· μακάριόν ἐστιν εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκον Φιλίππου τοῦ μᾶλλον διδόναι ἢ λαμβάνειν. **36** καὶ ταῦτα εὐαγγελιστοῦ ὄντος ἐκ τῶν ἑπτὰ ἐμείναμεν εἰπὼν θεὸς τὰ γόνατα αὐτοῦ σὺν πᾶσιν παρ' αὐτῷ. **9** τούτῳ δὲ ἦσαν θυγατέρες αὐτοῖς προσηύξατο. **37** ἱκανὸς δὲ κλαυθμὸς τέσσαρες παρθένοι προφητεῦσαι. **10** ἐγένετο πάντων, καὶ ἐπιπεσόντες ἐπὶ τὸν ἐπιμενόντων δὲ ἡμέρας πλείους κατήλθεν τράχηλον τοῦ Παύλου κατεφίλου αὐτόν, τις ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας προφήτης ὀνόματι **38** ὀδυνώμενοι μάλιστα ἐπὶ τῷ λόγῳ ᾧ Ἄγαθος, **11** καὶ ἐλθὼν πρὸς ἡμᾶς καὶ ἄρας εἰρήκει ὅτι οὐκέτι μέλλουσιν τὸ πρόσωπον τὴν ζώνην τοῦ Παύλου, δήσας ἑαυτοῦ τοὺς αὐτοῦ θεωρεῖν. προέπεμπον δὲ αὐτὸν εἰς πόδας καὶ τὰς χεῖρας εἶπεν· τάδε λέγει τὸ πλοῖον. πνεῦμα τὸ ἅγιον· τὸν ἄνδρα οὗ ἐστιν ἡ

21 Ὡς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ἡμᾶς ζώνη αὕτη οὕτως δήσουσιν ἐν Ἱερουσαλήμ ἀποσπασθέντας ἀπ' αὐτῶν, οἱ Ἰουδαῖοι καὶ παραδώσουσιν εἰς χεῖρας

έθνων. 12 ὡς δὲ ἠκούσαμεν ταῦτα, παραλαβὼν ἀγνίσθητι σὺν αὐτοῖς καὶ παρεκαλοῦμεν ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἐντόπιοι δαπάνησον ἐπ' αὐτοῖς ἵνα ξυρήσονται τὴν τοῦ μὴ ἀναβαίνειν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ. κεφαλὴν, καὶ γινώσκονται πάντες ὅτι ὧν 13 τότε ἀπεκρίθη ὁ Παῦλος καὶ εἶπεν· τί κατήχηνται περὶ σοῦ οὐδὲν ἔστιν, ἀλλὰ ποιεῖτε κλαίοντες καὶ συνθρύπτοντές μου στοιχεῖς καὶ αὐτὸς φυλάσσω τὸν νόμον. τὴν καρδίαν; ἐγὼ γὰρ οὐ μόνον δεθῆναι 25 περὶ δὲ τῶν πεπιστευκότων ἔθνων ἡμεῖς ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν εἰς Ἱερουσαλήμ ἐπεστείλαμεν κρίναντες φυλάσσεσθαι ἑτοίμως ἔχω ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ αὐτοῦς τό τε εἰδωλόθυτον καὶ αἷμα καὶ κυρίου Ἰησοῦ. 14 μὴ πειθομένου δὲ αὐτοῦ πνικτὸν καὶ πορνεῖαν. 26 τότε ὁ Παῦλος ἠσυχάσαμεν εἰπόντες, τοῦ κυρίου τὸ παραλαβὼν τοὺς ἄνδρας, τῇ ἐχομένῃ ἡμέρᾳ θέλημα γινέσθω. 15 Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας σὺν αὐτοῖς ἀγνισθεῖς εἰσῆει εἰς τὸ ἱερόν, ταύτας ἐπισκευασάμενοι ἀνεβαίνομεν εἰς διαγγέλλων τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἡμερῶν Ἱεροσόλυμα· 16 συνῆλθον δὲ καὶ τῶν τοῦ ἀγνισμοῦ ἕως οὗ προσηνέχθη ὑπὲρ μαθητῶν ἀπὸ Καισαρίας σὺν ἡμῖν, ἄγοντες ἐνὸς ἐκάστου αὐτῶν ἡ προσφορά. 27 Ὡς δὲ παρ' ᾧ ξενισθῶμεν Μνάσωνί τινι Κυπρίῳ, ἔμελλον αἱ ἐπτά ἡμέραι συντελεῖσθαι, οἱ ἀρχαίῳ μαθητῇ. 17 Γενομένων δὲ ἡμῶν ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι θεασάμενοι αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα ἀσμένως ἀπεδέξαντο ἡμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ συνέχεον πάντα τὸν ὄχλον οἱ ἀδελφοί. 18 τῇ τε ἐπιούσῃ εἰσῆει ὁ καὶ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας, 28 Παῦλος σὺν ἡμῖν πρὸς Ἰάκωβον, πάντες κράζοντες, ἄνδρες Ἰσραηλεῖται, βοηθεῖτε τε παρεγένοντο οἱ πρεσβύτεροι. 19 καὶ οὗτός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ κατὰ τοῦ λαοῦ ἀσπασάμενος αὐτοὺς ἐξηγεῖτο καθ' ἐν καὶ τοῦ νόμου καὶ τοῦ τόπου τούτου πάντας ἕκαστον ὧν ἐποίησεν ὁ θεὸς ἐν τοῖς πανταχῇ διδασκων, ἔτι τε καὶ Ἑλλήνας ἔθνεσιν διὰ τῆς διακονίας αὐτοῦ. 20 εἰσήγαγεν εἰς τὸ ἱερόν καὶ κεκοίνωκεν οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐδόξαζον τὸν θεόν, τὸν ἅγιον τόπον τοῦτον. 29 ἦσαν γὰρ εἰπὼν τε αὐτῷ, θεωρεῖς, ἀδελφέ, πόσαι προεωρακότες Τρόφιμον τὸν Ἐφέσιον ἐν μυριάδες εἰσὶν τῶν πεπιστευκότων, καὶ τῇ πόλει σὺν αὐτῷ, ὃν ἐνόμιζον ὅτι εἰς πάντες ζηλωταὶ τοῦ νόμου ὑπάρχουσιν· 21 τὸ ἱερόν εἰσήγαγεν ὁ Παῦλος. 30 ἐκινήθη κατηχήθησαν δὲ περὶ σοῦ ὅτι ἀποστασίαν τε ἡ πόλις ὅλη καὶ ἐγένετο συνδρομὴ διδάσκεις ἀπὸ Μωϋσέως τοὺς κατὰ τοῦ λαοῦ, καὶ ἐπιλαβόμενοι τοῦ Παύλου τὰ ἔθνη πάντας Ἰουδαίους, λέγων μὴ εἶλκον αὐτὸν ἔξω τοῦ ἱεροῦ, καὶ εὐθέως περιτέμνειν αὐτοὺς τὰ τέκνα μηδὲ τοῖς ἐκλείσθησαν αἱ θύραι. 31 ζητούντων ἔθεσιν περιπατεῖν. 22 τί οὖν ἔστιν; πάντως τε αὐτὸν ἀποκτεῖναι ἀνέβη φάσις τῷ δεῖ συνελθεῖν πλῆθος· ἀκούσονται γὰρ χιλιάρχω τῆς σπείρης ὅτι ὅλη συνχύννεται ὅτι ἐλήλυθας. 23 τοῦτο οὖν ποίησον ὁ Ἱερουσαλήμ, 32 ὃς ἐξαυτῆς παραλαβὼν σοι λέγομεν· εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες τέσσαρες στρατιώτας καὶ ἑκατοντάρχας κατέδραμεν εὐχὴν ἔχοντες ἐφ' ἑαυτῶν. 24 τούτους ἐπ' αὐτοῦς· οἱ δὲ ἰδόντες τὸν χιλίαρχον

καὶ τοὺς στρατιώτας ἐπαύσαντο τύπτοντες πεπαιδευμένους κατὰ ἀκρίβειαν τοῦ τὸν Παῦλον. **33** τότε ἐγγίσας ὁ χιλιάρχος πατρῷου νόμου, ζηλωτῆς ὑπάρχων τοῦ ἐπελάβετο αὐτοῦ καὶ ἐκέλευσεν δεθῆναι θεοῦ καθὼς πάντες ὑμεῖς ἔστε σήμερον· ἀλύσει δισί, καὶ ἐπυθάνετο τίς εἶη καὶ **4** ὅς ταύτην τὴν ὁδὸν ἐδίωξα ἄχρι τί ἐστὶν πεποικῶς. **34** ἄλλοι δὲ ἄλλο τι θανάτου, δεσμεύων καὶ παραδιδούς εἰς ἐπεφώνουν ἐν τῷ ὄχλῳ· μὴ δυναμένου φυλακὰς ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, **5** δὲ αὐτοῦ γινῶναι τὸ ἀσφαλὲς διὰ τὸν ὥς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς μαρτυρεῖ μοι καὶ θόρυβον ἐκέλευσεν ἄγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν πᾶν τὸ πρεσβυτέριον· παρ' ὧν καὶ παρεμβολήν. **35** ὅτε δὲ ἐγένετο ἐπὶ τοὺς ἐπιστολὰς δεξάμενος πρὸς τοὺς ἀδελφούς ἀναβαθμούς, συνέβη βαστάζεσθαι αὐτὸν εἰς Δαμασκὸν ἐπορευομένην ἄξων καὶ τοὺς ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν διὰ τὴν βίαν τοῦ ἐκεῖσε ὄντας δεδεμένους εἰς Ἱερουσαλήμ ὄχλου, **36** ἠκολούθει γὰρ τὸ πλῆθος τοῦ ἵνα τιμωρηθῶσιν. **6** ἐγένετο δέ μοι λαοῦ κράζοντες, αἶρε αὐτόν. **37** μέλλων τε πορευομένῳ καὶ ἐγγίζοντι τῇ Δαμασκῶ εἰσάγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολήν ὁ Παῦλος περὶ μεσημβρίαν ἐξαίφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγει τῷ χιλιάρχῳ· εἰ ἔξεστίν μοι εἰπεῖν τι περιαστράψαι φῶς ἱκανὸν περὶ ἐμέ, **7** πρὸς σέ; ὁ δὲ ἔφη· ἔλλημιστὶ γινώσκεις; **38** ἔπεσά τε εἰς τὸ ἔδαφος καὶ ἤκουσα φωνῆς οὐκ ἄρα σὺ εἶ ὁ Αἰγύπτιος ὁ πρὸ τούτων λεγούσης μοι, Σαοὺλ Σαοὺλ, τί με διώκεις; τῶν ἡμερῶν ἀναστατώσας καὶ ἐξαγαγὼν **8** ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην, τίς εἶ, κύριε; εἶπέν τε εἰς τὴν ἔρημον τοὺς τετρακισχίλιους πρὸς ἐμέ, ἐγὼ εἶμι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ἄνδρας τῶν σικαρίων; **39** εἶπεν δὲ ὁ ὄν σὺ διώκεις. **9** οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ὄντες τὸ Παῦλος, ἐγὼ ἄνθρωπος μὲν εἶμι Ἰουδαῖος, μὲν φῶς ἐθέασαντο τὴν δὲ φωνὴν οὐκ Ταρσεύς, τῆς Κιλικίας, οὐκ ἀσήμου πόλεως ἤκουσαν τοῦ λαλοῦντός μοι. **10** εἶπον δέ, τί πολίτης· δέομαι δέ σου, ἐπίτρεψόν μοι ποιήσω, κύριε; ὁ δὲ κύριος εἶπεν πρὸς με, λαλήσαι πρὸς τὸν λαόν. **40** ἐπιτρέψαντος δὲ ἀναστάς πορεύου εἰς Δαμασκόν, κάκεῖ σοι αὐτοῦ ὁ Παῦλος ἐστὼς ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν λαληθήσεται περὶ πάντων ὧν τέτακταί σοι κατέσεισεν τῇ χειρὶ τῷ λαῷ· πολλῆς ποιῆσαι. **11** ὥς δὲ οὐκ ἐνέβλεπον ἀπὸ τῆς δὲ σιγῆς γενομένης προσεφώνησεν τῇ δόξης τοῦ φωτὸς ἐκείνου, χειραγωγούμενος ὑπὸ τῶν συνόντων μοι ἦλθον εἰς Δαμασκόν.

22 Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατέ μου τῆς πρὸς ὑμᾶς νυνὶ ἀπολογίας **2** ἀκούσαντες δὲ ὅτι τῇ Ἑβραϊδὶ διαλέκτῳ προσεφώνει αὐτοῖς μᾶλλον παρέσχον ἡσυχίαν. καὶ φησὶν· **3** ἐγὼ εἶμι ἀνὴρ Ἰουδαῖος, γεγεννημένος ἐν Ταρσῶ τῆς Κιλικίας, ἀνατεθραμμένος δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, παρὰ τοὺς πόδας Γαμαλιήλ **12** Ἀνανίας δέ τις, ἀνὴρ εὐλαβῆς κατὰ τὸν νόμον, μαρτυρούμενος ὑπὸ πάντων τῶν κατοικούντων Ἰουδαίων, **13** ἐλθὼν πρὸς ἐμέ καὶ ἐπιστὰς εἶπέν μοι· Σαοὺλ ἀδελφέ, ἀνάβλεψον· κάγῳ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀνέβλεψα εἰς αὐτόν. **14** ὁ δὲ εἶπεν, ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν προεχειρίσατό σε γινῶναι τὸ θέλημα αὐτοῦ καὶ ἰδεῖν τὸν δίκαιον καὶ ἀκοῦσαι

φωνήν ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, **15** ὅτι προσελθὼν δὲ ὁ χιλιάρχος εἶπεν αὐτῷ· ἔση μάρτυς αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους λέγε μοι, σὺ Ῥωμαῖός εἶ; ὁ δὲ ἔφη, ὦν ἑώρακας καὶ ἤκουσας. **16** καὶ νῦν τί ναί. **28** ἀπεκρίθη δὲ ὁ χιλιάρχος· ἐγὼ μέλλεις; ἀναστάς βάπτισαι καὶ ἀπόλυσαι πολλοὺ κεφαλαίου τὴν πολιτείαν ταύτην τὰς ἀμαρτίας σου ἐπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα ἐκτησάμην. ὁ δὲ Παῦλος ἔφη· ἐγὼ δὲ καὶ αὐτοῦ. **17** ἐγένετο δέ μοι ὑποστρέψαντι γεγέννημαι. **29** εὐθέως οὖν ἀπέστησαν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ προσευχομένου μου ἀπ' αὐτοῦ οἱ μέλλοντες αὐτὸν ἀνετάζειν· ἐν τῷ ἱερῷ γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει **18** καὶ ὁ χιλιάρχος δὲ ἐφοβήθη ἐπιγνοὺς ὅτι καὶ ἴδον αὐτὸν λέγοντά μοι, σπεῦσον καὶ Ῥωμαῖός ἐστιν καὶ ὅτι αὐτὸν ἦν δεδεκώς. ἔξελθε ἐν τάχει ἐξ Ἱερουσαλὴμ, διότι οὐ **30** Τῆ δὲ ἐπαύριον βουλόμενος γινῶναι παραδέξονται σου μαρτυρίαν περὶ ἐμοῦ. **19** τὸ ἀσφαλὲς τὸ τί κατηγορεῖται ὑπὸ τῶν κάγῳ εἶπον, κύριε, αὐτοὶ ἐπίστανται ὅτι Ἰουδαίων ἔλυσεν αὐτόν, καὶ ἐκέλευσεν ἐγὼ ἡμῖν φυλακίζων καὶ δέρων κατὰ τὰς συνελθεῖν τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ πᾶν τὸ συναγωγὰς τοὺς πιστεύοντας ἐπὶ σέ· **20** συνέδριον, καὶ καταγαγὼν τὸν Παῦλον καὶ ὅτε ἐξεχύννετο τὸ αἷμα Στεφάνου τοῦ ἔστησεν εἰς αὐτούς.

μάρτυρός σου, καὶ αὐτὸς ἡμῖν ἐφεστὼς **23** καὶ συνευδοκῶν καὶ φυλάσσει τὰ ἱμάτια τῶν ἀναιρούντων αὐτόν. **21** καὶ εἶπεν πρὸς με, πορεύου, ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη μακρὰν ἐξαποστελῶ σε. **22** Ἦκουον δὲ αὐτοῦ ἄχρι τούτου τοῦ λόγου καὶ ἐπήραν τὴν φωνὴν αὐτῶν λέγοντες, αἶρε ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦτον, οὐ γὰρ καθῆκεν αὐτὸν ζῆν. **23** κραυγαζόντων δὲ αὐτῶν καὶ ῥιπτούντων τὰ ἱμάτια καὶ κονιορτὸν βαλλόντων εἰς τὸν ἀέρα, **24** ἐκέλευσεν ὁ χιλιάρχος εἰσάγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν, εἶπας μάλιστα ἀνετάζεσθαι αὐτὸν ἵνα ἐπιγνῶ δι' ἣν αἰτίαν οὕτως ἐπεφώνουν αὐτῷ. **25** ὡς δὲ προέτειναν αὐτὸν τοῖς ἱμάσις εἶπεν πρὸς τὸν ἐστῶτα ἑκατόνταρχον ὁ Παῦλος· εἰ ἄνθρωπον Ῥωμαῖον καὶ ἀκατάκριτον ἔξεστιν ὑμῖν μαστίζειν; **26** ἀκούσας δὲ ὁ ἑκατοντάρχης προσελθὼν τῷ χιλιάρχῳ ἀπήγγειλεν λέγων· τί μέλλεις ποιεῖν; ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὗτος Ῥωμαῖός ἐστιν. **27**

23 ἀτενίσας δὲ τῷ συνεδρίῳ ὁ Παῦλος εἶπεν, ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ πάσῃ συνειδήσει ἀγαθῆ πεπολίτευμαι τῷ θεῷ ἄχρι ταύτης τῆς ἡμέρας. **2** ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας ἐπέταξεν τοῖς παρεστῶσιν αὐτῷ τύπτειν αὐτοῦ τὸ στόμα. **3** τότε ὁ Παῦλος πρὸς αὐτὸν εἶπεν· τύπτειν σε μέλλει ὁ θεός, τοῖχε κεκονιαμένε· καὶ σὺ κάθη κρίνων με κατὰ τὸν νόμον, καὶ παρανομῶν κελεύεις με τύπτεσθαι; **4** οἱ δὲ παρεστῶτες εἶπαν, τὸν ἀρχιερέα τοῦ θεοῦ λοιδορεῖς; **5** ἔφη τε ὁ Παῦλος, οὐκ ἤδειν, ἀδελφοί, ὅτι ἐστὶν ἀρχιερεὺς γέγραπται γὰρ ὅτι ἄρχοντα τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἔρεῖς κακῶς. **6** γνοὺς δὲ ὁ Παῦλος ὅτι τὸ ἐν μέρος ἐστὶν Σαδδουκαίων τὸ δὲ ἕτερον Φαρισαίων ἔκραζεν ἐν τῷ συνεδρίῳ, ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ Φαρισαῖός εἰμι, υἱὸς Φαρισαίων· περὶ ἐλπίδος καὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι. **7** τοῦτο δὲ αὐτοῦ λαλήσαντος ἐγένετο στάσις τῶν Φαρισαίων

καὶ Σαδδουκαίων, καὶ ἐσχίσθη τὸ πλῆθος. **17** προσκαλεσάμενος δὲ ὁ Παῦλος ἕνα
8 Σαδδουκαῖοι μὲν γὰρ λέγουσιν μὴ εἶναι τῶν ἑκατονταρχῶν ἕφη, τὸν νεανίαν
ἀνάστασιν μήτε ἄγγελον μήτε πνεῦμα, τοῦτον ἄπαγε πρὸς τὸν χιλιάρχον, ἔχει
Φαρισαῖοι δὲ ὁμολογοῦσιν τὰ ἀμφότερα. **9** γὰρ τι ἀπαγγεῖλαι αὐτῷ. **18** ὁ μὲν
ἐγένετο δὲ κραυγὴ μεγάλη, καὶ ἀναστάντες οὖν παραλαβὼν αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς τὸν
τινὲς τῶν γραμματέων τοῦ μέρους τῶν χιλιάρχον καὶ φησίν, ὁ δέσμιος Παῦλος
Φαρισαίων διεμάχοντο λέγοντες, οὐδὲν προσκαλεσάμενός με ἠρώτησεν τοῦτον
κακὸν εὐρίσκομεν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ· τὸν νεανίσκον ἀγαγεῖν πρὸς σέ, ἔχοντά
εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ ἢ ἄγγελος **10** τι λαλήσαι σοι. **19** ἐπιλαβόμενος δὲ τῆς
πολλῆς δὲ γινομένης στάσεως φοβηθεὶς χειρὸς αὐτοῦ ὁ χιλιάρχος καὶ ἀναχωρήσας
ὁ χιλιάρχος μὴ διασπασθῆ ὁ Παῦλος ὑπ' κατ' ἰδίαν ἐπυθάνετο, τί ἐστὶν ὃ ἔχεις
αὐτῶν ἐκέλευσεν τὸ στράτευμα καταβάν ἀπαγγεῖλαί μοι; **20** εἶπεν δὲ ὅτι οἱ
ἀρπάσαι αὐτὸν ἐκ μέσου αὐτῶν, ἄγειν τε Ἰουδαῖοι συνέθεντο τοῦ ἐρωτησαί σε ὅπως
εἰς τὴν παρεμβολήν. **11** τῇ δὲ ἐπιούσῃ αὐριον τὸν Παῦλον καταγάγης εἰς τὸ
νυκτὶ ἐπιστάς αὐτῷ ὁ κύριος εἶπεν συνέδριον ὡς μέλλων τι ἀκριβέστερον
θάρσει ὡς γὰρ διεμαρτύρω τὰ περὶ ἐμοῦ πυνθάνεσθαι περὶ αὐτοῦ. **21** σὺ οὖν μὴ
εἰς Ἱερουσαλήμ, οὕτω σε δεῖ καὶ εἰς πεισθῆς αὐτοῖς ἐνεδρεύουσιν γὰρ αὐτὸν
Ῥώμην μαρτυρῆσαι. **12** Γενομένης δὲ ἐξ αὐτῶν ἄνδρες πλείους τεσσεράκοντα,
ἡμέρας ποιήσαντες συστροφὴν οἱ Ἰουδαῖοι οἵτινες ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς μήτε φαγεῖν
ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς, λέγοντες μήτε μήτε πιεῖν ἕως οὗ ἀνέλωσιν αὐτόν, καὶ
φαγεῖν μήτε πιεῖν ἕως οὗ ἀποκτείνωσιν νῦν εἰσὶν ἔτοιμοι προσδεχόμενοι τὴν ἀπὸ
τὸν Παῦλον. **13** ἦσαν δὲ πλείους σοῦ ἐπαγγελίαν. **22** ὁ μὲν οὖν χιλιάρχος
τεσσεράκοντα οἱ ταύτην τὴν συνωμοσίαν ἀπέλυσε τὸν νεανίσκον παραγγείλας μηδενὶ
ποιησάμενοι. **14** οἵτινες προσελθόντες ἐκλαλήσαι ὅτι ταῦτα ἐνεφάνισας πρὸς
τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς πρεσβυτέροις ἐμέ. **23** Καὶ προσκαλεσάμενος τινὰς δύο
εἶπαν, ἀναθέματι ἀνεθεματίσαμεν ἑαυτοὺς τῶν ἑκατονταρχῶν εἶπεν, ἐτοιμάσατε
μηδενὸς γεύσασθαι ἕως οὗ ἀποκτείνωμεν στρατιώτας διακοσίους ὅπως πορευθῶσιν
τὸν Παῦλον. **15** νῦν οὖν ὑμεῖς ἐμφανίσατε ἕως Καισαρίας, καὶ ἵππεῖς ἐβδομήκοντα
τῷ χιλιάρχῳ σὺν τῷ συνεδρίῳ ὅπως καὶ δεξιολάβους διακοσίους, ἀπὸ τρίτης
καταγάγη αὐτὸν εἰς ὑμᾶς ὡς μέλλοντας ὥρας τῆς νυκτός, **24** κτήνη τε παραστῆσαι
διαγινώσκειν ἀκριβέστερον τὰ περὶ αὐτοῦ ἵνα ἐπιβιβάσαντες τὸν Παῦλον διασώσωσι
ἡμεῖς δὲ πρὸ τοῦ ἐγγίσει αὐτὸν ἔτοιμοὶ πρὸς Φήλικα τὸν ἡγεμόνα, **25** γράψας
ἐσμεν τοῦ ἀνελεῖν αὐτόν. **16** Ἀκούσας ἐπιστολὴν ἔχουσαν τὸν τύπον τοῦτον· **26**
δὲ ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς Παύλου τὴν Κλαύδιος Λυσίας τῷ κρατίστῳ ἡγεμόνι
ἐνέδραν παραγενόμενος καὶ εἰσελθὼν εἰς Φήλικι χαίρειν. **27** τὸν ἄνδρα τοῦτον
τὴν παρεμβολὴν ἀπήγγειλεν τῷ Παύλῳ. συλλημφθέντα ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων καὶ

μέλλοντα ἀνααιρεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν ἐπιστὰς ἐνκόπτω, παρακαλῶ ἀκοῦσαί σε ἡμῶν
σὺν τῷ στρατεύματι ἐξειλάμην, μαθὼν συντόμως τῇ σῆ ἐπεικειά. 5 εὐρόντες γὰρ
ὅτι Ῥωμαῖός ἐστιν· 28 βουλόμενός τε τὸν ἄνδρα τοῦτον λοιμὸν καὶ κινουῦντα
ἐπιγνῶναι τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἐνεκάλουν στάσεις πᾶσιν τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς κατὰ
αὐτῷ κατήγαγον εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν· τὴν οἰκουμένην πρωτοστάτην τε τῆς τῶν
29 ὄντων εὐρον ἐγκαλούμενον περὶ ζητημάτων Ναζωραίων αἰρέσεως, 6 ὃς καὶ τὸ ἱερὸν
τοῦ νόμου αὐτῶν, μηδὲν δὲ ἄξιον θανάτου ἐπέιρασεν βεβηλῶσαι, ὃν καὶ ἐκρατήσαμεν,
ἢ δεσμῶν ἔχοντα ἔγκλημα. 30 μηνυθείσης 8 παρ' οὗ δυνήσῃ αὐτὸς ἀνακρίνας περὶ
δέ μοι ἐπιβουλῆς εἰς τὸν ἄνδρα ἔσεσθαι, ἐξ πάντων τούτων ἐπιγνῶναι ὧν ἡμεῖς
αὐτῶν, ἔπεμψα πρὸς σέ, παραγγείλας καὶ κατηγοροῦμεν αὐτοῦ. 9 συνεπέθεντο δὲ
τοῖς κατηγοροῖς λέγειν αὐτοὺς ἐπὶ σοῦ. 31 Οἱ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι φάσκοντες ταῦτα οὕτως
μὲν οὖν στρατιῶται κατὰ τὸ διατεταγμένον ἔχουν. 10 Ἀπεκρίθη τε ὁ Παῦλος νεύσαντος
αὐτοῖς ἀναλαβόντες τὸν Παῦλον ἤγαγον αὐτῷ τοῦ ἡγεμόνος λέγειν, ἐκ πολλῶν
διὰ νυκτὸς εἰς τὴν Ἀντιπατρίδα· 32 τῇ δὲ ἐτῶν ὄντα σε κριτὴν τῷ ἔθνει τούτῳ
ἐπαύριον ἐάσαντες τοὺς ἰπέεις ἀπέρχεσθαι ἐπιστάμενος εὐθύμως τὰ περὶ ἑμαυτοῦ
σὺν αὐτῷ ὑπέστρεψαν εἰς τὴν παρεμβολήν· ἀπολογοῦμαι, 11 δυναμένου σου ἐπιγνῶναι
33 οἵτινες εἰσελθόντες εἰς τὴν Καισάρειαν ὅτι οὐ πλείους εἰσὶν μοι ἡμέραι δώδεκα ἀφ'
καὶ ἀναδόντες τὴν ἐπιστολὴν τῷ ἡγεμόνι ἧς ἀνέβην προσκυνήσων εἰς Ἱερουσαλήμ,
παρέστησαν καὶ τὸν Παῦλον αὐτῷ. 34 12 καὶ οὔτε ἐν τῷ ἱερῷ εὐρόν με πρὸς
ἀναγνοὺς δὲ καὶ ἐπερωτήσας ἐκ ποίας τινὰ διαλεγόμενον ἢ ἐπίστασιν ποιῶντα
ἐπαρχείας ἐστὶν καὶ πυθόμενος ὅτι ἀπὸ ὄχλου οὔτε ἐν ταῖς συναγωγαῖς οὔτε κατὰ
Κιλικίας, 35 διακουσομαί σου, ἔφη, ὅταν καὶ τὴν πόλιν, 13 οὐδὲ παραστῆσαι δύνανται
οἱ κατηγοροὶ σου παραγένωνται· κελεύσας σοι περὶ ὧν νυνὶ κατηγοροῦσίν μου. 14
ἐν τῷ πραιτωρίῳ τοῦ Ἡρώδου φυλάσσεσθαι ὁμολογῶ δὲ τοῦτο σοι ὅτι κατὰ τὴν ὁδὸν
αὐτόν. ἦν λέγουσιν αἴρεσιν οὕτως λατρεύω τῷ

24 Μετὰ δὲ πέντε ἡμέρας κατέβη ὁ πατρῷω θεῷ, πιστεύων πᾶσι τοῖς κατὰ
ἀρχιερεὺς Ἀνανίας μετὰ πρεσβυτέρων τὸν νόμον καὶ τοῖς ἐν τοῖς προφήταις
τινῶν καὶ ῥήτορος Τερτύλλου τινός, οἵτινες γεγραμμένοις, 15 ἐλπίδα ἔχων πρὸς τὸν
ἐνεφάνισαν τῷ ἡγεμόνι κατὰ τοῦ Παύλου. θεόν, ἦν καὶ αὐτοὶ οὗτοι προσδέχονται,
2 κληθέντος δὲ αὐτοῦ ἠρξάτο κατηγορεῖν ἀνάστασιν μέλλειν ἔσεσθαι δικαίων τε
ὁ Τέρτυλλος λέγων, 3 πολλῆς εἰρήνης καὶ ἀδίκων. 16 ἐν τούτῳ καὶ αὐτὸς ἀσκῶ
τυγχάνοντες διὰ σοῦ καὶ διορθωμάτων ἀπρόσκοπον συνείδησιν ἔχειν πρὸς τὸν θεόν
γινομένων τῷ ἔθνει τούτῳ διὰ τῆς καὶ τοὺς ἀνθρώπους διαπαντός. 17 δι' ἐτῶν
σῆς προνοίας, πάντη τε καὶ πανταχοῦ δὲ πλειόνων ἐλεημοσύνας ποιήσων εἰς τὸ
ἀποδεχόμεθα, κράτιστε Φηλιξ, μετὰ πάσης ἔθνος μου παρεγενόμην καὶ προσφοράς,
εὐχαριστίας. 4 ἵνα δὲ μὴ ἐπὶ πλείον σε 18 ἐν αἷς εὐρόν με ἡγνισμένον ἐν τῷ

ἱερῶ, οὐ μετὰ ὄχλου οὐδὲ μετὰ θορύβου· 3 αἰτούμενοι χάριν κατ' αὐτοῦ ὅπως
τινὲς δὲ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι, 19 οὓς μεταπέμψηται αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ,
ἔδει ἐπὶ σοῦ παρεῖναι καὶ κατηγορεῖν εἴ ἐνέδραν ποιοῦντες ἀνελεῖν αὐτὸν κατὰ
τι ἔχοιεν πρὸς ἐμέ. 20 ἢ αὐτοὶ οὗτοι τὴν ὁδόν. 4 ὁ μὲν οὖν Φῆστος ἀπεκρίθη
εἰπάτωσαν τί εὔρον ἀδίκημα στάντος μου τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον εἰς Καισάριαν,
ἐπὶ τοῦ συνεδρίου 21 ἢ περὶ μιᾶς ταύτης ἑαυτὸν δὲ μέλλειν ἐν τάχει ἐκπορεύεσθαι
φωνῆς ἧς ἐκέκραξα ἐν αὐτοῖς ἐστὼς ὅτι 5 οἱ οὖν ἐν ὑμῖν, φησίν, δυνατοὶ
περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι συνκαταβάντες εἴ τί ἐστιν ἐν τῷ ἀνδρὶ
σήμερον ἐφ' ὑμῶν. 22 Ἀνεβάλετο δὲ αὐτοὺς ἄτοπον κατηγορεῖτωσαν αὐτοῦ. 6 διατρίψας
ὁ Φῆλιξ, ἀκριβέστερον εἰδὼς τὰ περὶ δὲ ἐν αὐτοῖς ἡμέρας οὐ πλείους ὀκτῶ ἢ
τῆς ὁδοῦ εἶπας, ὅταν Λυσίας ὁ χιλιάρχος δέκα, καταβὰς εἰς Καισάριαν, τῇ ἐπαύριον
καταβῆ διαγνώσομαι τὰ καθ' ὑμᾶς, 23 καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐκέλευσεν
διαταξάμενος τῷ ἑκατοντάρχη τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον ἀχθῆναι. 7 παραγενομένου
αὐτὸν ἔχειν τε ἄνεσιν καὶ μηδένα κωλύειν δὲ αὐτοῦ περιέστησαν αὐτὸν οἱ ἀπὸ
τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὑπηρετεῖν αὐτῷ. 24 Μετὰ Ἱεροσολύμων καταβεβηκότες Ἰουδαῖοι,
δὲ ἡμέρας τινὰς παραγεγόμενος ὁ Φῆλιξ σὺν πολλὰ καὶ βαρέα αἰτιώματα καταφέροντες
Δρουσίλλῃ τῇ ἰδίᾳ γυναικὶ οὓσῃ Ἰουδαία ἃ οὐκ ἴσχυον ἀποδεῖξαι, 8 τοῦ Παύλου
μετεπέμψατο τὸν Παῦλον καὶ ἤκουσεν ἀπολογουμένου ὅτι οὔτε εἰς τὸν νόμον τῶν
αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν πίστεως. Ἰουδαίων οὔτε εἰς τὸ ἱερὸν οὔτε εἰς Καίσαρά
25 διαλεγόμενου δὲ αὐτοῦ περὶ δικαιοσύνης τι ἥμαρτον. 9 ὁ Φῆστος δὲ θέλων τοῖς
καὶ ἐγκρατείας καὶ τοῦ κρίματος τοῦ Ἰουδαίοις χάριν καταθέσθαι ἀποκριθεὶς
μέλλοντος ἔμφοβος γενόμενος ὁ Φῆλιξ τῷ Παύλῳ εἶπεν, θέλεις εἰς Ἱεροσόλυμα
ἀπεκρίθῃ, τὸ νῦν ἔχον πορεύου, καιρὸν ἀναβὰς ἐκεῖ περὶ τούτων κριθῆναι ἐπ'
δὲ μεταλαβὼν μετακαλέσομαι σε· 26 ἄμα ἐμοῦ; 10 εἶπεν δὲ ὁ Παῦλος· ἐστὼς ἐπὶ
καὶ ἐλπίζων ὅτι χρήματα δοθήσεται αὐτῷ τοῦ βήματος Καίσαρός εἰμι, οὗ με δεῖ
ὑπὸ τοῦ Παύλου· διὸ καὶ πυκνότερον κρίνεσθαι. Ἰουδαίους οὐδὲν ἠδίκηκα, ὡς
αὐτὸν μεταπεμπόμενος ὠμίλει αὐτῷ. 27 καὶ σὺ κάλλιον ἐπιγινώσκεις. 11 εἰ μὲν
διετίας δὲ πληρωθείσης ἔλαβεν διάδοχον ὁ οὖν ἀδικῶ καὶ ἄξιον θανάτου πέπραχά τι,
Φῆλιξ Πόρκιον Φῆστον· θέλων τε χάριτα οὐ παραιτοῦμαι τὸ ἀποθανεῖν· εἰ δὲ οὐδέν
καταθέσθαι τοῖς Ἰουδαίοις ὁ Φῆλιξ κατέλιπε ἐστὶν ὧν οὗτοι κατηγοροῦσίν μου, οὐδεὶς
τὸν Παῦλον δεδεμένον. με δύναται αὐτοῖς χαρίσασθαι· Καίσαρα
ἐπικαλοῦμαι. 12 τότε ὁ Φῆστος συνλαλήσας
μετὰ τοῦ συμβουλίου ἀπεκρίθη, Καίσαρα
ἐπικέκλησαι, ἐπὶ Καίσαρα πορεύσῃ. 13
Ἡμερῶν δὲ διαγενομένων τινῶν Ἀγρίππας
ὁ βασιλεὺς καὶ Βερνίκη κατήντησαν εἰς

25 Φῆστος οὖν ἐπιβὰς τῇ ἐπαρχείῳ μετὰ
τρεῖς ἡμέρας ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα
ἀπὸ Καισαρίας, 2 ἐνεφάνισάν τε αὐτῷ οἱ
ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρῶτοι τῶν Ἰουδαίων
κατὰ τοῦ Παύλου, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν

Καيسάριαν ἀσπασάμενοι τὸν Φῆστον. 14 καὶ κελεύσαντος τοῦ Φῆστου ἦχθη ὁ ὢς δὲ πλείους ἡμέρας διέτριβον ἐκεῖ, Παῦλος. 24 καὶ φησιν ὁ Φῆστος Ἄγρίππα ὁ Φῆστος τῷ βασιλεῖ ἀνέθετο τὰ κατὰ βασιλεῦ καὶ πάντες οἱ συναρόντες ἡμῖν τὸν Παῦλον λέγων, ἀνήρ τις ἐστὶν ἄνδρες, θεωρεῖτε τοῦτον περὶ οὗ ἅπαν τὸ καταλειμμένος ὑπὸ Φήλικος δέσμιος, 15 πλῆθος τῶν Ἰουδαίων ἐνέτυχόν μοι ἔν τε περὶ οὗ γενομένου μου εἰς Ἱεροσόλυμα Ἱεροσόλυμοις καὶ ἐνθάδε, βωῶντες μὴ δεῖν ἐνεφάνισαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι αὐτὸν ζῆν μηκέτι. 25 ἐγὼ δὲ κατελαβόμεν τῶν Ἰουδαίων, αἰτούμενοι κατ' αὐτοῦ μηδὲν ἄξιον αὐτὸν θανάτου πεπραχέναι, καταδίκην· 16 πρὸς οὓς ἀπεκρίθη ὅτι αὐτοῦ δὲ τούτου ἐπικαλεσαμένου τὸν οὐκ ἔστιν ἔθος Ῥωμαίοις χαρίζεσθαι τινα Σεβαστὸν ἔκρινα πέμπειν. 26 περὶ οὗ ἄνθρωπον πρὶν ἢ ὁ κατηγορούμενος κατὰ ἀσφαλές τι γράψαι τῷ κυρίῳ οὐκ ἔχω διὸ πρόσωπον ἔχοι τοὺς κατηγοροὺς τόπον τε προήγαγον αὐτὸν ἐφ' ὑμῶν καὶ μάλιστα ἀπολογίας λάβοι περὶ τοῦ ἐγκλήματος. 17 ἐπὶ σοῦ, βασιλεῦ Ἄγρίππα, ὅπως τῆς συνελθόντων οὖν αὐτῶν ἐνθάδε ἀναβολὴν ἀνακρίσεως γενομένης σχῶ τί γράψω· 27 μηδεμίαν ποιησάμενος τῇ ἐξῆς καθίσας ἄλογον γάρ μοι δοκεῖ πέμποντα δέσμιον ἐπὶ τοῦ βήματος ἐκέλευσα ἀχθῆναι τὸν μὴ καὶ τὰς κατ' αὐτοῦ αἰτίας σημάνα.

ἄνδρα· 18 περὶ οὗ σταθέντες οἱ κατήγοροι οὐδεμίαν αἰτίαν ἔφερον ὧν ἐγὼ ὑπενόουν πονηράν, 19 ζητήματα δέ τινα περὶ τῆς ἰδίας δεισδαιμονίας εἶχον πρὸς αὐτὸν καὶ περὶ τινος Ἰησοῦ τεθνηκότος, ὃν ἔφασκεν ὁ Παῦλος ζῆν. 20 ἀπορούμενος δὲ ἐγὼ τὴν περὶ τούτων ζήτησιν ἔλεγον εἰ βούλοιο πορευέσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα κάκει κρίνεσθαι περὶ τούτων. 21 τοῦ δὲ Παύλου ἐπικαλεσαμένου τηρηθῆναι αὐτὸν εἰς τὴν τοῦ Σεβαστοῦ διάγνωσιν, ἐκέλευσα τηρεῖσθαι αὐτὸν ἕως οὗ ἀναπέμψω αὐτὸν πρὸς Καίσαρα. 22 Ἄγρίππας δὲ πρὸς τὸν Φῆστον, ἐβουλόμην καὶ αὐτὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀκοῦσαι. αὐριον, φησίν, ἀκούσῃ αὐτοῦ. 23 Τῇ οὖν ἐπαύριον ἐλθόντος τοῦ Ἄγρίππα καὶ τῆς Βερνίκης μετὰ πολλῆς φαντασίας καὶ εἰσελθόντων εἰς τὸ ἀκροατήριον σὺν τε χιλιάρχοις καὶ ἀνδράσιν τοῖς κατ' ἐξοχὴν τῆς πόλεως,

26 Ἄγρίππας δὲ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη· ἐπιτρέπεται σοι περὶ σεαυτοῦ λέγειν. τότε ὁ Παῦλος ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἀπελογεῖτο, 2 περὶ πάντων ὧν ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ Ἄγρίππα, ἡγήμαι ἐμαυτὸν μακάριον ἐπὶ σοῦ μέλλων σήμερον ἀπολογεῖσθαι, 3 μάλιστα γνώστην σε ὄντα πάντων τῶν κατὰ Ἰουδαίους ἔθῶν τε καὶ ζητημάτων· διὸ δέομαι μακροθύμως ἀκοῦσαί μου. 4 τὴν μὲν οὖν βίωσίν μου τὴν ἐκ νεότητος τὴν ἀπ' ἀρχῆς γενομένην ἐν τῷ ἔθνει μου ἔν τε Ἱεροσόλυμοις ἴσασι πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, 5 προγινώσκοντές με ἄνωθεν, ἐὰν θέλωσι μαρτυρεῖν, ὅτι κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην αἴρεσιν τῆς ἡμετέρας θρησκείας ἔζησα Φαρισαῖος. 6 καὶ νῦν ἐπ' ἐλπίδι τῆς εἰς τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐπαγγελίας γενομένης ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἔστηκε κρινόμενος, 7 εἰς ἣν τὸ δωδεκάφυλον ἡμῶν ἐν ἐκτενεῖα νύκτα

καὶ ἡμέραν λατρεῦον ἐλπίζει καταντῆσαι βασιλεῦ Ἀγρίππα, οὐκ ἐγερόμην ἀπειθῆς τῆ
περὶ ἧς ἐλπίδος ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων, οὐρανίῳ ὀπτασίᾳ, 20 ἀλλὰ τοῖς ἐν Δαμασκῶ
βασιλεῦ. 8 τί ἄπιστον κρίνεται παρ' ὑμῖν πρῶτόν τε καὶ Ἱεροσολύμοις, πᾶσάν τε
εἰ ὁ θεὸς νεκροὺς ἐγείρει; 9 ἐγὼ μὲν οὖν τὴν χώραν τῆς Ἰουδαίας καὶ τοῖς ἔθνεσιν
ἔδοξα ἑμαυτῶ πρὸς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ τοῦ ἀπήγγελλον μετανοεῖν καὶ ἐπιστρέφειν
Ναζωραίου δεῖν πολλὰ ἐναντία πράξειν. 10 ὃ ἐπὶ τὸν θεόν, ἄξια τῆς μετανοίας ἔργα
καὶ ἐποίησα ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ πολλοὺς πράσσοντας. 21 ἔνεκα τούτων με Ἰουδαῖοι
τε τῶν ἁγίων ἐγὼ ἐν φυλακαῖς κατέκλεισα, συλλαβόμενοι ὄντα ἐν τῷ ἱερῷ ἐπειρῶντο
τὴν παρὰ τῶν ἀρχιερέων ἐξουσίαν λαβόν, διαχειρίσασθαι. 22 ἐπικουρίας οὖν τυχῶν
ἀναιρουμένων τε αὐτῶν κατήνεγκα ψῆφον, τῆς ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἄχρι τῆς ἡμέρας
11 καὶ κατὰ πάσας τὰς συναγωγὰς πολλάκις ταύτης ἔστηκα μαρτυρόμενος μικρῶ τε
τιμωρῶν αὐτοὺς ἠνάγκαζον βλασφημεῖν, καὶ μεγάλῳ, οὐδὲν ἐκτὸς λέγων ὧν τε οἱ
περισσῶς τε ἐμμαινόμενος αὐτοῖς ἐδίωκον προφήται ἐλάλησαν μελλόντων γίνεσθαι
ἕως καὶ εἰς τὰς ἕξω πόλεις. 12 Ἐν καὶ Μωϋσῆς, 23 εἰ παθητὸς ὁ Χριστός,
οἷς πορευόμενος εἰς τὴν Δαμασκὸν μετ' εἰ πρῶτος ἐξ ἀναστασεως νεκρῶν φῶς
ἐξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς τῆς τῶν ἀρχιερέων μέλλει καταγγέλλειν τῷ τε λαῷ καὶ τοῖς
13 ἡμέρας μέσης κατὰ τὴν ὁδὸν εἶδον, ἔθνεσιν. 24 ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολογουμένου
βασιλεῦ, οὐρανόθεν ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα ὁ Φῆστος μεγάλῃ τῇ φωνῇ φησὶν· μαινῆ,
τοῦ ἡλίου περιλάμπαν με φῶς καὶ τοὺς Παῦλε· τὰ πολλὰ σε γράμματα εἰς μανίαν
σὺν ἐμοὶ πορευομένους· 14 πάντων τε περιτρέπει. 25 ὁ δὲ Παῦλος οὐ μαίνομαι,
καταπεσόντων ἡμῶν εἰς τὴν γῆν ἤκουσα φησὶν, κράτιστε Φῆστε, ἀλλὰ ἀληθείας καὶ
φωνὴν λέγουσαν πρὸς με τῇ Ἑβραϊδὶ σωφροσύνης ῥήματα ἀποφθέγγομαι. 26
διαλέκτῳ, Σαοὺλ Σαοὺλ, τί με διώκεις; ἐπίσταται γὰρ περὶ τούτων ὁ βασιλεὺς, πρὸς
σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν. 15 ἐγὼ ὃν καὶ παρρησιαζόμενος λαλῶ· λανθάνειν
δὲ εἶπα, τίς εἶ, κύριε; ὁ δὲ κύριος εἶπεν, ἐγὼ γὰρ αὐτὸν τι τούτων οὐ πείθομαι οὐθέν,
εἶμι Ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις. 16 ἀλλὰ ἀνάστηθι οὐ γὰρ ἔστιν ἐν γωνίᾳ πεπραγμένον
καὶ στήθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου· εἰς τοῦτο γὰρ τοῦτο. 27 πιστεύεις, βασιλεῦ Ἀγρίππα, τοῖς
ῶφθην σοι, προχειρίσασθαί σε ὑπηρετήν προφήταις; οἶδα ὅτι πιστεύεις. 28 ὁ δὲ
καὶ μάρτυρα ὧν τε εἶδές ὧν τε ὀφθῆσομαί Ἀγρίππας πρὸς τὸν Παῦλον, ἐν ὀλίγῳ με
σοι, 17 ἐξαιρούμενός σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ ἐκ πείθεις Χριστιανὸν ποιῆσαι. 29 ὁ δὲ Παῦλος,
τῶν ἔθνῶν, εἰς οὓς ἐγὼ ἀποστέλλω σε 18 εὐξαίμην ἂν τῷ θεῷ καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ
ἀνοιξῆαι ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, τοῦ ἐπιστρέψαι ἐν μεγάλῳ οὐ μόνον σὲ ἀλλὰ καὶ πάντας
ἀπὸ σκοτόους εἰς φῶς καὶ τῆς ἐξουσίας τοὺς ἀκούοντάς μου σήμερον γενέσθαι
τοῦ σατανᾶ ἐπὶ τὸν θεόν, τοῦ λαβεῖν τοιούτους ὅποιος κἀγὼ εἶμι, παρεκτὸς τῶν
αὐτοὺς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ κληρὸν ἐν δεσμῶν τούτων. 30 ἀνέστη τε ὁ βασιλεὺς καὶ
τοῖς ἡγιασμένοις πίστει τῇ εἰς ἐμέ. 19 ὅθεν, ὁ ἡγεμὼν ἢ τε Βερνίκη καὶ οἱ συνκαθήμενοι

αὐτοῖς, **31** καὶ ἀναχωρήσαντες ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες ὅτι οὐδὲν θανάτου ἢ δεσμῶν ἄξιον τι πράσσει ὁ ἄνθρωπος οὗτος. **32** Ἀγρίππας δὲ τῷ Φίσιτῳ ἔφη· ἀπολεύσθαι ἐδύνατο ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἰ μὴ ἐπεκέκλητο Καίσαρα.

27 Ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν ἡμᾶς εἰς τὴν Ἰταλίαν, παρεδίδουν τόν τε Παῦλον καὶ τινὰς ἐτέρους δεσμώτας ἑκατοντάρχη ὀνόματι Ἰουλίῳ σπειρῆς Σεβαστῆς. **2** ἐπιβάντες δὲ πλοίῳ Ἀδραμυττηνῶ μέλλοντι πλεῖν εἰς τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν τόπους ἀνήχθημεν, ὄντος σὺν ἡμῖν Ἀριστάρχου Μακεδόνοιο Θεσσαλονικέως. **3** τῇ τε ἐτέρᾳ κατήχθημεν εἰς Σιδῶνα, φιλανθρωπῶς τε ὁ Ἰούλιος τῷ Παύλῳ χρησάμενος ἐπέτρεψεν πρὸς τοὺς φίλους πορευθέντι ἐπιμελείας τυχεῖν. **4** κάκειθεν ἀναχθέντες ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κύπρον διὰ τὸ τοὺς ἀνέμους εἶναι ἐναντίους, **5** τό τε πέλαγος τὸ κατὰ τὴν Κιλικίαν καὶ Παμφυλίαν διαπλεύσαντες κατήλαμεν εἰς Μύρρα τῆς Λυκίας. **6** Κάκει εὐρῶν ὁ ἑκατοντάρχης πλοῖον Ἀλεξανδρινὸν πλέον εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐνεβίβασεν ἡμᾶς εἰς αὐτό. **7** ἐν ἰκαναῖς δὲ ἡμέραις βραδυπλοοῦντες καὶ μόλις γενόμενοι κατὰ τὴν Κνίδον, μὴ προσεῶντος ἡμᾶς τοῦ ἀνέμου, ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κρήτην κατὰ Σαλμώνην, **8** μόλις τε παραλεγόμενοι αὐτὴν ἤλθομεν εἰς τόπον τινὰ καλούμενον Καλοὺς λιμένας, ὃ ἔγγυς πόλις ἦν Λασαία. **9** ἰκανοῦ δὲ χρόνου διαγενομένου καὶ ὄντος ἤδη ἐπισφαλοῦς τοῦ πλοῦς διὰ τὸ καὶ τὴν νηστείαν ἤδη παρεληλυθέναι, παρήνει ὁ Παῦλος **10**

λέγων αὐτοῖς, ἄνδρες, θεωρῶ ὅτι μετὰ ὕβρεως καὶ πολλῆς ζημίας οὐ μόνον τοῦ φορτίου καὶ τοῦ πλοίου ἀλλὰ καὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν μέλλειν ἔσσεσθαι τὸν πλοῦν. **11** ὁ δὲ ἑκατοντάρχης τῷ κυβερνήτῃ καὶ τῷ ναυκλήρῳ μᾶλλον ἐπέιθετο ἢ τοῖς ὑπὸ Παύλου λεγομένοις. **12** ἀνευθέτου δὲ τοῦ λιμένος ὑπάρχοντος πρὸς παραχειμασίαν οἱ πλείονες ἔθεντο βουλὴν ἀναχθῆναι ἐκεῖθεν, εἴπως δύναιτο καταντήσαντες εἰς Φοίνικα παραχειμάσαι, λιμένα τῆς Κρήτης βλέποντα κατὰ λίβα καὶ κατὰ χῶρον. **13** ὑποπνεύσαντος δὲ νότου δόξαντες τῆς προθέσεως κεκρατηκέναι, ἄραντες ἄσσον παρελέγοντο τὴν Κρήτην. **14** μετ' οὐ πολὺ δὲ ἔβαλεν κατ' αὐτῆς ἄνεμος τυφωνικὸς ὁ καλούμενος εὐρακύλων. **15** συναρπασθέντος δὲ τοῦ πλοίου καὶ μὴ δυναμένου ἀντοφθαλμεῖν τῷ ἀνέμῳ ἐπιδόντες ἐφερόμεθα. **16** νησίον δέ τι ὑποδραμόντες καλούμενον Κλαῦδα ἰσχύσαμεν μόλις περικρατεῖς γενέσθαι τῆς σκάφης, **17** ἦν ἄραντες βοηθείαις ἐχρῶντο ὑποζωννύντες τὸ πλοῖον· φοβούμενοι τε μὴ εἰς τὴν Σύρτιν ἐκπέσωσιν, χαλάσαντες τὸ σκεῦος, οὕτως ἐφέροντο. **18** σφοδρῶς δὲ χειμαζομένων ἡμῶν τῇ ἐξῆς ἐκβολὴν ἐποιοῦντο, **19** καὶ τῇ τρίτῃ αὐτόχειρες τὴν σκευὴν τοῦ πλοίου ἔριψαν. **20** μήτε δὲ ἡλίου μήτε ἄστρων ἐπιφανόντων ἐπὶ πλείονας ἡμέρας, χειμῶνός τε οὐκ ὀλίγου ἐπικειμένου, λοιπὸν περιηρεῖτο ἐλπίς πᾶσα τοῦ σώζεσθαι ἡμᾶς. **21** πολλῆς τε αἰτίας ὑπαρχούσης, τότε σταθεῖς ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ αὐτῶν εἶπεν· ἔδει μὲν, ὧ ἄνδρες, πειθαρχήσαντάς μοι μὴ ἀνάγεσθαι ἀπὸ τῆς

Κρήτης κερδησαί τε τὴν ὕβριν ταύτην καὶ μεταλαβεῖν τροφῆς, τοῦτο γὰρ πρὸς τῆς τὴν ζημίαν. 22 καὶ τὰ νῦν παραινῶ ὑμᾶς ὑμετέρας σωτηρίας ὑπάρχει· οὐδενὸς γὰρ εὐθυμεῖν; ἀποβολὴ γὰρ ψυχῆς οὐδεμία ὑμῶν θρῖξ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἀπολεῖται. ἔσται ἐξ ὑμῶν πλὴν τοῦ πλοίου. 23 παρέστη 35 εἶπας δὲ ταῦτα καὶ λαβῶν ἄρτον γὰρ μοι ταύτη τῇ νυκτὶ τοῦ θεοῦ οὐ εἰμί· εὐχαρίστησεν τῷ θεῷ ἐνώπιον πάντων ἐγώ, ᾧ καὶ λατρεύω, ἄγγελος 24 λέγων· μὴ καὶ κλάσας ἤρξατο ἐσθίειν. 36 εὐθυμοὶ δὲ φοβοῦ, Παῦλε· Καίσαρί σε δεῖ παραστῆναι, γενόμενοι πάντες καὶ αὐτοὶ προσελάβοντο καὶ ἰδοὺ κεχάρισταί σοι ὁ θεὸς πάντας τροφῆς. 37 ἤμεθα δὲ αἱ πᾶσαι ψυχαὶ τοὺς πλέοντας μετὰ σοῦ. 25 διὸ εὐθυμεῖτε, ἐν τῷ πλοίῳ διακόσῃαι ἐβδομήκοντα ἕξ. ἄνδρες· πιστεύω γὰρ τῷ θεῷ ὅτι οὕτως 38 κορεσθέντες δὲ τροφῆς ἐκούφιζον τὸ ἔσται καθ' ὃν τρόπον λελάληταί μοι. 26 πλοῖον ἐκβαλλόμενοι τὸν σῆτον εἰς τὴν εἰς νῆσον δὲ τινα δεῖ ἡμᾶς ἐκπεσεῖν. 27 θάλασσαν. 39 Ὅτε δὲ ἡμέρα ἐγένετο, Ὡς δὲ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ νυξ ἐγένετο τὴν γῆν οὐκ ἐπεγίνωσκον, κόλπον δὲ διαφερομένων ἡμῶν ἐν τῷ Ἀδρία, κατὰ τινα κατενόουν ἔχοντα αἰγιαλὸν εἰς μέσον τῆς νυκτὸς ὑπενόουν οἱ ναῦται ὃν ἐβουλεύοντο εἰ δύναιντο ἐξῶσαι τὸ προσάγειν τινὰ αὐτοῖς χώραν. 28 καὶ πλοῖον. 40 καὶ τὰς ἀγκύρας περιελόντες βολίσαντες εὔρον ὀργυῖας εἴκοσι, βραχὺ εἶων εἰς τὴν θάλασσαν, ἅμα ἀνέντες τὰς δὲ διαστήσαντες καὶ πάλιν βολίσαντες ζευκτηρίας τῶν πηδαλίων, καὶ ἐπάραντες εὔρον ὀργυῖας δεκαπέντε· 29 φοβούμενοὶ τὸν ἀρτέμωνα τῇ πνεοῦση κατεῖχον τε μήπου κατὰ τραχεῖς τόπους ἐκπέσωμεν, εἰς τὸν αἰγιαλόν. 41 περιπεσόντες δὲ ἐκ πρύμνης ῥίψαντες ἀγκύρας τέσσαρας εἰς τόπον διθάλασσον ἐπέκειλαν τὴν εὔχοντο ἡμέραν γενέσθαι. 30 τῶν δὲ ναῦν, καὶ ἡ μὲν πρῶρα ἐρείσασα ἔμεινεν ναυτῶν ζητούντων φυγεῖν ἐκ τοῦ πλοίου ἀσάλευτος, ἡ δὲ πρύμνα ἐλύετο ὑπὸ καὶ χαλασάντων τὴν σκάφην εἰς τὴν τῆς βίας. 42 τῶν δὲ στρατιωτῶν βουλή θάλασσαν προφάσει ὡς ἐκ πρῶρης ἀγκύρας ἐγένετο ἵνα τοὺς δεσμώτας ἀποκτείνωσιν, μελλόντων ἐκτείνειν, 31 εἶπεν ὁ Παῦλος μὴ τις ἐκκολυμβήσας διαφύγη· 43 ὁ δὲ τῷ ἑκατοντάρχη καὶ τοῖς στρατιώταις· ἐὰν ἑκατοντάρχης βουλόμενος διασωῶσαι τὸν μὴ οὗτοι μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ, ὑμεῖς Παῦλον ἐκώλυσεν αὐτοὺς τοῦ βουλήματος, σωθῆναι οὐ δύνασθε. 32 τότε ἀπέκοψαν ἐκέλευσέν τε τοὺς δυναμένους κολυμβᾶν οἱ στρατιῶται τὰ σχοινία τῆς σκάφης ἀπορίψαντας πρώτους ἐπὶ τὴν γῆν ἐξίεναι, καὶ εἶασαν αὐτὴν ἐκπεσεῖν. 33 Ἄχρι δὲ 44 καὶ τοὺς λοιποὺς οὓς μὲν ἐπὶ σανίσιν οὐ ἡμέρα ἔμελλεν γίνεσθαι, παρεκάλει ὁ οὓς δὲ ἐπὶ τινῶν τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου· καὶ Παῦλος ἅπαντας μεταλαβεῖν τροφῆς λέγων· οὕτως ἐγένετο πάντας διασωθῆναι ἐπὶ τὴν τεσσαρεσκαίδεκάτην σήμερον ἡμέραν γῆν.

προσδοκῶντες ἄσιτοι διατελεῖτε, μηθὲν **28** καὶ διασωθέντες τότε ἐπέγνωμεν προσλαβόμενοι. 34 διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς ὅτι Μελίτη ἡ νῆσος καλεῖται. 2 οἱ

τε βάρβαροι παρεῖχαν οὐ τὴν τυχοῦσαν περιελθόντες κατηντήσαμεν εἰς Ῥήγιον. φιλανθρωπίαν ἡμῖν, ἄψαντες γὰρ πυρὰν καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν ἐπιγενομένου νότου προσελάβοντο πάντας ἡμᾶς διὰ τὸν ὑέτον δευτεραῖοι ἤλθομεν εἰς Ποτιόλους, 14 οὗ τὸν ἐφεστῶτα καὶ διὰ τὸ ψῦχος. 3 εὐρόντες ἀδελφούς παρεκλήθημεν παρ' συστρέψαντος δὲ τοῦ Παύλου φρυγάνων αὐτοῖς ἐπιμεῖναι ἡμέρας ἑπτὰ· καὶ οὕτως τι πλῆθος καὶ ἐπιθέντος ἐπὶ τὴν πυρὰν, εἰς τὴν Ῥώμην ἤλθαμεν. 15 κάκειθεν οἱ ἔχιδνα ἀπὸ τῆς θερμῆς ἐξελθοῦσα καθῆψεν ἀδελφοὶ ἀκούσαντες τὰ περὶ ἡμῶν ἤλθαν τῆς χειρὸς αὐτοῦ. 4 ὡς δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι εἰς ἀπάντησιν ἡμῖν ἄχρι Ἀππίου φόρου κρεμάμενον τὸ θηρίον ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, καὶ Τριῶν ταβερνῶν, οὓς ἰδὼν ὁ Παῦλος πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον, πάντως φονεύς εὐχαριστήσας τῷ θεῷ ἔλαβε θάρσος. 16 Ὅτε ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος οὗτος ὃν διασωθέντα ἐκ δὲ εἰσήλθομεν εἰς τὴν Ῥώμην, ἐπετράπη τῆς θαλάσσης ἡ δίκη ζῆν οὐκ εἶασεν. 5 ὁ μὲν τῷ Παύλῳ μένειν καθ' ἑαυτὸν σὺν τῷ οὖν ἀποτινάξας τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ ἔπαθεν φυλάσسونτι αὐτὸν στρατιώτῃ. 17 ἐγένετο οὐδὲν κακόν· 6 οἱ δὲ προσεδόκων αὐτὸν δὲ μετὰ ἡμέρας τρεῖς συναλέσασθαι μέλλειν ἐμπιπᾶσθαι ἢ καταπίπτειν ἄφνω αὐτὸν τοὺς ὄντας τῶν Ἰουδαίων πρώτους νεκρόν. ἐπὶ πολὺ δὲ αὐτῶν προσδοκῶντων συνεληθόντων δὲ αὐτῶν ἔλεγεν πρὸς αὐτούς καὶ θεωρούντων μηδὲν ἄτοπον εἰς αὐτὸν ἐγώ, ἄνδρες ἀδελφοί, οὐδὲν ἐναντίον γινόμενον, μεταβαλλόμενοι ἔλεγον αὐτὸν ποιήσας τῷ λαῷ ἢ τοῖς ἔθεσι τοῖς πατρώοις, εἶναι θεόν. 7 ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν τόπον δέσμιος ἐξ Ἱεροσολύμων παρεδόθη ἐν εἰς ἐκεῖνον ὑπῆρχεν χωρία τῷ πρώτῳ τῆς τὰς χεῖρας τῶν Ῥωμαίων, 18 οἵτινες νήσου ὀνόματι Ποπλίῳ, ὃς ἀναδεξάμενος ἀνακρίναντές με ἐβούλοντο ἀπολῦσαι διὰ ἡμᾶς τρεῖς ἡμέρας φιλοφρόνως ἐξένισεν. τὸ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου ὑπάρχειν ἐν 8 ἐγένετο δὲ τὸν πατέρα τοῦ Ποπλίου ἐμοί· 19 ἀντιλεγόντων δὲ τῶν Ἰουδαίων πυρετοῖς καὶ δυσεντερίῳ συνεχόμενον ἠναγκάσθη ἐπικαλέσασθαι Καίσαρα, οὐχ κατακεῖσθαι, πρὸς ὃν ὁ Παῦλος εἰσελθὼν ὡς τοῦ ἔθνους μου ἔχων τι κατηγορεῖν. καὶ προσευξάμενος, ἐπιθείς τὰς χεῖρας 20 διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν παρεκάλεσα αὐτῷ ἰάσατο αὐτόν. 9 τούτου δὲ γενομένου ὑμᾶς ἰδεῖν καὶ προσλαλῆσαι· εἵνεκεν γὰρ καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἐν τῇ νήσῳ ἔχοντες τῆς ἐλπίδος τοῦ Ἰσραὴλ τὴν ἄλυσιν ταύτην ἀσθενείας προσήρχοντο καὶ ἐθεραπεύοντο, περίκειμαι. 21 οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπαν, 10 οἱ καὶ πολλαῖς τιμαῖς ἐτίμησαν ἡμᾶς ἡμεῖς οὔτε γράμματα περὶ σοῦ ἐδεξάμεθα καὶ ἀναγομένοις ἐπέθεντο τὰ πρὸς τὰς ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, οὔτε παραγενόμενός τις χρείας. 11 Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας ἀνήχθημεν τῶν ἀδελφῶν ἀπήγγειλεν ἢ ἐλάλησέν τι ἐν πλοίῳ παρακεχειμακότη ἐν τῇ νήσῳ περὶ σοῦ πονηρόν. 22 ἀξιοῦμεν δὲ παρὰ Ἀλεξανδρίνῳ, παρασήμῳ Διοσκούροις, σοῦ ἀκοῦσαι ἃ φρονεῖς, περὶ μὲν γὰρ 12 καὶ καταχθέντες εἰς Συρακούσας τῆς αἰρέσεως ταύτης γνωστὸν ἡμῖν ἐστὶν ἐπεμείναμεν ἡμέρας τρεῖς, 13 ὅθεν ὅτι πανταχοῦ ἀντιλέγεται. 23 ταξάμενοι

δὲ αὐτῷ ἡμέραν ἦλθον πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν πλείονες, οἷς ἐξετίθετο διαμαρτυρόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ πείθων τε αὐτοὺς περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπὸ τε τοῦ νόμου Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν ἀπὸ πρῶτ' ἕως ἑσπέρας. **24** καὶ οἱ μὲν ἐπείθοντο τοῖς λεγομένοις, οἱ δὲ ἠπίστουν· **25** ἀσύμφωνοι τε ὄντες πρὸς ἀλλήλους ἀπελύοντο, εἰπόντος τοῦ Παύλου ῥῆμα ἐν ὅτι καλῶς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐλάλησεν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πρὸς τοὺς πατέρας ὑμῶν **26** λέγων, πορεύθητι πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον καὶ εἰπόν, ἀκοῆ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε, καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε· **27** ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδιά τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶν βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμυσαν· μήποτε ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσιν καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσιν καὶ ἐπιστρέψωσιν, καὶ ἰάσομαι αὐτούς. **28** γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν ὅτι τοῖς ἔθνεσιν ἀπεστάλη τοῦτο τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ· αὐτοὶ καὶ ἀκούσονται. **30** Ἐνέμεινεν δὲ διετίαν ὅλην ἐν ἰδίῳ μισθώματι, καὶ ἀπεδέχετο πάντας τοὺς εἰσπορευομένους πρὸς αὐτόν, **31** κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ καὶ διδάσκων τὰ περὶ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ μετὰ πάσης παρρησίας ἀκωλύτως.

Προς Ρωμαίους

1 Παῦλος δούλος Χριστοῦ Ἰησοῦ, κλητὸς ἀπόστολος ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον θεοῦ, **2** ὁ προεπηγγείλατο διὰ τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν γραφαῖς ἀγίαις, **3** περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ γενομένου ἐκ σπέρματος Δαυεὶδ κατὰ σάρκα, **4** τοῦ ὀρισθέντος υἱοῦ θεοῦ ἐν δυνάμει κατὰ πνεῦμα ἀγιωσύνης ἐξ ἀναστασεως νεκρῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν, **5** δι' οὗ ἐλάβομεν χάριν καὶ ἀποστολὴν εἰς ὑπακοὴν πίστεως ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, **6** ἐν οἷς ἐστε καὶ ὑμεῖς κλητοὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ, **7** πᾶσιν τοῖς οὐσίς ἐν Ῥώμῃ ἀγαπητοῖς θεοῦ, κλητοῖς ἀγίοις· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. **8** Πρῶτον μὲν εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ περὶ πάντων ὑμῶν, ὅτι ἡ πίστις ὑμῶν καταγγέλλεται ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ. **9** μάρτυς γὰρ μοῦ ἐστὶν ὁ θεός, ᾧ λατρεύω ἐν τῷ πνεύματί μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὡς ἀδιαλείπτως μνησίαν ὑμῶν ποιῶμαι **10** πάντοτε ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, δεόμενος εἶπας ἤδη ποτὲ εὐδοωθῆσομαι ἐν τῷ θελήματι τοῦ θεοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς. **11** ἐπιποθῶ γὰρ ἰδεῖν ὑμᾶς, ἵνα τι μεταδῶ χάρισμα ὑμῖν πνευματικὸν εἰς τὸ στηριχθῆναι ὑμᾶς, **12** τοῦτο δὲ ἐστὶν συνπαρακληθῆναι ἐν ὑμῖν διὰ τῆς ἐν ἀλλήλοις πίστεως ὑμῶν τε καὶ ἐμοῦ. **13** οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι πολλάκις προεθέμην ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἐκωλύθη ἄχρι τοῦ δεῦρο, ἵνα τινὰ καρπὸν σχῶ καὶ ἐν

ὑμῖν καθὼς καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἔθνεσιν. **14** Ἕλλησίν τε καὶ βαρβάρους, σοφοῖς τε καὶ ἀνοήτοις ὀφειλέτης εἰμί· **15** οὕτως τὸ κατ' ἐμὲ πρόθυμον καὶ ὑμῖν τοῖς ἐν Ῥώμῃ εὐαγγελίσασθαι. **16** οὐ γὰρ ἐπαισχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον, δύναμις γὰρ θεοῦ ἐστὶν εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἕλληνι. **17** δικαιοσύνη γὰρ θεοῦ ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτεται ἐκ πίστεως εἰς πίστιν, καθὼς γέγραπται, ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται. **18** Ἀποκαλύπτεται γὰρ ὀργὴ θεοῦ ἀπ' οὐρανοῦ ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων τῶν τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ κατεχόντων, **19** διότι τὸ γνωστὸν τοῦ θεοῦ φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς· ὁ θεὸς γὰρ αὐτοῖς ἐφανερώσεν. **20** τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασιν νοούμενα καθορᾶται, ἢ τε ἀίδιος αὐτοῦ δύναμις καὶ θειότης, εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογήτους (αἰδιος g126) **21** διότι γνόντες τὸν θεὸν οὐχ ὡς θεὸν ἐδόξασαν ἢ ἠὲ χαρίστησαν, ἀλλ' ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδιά. **22** φάσκοντες εἶναι σοφοὶ ἐμωράνθησαν, **23** καὶ ἥλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου θεοῦ ἐν ὁμοιώματι εἰκόνοσ φθαρτοῦ ἀνθρώπου καὶ πετεινῶν καὶ τετραπόδων καὶ ἐρπετῶν. **24** διὸ παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα αὐτῶν ἐν αὐτοῖς, **25** οἵτινες μετήλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει, καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα, ὅς ἐστιν εὐλόγητός εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν. (αιθ)

g165) 26 διὰ τοῦτο παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας· αἶ τε γὰρ θήλειαι αἵτις εἰς τὴν παρὰ φύσιν, 27 ὁμοίως τε καὶ οἱ ἄρρενες ἀφέντες τὴν φυσικὴν χρῆσιν τῆς θηλείας ἐξεκαύθησαν ἐν τῇ ὀρέξει αὐτῶν εἰς ἀλλήλους, ἄρρενες ἐν ἄρρεσιν τὴν ἀσχημοσύνην κατεργαζόμενοι καὶ τὴν ἀντιμισθίαν ἣν ἔδει τῆς πλάνης αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς ἀπολαμβάνοντες. 28 καὶ καθὼς οὐκ ἔδοκίμασαν τὸν θεὸν ὁ θεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν, ποιεῖν τὰ μὴ καθήκοντα, 29 πεπληρωμένους πάσῃ ἀδικίᾳ πονηρίᾳ κακίᾳ πλεονεξίᾳ, μεστοὺς φθόνου φόνου ἔριδος δόλου κακοηθείας, 30 ψιθυριστάς, καταλάλους, θεοστυγεῖς, ὑβριστάς, ὑπερηφάνους, ἀλαζόνας, ἐφευρετὰς κακῶν, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, 31 ἀσυνέτους, ἀσυνθέτους, ἀστόργους, ἀνελεήμονας· 32 οἵτινες τὸ δικαίωμα τοῦ θεοῦ ἐπιγνόντες, ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες ἄξιοι θανάτου εἰσίν, οὐ μόνον αὐτὰ ποιοῦσιν ἀλλὰ καὶ συνευδοκοῦσιν τοῖς πράσσουσιν.

2 Διὸ ἀναπολόγητος εἶ, ὃ ἄνθρωπε πᾶς ὁ κρίνων· ἐν ᾧ γὰρ κρίνεις τὸν ἕτερον, σεαυτὸν κατακρίνεις, τὰ γὰρ αὐτὰ πράσσεις ὁ κρίνων. 2 οἶδαμεν γὰρ ὅτι τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ ἐστὶν κατὰ ἀλήθειαν ἐπὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας. 3 λογίζῃ δὲ τοῦτο, ὃ ἄνθρωπε ὁ κρίνων τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας καὶ ποιῶν αὐτά, ὅτι σὺ ἐκφεύξῃ τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ; 4 ἢ τοῦ πλούτου τῆς χρηστότητος αὐτοῦ καὶ τῆς ἀνοχῆς καὶ τῆς μακροθυμίας καταφρονεῖς, ἀγνοῶν

ὅτι τὸ χρηστὸν τοῦ θεοῦ εἰς μετάνοιαν σε αἵτις εἰς τὴν σκληρότητά σου καὶ ἀμετανόητον καρδίαν θησαυρίζεις σεαυτῷ ὀργὴν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς καὶ ἀποκαλύψεως δικαιοκρισίας τοῦ θεοῦ, 6 ὃς ἀποδώσει ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, 7 τοῖς μὲν καθ' ὑπομονὴν ἔργου ἀγαθοῦ δόξαν καὶ τιμὴν καὶ ἀφθαρσίαν ζητοῦσιν, ζῶν ἀιώνιον (aīōnios g166) 8 τοῖς δὲ ἐξ ἐριθείας καὶ ἀπειθοῦσι τῇ ἀληθείᾳ πειθομένοις δὲ τῇ ἀδικίᾳ, ὀργὴ καὶ θυμὸς. 9 θλίψις καὶ στενοχωρία ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου τοῦ κατεργαζομένου τὸ κακόν, Ἰουδαίου τε πρῶτον καὶ Ἕλληνο· 10 δόξα δὲ καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη παντὶ τῷ ἐργαζομένῳ τὸ ἀγαθόν, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἕλληνι· 11 Οὐ γὰρ ἐστὶν προσωποληψία παρὰ τῷ θεῷ. 12 ὅσοι γὰρ ἀνόμως ἤμαρτον, ἀνόμως καὶ ἀπολοῦνται· καὶ ὅσοι ἐν νόμῳ ἤμαρτον, διὰ νόμου κριθήσονται· 13 οὐ γὰρ οἱ ἀκροαταὶ νόμου δίκαιοι παρὰ τῷ θεῷ, ἀλλ' οἱ ποιηταὶ νόμου δικαιοθήσονται. 14 ὅταν γὰρ ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα φύσει τὰ τοῦ νόμου ποιῶσιν, οὗτοι νόμον μὴ ἔχοντες ἑαυτοῖς εἰσὶν νόμος· 15 οἵτινες ἐνδείκνυνται τὸ ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, συνμαρτυρούσης αὐτῶν τῆς συνειδήσεως καὶ μεταξὺ ἀλλήλων τῶν λογισμῶν κατηγορούντων ἢ καὶ ἀπολογουμένων, 16 ἐν ἡμέρᾳ ὅτε κρινεῖ ὁ θεὸς τὰ κρυπτά τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου διὰ Χριστοῦ Ἰησοῦ. 17 εἰ δὲ σὺ Ἰουδαῖος ἐπονομάζῃ καὶ ἐπαναπαύῃ νόμῳ καὶ καυχᾶσαι ἐν θεῷ 18 καὶ γινώσκεις τὸ θέλημα καὶ δοκιμάζεις τὰ διαφέροντα κατηχούμενος ἐκ τοῦ νόμου, 19 πέποιθάς τε

σεαυτὸν ὀδηγὸν εἶναι τυφλῶν, φῶς τῶν ἐν τί ἐροῦμεν; μὴ ἄδικος ὁ θεὸς ὁ ἐπιφέρων σκότει, 20 παιδευτὴν ἀφρόνων, διδάσκαλον τὴν ὀργήν; κατὰ ἄνθρωπον λέγω. 6 μὴ νηπίων, ἔχοντα τὴν μόρφωσιν τῆς γνώσεως γένοιτο· ἐπεὶ πῶς κρινεῖ ὁ θεὸς τὸν κόσμον; καὶ τῆς ἀληθείας ἐν τῷ νόμῳ. 21 ὁ οὖν 7 εἰ δὲ ἡ ἀλήθεια τοῦ θεοῦ ἐν τῷ ἐμῷ διδάσκων ἕτερον σεαυτὸν οὐ διδάσκει; ὁ ψεύσματι ἐπερίσσευσεν εἰς τὴν δόξαν κηρύσσων μὴ κλέπτειν κλέπτεις; 22 ὁ λέγων αὐτοῦ, τί ἔτι κἀγὼ ὡς ἁμαρτωλὸς κρίνομαι; μὴ μοιχεύειν μοιχεύεις; ὁ βδελυσσόμενος τὰ 8 καὶ μὴ καθὼς βλασφημούμεθα καὶ καθὼς εἰδῶλα ἱεροσυλεῖς; 23 ὃς ἐν νόμῳ καυχᾶσαι, φασὶν τινες ἡμᾶς λέγειν ὅτι ποιήσωμεν διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου τὸν θεὸν τὰ κακὰ ἵνα ἔλθῃ τὰ ἀγαθὰ; ὣν τὸ κρίμα ἀτιμάζεις; 24 τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ θεοῦ δι' ἔνδικόν ἐστιν. 9 Τί οὖν; προεχόμεθα; οὐ ὑμᾶς βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσιν, καθὼς πάντως προητιασάμεθα γὰρ Ἰουδαίους γέγραπται. 25 περιτομὴ μὲν γὰρ ὠφελεῖ ἐὰν τε καὶ Ἑλληνας πάντας ὑφ' ἁμαρτίαν νόμον πράσσης· ἐὰν δὲ παραβάτης νόμου εἶναι, 10 καθὼς γέγραπται ὅτι οὐκ ἔστιν ἦς, ἡ περιτομὴ σου ἀκροβυστία γέγονεν. δίκαιος οὐδὲ εἷς, 11 οὐκ ἔστιν ὁ συνίων, 26 ἐὰν οὖν ἡ ἀκροβυστία τὰ δικαιώματα οὐκ ἔστιν ὁ ἐκζητῶν τὸν θεόν. 12 πάντες τοῦ νόμου φυλάσσει, οὐχ ἡ ἀκροβυστία ἐξέκλιναν, ἅμα ἠχρεώθησαν· οὐκ ἔστιν ὁ αὐτοῦ εἰς περιτομὴν λογισθήσεται; 27 ποιῶν χρηστότητα, οὐκ ἔστιν ἕως ἐνός. 13 καὶ κρινεῖ ἡ ἐκ φύσεως ἀκροβυστία τὸν τάφος ἀνεωγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν, ταῖς νόμον τελοῦσα σὲ τὸν διὰ γράμματος καὶ γλώσσαις αὐτῶν ἐδολιοῦσαν, ἰὸς ἀσπίδων περιτομῆς παραβάτην νόμου. 28 οὐ γὰρ ὁ ὑπὸ τὰ χεῖλη αὐτῶν, 14 ὣν τὸ στόμα ἀρᾶς ἐν τῷ φανερωῖ Ἰουδαῖός ἐστιν, οὐδὲ ἡ ἐν καὶ πικρίας γέμει· 15 ὀξεῖς οἱ πόδες αὐτῶν τῷ φανερωῖ ἐν σαρκὶ περιτομῇ· 29 ἀλλ' ὁ ἐν ἐκχέαι αἷμα, 16 σύντριμμα καὶ ταλαιπωρία τῷ κρυπτῷ Ἰουδαῖος, καὶ περιτομὴ καρδίας ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν, 17 καὶ ὁδὸν εἰρήνης ἐν πνεύματι οὐ γράμματι, οὐ ὁ ἔπαινος οὐκ οὐκ ἔγνωσαν. 18 οὐκ ἔστιν φόβος θεοῦ ἐξ ἀνθρώπων ἀλλ' ἐκ τοῦ θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. 19 οἴδαμεν

3 Τί οὖν τὸ περισσὸν τοῦ Ἰουδαίου, ἡ δὲ ὅτι ὅσα ὁ νόμος λέγει τοῖς ἐν τῷ τίς ἡ ὠφέλεια τῆς περιτομῆς; 2 πολὺ νόμῳ λαλεῖ, ἵνα πᾶν στόμα φραγῆ καὶ κατὰ πάντα τρόπον. πρῶτον μὲν γὰρ ὅτι ὑπόδικος γένηται πᾶς ὁ κόσμος τῷ θεῷ· 20 ἐπιστεύθησαν τὰ λόγια τοῦ θεοῦ. 3 τί γὰρ διότι ἐξ ἔργων νόμου οὐ δικαιωθήσεται εἰ ἠπίστησάν τινες; μὴ ἡ ἀπιστία αὐτῶν πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ, διὰ γὰρ νόμου τὴν πίστιν τοῦ θεοῦ καταργήσῃ; 4 μὴ ἐπίγνωσις ἁμαρτίας. 21 Νυνὶ δὲ χωρὶς νόμου δικαιοσύνη θεοῦ πεφανέρωται, γένειτο· γινέσθω δὲ ὁ θεὸς ἀληθής, πᾶς δὲ μαρτυρουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν ἄνθρωπος ψεύστης, καθάπερ γέγραπται, προφητῶν, 22 δικαιοσύνη δὲ θεοῦ διὰ ὅπως ἂν δικαιωθῆς ἐν τοῖς λόγοις σου πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς πάντας τοὺς καὶ νικῆσεις ἐν τῷ κρίνεσθαί σε. 5 εἰ δὲ ἡ πιστεύοντας· οὐ γὰρ ἐστιν διαστολή· 23 ἀδικία ἡμῶν θεοῦ δικαιοσύνην συνίστησιν,

πάντες γὰρ ἥμαρτον καὶ ὑστεροῦνται τῆς ἀμαρτίας· **8** μακάριος ἀνὴρ οὗ οὐ μὴ δόξης τοῦ θεοῦ, **24** δικαιούμενοι δωρεὰν λογίσηται κύριος ἀμαρτίαν. **9** ὁ μακαρισμὸς τῇ αὐτοῦ χάριτι διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως οὖν οὗτος ἐπὶ τὴν περιτομὴν ἢ καὶ ἐπὶ τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· **25** ὃν προέθετο τὴν ἀκροβυστίαν; λέγομεν γάρ, ἐλογίσθη ὁ θεὸς ἰλαστήριον διὰ πίστεως ἐν τῷ τῷ Ἀβραάμ ἢ πίστις εἰς δικαιοσύνην. αὐτοῦ αἵματι εἰς ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης **10** πῶς οὖν ἐλογίσθη; ἐν περιτομῇ ὄντι αὐτοῦ διὰ τὴν πάρεσιν τῶν προγεγονότων ἢ ἐν ἀκροβυστίᾳ; οὐκ ἐν περιτομῇ ἀλλ' ἀμαρτημάτων **26** ἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ θεοῦ, ἐν ἀκροβυστίᾳ· **11** καὶ σημεῖον ἔλαβεν πρὸς τὴν ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ περιτομῆς, σφραγίδα τῆς δικαιοσύνης τῆς ἐν τῷ νῦν καιρῷ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν δίκαιον πίστεως τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ, εἰς τὸ εἶναι καὶ δικαιούντα τὸν ἐκ πίστεως Ἰησοῦ. **27** αὐτὸν πατέρα πάντων τῶν πιστευόντων Ποῦ οὖν ἡ καύχησις; ἐξεκλείσθη. διὰ ποίου δι' ἀκροβυστίας, εἰς τὸ λογισθῆναι αὐτοῖς νόμου; τῶν ἔργων; οὐχὶ, ἀλλὰ διὰ νόμου δικαιοσύνην, **12** καὶ πατέρα περιτομῆς τοῖς πίστεως. **28** λογιζόμεθα γὰρ δικαιουῖσθαι οὐκ ἐκ περιτομῆς μόνον ἀλλὰ καὶ τοῖς πίστει ἄνθρωπον χωρὶς ἔργων νόμου. **29** ἢ στοιχοῦσιν τοῖς ἴχνεσιν τῆς ἐν ἀκροβυστίᾳ Ἰουδαίων ὁ θεὸς μόνον; οὐχὶ καὶ ἐθνῶν; ναὶ πίστεως τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ. **13** οὐ καὶ ἐθνῶν, **30** εἴπερ εἷς ὁ θεός, ὃς δικαιώσει γὰρ διὰ νόμου ἢ ἐπαγγελία τῷ Ἀβραάμ ἢ τῷ περιτομῆν ἐκ πίστεως καὶ ἀκροβυστίαν διὰ σπέρματι αὐτοῦ, τὸ κληρονόμον αὐτὸν εἶναι τῆς πίστεως. **31** νόμον οὖν καταργοῦμεν κόσμου, ἀλλὰ διὰ δικαιοσύνης πίστεως· **14** διὰ τῆς πίστεως; μὴ γένοιτο, ἀλλὰ νόμον εἰ γὰρ οἱ ἐκ νόμου κληρονόμοι, κεκένωται ἰσχύοντες. **15** ὁ

4 Τί οὖν ἐροῦμεν εὐρηκέναι Ἀβραάμ τὸν προπάτορα ἡμῶν κατὰ σάρκα; **2** εἰ γὰρ Ἀβραάμ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἔχει καύχημα· ἀλλ' οὐ πρὸς θεόν. **3** τί γὰρ ἡ γραφὴ λέγει; ἐπίστευσεν δὲ Ἀβραάμ τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. **4** τῷ δὲ ἐργαζομένῳ ὁ μισθὸς οὐ λογίζεται κατὰ χάριν ἀλλὰ κατὰ ὀφείλημα· **5** τῷ δὲ μὴ ἐργαζομένῳ, πιστεύοντι δὲ ἐπὶ τὸν δικαιούντα τὸν ἀσεβῆν, λογίζεται ἡ πίστις αὐτοῦ εἰς δικαιοσύνην, **6** καθάπερ καὶ Δαυεὶδ λέγει τὸν μακαρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου ᾧ ὁ θεὸς λογίζεται δικαιοσύνην χωρὶς ἔργων, **7** μακάριοι ὧν ἀφέθησαν αἰ ἀνομίαι καὶ ὧν ἐπεκαλύφθησαν αἰ

γὰρ νόμος ὄργην κατεργάζεται· οὐ δὲ οὐκ ἔστιν νόμος, οὐδὲ παράβασις. **16** διὰ τοῦτο ἐκ πίστεως, ἵνα κατὰ χάριν, εἰς τὸ εἶναι βεβαίαν τὴν ἐπαγγελίαν παντὶ τῷ σπέρματι, οὐ τῷ ἐκ τοῦ νόμου μόνον ἀλλὰ καὶ τῷ ἐκ πίστεως Ἀβραάμ ὅς ἐστιν πατὴρ πάντων ἡμῶν, **17** καθὼς γέγραπται ὅτι πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέθεικά σε κατέναντι οὗ ἐπίστευσεν θεοῦ τοῦ ζωοποιοῦντος τοὺς νεκροὺς καὶ καλοῦντος τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα· **18** ὃς παρ' ἐλπίδα ἐπ' ἐλπίδι ἐπίστευσεν εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸν πατέρα πολλῶν ἐθνῶν κατὰ τὸ εἰρημένον, οὕτως ἔσται τὸ σπέρμα σου· **19** καὶ μὴ ἀσθενήσας τῇ πίστει κατενόησεν τὸ ἑαυτοῦ σῶμα νεκρωμένον, ἑκατονταετῆς

που υπάρχουν, και τὴν νέκρωσιν τῆς μήτρας Σάρρας· **20** εἰς δὲ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ θεοῦ οὐ διεκρίθη τῇ ἀπιστίᾳ ἀλλ' ἐνεδυναμώθη τῇ πίστει, δούς δόξαν τῷ θεῷ **21** και πληροφορηθεὶς ὅτι ὁ ἐπήγγελται δυνατός ἐστιν και ποιῆσαι. **22** διὸ και ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. **23** οὐκ ἐγράφη δὲ δι' αὐτὸν μόνον ὅτι ἐλογίσθη αὐτῷ, **24** ἀλλὰ και δι' ἡμᾶς οἷς μέλλει λογιζέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν ἐπὶ τὸν ἐγείραντα Ἰησοῦν τὸν κύριον ἡμῶν ἐκ νεκρῶν, **25** ὃς παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν και ἠγέρθη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν.

5 Δικαιωθέντες οὖν ἐκ πίστεως εἰρήνην ἔχωμεν πρὸς τὸν θεὸν διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, **2** δι' οὗ και τὴν προσαγωγὴν ἐσχίκαμεν τῇ πίστει εἰς τὴν χάριν ταύτην ἐν ἣ ἑστήκαμεν, και καυχώμεθα ἐπ' ἐλπίδι τῆς δόξης τοῦ θεοῦ. **3** οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ και καυχώμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν, εἰδότες ὅτι ἡ θλίψις ὑπομονὴν κατεργάζεται, **4** ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμὴν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα· **5** ἡ δὲ ἐλπίς οὐ κατασχύνει, ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ ἐκκέχυται ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ πνεύματος ἁγίου τοῦ δοθέντος ἡμῖν, **6** ἔτι γὰρ Χριστὸς ὄντων ἡμῶν ἀσθενῶν ἔτι κατὰ καιρὸν ὑπὲρ ἀσεβῶν ἀπέθανεν. **7** μόλις γὰρ ὑπὲρ δικαίου τις ἀποθανεῖται· ὑπὲρ γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ τάχα τις και τολμᾷ ἀποθανεῖν· **8** συνίστησιν δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀγάπην εἰς ἡμᾶς ὁ θεὸς ὅτι ἔτι ἀμαρτωλῶν ὄντων ἡμῶν Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανεν. **9** πολλῶν οὖν μᾶλλον δικαιωθέντες νῦν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ σωθησόμεθα δι' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὀργῆς. **10** εἰ γὰρ ἐχθροὶ ὄντες κατηλλάγημεν τῷ θεῷ

διὰ τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῶν μᾶλλον καταλλαγέμεθα σωθησόμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ· **11** οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ και ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ νῦν τὴν καταλλαγὴν ἐλάβομεν. **12** Διὰ τοῦτο ὡσπερ δι' ἑνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰς τὸν κόσμον διήλθεν, ἐφ' ᾧ πάντες ἡμαρτον νόμου ἁμαρτία ἦν ἐν κόσμῳ, ἁμαρτία δὲ οὐκ ἔλλογεῖται μὴ ὄντος νόμου· **14** ἀλλὰ ἐβασίλευσεν ὁ θάνατος ἀπὸ Ἀδάμ μέχρι Μωϋσέως και ἐπὶ τοὺς μὴ ἁμαρτήσαντας ἐπὶ τῷ ὁμοιώματι τῆς παραβάσεως Ἀδάμ, ὅς ἐστιν τύπος τοῦ μέλλοντος. **15** ἀλλ' οὐχ ὡς τὸ παράπτωμα, οὕτως και τὸ χάρισμα· εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἐνὸς παραπτώματι οἱ πολλοὶ ἀπέθανον, πολλῶν μᾶλλον ἡ χάρις τοῦ θεοῦ και ἡ δωρεὰ ἐν χάριτι τῇ τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς πολλοὺς ἐπερίσσευσεν. **16** και οὐχ ὡς δι' ἑνὸς ἁμαρτήσαντος τὸ δῶρημα· τὸ μὲν γὰρ κρίμα ἐξ ἑνὸς εἰς κατάκριμα, τὸ δὲ χάρισμα ἐκ πολλῶν παραπτωμάτων εἰς δικαίωμα. **17** εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἐνὸς παραπτώματι ὁ θάνατος ἐβασίλευσεν διὰ τοῦ ἐνός, πολλῶν μᾶλλον οἱ τὴν περισσεΐαν τῆς χάριτος και τῆς δωρεᾶς τῆς δικαιοσύνης λαμβάνοντες ἐν ζωῇ βασιλεύσουσιν διὰ τοῦ ἐνός Ἰησοῦ Χριστοῦ. **18** Ἄρα οὖν ὡς δι' ἑνὸς παραπτώματος εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς κατάκριμα, οὕτως και δι' ἑνός δικαίωματος εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς δικαίωσιν ζωῆς· **19** ὡσπερ γὰρ διὰ τῆς παρακοῆς τοῦ ἐνός ἀνθρώπου ἁμαρτωλοὶ

κατεστάθησαν οί πολλοί, οὕτως και διὰ τῆς ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σώματι εἰς ὑπακοῆς τοῦ ἐνός δίκαιοι κατασταθήσονται τὸ ὑπακούειν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ, **13** οἱ πολλοί. **20** νόμος δὲ παρεισηλθεν ἵνα μηδὲ παριστάνετε τὰ μέλη ὑμῶν ὅπλα πλεονάση τὸ παράπτωμα· οὐ δὲ ἐπλεόνασεν ἀδικίας τῇ ἁμαρτία, ἀλλὰ παραστήσατε ἡ ἁμαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις, **21** ἑαυτοὺς τῷ θεῷ ὡσεὶ ἐκ νεκρῶν ζῶντας ἵνα ὡσπερ ἐβασίλευσεν ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ και τὰ μέλη ὑμῶν ὅπλα δικαιοσύνης τῷ θανάτῳ, οὕτως και ἡ χάρις βασιλεύσῃ διὰ θεῷ. **14** ἁμαρτία γὰρ ὑμῶν οὐ κυριεύσει, οὐ γὰρ ἔστε ὑπὸ νόμον ἀλλὰ ὑπὸ χάριν. **15** Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. (aiōnios g166) Τί οὖν; ἁμαρτήσωμεν ὅτι οὐκ ἔσμεν ὑπὸ νόμον ἀλλὰ ὑπὸ χάριν; μὴ γένοιτο. **16** οὐκ οἴδατε ὅτι ᾧ παριστάνετε ἑαυτοὺς δούλους εἰς ὑπακοήν, δοῦλοί ἐστε ᾧ ὑπακούετε, ἥτοι ἁμαρτίας εἰς θάνατον ἢ ὑπακοῆς εἰς δικαιοσύνην; **17** χάρις δὲ τῷ θεῷ ὅτι ἦτε δοῦλοι τῆς ἁμαρτίας ὑπηκούσατε δὲ ἐκ καρδίας εἰς ὃν παρεδόθητε τύπον διδαχῆς, **18** ἐλευθερωθέντες δὲ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας ἐδουλώθητε τῇ δικαιοσύνῃ; **19** ἀνθρώπινον λέγω διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς ὑμῶν. ὡσπερ γὰρ παρεστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ ἀκαθαρσίᾳ και τῇ ἀνομίᾳ εἰς τὴν ἀνομίαν, οὕτως νῦν παραστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ δικαιοσύνῃ εἰς ἀγιασμόν. **20** ὅτε γὰρ δοῦλοι ἦτε τῆς ἁμαρτίας, ἐλεύθεροι ἦτε τῇ δικαιοσύνῃ. **21** τίνα οὖν καρπὸν εἶχετε τότε ἐφ' οἷς νῦν ἐπαισχύνεσθε; τὸ γὰρ τέλος ἐκείνων θάνατος. **22** νυνὶ δέ, ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας δουλωθέντες δὲ τῷ θεῷ, ἔχετε τὸν καρπὸν ὑμῶν εἰς ἀγιασμόν, τὸ δὲ τέλος ζῶντων αἰώνιον. (aiōnios g166) **23** τὰ γὰρ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος, τὸ δὲ χάρισμα τοῦ θεοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν. (aiōnios g166)

6 Τί οὖν ἐροῦμεν; ἐπιμένωμεν τῇ ἁμαρτία, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσῃ; **2** μὴ γένοιτο· οἵτινες ἀπεθάνομεν τῇ ἁμαρτία, πῶς ἔτι ζήσομεν ἐν αὐτῇ; **3** ἢ ἀγνοεῖτε ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν; **4** συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα ὡσπερ ἡγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ πατρὸς, οὕτως και ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν. **5** εἰ γὰρ σύμφυτοι γεγόναμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἀλλὰ και τῆς ἀναστάσεως ἐσόμεθα· **6** τοῦτο γινώσκοντες, ὅτι ὁ παλαιὸς ἡμῶν ἄνθρωπος συνεσταυρώθη, ἵνα καταργηθῇ τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτίας, τοῦ μηκέτι δουλεύειν ἡμᾶς τῇ ἁμαρτία· **7** ὁ γὰρ ἀποθανὼν δεδικαίωται ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας. **8** εἰ δὲ ἀπεθάνομεν σὺν Χριστῷ, πιστεύομεν ὅτι και συζήσομεν αὐτῷ· **9** εἰδότες ὅτι Χριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν οὐκέτι ἀποθνήσκει, θάνατος αὐτοῦ οὐκέτι κυριεύει. **10** ὁ γὰρ ἀπέθανεν, τῇ ἁμαρτία ἀπέθανεν ἐφάπαξ· ὁ δὲ ζῆ, ζῆ τῷ θεῷ. **11** οὕτως και ὑμεῖς λογίζεσθε ἑαυτοὺς εἶναι νεκροὺς μὲν τῇ ἁμαρτία ζῶντας δὲ τῷ θεῷ **7** ἢ ἀγνοεῖτε, ἀδελφοί, γινώσκουσιν γὰρ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. **12** μὴ οὖν βασιλευέτω νόμον λαλῶ, ὅτι ὁ νόμος κυριεύει τοῦ

ἀνθρώπου ἐφ' ὅσον χρόνον ζῆ; 2 ἡ γὰρ ἁμαρτία, ἵνα φανῆ ἁμαρτία, διὰ τοῦ ἀγαθοῦ ὑπανδρος γυνὴ τῷ ζῶντι ἀνδρὶ δέδεται μοι κατεργαζομένη θάνατον· ἵνα γένηται νόμῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ, κατήργηται καθ' ὑπερβολὴν ἁμαρτωλὸς ἢ ἁμαρτία διὰ ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἀνδρός. 3 ἄρα οὖν τῆς ἐντολῆς. 14 οἴδαμεν γὰρ ὅτι ὁ νόμος ζῶντος τοῦ ἀνδρός μοιχαλὶς χρηματίζει πνευματικός ἐστιν· ἐγὼ δὲ σάρκινός εἰμι, ἐὰν γένηται ἀνδρὶ ἐτέρῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ πεπραμένος ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν. 15 ὁ γὰρ ὁ ἀνὴρ, ἐλευθέρῳ ἐστὶν ἀπὸ τοῦ νόμου, κατεργάζομαι οὐ γινώσκω· οὐ γὰρ ὁ θέλω τοῦ μὴ εἶναι αὐτὴν μοιχαλίδα γενομένην τοῦτο πράσσω, ἀλλ' ὁ μισῶ τοῦτο ποιῶ. ἀνδρὶ ἐτέρῳ. 4 ὥστε, ἀδελφοί μου, καὶ 16 εἰ δὲ ὁ οὐ θέλω τοῦτο ποιῶ, σύμφημι ὑμεῖς ἐθανατώθητε τῷ νόμῳ διὰ τοῦ τῷ νόμῳ ὅτι καλός. 17 νυνὶ δὲ οὐκέτι σώματος τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ γενέσθαι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ ἀλλὰ ἡ ἐνοικοῦσα ὑμᾶς ἐτέρῳ, τῷ ἐκ νεκρῶν ἐγερθέντι, ἵνα ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία. 18 οἶδα γὰρ ὅτι οὐκ καρποφορήσωμεν τῷ θεῷ. 5 ὅτε γὰρ ἦμεν οἰκεῖ ἐν ἐμοί, τοῦτ' ἔστιν ἐν τῇ σαρκί μου, ἐν τῇ σαρκί, τὰ παθήματα τῶν ἁμαρτιῶν ἀγαθόν· τὸ γὰρ θέλῃν παράκειται μοι, τὸ τὰ διὰ τοῦ νόμου ἐνηργεῖτο ἐν τοῖς μέλεσιν δὲ κατεργάζεσθαι τὸ καλὸν οὐ· 19 οὐ γὰρ ὁ ἡμῶν εἰς τὸ καρποφορῆσαι τῷ θανάτῳ· θέλω ποιῶ ἀγαθόν, ἀλλὰ ὁ οὐ θέλω κακὸν 6 νυνὶ δὲ κατηργήθημεν ἀπὸ τοῦ νόμου, τοῦτο πράσσω. 20 εἰ δὲ ὁ οὐ θέλω ἐγὼ τοῦτο ἀποθανόντες ἐν ᾧ κατειχόμεθα, ὥστε ποιῶ, οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ ἀλλὰ δουλεύειν ἡμᾶς ἐν καινότητι πνεύματος ἢ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία. 21 εὐρίσκω καὶ οὐ παλαιότητι γράμματος. 7 Τί οὖν ἄρα τὸν νόμον τῷ θέλοντι ἐμοὶ ποιεῖν τὸ ἐροῦμεν; ὁ νόμος ἁμαρτία; μὴ γένοιτο· ἀλλὰ καλὸν ὅτι ἐμοὶ τὸ κακὸν παράκειται· 22 τὴν ἁμαρτίαν οὐκ ἔγνω εἰ μὴ διὰ νόμου, συνήδομαι γὰρ τῷ νόμῳ τοῦ θεοῦ κατὰ τὸν τὴν τε γὰρ ἐπιθυμίαν οὐκ ᾔδειν εἰ μὴ ὁ ἔσω ἄνθρωπον, 23 βλέπω δὲ ἕτερον νόμον νόμος ἔλεγεν, οὐκ ἐπιθυμήσεις. 8 ἀφορμὴν ἐν τοῖς μέλεσιν μου ἀντιστρατεύομενον τῷ δὲ λαβοῦσα ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς νόμῳ τοῦ νοός μου καὶ αἰχμαλωτίζοντά με κατηργάσατο ἐν ἐμοὶ πᾶσαν ἐπιθυμίαν· ἐν τῷ νόμῳ τῆς ἁμαρτίας τῷ ὄντι ἐν τοῖς χωρὶς γὰρ νόμου ἁμαρτία νεκρά. 9 ἐγὼ μέλεσιν μου. 24 ταλαίπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος δὲ ἔζων χωρὶς νόμου ποτέ· ἐλθούσης δὲ τίς με ρύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τῆς ἐντολῆς ἢ ἁμαρτία ἀνέζησεν, 10 ἐγὼ τούτου; 25 χάρις δὲ τῷ θεῷ διὰ Ἰησοῦ δὲ ἀπέθανον, καὶ εὐρέθη μοι ἡ ἐντολὴ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. ἄρα οὖν αὐτὸς ἢ εἰς ζωὴν αὕτη εἰς θάνατον· 11 ἢ γὰρ ἐγὼ τῷ νοί δουλεύω νόμῳ θεοῦ, τῇ δὲ ἁμαρτία ἀφορμὴν λαβοῦσα διὰ τῆς ἐντολῆς σαρκὶ νόμῳ ἁμαρτίας.

ἐξηπάτησέν με καὶ δι' αὐτῆς ἀπέκτεινεν. 12 **8** Οὐδὲν ἄρα νῦν κατάκριμα τοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 2 ὁ γὰρ νόμος τοῦ πνεύματος τῆς ζωῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἠλευθέρωσέν με ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ

θανάτου. 3 τὸ γὰρ ἀδύνατον τοῦ νόμου, θεοῦ. 17 εἰ δὲ τέκνα, καὶ κληρονόμοι ἐν ᾧ ἠσθένει διὰ τῆς σαρκός, ὁ θεὸς τὸν κληρονόμοι μὲν θεοῦ, συνκληρονόμοι ἑαυτοῦ υἱὸν πέμψας ἐν ὁμοιώματι σαρκός δὲ Χριστοῦ, εἶπερ συνπάσχομεν ἴνα καὶ ἁμαρτίας καὶ περὶ ἁμαρτίας κατέκρινεν τὴν συνδοξασθῶμεν. 18 Λογίζομαι γὰρ ὅτι οὐκ ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί, 4 ἴνα τὸ δικαίωμα ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς τοῦ νόμου πληρωθῇ ἐν ἡμῖν τοῖς μὴ κατὰ τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι σάρκα περιπατοῦσιν ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα. εἰς ἡμᾶς. 19 ἡ γὰρ ἀποκαρδοκία τῆς 5 οἱ γὰρ κατὰ σάρκα ὄντες τὰ τῆς σαρκός κτίσεως τὴν ἀποκάλυψιν τῶν υἱῶν τοῦ φρονοῦσιν, οἱ δὲ κατὰ πνεῦμα τὰ τοῦ θεοῦ ἀπεκδέχεται. 20 τῇ γὰρ ματαιότητι ἡ πνεύματος. 6 τὸ γὰρ φρόνημα τῆς σαρκός κτίσις ὑπετάγη, οὐχ ἔκοῦσα ἀλλὰ διὰ τὸν θάνατος, τὸ δὲ φρόνημα τοῦ πνεύματος ὑποτάξαντα, ἐφ' ἐλπίδι 21 διότι καὶ αὐτὴ ἡ ζωὴ καὶ εἰρήνη. 7 διότι τὸ φρόνημα τῆς κτίσις ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ τῆς δουλίας σαρκός ἔχθρα εἰς θεόν, τῷ γὰρ νόμῳ τοῦ τῆς φθορᾶς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης θεοῦ οὐχ ὑποτάσσεται, οὐδὲ γὰρ δύναται τῶν τέκνων τοῦ θεοῦ. 22 οἶδαμεν γὰρ ὅτι 8 οἱ δὲ ἐν σαρκί ὄντες θεῷ ἀρέσαι οὐ πᾶσα ἡ κτίσις συστενάζει καὶ συνωδίνει δύνανται. 9 ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐστὲ ἐν σαρκί ἄχρι τοῦ νῦν. 23 οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ἀλλὰ ἐν πνεύματι, εἶπερ πνεῦμα θεοῦ οἰκεῖ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ πνεύματος ἔχοντες ἡμεῖς ἐν ὑμῖν. εἰ δὲ τις πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, καὶ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς στενάζομεν υἰοθεσίαν οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ. 10 εἰ δὲ Χριστὸς ἐν ἀπεκδεχόμενοι, τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ ὑμῖν, τὸ μὲν σῶμα νεκρὸν διὰ ἁμαρτίαν, σώματος ἡμῶν. 24 τῇ γὰρ ἐλπίδι ἐσώθημεν τὸ δὲ πνεῦμα ζωὴ διὰ δικαιοσύνην. 11 εἰ ἐλπίς δὲ βλεπομένη οὐκ ἔστιν ἐλπίς· ὁ δὲ τὸ πνεῦμα τοῦ ἐγεύραντος τὸν Ἰησοῦν γὰρ βλέπει τίς, τί καὶ ἐλπίζει; 25 εἰ δὲ ἐκ νεκρῶν οἰκεῖ ἐν ὑμῖν, ὁ ἐγεύρας ἐκ ὁ οὐ βλέπομεν ἐλπίζομεν, δι' ὑπομονῆς νεκρῶν Χριστὸν Ἰησοῦν ζωοποιήσει καὶ τὰ ἀπεκδεχόμεθα. 26 Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ θνητὰ σώματα ὑμῶν διὰ τοῦ ἐνοικοῦντος πνεύματος συναντιλαμβάνεται τῇ ἀσθενείᾳ αὐτοῦ πνεύματος ἐν ὑμῖν. 12 Ἄρα οὖν, ἡμῶν τὸ γὰρ τί προσευξώμεθα καθὸ ἀδελφοί, ὀφειλέται ἐσμέν, οὐ τῇ σαρκί τοῦ δεῖ οὐκ οἶδαμεν, ἀλλὰ αὐτὸ τὸ πνεῦμα κατὰ σάρκα ζῆν. 13 εἰ γὰρ κατὰ σάρκα ζῆτε ὑπερεντυγχάνει στεναγμοῖς ἀλαλήτοις. 27 μέλλετε ἀποθνήσκειν, εἰ δὲ πνεύματι τὰς ὁ δὲ ἐραυνῶν τὰς καρδίας οἶδεν τί τὸ πράξεις τοῦ σώματος θανατοῦτε ζήσεσθε. φρόνημα τοῦ πνεύματος, ὅτι κατὰ θεὸν 14 ὅσοι γὰρ πνεύματι θεοῦ ἄγονται, οὗτοι ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἀγίων. 28 οἶδαμεν δὲ ὅτι υἱοὶ εἰσιν θεοῦ. 15 οὐ γὰρ ἐλάβετε πνεῦμα τοῖς ἀγαπῶσιν τὸν θεὸν πάντα συνεργεῖ δουλίας πάλιν εἰς φόβον, ἀλλὰ ἐλάβετε εἰς ἀγαθόν, τοῖς κατὰ πρόθεσιν κλητοῖς πνεῦμα υἰοθεσίας, ἐν ᾧ κράζομεν, Ἄββᾶ οὔσιν. 29 ὅτι οὐς προέγνω, καὶ προώρισεν ὁ πατήρ. 16 αὐτὸ τὸ πνεῦμα συναρτυρεῖ συμμόρφους τῆς εἰκόνος τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, τῷ πνεύματι ἡμῶν ὅτι ἐσμέν τέκνα εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πρωτότοκον ἐν πολλοῖς

ἀδελφοῖς· **30** οὐς δὲ προώρισεν, τούτους καὶ οἱ πατέρες, καὶ ἐξ ὧν ὁ Χριστὸς τὸ κατὰ ἐκάλεσεν· καὶ οὐς ἐκάλεσεν, τούτους καὶ σάρκα· ὁ ὢν ἐπὶ πάντων θεὸς εὐλογητὸς εἰς ἐδικαίωσεν· οὐς δὲ ἐδικαίωσεν, τούτους καὶ τοὺς αἰῶνας, ἀμήν. (αἰθῆ γ165) **6** Οὐχ οἶον δὲ ἐδόξασεν. **31** Τί οὖν ἐροῦμεν πρὸς ταῦτα; ὅτι ἐκπέπτωκεν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ. οὐ γὰρ εἰ ὁ θεὸς ὑπὲρ ἡμῶν, τίς καθ' ἡμῶν; **32** πάντες οἱ ἐξ Ἰσραὴλ, οὗτοι Ἰσραὴλ· **7** οὐδ' ὅς γε τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ ὅτι εἰσὶν σπέρμα Ἀβραάμ, πάντες τέκνα, ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτόν, ἀλλ', ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεται σοι σπέρμα. πῶς οὐχὶ καὶ σὺν αὐτῷ τὰ πάντα ἡμῖν **8** τοῦτ' ἔστιν, οὐ τὰ τέκνα τῆς σαρκὸς χαρίζεται; **33** τίς ἐγκαλέσει κατὰ ἐκλεκτῶν ταῦτα τέκνα τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τέκνα θεοῦ; θεὸς ὁ δικαίων· **34** τίς ὁ κατακρινῶν; τῆς ἐπαγγελίας λογίζεται εἰς σπέρμα· **9** Χριστὸς Ἰησοῦς ὁ ἀποθανών, μᾶλλον δὲ ἐπαγγελίας γὰρ ὁ λόγος οὗτος, κατὰ τὸν ἐγερθεὶς, ὃς ἐστὶν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ, ὃς καὶ καιρὸν τοῦτον ἐλεύσομαι καὶ ἔσται τῇ ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν. **35** τίς ἡμᾶς χωρίσει Σάρρα υἱός. **10** οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ; θλίψις ἢ Ῥεβέκκα ἐξ ἐνὸς κοίτην ἔχουσα, Ἰσαὰκ τοῦ στενοχωρία ἢ διωγμὸς ἢ λιμὸς ἢ γυμνότης πατρὸς ἡμῶν· **11** μήπω γὰρ γεννηθέντων ἢ κίνδυνος ἢ μάχαιρα; **36** καθὼς γέγραπται μηδὲ πραξάντων τι ἀγαθὸν ἢ φαῦλον, ἴνα ἢ ὅτι ἔνεκεν σοῦ θανατούμεθα ὅλην τὴν κατ' ἐκλογὴν πρόθεσις τοῦ θεοῦ μένη, οὐκ ἡμέραν, ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς. ἐξ ἔργων ἀλλ' ἐκ τοῦ καλοῦντος, **12** ἐρρέθη **37** ἀλλ' ἐν τούτοις πᾶσιν ὑπερνικῶμεν διὰ αὐτῆ ὅτι ὁ μείζων δουλεύσει τῷ ἐλάσσονι, τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς. **38** πέπεισμαι γὰρ ὅτι **13** καθὼς γέγραπται, τὸν Ἰακώβ ἠγάπησα, οὔτε θάνατος οὔτε ζωὴ οὔτε ἄγγελοι οὔτε τὸν δὲ Ἡσαὺ ἐμίσησα. **14** Τί οὖν ἐροῦμεν; ἀρχαὶ οὔτε ἐνεστῶτα οὔτε μέλλοντα οὔτε μὴ ἀδικία παρὰ τῷ θεῷ; μὴ γένοιτο. **15** τῷ δυνάμεις **39** οὔτε ὑψωμα οὔτε βάθος οὔτε Μωϋσεῖ γὰρ λέγει· ἐλεήσω ὃν ἂν ἐλεῶ, καὶ τις κτίσις ἐτέρα δυνήσεται ἡμᾶς χωρίσαι οἰκτειρήσω ὃν ἂν οἰκτείρω. **16** ἄρα οὖν οὐ ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ θεοῦ τῆς ἐν Χριστῷ τοῦ θέλοντος οὐδὲ τοῦ τρέχοντος, ἀλλὰ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν. τοῦ ἐλεῶντος θεοῦ. **17** λέγει γὰρ ἡ γραφὴ τῷ Φαραῶ ὅτι εἰς αὐτὸ τοῦτο ἐξήγειρά τῷ Φαραῶ ὅτι εἰς αὐτὸ τοῦτο ἐξήγειρά σε ὅπως ἐνδείξωμαι ἐν σοὶ τὴν δύναμίν μου, καὶ ὅπως διαγγελῆ τὸ ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῆ. **18** ἄρα οὖν ὃν θέλει ἐλεεῖ, ὃν δὲ θέλει σκληρύνει. **19** Ἐρεῖς μοι οὖν, τί ἔτι μέμφεται; τῷ γὰρ βουλήματι αὐτοῦ τίς ἀνθέστηκεν; **20** ὦ ἄνθρωπε, μενοῦνγε σὺ τίς εἶ ὁ ἀνταποκρινόμενος τῷ θεῷ; μὴ ἐρεῖ τὸ πλάσμα τῷ πλάσαντι, τί με ἐποίησας οὕτως; **21** ἢ οὐκ ἔχει ἐξουσίαν ὁ κεραμεὺς

9 Ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ, οὐ ψεύδομαι, συνμαρτυρούσης μοι τῆς συνειδήσεώς μου ἐν πνεύματι ἀγίῳ, **2** ὅτι λύπη μοί ἐστιν μεγάλη καὶ ἀδιάλειπτος ὀδύνη τῇ καρδίᾳ μου. **3** ἠυχόμην γὰρ ἀνάθεμα εἶναι αὐτὸς ἐγὼ ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν μου τῶν συγγενῶν μου κατὰ σάρκα, **4** οἵτινες εἰσὶν Ἰσραηλεῖται, ὧν ἡ υἰοθεσία καὶ ἡ δόξα καὶ αἱ διαθήκαι καὶ ἡ νομοθεσία καὶ ἡ λατρεία καὶ αἱ ἐπαγγελίαι, **5** ὧν

τοῦ πληοῦ ἐκ τοῦ αὐτοῦ φυράματος ποιῆσαι αὐτοῖς ὅτι ζῆλον θεοῦ ἔχουσιν, ἀλλ' οὐ κατ' ὁ μὲν εἰς τιμὴν σκεῦος, ὁ δὲ εἰς ἀτιμίαν; ἐπίγνωσιν· 3 ἀγνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ θεοῦ 22 εἰ δὲ θέλων ὁ θεὸς ἐνδείξασθαι τὴν δικαιοσύνην, καὶ τὴν ἰδίαν δικαιοσύνην ὀργὴν καὶ γνωρίσαι τὸ δυνατόν αὐτοῦ ζητοῦντες στησαι, τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ θεοῦ ἤνεγκεν ἐν πολλῇ μακροθυμίᾳ σκευὴ ὀργῆς οὐχ ὑπετάγησαν· 4 τέλος γὰρ νόμου Χριστὸς καταηρισμένα εἰς ἀπώλειαν, 23 καὶ ἵνα εἰς δικαιοσύνην παντὶ τῷ πιστεύοντι. 5 γνωρίση τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ Μωϋσῆς γὰρ γράφει ὅτι τὴν δικαιοσύνην ἐπὶ σκευὴ ἐλέους, ἃ προητοίμασεν εἰς τὴν ἐκ νόμου ὁ ποιήσας ἄνθρωπος ζήσεται δόξαν, 24 οὐς καὶ ἐκάλεσεν ἡμᾶς οὐ ἐν αὐτῇ. 6 ἡ δὲ ἐκ πίστεως δικαιοσύνη μόνον ἐξ Ἰουδαίων ἀλλὰ καὶ ἐξ ἔθνων; οὕτως λέγει, μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου, τίς 25 ὡς καὶ ἐν τῷ Ὡσηὲ λέγει, καλέσω ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐρανόν; τοῦτ' ἔστιν τὸν οὐ λαόν μου λαόν μου καὶ τὴν οὐκ Χριστὸν καταγαγεῖν· 7 ἢ, τίς καταβήσεται ἡγαπημένην ἡγαπημένην· 26 καὶ ἔσται εἰς τὴν ἄβυσσον; τοῦτ' ἔστιν Χριστὸν ἐκ ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἐρρέθη αὐτοῖς, οὐ λαός νεκρῶν ἀναγαγεῖν. (Abyssos g12) 8 ἀλλὰ μου ὑμεῖς, ἐκεῖ κληθήσονται υἱοὶ θεοῦ τί λέγει; ἐγγύς σου τὸ ῥῆμά ἐστιν, ἐν τῷ ζῶντος. 27 Ἡσαΐας δὲ κράζει ὑπὲρ τοῦ στόματί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου· τοῦτ' Ἰσραὴλ, ἐὰν ἦ ὁ ἀριθμὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἔστιν τὸ ῥῆμα τῆς πίστεως ὁ κηρύσσομεν. ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, τὸ ὑπόλειμμα 9 ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν τῷ στόματί σου σωθήσεται· 28 λόγον γὰρ συντελῶν καὶ κύριον Ἰησοῦν, καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ συντέμνων ποιήσει κύριος ἐπὶ τῆς γῆς. σου ὅτι ὁ θεὸς αὐτὸν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, 29 καὶ καθὼς προεῖρηκεν Ἡσαΐας· εἰ μὴ σωθήσῃ· 10 καρδίᾳ γὰρ πιστεύεται εἰς κύριος Σαβαώθ ἐνκατέλιπεν ἡμῖν σπέρμα, δικαιοσύνην, στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς ὡς Σόδομα ἂν ἐγενήθημεν καὶ ὡς Γόμορρα σωτηρίαν. 11 λέγει γὰρ ἡ γραφή, πᾶς ὁ ἂν ὠμοιώθημεν. 30 Τί οὖν ἐροῦμεν; πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ καταισχυνθήσεται. ὅτι ἔθνη τὰ μὴ διώκοντα δικαιοσύνην 12 οὐ γὰρ ἔστιν διαστολὴ Ἰουδαίου τε καὶ κατέλαβεν δικαιοσύνην, δικαιοσύνην δὲ Ἑλληνας, ὁ γὰρ αὐτὸς κύριος πάντων, τὴν ἐκ πίστεως, 31 Ἰσραὴλ δὲ διώκων νόμον πλουτῶν εἰς πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους δικαιοσύνης εἰς νόμον οὐκ ἔφθασεν. 32 αὐτόν· 13 πᾶς γὰρ ὃς ἂν ἐπικαλέσῃται διατί; ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως ἀλλ' ὡς ἐξ ἔργων· τὸ ὄνομα κυρίου σωθήσεται. 14 πῶς οὖν προσέκοψαν τῷ λίθῳ τοῦ προσκόμματος, 33 ἐπικαλέσωνται εἰς ὃν οὐκ ἐπίστευσαν; καθὼς γέγραπται· ἰδοὺ τίθημι ἐν Σιών λίθον πῶς δὲ πιστεύσωσιν οὐ οὐκ ἤκουσαν; πῶς προσκόμματος καὶ πέτραν σκανδάλου, καὶ δὲ ἀκούσονται χωρὶς κηρύσσοντος; 15 ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ καταισχυνθήσεται. πῶς δὲ κηρύξωσιν ἐὰν μὴ ἀποσταλῶσιν; καθὼς γέγραπται, ὡς ὠραῖοι οἱ πόδες τῶν εὐαγγελιζομένων τὰ ἀγαθὰ. 16 Ἀλλ' οὐ πάντες ὑπήκουσαν τῷ εὐαγγελίῳ· Ἡσαΐας

γὰρ λέγει, κύριε, τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ μὴ ἀκούειν, ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. 9 ἡμῶν; 17 ἄρα ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς, ἡ δὲ καὶ Δαυεὶδ λέγει· γενηθήτω ἡ τράπεζα ἀκοῆ διὰ ῥήματος Χριστοῦ. 18 ἀλλὰ λέγω, αὐτῶν εἰς παγίδα καὶ εἰς θήραν καὶ εἰς μὴ οὐκ ἤκουσαν; μενοῦνγε, εἰς πᾶσαν σκάνδαλον καὶ εἰς ἀνταπόδομα αὐτοῖς, τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ 10 σκοτισθήτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα τοῦ μὴ βλέπειν, καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν αὐτῶν. 19 ἀλλὰ λέγω, μὴ Ἰσραὴλ οὐκ ἔγνω; διαπαντὸς σύνκαμψον. 11 Λέγω οὖν, μὴ πρῶτος Μωϋσῆς λέγει, ἐγὼ παραζηλώσω ἔπταισαν ἵνα πέσωσιν; μὴ γένοιτο· ἀλλὰ ὑμᾶς ἐπ' οὐκ ἔθνει, ἐπ' ἔθνει ἀσυνέτω τῷ αὐτῶν παραπτώματι ἡ σωτηρία τοῖς παροργιστοῦ ὑμᾶς. 20 Ἡσαΐας δὲ ἀποτολμᾷ ἔθνεσιν, εἰς τὸ παραζηλώσαι αὐτούς. 12 εἰ καὶ λέγει, εὐρέθην τοῖς ἐμὲ μὴ ζητοῦσιν, δὲ τὸ παράπτωμα αὐτῶν πλοῦτος κόσμος ἐμφανῆς ἐγενόμην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσιν. καὶ τὸ ἥτημα αὐτῶν πλοῦτος ἐθνῶν, πόσω 21 πρὸς δὲ τὸν Ἰσραὴλ λέγει, ὄλην τὴν μάλλον τὸ πλήρωμα αὐτῶν. 13 ὑμῖν δὲ ἡμέραν ἐξεπέτασα τὰς χεῖράς μου πρὸς λέγω τοῖς ἔθνεσιν. ἐφ' ὅσον μὲν οὖν εἶμι λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα. ἐγὼ ἐθνῶν ἀπόστολος, τὴν διακονίαν μου

11 Λέγω οὖν, μὴ ἀπόσωτο ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ; μὴ γένοιτο· καὶ γὰρ ἐγὼ Ἰσραηλείτης εἰμί, ἐκ σπέρματος Ἀβραάμ, φυλῆς Βενιαμείν. 2 οὐκ ἀπόσωτο ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ ὃν προέγνω. ἢ οὐκ οἶδατε ἐν Ἡλείᾳ τί λέγει ἡ γραφή; ὡς ἐντυγχάνει τῷ θεῷ κατὰ τοῦ Ἰσραὴλ, 3 κύριε, τοὺς προφήτας σου ἀπέκτειναν, τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν, κἀγὼ ὑπελείφθην μόνος, καὶ ζητοῦσιν τὴν ψυχὴν μου. 4 ἀλλὰ τί λέγει αὐτῷ ὁ χρηματισμός; κατέλιπον ἑμαυτῷ ἑπτακισχιλίους ἄνδρας, οἵτινες οὐκ ἔκαμψαν γόνυ τῇ Βάαλ. 5 οὕτως οὖν καὶ ἐν τῷ νῦν καιρῷ λεῖμμα κατ' ἐκλογὴν χάριτος γέγονεν· 6 εἰ δὲ χάριτι, οὐκέτι ἐξ ἔργων, ἐπεὶ ἡ χάρις οὐκέτι γίνεται χάρις. 7 Τί οὖν; ὁ ἐπιζητεῖ Ἰσραὴλ, τοῦτο οὐκ ἐπέτυχεν, ἡ δὲ ἐκλογὴ ἐπέτυχεν· οἱ δὲ λοιποὶ ἐπωρώθησαν, 8 καθάπερ γέγραπται, ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς πνεῦμα κατανώξεως, ὀφθαλμοὺς τοῦ μὴ βλέπειν καὶ ὦτα τοῦ

δοξάζω, 14 εἶπὼς παραζηλώσω μου τὴν σάρκα καὶ σώσω τινὰς ἐξ αὐτῶν. 15 εἰ γὰρ ἡ ἀποβολὴ αὐτῶν καταλλαγὴ κόσμου, τίς ἡ πρόσλημψις εἰ μὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν; 16 εἰ δὲ ἡ ἀπαρχὴ ἁγία, καὶ τὸ φύραμα· καὶ εἰ ἡ ρίζα ἁγία, καὶ οἱ κλάδοι. 17 εἰ δὲ τινες τῶν κλάδων ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ ἀγριέλαιος ὢν ἐνεκεντρίσθης ἐν αὐτοῖς καὶ συνκοινωνὸς τῆς ρίζης τῆς πίστεως τῆς ἐλαίας ἐγένου, 18 μὴ κατακαυχῶ τῶν κλάδων· εἰ δὲ κατακαυχᾶσαι, οὐ σὺ τὴν ρίζαν βαστάζεις ἀλλὰ ἡ ρίζα σέ. 19 ἐρεῖς οὖν, ἐξεκλάσθησαν κλάδοι ἵνα ἐγὼ ἐγκεντρισθῶ. 20 καλῶς τῇ ἀπιστίᾳ ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ τῇ πίστει ἔσθηκας. μὴ ὑψηλὰ φρονεῖς, ἀλλὰ φοβοῦ· 21 εἰ γὰρ ὁ θεὸς τῶν κατὰ φύσιν κλάδων οὐκ ἐφείσατο, οὐδὲ σοῦ φείσεται. 22 ἴδε οὖν χρηστότητα καὶ ἀποτομίαν θεοῦ· ἐπὶ μὲν τοὺς πεσόντας ἀποτομία, ἐπὶ δὲ σέ χρηστότης θεοῦ, ἐὰν ἐπιμένης τῇ χρηστότητι, ἐπεὶ καὶ σὺ ἐκκοπήσῃ. 23

κάκεινοι δέ, ἐὰν μὴ ἐπιμένωσιν τῇ ἀπιστίᾳ, **12** Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τῶν ἐνκεντρισθήσονται· δυνατὸς γὰρ ἐστὶν οἰκτιρμῶν τοῦ θεοῦ, παραστῆσαι τὰ ὁ θεὸς πάλιν ἐνκεντρίσαι αὐτούς. **24** σώματα ὑμῶν θυσίαν ζῶσαν ἁγίαν τῷ θεῷ εἶ γὰρ σὺ ἐκ τῆς κατὰ φύσιν ἐξεκόπης εὐάρεστον, τὴν λογικὴν λατρείαν ὑμῶν· **2** ἀργιελαίου καὶ παρὰ φύσιν ἐνκεντρίσθης καὶ μὴ συνοχηματίζεσθε τῷ αἰῶνι τούτῳ, εἰς καλλιέλαιον, πόσῳ μᾶλλον οὗτοι οἱ ἀλλὰ μεταμορφοῦσθε τῇ ἀνακαινώσει τοῦ κατὰ φύσιν ἐνκεντρισθήσονται τῇ ἰδίᾳ νοός, εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τί τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ τέλειον. (αἰθῆ g165) **3** λέγω γὰρ διὰ τῆς χάριτος τῆς δοθείσης μοι παντὶ τῷ ὄντι ἐν ὑμῖν μὴ ὑπερφρονεῖν παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν, ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν, ἐκάστῳ ὡς ὁ θεὸς ἐμέρισεν μέτρον πίστεως. **4** καθάπερ γὰρ ἐν ἐνὶ σώματι πολλὰ μέλη ἔχομεν, τὰ δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει πρᾶξιν, **5** οὕτως οἱ ἢ παρ' ἐμοῦ διαθήκη, ὅταν ἀφέλωμαι τὰς πολλοὶ ἐν σώματι ἐσμεν ἐν Χριστῷ, τὸ δὲ καθ' ἀμαρτίας αὐτῶν. **28** κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον εἶς ἀλλήλων μέλη, **6** ἔχοντες δὲ χαρίσματα κατὰ τὴν χάριν τὴν δοθείσαν ἡμῖν διάφορα ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς πατέρας· **29** ἀμεταμέλητα εἶτε προφητεῖαν, κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς γὰρ τὰ χαρίσματα καὶ ἡ κλῆσις τοῦ θεοῦ. **30** πίστεως, **7** εἶτε διακονίαν, ἐν τῇ διακονίᾳ, ὡσπερ γὰρ ὑμεῖς ποτε ἠπειθήσατε τῷ θεῷ, εἶτε ὁ διδάσκων ἐν τῇ διδασκαλίᾳ· **8** νῦν δὲ ἠλεήθητε τῇ τούτων ἀπειθείᾳ, **31** εἶτε ὁ παρακαλῶν, ἐν τῇ παρακλήσει· ὁ οὕτως καὶ οὗτοι νῦν ἠπειθήσαν τῷ ὑμετέρῳ μεταδιδοῦς ἐν ἀπλότητι, ὁ προϊστάμενος ἐλέει ἵνα καὶ αὐτοὶ νῦν ἐλεηθῶσιν· **32** ἐν σπουδῇ, ὁ ἐλεῶν ἐν ἰλαρότητι. **9** Ἡ συνέκλεισεν γὰρ ὁ θεὸς τοὺς πάντας εἰς ἀγάπη ἀνυπόκριτος. ἀποστυγοῦντες τὸ ἀπειθείαν ἵνα τοὺς πάντας ἐλεήσῃ. (eleēsē g1653) **33** Ὡς βάθος πλούτου καὶ σοφίας φιλαδελφία εἰς ἀλλήλους φιλόστοργοι, τῇ καὶ γνώσεως θεοῦ· ὡς ἀνεξεραύνητα τὰ τιμῇ ἀλλήλους προηγούμενοι, **11** τῇ σπουδῇ κρίματα αὐτοῦ καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ μὴ ὀκνηροί, τῷ πνεύματι ζέοντες, τῷ αὐτοῦ. **34** τίς γὰρ ἔγνω νοῦν κυρίου; ἢ κυρίῳ δουλεύοντες, **12** τῇ ἐλπίδι χαίροντες, τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο; **35** ἢ τίς τῇ θλίψει ὑπομένοντες, τῇ προσευχῇ προέδωκεν αὐτῷ, καὶ ἀνταποδοθήσεται προσκαρτεροῦντες, **13** ταῖς χρείαις τῶν αὐτῷ; **36** ὅτι ἐξ αὐτοῦ καὶ δι' αὐτοῦ καὶ ἀγίων κοινωνοῦντες, τὴν φιλοξενίαν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα· αὐτῷ ἢ δόξα εἰς τοὺς διώκοντες. **14** εὐλογεῖτε τοὺς διώκοντας αἰῶνας ἀμήν. (αἰθῆ g165) ὑμᾶς, εὐλογεῖτε καὶ μὴ καταρᾶσθε. **15** χαίρειν μετὰ χαιρόντων, κλαίειν μετὰ

κλαιόντων. **16** τὸ αὐτὸ εἰς ἀλλήλους φόρον, τῷ τὸ τέλος τὸ τέλος, τῷ τὸν φρονοῦντες, μὴ τὰ ὑψηλὰ φρονοῦντες φόβον τὸν φόβον, τῷ τὴν τιμὴν τὴν ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς συναπαγόμενοι. τιμὴν. **8** Μηδενὶ μηδὲν ὀφείλετε, εἰ μὴ μὴ γίνεσθε φρόνιμοι παρ' ἑαυτοῖς. **17** τὸ ἀλλήλους ἀγαπᾶν· ὁ γὰρ ἀγαπῶν τὸν μηδενὶ κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδιδόντες ἕτερον νόμον πεπλήρωκεν. **9** τὸ γὰρ οὐ προνοοῦμενοι καλὰ ἐνώπιον πάντων μοιχεύσεις, οὐ φονεύσεις, οὐ κλέψεις, οὐκ ἀνθρώπων· **18** εἰ δυνατόν, τὸ ἐξ ὑμῶν ἐπιθυμήσεις, καὶ εἴ τις ἕτερα ἐντολή, ἐν μετὰ πάντων ἀνθρώπων εἰρηνεύοντες **19** τῷ λόγῳ τούτῳ ἀνακεφαλαιοῦται, ἐν τῷ μὴ ἑαυτοὺς ἐκδικοῦντες, ἀγαπητοί, ἀλλὰ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. **10** δότε τόπον τῇ ὀργῇ, γέγραπται γάρ, ἐμοὶ ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν οὐκ ἐργάζεται· ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω, λέγει κύριος. πλήρωμα οὖν νόμου ἡ ἀγάπη. **11** Καὶ τοῦτο **20** ἀλλὰ ἐὰν πεινᾷ ὁ ἐχθρὸς σου, ψώμιζε εἰδότες τὸν καιρόν, ὅτι ὥρα ἤδη ὑμᾶς αὐτόν· ἐὰν διψᾷ, πότιζε αὐτόν· τοῦτο γὰρ ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι, νῦν γὰρ ἐγγύτερον ποιῶν ἄνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν ἡμῶν ἢ σωτηρία ἢ ὅτε ἐπιστεύσαμεν. **12** κεφαλὴν αὐτοῦ. **21** μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ἢ νῦξ προέκοψεν, ἢ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν. ἀλλὰ νίκα ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν. ἀποθώμεθα οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκοτούς,

13 Πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ἐνδυσώμεθα δὲ τὰ ὄπλα τοῦ φωτός. **13** ὑποτασέσθω. οὐ γὰρ ἔστιν ἐξουσία ὡς ἐν ἡμέρᾳ εὐσχημόνως περιπατήσωμεν, εἰ μὴ ὑπὸ θεοῦ, αἱ δὲ οὔσαι ὑπὸ μὴ κώμοις καὶ μέθαις, μὴ κοίταις καὶ θεοῦ τεταγμέναι εἰσίν· **2** ὥστε ὁ ἀσελγείαις, μὴ ἔριδι καὶ ζήλῳ **14** ἀλλὰ ἀντιτασσόμενος τῇ ἐξουσίᾳ τῇ τοῦ θεοῦ ἐνδύσασθε τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, διαταγῇ ἀνθέστηκεν, οἱ δὲ ἀνθεστηκότες καὶ τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιήσθε εἰς ἐαυτοῖς κρίμα λήμψονται. **3** οἱ γὰρ ἄρχοντες ἐπιθυμίας.

14 Τὸν δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει κακῷ. θέλεις δὲ μὴ φοβεῖσθαι τὴν ἐξουσίαν; προσλαμβάνεσθε, μὴ εἰς διακρίσεις τὸ ἀγαθὸν ποιεῖ, καὶ ἕξεις ἔπαινον ἐξ αὐτῆς διαλογισμῶν. **2** ὃς μὲν πιστεύει φαγεῖν **4** θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστιν σοὶ εἰς τὸ ἀγαθόν. πάντα, ὁ δὲ ἀσθενῶν λάχανα ἐσθίει. **3** ὁ ἐὰν δὲ τὸ κακὸν ποιῆς, φοβοῦ· οὐ γὰρ εἰκῆ ἐσθίων τὸν μὴ ἐσθίοντα μὴ ἐξουθενεῖτω, ὁ τὴν μάχαιραν φορεῖ· θεοῦ γὰρ διάκονός δὲ μὴ ἐσθίων τὸν ἐσθίοντα μὴ κρινέτω, ὁ ἐστιν, ἕκδικος εἰς ὀργὴν τῷ τὸ κακὸν θεὸς γὰρ αὐτὸν προσελάβετο. **4** σὺ τίς εἶ ὁ κρίνων ἀλλότριον οἰκέτην; τῷ ἰδίῳ κυρίῳ **5** διὸ ἀνάγκη ὑποτάσσεσθαι, κρίνων ἀλλότριον οἰκέτην; τῷ ἰδίῳ κυρίῳ οὐ μόνον διὰ τὴν ὀργὴν ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν στήκει ἢ πίπτει· σταθήσεται δέ, δυνατεῖ συνειδήσιν. **6** διὰ τοῦτο γὰρ καὶ φόρους γὰρ ὁ κύριος στήσαι αὐτόν. **5** ὃς μὲν γὰρ τελεῖτε, λειτουργοὶ γὰρ θεοῦ εἰσίν εἰς κρίνει ἡμέραν παρ' ἡμέραν, ὃς δὲ κρίνει αὐτὸ τοῦτο προσκαρτεροῦντες. **7** ἀπόδοτε πᾶσαν ἡμέραν· ἕκαστος ἐν τῷ ἰδίῳ νοί πᾶσιν τὰς ὀφειλάς, τῷ τὸν φόρον τὸν πληροφορεῖσθω. **6** ὁ φρονῶν τὴν ἡμέραν

κυρίῳ φρονεῖ· καὶ ὁ ἐσθίων κυρίῳ ἐσθίει, κακὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ διὰ προσκόμματος εὐχαριστεῖ γὰρ τῷ θεῷ· καὶ ὁ μὴ ἐσθίων ἐσθίοντι. **21** καλὸν τὸ μὴ φαγεῖν κρέα κυρίῳ οὐκ ἐσθίει, καὶ εὐχαριστεῖ τῷ θεῷ. μὴδὲ πιεῖν οἶνον μὴδὲ ἐν ᾧ ὁ ἀδελφός σου οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἑαυτῷ ζῆ, καὶ οὐδεὶς προσκόπτει. **22** σὺ πίστιν ἦν ἔχεις κατὰ ἑαυτῷ ἀποθνήσκει· **8** ἐάν τε γὰρ ζῶμεν, τῷ σεαυτὸν ἔχε ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. μακάριος ὁ κυρίῳ ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τῷ μὴ κρίνων ἑαυτὸν ἐν ᾧ δοκιμάζει· **23** ὁ δὲ κυρίῳ ἀποθνήσκομεν. ἐάν τε οὖν ζῶμεν διακρινόμενος ἐάν φάγη κατακέκρυται, ὅτι ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τοῦ κυρίου ἐσμέν. **9** οὐκ ἐκ πίστεως πᾶν δὲ ὁ οὐκ ἐκ πίστεως εἰς τοῦτο γὰρ Χριστὸς ἀπέθανεν καὶ ἔζησεν ἀμαρτία ἐστίν.

15 Ὁφείλομεν δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων βασιτάζειν, καὶ μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν. **2** ἕκαστος ἡμῶν τῷ πλησίον ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομήν· **3** καὶ γὰρ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτῷ ἤρρεσεν· ἀλλὰ καθὼς γέγραπται, οἱ ὄνειδισμοὶ τῶν ὄνειδιζόντων σε ἐπέπεσαν ἐπ' ἐμέ. **4** ὅσα γὰρ προεγράφη, εἰς τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν ἐγράφη, ἵνα διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ διὰ τῆς παρακλήσεως τῶν γραφῶν τὴν ἐλπίδα ἔχωμεν. **5** ὁ δὲ θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως δῶη ὑμῖν τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις κατὰ Χριστὸν Ἰησοῦν, **6** ἵνα ὁμοθυμαδὸν ἐν ἐνὶ στόματι δοξάζητε τὸν θεὸν καὶ πατέρα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. **7** διὸ προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς προσελάβετο ὑμᾶς, εἰς δόξαν τοῦ θεοῦ. **8** λέγω γὰρ Χριστὸν διάκονον γεγενῆσθαι περιτομῆς ὑπὲρ ἀληθείας θεοῦ, εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῶν πατέρων, **9** τὰ δὲ ἔθνη ὑπὲρ ἐλέους δοξάσαι τὸν θεόν, καθὼς γέγραπται· διὰ τοῦτο ἐξομολογήσομαί σοι ἐν ἔθνεσιν, καὶ τῷ ὀνόματί σου ψαλῶ. **10** καὶ πάλιν λέγει, εὐφράνθητε, ἔθνη, μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. **11** καὶ πάλιν, αἰνεῖτε, πάντα τὰ ἔθνη, τὸν

κύριον, καὶ ἐπαινεσάτωσαν αὐτὸν πάντες ὡς ἂν πορεύωμαι εἰς τὴν Σπανίαν· ἐλπίζω οἱ λαοί. **12** καὶ πάλιν Ἡσαΐας λέγει, ἔσται ἡ γὰρ διαπορευόμενος θεάσασθαι ὑμᾶς καὶ ῥίζα τοῦ Ἰεσσαί, καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι ἐκεῖ, ἐὰν ὑμῶν ἔθνῶν ἐπ' αὐτῷ ἔθνη ἐλπιούσιν. **13** ὁ δὲ θεὸς πρῶτον ἀπὸ μέρους ἐμπλησθῶ. **25** νυνὶ δὲ τῆς ἐλπίδος πληρῶσαι ὑμᾶς πάσης χαρᾶς καὶ πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλὴμ διακονῶν τοῖς εἰρήνης ἐν τῷ πιστεύειν, εἰς τὸ περισσεύειν ἀγίοις. **26** ἠὲ δὲ ἦσαν γὰρ Μακεδονία καὶ ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι ἐν δυνάμει πνεύματος Ἀχαΐα κοινωνίαν τινὰ ποιήσασθαι εἰς τοὺς ἀγίου. **14** Πέπεισμαι δέ, ἀδελφοί μου, καὶ πτωχοὺς τῶν ἀγίων τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ. αὐτὸς ἐγὼ περὶ ὑμῶν, ὅτι καὶ αὐτοὶ μεστοὶ **27** ἠὲ δὲ ἦσαν γὰρ, καὶ ὀφειλέται εἰσὶν ἔστε ἀγαθωσύνης, πεπληρωμένοι πάσης αὐτῶν· εἰ γὰρ τοῖς πνευματικοῖς αὐτῶν τῆς γνώσεως, δυνάμενοι καὶ ἀλλήλους ἐκοινωνήσαν τὰ ἔθνη, ὀφείλουσιν καὶ ἐν νοουθετεῖν. **15** τολμηρότερον δὲ ἔγραψα ὑμῖν τοῖς σαρκικοῖς λειτουργῆσαι αὐτοῖς. **28** ἀπὸ μέρους, ὡς ἐπαναμιμνήσκων ὑμᾶς διὰ τοῦτο οὖν ἐπιτελέσας, καὶ σφραγισάμενος τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι ἀπὸ τοῦ θεοῦ **16** αὐτοῖς τὸν καρπὸν τοῦτον, ἀπελεύσομαι δι' εἰς τὸ εἶναί με λειτουργῶν Χριστοῦ Ἰησοῦ εἰς ὑμῶν εἰς Σπανίαν· **29** οἶδα δὲ ὅτι ἐρχόμενος τὰ ἔθνη, ἱεουργοῦντα τὸ εὐαγγέλιον τοῦ πρὸς ὑμᾶς ἐν πληρώματι εὐλογίας Χριστοῦ θεοῦ, ἵνα γένηται ἡ προσφορὰ τῶν ἔθνῶν ἐλεύσομαι. **30** παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, εὐπρόσδεκτος, ἡγιασμένη ἐν πνεύματι διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀγίῳ. **17** ἔχω οὖν τὴν καύχησιν ἐν Χριστῷ καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τοῦ πνεύματος, Ἰησοῦ τὰ πρὸς τὸν θεόν· **18** οὐ γὰρ συναγωνίσασθαι μοι ἐν ταῖς προσευχαῖς τολμῆσω τι λαλεῖν ὧν οὐ κατειργάσατο ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν θεόν, **31** ἵνα ῥυσθῶ Χριστὸς δι' ἐμοῦ εἰς ὑπακοὴν ἔθνῶν, λόγῳ ἀπὸ τῶν ἀπειθούντων ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ ἔργῳ, **19** ἐν δυνάμει σημείων καὶ καὶ ἡ διακονία μου ἢ εἰς Ἱερουσαλὴμ τεράτων, ἐν δυνάμει πνεύματος θεοῦ, εὐπρόσδεκτος τοῖς ἀγίοις γένηται, **32** ἵνα ὥστε με ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ καὶ κύκλῳ ἐλθῶν ἐν χαρᾷ πρὸς ὑμᾶς διὰ θελήματος μέχρι τοῦ Ἰλλυρικοῦ πεπληρωκένας τὸ θεοῦ συναναπαύσωμαι ὑμῖν. **33** ὁ δὲ θεὸς εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. **20** οὕτως δὲ τῆς εἰρήνης μετὰ πάντων ὑμῶν ἀμήν.

16 φιλοτιμούμενον εὐαγγελίζεσθαι οὐχ ὅπου ὠνομάσθη Χριστός, ἵνα μὴ ἐπ' ἀλλότριον ἡμῶν, οὕσαν διάκονον τῆς ἐκκλησίας θεμέλιον οἰκοδομῶ, **21** ἀλλὰ καθὼς τῆς ἐν Κενχεραῖς, **2** ἵνα αὐτὴν προσδέξησθε γέγραπται, οἷς οὐκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ ἐν κυρίῳ ἀξίως τῶν ἀγίων, καὶ παραστήτε αὐτῇ ἐν ᾧ ἂν ὑμῶν χρήζη πράγματι, καὶ ὅψονται, καὶ οἱ οὐκ ἀκηκόασιν συνήσουσιν. **22** Διὸ καὶ ἐνεκοπτόμην τὰ πολλὰ τοῦ ἐλθεῖν γὰρ αὐτὴ προστάτις πολλῶν ἐγενήθη καὶ πρὸς ὑμᾶς· **23** νυνὶ δὲ μηκέτι τόπον ἔχων ἐμοῦ αὐτοῦ. **3** Ἀσπάσασθε Πρίσκαν καὶ ἐν τοῖς κλίμασι τούτοις, ἐπιποθίαν δὲ ἔχων Ἀκύλαν τοὺς συνεργούς μου ἐν Χριστῷ τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ πολλῶν ἑτῶν, **24** Ἰησοῦ, **4** οἵτινες ὑπὲρ τῆς ψυχῆς μου

τὸν ἑαυτῶν τράχηλον ὑπέθηκαν, οἷς οὐκ κυρίῳ ἡμῶν Χριστῷ οὐ δουλεύουσιν ἀλλὰ
 ἐγὼ μόνος εὐχαριστῶ ἀλλὰ καὶ πᾶσαι τῇ ἑαυτῶν κοιλία, καὶ διὰ τῆς χρηστολογίας
 αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἔθνῶν, 5 καὶ τὴν καὶ εὐλογίας ἐξαπατῶσιν τὰς καρδίας τῶν
 κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν. ἀσπάσασθε ἀκάκων. 19 ἡ γὰρ ὑμῶν ὑπακοὴ εἰς πάντας
 Ἐπαινετὸν τὸν ἀγαπητὸν μου, ὅς ἐστιν ἀφίκετο· ἐφ' ὑμῖν οὖν χαίρω, θέλω δὲ ὑμᾶς
 ἀπαρξὴ τῆς Ἀσίας εἰς Χριστόν. 6 ἀσπάσασθε σοφοὺς εἶναι εἰς τὸ ἀγαθόν, ἀκεραίους δὲ εἰς
 Μαρίαμ, ἣτις πολλὰ ἐκοπίασεν εἰς ὑμᾶς. 7 τὸ κακόν. 20 ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης συντρίψει
 ἀσπάσασθε Ἀνδρόνικον καὶ Ἰουναῖν τοὺς τὸν σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας ὑμῶν ἐν
 συγγενεῖς μου καὶ συναιχμαλώτους μου, τάχει. Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
 οἵτινες εἰσιν ἐπίσημοι ἐν τοῖς ἀποστόλοις, μεθ' ὑμῶν. 21 Ἀσπάζεται ὑμᾶς Τιμόθεος ὁ
 οἷ καὶ πρὸ ἐμοῦ γέγοναν ἐν Χριστῷ. 8 συνεργός μου, καὶ Λούκιος καὶ Ἰάσων καὶ
 ἀσπάσασθε Ἀμπλιᾶτον τὸν ἀγαπητὸν μου Σωσίπατρος οἱ συγγενεῖς μου. 22 ἀσπάζομαι
 ἐν κυρίῳ. 9 ἀσπάσασθε Οὐρβανὸν τὸν ὑμᾶς ἐγὼ Τέρτιος ὁ γράψας τὴν ἐπιστολὴν
 συνεργὸν ἡμῶν ἐν Χριστῷ καὶ Στάχυν τὸν ἐν κυρίῳ. 23 ἀσπάζεται ὑμᾶς Γάϊος ὁ ξένος
 ἀγαπητὸν μου. 10 ἀσπάσασθε Ἀπελλῆν τὸν μου καὶ ὅλης τῆς ἐκκλησίας. ἀσπάζεται
 δόκιμον ἐν Χριστῷ. ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν ὑμᾶς Ἔραστος ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως καὶ
 Ἀριστοβούλου. 11 ἀσπάσασθε Ἡρωδίωνα Κούαρτος ὁ ἀδελφός. 25 Τῷ δὲ δυναμένῳ
 τὸν συγγενῆ μου. ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ ὑμᾶς στηρίζει κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου
 τῶν Ναρκίσσου τοὺς ὄντας ἐν κυρίῳ. 12 καὶ τὸ κήρυγμα Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ
 ἀσπάσασθε Τρύφαιναν καὶ Τρυφῶσαν τὰς ἀποκάλυψιν μυστηρίου χρόνοις αἰωνίοις
 κοπιώσας ἐν κυρίῳ. ἀσπάσασθε Περίδα σεσηγημένου (aiōnios g166) 26 φανερωθέντος
 τὴν ἀγαπητὴν, ἣτις πολλὰ ἐκοπίασεν δὲ νῦν διὰ τε γραφῶν προφητικῶν κατ'
 ἐν κυρίῳ. 13 ἀσπάσασθε Ῥοῦφον τὸν ἐπιταγὴν τοῦ αἰωνίου θεοῦ εἰς ὑπακοὴν
 ἐκλεκτὸν ἐν κυρίῳ καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ πίστεως εἰς πάντα τὰ ἔθνη γνωρισθέντος,
 καὶ ἐμοῦ. 14 ἀσπάσασθε Ἀσύνκριτον, (aiōnios g166) 27 μόνῳ σοφῷ θεῷ, διὰ Ἰησοῦ
 Φλέγοντα, Ἐρμῆν, Πατροβᾶν, Ἐρμᾶν, καὶ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
 τοὺς σὺν αὐτοῖς ἀδελφούς. 15 ἀσπάσασθε αἰώνων· ἀμήν. (aiōn g165)
 Φιλόλογον καὶ Ἰουλίαν, Νηρέα καὶ τὴν
 ἀδελφὴν αὐτοῦ, καὶ Ὀλυμπᾶν, καὶ τοὺς
 σὺν αὐτοῖς πάντας ἀγίους. 16 ἀσπάσασθε
 ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγίῳ. ἀσπάζονται
 ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι πᾶσαι τοῦ Χριστοῦ. 17
 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, σκοπεῖν τοὺς
 τὰς διχοστασίας καὶ τὰ σκάνδαλα παρὰ τὴν
 διδαχὴν ἣν ὑμεῖς ἐμάθετε ποιοῦντας, καὶ
 ἐκκλίνετε ἀπ' αὐτῶν· 18 οἱ γὰρ τοιοῦτοι τῷ

Προς Κορινθίους Α΄

1 Παῦλος κλητὸς ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήματος θεοῦ, καὶ Σωσθένης ὁ ἀδελφός, **2** τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ, ἡγιασμένοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, κλητοῖς ἁγίοις, σὺν πᾶσιν τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν παντὶ τόπῳ, αὐτῶν καὶ ἡμῶν. **3** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. **4** Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου πάντοτε περὶ ὑμῶν ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ τῇ δοθείσῃ ὑμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, **5** ὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε ἐν αὐτῷ, ἐν παντὶ λόγῳ καὶ πάσῃ γνώσει, **6** καθὼς τὸ μαρτύριον τοῦ Χριστοῦ ἐβεβαιώθη ἐν ὑμῖν, **7** ὥστε ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι ἐν μηδενὶ χαρίσματι, ἀπεκδεχομένους τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. **8** ὃς καὶ βεβαιώσει ὑμᾶς ἕως τέλους ἀνεγκλήτους ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. **9** πιστὸς ὁ θεὸς δι' οὗ ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. **10** Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ἦ ἐν ὑμῖν σχίσματα, ἥτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῦ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ. **11** ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί μου, ὑπὸ τῶν Χλόης ὅτι ἔριδες ἐν ὑμῖν εἰσιν. **12** λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἕκαστος ὑμῶν λέγει, ἐγὼ μὲν εἶμι Παύλου, ἐγὼ δὲ Ἀπολλῶ, ἐγὼ δὲ Κηφᾶ, ἐγὼ δὲ Χριστοῦ. **13** μεμερίσται ὁ Χριστός; μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη ὑπὲρ ὑμῶν, ἢ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε;

14 εὐχαριστῶ ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα εἰ μὴ Κρίσπον καὶ Γάϊον, **15** ἵνα μὴ τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβαπτίσθητε. **16** ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ οἶκον· λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα. **17** οὐ γὰρ ἀπέστειλὲν με Χριστὸς βαπτίζειν ἀλλὰ εὐαγγελίζεσθαι, οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ. **18** ὁ λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία ἐστίν, τοῖς δὲ σφζομένοις ἡμῖν δύναμις θεοῦ ἐστίν. **19** γέγραπται γάρ, ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν ἀθετήσω. **20** ποῦ σοφός; ποῦ γραμματεὺς; ποῦ συζητητὴς τοῦ αἰῶνος τούτου; οὐχὶ ἐμώρανε ὁ θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου; (αἰθῆ γ165) **21** ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν θεόν, εὐδόκησεν ὁ θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος σῶσαι τοὺς πιστεύοντας. **22** ἐπειδὴ καὶ Ἰουδαῖοι σημεῖα αἰτοῦσιν καὶ Ἕλληνες σοφίαν ζητοῦσιν, **23** ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν ἐσταυρωμένον, Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον ἔθνεσιν δὲ μωρίαν, **24** αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς, Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησιν, Χριστὸν θεοῦ δύναμιν καὶ θεοῦ σοφίαν. **25** ὅτι τὸ μωρὸν τοῦ θεοῦ σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἐστίν, καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ θεοῦ ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων. **26** Βλέπετε γὰρ τὴν κλῆσιν ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ δυνατοί, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς **27** ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ θεὸς ἵνα καταισχύνη τοὺς σοφοὺς, καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ θεὸς ἵνα καταισχύνη τὰ ἰσχυρά, **28** καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου

καὶ τὰ ἐξουθενημένα ἐξελέξατο ὁ θεός, ἀνθρώπου εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ, 29 τὸ ἐν αὐτῷ; οὕτως καὶ τὰ τοῦ θεοῦ οὐδεὶς ὅπως μὴ καυχήσῃται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον ἔγνωκεν εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ. 12 ἡμεῖς τοῦ θεοῦ. 30 ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστὲ ἐν δὲ οὐ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου ἐλάβομεν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη σοφία ἡμῖν ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ θεοῦ, ἵνα εἰδῶμεν ἀπὸ θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἀγιασμός καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν. 13 ἅ καὶ ἀπολύτρωσις, 31 ἵνα καθὼς γέγραπται, ὁ λαλοῦμεν οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις ἀλλ' ἐν διδακτοῖς πνεύματος, πνευματικοῖς πνευματικὰ συνκρίνοντες. 14 ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ πνεύματος τοῦ θεοῦ, μωρία γὰρ αὐτῷ ἐστίν, καὶ οὐ δύναται γνῶναι, ὅτι πνευματικῶς ἀνακρίνεται. 15 ὁ δὲ πνευματικὸς ἀνακρίνει πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ' οὐδενὸς ἀνακρίνεται. 16 τίς γὰρ ἔγνω νοῦν κυρίου, ὃς συμβιβάσει αὐτόν; ἡμεῖς δὲ νοῦν Χριστοῦ ἔχομεν.

2 Καγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἦλθον οὐ καθ' ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας καταγγέλλων ὑμῖν τὸ μαρτύριον τοῦ θεοῦ. 2 οὐ γὰρ ἔκρινά εἰδέναι τι ἐν ὑμῖν εἰ μὴ Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον. 3 καγὼ ἐν ἀσθενείᾳ καὶ ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς, 4 καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά μου οὐκ ἐν πειθοῖς σοφίας λόγοις ἀλλ' ἐν ἀποδειξεί πνεύματος καὶ δυνάμεως, 5 ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν μὴ ᾗ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων ἀλλ' ἐν δυνάμει θεοῦ. 6 Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις, σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου τῶν καταργουμένων. (αιθῆ g165) 7 ἀλλὰ λαλοῦμεν θεοῦ σοφίαν ἐν μυστηρίῳ, τὴν ἀποκεκρυμμένην, ἣν προώρισεν ὁ θεὸς πρὸ τῶν αἰῶνων εἰς δόξαν ἡμῶν. (αιθῆ g165) 8 ἦν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν, εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν. (αιθῆ g165) 9 ἀλλὰ καθὼς γέγραπται· ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδεν καὶ οὐκ ἤκουσεν καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ ἠτοίμασεν ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. 10 ἡμῖν δὲ ἀπεκάλυψεν ὁ θεὸς διὰ τοῦ πνεύματος τὸ γὰρ πνεῦμα πάντα ἐραυνᾷ, καὶ τὰ βάθη τοῦ θεοῦ. 11 τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ

3 Καγὼ, ἀδελφοί, οὐκ ἠδυνήθην λαλῆσαι ὑμῖν ὡς πνευματικοὶς ἀλλ' ὡς σαρκίνοις, ὡς νηπίοις ἐν Χριστῷ. 2 γάλα ὑμᾶς ἐπότισα οὐ βρῶμα· οὐπω γὰρ ἐδύνασθε. ἀλλ' οὐδὲ ἔτι νῦν δύνασθε· 3 ἔτι γὰρ σαρκικοί ἐστε. ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν ζῆλος καὶ ἔρις, οὐχὶ σαρκικοί ἐστε καὶ κατὰ ἄνθρωπον περιπατεῖτε; 4 ὅταν γὰρ λέγῃ τις, ἐγὼ μὲν εἰμι Παῦλου, ἕτερος δέ, ἐγὼ Ἀπολλῶ, οὐκ ἄνθρωποί ἐστε; 5 τί οὖν ἐστὶν Ἀπολλῶς; τί δὲ ἐστὶν Παῦλος; διάκονοι δι' ὧν ἐπιστεύσατε, καὶ ἐκάστω ὡς ὁ κύριος ἔδωκεν. 6 ἐγὼ ἐφύτευσα, Ἀπολλῶς ἐπότισεν, ἀλλὰ ὁ θεὸς ἠΰξανεν· 7 ὥστε οὔτε ὁ φυτεύων ἐστίν τι οὔτε ὁ ποτίζων, ἀλλ' ὁ αὐξάνων θεός. 8 ὁ φυτεύων δὲ καὶ ὁ ποτίζων ἐν εἰσιν, ἕκαστος δὲ τὸν ἴδιον μισθὸν λήμψεται κατὰ τὸν ἴδιον κόπον. 9 θεοῦ γὰρ ἐσμεν συνεργοί· θεοῦ γεώργιον, θεοῦ οἰκοδομὴ ἐστε. 10 Κατὰ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι

ὡς σοφὸς ἀρχιτέκτων θεμέλιον ἔθηκα, ἐν τοῖς οἰκονόμοις ἵνα πιστὸς τις εὐρεθῇ. ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ. ἕκαστος δὲ βλέπῃτω 3 ἔμοι δὲ εἰς ἐλάχιστόν ἐστιν ἵνα ὑφ' ἧς ἐποικοδομεῖ· 11 θεμέλιον γὰρ ἄλλον ὑμῶν ἀνακριθῶ ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης ἡμέρας οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ἀλλ' οὐδὲ ἑμαυτὸν ἀνακρίνω· 4 οὐδὲν ὅς ἐστιν Ἰησοῦς Χριστός. 12 εἰ δέ τις γὰρ ἑμαυτῷ σύνοιδα, ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν θεμέλιον χρυσίον, δεδικαίωμαι, ὁ δὲ ἀνακρίνων με κύριός ἀργύριον, λίθους τιμίους, ξύλα, χόρτον, ἐστιν. 5 ὥστε μὴ πρὸ καιροῦ τι κρίνετε, καλάμην, 13 ἐκάστου τὸ ἔργον φανερόν· ἕως ἄν ἔλθῃ ὁ κύριος, ὃς καὶ φωτίσει τὰ γενήσεται, ἢ γὰρ ἡμέρα δηλώσει· ὅτι ἐν κρυπτὰ τοῦ σκοτούς καὶ φανερώσει τὰς πυρὶ ἀποκαλύπτεται, καὶ ἐκάστου τὸ ἔργον βουλάς τῶν καρδιῶν· καὶ τότε ὁ ἔπαινος ὁποῖόν ἐστιν τὸ πῦρ αὐτὸ δοκιμάσει. 14 γενήσεται ἐκάστῳ ἀπὸ τοῦ θεοῦ. 6 Ταῦτα εἴ τις τὸ ἔργον μενεῖ ὃ ἐποικοδόμησεν, δέ, ἀδελφοί, μετεσχημάτισα εἰς ἑμαυτὸν μισθὸν λήμψεται· 15 εἴ τις τὸ ἔργον καὶ Ἀπολλῶν δι' ὑμᾶς, ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε κατακαήσεται, ζημιωθήσεται, αὐτὸς δὲ τὸ μὴ ὑπὲρ ἃ γέγραπται, ἵνα μὴ εἰς ὑπὲρ σωθήσεται, οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός. 16 Οὐκ τοῦ ἐνὸς φυσιοῦσθε κατὰ τοῦ ἑτέρου. 7 οἴδατε ὅτι ναὸς θεοῦ ἐστε καὶ τὸ πνεῦμα τίς γὰρ σε διακρίνει; τί δὲ ἔχεις ὃ οὐκ τοῦ θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν; 17 εἴ τις τὸν ναὸν ἔλαβες; εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι ὡς τοῦ θεοῦ φθειρεῖ, φθереῖ τοῦτον ὁ θεός; μὴ λαβῶν; 8 ἥδη κεκοροσμένοι ἐστέ· ἤδη ὁ γὰρ ναὸς τοῦ θεοῦ ἁγίος ἐστιν, οἵτινες ἐπλουτήσατε· χωρὶς ἡμῶν ἐβασιλεύσατε· ἐστε ὑμεῖς. 18 Μηδεὶς ἑαυτὸν ἐξαπατάτω· εἴ καὶ ὄφελόν γε ἐβασιλεύσατε, ἵνα καὶ ἡμεῖς τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι ὑμῖν συμβασιλεύσωμεν. 9 δοκῶ γάρ, ὁ θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν (aiōn g165) ὡς ἐπιθανατίους, ὅτι θέατρον ἐγενήθημεν μωρία παρὰ τῷ θεῷ· ἐστιν· γέγραπται γάρ, ὁ τῷ κόσμῳ καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις. δρασσόμενος τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ 10 ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χριστόν, ὑμεῖς δὲ αὐτῶν· 20 καὶ πάλιν, κύριος γινώσκει τοὺς φρόνιμοι ἐν Χριστῷ· ἡμεῖς ἀσθενεῖς, διαλογισμοὺς τῶν σοφῶν ὅτι εἰσὶν μάταιοι. ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί· ὑμεῖς ἔνδοξοι, ἡμεῖς 21 ὥστε μηδεὶς καυχᾶσθω ἐν ἀνθρώποις· δὲ ἄτιμοι. 11 ἄχρι τῆς ἄρτι ὥρας καὶ πάντα γὰρ ὑμῶν ἐστιν, 22 εἴτε Παῦλος εἴτε πεινώμεν καὶ διψῶμεν καὶ γυμνιτεύομεν Ἀπολλῶς εἴτε Κηφᾶς εἴτε κόσμος εἴτε ζωὴ καὶ κολαφιζόμεθα καὶ ἀστατοῦμεν 12 εἴτε θάνατος εἴτε ἐνεστῶτα εἴτε μέλλοντα, καὶ κοπιῶμεν ἐργαζόμενοι ταῖς ἰδίαις πάντα ὑμῶν, 23 ὑμεῖς δὲ Χριστοῦ, Χριστὸς χερσίν· λοιδορούμενοι εὐλογοῦμεν, δὲ θεοῦ. διωκόμενοι ἀνεχόμεθα, 13 δυσφημούμενοι παρακαλοῦμεν· ὡς περικαθάρματα τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν, πάντων περίφημα, ἕως ἄρτι. 14 Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γράφω

4 Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω ἀνθρώπος ὡς ὑπηρέτας Χριστοῦ καὶ οἰκονόμους μυστηρίων θεοῦ. 2 ὥδε λοιπὸν ζητεῖται

ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ γὰρ τὸ πάσχα ἡμῶν ἐτύθη Χριστός· **8** ὥστε
νουθετῶν. **15** ἐὰν γὰρ μυρίουσ παιδαγωγοὺς ἐορτάζωμεν, μὴ ἐν ζύμῃ παλαιᾷ μηδὲ ἐν
ἔχητε ἐν Χριστῷ, ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας· ζύμη κακίας καὶ πονηρίας, ἀλλ' ἐν ἀζύμοις
ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου εἰλικρινίας καὶ ἀληθείας. **9** Ἐγραψα ὑμῖν ἐν
ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα. **16** παρακαλῶ οὖν τῇ ἐπιστολῇ μὴ συναναμίγνυσθαι πόρνοις,
ὑμᾶς, μιμηταὶ μου γίνεσθε. **17** διὰ τοῦτο **10** οὐ πάντως τοῖς πόρνοις τοῦ κόσμου
αὐτὸ ἔπεμψα ὑμῖν Τιμόθεον, ὅς ἐστίν μου τούτου ἢ τοῖς πλεονέκταις καὶ ἄρπαξιν
τέκνον ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν κυρίῳ, ἢ εἰδωλολάτραις, ἐπεὶ ὠφείλετε ἄρα ἐκ
ὅς ὑμᾶς ἀναμνήσει τὰς ὁδοὺς μου τὰς ἐν τοῦ κόσμου ἐξεληθεῖν. **11** νυνὶ δὲ ἔγραψα
Χριστῷ Ἰησοῦ, καθὼς πανταχοῦ ἐν πάσῃ ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι ἐὰν τις ἀδελφὸς
ἐκκλησίᾳ διδάσκω. **18** ὡς μὴ ἐρχομένου ὀνομαζόμενος ἢ πόρνος ἢ πλεονέκτης ἢ
δέ μου πρὸς ὑμᾶς ἐφυσιώθησάν τινες· **19** εἰδωλολάτρης ἢ λοιδόρος ἢ μέθυσοις ἢ
ἐλεύσομαι δὲ ταχέως πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ ἄρπαξ, τῷ τοιοῦτῳ μηδὲ συνεσθίειν. **12** τί
κύριος θελήσῃ, καὶ γινώσκει οὐ τὸν λόγον γὰρ μοι τοὺς ἔξω κρίνειν; οὐχὶ τοὺς ἔσω
τῶν πεφυσιωμένων ἀλλὰ τὴν δύναμιν, **20** ὑμεῖς κρίνετε; **13** τοὺς δὲ ἔξω ὁ θεὸς κρινεῖ.
οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἢ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ ἀλλ' ἐν ἐξάρτε τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

δυναμίει. **21** τί θέλετε; ἐν ῥάβδῳ ἔλθω πρὸς **6** Τομᾶ τις ὑμῶν πρᾶγμα ἔχων πρὸς τὸν
ὑμᾶς, ἢ ἐν ἀγάπῃ πνεύματι τε πραΰτητος; ἕτερον κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν ἀδίκων, καὶ

5 Ὅπως ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία, καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἀγίων; **2** ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι
τοιαύτη πορνεία ἦτις οὐδὲ ἐν τοῖς οἱ ἅγιοι τὸν κόσμον κρινουῦσιν; καὶ εἰ
ἔθνεσιν, ὥστε γυναῖκά τινα τοῦ πατρὸς ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος, ἀνάξιόι ἐστε
ἔχειν. **2** καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι ἐστέ, κριτηρίων ἐλαχίστων; **3** οὐκ οἴδατε ὅτι
καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπενθήσατε, ἵνα ἄρθῃ ἐκ ἀγγέλους κρινουῦμεν, μήτιγε βιωτικά; **4**
μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο πράξας; **3** βιωτικά μὲν οὖν κριτήρια ἐὰν ἔχητε, τοὺς
ἐγὼ μὲν γάρ, ἀπὼν τῷ σώματι παρὼν δὲ τῷ ἐξουθενημένους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τούτους
πνεύματι, ἥδη κέκρικα ὡς παρὼν τὸν οὕτως καθίζετε; **5** πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω.
τοῦτο κατεργασάμενον **4** ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ οὕτως οὐκ ἔνι ἐν ὑμῖν οὐδεὶς σοφὸς
κυρίου Ἰησοῦ, συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ὅς δυνήσεται διακρίναι ἀνά μέσον τοῦ
ἐμοῦ πνεύματος σὺν τῇ δυνάμει τοῦ κυρίου ἀδελφοῦ αὐτοῦ; **6** ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ
ἡμῶν Ἰησοῦ, **5** παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον ἀδελφοῦ κρίνεται, καὶ τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων;
τῷ σατανᾷ εἰς ὄλεθρον τῆς σαρκός, ἵνα **7** ἥδη μὲν ὅπως ἦττημα ὑμῖν ἐστίν, ὅτι
τὸ πνεῦμα σωθῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου κρίματα ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν. διατί οὐχὶ
Ἰησοῦ. **6** Οὐ καλὸν τὸ καύχημα ὑμῶν. οὐκ μᾶλλον ἀδικεῖσθε; διατί οὐχὶ μᾶλλον
οἴδατε ὅτι μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ἀποστερεῖσθε; **8** ἀλλὰ ὑμεῖς ἀδικεῖτε καὶ
ζυμοῖ; **7** ἐκκαθάρατε τὴν παλαιὰν ζύμην, ἵνα ἀποστερεῖτε, καὶ τοῦτο ἀδελφούς. **9** ἢ
ἦτε νέον φύραμα, καθὼς ἐστε ἄζυμοι καὶ οὐκ οἴδατε ὅτι ἄδικοι θεοῦ βασιλείαν

οὐ κληρονομήσουσιν; μὴ πλανᾶσθε· οὔτε ἐχέτω, καὶ ἐκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα ἐχέτω. 3 πόρνοι οὔτε εἰδωλολάτραι οὔτε μοιχοὶ τῇ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ὀφειλὴν ἀποδιδότω, οὔτε μαλακοὶ οὔτε ἀρσενοκοῖται 10 οὔτε ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρὶ. 4 ἡ γυνὴ τοῦ κλέπτει οὔτε πλεονέκται, οὐ μέθυσοι, οὐ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει ἀλλὰ ὁ ἀνὴρ· λοῖδοροι, οὐχ ἄρπαγες βασιλείαν θεοῦ ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ κληρονομήσουσιν. 11 καὶ ταῦτά τινες ἦτε· ἐξουσιάζει ἀλλὰ ἡ γυνή. 5 μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλὰ ἀπελούσασθε, ἀλλὰ ἡγιάσθητε, ἀλλὰ ἀλλήλους, εἰ μῆτι ἂν ἐκ συμφώνου πρὸς ἐδικαιώθητε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου καιρὸν ἵνα σχολάσητε τῇ προσευχῇ καὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ θεοῦ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἦτε, ἵνα μὴ πειράζη ὑμᾶς ἡμῶν. 12 Πάντα μοι ἕξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα ὁ σατανᾶς διὰ τὴν ἀκρασίαν ὑμῶν. 6 τοῦτο συμφέρει· πάντα μοι ἕξεστιν, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ δὲ λέγω κατὰ συγγνώμην, οὐ κατ' ἐπιταγὴν. ἐξουσιασθήσομαι ὑπὸ τινος. 13 τὰ βρώματα 7 θέλω δὲ πάντας ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ τῇ κοιλίᾳ, καὶ ἡ κοιλία τοῖς βρώμασιν· ὁ ἐμαυτὸν· ἀλλὰ ἕκαστος ἴδιον ἔχει χάρισμα δὲ θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργήσει. ἐκ θεοῦ, ὁ μὲν οὕτως, ὁ δὲ οὕτως. 8 τὸ δὲ σῶμα οὐ τῇ πορνείᾳ ἀλλὰ τῷ κυρίῳ, λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις καὶ ταῖς χήραις, καὶ ὁ κύριος τῷ σώματι. 14 ὁ δὲ θεὸς καλὸν αὐτοῖς ἐὰν μείνωσιν ὡς καὶ γῶ. 9 καὶ τὸν κύριον ἡγειρεν καὶ ἡμᾶς ἐξεγερῆ εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται γαμησάτωσαν διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. 15 οὐκ οἴδατε κρεῖττον γάρ ἐστιν γαμεῖν ἢ πυροῦσθαι. ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν μέλη Χριστοῦ ἐστιν; 10 τοῖς δὲ γεγαμηκόσιν παραγγέλλω, οὐκ ἄρας οὖν τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ ποιήσω ἐγὼ ἀλλὰ ὁ κύριος, γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς πόρνης μέλη; μὴ γένοιτο. 16 ἢ οὐκ οἴδατε μὴ χωρισθῆναι, 11 ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῆ, ὅτι ὁ κολλώμενος τῇ πόρνη ἐν σῶμά μενέτω ἄγαμος ἢ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγῆτω, ἐστιν; ἔσονται γάρ, φησὶν, οἱ δύο εἰς σάρκα καὶ ἄνδρα γυναῖκα μὴ ἀφιέναι. 12 τοῖς μίαν. 17 ὁ δὲ κολλώμενος τῷ κυρίῳ ἐν δὲ λοιποῖς λέγω ἐγὼ, οὐχ ὁ κύριος εἴ τις πνεῦμά ἐστιν. 18 φεύγετε τὴν πορνείαν· ἀδελφὸς γυναῖκα ἔχει ἄπιστον, καὶ αὕτη πᾶν ἀμάρτημα ὃ ἐὰν ποιήσῃ ἄνθρωπος συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτοῦ, μὴ ἀφιέτω ἐκτὸς τοῦ σώματός ἐστιν, ὁ δὲ πορνεύων αὐτήν· 13 καὶ γυνὴ εἴ τις ἔχει ἄνδρα ἄπιστον εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἀμαρτάνει. 19 ἢ οὐκ καὶ οὗτος συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτῆς, μὴ ἀφιέτω τὸν ἄνδρα. 14 ἡγιάσται γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ ἀγίου πνεύματός ἐστιν, οὗ ἔχετε ἀπὸ θεοῦ, ἄπιστος ἐν τῇ γυναικί, καὶ ἡγιάσται ἡ γυνὴ καὶ οὐκ ἐστὲ ἑαυτῶν; 20 ἡγοράσθητε γὰρ ἡ ἄπιστος ἐν τῷ ἀδελφῷ· ἐπεὶ ἄρα τὰ τέκνα τιμῆς δοξάσατε δὴ τὸν θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν ἀκάθαρτά ἐστιν, νῦν δὲ ἁγία ἐστιν. ὁ μῶν. 15 εἰ δὲ ὁ ἄπιστος χωρίζεται, χωριζέσθω οὐ δεδούλωται ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ ἀδελφὴ ἐν τοῖς τοιοῦτοις· ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν ὑμᾶς ὁ θεός. 16 τί γὰρ οἶδας, γυναῖκα, εἰ τὸν ἄνδρα

7 Περι δὲ ὧν ἐγράψατε, καλὸν ἀνθρώπῳ
γυναικὸς μὴ ἄπτεισθαι. 2 διὰ δὲ τὰς
πορνείας ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα

σώσεις; ἢ τί οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα 32 θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους εἶναι. ὁ ἄγαμος
 σώσεις; 17 εἰ μὴ ἐκάστῳ ὡς μεμέρικεν ὁ μεριμνᾷ τὰ τοῦ κυρίου, πῶς ἀρέσῃ τῷ
 κύριος, ἕκαστον ὡς κέκληκεν ὁ θεός, οὕτως κυρίῳ· 33 ὁ δὲ γαμήσας μεριμνᾷ τὰ τοῦ
 περιπατεῖτω καὶ οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις κόσμου, πῶς ἀρέσῃ τῇ γυναικί, 34 καὶ
 πάσαις διατάσσομαι. 18 περιτετμημένος μεμέρισται. καὶ ἡ γυνὴ καὶ ἡ παρθένος
 τις ἐκλήθη; μὴ ἐπισπάσθω. ἐν ἀκροβυστία ἡ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ κυρίου, ἵνα ἢ
 κέκληταί τις; μὴ περιτεμνέσθω. 19 ἡ ἀγία καὶ τῷ σώματι καὶ τῷ πνεύματι· ἡ
 περιτομὴ οὐδὲν ἐστίν, καὶ ἡ ἀκροβυστία δὲ γαμήσασα μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς
 οὐδὲν ἐστίν, ἀλλὰ τήρησις ἐντολῶν θεοῦ. ἀρέσῃ τῷ ἀνδρί. 35 τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν
 20 ἕκαστος ἐν τῇ κλήσει ἢ ἐκλήθη ἐν αὐτῶν σύμφορον λέγω, οὐχ ἵνα βρόχον
 ταύτη μενέτω. 21 δοῦλος ἐκλήθη; μὴ σοι ὑμῖν ἐπιβάλω, ἀλλὰ πρὸς τὸ εὐσχημον καὶ
 μελέτω· ἀλλ' εἰ καὶ δύνασαι ἐλεύθερος εὐπάρεδρον τῷ κυρίῳ ἀπεριπάστως. 36 εἰ
 γενέσθαι, μᾶλλον χρῆσαι. 22 ὁ γὰρ ἐν κυρίῳ δέ τις ἀσχημονεῖν ἐπὶ τὴν παρθένον αὐτοῦ
 κληθεὶς δοῦλος ἀπελεύθερος κυρίου ἐστίν· νομίζει ἐὰν ἢ ὑπέρακμος, καὶ οὕτως ὀφείλει
 ὁμοίως ὁ ἐλεύθερος κληθεὶς δοῦλος ἐστίν· γίνεσθαι, ὃ θέλει ποιεῖτω· οὐχ ἁμαρτάνει
 Χριστοῦ. 23 τιμῆς ἠγοράσθητε· μὴ γίνεσθε γαμείτωσαν. 37 ὃς δὲ ἔστηκεν ἐν τῇ καρδίᾳ
 δοῦλοι ἀνθρώπων. 24 ἕκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη, αὐτοῦ ἑδραῖος, μὴ ἔχων ἀνάγκην, ἐξουσίαν
 ἀδελφοί, ἐν τούτῳ μενέτω παρὰ θεῶ. 25 δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος, καὶ τοῦτο
 Περὶ δὲ τῶν παρθένων ἐπιταγὴν κυρίου κέκρικεν ἐν τῇ ἰδίᾳ καρδίᾳ, τηρεῖν τὴν
 οὐκ ἔχω, γνώμην δὲ δίδωμι ὡς ἠλεημένος ἑαυτοῦ παρθένον, καλῶς ποιήσει· 38 ὥστε
 ὑπὸ κυρίου πιστὸς εἶναι. 26 νομίζω οὖν καὶ ὁ γαμίζων τὴν ἑαυτοῦ παρθένον καλῶς
 τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν διὰ τὴν ἐνεστῶσαν ποιεῖ, καὶ ὁ μὴ γαμίζων κρεῖσσον ποιήσει.
 ἀνάγκην, ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ οὕτως 39 γυνὴ δέδεται ἐφ' ὅσον χρόνον ζῆ ὁ ἀνὴρ
 εἶναι. 27 δέδεσαι γυναικί; μὴ ζῆται λύσιν· αὐτῆς· ἐὰν δὲ κοιμηθῆ ὁ ἀνὴρ, ἐλευθέρα
 λέλυσαι ἀπὸ γυναικός; μὴ ζῆται γυναικα. ἐστὶν ᾧ θέλει γαμηθῆναι, μόνον ἐν κυρίῳ.
 28 ἐὰν δὲ καὶ γαμήσης, οὐχ ἡμαρτες· καὶ 40 μακαριωτέρα δὲ ἐστὶν ἐὰν οὕτως μείνη,
 ἐὰν γήμη ἢ παρθένος, οὐχ ἡμαρτεν. θλίψιν κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην, δοκῶ δὲ κάγω
 δὲ τῇ σαρκὶ ἐξουσίαν οἱ τοιοῦτοι, ἐγὼ δὲ πνεῦμα θεοῦ ἔχειν.

ὑμῶν φείδομαι. 29 τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὁ καιρὸς συνεσταλμένος ἐστίν· τὸ λοιπὸν
 ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας ὡς μὴ ἔχοντες
 ᾧσιν, 30 καὶ οἱ κλαίοντες ὡς μὴ κλαίοντες,
 καὶ οἱ χαίροντες ὡς μὴ χαίροντες, καὶ οἱ
 ἀγοράζοντες ὡς μὴ κατέχοντες, 31 καὶ οἱ
 χρώμενοι τὸν κόσμον ὡς μὴ καταχρώμενοι·
 παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου.
8 Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων, οἶδαμεν
 ὅτι πάντες γινώσκοντες ἔχομεν. ἡ γινώσκοντες
 φυσιοῖ, ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ. 2 εἰ τις
 δοκεῖ ἐγνωκέναι τι, οὐπω ἔγνω καθὼς
 δεῖ γινῶναι· 3 εἰ δέ τις ἀγαπᾷ τὸν θεόν,
 οὗτος ἔγνωσται ὑπ' αὐτοῦ. 4 περὶ τῆς
 βρώσεως οὖν τῶν εἰδωλοθύτων οἶδαμεν
 ὅτι οὐδὲν εἶδωλον ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδεὶς

θεὸς εἰ μὴ εἷς. **5** καὶ γὰρ εἴπερ εἰσὶν περιάγειν, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι καὶ λεγόμενοι θεοὶ εἴτε ἐν οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ κυρίου καὶ Κηφᾶς; **6** ἢ μόνος γῆς, ὡσπερ εἰσὶν θεοὶ πολλοὶ καὶ κύριοι ἐγὼ καὶ Βαρναβᾶς οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν πολλοί, **6** ἀλλ' ἡμῖν εἷς θεὸς ὁ πατήρ, ἐξ ἧς ἐργάζεσθαι; **7** τίς στρατεύεται ἰδίοις οὐ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν, καὶ εἷς ὁ ψωνίους ποτέ; τίς φυτεύει ἀμπελῶνα κύριος Ἰησοῦς Χριστός, δι' οὗ τὰ πάντα καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; ἢ τίς καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ. **7** ἀλλ' οὐκ ἐν πᾶσιν ποιμαίνει ποιμνὴν καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος τῆς ἢ γνῶσις τινὲς δὲ τῇ συνηθείᾳ ἕως ἄρτι ποιμνῆς οὐκ ἐσθίει; **8** μὴ κατὰ ἄνθρωπον τοῦ εἰδώλου ὡς εἰδωλόθυτον ἐσθίουσιν, ταῦτα λαλῶ, ἢ καὶ ὁ νόμος ταῦτα οὐ λέγει; καὶ ἡ συνείδησις αὐτῶν ἀσθενῆς οὐσα **9** ἐν γὰρ τῷ Μωϋσέως νόμῳ γέγραπται, μολύνεται. **8** βρῶμα δὲ ἡμᾶς οὐ παραστήσει οὐ κημώσεις βοῦν ἀλοῶντα. μὴ τῶν βοῶν τῷ θεῷ οὔτε ἐὰν φάγωμεν περισσεύομεν, μέλει τῷ θεῷ; **10** ἢ δι' ἡμᾶς πάντως οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν ὑστερούμεθα. **9** λέγει; δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγράφη, ὅτι ὀφείλει βλέπετε δὲ μήπως ἡ ἐξουσία ὑμῶν αὕτη ἐπ' ἐλπίδι ὁ ἀροτριῶν ἀροτριᾶν, καὶ ὁ πρόσκομμα γένηται τοῖς ἀσθενέσιν. **10** ἀλοῶν ἐπ' ἐλπίδι τοῦ μετέχειν. **11** Εἰ ἡμεῖς ἐὰν γὰρ τις ἴδῃ σὲ τὸν ἔχοντα γνῶσιν ἐν ὑμῖν τὰ πνευματικὰ ἐσπείραμεν, μέγα εἰ εἰδωλίῳ κατακείμενον, οὐχὶ ἡ συνείδησις ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ θερίσομεν; **12** εἰ αὐτοῦ ἀσθενοῦς ὄντος οἰκοδομηθήσεται ἄλλοι τῆς ὑμῶν ἐξουσίας μετέχουσιν, οὐ εἰς τὸ τὰ εἰδωλόθυτα ἐσθίειν; **11** ἀπόλλυται μᾶλλον ἡμεῖς; ἀλλ' οὐκ ἐχρησάμεθα τῇ γὰρ ὁ ἀσθενῶν ἐν τῇ σῆι γνῶσει, ὁ ἐξουσία ταύτη, ἀλλὰ πάντα στέγομεν ἵνα ἀδελφὸς δι' ὃν Χριστὸς ἀπέθανεν. **12** μὴ τίνα ἐκκοπήν δῶμεν τῷ εὐαγγελίῳ οὕτως δὲ ἀμαρτάνοντες εἰς τοὺς ἀδελφοὺς τοῦ Χριστοῦ. **13** οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ τὰ ἱερὰ καὶ τύπτοντες αὐτῶν τὴν συνείδησιν ἐργαζόμενοι τὰ ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν, ἀσθενοῦσαν εἰς Χριστὸν ἀμαρτάνετε. **13** οἱ τῷ θυσιαστηρίῳ παρεδρεύοντες τῷ θυσιαστηρίῳ συμμερίζονται; **14** οὕτως καὶ ὁ κύριος διέταξεν τοῖς τὸ εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν ἐκ τοῦ εὐαγγελίου ζῆν. **15** ἐγὼ δὲ οὐ κέχημαι οὐδενὶ τούτων. οὐκ ἔγραψα δὲ ταῦτα ἵνα οὕτως γένηται ἐν ἐμοί, καλὸν γὰρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν ἢ τὸ καύχημά μου οὐδεὶς κενώσει. **16** ἐὰν γὰρ εὐαγγελίζωμαι, οὐκ ἔστιν μοι καύχημα· ἀνάγκη γὰρ μοι ἐπίκειται· οὐαὶ γὰρ μοί ἐστιν ἐὰν μὴ εὐαγγελίζωμαι. **17** εἰ γὰρ ἐκὼν τοῦτο πράσσω, μισθὸν ἔχω· εἰ δὲ ἄκων, οἰκονομίαν πεπίστευμαι. **18** τίς οὖν

μου ἔστιν ὁ μισθός; ἵνα εὐαγγελιζόμενος ἡ πέτρα δὲ ἦν ὁ Χριστός. **5** ἀλλ' οὐκ ἐν ἀδάπανον θήσω τὸ εὐαγγέλιον, εἰς τὸ τοῖς πλείοσιν αὐτῶν εὐδόκησεν ὁ θεός, μὴ καταχρησασθαι τῇ ἐξουσίᾳ μου ἐν κατεστρώθησαν γὰρ ἐν τῇ ἐρήμῳ. **6** ταῦτα τῷ εὐαγγελίῳ. **19** Ἐλεύθερος γὰρ ὢν ἐκ δὲ τύποι ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι πάντων πᾶσιν ἑμαυτὸν ἐδούλωσα, ἵνα τοὺς ἡμᾶς ἐπιθυμητὰς κακῶν, καθὼς κάκεῖνοι πλείονας κερδήσω. **20** καὶ ἐγενόμην τοῖς ἐπεθύμησαν. **7** μηδὲ εἰδωλολάτραι γίνεσθε, Ἰουδαίους ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους καθὼς τινες αὐτῶν ὡσπερ γέγραπται, κερδήσω τοῖς ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον, μὴ ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πεῖν, καὶ ὢν αὐτὸς ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἀνέστησαν παίζειν. **8** μηδὲ πορνεύωμεν, κερδήσω. **21** τοῖς ἀνόμοις ὡς ἄνομος, μὴ καθὼς τινες αὐτῶν ἐπόρνευσαν, καὶ ἔπεσαν ὢν ἄνομος θεοῦ ἀλλ' ἔννομος Χριστοῦ, μιᾷ ἡμέρᾳ εἴκοσιτρεῖς χιλιάδες. **9** μηδὲ ἵνα κερδάνω τοὺς ἀνόμους. **22** ἐγενόμην ἐκπειράζωμεν τὸν κύριον, καθὼς τινες τοῖς ἀσθενέσιν ἀσθενής, ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς αὐτῶν ἐξεπείρασαν, καὶ ὑπὸ τῶν ὄφρων κερδήσω τοῖς πᾶσιν γέγονα πάντα, ἵνα ἀπώλλυντο. **10** μηδὲ γογγύζετε, καθάπερ πάντως τινὰς σώσω. **23** πάντα δὲ ποιῶ τινὲς αὐτῶν ἐγόγγυσαν, καὶ ἀπώλοντο διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα συνκοινωνὸς αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ. **11** ταῦτα δὲ τυπικῶς γένωμαι. **24** οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ συνέβαιναν ἐκεῖνοις, ἐγράφη δὲ πρὸς τρέχοντες πάντες μὲν τρέχουσιν, εἷς δὲ νουθεσίαν ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν λαμβάνει τὸ βραβεῖον; οὕτως τρέχετε ἵνα αἰώνων κατήντηκεν. (αἰθῆ g165) **12** ὥστε καταλάβητε. **25** πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος ὁ δοκῶν ἐστάναι βλεπέτω μὴ πέσῃ. πάντα ἐγκρατεύεται, ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἵνα **13** πειρασμὸς ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν εἰ μὴ φθαρτὸν στέφανον λάβωσιν, ἡμεῖς δὲ ἀνθρώπινος πιστὸς δὲ ὁ θεός, ὃς οὐκ ἄφθαρτον. **26** ἐγὼ τοίνυν οὕτως τρέχω ὡς ἐάσει ὑμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε, οὐκ ἀδήλως, οὕτως πυκτεύω ὡς οὐκ ἀέρα ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν δέρων. **27** ἀλλὰ ὑπωπιάζω μου τὸ σῶμα καὶ ἔκβασιν τοῦ δύνασθαι ὑπενεγκεῖν. **14** δουλαγωγῶ, μήπως ἄλλοις κηρύξας αὐτὸς Διόπερ, ἀγαπητοί μου, φεύγετε ἀπὸ τῆς ἀδόκιμος γένωμαι. εἰδωλολατρείας. **15** ὡς φρονίμοις λέγω· κρίνατε ὑμεῖς ὃ φημι. **16** τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας ὃ εὐλογοῦμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ ἔστιν; τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ ἔστιν; **17** ὅτι εἷς ἄρτος, ἐν σῶμα οἱ πολλοὶ ἔσμεν· οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄρτου μετέχομεν. **18** βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα· οὐχ οἱ ἐσθίοντες τὰς θυσίας κοινωνοὶ τοῦ θυσιαστηρίου

10 Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλην ἦσαν καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διήλθον, **2** καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν ἐβαπτίσθησαν ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἐν τῇ θαλάσῃ, **3** καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πνευματικὸν βρῶμα ἔφαγον, **4** καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πνευματικὸν ἔπιον πόμα· ἔπιον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθούσης πέτρας,

εἰσίν; **19** τί οὖν φημί; ὅτι εἰδωλόθυτόν τί εἰδέναι ὅτι παντός ἀνδρός ἡ κεφαλὴ ὁ ἐστίν; ἢ ὅτι εἰδωλόν τί ἐστίν; **20** ἀλλ' ὅτι ἃ Χριστός ἐστίν, κεφαλὴ δὲ γυναικὸς ὁ ἀνὴρ, θύουσιν, δαιμονίοις καὶ οὐ θεῶ θύουσιν, οὐ κεφαλὴ δὲ τοῦ Χριστοῦ ὁ θεός. **4** πᾶς θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς τῶν δαιμονίων ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ προφητεύων κατὰ γίνεσθαι. **21** οὐ δύνασθε ποτήριον κυρίου κεφαλῆς ἔχων καταισχύνει τὴν κεφαλὴν πίνειν καὶ ποτήριον δαιμονίων· οὐ δύνασθε αὐτοῦ· **5** πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη ἢ τραπέζης κυρίου μετέχειν καὶ τραπέζης προφητεύουσα ἀκατακαλύπτω τῇ κεφαλῇ δαιμονίων. **22** ἢ παραζηλοῦμεν τὸν κύριον; καταισχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτῆς· ἐν γὰρ μὴ ἰσχυρότεροι αὐτοῦ ἐσμεν; **23** Πάντα ἐστίν καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἐξυρημένῃ. **6** εἰ γὰρ ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει· πάντα οὐ κατακαλύπτεται γυνή, καὶ κειράσθω ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα οἰκοδομεῖ. **24** μηδεὶς εἰ δὲ αἰσχρὸν γυναικὶ τὸ κείρασθαι ἢ τὸ ἑαυτοῦ ζητεῖται ἀλλὰ τὸ τοῦ ἐτέρου. **25** ξυρᾶσθαι, κατακαλυπτέσθω. **7** ἀνὴρ μὲν πᾶν τὸ ἐν μακέλλω πωλούμενον ἐσθίετε γὰρ οὐκ ὀφείλει κατακαλύπτεσθαι τὴν μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνειδήσιν, κεφαλὴν, εἰκὼν καὶ δόξα θεοῦ ὑπάρχων· **26** τοῦ κυρίου γὰρ ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα ἡ γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρός ἐστίν. **8** οὐ γὰρ αὐτῆς. **27** εἴ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων καὶ ἐστίν ἀνὴρ ἐκ γυναικός, ἀλλὰ γυνὴ ἐξ θέλετε πορεύεσθαι, πᾶν τὸ παρατιθέμενον ἀνδρός· **9** καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη ἀνὴρ διὰ τὴν ὑμῖν ἐσθίετε μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα. **10** διὰ συνειδήσιν. **28** ἐὰν δέ τις ὑμῖν εἴπῃ, τοῦτο τοῦτο ὀφείλει ἡ γυνὴ ἐξουσίαν ἔχειν ἐπὶ ἱερόθυτόν ἐστίν, μὴ ἐσθίετε δι' ἐκεῖνον τῆς κεφαλῆς διὰ τοὺς ἀγγέλους. **11** πλὴν τὸν μηνύσαντα καὶ τὴν συνειδήσιν **29** οὔτε γυνὴ χωρὶς ἀνδρός οὔτε ἀνὴρ χωρὶς συνειδήσιν δὲ λέγω οὐχὶ τὴν ἑαυτοῦ ἀλλὰ γυναικὸς ἐν κυρίῳ· **12** ὡσπερ γὰρ ἡ γυνὴ τὴν τοῦ ἐτέρου. ἵνατί γὰρ ἡ ἐλευθερία μου ἐκ τοῦ ἀνδρός, οὕτως καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς κρίνεται ὑπὸ ἄλλης συνειδήσεως; **30** εἰ ἐγὼ γυναικός· τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ. **13** ἐν χάριτι μετέχω, τί βλασφημοῦμαι ὑπὲρ οὗ ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε· πρέπον ἐστίν γυναῖκα ἐγὼ εὐχαριστῶ; **31** εἴτε οὖν ἐσθίετε εἴτε ἀκατακάλυπτον τῷ θεῷ προσεύχεσθαι; **14** πίνετε εἴτε τι ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν οὐδὲ ἡ φύσις αὐτῆ διδάσκει ὑμᾶς ὅτι ἀνὴρ θεοῦ ποιεῖτε. **32** ἀπρόσκοποι καὶ Ἰουδαίοις μὲν ἐὰν κομᾶ ἀτιμία αὐτῷ ἐστίν, **15** γυνὴ γίνεσθε καὶ Ἑλλῆσιν καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ δὲ ἐὰν κομᾶ δόξα αὐτῇ ἐστίν; ὅτι ἡ κόμη θεοῦ, **33** καθὼς καγὼ πάντα πᾶσιν ἀρέσκω, ἀντὶ περιβολαίου δέδοται αὐτῇ. **16** εἰ δὲ μὴ ζητῶν τὸ ἑμαυτοῦ σύμφορον ἀλλὰ τὸ τις δοκεῖ φιλόνηκος εἶναι, ἡμεῖς τοιαύτην τῶν πολλῶν, ἵνα σωθῶσιν. **17** Τοῦτο δὲ παραγγέλλων οὐκ ἐπαίνω ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρεῖσσον ἀλλὰ εἰς τὸ ἦσσαν συνέρχεσθε. **18** πρῶτον μὲν γὰρ συνερχομένων ὑμῶν ἐν ἐκκλησίᾳ ἀκούω

11 Μιμηταί μου γίνεσθε, καθὼς καγὼ Χριστοῦ. **2** Ἐπαίνω δὲ ὑμᾶς, ὅτι πάντα μου μέμνησθε καὶ καθὼς παρέδωκα ὑμῖν τὰς παραδόσεις κατέχετε. **3** θέλω δὲ ὑμᾶς

σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν, καὶ μέρος τι ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν. **33** πιστεύω. **19** δεῖ γὰρ καὶ αἰρέσεις ἐν ὑμῖν ὥστε, ἀδελφοί μου, συνερχόμενοι εἰς τὸ εἶναι, ἵνα οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται φαγεῖν ἀλλήλους ἐκδέχεσθε. **34** εἶ τις ἐν ὑμῖν. **20** συνερχομένων οὖν ὑμῶν πεινᾶ, ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω, ἵνα μὴ εἰς κρίμα ἐπὶ τὸ αὐτὸ οὐκ ἔστιν κυριακὸν δεῖπνον συνέρχησθε. τὰ δὲ λοιπὰ ὡς ἂν ἔλθω φαγεῖν, **21** ἕκαστος γὰρ τὸ ἴδιον δεῖπνον διατάξομαι.

προλαμβάνει ἐν τῷ φαγεῖν, καὶ ὃς μὲν πεινᾶ, ὃς δὲ μεθύει. **22** μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν; ἢ τῆς ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ καταφρονεῖτε, καὶ καταισχύνετε τοὺς μὴ ἔχοντας; τί εἶπω ὑμῖν; ἐπαινέσω ὑμᾶς; ἐν τούτῳ οὐκ ἐπαινώ. **23** ἐγὼ γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ κυρίου, ὃ καὶ παρέδωκα ὑμῖν, ὅτι ὁ κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ἧ παρεδίδοτο ἔλαβεν ἄρτον **24** καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ εἶπεν, τοῦτό μού ἐστιν τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. **25** ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λέγων, τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐστὶν ἐν τῷ ἐμῷ αἵματι· τοῦτο ποιεῖτε, ὡσάκις ἐὰν πίνητε, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. **26** ὡσάκις γὰρ ἐὰν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον καὶ τὸ ποτήριον πίνητε, τὸν θάνατον τοῦ κυρίου καταγγέλλετε, ἄχρι οὗ ἔλθῃ. **27** ὥστε ὃς ἂν ἐσθίῃ τὸν ἄρτον ἢ πίνη τὸ ποτήριον τοῦ κυρίου ἀναξίως, ἔνοχος ἔσται τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ κυρίου. **28** δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρωπος ἑαυτόν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω **29** ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων κρίμα ἑαυτῷ ἐσθίει καὶ πίνει μὴ διακρίνων τὸ σῶμα. **30** διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ ἄρρωστοὶ καὶ κοιμῶνται ἱκανοί. **31** εἰ δὲ ἑαυτοὺς διεκρίνομεν, οὐκ ἂν ἐκρινόμεθα· **32** κρινόμενοι δὲ ὑπὸ τοῦ κυρίου παιδευόμεθα,

12 Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν. **2** οἴδατε ὅτι ὅτε ἔθνη ἦτε πρὸς τὰ εἰδῶλα τὰ ἄφωνα ὡς ἂν ἠγεσθε ἀπαγόμενοι. **3** διὸ γνωρίζω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν πνεύματι θεοῦ λαλῶν λέγει, ἀνάθεμα Ἰησοῦς, καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν, κύριος Ἰησοῦς, εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἀγίῳ. **4** Διαιρέσεις δὲ χαρισμάτων εἰσὶν, τὸ δὲ αὐτὸ πνεῦμα· **5** καὶ διαιρέσεις διακονιῶν εἰσιν, καὶ ὁ αὐτὸς κύριος· **6** καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσὶν, ὁ δὲ αὐτὸς θεός, ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. **7** ἐκάστῳ δὲ δίδεται ἢ φανέρωσις τοῦ πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον. **8** ᾧ μὲν γὰρ διὰ τοῦ πνεύματος δίδεται λόγος σοφίας, ἄλλῳ δὲ λόγος γνώσεως κατὰ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, **9** ἑτέρῳ πίστις ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι, ἄλλῳ δὲ χαρίσματα ἰαμάτων ἐν τῷ ἐνὶ πνεύματι, **10** ἄλλῳ δὲ ἐνεργήματα δυνάμεων, ἄλλῳ δὲ προφητεία, ἄλλῳ δὲ διάκρισις πνευμάτων, ἑτέρῳ γένη γλωσσῶν, ἄλλῳ δὲ ἑρμηνεία γλωσσῶν· **11** πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, διαιροῦν ἰδίᾳ ἐκάστῳ καθὼς βούλεται. **12** Καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα ἐν ἐστὶν καὶ μέλη πολλὰ ἔχει, πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος πολλὰ ὄντα ἐν ἐστὶν σῶμα, οὕτως καὶ ὁ Χριστός· **13** καὶ γὰρ ἐν ἐνὶ πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἐν σῶμα ἐβαπτίσθημεν, εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε Ἕλληνες, εἴτε δούλοι εἴτε ἐλεύθεροι, καὶ

πάντες ἐν πνεῦμα ἐποτίσθημεν. **14** καὶ ἀπόστολοι; μὴ πάντες προφηῆται; μὴ πάντες γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν ἐν μέλος ἀλλὰ διδάσκαλοι; μὴ πάντες δυνάμεις; **30** μὴ πολλά. **15** ἐὰν εἶπη ὁ πούς, ὅτι οὐκ εἰμι χεῖρ, οὐκ εἰμι ἐκ τοῦ σώματος, οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος· **16** καὶ ἐὰν εἶπη τὸ οὖς, ὅτι οὐκ εἰμι ὀφθαλμός, οὐκ εἰμι ἐκ τοῦ σώματος, οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος· **17** εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ ἡ ἀκοή; εἰ ὅλον ἀκοή, ποῦ ἡ ὄσφρησις; **18** νυνὶ δὲ ὁ θεὸς ἔθετο τὰ μέλη, ἐν ἕκαστον αὐτῶν, ἐν τῷ σώματι καθὼς ἠθέλησεν. **19** εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα ἐν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα; **20** νῦν δὲ πολλὰ μὲν μέλη, ἐν δὲ σῶμα. **21** οὐ δύναται δὲ ὁ ὀφθαλμὸς εἰπεῖν τῇ χειρὶ, χρειάν σου οὐκ ἔχω, ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσίν, χρειάν ὑμῶν οὐκ ἔχω· **22** ἀλλὰ πολλῶ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ σώματος ἀσθενέστερα ὑπάρχειν ἀναγκαῖά ἐστιν, **23** καὶ ἃ δοκοῦμεν ἀτιμότερα εἶναι τοῦ σώματος, τούτοις τιμὴν περισσοτέραν περιτίθεμεν, καὶ τὰ ἀσχήμονα ἡμῶν εὐσχημοσύνην περισσοτέραν ἔχει, **24** τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν οὐ χρειάν ἔχει. ἀλλὰ ὁ θεὸς συνεκέρασεν τὸ σῶμα, τῷ ὑστερουμένῳ περισσοτέραν δοῦς τιμὴν, **25** ἵνα μὴ ἦ σχίσματα ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσιν τὰ μέλη. **26** καὶ εἴτε πάσχει ἐν μέλος, συνπάσχει πάντα τὰ μέλη· εἴτε δοξάζεται μέλος, συνχαίρει πάντα τὰ μέλη. **27** ὑμεῖς δὲ ἔστε σῶμα Χριστοῦ καὶ μέλη ἐκ μέρους. **28** καὶ οὓς μὲν ἔθετο ὁ θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα δυνάμεις, ἔπειτα χαρίσματα ἰαμάτων, ἀντιλήμψεις, κυβερνήσεις, γένη γλωσσῶν. **29** μὴ πάντες

οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος· **17** εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ ἡ ἀκοή; εἰ ὅλον ἀκοή, ποῦ ἡ ὄσφρησις; **18** νυνὶ δὲ ὁ θεὸς ἔθετο τὰ μέλη, ἐν ἕκαστον αὐτῶν, ἐν τῷ σώματι καθὼς ἠθέλησεν. **19** εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα ἐν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα; **20** νῦν δὲ πολλὰ μὲν μέλη, ἐν δὲ σῶμα. **21** οὐ δύναται δὲ ὁ ὀφθαλμὸς εἰπεῖν τῇ χειρὶ, χρειάν σου οὐκ ἔχω, ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσίν, χρειάν ὑμῶν οὐκ ἔχω· **22** ἀλλὰ πολλῶ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ σώματος ἀσθενέστερα ὑπάρχειν ἀναγκαῖά ἐστιν, **23** καὶ ἃ δοκοῦμεν ἀτιμότερα εἶναι τοῦ σώματος, τούτοις τιμὴν περισσοτέραν περιτίθεμεν, καὶ τὰ ἀσχήμονα ἡμῶν εὐσχημοσύνην περισσοτέραν ἔχει, **24** τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν οὐ χρειάν ἔχει. ἀλλὰ ὁ θεὸς συνεκέρασεν τὸ σῶμα, τῷ ὑστερουμένῳ περισσοτέραν δοῦς τιμὴν, **25** ἵνα μὴ ἦ σχίσματα ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσιν τὰ μέλη. **26** καὶ εἴτε πάσχει ἐν μέλος, συνπάσχει πάντα τὰ μέλη· εἴτε δοξάζεται μέλος, συνχαίρει πάντα τὰ μέλη. **27** ὑμεῖς δὲ ἔστε σῶμα Χριστοῦ καὶ μέλη ἐκ μέρους. **28** καὶ οὓς μὲν ἔθετο ὁ θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα δυνάμεις, ἔπειτα χαρίσματα ἰαμάτων, ἀντιλήμψεις, κυβερνήσεις, γένη γλωσσῶν. **29** μὴ πάντες

13 Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἤχων ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. **2** καὶ ἐὰν ἔχω προφητείαν καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν ὥστε ὄρη μεθιστάναι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐθὲν εἰμι. **3** καὶ ἐὰν ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα καυθήσομαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐθὲν ὠφελοῦμαι. **4** ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται ἡ ἀγάπη, οὐ ζηλοῖ, ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται, **5** οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογίζεται τὸ κακόν, **6** οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συνχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ· **7** πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει. **8** Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε πίπτει· εἴτε δὲ προφητεῖαι, καταργηθήσονται· εἴτε γλώσσαι, παύσονται· εἴτε γνῶσις, καταργηθήσεται. **9** ἐκ μέρους γὰρ γινώσκομεν καὶ ἐκ μέρους προφητεῦομεν· **10** ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον, τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται. **11** ὅτε ἤμην νήπιος, ἐλάλουν ὡς νήπιος, ἐφρόνουν ὡς νήπιος, ἐλογιζόμην ὡς νήπιος· ὅτε γέγονα ἀνήρ, κατήργηκα τὰ τοῦ νηπίου. **12** βλέπομεν γὰρ ἄρτι δι' ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ πρόσωπον πρὸς

πρόσωπον· ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους, τότε ἵνα περισσεύητε. 13 διὸ ὁ λαλῶν γλώσση δὲ ἐπιγνώσομαι καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην. 13 προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύη. 14 ἐὰν γὰρ νυνὶ δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία προσεύχωμαι γλώσση, τὸ πνεῦμά μου προσεύχεται, ὁ δὲ νοῦς μου ἄκαρπός ἐστιν.

14 Διώκετε τὴν ἀγάπην, ζηλοῦτε δὲ τὰ πνευματικά, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε. 2 ὁ γὰρ λαλῶν γλώσση οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ ἀλλὰ θεῷ, οὐδεὶς γὰρ ἀκούει, πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια· 3 ὁ δὲ προφητεύων ἀνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν καὶ παράκλησιν καὶ παραμυθίαν. 4 ὁ λαλῶν γλώσση ἑαυτὸν οἰκοδομεῖ· ὁ δὲ προφητεύων ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ. 5 θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσσαις, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε· μείζων δὲ ὁ προφητεύων ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις, ἐκτὸς εἰ μὴ διερμηνεύη, ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομὴν λάβῃ. 6 νῦν δέ, ἀδελφοί, ἐὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν, τί ὑμᾶς ὠφελήσω, ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω ἢ ἐν ἀποκαλύψει ἢ ἐν γνώσει ἢ ἐν προφητεία ἢ διδαχῇ; 7 ὅμως τὰ ἄψυχα φωνὴν διδόντα, εἴτε αὐλὸς εἴτε κιθάρα, ἐὰν διαστολὴν τοῖς φθόγγοις μὴ δῶ, πῶς γνωσθήσεται τὸ αὐλούμενον ἢ τὸ κιθαριζόμενον; 8 καὶ γὰρ ἐὰν ἄδηλον σάλπιγξ φωνὴν δῶ, τίς παρασκευάζεται εἰς πόλεμον; 9 οὕτως καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς γλώσσης ἐὰν μὴ εὔσημον λόγον δῶτε, πῶς γνωσθήσεται τὸ λαλούμενον; ἔσσεθε γὰρ εἰς ἀέρα λαλοῦντες. 10 τοσαῦτα εἰ τύχοι γένη φωνῶν εἰσιν ἐν κόσμῳ, καὶ οὐδὲν ἄφωνον· 11 ἐὰν οὖν μὴ εἰδῶ τὴν δύναμιν τῆς φωνῆς, ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος καὶ ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ βάρβαρος. 12 οὕτως καὶ ὑμεῖς, ἐπεὶ ζηλωταὶ ἐστε πνευμάτων, πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλησίας ζητεῖτε

ἐστίν, ἀδελφοί; ὅταν συνέρχησθε, ἕκαστος εἰ κατέχετε, ἐκτὸς εἰ μὴ εἰκῆ ἐπιστεύσατε. ψαλμὸν ἔχει, διδαχὴν ἔχει, ἀποκάλυψιν 3 παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις, ὃ καὶ ἔχει, γλώσσαν ἔχει, ἐρμηνεῖαν ἔχει πάντα παρέλαβον, ὅτι Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ πρὸς οἰκοδομὴν γινέσθω. 27 εἴτε γλώσση τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς γραφάς, τις λαλεῖ, κατὰ δύο ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς, 4 καὶ ὅτι ἐτάφη, καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ καὶ ἀνά μέρος, καὶ εἰς διερμηνευέτω· 28 ἡμέρα τῇ τρίτῃ κατὰ τὰς γραφάς, 5 καὶ ἐὰν δὲ μὴ ἦ διερμηνευτής, σιγάτω ἐν ὅτι ὤφθη Κηφᾶ, ἔπειτα τοῖς δώδεκα· 6 ἐκκλησίᾳ, ἑαυτῷ δὲ λαλείτω καὶ τῷ θεῷ. ἔπειτα ὤφθη ἐπάνω πεντακοσίοις ἀδελφοῖς 29 προφητῶν δὲ δύο ἢ τρεῖς λαλείτωσαν, ἐφάπαξ, ἐξ ὧν οἱ πλείονες μένουσιν ἕως καὶ οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν· 30 ἐὰν δὲ ἄρτι, τινὲς δὲ ἐκοιμήθησαν· 7 ἔπειτα ἄλλω ἀποκαλυφθῆ κατημένω, ὁ πρῶτος ὤφθη Ἰακώβω, ἔπειτα τοῖς ἀποστόλοις σιγάτω. 31 δύνασθε γὰρ καθ' ἓνα πάντες πᾶσιν· 8 ἔσχατον δὲ πάντων ὡσπερὶ τῷ προφητεῦειν, ἵνα πάντες μανθάνωσιν καὶ ἐκτρώματι ὤφθη κάμοι. 9 ἐγὼ γὰρ εἰμι πάντες παρακαλῶνται, 32 καὶ πνεύματα ὁ ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων, ὃς οὐκ εἰμι προφητῶν προφήταις ὑποτάσσεται· 33 ἱκανὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι ἐδίωξα οὐ γὰρ ἐστὶν ἀκαταστασίας ὁ θεὸς ἀλλὰ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ· 10 χάριτι δὲ θεοῦ εἰρήνης. Ὡς ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν εἰμι ὃ εἰμι, καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ οὐ ἀγίων, 34 αἱ γυναῖκες ἐν ταῖς ἐκκλησίαις κενὴ ἐγενήθη, ἀλλὰ περισσότερον αὐτῶν σιγάτωσαν, οὐ γὰρ ἐπιτρέπεται αὐταῖς πάντων ἐκοπίασα, οὐκ ἐγὼ δὲ ἀλλὰ ἡ λαλεῖν· ἀλλὰ ὑποταστέσθωσαν, καθὼς χάρις τοῦ θεοῦ σὺν ἐμοί. 11 εἴτε οὖν ἐγὼ καὶ ὁ νόμος λέγει. 35 Εἰ δέ τι μαθεῖν εἴτε ἐκεῖνοι, οὕτως κηρύσσομεν καὶ οὕτως θέλουσιν, ἐν οἴκῳ τοὺς ἰδίους ἄνδρας ἐπιστεύσατε. 12 Εἰ δὲ Χριστὸς κηρύσσεται ἐπερωτάτωσαν, αἰσχρὸν γὰρ ἐστὶν γυναικὶ ὅτι ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, πῶς λέγουσιν λαλεῖν ἐν ἐκκλησίᾳ. 36 ἢ ἀφ' ὑμῶν ὁ ἐν ὑμῖν τινὲς ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ λόγος τοῦ θεοῦ ἐξήλθεν, ἢ εἰς ὑμᾶς μόνους ἔστιν; 13 εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ κατήνησεν; 37 Εἴ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἔστιν, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται· 14 εἰ δὲ ἢ πνευματικός, ἐπιγινώσκέτω ἃ γράφω Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν ἄρα καὶ τὸ ὑμῖν ὅτι κυρίου ἐστίν· 38 εἰ δέ τις ἀγνοεῖ, κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν ἀγνοεῖται. 39 ὥστε, ἀδελφοί μου, ζηλοῦτε 15 εὐρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομάρτυρες τοῦ τοῦ προφητεῦειν, καὶ τὸ λαλεῖν μὴ κωλύετε θεοῦ, ὅτι ἔμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ θεοῦ γλώσσαις· 40 πάντα δὲ εὐσχημόνως καὶ ὅτι ἠγείρεν τὸν Χριστόν, ὃν οὐκ ἠγείρεν κατὰ τάξιν γινέσθω. εἴπερ ἄρα νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται. 16 εἰ

15 Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον ὃ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, ὃ καὶ παρελάβετε, ἐν ᾧ καὶ ἐστήκατε, 2 δι' οὗ καὶ σῶζεσθε, τίνι λόγῳ εὐηγγελισάμην ὑμῖν γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται· 17 εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία ἡ πίστις ὑμῶν, ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. 18 ἄρα καὶ οἱ κοιμηθέντες

ἐν Χριστῷ ἀπώλοντο. **19** εἰ ἐν τῇ ζωῇ **34** ἐκνήψατε δικαίως καὶ μὴ ἀμαρτάνετε, ταύτη ἐν Χριστῷ ἠλικιότερες ἐσμὲν μόνον, ἀγνωσίαν γὰρ θεοῦ τινες ἔχουσιν· πρὸς ἔλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν. ἐντροπήν ὑμῖν λαλῶ. **35** Ἀλλὰ ἐρεῖ τις **20** Νυνὶ δὲ Χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; ποίῳ δὲ σώματι ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων. **21** ἐπειδὴ γὰρ ἔρχονται; **36** ἄφρων, σὺ ὁ σπεῖρεις, οὐ δι' ἀνθρώπου θάνατος, καὶ δι' ἀνθρώπου ζωοποιεῖται ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ· **37** καὶ ὁ ἀνάστασις νεκρῶν· **22** ὡσπερ γὰρ ἐν τῷ σπεῖρεις, οὐ τὸ σῶμα τὸ γενησόμενον Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτως καὶ σπεῖρεις ἀλλὰ γυμνὸν κόκκον εἰ τύχοι ἐν τῷ Χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται. σίτου ἢ τινος τῶν λοιπῶν· **38** ὁ δὲ θεὸς **23** ἕκαστος δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι· ἀπαρχὴ δίδωσιν αὐτῷ σῶμα καθὼς ἠθέλησεν, καὶ Χριστός, ἔπειτα οἱ τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ ἐκάστῳ τῶν σπερμάτων ἴδιον σῶμα. **39** οὐ παρουσία αὐτοῦ, **24** εἶτα τὸ τέλος, ὅταν πᾶσα σὰρξ ἢ αὐτὴ σὰρξ, ἀλλὰ ἄλλη μὲν παραδιδῶσιν τὴν βασιλείαν τῷ θεῷ καὶ ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν, ἄλλη πατρί, ὅταν καταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ δὲ σὰρξ πτηνῶν, ἄλλη δὲ ἰχθύων. **40** καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν. **25** δεῖ γὰρ σώματα ἐπουράνια, καὶ σώματα ἐπίγεια· αὐτὸν βασιλεύειν ἄχρι οὗ θῆ ἅπαντας ἀλλὰ ἑτέρα μὲν ἢ τῶν ἐπουρανίων δόξα, τοὺς ἐχθροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. **26** ἑτέρα δὲ ἢ τῶν ἐπιγείων. **41** ἄλλη δόξα ἕσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος· ἡλίου, καὶ ἄλλη δόξα σελήνης, καὶ ἄλλη **27** πάντα γὰρ ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας δόξα ἀστέρων· ἀστὴρ γὰρ ἀστέρος διαφέρει αὐτοῦ. ὅταν δὲ εἴπῃ ὅτι πάντα ὑποτέτακται, ἐν δόξῃ. **42** οὕτως καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν δήλων ὅτι ἐκτὸς τοῦ ὑποτάξαντος αὐτῷ νεκρῶν. σπεῖρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν τὰ πάντα. **28** ὅταν δὲ ὑποταγῇ αὐτῷ τὰ ἀφθαρσία· **43** σπεῖρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγείρεται πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ υἱὸς ὑποταγήσεται ἐν δόξῃ· σπεῖρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ἧ ἐν δυνάμει· **44** σπεῖρεται σῶμα ψυχικόν, ὁ θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. **29** Ἐπεὶ τί ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν. εἰ ἔστιν σῶμα ποιήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν Ψυχικόν, ἔστιν καὶ πνευματικόν. **45** οὕτως νεκρῶν; εἰ ὅλως νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, τί καὶ γέγραπται, ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ αὐτῶν; **30** τί καὶ ἡμεῖς Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν· ὁ ἕσχατος Ἀδὰμ κινδυνεύομεν πᾶσαν ὥραν; **31** καθ' ἡμέραν εἰς πνεῦμα ζωοποιοῦν. **46** ἀλλ' οὐ πρῶτον ἀποθνήσκω, νῆ τὴν ὑμετέραν καύχησιν, τὸ πνευματικὸν ἀλλὰ τὸ ψυχικόν, ἔπειτα ἀδελφοί, ἦν ἔχω ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ τὸ πνευματικόν. **47** ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἡμῶν. **32** εἰ κατὰ ἄνθρωπον ἐθηριομάχησα ἐκ γῆς χοϊκός, ὁ δεύτερος ἄνθρωπος ἐξ ἐν Ἐφέσῳ, τί μοι τὸ ὄφελος; εἰ νεκροὶ οὐρανοῦ. **48** οἷος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ οὐκ ἐγείρονται, φάγωμεν καὶ πίωμεν, χοϊκοί, καὶ οἷος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ αὐρίον γὰρ ἀποθνήσκομεν. **33** μὴ πλανᾶσθε· οἱ ἐπουράνιοι· **49** καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν φθείρουσιν ἦθη χρηστὰ ὀμιλίαι κακαί. τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, φορέσωμεν καὶ

τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου. 50 Τοῦτο δὲ πορεύονται. 5 ἔλεῦσομαι δὲ πρὸς ὑμᾶς φημι, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν θεοῦ κληρονομήσαι οὐ δύναται, οὐδὲ ἡ γὰρ διέρχομαι, 6 πρὸς ὑμᾶς δὲ τυχὸν φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ. 51 παραμενῶ ἢ καὶ παραχειμάσω, ἵνα ὑμεῖς ἰδοῦ μυστήριον ὑμῖν λέγω πάντες οὐ με προπέμψητε οὐ ἂν πορεύωμαι. 7 οὐ κοιμηθησόμεθα, πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα, θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι ἐν παρόδῳ ἰδεῖν, 52 ἐν ἀτόμῳ, ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐλπίζω γὰρ χρόνον τινὰ ἐπιμεῖναι πρὸς ἐσχάτη σάλπιγγι· σαλπίζει γάρ, καὶ οἱ ὑμᾶς, ἐὰν ὁ κύριος ἐπιτρέψῃ. 8 ἐπιμενῶ νεκροὶ ἐγερθήσονται ἄφθαρτοι, καὶ ἡμεῖς δὲ ἐν Ἐφέσῳ ἕως τῆς πεντηκοστῆς· 9 ἀλλαγησόμεθα. 53 δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν θύρα γὰρ μοι ἀνέωγεν μεγάλη καὶ ἐνεργής, τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν καὶ ἀντικείμενοι πολλοί. 10 Ἐὰν δὲ ἔλθῃ τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν. 54 ὅταν δὲ Τιμόθεος, βλέπετε ἵνα ἀφόβως γένηται τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσῃται ἀφθαρσίαν πρὸς ὑμᾶς, τὸ γὰρ ἔργον κυρίου ἐργάζεται καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσῃται ἀθανασίαν, ὡς κἀγώ· 11 μή τις οὖν αὐτὸν ἐξουθενήσῃ, τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος, προπέμψατε δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ, ἵνα ἔλθῃ κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς νίκος. 55 ποῦ πρὸς με, ἐκδέχομαι γὰρ αὐτὸν μετὰ τῶν σου, θάνατε, τὸ νίκος; ποῦ σου, θάνατε, ἀδελφῶν. 12 Περί δὲ Ἀπολλῶ τοῦ ἀδελφοῦ, τὸ κέντρον; (Hadēs g86) 56 τὸ δὲ κέντρον πολλὰ παρεκάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ πρὸς τοῦ θανάτου ἢ ἀμαρτία, ἡ δὲ δύναμις τῆς ὑμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν· καὶ πάντως οὐκ ἀμαρτίας ὁ νόμος. 57 τῷ δὲ θεῷ χάρις ἦν θέλημα ἵνα νῦν ἔλθῃ, ἐλεύσεται δὲ τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ νίκος διὰ τοῦ κυρίου ὅταν εὐκαιρήσῃ. 13 Γρηγορεῖτε, στήκετε ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. 58 ὥστε, ἀδελφοί μου ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε, κραταιοῦσθε ἀγαπητοί, ἔδραϊοι γίνεσθε, ἀμετακίνητοι, 14 πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω. 15 περισσεύοντες ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ κυρίου Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί· οἶδατε τὴν πάντοτε, εἰδότες ὅτι ὁ κόπος ὑμῶν οὐκ οἰκίαν Στεφανᾶ, ὅτι ἔστιν ἀπαρχὴ τῆς ἔστιν κενὸς ἐν κυρίῳ.

16 Περί δὲ τῆς λογίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους, ἕαυτούς· 16 ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑποτάσσησθε τοῖς τοιοῦτοις καὶ παντὶ τῷ συνεργοῦντι καὶ ὡσερ διέταξα ταῖς ἐκκλησίαις τῆς κοπιῶντι. 17 χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ Γαλατίας, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. 2 κατὰ Στεφανᾶ καὶ Φορτουνάτου καὶ Ἀχαϊκοῦ, ὅτι μίαν σαββάτου ἕκαστος ὑμῶν παρ' ἑαυτῶ τὸ ὑμέτερον ὑστέρημα οὗτοι ἀνεπλήρωσαν, τιθέτω θησαυρίζων ὃ τὶ ἀν εὐδοῶται, ἵνα τὸ ἐμόν πνεῦμα καὶ τὸ μὴ ὅταν ἔλθῃ τότε λογίαι γίνωνται. 3 ὅταν δὲ παραγένωμαι, οὓς ἐὰν δοκιμάσητε, 18 ἀνέπαυσαν γὰρ τὸ ἐμόν πνεῦμα καὶ τὸ δι' ἐπιστολῶν τούτους πέμψω ἀπενεγκεῖν ὑμῶν. ἐπιγινώσκετε οὖν τοὺς τοιούτους. 19 Ἄσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας. ἄσπάζεται ὑμᾶς ἐν κυρίῳ πολλὰ Ἀκύλας καὶ τὴν χάριν ὑμῶν εἰς Ἱερουσαλήμ· 4 ἐὰν δὲ Πρίσκα σὺν τῇ κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίᾳ. ἢ ἄξιον τοῦ κάμει πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ

20 ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάντες,
ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγίῳ.
21 Ὁ ἀσπασμὸς τῆ ἐμῆ χειρὶ Παύλου. 22
εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν κύριον, ἦτω ἀνάθεμα.
μαρὰν ἀθά. 23 ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ
μεθ' ὑμῶν. 24 ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων
ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

Προς Κορινθίους Β΄

1 Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ δια-
θελήματος θεοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφός,
τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ,
σὺν τοῖς ἁγίοις πᾶσιν τοῖς οὔσιν ἐν ὄλῃ
τῇ Ἀχαΐᾳ· **2** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ
θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ
Χριστοῦ. **3** Εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ
κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῶν
οἰκτιρμῶν καὶ θεὸς πάσης παρακλήσεως,
4 ὁ παρακαλῶν ἡμᾶς ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει
ἡμῶν, εἰς τὸ δύνασθαι ἡμᾶς παρακαλεῖν
τοὺς ἐν πάσῃ θλίψει διὰ τῆς παρακλήσεως
ἧς παρακαλούμεθα αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ·
5 ὅτι καθὼς περισσεύει τὰ παθήματα τοῦ
Χριστοῦ εἰς ἡμᾶς, οὕτως διὰ τοῦ Χριστοῦ
περισεύει καὶ ἡ παράκλησις ἡμῶν. **6** εἴτε
δὲ θλιβόμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως
καὶ σωτηρίας· εἴτε παρακαλούμεθα, ὑπὲρ
τῆς ὑμῶν παρακλήσεως τῆς ἐνεργουμένης
ἐν ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν παθημάτων ὧν
καὶ ἡμεῖς πάσχομεν. καὶ ἡ ἐλπίς ἡμῶν
βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν, **7** εἰδότες ὅτι ὡς
κοινωνοὶ ἐστε τῶν παθημάτων, οὕτως
καὶ τῆς παρακλήσεως. **8** Οὐ γὰρ θέλομεν
ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς θλίψεως
ἡμῶν τῆς γενομένης ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅτι καθ'
ὑπερβολὴν ὑπὲρ δύναμιν ἐβαρήθημεν,
ὥστε ἐξαπορηθῆναι ἡμᾶς καὶ τοῦ ζῆν· **9**
ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἀπόκριμα τοῦ
θανάτου ἐσχίκαμεν, ἵνα μὴ πεποηότες
ᾤμεν ἐφ' ἑαυτοῖς ἀλλ' ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ
ἐγείροντι τοὺς νεκρούς· **10** ὃς ἐκ τηλικούτου
θανάτου ἐρρύσατο ἡμᾶς καὶ ῥύσεται, εἰς
ὃν ἠλπίκαμεν ὅτι καὶ ἔτι ῥύσεται, **11**

συνυπουργούντων καὶ ὑμῶν ὑπὲρ ἡμῶν
τῇ δεήσει, ἵνα ἐκ πολλῶν προσώπων τὸ
εἰς ἡμᾶς χάρισμα διὰ πολλῶν εὐχαριστηθῇ
ὑπὲρ ἡμῶν. **12** ἡ γὰρ καύχησις ἡμῶν αὕτη
ἐστίν, τὸ μαρτύριον τῆς συνειδήσεως ἡμῶν,
ὅτι ἐν ἀγιότητι καὶ εἰλικρινίᾳ τοῦ θεοῦ,
οὐκ ἐν σοφίᾳ σαρκικῇ ἀλλ' ἐν χάριτι θεοῦ,
ἀνεστράφημεν ἐν τῷ κόσμῳ, περισσοτέρως
δὲ πρὸς ὑμᾶς. **13** οὐ γὰρ ἄλλα γράφομεν ὑμῖν
ἀλλ' ἢ ἃ ἀναγινώσκετε ἢ καὶ ἐπιγινώσκετε,
ἐλπίζω δὲ ὅτι ἕως τέλους ἐπιγνώσεσθε, **14**
καθὼς καὶ ἐπέγνωτε ἡμᾶς ἀπὸ μέρους,
ὅτι καύχημα ὑμῶν ἐσμεν καθάπερ καὶ
ὑμεῖς ἡμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ. **15** Καὶ ταύτη τῇ πεποιθήσει
ἐβουλόμην πρότερον πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν,
ἵνα δευτέραν χάριν σχῆτε, **16** καὶ δι' ὑμῶν
διελθεῖν εἰς Μακεδονίαν, καὶ πάλιν ἀπὸ
Μακεδονίας ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑφ'
ὑμῶν προπεμφθῆναι εἰς τὴν Ἰουδαίαν. **17**
τοῦτο οὖν βουλόμενος μήτι ἄρα τῇ ἐλαφρίᾳ
ἐχρησάμην; ἢ ἃ βουλευόμαι κατὰ σάρκα
βουλευόμαι, ἵνα ἦ παρ' ἐμοὶ τὸ ναὶ ναὶ
καὶ τὸ οὐ οὐ; **18** πιστὸς δὲ ὁ θεὸς ὅτι ὁ
λόγος ἡμῶν ὁ πρὸς ὑμᾶς οὐκ ἔστιν ναὶ
καὶ οὐ. **19** ὁ τοῦ θεοῦ γὰρ υἱὸς Χριστὸς
Ἰησοῦς ὁ ἐν ὑμῖν δι' ἡμῶν κηρυχθεὶς, δι'
ἐμοῦ καὶ Σιλουανοῦ καὶ Τιμοθέου, οὐκ
ἐγένετο ναὶ καὶ οὐ, ἀλλὰ ναὶ ἐν αὐτῷ
ἐγένεον. **20** ὅσαι γὰρ ἐπαγγελίαι θεοῦ, ἐν
αὐτῷ τὸ ναὶ διὸ καὶ δι' αὐτοῦ τὸ ἀμὴν τῷ
θεῷ πρὸς δόξαν δι' ἡμῶν. **21** ὁ δὲ βεβαιῶν
ἡμᾶς σὺν ὑμῖν εἰς Χριστὸν καὶ χρίσας ἡμᾶς
θεός, **22** ὁ καὶ σφραγισάμενος ἡμᾶς καὶ
δοὺς τὸν ἀραβῶνα τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς
καρδίαις ἡμῶν. **23** Ἐγὼ δὲ μάρτυρα τὸν

θεὸν ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τὴν ἐμὴν ψυχὴν, ὅτι φειδόμενος ὑμῶν οὐκέτι ἦλθον εἰς Κόρινθον. **24** οὐχ ὅτι κυριεύομεν ὑμῶν τῆς πίστεως, ἀλλὰ συνεργοὶ ἐσμεν τῆς χαρᾶς ὑμῶν, τῇ γὰρ πίστει ἐστήκατε.

2 Ἐκρινά δὲ ἐμαυτῷ τοῦτο, τὸ μὴ πάλιν ἐν λύπῃ πρὸς ὑμᾶς ἔλθειν· **2** εἰ γὰρ ἐγὼ λυπῶ ὑμᾶς, καὶ τίς ὁ εὐφραίνων με εἰ μὴ ὁ λυπούμενος ἐξ ἐμοῦ; **3** καὶ ἔγραψα τοῦτο αὐτὸ ἵνα μὴ ἐλθὼν λύπην σχῶ ἀφ' ὧν ἔδει με χαίρειν, πεποιθὼς ἐπὶ πάντας ὑμᾶς ὅτι ἡ ἐμὴ χαρὰ πάντων ὑμῶν ἐστίν. **4** ἐκ γὰρ πολλῆς θλίψεως καὶ συνοχῆς καρδίας ἔγραψα ὑμῖν διὰ πολλῶν δακρῶν, οὐχ ἵνα λυπηθῆτε ἀλλὰ τὴν ἀγάπην ἵνα γνῶτε ἦν ἔχω περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς. **5** εἰ δέ τις λελύπηκεν, οὐκ ἐμὲ λελύπηκεν, ἀλλὰ ἀπὸ μέρους, ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ, πάντας ὑμᾶς. **6** ἵκανὸν τῷ τοιοῦτῳ ἡ ἐπιτιμία αὕτη ἡ ὑπὸ τῶν πλειόνων, **7** ὥστε τοῦναντίον μᾶλλον ὑμᾶς χαρίσασθαι καὶ παρακαλέσαι, μήπως τῇ περισσοτέρᾳ λύπῃ καταποθῆ ὁ τοιοῦτος. **8** διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς κυρῶσαι εἰς αὐτὸν ἀγάπην· **9** εἰς τοῦτο γὰρ καὶ ἔγραψα ἵνα γνῶ τὴν δοκιμὴν ὑμῶν, εἰ εἰς πάντα ὑπήκοοί ἐστε. **10** ὧ δέ τι χαρίζεσθε, κἀγὼ καὶ γὰρ ἐγὼ ὁ κεχάρισμαι, εἴ τι κεχάρισμαι, δι' ὑμᾶς ἐν προσώπῳ Χριστοῦ, **11** ἵνα μὴ πλεονεκτηθῶμεν ὑπὸ τοῦ σατανᾶ· οὐ γὰρ αὐτοῦ τὰ νοήματα ἀγνοοῦμεν. **12** Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Τρωάδα εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, καὶ θύρας μοι ἀνεωγμένης ἐν κυρίῳ, **13** οὐκ ἔσχηκα ἄνεσιν τῷ πνεύματί μου τῷ μὴ εὐρεῖν με Τίτον τὸν ἀδελφόν μου, ἀλλὰ ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἐξῆλθον εἰς Μακεδονίαν. **14** Τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ πάντοτε

θηριαμβεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ Χριστῷ καὶ τὴν ὁσμὴν τῆς γνώσεως αὐτοῦ φανεροῦντι δι' ἡμῶν ἐν παντὶ τόπῳ· **15** ὅτι Χριστοῦ εὐωδία ἐσμὲν τῷ θεῷ ἐν τοῖς σφζομένοις καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις, **16** οἷς μὲν ὁσμὴ ἐκ θανάτου εἰς θάνατον, οἷς δὲ ὁσμὴ ἐκ ζωῆς εἰς ζωὴν. καὶ πρὸς ταῦτα τίς ἵκανός; **17** οὐ γὰρ ἐσμεν ὡς οἱ πολλοὶ καπηλεύοντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ἀλλ' ὡς ἐξ εἰλικρινίας, ἀλλ' ὡς ἐκ θεοῦ κατέναντι θεοῦ ἐν Χριστῷ λαλοῦμεν.

3 Ἀρχόμεθα πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνειν; ἢ μὴ χρῆζομεν ὡς τινες συστατικῶν ἐπιστολῶν πρὸς ὑμᾶς ἢ ἐξ ὑμῶν; **2** ἢ ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς ἐστε, ἐνγεγραμμένη ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, γινωσκομένη καὶ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων· **3** φανερούμενοι ὅτι ἐστὲ ἐπιστολὴ Χριστοῦ διακονηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν, ἐνγεγραμμένη οὐ μέλανι ἀλλὰ πνεύματι θεοῦ ζῶντος, οὐκ ἐν πλαξίν λιθίναις ἀλλ' ἐν πλαξίν καρδίας σαρκίνας. **4** πεποιθήσιν δὲ τοιαύτην ἔχομεν διὰ τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν θεόν. **5** οὐχ ὅτι ἀφ' ἑαυτῶν ἵκανοί ἐσμεν λογίσασθαί τι ὡς ἐξ ἑαυτῶν, ἀλλ' ἡ ἵκανότης ἡμῶν ἐκ τοῦ θεοῦ, **6** ὃς καὶ ἵκάνωσεν ἡμᾶς διακόνους καινῆς διαθήκης, οὐ γράμματος ἀλλὰ πνεύματος· τὸ γὰρ γράμμα ἀποκτέννει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ. **7** εἰ δὲ ἡ διακονία τοῦ θανάτου ἐν γράμμασιν ἐντετυπωμένη λίθοις ἐγενήθη ἐν δόξῃ, ὥστε μὴ δύνασθαι ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ πρόσωπον Μωϋσέως διὰ τὴν δόξαν τοῦ προσώπου αὐτοῦ τὴν καταργουμένην, **8** πῶς οὐχὶ μᾶλλον ἡ διακονία τοῦ πνεύματος ἔσται ἐν δόξῃ; **9** εἰ γὰρ τῇ διακονίᾳ τῆς κατακρίσεως

δόξα, πολλῶ μαλλον περισσεύει ἡ διακονία τῆς δικαιοσύνης δόξης. **10** καὶ γὰρ οὐ δεδόξασται τὸ δεδοξαμένον ἐν τούτῳ τῷ μέρει εἵνεκεν τῆς ὑπερβαλλούσης δόξης. **11** (αἰθῆ g165) **5** οὐ γὰρ ἑαυτοὺς κηρύσσομεν εἰ γὰρ τὸ καταργούμενον διὰ δόξης, πολλῶ ἀλλὰ Χριστὸν Ἰησοῦν κύριον, ἑαυτοὺς μαλλον τὸ μένον ἐν δόξει. **12** Ἔχοντες δὲ δούλους ὑμῶν διὰ Ἰησοῦν. **6** ὅτι ὁ οὖν τοιαύτην ἐλπίδα πολλῆ παρρησίᾳ θεὸς ὁ εἰπών, ἐκ σκότους φῶς λάμψει, χρώμεθα, **13** καὶ οὐ καθάπερ Μωϋσῆς ὃς ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς ἐτίθει κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον ἑαυτοῦ, φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ θεοῦ πρὸς τὸ μὴ ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν προσώπῳ Χριστοῦ. **7** Ἔχομεν δὲ τὸν εἰς τὸ τέλος τοῦ καταργουμένου. **14** ἀλλὰ θησαυρὸν τοῦτον ἐν ὀστρακίνοις σκεύεσιν, ἐπωρώθη τὰ νοήματα αὐτῶν. ἄχρι γὰρ ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ἧ τοῦ θεοῦ τῆς σήμερον ἡμέρας τὸ αὐτὸ κάλυμμα καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν. **8** ἐν παντὶ θλιβόμενοι ἀλλ' ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης οὐ στενοχωρούμενοι, ἀπορούμενοι ἀλλ' μένει μὴ ἀνακαλυπτόμενον, ὅτι ἐν Χριστῷ οὐκ ἐξαπορούμενοι, **9** διωκόμενοι ἀλλ' οὐκ καταργεῖται. **15** ἀλλ' ἕως σήμερον ἡνίκα ἐγκαταλειπόμενοι, καταβαλλόμενοι ἀλλ' ἂν ἀναγινώσκηται Μωϋσῆς κάλυμμα ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται. **16** ἡνίκα δὲ ἐὰν ἐπιστρέψῃ πρὸς κύριον, περιαιρεῖται τὸ κάλυμμα. **17** ὁ δὲ κύριος τὸ πνεῦμά ἐστιν· οὗ φανερωθῆ. **11** αἰεὶ γὰρ ἡμεῖς οἱ ζῶντες εἰς δὲ τὸ πνεῦμα κυρίου, ἐλευθερία. **18** ἡμεῖς θάνατον παραδιδόμεθα διὰ Ἰησοῦν, ἵνα καὶ δὲ πάντες ἀνακεκαλυμμένῳ προσώπῳ τὴν ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ φανερωθῆ ἐν τῇ θνητῇ δόξαν κυρίου κατοπτριζόμενοι τὴν αὐτὴν σαρκὶ ἡμῶν. **12** ὥστε ὁ θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται, ἡ δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν. **13** ἔχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως, κατὰ τὸ

4 Διὰ τοῦτο ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύτην, καθὼς ἠλειθήμεν, οὐκ ἐγκακοῦμεν, **2** ἀλλὰ ἀπειπάμεθα τὰ κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης, μὴ περιπατοῦντες ἐν πανουργίᾳ μηδὲ δολοῦντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ τῇ φανερώσει τῆς ἀληθείας συνιστάντες ἑαυτοὺς πρὸς πᾶσαν συνείδησιν ἀνθρώπων ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. **3** εἰ δὲ καὶ ἔστιν κεκαλυμμένον τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν, ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις ἐστὶν κεκαλυμμένον, **4** ἐν οἷς ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου ἐτύφλωσεν

γεγραμμένον, ἐπίστευσα, διὸ καὶ ἐλάλησα, καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦμεν, **14** εἰδότες ὅτι ὁ ἐγείρας τὸν κύριον Ἰησοῦν καὶ ἡμᾶς σὺν Ἰησοῦ ἐγερεῖ καὶ παραστήσει σὺν ὑμῖν. **15** τὰ γὰρ πάντα δι' ὑμᾶς, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσασα διὰ τῶν πλειόνων τὴν εὐχαριστίαν περισσεύσῃ εἰς τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ. **16** Διὸ οὐκ ἐγκακοῦμεν, ἀλλ' εἰ καὶ ὁ ἕξω ἡμῶν ἄνθρωπος διαφθείρεται, ἀλλ' ὁ ἕσω ἡμῶν ἀνακαινοῦται ἡμέρα καὶ ἡμέρα. **17** τὸ γὰρ παραυτίκα ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως

ἡμῶν καθ' ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν αἰώνιον βάρος δόξης κατεργάζεται ἡμῖν, (αἰθῆριος g166) 18 μὴ σκοποῦντων ἡμῶν τὰ βλεπόμενα ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα: τὰ γὰρ βλεπόμενα πρόσκαιρα, τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια. (αἰθῆριος g166)

5 Οἶδαμεν γὰρ ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ σκίηνους καταλυθῆ, οἰκοδομῆν ἐκ θεοῦ ἔχομεν οἰκίαν ἀχειροποίητον αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. (αἰθῆριος g166) 2 καὶ γὰρ ἐν τούτῳ στενάζομεν, τὸ οἰκητήριον ἡμῶν τὸ ἐξ οὐρανοῦ ἐπενδύσασθαι ἐπιποθοῦντες, 3 εἶγε καὶ ἐνδυσάμενοι οὐ γυμνοὶ εὑρεθώμεθα. 4 καὶ γὰρ οἱ ὄντες ἐν τῷ σκίηνει στενάζομεν βαρούμενοι, ἐφ' ᾧ οὐ θέλομεν ἐκδύσασθαι ἀλλ' ἐπενδύσασθαι, ἵνα καταποθῆ τὸ θνητὸν ὑπὸ τῆς ζωῆς. 5 ὁ δὲ κατεργασάμενος ἡμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο θεός, ὁ δούς ἡμῖν τὸν ἀρραβῶνα τοῦ πνεύματος. 6 θαρροῦντες οὖν πάντοτε καὶ εἰδότες ὅτι ἐνδημοῦντες ἐν τῷ σώματι ἐκδημοῦμεν ἀπὸ τοῦ κυρίου, 7 διὰ πίστεως γὰρ περιπατοῦμεν οὐ διὰ εἰδους 8 θαρροῦμεν δὲ καὶ εὐδοκοῦμεν μᾶλλον ἐκδημῆσαι ἐκ τοῦ σώματος καὶ ἐνδημῆσαι πρὸς τὸν κύριον. 9 διὸ καὶ φιλοτιμούμεθα, εἶτε ἐνδημοῦντες εἶτε ἐκδημοῦντες, εὐάρεστοι αὐτῷ εἶναι. 10 τοὺς γὰρ πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, ἵνα κομίσηται ἕκαστος τὰ διὰ τοῦ σώματος πρὸς ἃ ἔπραξεν, εἶτε ἀγαθὸν εἶτε φαῦλον. 11 Εἰδότες οὖν τὸν φόβον τοῦ κυρίου ἀνθρώπους πείθομεν, θεῶν δὲ πεφανερῶμεθα: ἐλπίζω δὲ καὶ ἐν ταῖς συνειδήσεσιν ὑμῶν πεφανερῶσθαι. 12 οὐ γὰρ πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνομεν

ὑμῖν, ἀλλὰ ἀφορμὴν διδόντες ὑμῖν καυχήματος ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα ἔχητε πρὸς τοὺς ἐν προσώπῳ καυχωμένους καὶ μὴ ἐν καρδίᾳ. 13 εἶτε γὰρ ἐξέστημεν, θεῶν εἶτε σωφρονοῦμεν, ὑμῖν. 14 ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ συνέχει ἡμᾶς, 15 κρίναντας τοῦτο, ὅτι εἷς ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν· ἄρα οἱ πάντες ἀπέθανον· καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν ἵνα οἱ ζῶντες μηκέτι ἑαυτοῖς ζῶσιν ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι καὶ ἐγερθέντι. 16 ὥστε ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδένα οἶδαμεν κατὰ σάρκα· εἰ καὶ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρκα Χριστόν, ἀλλὰ νῦν οὐκέτι γινώσκομεν. 17 ὥστε εἴ τις ἐν Χριστῷ, καινὴ κτίσις: τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν, ἰδοὺ γέγονεν καινὰ: 18 τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ τοῦ καταλλάξαντος ἡμᾶς ἑαυτῷ διὰ Χριστοῦ καὶ δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν τῆς καταλλαγῆς, 19 ὡς ὅτι θεὸς ἦν ἐν Χριστῷ κόσμον καταλλάσσων ἑαυτῷ, μὴ λογιζόμενος αὐτοῖς τὰ παραπτώματα αὐτῶν, καὶ θέμενος ἐν ἡμῖν τὸν λόγον τῆς καταλλαγῆς. 20 ὑπὲρ Χριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν ὡς τοῦ θεοῦ παρακαλοῦντος δι' ἡμῶν· δεόμεθα ὑπὲρ Χριστοῦ, καταλλάγητε τῷ θεῷ. 21 τὸν μὴ γνόντα ἁμαρτίαν ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα ἡμεῖς γενώμεθα δικαιοσύνη θεοῦ ἐν αὐτῷ.

6 Συνεργοῦντες δὲ καὶ παρακαλοῦμεν ἡμᾶς εἰς κενὸν τὴν χάριν τοῦ θεοῦ δέξασθαι 2 λέγει γὰρ, καιρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά σου καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι· ἰδοὺ νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος, ἰδοὺ νῦν ἡμέρα σωτηρίας 3 μηδεμίαν ἐν μηδενὶ διδόντες προσκοπὴν, ἵνα μὴ μωμηθῆ ἡ

διακονία, 4 ἀλλ' ἐν παντὶ συνίσταντες πατέρα, καὶ ὑμεῖς ἔσσεθέ μοι εἰς υἱοὺς καὶ
 ἑαυτοὺς ὡς θεοῦ διάκονοι, ἐν ὑπομονῇ θυγατέρας, λέγει κύριος παντοκράτωρ.
 πολλῇ, ἐν θλίψεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν **7** Ταύτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας,
 στενοχωρίαῖς, 5 ἐν πληγαῖς, ἐν φυλακαῖς, ἀγαπητοί, καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς
 ἐν ἀκαταστασίαις, ἐν κόποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ
 ἐν νηστείαις, 6 ἐν ἀγνότητι, ἐν γνώσει, ἐν πνεύματος, ἐπιτελοῦντες ἀγιωσύνην ἐν
 μακροθυμίᾳ, ἐν χρηστότητι, ἐν πνεύματι φόβῳ θεοῦ. 2 Χωρήσατε ἡμᾶς· οὐδένα
 ἀγίῳ, ἐν ἀγάπῃ ἀνυποκρίτῳ, 7 ἐν λόγῳ ἠδίκησαμεν, οὐδένα ἐφθείραμεν, οὐδένα
 ἀληθείας, ἐν δυνάμει θεοῦ· διὰ τῶν ὄπλων ἐπλεονεκτήσαμεν. 3 πρὸς κατάκρισιν οὐ
 τῆς δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν, λέγω, προεῖρηκα γὰρ ὅτι ἐν ταῖς καρδίαις
8 διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας, διὰ δυσφημίας ἡμῶν ἔστε εἰς τὸ συναποθανεῖν καὶ συνζῆν.
 καὶ εὐφημίας· ὡς πλάνοι καὶ ἀληθεῖς, 4 πολλή μοι παρρησία πρὸς ὑμᾶς, πολλή
9 ὡς ἀγνοούμενοι καὶ ἐπιγινωσκόμενοι, μοι καύχησις ὑπὲρ ὑμῶν· πεπλήρωμαι τῇ
 ὡς ἀποθνήσκοντες καὶ ἰδοὺ ζῶμεν, ὡς παιδευόμενοι καὶ μὴ θανατούμενοι, 10 ὡς παρακλήσει, ὑπερπερισευόμην τῇ χαρᾷ
 λυπούμενοι ἀεὶ δὲ χαίροντες, ὡς πτωχοὶ ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν. 5 Καὶ γὰρ
 πολλοὺς δὲ πλουτίζοντες, ὡς μηδὲν ἔχοντες ἐλθόντων ἡμῶν εἰς Μακεδονίαν οὐδεμίαν
 καὶ πάντα κατέχοντες. 11 Τὸ στόμα ἡμῶν ἔσχηκεν ἄνεσιν ἢ σὰρξ ἡμῶν, ἀλλ' ἐν
 ἀνέωγεν πρὸς ὑμᾶς, Κορίνθιοι, ἡ καρδία παντὶ θλιβόμενοι ἔξωθεν μάχαι, ἔσωθεν
 ἡμῶν πεπλάτυνται. 12 οὐ στενοχωρεῖσθε ἐν φόβοι. 6 ἀλλ' ὁ παρακαλῶν τοὺς ταπεινοὺς
 ἡμῖν, στενοχωρεῖσθε δὲ ἐν τοῖς σπλάγχνοις παρεκάλεσεν ἡμᾶς ὁ θεὸς ἐν τῇ παρουσίᾳ
 ὑμῶν. 13 τὴν δὲ αὐτὴν ἀντιμισθίαν, ὡς Τίτου· 7 οὐ μόνον δὲ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ
 τέκνοις λέγω, πλατύνθητε καὶ ὑμεῖς. 14 ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ παρακλήσει ἧ παρεκλήθη
 Μὴ γίνεσθε ἑτεροζυγοῦντες ἀπίστοις· τίς ἐφ' ὑμῖν, ἀναγγέλλων ἡμῖν τὴν ὑμῶν
 γὰρ μετοχὴ δικαιοσύνης καὶ ἀνομίας; ἢ ἐπιπόθησιν, τὸν ὑμῶν ὄδυρμόν, τὸν ὑμῶν
 τίς κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος; ἢ ζῆλον ὑπὲρ ἐμοῦ, ὥστε με μᾶλλον χαρῆσαι.
 δὲ συμφώνησις Χριστοῦ πρὸς Βελιάρ, ἢ 8 ὅτι εἰ καὶ ἐλύπησα ὑμᾶς ἐν τῇ ἐπιστολῇ,
 τίς μερὶς πιστῶ μετὰ ἀπίστου; 16 τίς δὲ οὐ μεταμελομαι· εἰ καὶ μετεμελόμην βλέπω
 συνκατάθεσις ναῶ θεοῦ μετὰ εἰδώλων; γὰρ ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη εἰ καὶ πρὸς
 ἡμεῖς γὰρ ναὸς θεοῦ ἔσμεν ζῶντος καθὼς ὦραν ἐλύπησεν ὑμᾶς, 9 νῦν χαίρω, οὐχ
 εἶπεν ὁ θεὸς ὅτι ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς καὶ ὅτι ἐλυπήθητε, ἀλλ' ὅτι ἐλυπήθητε εἰς
 ἐνπεριπατήσω, καὶ ἔσομαι αὐτῶν θεός, καὶ μετάνοιαν· ἐλυπήθητε γὰρ κατὰ θεόν, ἵνα
 αὐτοὶ ἔσονταί μου λαός. 17 Διὸ ἐξέλθατε ἐκ μέσου αὐτῶν καὶ ἀφορίσθητε, λέγει
 κύριος, καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἄπτεσθε· καγὼ ἀμεταμέλητον ἐργάζεται· ἡ δὲ τοῦ κόσμου
 εἰσδέξομαι ὑμᾶς, 18 καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς λύπη θάνατον κατεργάζεται. 11 ἰδοὺ γὰρ
 αὐτὸ τοῦτο τὸ κατὰ θεὸν λυπηθῆναι

πόσην κατηργάσατο ὑμῖν σπουδὴν, ἀλλὰ ἡμᾶς τίτον ἵνα καθὼς προενήρξατο οὕτως ἀπολογία, ἀλλὰ ἀγανάκτησιν, ἀλλὰ καὶ ἐπιτελέση εἰς ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν φόβον, ἀλλὰ ἐπιπόθησιν, ἀλλὰ ζῆλον, ταύτην. 7 ἄλλ' ὥσπερ ἐν παντὶ περισσεύετε, ἀλλὰ ἐκδίκησιν· ἐν παντὶ συνεστήσατε πίστει καὶ λόγῳ καὶ γνώσει καὶ πάσῃ ἑαυτοὺς ἀγνοῦς εἶναι τῷ πράγματι. 12 σπουδῇ καὶ τῇ ἐξ ὑμῶν ἐν ἡμῖν ἀγάπῃ, ἄρα εἰ καὶ ἔγραψα ὑμῖν, οὐκ ἔνεκεν τοῦ ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι περισσεύητε. ἀδικήσαντος οὐδὲ ἔνεκεν τοῦ ἀδικηθέντος, 8 οὐ κατ' ἐπιταγὴν λέγω, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀλλ' ἔνεκεν τοῦ φανερωθῆναι τὴν σπουδὴν ἐτέρων σπουδῆς καὶ τὸ τῆς ὑμετέρας ἀγάπης ὑμῶν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐνώπιον γνήσιον δοκιμάζων· 9 γινώσκετε γὰρ τὴν τοῦ θεοῦ. 13 διὰ τοῦτο παρακεκλήμεθα. χάριν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐπὶ δὲ τῇ παρακλήσει ἡμῶν περισσοτέρως ὅτι δι' ὑμᾶς ἐπτώχευσεν πλούσιος ὢν, ἵνα μᾶλλον ἐχάρημεν ἐπὶ τῇ χαρᾷ Τίτου, ὑμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχεῖα πλουτήσητε. ὅτι ἀναπέπαιται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ 10 καὶ γνώμῃν ἐν τούτῳ δίδωμι· τοῦτο πάντων ὑμῶν· 14 ὅτι εἴ τι αὐτῷ ὑπὲρ γὰρ ὑμῖν συμφέρει, οἵτινες οὐ μόνον τὸ ὑμῶν κεκαύχημαι οὐ κατησχύνθη, ἀλλ' ποιῆσαι ἀλλὰ καὶ τὸ θέλειν προενήρξασθε ὡς πάντα ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν ὑμῖν, ἀπὸ πέρυσι· 11 νυνὶ δὲ καὶ τὸ ποιῆσαι οὕτως καὶ ἡ καύχησις ἡμῶν ἐπὶ Τίτου ἐπιτελέσατε, ὅπως καθάπερ ἡ προθυμία ἀλήθεια ἐγενήθη. 15 καὶ τὰ σπλάγχνα τοῦ θέλειν οὕτως καὶ τὸ ἐπιτελέσαι ἐκ τοῦ αὐτοῦ περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς ἐστὶν ἔχειν. 12 εἰ γὰρ ἡ προθυμία πρόκειται, καθὸ ἀναμιμησκομένου τὴν πάντων ὑμῶν ἂν ἔχη εὐπρόσδεκτος, οὐ καθὸ οὐκ ἔχει. ὑπακοήν, ὡς μετὰ φόβου καὶ τρόμου 13 οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἄνεσις, ὑμῖν θλίψις, ἐδέξασθε αὐτόν. 16 χαίρω ὅτι ἐν παντὶ ἄλλ' ἐξ ἰσότητος ἐν τῷ νῦν καιρῷ τὸ ὑμῶν θαρρῶ ἐν ὑμῖν.

8 Γνωρίζομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν δεδομένην ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Μακεδονίας, 2 ὅτι ἐν πολλῇ δοκιμῇ θλίψεως ἡ περισσεῖα τῆς χαρᾶς αὐτῶν καὶ ἡ κατὰ βάθους πτωχεῖα αὐτῶν ἐπερίσσευσεν εἰς τὸ πλοῦτος τῆς ἀπλότητος αὐτῶν· 3 ὅτι κατὰ δύναμιν, μαρτυρῶ, καὶ παρὰ δύναμιν, ἀυθαίρετοι 4 μετὰ πολλῆς παρακλήσεως δεόμενοι ἡμῶν τὴν χάριν καὶ τὴν κοινωνίαν τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἀγίους 5 καὶ οὐ καθὼς ἠλπίσαμεν ἀλλὰ ἑαυτοὺς ἔδωκαν πρῶτον τῷ κυρίῳ καὶ ἡμῖν διὰ θελήματος θεοῦ, 6 εἰς τὸ παρακαλέσαι

περίσσευμα εἰς τὸ ἐκείνων ὑστέρημα, 14 ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων περίσσευμα γένηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα, ὅπως γένηται ἰσότης· 15 καθὼς γέγραπται, ὁ τὸ πολὺ οὐκ ἐπλεόνασεν, καὶ ὁ τὸ ὀλίγον οὐκ ἠλαττόνησεν. 16 Χάρις δὲ τῷ θεῷ τῷ διδόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ Τίτου, 17 ὅτι τὴν μὲν παράκλησιν ἐδέξατο, σπουδαιότερος δὲ ὑπάρχων ἀυθαίρετος ἐξῆλθεν πρὸς ὑμᾶς. 18 συνεπέμψαμεν δὲ τὸν ἀδελφὸν μετ' αὐτοῦ, οὗ ὁ ἔπαινος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ διὰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν 19 οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ καὶ χειροτονηθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνέκδημος ἡμῶν σὺν τῇ χάριτι

ταύτη τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν πρὸς τὴν αὐτοῦ τοῦ κυρίου δόξαν καὶ προθυμίαν ἡμῶν, 20 στελλόμενοι τοῦτο μή τις ἡμᾶς μωμῆσῃται ἐν τῇ ἀδρότῃ ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν 21 προνοοῦμεν γὰρ καλὰ οὐ μόνον ἐνώπιον κυρίου ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον ἀνθρώπων. 22 συνεπέψαμεν δὲ αὐτοῖς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν ὃν ἐδοκιμάσαμεν ἐν πολλοῖς πολλακίς σπουδαῖον ὄντα, νυνὶ δὲ πολὺ σπουδαιότερον πεποιθήσει πολλῇ τῇ εἰς ὑμᾶς. 23 εἴτε ὑπὲρ Τίτου, κοινῶν ἐμὸς καὶ εἰς ὑμᾶς συνεργός· εἴτε ἀδελφοὶ ἡμῶν, ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν, δόξα Χριστοῦ. 24 τὴν οὖν ἔνδειξιν τῆς ἀγάπης ὑμῶν καὶ ἡμῶν καυχήσεως ὑπὲρ ὑμῶν εἰς αὐτοὺς ἐνδεικνύμενοι εἰς πρόσωπον τῶν ἐκκλησιῶν.

9 Περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους περισσόν μοι ἐστὶν τὸ γράφειν ὑμῖν, 2 οἶδα γὰρ τὴν προθυμίαν ὑμῶν ἣν ὑπὲρ ὑμῶν καυχῶμαι Μακεδόσιν ὅτι Ἀχαΐα παρεσκευάσται ἀπὸ πέρυσσι, καὶ τὸ ὑμῶν ζῆλος ἠρέθισεν τοὺς πλείονας. 3 ἔπεμψα δὲ τοὺς ἀδελφούς, ἵνα μὴ τὸ καύχημα ἡμῶν τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κενωθῇ ἐν τῷ μέρει τούτῳ, ἵνα καθὼς ἔλεγον παρεσκευασμένοι ἦτε, 4 μήπως ἐὰν ἔλθωσιν σὺν ἐμοὶ Μακεδόνες καὶ εὕρωσιν ὑμᾶς ἀπαρασκευάστους καταισχυθῶμεν ἡμεῖς, ἵνα μὴ λέγωμεν ὑμεῖς, ἐν τῇ ὑποστάσει ταύτῃ. 5 ἀναγκαῖον οὖν ἠγησάμην παρακαλέσαι τοὺς ἀδελφούς ἵνα προέλθωσιν εἰς ὑμᾶς καὶ προκαταρτίσωσιν τὴν προεπηγγελμένην εὐλογίαν ὑμῶν, ταύτην ἐτοίμην εἶναι οὕτως ὡς εὐλογίαν, μὴ ὡς πλεονεξίαν. 6 Τοῦτο δέ, ὁ σπείρων

φειδομένως φειδομένως καὶ θερίσει, καὶ ὁ σπείρων ἐπ' εὐλογίαις ἐπ' εὐλογίαις καὶ θερίσει. 7 ἕκαστος καθὼς προήρηται τῇ καρδίᾳ, μὴ ἐκ λύπης ἢ ἐξ ἀνάγκης, ἰλαρὸν γὰρ δότην ἀγαπᾷ ὁ θεός. 8 δυνατεῖ δὲ ὁ θεὸς πᾶσαν χάριν περισσεῦσαι εἰς ὑμᾶς, ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν αὐτάρκειαν ἔχοντες περισσεύητε εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν, 9 καθὼς γέγραπται, ἐσκόρπισεν, ἔδωκεν τοῖς πένησιν, ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα. (αἰθῆ g165) 10 ὁ δὲ ἐπιχορηγῶν σπέρμα τῷ σπεύροντι καὶ ἄρτον εἰς βρώσιν χορηγήσει καὶ πληθυνεῖ τὸν σπόρον ὑμῶν καὶ αὐξήσει τὰ γενήματα τῆς δικαιοσύνης ὑμῶν· 11 ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι εἰς πᾶσαν ἀπλότητα, ἥτις κατεργάζεται δι' ἡμῶν εὐχαριστίαν τῷ θεῷ 12 ὅτι ἡ διακονία τῆς λειτουργίας ταύτης οὐ μόνον ἐστὶν προσαναπληροῦσα τὰ ὑστερήματα τῶν ἁγίων, ἀλλὰ καὶ περισσεύουσα διὰ πολλῶν εὐχαριστιῶν τῷ θεῷ 13 διὰ τῆς δοκιμῆς τῆς διακονίας ταύτης δοξάζοντες τὸν θεὸν ἐπὶ τῇ ὑποταγῇ τῆς ὁμολογίας ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀπλότῃ τῆς κοινωνίας εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς πάντας, 14 καὶ αὐτῶν δεήσει ὑπὲρ ὑμῶν ἐπιποθούντων ὑμᾶς διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν χάριν τοῦ θεοῦ ἐφ' ὑμῖν. 15 χάρις τῷ θεῷ ἐπὶ τῇ ἀνεκδιγητῷ αὐτοῦ δωρεᾷ.

10 Αὐτὸς δὲ ἐγὼ Παῦλος παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τῆς πραΰτητος καὶ ἐπιεικειᾶς τοῦ Χριστοῦ, ὃς κατὰ πρόσωπον μὲν ταπεινὸς ἐν ὑμῖν, ἀπὼν δὲ θαρρῶ εἰς ὑμᾶς 2 δέομαι δὲ τὸ μὴ παρὼν θαρρῆσαι τῇ πεποιθήσει ἧ λογίζομαι τολμηῆσαι ἐπὶ τινος τοὺς λογιζομένους

ἡμᾶς ὡς κατὰ σάρκα περιπατοῦντας. **3** Χριστοῦ· **15** οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχώμενοι ἐν σαρκί γὰρ περιπατοῦντες οὐ κατὰ ἐν ἄλλοτρίοις κόποις, ἐλπίδα δὲ ἔχοντες σάρκα στρατευόμεθα **4** τὰ γὰρ ὅπλα τῆς αὐξανομένης τῆς πίστεως ὑμῶν ἐν ὑμῖν στρατιᾶς ἡμῶν οὐ σαρκικὰ ἀλλὰ δυνατὰ μεγαλυνθῆναι κατὰ τὸν κανόνα ἡμῶν τῷ θεῷ πρὸς καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων, **5** εἰς περισσεΐαν, **16** εἰς τὰ ὑπερέκεινα λογισμοὺς καθαιροῦντες καὶ πᾶν ὑψωμα ὑμῶν εὐαγγελίσασθαι, οὐκ ἐν ἄλλοτρίῳ ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ θεοῦ, κανόνι εἰς τὰ ἔτοιμα καυχήσασθαι. **17** ὁ καὶ αἰχμαλωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς τὴν δὲ καυχώμενος ἐν κυρίῳ καυχάσθω **18** οὐ ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ, **6** καὶ ἐν ἐτοίμῳ γὰρ ὁ ἑαυτὸν συνιστάνων, ἐκεῖνός ἐστιν ἔχοντες ἐκδικῆσαι πᾶσαν παρακοὴν, ὅταν δόκιμος, ἀλλ' ὄν ὁ κύριος συνίστησιν.

πληρωθῆ ὑμῶν ἡ ὑπακοή. **7** Τὰ κατὰ πρόσωπον βλέπετε; εἴ τις πέποιθεν ἐαυτῷ Χριστοῦ εἶναι, τοῦτο λογιζέσθω πάλιν ἐφ' ἑαυτοῦ, ὅτι καθὼς αὐτὸς Χριστοῦ, οὕτως καὶ ἡμεῖς. **8** ἐάν τε γὰρ περισσώτερόν τι καυχῆσομαι περὶ τῆς ἐξουσίας ἡμῶν, ἧς ἔδωκεν ὁ κύριος εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν ὑμῶν, οὐκ αἰσχυνθήσομαι, **9** ἵνα μὴ δόξω ὡς ἂν ἐκφοβεῖν ὑμᾶς διὰ τῶν ἐπιστολῶν· **10** ὅτι, αἱ ἐπιστολαὶ μὲν, φησίν, βαρεῖαι καὶ ἰσχυραί, ἡ δὲ παρουσία τοῦ σώματος ἀσθενῆς καὶ ὁ λόγος ἐξουθενημένος. **11** τοῦτο λογιζέσθω ὁ τοιοῦτος, ὅτι οἰοί ἐσμεν τῷ λόγῳ δι' ἐπιστολῶν ἀπόντες, τοιοῦτοι καὶ παρόντες τῷ ἔργῳ. **12** οὐ γὰρ τολμῶμεν ἐνκρίναι ἢ συνκρίναι ἑαυτοὺς τισιν τῶν ἑαυτοὺς συνιστανόντων· ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς ἑαυτοὺς μετροῦντες καὶ συνκρίνοντες ἑαυτοὺς ἑαυτοῖς οὐ συνιάσιν. **13** ἡμεῖς δὲ οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχησόμεθα, ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος οὗ ἐμέρισεν ἡμῖν ὁ θεὸς μέτρου, ἐφικέσθαι ἄχρι καὶ ὑμῶν. **14** οὐ γὰρ ὡς μὴ ἐφικνούμενοι εἰς ὑμᾶς ὑπερεκτείνομεν ἑαυτούς, ἄχρι γὰρ καὶ ὑμῶν ἐφθάσαμεν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ

11 Ὅφελον ἀνείχεσθέ μου μικρόν τι ἀφροσύνης· ἀλλὰ καὶ ἀνέχεσθέ μου. **2** ζῆλῷ γὰρ ὑμᾶς θεοῦ ζήλω, ἡρμοσάμην γὰρ ὑμᾶς ἐνὶ ἀνδρὶ παρθένον ἀγνὴν παραστήσαι τῷ Χριστῷ· **3** φοβοῦμαι δὲ μήπως, ὡς ὁ ὄφεις ἐξηπάτησεν Εὐάν ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτοῦ, φθαρῆ τὰ νοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἀπλότητος τῆς εἰς Χριστόν. **4** εἰ μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμενος ἄλλον Ἰησοῦν κηρύσσει ὄν οὐκ ἐκηρύξαμεν, ἢ πνεῦμα ἕτερον λαμβάνετε ὃ οὐκ ἐλάβετε, ἢ εὐαγγέλιον ἕτερον ὃ οὐκ ἐδέξασθε, καλῶς ἀνέχεσθε. **5** λογίζομαι γὰρ μηδὲν ὑστερηκέναι τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων· **6** εἰ δὲ καὶ ιδιώτης τῷ λόγῳ, ἀλλ' οὐ τῇ γνώσει, ἀλλ' ἐν παντὶ φανερώσαντες ἐν πᾶσιν εἰς ὑμᾶς. **7** ἢ ἁμαρτίαν ἐποίησα ἑμαυτὸν ταπεινῶν ἵνα ὑμεῖς ὑψωθῆτε, ὅτι δωρεάν τὸ τοῦ θεοῦ εὐαγγέλιον εὐηγγελισάμην ὑμῖν; **8** ἄλλας ἐκκλησίας ἐσύλησα λαβὼν ὀψώνιον πρὸς τὴν ὑμῶν διακονίαν, καὶ παρὼν πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑστερηθεὶς οὐ κατενάρκησα οὐθενός· **9** τὸ γὰρ ὑστέρημά μου προσανεπλήρωσαν οἱ ἀδελφοὶ ἐλθόντες ἀπὸ Μακεδονίας· καὶ ἐν παντὶ ἀβαρῆ ἑμαυτὸν ὑμῖν ἐτήρησα καὶ τηρήσω. **10** ἔστιν ἀλήθεια Χριστοῦ ἐν

ἔμοι ὅτι ἡ καύχησις αὐτῆ οὐ φραγήσεται ἐν τῷ βυθῷ πεποίηκα· **26** ὁδοιπορίαίς
 εἰς ἐμὲ ἐν τοῖς κλίμασιν τῆς Ἀχαΐας. **11** πολλάκις, κινδύνοις ποταμῶν, κινδύνοις
 διατί; ὅτι οὐκ ἀγαπῶ ὑμᾶς; ὁ θεὸς οἶδεν. ληστῶν, κινδύνοις ἐκ γένους, κινδύνοις ἐξ
12 ὃ δὲ ποιῶ καὶ ποιήσω, ἵνα ἐκκόψω τὴν ἐθνῶν, κινδύνοις ἐν πόλει, κινδύνοις ἐν
 ἀφορμῇ τῶν θελώντων ἀφορμῇ, ἵνα ἐρημία, κινδύνοις ἐν θαλάσσει, κινδύνοις
 ἐν ᾧ καυχῶνται εὐρεθῶσιν καθὼς καὶ ἐν ψευδαδέλφοις, **27** κόπῳ καὶ μόχθῳ,
 ἡμεῖς. **13** οἱ γὰρ τοιοῦτοι ψευδαπόστολοι, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν λιμῷ καὶ
 ἐργάται δόλιοι, μετασχηματιζόμενοι εἰς δίψει, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν ψύχει
 ἀποστόλους Χριστοῦ. **14** καὶ οὐ θαῦμα, καὶ γυμνότητι· **28** χωρὶς τῶν παρεκτὸς ἢ
 αὐτὸς γὰρ ὁ σατανᾶς μετασχηματίζεται ἐπίστασίς μοι ἢ καθ' ἡμέραν, ἢ μέριμνα
 εἰς ἄγγελον φωτός. **15** οὐ μέγα οὖν εἰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. **29** τίς ἀσθενεῖ,
 καὶ οἱ διάκονοι αὐτοῦ μετασχηματίζονται καὶ οὐκ ἀσθενῶ; τίς σκανδαλίζεται, καὶ
 ὡς διάκονοι δικαιοσύνης ὧν τὸ τέλος οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι; **30** εἰ καυχᾶσθαι δεῖ,
 ἔσται κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. **16** Πάλιν λέγω, τὰ τῆς ἀσθενείας μου καυχήσομαι. **31** ὁ
 μὴ τίς με δόξη ἄφρονα εἶναι· εἰ δὲ μήγε, θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ οἶδεν,
 κἂν ὡς ἄφρονα δέξασθέ με, ἵνα κἀγὼ ὁ ὢν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι οὐ
 μικρόν τι καυχῆσωμαι. **17** ὁ λαλῶ οὐ κατὰ ψεύδομαι. (αἰθῆ g165) **32** ἐν Δαμασκῷ ὁ
 κύριον λαλῶ, ἀλλ' ὡς ἐν ἀφροσύνη, ἐν ἐθνάρχῃς Ἀρέτα τοῦ βασιλέως ἐφρούρει
 ταύτῃ τῇ ὑποστάσει τῆς καυχήσεως. **18** τὴν πόλιν Δαμασκηνῶν πιάσαι με, **33** καὶ
 ἐπεὶ πολλοὶ καυχῶνται κατὰ σάρκα, κἀγὼ διὰ θυρίδος ἐν σαργάνῃ ἐχαλάσθην διὰ τοῦ
 καυχῆσομαι. **19** ἡδέως γὰρ ἀνέχεσθε τῶν τεύχους καὶ ἐξέφυγον τὰς χεῖρας αὐτοῦ.
 ἀφρόνων φρόνιμοι ὄντες· **20** ἀνέχεσθε γὰρ **12** Καυχᾶσθαι δεῖ, οὐ συμφέρον μὲν,
 εἴ τις ὑμᾶς καταδουλοῖ, εἴ τις κατεσθίει, ἐλεύσομαι δὲ εἰς ὀπτασίας καὶ
 εἴ τις λαμβάνει, εἴ τις ἐπαίρεται, εἴ τις ἀποκαλύψει κυρίου. **2** οἶδα ἄνθρωπον ἐν
 εἰς πρόσωπον ὑμᾶς δέρει. **21** κατὰ ἀτιμίαν Χριστῷ πρὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων εἴτε ἐν
 λέγω, ὡς ὅτι ἡμεῖς ἡσθενήκαμεν· ἐν ᾧ δ' σώματι οὐκ οἶδα, εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος
 ἂν τις τολμᾷ, ἐν ἀφροσύνη λέγω, τολμῶ οὐκ οἶδα, ὁ θεὸς οἶδεν ἀρπαγέντα τὸν
 κἀγώ. **22** Ἑβραῖοί εἰσιν; κἀγώ. Ἰσραηλεῖταί τοιοῦτον ἕως τρίτου οὐρανοῦ. **3** καὶ οἶδα
 εἰσιν; κἀγώ. σπέρμα Ἀβραάμ εἰσιν; κἀγώ. τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον εἴτε ἐν σώματι εἴτε
23 διάκονοι Χριστοῦ εἰσιν; παραφρονῶν χωρὶς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα, ὁ θεὸς οἶδεν **4**
 λαλῶ, ὑπὲρ ἐγώ· ἐν κόποις περισσοτέρως, ὅτι ἡρπάγη εἰς τὸν παράδεισον καὶ ἤκουσεν
 ἐν πληγαῖς περισσοτέρως, ἐν φυλακαῖς ἄρρητα ῥήματα ἃ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ
 ὑπερβαλλόντως, ἐν θανάτοις πολλάκις **24** λαλῆσαι. **5** ὑπὲρ τοῦ τοιούτου καυχῆσομαι,
 ὑπὲρ δὲ ἐμαυτοῦ οὐ καυχῆσομαι εἰ μὴ ἐν ὑπὲρ δὲ ἐμαυτοῦ οὐ καυχῆσομαι εἰ μὴ ἐν
 μίαν ἔλαβον, **25** τρὶς ἐραβδίσθην, ἅπαξ ταῖς ἀσθενείαις μου. **6** ἐὰν γὰρ θελήσω
 ἐλιθάσθην, τρὶς ἐναυάγησα, νυχθήμερον καυχῆσασθαι, οὐκ ἔσομαι ἄφρων, ἀλήθειαν

γὰρ ἐρῶ φείδομαι δέ, μή τις εἰς ἐμέ παρεκάλεσα Τίτον καὶ συναπέστειλα τὸν
 λογίστην ὑπὲρ ὃ βλέπει με ἢ ἀκούει ἐξ ἀδελφόν· μήτι ἐπλεονέκτησεν ὑμᾶς Τίτος;
 ἐμοῦ 7 καὶ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ἀποκαλύψεων οὐ τῷ αὐτῷ πνεύματι περιεπατήσαμεν; οὐ
 ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι, ἐδόθη μοι σκόλοψ τῇ τοῖς αὐτοῖς ἴχνεσιν; 19 Πάλαι δοκεῖτε ὅτι
 σαρκί, ἄγγελος σατανᾶ, ἵνα με κολαφίζῃ, ὑμῖν ἀπολογούμεθα; κατέναντι θεοῦ ἐν
 ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι. 8 ὑπὲρ τούτου τρίς Χριστῷ λαλοῦμεν· τὰ δὲ πάντα, ἀγαπητοί,
 τὸν κύριον παρεκάλεσα ἵνα ἀποστῇ ἀπ' ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰκοδομῆς. 20 φοβοῦμαι γὰρ
 ἐμοῦ· 9 καὶ εἴρηκέν μοι, ἀρκεῖ σοι ἡ χάρις μήπως ἐλθῶν οὐχ οἴους θέλω εὔρω ὑμᾶς
 μου· ἡ γὰρ δύναμις ἐν ἀσθενείᾳ τελεῖται. κἀγὼ εὔρεθῶ ὑμῖν οἶον οὐ θέλετε, μήπως
 ἡδιστα οὖν μᾶλλον καυχῆσομαι ἐν ταῖς ἔρις, ζήλος, θυμοί, ἐριθείαι, καταλαλιαί,
 ἀσθενείαις μου, ἵνα ἐπισκηνώσῃ ἐπ' ἐμέ ψιθυρισμοί, φυσιώσεις, ἀκαταστασίαι· 21 μὴ
 ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ. 10 διὸ εὐδοκῶ ἐν πάλιν ἐλθόντος μου ταπεινώσει με ὁ θεός
 ἀσθενείαις, ἐν ὕβρεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν μου πρὸς ὑμᾶς, καὶ πενθήσω πολλοὺς τῶν
 διωγμοῖς καὶ στενοχωρίαις, ὑπὲρ Χριστοῦ προημαρτηκότων καὶ μὴ μετανοησάντων
 ὅταν γὰρ ἀσθενῶ, τότε δυνατός εἰμι. 11 ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ πορνείᾳ καὶ ἀσελγείᾳ
 Γέγονα ἄφρων· ὑμεῖς με ἠναγκάσατε. ἐγὼ ἦ ἔπραξαν.

γὰρ ὄφειλον ὑφ' ὑμῶν συνίστασθαι· οὐδὲν
 γὰρ ὑστέρησα τῶν υπερλίαν ἀποστόλων,
 εἰ καὶ οὐδὲν εἰμι. 12 τὰ μὲν σημεῖα τοῦ
 ἀποστόλου κατειργάσθη ἐν ὑμῖν ἐν πάσῃ
 ὑπομονῇ, σημείοις τε καὶ τέρασιν καὶ
 δυνάμεσιν. 13 τί γὰρ ἐστὶν ὃ ἠσώθητε
 ὑπὲρ τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας, εἰ μὴ ὅτι αὐτὸς
 ἐγὼ οὐ κατενάρκησα ὑμῶν; χαρίσασθέ
 μοι τὴν ἀδικίαν ταύτην. 14 ἰδοὺ τρίτον
 τοῦτο ἐτοίμως ἔχω ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς,
 καὶ οὐ καταναρκήσω· οὐ γὰρ ζητῶ τὰ
 ὑμῶν ἀλλὰ ὑμᾶς, οὐ γὰρ ὀφείλει τὰ τέκνα
 τοῖς γονεῦσιν θησαυρίζειν, ἀλλὰ οἱ γονεῖς
 τοῖς τέκνοις. 15 ἐγὼ δὲ ἡδιστα δαπανήσω
 καὶ ἐκδαπανηθήσομαι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν
 ὑμῶν. εἰ περισσοτέρως ὑμᾶς ἀγαπῶ, ἦττον
 ἀγαπῶμαι; 16 Ἔστω δέ, ἐγὼ οὐ κατεβάρησα
 ὑμᾶς ἀλλὰ ὑπάρχων πανοῦργος δόλω ὑμᾶς
 ἔλαβον. 17 μὴ τίνα ὧν ἀπέσταλκα πρὸς
 ὑμᾶς, δι' αὐτοῦ ἐπλεονέκτησα ὑμᾶς; 18

13 Τρίτον τοῦτο ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς· ἐπὶ
 στόματος δύο μαρτύρων καὶ τριῶν
 σταθήσεται πᾶν ῥήμα. 2 προεῖρηκα καὶ
 προλέγω ὡς παρὼν τὸ δεύτερον καὶ ἀπὼν
 νῦν τοῖς προημαρτηκόσιν καὶ τοῖς λοιποῖς
 πᾶσιν, ὅτι ἐὰν ἔλθω εἰς τὸ πάλιν οὐ
 φείσομαι, 3 ἐπεὶ δοκιμὴν ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ
 λαλοῦντος Χριστοῦ· ὃς εἰς ὑμᾶς οὐκ ἀσθενεῖ
 ἀλλὰ δυνατεῖ ἐν ὑμῖν. 4 καὶ γὰρ ἐσταυρώθη
 ἐξ ἀσθενείας, ἀλλὰ ζῆ ἐκ δυνάμεως θεοῦ.
 καὶ γὰρ ἡμεῖς ἀσθενοῦμεν ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ
 ζήσομεν σὺν αὐτῷ ἐκ δυνάμεως θεοῦ
 εἰς ὑμᾶς. 5 ἑαυτοὺς πειράζετε εἰ ἐστὲ
 ἐν τῇ πίστει, ἑαυτοὺς δοκιμάζετε· ἡ οὐκ
 ἐπιγινώσκετε ἑαυτοὺς ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς
 ἐν ὑμῖν; εἰ μήτι ἀδόκιμοί ἐστε. 6 ἐλπίζω δὲ
 ὅτι γνώσεσθε ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμεν ἀδόκιμοι.
 7 εὐχόμεθα δὲ πρὸς τὸν θεὸν μὴ ποιῆσαι
 ὑμᾶς κακὸν μηδέν, οὐχ ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι
 φανῶμεν, ἀλλ' ἵνα ὑμεῖς τὸ καλὸν ποιῆτε,

ἡμεῖς δὲ ὡς ἀδόκιμοι ὤμεν. **8** οὐ γὰρ
δυνάμεθά τι κατὰ τῆς ἀληθείας, ἀλλὰ ὑπὲρ
τῆς ἀληθείας. **9** χαίρομεν γὰρ ὅταν ἡμεῖς
ἀσθενῶμεν, ὑμεῖς δὲ δυνατοὶ ᾗτε τοῦτο
καὶ εὐχόμεθα, τὴν ὑμῶν κατάρτισιν. **10** διὰ
τοῦτο ταῦτα ἀπὼν γράφω, ἵνα παρῶν μὴ
ἀποτόμως χρήσωμαι κατὰ τὴν ἐξουσίαν ἣν
ὁ κύριος ἔδωκέν μοι, εἰς οἰκοδομὴν καὶ
οὐκ εἰς καθαίρεσιν. **11** Λοιπὸν, ἀδελφοί,
χαίρετε, καταρτίζεσθε, παρακαλεῖσθε, τὸ
αὐτὸ φρονεῖτε, εἰρηνεύετε, καὶ ὁ θεὸς τῆς
ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. **12**
ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν ἀγίῳ φιλήματι.
13 ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἅγιοι πάντες. **14**
Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ
ἀγάπη τοῦ θεοῦ καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου
πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν.

Προς Γαλατας

1 Παῦλος ἀπόστολος, οὐκ ἀπ' ἀνθρώπων οὐδὲ δι' ἀνθρώπου ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ θεοῦ πατρὸς τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, **2** καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ πάντες ἀδελφοί, ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας· **3** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, **4** τοῦ δόντος ἑαυτὸν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ὅπως ἐξέληται ἡμᾶς ἐκ τοῦ αἰῶνος τοῦ ἐνεστώτος πονηροῦ κατὰ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν, (αἰῶν g165) **5** ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν. (αἰῶν g165) **6** Θαυμάζω ὅτι οὕτως ταχέως μετατίθεσθε ἀπὸ τοῦ καλέσαντος ὑμᾶς ἐν χάριτι Χριστοῦ εἰς ἕτερον εὐαγγέλιον, **7** ὃ οὐκ ἔστιν ἄλλο εἰ μὴ τινές εἰσιν οἱ ταρασσόντες ὑμᾶς καὶ θέλοντες μεταστρέψαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. **8** ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἡμεῖς ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίσηται παρ' ὃ εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω. **9** ὡς προειρήκαμεν, καὶ ἄρτι πάλιν λέγω, εἴ τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται παρ' ὃ παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔστω. **10** ἄρτι γὰρ ἀνθρώπους πείθω ἢ τὸν θεόν; ἢ ζητῶ ἀνθρώποις ἀρέσκειν; εἴ ἔτι ἀνθρώποις ἤρεσκον, Χριστοῦ δούλος οὐκ ἂν ἦμην. **11** Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθὲν ὑπ' ἐμοῦ ὅτι οὐκ ἔστιν κατὰ ἀνθρωπον· **12** οὐδὲ γὰρ ἐγὼ παρὰ ἀνθρώπου παρέλαβον αὐτό, οὔτε ἐδιδάχθην, ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ. **13** ἠκούσατε γὰρ τὴν ἐμὴν ἀναστροφὴν ποτε ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐδίωκον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ καὶ ἐπόρθουν

αὐτήν, **14** καὶ προέκοπτον ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολλοὺς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου, περισσοτέρως ζηλωτῆς ὑπάρχων τῶν πατρικῶν μου παραδόσεων. **15** ὅτε δὲ εὐδόκησεν ὁ ἀφορίσας με ἐκ κοιλίας μητρός μου καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ **16** ἀποκαλύψαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐν ἐμοὶ ἵνα εὐαγγελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εὐθέως οὐ προσανεθέμην σαρκὶ καὶ αἵματι, **17** οὐδὲ ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ ἀποστόλους, ἀλλὰ ἀπῆλθον εἰς Ἀραβίαν, καὶ πάλιν ὑπέστρεψα εἰς Δαμασκόν. **18** ἔπειτα μετὰ τρία ἔτη ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα ἱστορήσαι Κηφᾶν, καὶ ἐπέμεινα πρὸς αὐτὸν ἡμέρας δεκαπέντε· **19** ἕτερον δὲ τῶν ἀποστόλων οὐκ εἶδον, εἰ μὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ κυρίου. **20** ἃ δὲ γράφω ὑμῖν, ἰδοὺ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ὅτι οὐ ψευδομαι. **21** ἔπειτα ἦλθον εἰς τὰ κλίματα τῆς Συρίας καὶ τῆς Κιλικίας. **22** ἤμην δὲ ἀγνοούμενος τῷ προσώπῳ ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Ἰουδαίας ταῖς ἐν Χριστῷ, **23** μόνον δὲ ἀκούοντες ἦσαν ὅτι ὁ διώκων ἡμᾶς ποτε νῦν εὐαγγελίζεται τὴν πίστιν ἣν ποτε ἐπόρθει, **24** καὶ ἐδόξαζον ἐν ἐμοὶ τὸν θεόν.

2 Ἐπειτα διὰ δεκατεσσάρων ἐτῶν πάλιν ἀνέβην εἰς Ἱεροσόλυμα μετὰ Βαρναβᾶ, συναρπαλαβῶν καὶ Τίτον· **2** ἀνέβην δὲ κατὰ ἀποκάλυψιν καὶ ἀνεθέμην αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον ὃ κηρύσσω ἐν τοῖς ἔθνεσιν, κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς δοκοῦσιν, μήπως εἰς κενὸν τρέχω ἢ ἔδραμον. **3** ἀλλ' οὐδὲ Τίτος ὁ σὺν ἐμοί, Ἕλλην ὢν, ἠναγκάσθη περιτμηθῆναι· **4** διὰ δὲ τοὺς παρεισάκτους ψευδαδέλφους, οἵτινες παρεισῆλθον κατασκοπῆσαι τὴν

ἐλευθερίαν ἡμῶν ἦν ἔχομεν ἐν Χριστῷ δικαιοῦται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου Ἰησοῦ, ἵνα ἡμᾶς καταδουλώσουσιν· 5 ἐὰν μὴ διὰ πίστεως Χριστοῦ Ἰησοῦ, καὶ οἷς οὐδὲ πρὸς ὥραν εἴξαμεν τῇ ὑποταγῇ, ἡμεῖς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν ἐπιστεύσαμεν, ἵνα ἡ ἀλήθεια τοῦ εὐαγγελίου διαμείνῃ ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως Χριστοῦ πρὸς ὑμᾶς. 6 ἀπὸ δὲ τῶν δοκούντων καὶ οὐκ ἐξ ἔργων νόμου, ὅτι ἐξ ἔργων εἶναι τι, ὁποῖοι ποτε ἦσαν οὐδὲν μοι νόμου οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα σάρξ. 17 διαφέρει· πρόσωπον ὁ θεὸς ἀνθρώπου εἰ δὲ ζητοῦντες δικαιωθῆναι ἐν Χριστῷ οὐ λαμβάνει ἐμοὶ γὰρ οἱ δοκῶντες εὐρέθημεν καὶ αὐτοὶ ἁμαρτωλοὶ, ἄρα οὐδὲν προσανέθεντο, 7 ἀλλὰ τούναντίον Χριστὸς ἁμαρτίας διάκονος; μὴ γένοιτο. 18 ἰδόντες ὅτι πεπίστευμαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς εἰ γὰρ ἂ κατέλυσα ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ, ἀκροβυστίας καθὼς Πέτρος τῆς περιτομῆς, παραβάτην ἐμαυτὸν συνιστάνω. 19 ἐγὼ 8 ὁ γὰρ ἐνεργήσας Πέτρῳ εἰς ἀποστολὴν γὰρ διὰ νόμου νόμῳ ἀπέθανον ἵνα θεῷ τῆς περιτομῆς ἐνήργησεν καὶ ἐμοὶ εἰς ζήσω. 20 Χριστῷ συνεσταύρωμαι· ζῶ δὲ τὰ ἔθνη, 9 καὶ γνόντες τὴν χάριν τὴν οὐκέτι ἐγώ, ζῆ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός· ὁ δὲ νῦν δοθεῖσάν μοι, Ἰάκωβος καὶ Κηφᾶς καὶ ζῶ ἐν σαρκί, ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἰωάννης, οἱ δοκῶντες στυλοὶ εἶναι, δεξιὰς θεοῦ τοῦ ἀγαπήσαντός με καὶ παραδότος ἔδωκαν ἐμοὶ καὶ Βαρναβᾶ κοινωνίας, ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. 21 οὐκ ἀθετῶ τὴν χάριν ἵνα ἡμεῖς εἰς τὰ ἔθνη, αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν τοῦ θεοῦ· εἰ γὰρ διὰ νόμου δικαιοσύνη, ἄρα περιτομὴν· 10 μόνον τῶν πτωχῶν ἵνα Χριστὸς δωρεὰν ἀπέθανεν.

μνημονεύωμεν, ὃ καὶ ἐσπούδασα αὐτὸ τοῦτο ποιῆσαι. 11 Ὅτε δὲ ἦλθεν Κηφᾶς εἰς Ἀντιόχειαν, κατὰ πρόσωπον αὐτῷ ἀντέστην, ὅτι κατεγνωσμένος ἦν. 12 πρὸ τοῦ γὰρ ἐλθεῖν τινὰς ἀπὸ Ἰακώβου μετὰ τῶν ἔθνῶν συνήσθιεν· ὅτε δὲ ἦλθον, ὑπέστειλεν καὶ ἀφώριζεν ἑαυτόν, φοβούμενος τοὺς ἐκ περιτομῆς. 13 καὶ συνυπεκρίθησαν αὐτῷ καὶ οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι, ὥστε καὶ Βαρναβᾶς συναπήχθη αὐτῶν τῇ ὑποκρίσει. 14 ἀλλ' ὅτε εἶδον ὅτι οὐκ ὀρθοποδοῦσιν πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ εὐαγγελίου, εἶπον τῷ Κηφᾶ ἔμπροσθεν πάντων, εἰ σὺ Ἰουδαῖος ὑπάρχων ἐθνικῶς καὶ οὐχ Ἰουδαϊκῶς ζῆς, πῶς τὰ ἔθνη ἀναγκάζεις ἰουδαΐζειν; 15 ἡμεῖς φύσει Ἰουδαῖοι καὶ οὐκ ἐξ ἔθνῶν ἁμαρτωλοὶ, 16 εἰδότες δὲ ὅτι οὐ

3 Ὡ ἀνόητοι Γαλάται, τίς ὑμᾶς ἐβάσκανεν, οἷς κατ' ὀφθαλμοὺς Ἰησοῦς Χριστὸς προεγράφη ἐσταυρωμένος; 2 τοῦτο μόνον θέλω μαθεῖν ἀφ' ὑμῶν, ἐξ ἔργων νόμου τὸ πνεῦμα ἐλάβετε ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως; 3 οὕτως ἀνόητοί ἐστε; ἐναρξάμενοι πνεύματι νῦν σαρκὶ ἐπιτελεῖσθε; 4 τοσαῦτα ἐπάθετε εἰκῆ; εἶγε καὶ εἰκῆ. 5 ὁ οὖν ἐπιχορηγῶν ὑμῖν τὸ πνεῦμα καὶ ἐνεργῶν δυνάμεις ἐν ὑμῖν ἐξ ἔργων νόμου ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως; 6 καθὼς Ἀβραὰμ ἐπίστευσεν τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. 7 γινώσκετε ἄρα ὅτι οἱ ἐκ πίστεως, οὗτοι υἱοὶ εἰσιν Ἀβραάμ. 8 προΐδουσα δὲ ἡ γραφὴ ὅτι ἐκ πίστεως δικαιοὶ τὰ ἔθνη ὁ θεὸς προευηγγελίσαστο τῷ Ἀβραὰμ ὅτι ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πάντα τὰ ἔθνη. 9 ὥστε οἱ ἐκ πίστεως

εὐλογοῦνται σὺν τῷ πιστῷ Ἀβραάμ. **10** ὅσοι ὄντως ἐκ νόμου ἦν ἂν ἡ δικαιοσύνη **22** γὰρ ἐξ ἔργων νόμου εἰσὶν ὑπὸ κατάραν ἀλλὰ συνέκλεισεν ἡ γραφή τὰ πάντα ὑπὸ εἰσίν· γέγραπται γὰρ ὅτι ἐπικατάρατος πᾶς ἁμαρτίαν ἵνα ἡ ἐπαγγελία ἐκ πίστεως ὅς οὐκ ἐμμένει πᾶσιν τοῖς γεγραμμένοις Ἰησοῦ Χριστοῦ δοθῆ τοῖς πιστεύουσιν. ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τοῦ ποιῆσαι **23** πρὸ τοῦ δὲ ἔλθειν τὴν πίστιν ὑπὸ αὐτά. **11** ὅτι δὲ ἐν νόμῳ οὐδεὶς δικαιοῦται νόμον ἐφρουρούμεθα συνκλειόμενοι εἰς παρὰ τῷ θεῷ δῆλον, ὅτι ὁ δίκαιος ἐκ τὴν μέλλουσιν πίστιν ἀποκαλυφθῆναι. **24** πίστεως ζήσεται· **12** ὁ δὲ νόμος οὐκ ἔστιν ὥστε ὁ νόμος παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν ἐκ πίστεως, ἀλλὰ ὁ ποιήσας αὐτὰ ζήσεται εἰς Χριστόν, ἵνα ἐκ πίστεως δικαιοθῶμεν ἐν αὐτοῖς. **13** Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ **25** ἐλθούσης δὲ τῆς πίστεως οὐκέτι ὑπὸ τῆς κατάρας τοῦ νόμου γενόμενος ὑπὲρ παιδαγωγὸν ἔσμεν. **26** πάντες γὰρ υἱοὶ θεοῦ ἡμῶν κατὰρα, ὅτι γέγραπται, ἐπικατάρατος ἐστὲ διὰ τῆς πίστεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. **27** πᾶς ὁ κρεμᾶμενος ἐπὶ ξύλου, **14** ἵνα εἰς ὅσοι γὰρ εἰς Χριστόν ἐβαπτίσθητε, Χριστόν τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ Ἀβραάμ γένηται ἐνεδώσασθε. **28** οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἕλλην, οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ· ἅπαντες γὰρ ὑμεῖς **15** Ἀδελφοί, κατὰ ἄνθρωπον λέγω ὅμως εἷς ἐστὲ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. **29** εἰ δὲ ὑμεῖς ἀνθρώπου κεκυρωμένην διαθήκην οὐδεὶς Χριστοῦ, ἅρα τοῦ Ἀβραάμ σπέρμα ἐστέ, ἀθετεῖ ἢ ἐπιδιατάσσεται. **16** τῷ δὲ Ἀβραάμ κατὰ ἐπαγγελίαν κληρονόμοι.

4 Λέγω δέ, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος νήπιός ἐστιν, οὐδὲν διαφέρει δούλου κύριος πάντων ὢν, **2** ἀλλὰ ὑπὸ ἐπιτρόπου ἐστὶν καὶ οἰκονόμους ἄχρι τῆς προθεσμίας τοῦ πατρός. **3** οὕτως καὶ ἡμεῖς, ὅτε ἦμεν νήπιοι, ὑπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου ἤμεθα δεδουλωμένοι· **4** ὅτε δὲ ἦλθεν τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον ὑπὸ νόμον, **5** ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξαγοράσῃ, ἵνα τὴν υἰοθεσίαν ἀπολάβωμεν. **6** ὅτι δὲ ἐστε υἱοί, ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς τὸ πνεῦμα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν, κρᾶζον· Ἀββᾶ ὁ πατήρ. **7** ὥστε οὐκέτι εἶ δοῦλος ἀλλὰ υἱός· εἰ δὲ υἱός, καὶ κληρονόμος διὰ θεοῦ. **8** Ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ εἰδότες θεὸν ἐδουλεύσατε τοῖς φύσει μὴ

οἷσιν θεοῖς· 9 νῦν δὲ γνόντες θεόν, μᾶλλον Ἰερουσαλήμ, δὲ γνωσθέντες ὑπὸ θεοῦ, πῶς ἐπιστρέφετε δουλεύει γὰρ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς. πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ πτωχὰ στοιχεῖα, οἷς 26 ἡ δὲ ἄνω Ἰερουσαλήμ ἐλευθέρα ἐστίν, πάλιν ἄνωθεν δουλεῦσαι θέλετε; 10 ἡμέρας ἣτις ἐστὶν μήτηρ ἡμῶν· 27 γέγραπται γάρ, παρατηρεῖσθε καὶ μῆνας καὶ καιροὺς καὶ εὐφράνθητι, στείρα ἢ οὐ τίκτουσα· ῥῆξον ἐνιαυτοῦς. 11 φοβοῦμαι ὑμᾶς μήπως εἰκῆ καὶ βόησον, ἢ οὐκ ὠδίνουσα· ὅτι πολλὰ τὰ κεκοπίακα εἰς ὑμᾶς. 12 Γίνεσθε ὡς ἐγώ, τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον ἢ τῆς ἐχούσης ὅτι κἀγὼ ὡς ὑμεῖς, ἀδελφοί, δέομαι ὑμῶν. τὸν ἄνδρα. 28 ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, κατὰ Ἰσαὰκ οὐδὲν με ἠδικήσατε· 13 οἶδατε δὲ ὅτι ἐπαγγελίας τέκνα ἐστέ. 29 ἀλλ' ὡςπερ τότε δι' ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς εὐηγγελισάμην ὁ κατὰ σάρκα γεννηθεὶς ἐδίωκεν τὸν κατὰ ὑμῖν τὸ πρότερον, 14 καὶ τὸν πειρασμὸν πνεῦμα, οὕτως καὶ νῦν. 30 ἀλλὰ τί λέγει ἡ ὑμῶν ἐν τῇ σαρκί μου οὐκ ἐξουθενήσατε γραφή; ἔκβαλε τὴν παιδίσκην καὶ τὸν υἱὸν οὐδὲ ἐξεπτύσατε, ἀλλὰ ὡς ἄγγελον θεοῦ αὐτῆς, οὐ γὰρ μὴ κληρονομήσει ὁ υἱὸς τῆς ἐδέξασθέ με, ὡς Χριστὸν Ἰησοῦν. 15 ποῦ παιδίσκης μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς ἐλευθέρας. 31 οὖν ὁ μακαρισμὸς ὑμῶν; μαρτυρῶ γὰρ διό, ἀδελφοί, οὐκ ἐσμέν παιδίσκης τέκνα ὑμῖν ὅτι εἰ δυνατόν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν ἀλλὰ τῆς ἐλευθέρας.

ἐξορύξαντες ἐδώκατέ μοι. 16 ὥστε ἐχθρὸς 5 Τῇ ἐλευθερίᾳ ἡμᾶς Χριστὸς ὑμῶν γέγονα ἀληθεύων ὑμῖν; 17 ζηλοῦσιν ἡλευθέρωσεν. στήκετε οὖν καὶ μὴ πάλιν ὑμᾶς οὐ καλῶς, ἀλλὰ ἐκκλεῖσαι ὑμᾶς ζυγῷ δουλίας ἐνέχεσθε. 2 Ἴδε ἐγὼ Παῦλος θέλουσιν, ἵνα αὐτοὺς ζηλοῦτε. 18 καλὸν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν περιτέμνησθε, Χριστὸς ὑμᾶς οὐδὲν ὠφελήσει. 3 μαρτύρομαι δὲ πάλιν παντὶ ἀνθρώπῳ περιτεμνομένῳ ὅτι ὀφειλέτης ἐστὶν ὄλον τὸν νόμον ποιῆσαι. 4 κατηργήθητε ἀπὸ Χριστοῦ οἵτινες ἐν νόμῳ δικαιοῦσθε, τῆς χάριτος ἐξεπέσατε. 5 ἡμεῖς γὰρ πνεύματι ἐκ πίστεως ἐλπίδα δικαιοσύνης ἀπεκδεχόμεθα. 6 ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομή τι ἰσχύει οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ πίστις δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη. 7 Ἐτρέχετε καλῶς τίς ὑμᾶς ἐνέκοψεν ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι; 8 ἡ πεισμονὴ οὐκ ἐκ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς. 9 μικρὰ ζύμη ὄλον τὸ φύραμα ζυμοῖ. 10 ἐγὼ πέποιθα εἰς ὑμᾶς ἐν κυρίῳ ὅτι οὐδὲν ἄλλο φρονήσετε· ὁ δὲ ταράσσων ὑμᾶς βαστάσει τὸ κρίμα, ὅστις ἐὰν ᾔ. 11 ἐγὼ δέ,

ἀδελφοί, εἰ περιτομὴν ἔτι κηρύσσω, τί ἔτι **6** Ἀδελφοί, ἐὰν καὶ προλημφθῆ ἄνθρωπος
 διώκομαι; ἄρα κατήρηται τὸ σκάνδαλον ἔν τινι παραπτώματι, ὑμεῖς οἱ
 τοῦ σταυροῦ. **12** ὄφελον καὶ ἀποκόψονται πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον ἐν
 οἱ ἀναστατοῦντες ὑμᾶς. **13** Ὑμεῖς γὰρ ἐπ' πνεύματιπραΰτητος, σκοπῶν σεαυτόν, μὴ
 ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε, ἀδελφοί μόνον μὴ καὶ σὺ πειρασθῆς. **2** ἀλλήλων τὰ βάρη
 τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορμὴν τῆ σαρκί, ἀλλὰ βαστάζετε, καὶ οὕτως ἀναπληρώσετε τὸν
 διὰ τῆς ἀγάπης δουλεύετε ἀλλήλοις. **14** ὁ νόμον τοῦ Χριστοῦ. **3** εἰ γὰρ δοκεῖ τις εἰναί
 γὰρ πᾶς νόμος ἐν ἐνὶ λόγῳ πεπλήρωται, ἐν τι μηδὲν ὦν, φρεναπατᾶ ἑαυτόν· **4** τὸ δὲ
 τῷ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. ἔργον ἑαυτοῦ δοκιμαζέτω ἕκαστος, καὶ
15 εἰ δὲ ἀλλήλους δάκνετε καὶ κατεσθίετε, τότε εἰς ἑαυτὸν μόνον τὸ καύχημα ἔξει
 βλέπετε μὴ ὑπ' ἀλλήλων ἀναλωθῆτε. καὶ οὐκ εἰς τὸν ἕτερον· **5** ἕκαστος γὰρ τὸ
16 λέγω δέ, πνεύματι περιπατεῖτε καὶ ἴδιον φορτίον βαστάσει. **6** Κοινωνεῖτω δὲ ὁ
 ἐπιθυμίαν σαρκὸς οὐ μὴ τελέσητε. **17** ἡ κατηχούμενος τὸν λόγον τῷ κατηχούντι
 γὰρ σὰρξ ἐπιθυμεῖ κατὰ τοῦ πνεύματος, ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς. **7** μὴ πλανᾶσθε, θεὸς οὐ
 τὸ δὲ πνεῦμα κατὰ τῆς σαρκὸς ταῦτα γὰρ μυκτηρίζεται· ὁ γὰρ ἐὰν σπεῖρη ἄνθρωπος,
 ἀλλήλοις ἀντίκειται, ἵνα μὴ ἂ ἐὰν θέλητε τοῦτο καὶ θερίσει· **8** ὅτι ὁ σπεῖρων εἰς
 ταῦτα ποιῆτε. **18** εἰ δὲ πνεύματι ἄγεσθε, τὴν σάρκα ἑαυτοῦ ἐκ τῆς σαρκὸς θερίσει
 οὐκ ἐστὲ ὑπὸ νόμον. **19** φανερὰ δέ ἐστιν φθοράν, ὁ δὲ σπεῖρων εἰς τὸ πνεῦμα ἐκ
 τὰ ἔργα τῆς σαρκὸς, ἅτινά ἐστιν πορνεία, τοῦ πνεύματος θερίσει ζωὴν αἰώνιον.
 ἀκαθαρσία, ἀσέλγεια, **20** εἰδωλολατρία, (aīdōnios g166) **9** τὸ δὲ καλὸν ποιοῦντες μὴ
 φαρμακεία, ἔχθραι, ἔρις, ζῆλος, θυμοί, ἐνκακῶμεν· καιρῷ γὰρ ἰδίῳ θερίσομεν
 ἐριθείαι, διχοστασίαι, αἰρέσεις, **21** φθόνοι, μὴ ἐκλυόμενοι. **10** ἄρα οὖν ὡς καιρὸν
 μέθαι, κῶμοι, καὶ τὰ ὅμοια τούτοις, ἃ ἔχωμεν, ἐργαζώμεθα τὸ ἀγαθὸν πρὸς
 προλέγω ὑμῖν καθὼς προεῖπον ὅτι οἱ τὰ πάντας, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς οἰκείους
 τοιαῦτα πράσσοντες βασιλείαν θεοῦ οὐ τῆς πίστεως. **11** ἴδετε πηλίκους ὑμῖν
 κληρονομήσουσιν. **22** ὁ δὲ καρπὸς τοῦ γράμμασιν ἔγραψα τῆ ἐμῇ χειρί. **12** ὅσοι
 πνεύματος ἐστὶν ἀγάπη, χαρά, εἰρήνη, θέλουσιν εὐπροσωπῆσαι ἐν σαρκί, οὗτοι
 μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, ἀναγκάζουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι, μόνον
 πίστις, **23** πραΰτης, ἐγκράτεια· κατὰ τῶν ἵνα τῷ σταυρῷ τοῦ Χριστοῦ μὴ διώκονται.
 τοιούτων οὐκ ἔστιν νόμος. **24** οἱ δὲ τοῦ **13** οὐδὲ γὰρ οἱ περιτεμνόμενοι αὐτοὶ
 Χριστοῦ Ἰησοῦ τὴν σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν νόμον φυλάσσουσιν, ἀλλὰ θέλουσιν ὑμᾶς
 τοῖς παθήμασιν καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις. **25** εἰ περιτέμνεσθαι ἵνα ἐν τῇ ὑμετέρᾳ σαρκί
 ζῶμεν πνεύματι, πνεύματι καὶ στοιχῶμεν. καυχῶνται. **14** ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο
26 μὴ γινώμεθα κενόδοξοι, ἀλλήλους καυχᾶσθαι εἰ μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ κυρίου
 προκαλούμενοι, ἀλλήλοις φθονοῦντες. ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ ἐμοὶ κόσμος
 ἐσταύρωται κάγω κόσμῳ. **15** οὔτε γὰρ

περιτομή τί ἐστίν οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ
καινή κτίσις. **16** καὶ ὅσοι τῷ κανόνι τούτῳ
στοιχήσουσιν, εἰρήνη ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἔλεος,
καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ θεοῦ. **17** τοῦ λοιποῦ
κόπους μοι μηδεὶς παρεχέτω, ἐγὼ γὰρ τὰ
στίγματα τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματί μου
βαστάζω. **18** Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν,
ἀδελφοί: ἀμήν.

Προς Εφεσιους

1 Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήματος θεοῦ τοῖς ἁγίοις τοῖς οὖσιν [ἐν Ἐφέσῳ] καὶ πιστοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. **2** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. **3** Εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ, **4** καθὼς ἐξελέξατο ἡμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ καταβολῆς κόσμου, εἶναι ἡμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους κατενώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ, **5** προορίσας ἡμᾶς εἰς υἰοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς αὐτόν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, **6** εἰς ἔπαινον δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ ἧς ἐχαρίτωσεν ἡμᾶς ἐν τῷ ἠγαπημένῳ, **7** ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων, κατὰ τὸ πλοῦτος τῆς χάριτος αὐτοῦ, **8** ἧς ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ φρονήσει **9** γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θελήματος αὐτοῦ, κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ ἣν προέθετο ἐν αὐτῷ **10** εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ, τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς ἐν αὐτῷ, **11** ἐν ᾧ καὶ ἐκληρώθημεν προορισθέντες κατὰ πρόθεσιν τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος κατὰ τὴν βουλήν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, **12** εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς ἔπαινον δόξης αὐτοῦ τοὺς προηλπικότας ἐν τῷ Χριστῷ. **13** ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας

ὑμῶν, ἐν ᾧ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε τῷ πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ ἁγίῳ, **14** ὅς ἐστιν ἄρραβὼν τῆς κληρονομίας ἡμῶν, εἰς ἀπολύτρωσιν τῆς περιποιήσεως, εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ. **15** Διὰ τοῦτο κάγω, ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ κυρίῳ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, **16** οὐ παύομαι εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν μνεῖαν ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, **17** ἵνα ὁ θεὸς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῆς δόξης, δώῃ ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψῃ εἰς ἐπιγνώσει αὐτοῦ, **18** πεφωτισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας ὑμῶν εἰς τὸ εἰδέναι ὑμᾶς τίς ἐστιν ἡ ἐλπίς τῆς κλήσεως αὐτοῦ, τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις, **19** καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ **20** ἣν ἐνήργηκεν ἐν τῷ Χριστῷ ἐγείρας αὐτόν ἐκ νεκρῶν καὶ καθίσας αὐτόν ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις **21** ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι. (αἰθῆ g165) **22** καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ αὐτόν ἔδωκεν κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ, **23** ἣτις ἐστὶν τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσιν πληρουμένου.

2 Καὶ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν καὶ ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν, **2** ἐν αἷς ποτε περιεπατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ τὸν

ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος, τοῦ ἔχθραν, ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ τὸν νόμον
 πνεύματος τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασιν καταργήσας,
 υἱοῖς τῆς ἀπειθείας· (αἰθῆ g165) **3** ἐν οἷς καὶ ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν αὐτῷ εἰς ἓνα
 ἡμεῖς πάντες ἀνεστράφημέν ποτε ἐν ταῖς καινὸν ἄνθρωπον ποιῶν εἰρήνην, **16**
 ἐπιθυμίαις τῆς σαρκὸς ἡμῶν, ποιοῦντες τὰ καὶ ἀποκαταλλάξῃ τοὺς ἀμφοτέρους ἐν
 θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν, ἐνὶ σώματι τῷ θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ,
 καὶ ἡμεθα τέκνα φύσει ὀργῆς ὡς καὶ οἱ ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ἐν αὐτῷ. **17** καὶ
 λοιποί· **4** ὁ δὲ θεὸς πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει, ἐλθὼν εὐηγγελίατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς
 διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἣν ἠγάπησεν μακρὰν καὶ εἰρήνην τοῖς ἐγγύς, **18** ὅτι
 ἡμᾶς, **5** καὶ ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς δι' αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν οἱ
 παραπτώμασιν συνεζωοποίησεν τῷ Χριστῷ ἀμφοτέροι ἐν ἐνὶ πνεύματι πρὸς τὸν
 χάριτί ἐστε σεσωσμένοι **6** καὶ συνήγειρεν πατέρα. **19** ἄρα οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι καὶ
 καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανοῖς ἐν πάροικοι, ἀλλὰ ἐστὲ συνπολίται τῶν ἁγίων
 Χριστῷ Ἰησοῦ, **7** ἵνα ἐνδείξῃται ἐν τοῖς καὶ οἰκεῖοι τοῦ θεοῦ, **20** ἐποικοδομηθέντες
 αἰῶσιν τοῖς ἐπερχομένοις τὸ ὑπερβάλλον ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ
 πλοῦτος τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι προφητῶν, ὄντος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ
 ἐφ' ἡμᾶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. (αἰθῆ g165) **8** τῇ Χριστοῦ Ἰησοῦ, **21** ἐν ᾧ πᾶσα οἰκοδομὴ
 γὰρ χάριτί ἐστε σεσωσμένοι διὰ πίστεως συναρμολογουμένη αὐξεῖ εἰς ναὸν ἅγιον ἐν
 καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν, θεοῦ τὸ δῶρον· κυριῶ, **22** ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς συνοικοδομεῖσθε
9 οὐκ ἐξ ἔργων, ἵνα μὴ τις καυχῆσθαι. εἰς κατοικητήριον τοῦ θεοῦ ἐν πνεύματι.
10 αὐτοῦ γὰρ ἔσμεν ποίημα, κτισθέντες **3** Τοῦτου χάριν ἐγὼ Παῦλος ὁ δέσμιος τοῦ
 ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς Χριστοῦ ὑπὲρ ὑμῶν τῶν ἐθνῶν **2** εἶγε
 οἷς προητοίμασεν ὁ θεὸς ἵνα ἐν αὐτοῖς ἠκούσατε τὴν οἰκονομίαν τῆς χάριτος τοῦ
 περιπατήσωμεν. **11** Διὸ μνημονεύετε ὅτι θεοῦ τῆς δοθείσης μοι εἰς ὑμᾶς, **3** ὅτι κατὰ
 ποτὲ ὑμεῖς τὰ ἔθνη ἐν σαρκί, οἱ λεγόμενοι ἀποκάλυψιν ἐγνωρίσθη μοι τὸ μυστήριον,
 ἀκροβυστία ὑπὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς καθὼς προέγραψα ἐν ὀλίγῳ, **4** πρὸς
 ἐν σαρκὶ χειροποιήτου, **12** ὅτι ἦτε τῷ καιρῷ ὁ δὴ δύνασθε ἀναγινώσκοντες νοῆσαι τὴν
 ἐκείνῳ χωρὶς Χριστοῦ ἀπηλλοτριωμένοι σύνεσίν μου ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ Χριστοῦ, **5**
 τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ξένοι τῶν ὁ ἐτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνωρίσθη τοῖς υἱοῖς
 διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ τῶν ἀνθρώπων ὡς νῦν ἀπεκαλύφθη τοῖς
 ἔχοντες καὶ ἄθεοι ἐν τῷ κόσμῳ. **13** νυνὶ ἀγίοις ἀποστόλοις αὐτοῦ καὶ προφήταις ἐν
 δὲ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ὑμεῖς οἱ ποτε ὄντες πνεύματι, **6** εἶναι τὰ ἔθνη συνκληρονόμα
 μακρὰν ἐγενήθητε ἐγγύς ἐν τῷ αἵματι καὶ σύνσωμα καὶ συνμέτοχα τῆς ἐπαγγελίας
 τοῦ Χριστοῦ. **14** αὐτὸς γὰρ ἐστὶν ἡ εἰρήνη ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου, **7** οὗ
 ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφοτέρα ἐν καὶ τὸ ἐγενήθη ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου, **7** οὗ
 μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, **15** τὴν χάριτος τοῦ θεοῦ τῆς δοθείσης μοι κατὰ

τὴν ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. **8** ἔμοι **4** Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγὼ ὁ δέσμιος
 τῷ ἐλαχιστοτέρῳ πάντων ἀγίων ἐδόθη ἢ ἐν κυρίῳ ἀξίως περιπατῆσαι τῆς
 χάρις αὕτη, τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελισασθαι κλήσεως ἧς ἐκλήθητε, **2** μετὰ πάσης
 τὸ ἀνεξιχνίαστον πλοῦτος τοῦ Χριστοῦ, **9** ταπεινοφροσύνης καὶ πραύτητος, μετὰ
 καὶ φωτίσαι τίς ἡ οἰκονομία τοῦ μυστηρίου μακροθυμίας, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν
 τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ἀγάπῃ, **3** σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἐνότητα
 ἐν τῷ θεῷ τῷ τὰ πάντα κτίσαντι, (αἰθῆ **g165**) τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης·
10 ἵνα γνωρισθῇ νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ **4** ἐν σώμα καὶ ἐν πνεῦμα, καθὼς καὶ
 ταῖς ἐξουσίαις ἐν τοῖς ἐπουρανοῖς διὰ τῆς ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν·
 ἐκκλησίας ἢ πολυποίκιλος σοφία τοῦ θεοῦ, **5** εἷς κύριος, μία πίστις, ἐν βάπτισμα· **6** εἷς
11 κατὰ πρόθεσιν τῶν αἰώνων ἦν ἐποίησεν θεὸς καὶ πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων καὶ
 ἐν τῷ Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν, διὰ πάντων καὶ ἐν πᾶσιν. **7** ἐνὶ δὲ ἐκάστῳ
 (αἰθῆ **g165**) **12** ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν παρρησίαν ἡμῶν ἐδόθη ἢ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς
 καὶ προσαγωγὴν ἐν πεποιθήσει διὰ τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ. **8** διὸ λέγει, ἀναβάς εἰς
 πίστεως αὐτοῦ. **13** Διὸ αἰτοῦμαι μὴ ἐνκακεῖν ὕψος ἠχμαλώτευσεν αἰχμαλωσίαν, ἔδωκεν
 ἐν ταῖς θλίψεσίν μου ὑπὲρ ὑμῶν, ἦτις δόματα τοῖς ἀνθρώποις. **9** τὸ δὲ ἀνέβη τί
 ἐστὶν δόξα ὑμῶν. **14** τούτου χάριν κάμπτω ἐστὶν εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη εἰς τὰ κατώτερα
 τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν πατέρα, **15** ἐξ μέρη τῆς γῆς; **10** ὁ καταβάς αὐτὸς ἐστὶν καὶ
 οὐ πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὁ ἀναβάς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν,
 ὀνομάζεται, **16** ἵνα δῶ ὑμῖν κατὰ τὸ πλοῦτος ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα. **11** καὶ αὐτὸς ἔδωκεν
 τῆς δόξης αὐτοῦ δυνάμει κραταιωθῆναι τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφήτας,
 διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ
 ἄνθρωπον, **17** κατοικῆσαι τὸν Χριστὸν διὰ διδασκάλους, **12** πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν
 τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, **18** ἐν ἀγίων εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν
 ἀγάπῃ ἐρριζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι, τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, **13** μέχρι
 ἵνα ἐξισχύσητε καταλαβέσθαι σὺν πᾶσιν καταντήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἐνότητα
 τοῖς ἀγίοις τί τὸ πλάτος καὶ μήκος καὶ βάθος τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ υἱοῦ
 καὶ ὕψος, **19** γυνῶνά τε τὴν υπερβάλλουσαν τοῦ θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον
 τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, ἵνα ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ, **14**
 πληρωθῆτε εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα τοῦ θεοῦ. ἵνα μηκέτι ὦμεν νήπιοι, κλυδωνιζόμενοι
20 Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι καὶ περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς
 ὑπερεκπερισσοῦ ὧν αἰτούμεθα ἢ νοοῦμεν διδασκαλίας ἐν τῇ κυβίᾳ τῶν ἀνθρώπων ἐν
 κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν πανουργίᾳ πρὸς τὴν μεθοδίαν τῆς πλάνης
 ἡμῖν, **21** αὐτῷ ἢ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ **15** ἀληθεύοντες δὲ ἐν ἀγάπῃ ἀνιξήσωμεν εἰς
 ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αὐτὸν τὰ πάντα, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ, Χριστός,
 αἰῶνος τῶν αἰώνων· ἀμήν. (αἰθῆ **g165**) **16** ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογούμενον

καὶ συνβιβαζόμενον διὰ πάσης ἀφῆς τῆς ἐπιχορηγίας κατ' ἐνέργειαν ἐν μέτρῳ ἐνὸς ἐκάστου μέρους τὴν αὐξήσιν τοῦ σώματος ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ. 17 Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι ἐν κυρίῳ, μηκέτι ὑμᾶς περιπατεῖν καθὼς καὶ τὰ ἔθνη περιπατεῖ ἐν ματαιότητι τοῦ νοδὸς αὐτῶν, 18 ἐσκοτωμένοι τῇ διανοίᾳ ὄντες, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς ζωῆς τοῦ θεοῦ, διὰ τὴν ἄγνοιαν τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν, 19 οἵτινες ἀπηληγότες ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῇ ἀσελείᾳ εἰς ἐργασίαν ἀκαθαρσίας πάσης ἐν πλεονεξίᾳ. 20 ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως ἐμάθετε τὸν Χριστόν, 21 εἶγε αὐτὸν ἠκούσατε καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε, καθὼς ἐστὶν ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ, 22 ἀποθέσθαι ὑμᾶς κατὰ τὴν προτέραν ἀναστροφὴν τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης, 23 ἀνανεοῦσθαι δὲ τῷ πνεύματι τοῦ νοδὸς ὑμῶν, 24 καὶ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον τὸν κατὰ θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας. 25 Διὸ ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ, ὅτι ἐσμὲν ἀλλήλων μέλη. 26 ὀργίζεσθε καὶ μὴ ἀμαρτάνετε· ὁ ἥλιος μὴ ἐπιδυέτω ἐπὶ παροργισμῶ ὑμῶν, 27 μὴδὲ δίδοτε τόπον τῷ διαβόλῳ. 28 ὁ κλέπτων μηκέτι κλεπτέτω, μᾶλλον δὲ κοπιάτω ἐργαζόμενος ταῖς ἰδίαις χερσὶν τὸ ἀγαθόν, ἵνα ἔχη μεταδίδοναι τῷ χρείαν ἔχοντι. 29 πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω, ἀλλὰ εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκοδομὴν τῆς χρείας, ἵνα δῶ χάριν τοῖς ἀκούουσιν. 30 καὶ μὴ

λυπεῖτε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον τοῦ θεοῦ, ἐν ᾧ ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως. 31 πᾶσα πικρία καὶ θυμὸς καὶ ὀργὴ καὶ κραυγὴ καὶ βλασφημία ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν σὺν πάσῃ κακίᾳ. 32 γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοί, εὖσπλαγχνοι, χαριζόμενοι ἑαυτοῖς καθὼς καὶ ὁ θεὸς ἐν Χριστῷ ἔχαρίσατο ὑμῖν.

5 Γίνεσθε οὖν μιμηταὶ τοῦ θεοῦ, ὡς τέκνα ἀγαπητά, 2 καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν ὑμᾶς καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν καὶ θυσίαν τῷ θεῷ εἰς ὁσμὴν εὐωδίας. 3 Πορνεία δὲ καὶ ἀκαθαρσία πᾶσα ἢ πλεονεξία μὴδὲ ὀνομαζέσθω ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει ἀγίοις, 4 καὶ αἰσχροῦτης ἢ μωρολογίας ἢ εὐτραπείας, ἃ οὐκ ἀνήκεν, ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία. 5 τοῦτο γὰρ ἴστε γινώσκοντες ὅτι πᾶς πόρνος ἢ ἀκάθαρτος ἢ πλεονέκτης, ὅς ἐστιν εἰδωλολάτρης, οὐκ ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Χριστοῦ καὶ θεοῦ. 6 μὴδεις ὑμᾶς ἀπατάτω κενοῖς λόγοις, διὰ ταῦτα γὰρ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας. 7 μὴ οὖν γίνεσθε συνμέτοχοι αὐτῶν· 8 ἦτε γὰρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν κυρίῳ ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε, 9 ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ φωτὸς ἐν πάσῃ ἀγαθῶσύνῃ καὶ δικαιοσύνῃ καὶ ἀληθείᾳ, 10 δοκιμάζοντες τί ἐστὶν εὐάρεστον τῷ κυρίῳ, 11 καὶ μὴ συνκοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάρποις τοῦ σκοτοῦς, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε. 12 τὰ γὰρ κρυφῆ γινόμενα ὑπ' αὐτῶν αἰσchrόν ἐστιν καὶ λέγειν· 13 τὰ δὲ πάντα ἐλεγχόμενα ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανεροῦνται, πᾶν γὰρ τὸ φανερούμενον φῶς ἐστίν.

14 διὸ λέγει, ἔγειρε, ὁ καθεύδων, καὶ σώματος αὐτοῦ. 31 ἀντὶ τούτου καταλείψει ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ἐπιφαύσει ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα καὶ σοὶ ὁ Χριστός. 15 Βλέπετε οὖν ἀκριβῶς προσκολληθήσεται τῇ γυναικί, καὶ ἔσονται πῶς περιπατεῖτε, μὴ ὡς ἄσοφοι ἀλλ' ὡς οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. 32 τὸ μυστήριον σοφοί, 16 ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρὸν, ὅτι τοῦτο μέγα ἐστίν, ἐγὼ δὲ λέγω εἰς Χριστὸν καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. 33 πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ καθ' ἓνα ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα θέλημα τοῦ κυρίου. 18 καὶ μὴ μεθύσκεσθε οὕτως ἀγαπάτω ὡς ἑαυτόν, ἡ δὲ γυνὴ ἵνα οἴνω, ἐν ᾧ ἐστὶν ἄσωτία, ἀλλὰ πληροῦσθε φοβῆται τὸν ἄνδρα.

6 Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν ἐν κυρίῳ, τοῦτο γάρ ἐστὶν δίκαιον. 2 τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα, ἥτις ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη ἐν ἐπαγγελίᾳ, 3 ἵνα εὖ σοὶ γένηται καὶ ἔση μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς. 4 Καὶ οἱ πατέρες, μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἀλλὰ ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ κυρίου. 5 Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε τοῖς κατὰ σάρκα κυρίοις μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐν ἀπλότῃ καρδίᾳ ὑμῶν ὡς τῷ Χριστῷ, 6 μὴ κατ' ὀφθαλμοδουλίαν ὡς ἄνθρωπάρεσκοι ἀλλ' ὡς δοῦλοι Χριστοῦ ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ἐκ ψυχῆς, 7 μετ' εὐνοίας δουλεύοντες, ὡς τῷ κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις, 8 εἰδότες ὅτι ἕκαστος, ἐάν τι ποιῆσῃ ἀγαθόν, τοῦτο κομίζεται παρὰ κυρίου, εἴτε δοῦλος εἴτε ἐλεύθερος. 9 Καὶ οἱ κύριοι, τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς αὐτούς, ἀνιέντες τὴν ἀπειλήν, εἰδότες ὅτι καὶ αὐτῶν καὶ ὑμῶν ὁ κύριός ἐστιν ἐν οὐρανοῖς, καὶ προσωποληψία οὐκ ἔστιν παρ' αὐτῷ. 10 Τοῦ λοιποῦ ἐνδυναμοῦσθε ἐν κυρίῳ καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. 11 ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στήναι πρὸς τὰς μεθοδίας τοῦ διαβόλου· 12 ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα,

ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας,
πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους
τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας
ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. (αἰὼν g165) **13** διὰ
τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ,
ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ
τῇ πονηρᾷ καὶ ἅπαντα κατεργασάμενοι
στῆναι. **14** στήτε οὖν περιζωσάμενοι τὴν
ὄσφυν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐνδυσάμενοι
τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης, **15** καὶ
ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἐτοιμασίᾳ
τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης, **16** ἐν πᾶσιν
ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως,
ἐν ᾧ δυνησεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ
πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα σβέσαι. **17** καὶ
τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθε,
καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ πνεύματος, ὃ ἐστὶν
ῥῆμα θεοῦ, **18** διὰ πάσης προσευχῆς καὶ
δεήσεως προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ
ἐν πνεύματι, καὶ εἰς αὐτὸ ἀγρυπνοῦντες
ἐν πάσῃ προσκαρτερήσει καὶ δεήσει περὶ
πάντων τῶν ἀγίων, **19** καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα
μοι δοθῇ λόγος ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματός
μου, ἐν παρρησίᾳ γνωρίσαι τὸ μυστήριον
τοῦ εὐαγγελίου **20** ὑπὲρ οὗ πρεσβεύω ἐν
ἀλύσει, ἵνα ἐν αὐτῷ παρρησιάσωμαι ὡς δεῖ
με λαλῆσαι. **21** Ἴνα δὲ καὶ ὑμεῖς εἰδῆτε τὰ
κατ' ἐμέ, τί πράσσω, πάντα γνωρίσει ὑμῖν
Τυχικὸς ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς
διάκονος ἐν κυρίῳ, **22** ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς
εἰς αὐτὸ τοῦτο ἵνα γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν καὶ
παρακαλέση τὰς καρδίας ὑμῶν. **23** Εἰρήνη
τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπη μετὰ πίστεως ἀπὸ
θεοῦ πατρὸς καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. **24**
ἡ χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων τὸν
κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ.

Προς Φιλιππησιους

1 Παῦλος καὶ Τιμόθεος δούλοι Χριστοῦ Ἰησοῦ πᾶσιν τοῖς ἀγίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τοῖς οὖσιν ἐν Φιλίπποις σὺν ἐπίσκοποις καὶ διακόνοις. **2** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. **3** Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου ἐπὶ πάσῃ τῇ μνεΐᾳ ὑμῶν, **4** πάντοτε ἐν πάσῃ δεήσει μου ὑπὲρ πάντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς τὴν δέησιν ποιούμενος, **5** ἐπὶ τῇ κοινωνίᾳ ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἄχρι τοῦ νῦν, **6** πεποιθῶς αὐτὸ τοῦτο, ὅτι ὁ ἐναρξάμενος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθὸν ἐπιτελέσει ἄχρι ἡμέρας Χριστοῦ Ἰησοῦ· **7** καθὼς ἐστὶν δίκαιον ἐμοὶ τοῦτο φρονεῖν ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, διὰ τὸ ἔχειν με ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμᾶς, ἔν τε τοῖς δεσμοῖς μου καὶ ἐν τῇ ἀπολογίᾳ καὶ βεβαιώσει τοῦ εὐαγγελίου συνκοινωνούς μου τῆς χάριτος πάντας ὑμᾶς ὄντας. **8** μάρτυς γάρ μου ὁ θεός, ὡς ἐπιποθῶ πάντας ὑμᾶς ἐν σπλάγχνοις Χριστοῦ Ἰησοῦ. **9** καὶ τοῦτο προσεύχομαι, ἵνα ἡ ἀγάπη ὑμῶν ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον περισσεύῃ ἐν ἐπιγνώσει καὶ πάσῃ αἰσθήσει, **10** εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τὰ διαφέροντα, ἵνα ἦτε εἰλικρινεῖς καὶ ἀπρόσκοποι εἰς ἡμέραν Χριστοῦ, **11** πεπληρωμένοι καρπὸν δικαιοσύνης τὸν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον θεοῦ. **12** Γινώσκειν δὲ ὑμᾶς βούλομαι, ἀδελφοί, ὅτι τὰ κατ' ἐμὲ μᾶλλον εἰς προκοπὴν τοῦ εὐαγγελίου ἐλήλυθεν, **13** ὥστε τοὺς δεσμούς μου φανεροὺς ἐν Χριστῷ γενέσθαι ἐν ὄλῳ τῷ πραιτωρίῳ καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, **14** καὶ τοὺς πλείονας τῶν ἀδελφῶν ἐν κυρίῳ

πεποιθότας τοῖς δεσμοῖς μου περισσοτέρως τολμᾶν ἀφόβως τὸν λόγον τοῦ θεοῦ λαλεῖν. **15** τινὲς μὲν καὶ διὰ φθόνον καὶ ἔριν, τινὲς δὲ καὶ δι' εὐδοκίαν τὸν Χριστὸν κηρύσσουν· **16** οἱ μὲν ἐξ ἀγάπης, εἰδότες ὅτι εἰς ἀπολογίαν τοῦ εὐαγγελίου κεῖμαι, **17** οἱ δὲ ἐξ ἐριθείας τὸν Χριστὸν καταγγέλλουσιν, οὐχ ἀγνῶς, οἴομενοι θλίψιν ἐγείρειν τοῖς δεσμοῖς μου. **18** τί γάρ; πλὴν ὅτι παντὶ τρόπῳ, εἴτε προφάσει εἴτε ἀληθείᾳ, Χριστὸς καταγγέλλεται, καὶ ἐν τούτῳ χαίρω. ἀλλὰ καὶ χαρήσομαι· **19** οἶδα γὰρ ὅτι τοῦτό μοι ἀποβήσεται εἰς σωτηρίαν διὰ τῆς ὑμῶν δεήσεως καὶ ἐπιχορηγίας τοῦ πνεύματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, **20** κατὰ τὴν ἀποκαραδοκίαν καὶ ἐλπίδα μου ὅτι ἐν οὐδενὶ αἰσχυνθήσομαι, ἀλλ' ἐν πάσῃ παρηρησία ὡς πάντοτε καὶ νῦν μεγαλυνθήσεται Χριστὸς ἐν τῷ σώματί μου, εἴτε διὰ ζωῆς εἴτε διὰ θανάτου. **21** Ἐμοὶ γὰρ τὸ ζῆν Χριστὸς καὶ τὸ ἀποθανεῖν κέρδος. **22** εἰ δὲ τὸ ζῆν ἐν σαρκί, τοῦτό μοι καρπὸς ἔργου· καὶ τί αἰρήσομαι οὐ γνωρίζω. **23** συνέχομαι δὲ ἐκ τῶν δύο, τὴν ἐπιθυμίαν ἔχων εἰς τὸ ἀναλῦσαι καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι, πολλῶ γὰρ μᾶλλον κρεῖσσον· **24** τὸ δὲ ἐπιμένειν τῇ σαρκὶ ἀναγκαιότερον δι' ὑμᾶς. **25** καὶ τοῦτο πεποιθῶς οἶδα ὅτι μενῶ καὶ παραμενῶ πᾶσιν ὑμῖν εἰς τὴν ὑμῶν προκοπὴν καὶ χαρὰν τῆς πίστεως, **26** ἵνα τὸ καύχημα ὑμῶν περισσεύῃ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐν ἐμοὶ διὰ τῆς ἐμῆς παρουσίας πάλιν πρὸς ὑμᾶς. **27** Μόνον ἀξίως τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ πολιτεύεσθε, ἵνα εἴτε ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ὑμᾶς εἴτε ἀπὼν ἀκούω τὰ περὶ ὑμῶν, ὅτι στήκετε ἐν ἐνὶ πνεύματι, μιᾷ ψυχῇ

συναθλοῦντες τῇ πίστει τοῦ εὐαγγελίου, μόνον ἀλλὰ νῦν πολλῶ μαλλον ἐν τῇ
28 καὶ μὴ πτυρόμενοι ἐν μηδενὶ ὑπὸ τῶν ἀπουσίᾳ μου, μετὰ φόβου καὶ τρόμου
ἀντικειμένων, ἥτις ἐστὶν αὐτοῖς ἔνδειξις τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργάζεσθε· 13
ἀπωλείας, ὑμῶν δὲ σωτηρίας, καὶ τοῦτο θεὸς γάρ ἐστὶν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ
ἀπὸ θεοῦ· 29 ὅτι ὑμῖν ἐχαρίσθη τὸ ὑπὲρ θέλειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας.
Χριστοῦ, οὐ μόνον τὸ εἰς αὐτὸν πιστεῦειν 14 πάντα ποιεῖτε χωρὶς γογγυσμῶν καὶ
ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν, 30 τὸν διαλογισμῶν, 15 ἵνα γένησθε ἄμεμπτοι
αὐτὸν ἀγῶνα ἔχοντες οἷον εἶδετε ἐν ἐμοὶ καὶ ἀκέραιοι, τέκνα θεοῦ ἄμωμα μέσον
καὶ νῦν ἀκούετε ἐν ἐμοί. γενεᾶς σκολιᾶς καὶ διεστραμμένης, ἐν οἷς

2 Εἴ τις οὖν παράκλησις ἐν Χριστῷ, εἴ
τι παραμύθιον ἀγάπης, εἴ τις κοινωνία
πνεύματος, εἴ τις σπλάγχνα καὶ οἰκτιρμοί,
2 πληρώσατέ μου τὴν χαρὰν ἵνα τὸ αὐτὸ
φρονῆτε, τὴν αὐτὴν ἀγάπην ἔχοντες,
σύνψυχοι, τὸ ἐν φρονοῦντες, 3 μηδὲν
κατ' ἐριθείαν μηδὲ κατὰ κενοδοξίαν, ἀλλὰ
τῇ ταπεινοφροσύνῃ ἀλλήλους ἡγούμενοι
ὑπερέχοντας ἑαυτῶν, 4 μὴ τὰ ἑαυτῶν
ἕκαστοι σκοποῦντες, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐτέρων
ἕκαστοι. 5 τοῦτο φρονεῖτε ἐν ὑμῖν ὃ καὶ
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, 6 ὃς ἐν μορφῇ θεοῦ
ὑπάρχων οὐχ ἀρπαγμὸν ἠγήσατο τὸ εἶναι
ἴσα θεῷ, 7 ἀλλὰ ἑαυτὸν ἐκένωσεν μορφὴν
δούλου λαβών, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων
γενόμενος καὶ σῆματι εὐρεθεὶς ὡς
ἄνθρωπος 8 ἐταπεινώσεν ἑαυτὸν γενόμενος
ὑπῆκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ
σταυροῦ. 9 διὸ καὶ ὁ θεὸς αὐτὸν
ὑπερύψωσεν καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ τὸ ὄνομα
τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα, 10 ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι
Ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων
καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων, 11 καὶ
πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσῃται ὅτι κύριος
Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς δόξαν θεοῦ πατρὸς.
12 Ὡστε, ἀγαπητοί μου, καθὼς πάντοτε
ὑπηκούσατε, μὴ ὡς ἐν τῇ παρουσίᾳ μου

φαίνεσθε ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ, 16 λόγον
ζωῆς ἐπέχοντες, εἰς καύχημα ἐμοὶ εἰς
ἡμέραν Χριστοῦ, ὅτι οὐκ εἰς κενὸν ἔδραμον
οὐδὲ εἰς κενὸν ἐκοπίασα. 17 ἀλλὰ εἰ καὶ
σπένδομαι ἐπὶ τῇ θυσίᾳ καὶ λειτουργίᾳ
τῆς πίστεως ὑμῶν, χαίρω καὶ συχαίρω
πᾶσιν ὑμῖν· 18 τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ὑμεῖς χαίρετε
καὶ συχαίρετέ μοι. 19 Ἐλπίζω δὲ ἐν
κυρίῳ Ἰησοῦ Τιμόθεον ταχέως πέμψαι
ὑμῖν, ἵνα κάγω εὐψυχῶ γνοῦς τὰ περὶ
ὑμῶν. 20 οὐδένα γὰρ ἔχω ἰσόψυχον ὅστις
γνησίως τὰ περὶ ὑμῶν μεριμνήσει, 21 οἱ
πάντες γὰρ τὰ ἑαυτῶν ζητοῦσιν, οὐ τὰ
Χριστοῦ Ἰησοῦ. 22 τὴν δὲ δοκιμὴν αὐτοῦ
γινώσκετε, ὅτι ὡς πατρὶ τέκνον σὺν ἐμοὶ
ἐδούλευσεν εἰς τὸ εὐαγγέλιον. 23 τοῦτον
μὲν οὖν ἐλπίζω πέμψαι ὡς ἂν ἀφίδω
τὰ περὶ ἐμὲ ἐξαυτῆς· 24 πέποιθα δὲ ἐν
κυρίῳ ὅτι καὶ αὐτὸς ταχέως ἐλεύσομαι. 25
Ἄναγκαῖον δὲ ἠγησάμην Ἐπαφρόδιτον τὸν
ἀδελφὸν καὶ συνεργὸν καὶ συστρατιώτην
μου, ὑμῶν δὲ ἀπόστολον καὶ λειτουργὸν
τῆς χρείας μου, πέμψαι πρὸς ὑμᾶς, 26
ἐπειδὴ ἐπιποθῶν ἦν πάντας ὑμᾶς, καὶ
ἀδημονῶν διότι ἠκούσατε ὅτι ἠσθένησεν.
27 καὶ γὰρ ἠσθένησεν παραπλήσιον θανάτῳ
ἀλλὰ ὁ θεὸς ἠλέησεν αὐτόν, οὐκ αὐτόν

δὲ μόνον ἀλλὰ καὶ ἐμέ, ἵνα μὴ λύπην παθημάτων αὐτοῦ, συνμορφιζόμενος τῷ ἐπὶ λύπην σχῶ. **28** σπουδαιότερως οὖν θανάτῳ αὐτοῦ, **11** εἴπως καταντήσω εἰς ἔπεμψα αὐτὸν ἵνα ἰδόντες αὐτὸν πάλιν τὴν ἐξανάστασιν τὴν ἐκ νεκρῶν. **12** Οὐχ χαρήτε καὶ γὰρ ἀλυπότερος ὦ. **29** προσδέχεσθε ὅτι ἤδη ἔλαβον ἢ ἤδη τετελείωμαι, διώκω οὖν αὐτὸν ἐν κυρίῳ μετὰ πάσης χαρᾶς, δὲ εἰ καταλάβω, ἐφ' ᾧ καὶ κατελήμφθην καὶ τοὺς τοιούτους ἐντίμους ἔχετε, **30** ὑπὸ Χριστοῦ Ἰησοῦ. **13** ἀδελφοί, ἐγὼ ὅτι διὰ τὸ ἔργον Χριστοῦ μέχρι θανάτου ἐμαυτὸν οὕτω λογιζομαι κατελιφέναι ἡγγισεν, παραβολευσάμενος τῇ ψυχῇ ἵνα **14** ἐν δέ, τὰ μὲν ὀπίσω ἐπιλανθανόμενος ἀναπληρώσῃ τὸ ὑμῶν ὑστέρημα τῆς πρὸς με λειτουργίας, τοῖς δὲ ἔμπροσθεν ἐπεκτεινόμενος, κατὰ σκοπὸν διώκω εἰς τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως τοῦ θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. **15**

3 Τὸ λοιπὸν, ἀδελφοί μου, χαίρετε ἐν κυρίῳ. τὰ αὐτὰ γράφειν ὑμῖν ἐμοὶ μὲν οὐκ ὀκνηρόν, ὑμῖν δὲ ἀσφαλές, **2** βλέπετε τοὺς κύνας, βλέπετε τοὺς κακοὺς ἐργάτας, βλέπετε τὴν κατατομήν. **3** ἡμεῖς γὰρ ἐσμεν ἢ περιτομή, οἱ πνεύματι θεοῦ λατρεύοντες καὶ καυχώμενοι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ οὐκ ἐν σαρκὶ πεποισθότες, **4** καίπερ ἐγὼ ἔχων πεποισθῆσιν καὶ ἐν σαρκί. εἴ τις δοκεῖ ἄλλος πεποισθῆναι ἐν σαρκί, ἐγὼ μάλλον **5** περιτομῇ ὀκταήμερος, ἐκ γένους Ἰσραὴλ, φυλῆς Βενιαμειν, Ἑβραῖος ἐξ Ἑβραίων, κατὰ νόμον Φαρισαῖος, **6** κατὰ ζήλος διώκων τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ δικαιοσύνην τὴν ἐν νόμῳ γενόμενος ἄμεμπτος. **7** ἅτινα ἦν μοι κέρδη, ταῦτα ἤγημαι διὰ τὸν Χριστὸν ζημίαν. **8** ἀλλὰ μενοῦνγε καὶ ἠγοῦμαι πάντα ζημίαν εἶναι διὰ τὸ ὑπερέχον τῆς γνώσεως Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου μου, δι' ὃν τὰ πάντα ἐζημιώθην, καὶ ἠγοῦμαι σκύβαλα ἵνα Χριστὸν κερδήσω **9** καὶ εὑρεθῶ **4** ἐν αὐτῷ, μὴ ἔχων ἐμὴν δικαιοσύνην τὴν ἐπιπόθητοι, χαρὰ καὶ στέφανός μου, ἐκ νόμου ἀλλὰ τὴν διὰ πίστεως Χριστοῦ, οὕτως στήκετε ἐν κυρίῳ, ἀγαπητοί. τὴν ἐκ θεοῦ δικαιοσύνην ἐπὶ τῇ πίστει, **2** Εὐοδίαν παρακαλῶ καὶ Συντύχην **10** τοῦ γινῶναι αὐτὸν καὶ τὴν δύναμιν παρακαλῶ τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν κυρίῳ. τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ καὶ κοινωνίαν **3** ναὶ ἐρωτῶ καὶ σέ, γνήσιε σύνζυγε,

4 Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἐπιπόθητοι, χαρὰ καὶ στέφανός μου, οὕτως στήκετε ἐν κυρίῳ, ἀγαπητοί. **2** Εὐοδίαν παρακαλῶ καὶ Συντύχην **10** τοῦ γινῶναι αὐτὸν καὶ τὴν δύναμιν παρακαλῶ τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν κυρίῳ. **3** ναὶ ἐρωτῶ καὶ σέ, γνήσιε σύνζυγε,

συνλαμβάνου αὐταῖς, αἵτινες ἐν τῷ οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ τὸ δόμα, ἀλλὰ ἐπιζητῶ εὐαγγελίῳ συνήθλησάν μοι μετὰ καὶ τὸν καρπὸν τὸν πλεονάζοντα εἰς λόγον Κλήμεντος καὶ τῶν λοιπῶν συνεργῶν ὑμῶν. **18** ἀπέχῳ δὲ πάντα καὶ περισσεύω μου, ὧν τὰ ὀνόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς. **4** πεπλήρωμαι δεξάμενος παρὰ Ἐπαφροδίτου Χαίρετε ἐν κυρίῳ πάντοτε· πάλιν ἔρω, τὰ παρ' ὑμῶν, ὁσμὴν εὐωδίας, θυσίαν χαίρετε. **5** τὸ ἐπιεικὲς ὑμῶν γνωσθήτω δεκτὴν, εὐάρεστον τῷ θεῷ. **19** ὁ δὲ θεὸς πᾶσιν ἀνθρώποις, ὁ κύριος ἔγγυς. **6** μηδὲν μου πληρώσει πᾶσαν χρεῖαν ὑμῶν κατὰ τὸ μεριμνᾶτε, ἀλλ' ἐν παντὶ τῇ προσευχῇ καὶ πλοῦτος αὐτοῦ ἐν δόξῃ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. τῇ δεήσει μετὰ εὐχαριστίας τὰ αἰτήματα **20** τῷ δὲ θεῷ καὶ πατρὶ ἡμῶν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν. (αἰθῆ **g165**) **21** ἡ εἰρήνη τοῦ θεοῦ ἡ ὑπερέχουσα πάντα Ἀσπάσασθε πάντα ἅγιον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. νοῦν φρουρήσει τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ σὺν ἐμοὶ ἀδελφοί. **22** τὰ νοήματα ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. **8** ἀσπάζονται ὑμᾶς πάντες οἱ ἅγιοι, μάλιστα τὸ λοιπόν, ἀδελφοί, ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, δὲ οἱ ἐκ τῆς Καίσαρος οἰκίας. **23** Ἡ χάρις τοῦ ὅσα σεμνά, ὅσα δίκαια, ὅσα ἀγνά, ὅσα κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος προσφιλεῖ, ὅσα εὐφρημα, εἴ τις ἀρετὴ καὶ ὑμῶν.

εἴ τις ἔπαινος, ταῦτα λογίζεσθε· **9** ἂ καὶ ἐμάθετε καὶ παρελάβετε καὶ ἠκούσατε καὶ εἶδετε ἐν ἐμοί, ταῦτα πράσσετε· καὶ ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. **10** Ἐχάρην δὲ ἐν κυρίῳ μεγάλως ὅτι ἤδη ποτὲ ἀνεθάλετε τὸ ὑπὲρ ἐμοῦ φρονεῖν, ἐφ' ᾧ καὶ ἐφρονεῖτε ἠκαιρεῖσθε δέ. **11** οὐχ ὅτι καθ' ὑστέρησιν λέγω, ἐγὼ γὰρ ἔμαθον ἐν οἷς εἰμι αὐτάρκης εἶναι. **12** οἶδα καὶ ταπεινοῦσθαι, οἶδα καὶ περισσεύειν· ἐν παντὶ καὶ ἐν πᾶσιν μεμύημαι καὶ χορτάζεσθαι καὶ πεινᾶν, καὶ περισσεύειν καὶ ὑστερεῖσθαι. **13** πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί με. **14** πλὴν καλῶς ἐποιήσατε συνκοινωνήσαντές μου τῇ θλίψει. **15** οἶδατε δὲ καὶ ὑμεῖς, Φιλιππηῖοι, ὅτι ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐαγγελίου, ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ Μακεδονίας, οὐδεμία μοι ἐκκλησία ἐκοινώνησεν εἰς λόγον δόσεως καὶ λήμψεως εἰ μὴ ὑμεῖς μόνοι· **16** ὅτι καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἄπαξ καὶ δις εἰς τὴν χρεῖαν μοι ἐπέμψατε. **17**

Προς Κολοσσαεις

1 Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ
διὰ θελήματος θεοῦ καὶ Τιμόθεος ὁ
ἀδελφὸς **2** τοῖς ἐν Κολοσσαῖς ἀγίοις καὶ
πιστοῖς ἀδελφοῖς ἐν Χριστῷ· χάρις ὑμῖν
καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν. **3**
Εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ καὶ πατρὶ τοῦ
κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ πάντοτε περὶ
ὑμῶν προσευχόμενοι, **4** ἀκούσαντες τὴν
πίστιν ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ τὴν
ἀγάπην ἣν ἔχετε εἰς πάντας τοὺς ἀγίους
5 διὰ τὴν ἐλπίδα τὴν ἀποκειμένην ὑμῖν
ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἣν προηκούσατε ἐν τῷ
λόγῳ τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγγελίου **6** τοῦ
παρόντος εἰς ὑμᾶς, καθὼς καὶ ἐν παντὶ
τῷ κόσμῳ ἐστὶν καρποφορούμενον καὶ
αὐξανόμενον καθὼς καὶ ἐν ὑμῖν, ἀφ' ἧς
ἡμέρας ἠκούσατε καὶ ἐπέγνωτε τὴν χάριν
τοῦ θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ· **7** καθὼς ἐμάθετε
ἀπὸ Ἐπαφρᾶ τοῦ ἀγαπητοῦ συνδούλου
ἡμῶν, ὅς ἐστιν πιστὸς ὑπὲρ ὑμῶν διάκονος
τοῦ Χριστοῦ, **8** ὁ καὶ δηλώσας ἡμῖν τὴν
ὑμῶν ἀγάπην ἐν πνεύματι. **9** Διὰ τοῦτο
καὶ ἡμεῖς, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσαμεν, οὐ
παυόμεθα ὑπὲρ ὑμῶν προσευχόμενοι καὶ
αἰτούμενοι ἵνα πληρωθῆτε τὴν ἐπίγνωσιν
τοῦ θελήματος αὐτοῦ ἐν πάσῃ σοφίᾳ
καὶ συνέσει πνευματικῇ, **10** περιπατήσαι
ἀξίως τοῦ κυρίου εἰς πᾶσαν ἀρεσκείαν,
ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ καρποφοροῦντες
καὶ αὐξανόμενοι τῇ ἐπίγνωσιν τοῦ θεοῦ,
11 ἐν πάσῃ δυνάμει δυναμούμενοι κατὰ
τὸ κράτος τῆς δόξης αὐτοῦ εἰς πᾶσαν
ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν, μετὰ χαρᾶς **12**
εὐχαριστοῦντες τῷ πατρὶ τῷ ἱκανώσαντι

ὑμᾶς εἰς τὴν μερίδα τοῦ κλήρου τῶν ἁγίων
ἐν τῷ φωτί· **13** ὃς ἐρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς
ἐξουσίας τοῦ σκοτοῦς καὶ μετέστησεν εἰς
τὴν βασιλείαν τοῦ υἱοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ,
14 ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν, τὴν
ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν· **15** ὃς ἐστὶν εἰκὼν
τοῦ θεοῦ τοῦ ἀοράτου, πρωτότοκος πάσης
κτίσεως, **16** ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα ἐν
τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὄρατα καὶ
τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι εἴτε κυριότητες εἴτε
ἄρχαι εἴτε ἐξουσίαι· τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ
εἰς αὐτὸν ἔκτισται, **17** καὶ αὐτός ἐστιν πρὸ
πάντων καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκεν.
18 καὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος,
τῆς ἐκκλησίας· ὃς ἐστὶν ἀρχή, πρωτότοκος
ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς
πρωτεύων, **19** ὅτι ἐν αὐτῷ εὐδόκησεν
πᾶν τὸ πλήρωμα κατοικῆσαι **20** καὶ δι'
αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐτόν,
εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ
αὐτοῦ, δι' αὐτοῦ εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε
τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **21** καὶ ὑμᾶς ποτε
ὄντας ἀπηλλοτριωμένους καὶ ἐχθροὺς τῇ
διανοίᾳ ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς πονηροῖς, νυνὶ
δὲ ἀποκατήλλαξεν **22** ἐν τῷ σώματι τῆς
σαρκὸς αὐτοῦ διὰ τοῦ θανάτου, παραστήσαι
ὑμᾶς ἀγίους καὶ ἀμώμους καὶ ἀνεγκλήτους
κατενώπιον αὐτοῦ, **23** εἴγε ἐπιμένετε τῇ
πίστει τεθεμελιωμένοι καὶ ἐδραῖοι καὶ
μὴ μετακινούμενοι ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ
εὐαγγελίου οὗ ἠκούσατε, τοῦ κηρυχθέντος
ἐν πάσῃ κτίσει τῇ ὑπὸ τὸν οὐρανόν, οὗ
ἐγενόμην ἐγὼ Παῦλος διάκονος. **24** Νῦν
χαίρω ἐν τοῖς παθήμασιν ὑπὲρ ὑμῶν,
καὶ ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν
θλίψεων τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί μου ὑπὲρ

τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὃ ἐστὶν ἡ ἐκκλησία, 25 ἣς ἐγενόμην ἐγὼ διάκονος κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι εἰς ὑμᾶς πληρῶσαι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, 26 τὸ μυστήριον τὸ ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν νῦν δὲ ἐφανερώθη τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ, (αἰῶν g165) 27 οἷς ἠθέλησεν ὁ θεὸς γνωρίσαι τί τὸ πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου τούτου ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὅς ἐστιν Χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ ἐλπίς τῆς δόξης, 28 ὃν ἡμεῖς καταγγέλλομεν νουθετοῦντες πάντα ἄνθρωπον καὶ διδάσκοντες πάντα ἄνθρωπον ἐν πάσῃ σοφίᾳ, ἵνα παραστήσωμεν πάντα ἄνθρωπον τέλειον ἐν Χριστῷ· 29 εἰς ὃ καὶ κοπιῶ ἀγωνιζόμενος κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἐμοὶ ἐν δυνάμει.

2 Θέλω γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι ἠλίκον ἀγῶνα ἔχω ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν Λαοδικίᾳ καὶ ὅσοι οὐχ ἐόρακαν τὸ πρόσωπόν μου ἐν σαρκί, 2 ἵνα παρακληθῶσιν αἱ καρδίαι αὐτῶν, συμβιβασθέντες ἐν ἀγάπῃ καὶ εἰς πᾶν πλοῦτος τῆς πληροφορίας τῆς συνέσεως, εἰς ἐπίγνωσιν τοῦ μυστηρίου τοῦ θεοῦ, Χριστοῦ, 3 ἐν ᾧ εἰσιν πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ γνώσεως ἀπόκρυφοι. 4 τοῦτο λέγω ἵνα μηδεὶς ὑμᾶς παραλογίζεται ἐν πιθανολογίᾳ. 5 εἰ γὰρ καὶ τῇ σαρκὶ ἄπειμι, ἀλλὰ τῷ πνεύματι σὺν ὑμῖν εἶμι, χαίρων καὶ βλέπων ὑμῶν τὴν τάξιν καὶ τὸ στερέωμα τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως ὑμῶν. 6 Ὡς οὖν παρελάβετε τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν τὸν κύριον, ἐν αὐτῷ περιπατεῖτε, 7 ἔρριζωμένοι καὶ ἐποικοδομούμενοι ἐν αὐτῷ καὶ βεβαιούμενοι τῇ πίστει καθὼς ἐδιδάχθητε, περισσεύοντες ἐν εὐχαριστίᾳ.

8 βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς ἔσται ὁ συλαγωγῶν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τοὺς στοιχεῖα τοῦ κόσμου καὶ οὐ κατὰ Χριστόν, 9 ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς, 10 καὶ ἐστὲ ἐν αὐτῷ πεπληρωμένοι, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας, 11 ἐν ᾧ καὶ περιετμήθητε περιτομῇ ἀχειροποιήτῳ ἐν τῇ ἀπεκδύσει τοῦ σώματος τῆς σαρκός, ἐν τῇ περιτομῇ τοῦ Χριστοῦ, 12 σὺν ταῖς ἀρτίαις καὶ ἐν τῷ ὕδατι τοῦ ῥήματος ἐνεργείας τοῦ θεοῦ τοῦ ἐγγείραντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· 13 καὶ ὑμᾶς νεκροὺς ὄντας τοῖς παραπτώμασιν καὶ τῇ ἀκροβυστίᾳ τῆς σαρκὸς ὑμῶν, συνεζωοποίησεν ὑμᾶς σὺν αὐτῷ, χαρισάμενος ἡμῖν πάντα τὰ παραπτώματα, 14 ἐξαλείψας τὸ καθ' ἡμῶν χειρόγραφον τοῖς δόγμασιν ὃ ἦν ὑπεναντίον ἡμῖν, καὶ αὐτὸ ἦρκεν ἐκ τοῦ μέσου προσηλώσας αὐτὸ τῷ σταυρῷ· 15 ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας ἐδειγμάτισεν ἐν παρρησίᾳ, θριαμβεύσας αὐτοὺς ἐν αὐτῷ. 16 Μὴ οὖν τις ὑμᾶς κρινέτω ἐν βρώσει ἢ ἐν πόσει ἢ ἐν μέρει ἑορτῆς ἢ νομηνίας ἢ σαββάτων, 17 ἃ ἐστὶν σκιά τῶν μελλόντων, τὸ δὲ σῶμα τοῦ Χριστοῦ. 18 μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβεύετω θέλων ἐν ταπεινοφροσύνῃ καὶ θρησκίᾳ τῶν ἀγγέλων, ἃ ἐόρακεν ἐμβατεύων, εἰκῆ φυσιοῦμενος ὑπὸ τοῦ νοδὸς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, 19 καὶ οὐ κρατῶν τὴν κεφαλὴν, ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα διὰ τῶν ἀφῶν καὶ συνδέσμων ἐπιχορηγούμενον καὶ συνβιβαζόμενον αὖξει τὴν αὖξιν τοῦ

θεοῦ. **20** εἰ ἀπεθάνετε σὺν Χριστῷ ἀπὸ τῶν στοιχείων τοῦ κόσμου, τί ὡς ζῶντες ἐν κόσμῳ δογματίζεσθε, **21** μὴ ἄψη μηδὲ γεύση μηδὲ θίγης, **22** ἃ ἔστιν πάντα εἰς φθορὰν τῇ ἀποχρήσει, κατὰ τὰ ἐντάλματα καὶ διδασκαλίας τῶν ἀνθρώπων; **23** ἅτινά ἐστιν λόγον μὲν ἔχοντα σοφίας ἐν ἐθελοθησκίᾳ καὶ ταπεινοφροσύνη καὶ ἀφειδία σώματος, οὐκ ἐν τιμῇ τινι πρὸς πλησμονὴν τῆς σαρκός.

3 Εἰ οὖν συνηγέρθητε τῷ Χριστῷ, τὰ ἄνω ζητεῖτε, οὗ ὁ Χριστός ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ καθήμενος. **2** τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. **3** ἀπεθάνετε γάρ, καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται σὺν τῷ Χριστῷ ἐν τῷ θεῷ. **4** ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῇ, ἡ ζωὴ ὑμῶν, τότε καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ. **5** Νεκρώσατε οὖν τὰ μέλη τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορνείαν, ἀκαθαρσίαν, πάθος, ἐπιθυμίαν κακὴν, καὶ τὴν πλεονεξίαν ἣτις ἐστὶν εἰδωλολατρεία, **6** δι' ἃ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ. **7** ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς περιεπατήσατέ ποτε ὅτε ἐζήτε ἐν τούτοις. **8** νυνὶ δὲ ἀπόθεσθε καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα, ὀργὴν, θυμόν, κακίαν, βλασφημίαν, αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν. **9** μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους, ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ, **10** καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νέον τὸν ἀνακαινούμενον εἰς ἐπίγνωσιν κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν, **11** ὅπου οὐκ ἔνι Ἑλλήν καὶ Ἰουδαῖος, περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία, βάρβαρος, Σκύθης, δοῦλος, ἐλεύθερος, ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσιν Χριστός. **12** Ἐνδύσασθε οὖν ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ θεοῦ ἄγιοι καὶ ἡγαπημένοι σπλάγχνα

οἰκτιρμοῦ, χρηστότητα, ταπεινοφροσύνην, πραύτητα, μακροθυμίαν, **13** ἀνεχόμενοι ἀλλήλων καὶ χαριζόμενοι ἑαυτοῖς ἐάν τις πρὸς τινα ἔχη μομφήν· καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἐχαρίσατο ὑμῖν οὕτως καὶ ὑμεῖς. **14** ἐπὶ πᾶσιν δὲ τούτοις τὴν ἀγάπην, ἧ ἔστιν σύνδεσμος τῆς τελειότητος. **15** καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Χριστοῦ βραβευέτω ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθητε ἐν ἐνὶ σώματι· καὶ εὐχάριστοι γίνεσθε. **16** ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ ἐνοικεῖτω ἐν ὑμῖν πλουσίως, ἐν πάσῃ σοφίᾳ διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες ἑαυτοὺς ψαλμοῖς, ὕμνοις, ᾠδαῖς πνευματικαῖς, ἐν τῇ χάριτι ἄδοντες ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν τῷ θεῷ. **17** καὶ πᾶν ὅ τι ἂν ποιῆτε ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ, πάντα ἐν ὀνόματι κυρίου Ἰησοῦ, εὐχαριστοῦντες τῷ θεῷ πατρὶ δι' αὐτοῦ. **18** Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε τοῖς ἀνδράσιν, ὡς ἀνήκεν ἐν κυρίῳ. **19** οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας καὶ μὴ πικραίνεσθε πρὸς αὐτάς. **20** τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν κατὰ πάντα, τοῦτο γὰρ εὐάρεστόν ἐστιν ἐν κυρίῳ. **21** οἱ πατέρες, μὴ ἐρεθίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἵνα μὴ ἄθυμῶσιν. **22** οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε κατὰ πάντα τοῖς κατὰ σάρκα κυρίοις, μὴ ἐν ὀφθαλμοδουλίαις ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ' ἐν ἀπλότητι καρδίας, φοβούμενοι τὸν κύριον. **23** ὃ ἐὰν ποιῆτε, ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε, ὡς τῷ κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις, **24** εἰδότες ὅτι ἀπὸ κυρίου ἀπολήμψεσθε τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς κληρονομίας. τῷ κυρίῳ Χριστῷ δουλεύετε. **25** ὃ γὰρ ἀδικῶν κομιεῖται ὃ ἠδίκησεν, καὶ οὐκ ἔστιν προσωπολημψία.

4 οἱ κύριοι, τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητα τοῖς δούλοις παρέχεσθε, εἰδότες ὅτι καὶ ὑμεῖς

ἔχετε κύριον ἐν οὐρανῷ. 2 Τῇ προσευχῇ ὑμῖν ἡ ἐπιστολή, ποιήσατε ἵνα καὶ ἐν τῇ προσκαρτερεῖτε, γρηγοροῦντες ἐν αὐτῇ ἐν Λαοδικέων ἐκκλησίᾳ ἀναγνωσθῆ, καὶ τὴν εὐχαριστίᾳ, 3 προσευχόμενοι ἅμα καὶ περὶ ἐκ Λαοδικίας ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀναγνῶτε. 17 ἡμῶν, ἵνα ὁ θεὸς ἀνοίξῃ ἡμῖν θύραν τοῦ καὶ εἶπατε Ἀρχίππῳ, βλέπε τὴν διακονίαν λόγου, λαλήσαι τὸ μυστήριον τοῦ Χριστοῦ, ἣν παρέλαβες ἐν κυρίῳ, ἵνα αὐτὴν πληροῖς. δι' ὃ καὶ δέδεμαι, 4 ἵνα φανερώσω αὐτὸ 18 Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. ὡς δεῖ με λαλήσαι. 5 Ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε μνημονεύετέ μου τῶν δεσμῶν. ἡ χάρις μεθ' πρὸς τοὺς ἕξω, τὸν καιρὸν ἐξαγοραζόμενοι. ὑμῶν.

6 ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι, ἅλατι ἠρτυμένος, εἰδέναι πῶς δεῖ ὑμᾶς ἐνὶ ἐκάστῳ ἀποκρίνεσθαι. 7 Τὰ κατ' ἐμὲ πάντα γνωρίσει ὑμῖν Τυχικὸς ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος καὶ σύνδουλος ἐν κυρίῳ, 8 ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν, 9 σὺν Ὀνησίμῳ τῷ πιστῷ καὶ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ, ὅς ἐστιν ἐξ ὑμῶν· πάντα ὑμῖν γνωρίσουσιν τὰ ὧδε. 10 Ἀσπάζεταιται ὑμᾶς Ἀρίσταρχος ὁ συναιχμάλωτός μου, καὶ Μᾶρκος ὁ ἀνεψιὸς Βαρναβᾶ περὶ οὗ ἐλάβετε ἐντολάς, ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς δέξασθε αὐτόν, 11 καὶ Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Ἰουστος, οἱ ὄντες ἐκ περιτομῆς οὗτοι μόνοι συνεργοὶ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, οἵτινες ἐγενήθησάν μοι παρηγορία. 12 ἀσπάζεταιται ὑμᾶς Ἐπαφρᾶς ὁ ἐξ ὑμῶν, δοῦλος Χριστοῦ Ἰησοῦ, πάντοτε ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ ὑμῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς, ἵνα σταθῆτε τέλειοι καὶ πεπληροφημένοι ἐν παντὶ θελήματι τοῦ θεοῦ. 13 μαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ ὅτι ἔχει πολὺν πόνον ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν Λαοδικίᾳ καὶ τῶν ἐν Ἱεραπόλει. 14 ἀσπάζεταιται ὑμᾶς Λουκᾶς ὁ ἰατρὸς ὁ ἀγαπητὸς καὶ Δημᾶς. 15 ἀσπάσασθε τοὺς ἐν Λαοδικίᾳ ἀδελφοὺς καὶ Νυμφᾶν καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν. 16 καὶ ὅταν ἀναγνωσθῇ παρ'

Προς Θεσσαλονικείς

Α΄

1 Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν θεῷ πατρὶ καὶ κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ. χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη. **2** Εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ πάντοτε περὶ πάντων ὑμῶν, μνειάν ποιούμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ἡμῶν, **3** ἀδιαλείπτως μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ ἔργου τῆς πίστεως καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν, **4** εἰδότες, ἀδελφοί ἡγαπημένοι ὑπὸ τοῦ θεοῦ, τὴν ἐκλογὴν ὑμῶν, **5** ὅτι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν οὐκ ἐγενήθη εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον ἀλλὰ καὶ ἐν δυνάμει καὶ ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ πληροφορίᾳ πολλῇ, καθὼς οἴδατε οἷοι ἐγενήθημεν ἐν ὑμῖν δι' ὑμᾶς. **6** καὶ ὑμεῖς μιμηταὶ ἡμῶν ἐγενήθητε καὶ τοῦ κυρίου, δεξάμενοι τὸν λόγον ἐν θλίψει πολλῇ μετὰ χαρᾶς πνεύματος ἁγίου, **7** ὥστε γενέσθαι ὑμᾶς τύπον πᾶσιν τοῖς πιστεύουσιν ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ. **8** ἀφ' ὑμῶν γὰρ ἐξήχηται ὁ λόγος τοῦ κυρίου οὐ μόνον ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ, ἀλλ' ἐν παντὶ τόπῳ ἢ πίστις ὑμῶν ἢ πρὸς τὸν θεὸν ἐξελήλυθεν, ὥστε μὴ χρειάν ἔχειν ἡμᾶς λαλεῖν τι. **9** αὐτοὶ γὰρ περὶ ἡμῶν ἀπαγγέλλουσιν ὅποιαν εἴσοδον ἔσχομεν πρὸς ὑμᾶς, καὶ πῶς ἐπεστρέψατε πρὸς τὸν θεὸν ἀπὸ τῶν εἰδώλων δουλεύειν θεῷ ζῶντι καὶ ἀληθινῷ, **10** καὶ ἀναμένειν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρανῶν, ὃν ἤγειρεν ἐκ

τῶν νεκρῶν, Ἰησοῦν τὸν ρυόμενον ἡμᾶς ἐκ τῆς ὀργῆς τῆς ἐρχομένης.

2 Αὐτοὶ γὰρ οἴδατε, ἀδελφοί, τὴν εἴσοδον ἡμῶν τὴν πρὸς ὑμᾶς ὅτι οὐ κενὴ γέγονεν, ἀλλὰ προπαθόντες καὶ ὑβρισθέντες καθὼς οἴδατε ἐν Φιλίπποις ἐπαρρησιασάμεθα ἐν τῷ θεῷ ἡμῶν λαλήσαι πρὸς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ ἐν πολλῷ ἀγῶνι. **3** ἢ γὰρ παράκλησις ἡμῶν οὐκ ἐκ πλάνης οὐδὲ ἐξ ἀκαθαρσίας οὐδὲ ἐν δόλῳ, **4** ἀλλὰ καθὼς δεδοκιμάσαμεθα ὑπὸ τοῦ θεοῦ πιστευθῆναι τὸ εὐαγγέλιον οὕτως λαλοῦμεν, οὐχ ὡς ἀνθρώποις ἀρέσκοντες ἀλλὰ θεῷ τῷ δοκιμάζοντι τὰς καρδίας ἡμῶν. **5** οὔτε γὰρ ποτε ἐν λόγῳ κολακίας ἐγενήθημεν, καθὼς οἴδατε, οὔτε ἐν προφάσει πλεονεξίας, θεὸς μάρτυς, **6** οὔτε ζητοῦντες ἐξ ἀνθρώπων δόξαν, οὔτε ἀφ' ὑμῶν οὔτε ἀπ' ἄλλων, δυνάμενοι ἐν βάρει εἶναι ὡς Χριστοῦ ἀπόστολοι. **7** ἀλλὰ ἐγενήθημεν ἥπιοι ἐν μέσῳ ὑμῶν, ὡς ἐὰν τροφὸς θάλπη τὰ ἑαυτῆς τέκνα, **8** οὕτως ὁμειρόμενοι ὑμῶν εὐδοκοῦμεν μεταδοῦναι ὑμῖν οὐ μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ ἀλλὰ καὶ τὰς ἑαυτῶν ψυχάς, διότι ἀγαπητοὶ ἡμῖν ἐγενήθητε. **9** μνημονεύετε γάρ, ἀδελφοί, τὸν κόπον ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαί τινα ὑμῶν ἐκρηύσαμεν εἰς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ. **10** ὑμεῖς μάρτυρες καὶ ὁ θεός, ὡς ὀσίως καὶ δικαίως καὶ ἀμέμπτως ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν ἐγενήθημεν, **11** καθάπερ οἴδατε ὡς ἕνα ἕκαστον ὑμῶν ὡς πατὴρ τέκνα ἑαυτοῦ παρακαλοῦντες ὑμᾶς καὶ παραμυθούμενοι, **12** καὶ μαρτυρόμενοι εἰς τὸ περιπατεῖν

ὕμᾱς ἀξίως τοῦ θεοῦ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς παρακαλέσαι ὑπὲρ τῆς πίστεως ὑμῶν 3 τὸ εἰς τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν. 13 μηδένα σαίνεσθαι ἐν ταῖς θλίψεσιν ταύταις. Καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεν αὐτοῖ γὰρ οἶδατε ὅτι εἰς τοῦτο κείμεθα· 4 τῷ θεῷ ἀδιαλείπτως, ὅτι παραλαβόντες καὶ γὰρ ὅτε πρὸς ὑμᾶς ἦμεν, προελέγομεν λόγον ἀκοῆς παρ’ ἡμῶν τοῦ θεοῦ ἐδέξασθε ὑμῖν ὅτι μέλλομεν θλίβεσθαι, καθὼς καὶ οὐ λόγον ἀνθρώπων ἀλλὰ καθὼς ἐστὶν ἐγένετο καὶ οἶδατε. 5 διὰ τοῦτο κἀγὼ μηκέτι ἀληθῶς λόγον θεοῦ, ὃς καὶ ἐνεργεῖται ἐν στέγων ἔπεμψα εἰς τὸ γνῶναι τὴν πίστιν ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν. 14 ὑμεῖς γὰρ μιμηταὶ ὑμῶν, μήπως ἐπείρασεν ὑμᾶς ὁ πειράζων ἐγενήθητε, ἀδελφοί, τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ καὶ εἰς κενὸν γένηται ὁ κόπος ἡμῶν. 6 θεοῦ τῶν οὐσῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἐν Χριστῷ Ἴησοῦ, ὅτι τὰ αὐτὰ ἐπάθετε καὶ ὑμεῖς ὑμῶν καὶ εὐαγγελισαμένου ἡμῖν τὴν πίστιν ὑπὸ τῶν ἰδίων συμφυλετῶν καθὼς καὶ καὶ τὴν ἀγάπην ὑμῶν, καὶ ὅτι ἔχετε μνησίαν αὐτοῖ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, 15 τῶν καὶ τὸν ἡμῶν ἀγαθὴν πάντοτε, ἐπιποθοῦντες ἡμᾶς κύριον ἀποκτεινάντων Ἰησοῦν καὶ τοὺς ἰδεῖν καθάπερ καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς, 7 διὰ τοῦτο προφήτας, καὶ ἡμᾶς ἐκδιωξάντων, καὶ παρεκλήθημεν, ἀδελφοί, ἐφ’ ὑμῖν ἐπὶ πάσῃ θεῷ μὴ ἀρεσκόντων, καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις τῇ ἀνάγκῃ καὶ θλίψει ἡμῶν διὰ τῆς ὑμῶν ἐναντίων, 16 κωλύόντων ἡμᾶς τοῖς ἔθνεσιν πίστεως, 8 ὅτι νῦν ζῶμεν ἐὰν ὑμεῖς στήκετε λαλῆσαι ἵνα σωθῶσιν, εἰς τὸ ἀναπληρῶσαι ἐν κυρίῳ. 9 τίνα γὰρ εὐχαριστίαν δυνάμεθα αὐτῶν τὰς ἀμαρτίας πάντοτε. ἔφθασεν δὲ τῷ θεῷ ἀνταποδοῦναι περὶ ὑμῶν ἐπὶ πάσῃ ἐπ’ αὐτοὺς ἡ ὀργὴ εἰς τέλος. 17 Ἡμεῖς τῇ χαρᾷ ἣ χαίρομεν δι’ ὑμᾶς ἔμπροσθεν δέ, ἀδελφοί, ἀπορφανισθέντες ἀφ’ ὑμῶν τοῦ θεοῦ ἡμῶν, 10 νυκτὸς καὶ ἡμέρας πρὸς καιρὸν ὥρας, προσώπῳ οὐ καρδίᾳ, ὑπερεκπερισσοῦ δεόμενοι εἰς τὸ ἰδεῖν ὑμῶν περισσοτέρως ἐσπουδάσαμεν τὸ πρόσωπον τὸ πρόσωπον καὶ καταρτίσαι τὰ ὑστερήματα ὑμῶν ἰδεῖν ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ. 18 διότι τῆς πίστεως ὑμῶν; 11 Αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς καὶ ἠελθίσσαμεν ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, ἐγὼ μὲν πατὴρ ἡμῶν καὶ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Παῦλος καὶ ἄπαξ καὶ δὶς, καὶ ἐνέκοψεν κατευθῦναι τὴν ὁδὸν ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς 12 ἡμᾶς ὁ σατανᾶς. 19 τίς γὰρ ἡμῶν ἐλπίς ἢ ὑμᾶς δὲ ὁ κύριος πλεονάσαι καὶ περισσεύσαι χαρὰ ἢ στέφανος καυχήσεως ἢ οὐχὶ καὶ τῇ ἀγάπῃ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας, ὑμεῖς ἔμπροσθεν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ καθάπερ καὶ ἡμεῖς εἰς ὑμᾶς, 13 εἰς τὸ ἐν τῇ αὐτοῦ παρουσίᾳ; 20 ὑμεῖς γὰρ ἐστε ἡ στηρίξαι ὑμῶν τὰς καρδίας ἀμέμπτους ἐν ἀγιωσύνῃ ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ μετὰ πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ. ἀμήν.

3 Διὸ μηκέτι στέγοντες εὐδοκήσαμεν καταλειφθῆναι ἐν Ἀθήναις μόνοι, 2 καὶ ἐπέμψαμεν Τιμόθεον, τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν καὶ διάκονον τοῦ θεοῦ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ στηρίξαι ὑμᾶς καὶ

καὶ παρακαλοῦμεν ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ, ἵνα

καθώς παρελάβετε παρ' ἡμῶν τὸ πῶς δεῖ λόγῳ κυρίου, ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ ὑμᾶς περιπατεῖν καὶ ἀρέσκειν θεῷ, καθὼς περιλειπόμενοι εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ κυρίου οὐ μὴ φθάσωμεν τοὺς κοιμηθέντας· 2 οἴδατε γὰρ τίνας παραγγελίας ἐδώκαμεν ὑμῖν διὰ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. 3 τοῦτο γὰρ ἐστὶν θέλημα τοῦ θεοῦ, ὁ ἁγιασμὸς ὑμῶν, ἀπέχεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πορνείας, 4 εἰδέναι ἕκαστον ὑμῶν τὸ ἑαυτοῦ σκεῦος κτᾶσθαι ἐν ἁγιασμῷ καὶ τιμῇ, 5 μὴ ἐν πάθει ἐπιθυμίας καθάπερ καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότα τὸν θεόν, 6 τὸ μὴ ὑπερβαίνειν καὶ πλεονεκτεῖν ἐν τῷ πράγματι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, διότι ἔκδικος κύριος περὶ πάντων τούτων, καθὼς καὶ προείπαμεν ὑμῖν καὶ διεμαρτυράμεθα. 7 οὐ γὰρ ἐκάλεσεν ἡμᾶς ὁ θεὸς ἐπὶ ἀκαθαρσίᾳ ἀλλ' ἐν ἁγιασμῷ. 8 τοιγαροῦν ὁ ἀθετῶν οὐκ ἄνθρωπον ἀθετεῖ ἀλλὰ τὸν θεὸν τὸν καὶ δίδοντα τὸ πνεῦμα αὐτοῦ τὸ ἅγιον εἰς ὑμᾶς. 9 Περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας οὐ χρειάν ἔχετε γράφειν ὑμῖν, αὐτοὶ γὰρ ὑμεῖς θεοδίδακτοὶ ἐστε εἰς τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους· 10 καὶ γὰρ ποιεῖτε αὐτὸ εἰς πάντας τοὺς ἀδελφούς ἐν ὅλῃ τῇ Μακεδονίᾳ. παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, περισσεύειν μᾶλλον, 11 καὶ φιλοτιμεῖσθαι ἡσυχάζειν καὶ πράσσειν τὰ ἴδια καὶ ἐργάζεσθαι ταῖς χερσὶν ὑμῶν, καθὼς ὑμῖν παρηγγείλαμεν, 12 ἵνα περιπατῆτε εὐσχημόνως πρὸς τοὺς ἕξω καὶ μηδενὸς χρειάν ἔχητε. 13 Οὐ θέλομεν δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, περὶ τῶν κοιμωμένων, ἵνα μὴ λυπησθε καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. 14 εἰ γὰρ πιστεύομεν ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανεν καὶ ἀνέστη, οὕτως καὶ ὁ θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ ἄξει σὺν αὐτῷ. 15 τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγομεν ἐν

5 Περὶ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελφοί, οὐ χρειάν ἔχετε ὑμῖν γράφεσθαι· 2 αὐτοὶ γὰρ ἀκριβῶς οἴδατε ὅτι ἡμέρα κυρίου ὡς κλέπτῃς ἐν νυκτὶ οὕτως ἔρχεται. 3 ὅταν λέγωσιν, εἰρήνη καὶ ἀσφάλεια, τότε αἰφνίδιος αὐτοῖς ἐπίσταται ὄλεθρος ὥσπερ ἡ ὥδιν τῇ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, καὶ οὐ μὴ ἐκφύγωσιν. 4 ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, οὐκ ἐστε ἐν σκότει, ἵνα ἡ ἡμέρα ὑμᾶς ὡς κλέπτῃς καταλάβῃ, 5 πάντες γὰρ ὑμεῖς υἱοὶ φωτός ἐστε καὶ υἱοὶ ἡμέρας. οὐκ ἐσμὲν νυκτὸς οὐδὲ σκότους· 6 ἄρα οὖν μὴ καθεύδωμεν ὡς οἱ λοιποὶ, ἀλλὰ γρηγορῶμεν καὶ νήφωμεν. 7 οἱ γὰρ καθεύδοντες νυκτὸς καθεύδουσιν, καὶ οἱ μεθυσκόμενοι νυκτὸς μεθύουσιν· 8 ἡμεῖς δὲ ἡμέρας ὄντες νήφωμεν, ἐνδυσάμενοι θώρακα πίστεως καὶ ἀγάπης καὶ περικεφαλαίαν ἐλπίδα σωτηρίας· 9 ὅτι οὐκ ἔθετο ἡμᾶς ὁ θεὸς εἰς ὀργὴν ἀλλὰ εἰς περιποίησιν σωτηρίας διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, 10 τοῦ ἀποθανόντος περὶ ἡμῶν ἵνα εἴτε γρηγορῶμεν εἴτε καθεύδωμεν ἅμα σὺν αὐτῷ ζήσωμεν. 11

διὸ παρακαλεῖτε ἀλλήλους καὶ οἰκοδομεῖτε
εἷς τὸν ἕνα, καθὼς καὶ ποιεῖτε. **12**
Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, εἰδέναι τοὺς
κοπιῶντας ἐν ὑμῖν καὶ προϊσταμένους
ὑμῶν ἐν κυρίῳ καὶ νουθετοῦντας ὑμᾶς,
13 καὶ ἠγεῖσθαι αὐτοὺς ὑπερεκπερισσοῦ ἐν
ἀγάπῃ διὰ τὸ ἔργον αὐτῶν. εἰρηνεύετε ἐν
αὐτοῖς. **14** παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί,
νουθετεῖτε τοὺς ἀτάκτους, παραμυθεῖσθε
τοὺς ὀλιγοψύχους, ἀντέχεσθε τῶν ἀσθενῶν,
μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας. **15** ὁρᾶτε μὴ
τις κακὸν ἀντὶ κακοῦ τινὶ ἀποδοῖ, ἀλλὰ
πάντοτε τὸ ἀγαθὸν διώκετε εἰς ἀλλήλους
καὶ εἰς πάντας. **16** πάντοτε χαίρετε, **17**
ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε, **18** ἐν παντὶ
εὐχαριστεῖτε· τοῦτο γὰρ θέλημα θεοῦ ἐν
Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς ὑμᾶς. **19** τὸ πνεῦμα μὴ
σβέννυτε, **20** προφητείας μὴ ἐξουθενεῖτε·
21 πάντα δὲ δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε,
22 ἀπὸ παντὸς εἴδους πονηροῦ ἀπέχεσθε.
23 Αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης ἀγιάσαι
ὑμᾶς ὅλοτελεῖς, καὶ ὀλόκληρον ὑμῶν τὸ
πνεῦμα καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα ἀμέμπτως
ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ τηρηθείη. **24** πιστὸς ὁ καλῶν ὑμᾶς,
ὃς καὶ ποιήσει. **25** Ἀδελφοί, προσεύχεσθε
περὶ ἡμῶν. **26** ἀσπάσασθε τοὺς ἀδελφοὺς
πάντας ἐν φιλήματι ἀγίῳ. **27** ἐνορκίζω ὑμᾶς
τὸν κύριον ἀναγνωσθῆναι τὴν ἐπιστολὴν
πᾶσιν τοῖς ἀδελφοῖς. **28** Ἡ χάρις τοῦ κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ' ὑμῶν.

Προς Θεσσαλονικείς Β΄

1 Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν θεῷ πατρὶ ἡμῶν καὶ κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ. **2** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. **3** Εὐχαριστεῖν ὀφείλομεν τῷ θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί, καθὼς ἄξιόν ἐστιν, ὅτι ὑπεραυξάνει ἡ πίστις ὑμῶν καὶ πλεονάζει ἡ ἀγάπη ἐνὸς ἐκάστου πάντων ὑμῶν εἰς ἀλλήλους, **4** ὥστε αὐτοὺς ἡμᾶς ἐν ὑμῖν ἐνκαυχᾶσθαι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ θεοῦ ὑπὲρ τῆς ὑπομονῆς ὑμῶν καὶ πίστεως ἐν πᾶσιν τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν καὶ ταῖς θλίψεσιν αἷς ἀνέχεσθε, **5** ἔνδειγμα τῆς δικαίας κρίσεως τοῦ θεοῦ, εἰς τὸ καταξιωθῆναι ὑμᾶς τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, ὑπὲρ ἧς καὶ πάσχετε, **6** εἴπερ δίκαιον παρὰ θεῷ ἀνταποδοῦναι τοῖς θλίβουσιν ὑμᾶς θλίψιν **7** καὶ ὑμῖν τοῖς θλιβομένοις ἄνεσιν μεθ' ἡμῶν ἐν τῇ ἀποκαλύψει τοῦ κυρίου Ἰησοῦ ἀπ' οὐρανοῦ μετ' ἀγγέλων δυνάμεως αὐτοῦ **8** ἐν πυρὶ φλογός, διδόντος ἐκδίκησιν τοῖς μὴ εἰδόσιν θεὸν καὶ τοῖς μὴ ὑπακούουσιν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ, **9** οἵτινες δίκην τίσουσιν ὄλεθρον αἰώνιον ἀπὸ προσώπου τοῦ κυρίου καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, (aiōnios g166) **10** ὅταν ἔλθῃ ἐνδοξασθῆναι ἐν τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ καὶ θαυμασθῆναι ἐν πᾶσιν τοῖς πιστεύουσιν, ὅτι ἐπιστεύθη τὸ μαρτύριον ἡμῶν ἐφ' ὑμᾶς, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. **11** Εἰς δὲ καὶ προσευχόμεθα πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἵνα ὑμᾶς ἀξιώσῃ τῆς κλήσεως ὁ θεὸς ἡμῶν καὶ πληρώσῃ πᾶσαν

εὐδοκίαν ἀγαθωσύνης καὶ ἔργον πίστεως ἐν δυνάμει, **12** ὅπως ἐνδοξασθῇ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ ἐν ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ἐν αὐτῷ, κατὰ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

2 Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς παρουσίας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡμῶν ἐπισυναγωγῆς ἐπ' αὐτόν, **2** εἰς τὸ μὴ ταχέως σαλευθῆναι ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ νοοῦ μηδὲ θροεῖσθαι μήτε διὰ πνεύματος μήτε διὰ λόγου μήτε δι' ἐπιστολῆς ὡς δι' ἡμῶν, ὡς ὅτι ἐνέστηκεν ἡ ἡμέρα τοῦ κυρίου. **3** μή τις ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ κατὰ μηδένα τρόπον· ὅτι ἐὰν μὴ ἔλθῃ ἡ ἀποστασία πρῶτον καὶ ἀποκαλυφθῇ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀνομίας, ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, **4** ὁ ἀντικείμενος καὶ ὑπεραιρόμενος ἐπὶ πάντα λεγόμενον θεὸν ἢ σέβασμα, ὥστε αὐτόν εἰς τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ καθίσει, ἀποδεικνύντα ἑαυτὸν ὅτι ἔστιν θεός. **5** Οὐ μνημονεύετε ὅτι ἔτι ὢν πρὸς ὑμᾶς ταῦτα ἔλεγον ὑμῖν; **6** καὶ νῦν τὸ κατέχον οἴδατε, εἰς τὸ ἀποκαλυφθῆναι αὐτόν ἐν τῷ αὐτοῦ καιρῷ. **7** τὸ γὰρ μυστήριον ἤδη ἐνεργεῖται τῆς ἀνομίας· μόνον ὁ κατέχων ἄρτι ἕως ἐκ μέσου γένηται. **8** καὶ τότε ἀποκαλυφθήσεται ὁ ἄνομος, ὃν ὁ κύριος Ἰησοῦς ἀνελεῖ τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ καταργήσῃ τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς παρουσίας αὐτοῦ, **9** οὗ ἔστιν ἡ παρουσία κατ' ἐνέργειαν τοῦ σατανᾶ ἐν πάσῃ δυνάμει καὶ σημείοις καὶ τέρασιν ψεύδους **10** καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ ἀδικίας τοῖς ἀπολλυμένοις, ἀνθ' ὧν τὴν ἀγάπην τῆς ἀληθείας οὐκ ἐδέξαντο εἰς τὸ σωθῆναι αὐτούς. **11** καὶ διὰ τοῦτο πέμπει αὐτοῖς ὁ

θεὸς ἐνέργειαν πλάνης εἰς τὸ πιστεῦσαι παρ' ἡμῶν. 7 αὐτοὶ γὰρ οἶδατε πῶς δεῖ αὐτοὺς τῷ ψεύδει, 12 ἵνα κριθῶσιν ἅπαντες μιμεῖσθαι ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἠτακτήσαμεν ἐν οἷ μὴ πιστεύσαντες τῇ ἀληθείᾳ ἀλλὰ ὑμῖν 8 οὐδὲ δωρεὰν ἄρτον ἐφάγομεν παρά εὐδοκίησαντες τῇ ἀδικίᾳ. 13 Ἡμεῖς δὲ τινος, ἀλλ' ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ νυκτὸς καὶ ὀφείλομεν εὐχαριστεῖν τῷ θεῷ πάντοτε ἡμέρας ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί ἡγαπημένοι ὑπὸ τινος ὑμῶν 9 οὐχ ὅτι οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν, κυρίου, ὅτι εἶλατο ὑμᾶς ὁ θεὸς ἀπ' ἀρχῆς ἀλλ' ἵνα ἑαυτοὺς τύπον δῶμεν ὑμῖν εἰς εἰς σωτηρίαν ἐν ἀγιασμῷ πνεύματος καὶ τὸ μιμεῖσθαι ἡμᾶς. 10 καὶ γὰρ ὅτε ἡμεν πίστευσε ἀληθείας, 14 εἰς ὃ καὶ ἐκάλεσεν ὑμᾶς πρὸς ὑμᾶς, τοῦτο παρηγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἡμῶν, εἰς περιποίησιν εἶ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι μηδὲ ἐσθιέτω. δόξης τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. 15 11 ἀκούομεν γὰρ τινὰς περιπατοῦντας ἐν ἄρα οὖν, ἀδελφοί, στήκετε, καὶ κρατεῖτε ὑμῖν ἀτάκτως, μηδὲν ἐργαζομένους ἀλλὰ τὰς παραδόσεις ἃς ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ περιεργαζομένους 12 τοῖς δὲ τοιούτοις λόγου εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν. 16 αὐτὸς δὲ παραγγέλλομεν καὶ παρακαλοῦμεν ἐν ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ ὁ θεὸς κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ ἵνα μετὰ ἡσυχίας ὁ πατὴρ ἡμῶν, ὁ ἀγαπήσας ἡμᾶς καὶ δοὺς ἐργαζόμενοι τὸν ἑαυτῶν ἄρτον ἐσθίωσιν. 13 ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, μὴ ἐγκακήσητε παράκλησιν αἰωνίαν καὶ ἐλπίδα ἀγαθὴν ἐν 13 ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, μὴ ἐγκακήσητε χάριτι, (aiōnios g166) 17 παρακαλέσαι ὑμῶν καλοποιοῦντες. 14 εἰ δέ τις οὐχ ὑπακούει τὰς καρδίας καὶ στηρίζαι ἐν παντὶ ἔργῳ καὶ τῷ λόγῳ ἡμῶν διὰ τῆς ἐπιστολῆς, τοῦτον λῶγῳ ἀγαθῷ. σημειοῦσθε, μὴ συναναμίγνυσθε αὐτῷ, ἵνα ἐντραπῆ 15 καὶ μὴ ὡς ἐχθρὸν ἠγεῖσθε, ἵνα ἐντραπῆ 15 καὶ μὴ ὡς ἐχθρὸν ἠγεῖσθε, ἀλλὰ νουθετεῖτε ὡς ἀδελφόν. 16 αὐτὸς δὲ ὁ κύριος τῆς εἰρήνης δώη ὑμῖν τὴν εἰρήνην διαπαντὸς ἐν παντὶ τρόπῳ. ὁ κύριος μετὰ πάντων ὑμῶν. 17 Ὁ ἄσπασμὸς τῆ ἐμῆ χειρὶ Παύλου, ὃ ἐστὶν σημεῖον ἐν πάσῃ ἐπιστολῇ οὕτως γράφω. 18 ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν.

3 Τὸ λοιπὸν προσεύχεσθε, ἀδελφοί, περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ λόγος τοῦ κυρίου τρέχη καὶ δοξάζεται καθὼς καὶ πρὸς ὑμᾶς, 2 καὶ ἵνα ῥυσθῶμεν ἀπὸ τῶν ἀτόπων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων· οὐ γὰρ πάντων ἡ πίστις. 3 πιστὸς δὲ ἐστὶν ὁ κύριος, ὃς στηρίζει ὑμᾶς καὶ φυλάξει ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. 4 πεποιθᾶμεν δὲ ἐν κυρίῳ ἐφ' ὑμᾶς, ὅτι ἂ παραγγέλλομεν ποιεῖτε καὶ ποιήσετε. 5 ὁ δὲ κύριος κατευθύναι ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ καὶ εἰς τὴν ὑπομονὴν τοῦ Χριστοῦ. 6 Παραγγέλλομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, στέλλεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ ἀτάκτως περιπατοῦντος καὶ μὴ κατὰ τὴν παράδοσιν ἣν παρελάβοσαν

Προς Τιμοθεον Α΄

1 Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ κατ' ἐπιταγὴν θεοῦ σωτῆρος ἡμῶν καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν **2** Τιμοθέω γνησίῳ τέκνῳ ἐν πίστει χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. **3** Καθὼς παρεκάλεσά σε προσμεῖναι ἐν Ἐφέσῳ πορευόμενος εἰς Μακεδονίαν, ἵνα παραγγείλης τισὶν μὴ ἑτεροδιδασκαλεῖν **4** μηδὲ προσέχειν μύθοις καὶ γενεαλογίαις ἀπεράντοις, αἵτινες ἐκζητήσεις παρέχουσιν μᾶλλον ἢ οἰκονομίαν θεοῦ τὴν ἐν πίστει **5** τὸ δὲ τέλος τῆς παραγγελίας ἐστὶν ἀγάπη ἐκ καθαρᾶς καρδίας καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς καὶ πίστεως ἀνυποκρίτου, **6** ὧν τινες ἀστοχήσαντες ἐξετράπησαν εἰς ματαιολογίαν, **7** θέλοντες εἶναι νομοδιδάσκαλοι, μὴ νοοῦντες μήτε ἄ λέγουσιν μήτε περὶ τίνων διαβεβαιοῦνται. **8** οἶδαμεν δὲ ὅτι καλὸς ὁ νόμος ἐάν τις αὐτῷ νομίμως χρῆται, **9** εἰδὼς τοῦτο, ὅτι δικαίῳ νόμος οὐ κεῖται, ἀνόμοις δὲ καὶ ἀνυποτάκτοις, ἀσεβέσι καὶ ἀμαρτωλοῖς, ἀνοσίοις καὶ βεβήλοις, πατρολώαις καὶ μητρολώαις, ἀνδροφόνοις, **10** πόρνοις, ἀρσενοκοίταις, ἀνδραποδισταῖς, ψεύσταις, ἐπιόρκοις, καὶ εἴ τι ἕτερον τῇ ὑγιαιούσῃ διδασκαλίᾳ ἀντίκειται, **11** κατὰ τὸ εὐαγγέλιον τῆς δόξης τοῦ μακαρίου θεοῦ, ὃ ἐπιστεύθη ἐγώ. **12** χάριν ἔχω τῷ ἐνδυναμώσαντί με Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν, ὅτι πιστόν με ἠγήσατο θέμενος εἰς διακονίαν, **13** τὸ πρότερον ὄντα βλάσφημον καὶ διώκτην

καὶ ὑβριστὴν ἀλλὰ ἠλεήθη, ὅτι ἀγνοῶν ἐποίησα ἐν ἀπιστίᾳ, **14** ὑπερεπλεόνασεν δὲ ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. **15** πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος, ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἀμαρτωλοὺς σῶσαι, ὧν πρῶτος εἰμι ἐγώ. **16** ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἠλεήθη, ἵνα ἐν ἐμοὶ πρῶτῳ ἐνδείξηται Ἰησοῦς Χριστὸς τὴν ἅπασαν μακροθυμίαν, πρὸς ὑποτύπωσιν τῶν μελλόντων πιστεῦειν ἐπ' αὐτῷ εἰς ζωὴν αἰώνιον. (aīōnios g166) **17** τῷ δὲ βασιλεῖ τῶν αἰώνων, ἀφθάρτῳ, ἀοράτῳ, μόνῳ θεῷ, τιμῇ καὶ δόξᾳ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. (aīōn g165) **18** Ταύτην τὴν παραγγελίαν παρατίθεμαί σοι, τέκνον Τιμόθεε, κατὰ τὰς προαγούσας ἐπὶ σὲ προφητείας, ἵνα στρατεύῃ ἐν αὐταῖς τὴν καλὴν στρατείαν, **19** ἔχων πίστιν καὶ ἀγαθὴν συνείδησιν, ἣν τινες ἀπώσαμένοι περὶ τὴν πίστιν ἐναυάγησαν. **20** ὧν ἐστὶν Ὑμέναιος καὶ Ἀλέξανδρος, οὓς παρέδωκα τῷ σατανᾷ ἵνα παιδευθῶσιν μὴ βλασφημεῖν.

2 Παρακαλῶ οὖν πρῶτον πάντων ποιῆσθαι δεήσεις, προσευχάς, ἐντεύξεις, εὐχαριστίας, ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων, **2** ὑπὲρ βασιλέων καὶ πάντων τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὄντων, ἵνα ἡρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι. **3** τοῦτο καλὸν καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ, **4** ὃς πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν. **5** εἷς γὰρ θεός, εἷς καὶ μεσίτης θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἄνθρωπος Χριστὸς Ἰησοῦς, **6** ὁ δὸς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάντων, τὸ μαρτύριον

καιροῖς ἰδίοις· 7 εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ κῆρυξ καὶ σεμνοῦς, μὴ διλόγους, μὴ οἴνω πολλῶ ἀπόστολος ἀλήθειαν λέγω, οὐ ψεύδομαι προσέχοντας, μὴ αἰσχροκερδεῖς, 9 ἔχοντας διδάσκαλος ἐθνῶν ἐν πίστει καὶ ἀληθείᾳ. 8 τὸ μυστήριον τῆς πίστεως ἐν καθαρᾷ Βούλομαι οὖν προσεύχεσθαι τοὺς ἄνδρας συνειδήσει. 10 καὶ οὗτοι δὲ δοκιμαζέσθωσαν ἐν παντὶ τόπῳ, ἐπαίροντας ὁσίους χεῖρας πρῶτον, εἶτα διακονεῖτωσαν ἀνέγκλητοι χωρὶς ὀργῆς καὶ διαλογισμοῦ· 9 ὡσαύτως ὄντες. 11 γυναῖκας ὡσαύτως σεμνάς, μὴ καὶ γυναῖκας ἐν καταστολῇ κοσμίῳ μετὰ διαβόλους, νηφαλίου, πιστὰς ἐν πᾶσιν. 12 αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης κοσμεῖν ἑαυτάς, διάκονοι ἔστωσαν μιᾶς γυναικὸς ἄνδρες, μὴ ἐν πλέγμασιν καὶ χρυσῷ ἢ μαργαρίταις τέκνων καλῶς προϊστάμενοι καὶ τῶν ἰδίων ἢ ἱματισμῷ πολυτελεῖ, 10 ἀλλ' ὃ πρέπει οἴκων. 13 οἱ γὰρ καλῶς διακονήσαντες γυναιξὶν ἐπαγγελλομέναις θεοσεβείαν, βαθμὸν ἑαυτοῖς καλὸν περιποιοῦνται δι' ἔργων ἀγαθῶν. 11 Γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ καὶ πολλὴν παρρησίαν ἐν πίστει τῇ ἐν μανθανέτω ἐν πάσῃ ὑποταγῇ 12 διδάσκειν Χριστῷ Ἰησοῦ. 14 Ταῦτά σοι γράφω, δὲ γυναικὶ οὐκ ἐπιτρέπω, οὐδὲ αὐθεντεῖν ἐλπίζων ἐλθεῖν πρὸς σὲ τάχιον· 15 ἐὰν ἄνδρός, ἀλλ' εἶναι ἐν ἡσυχίᾳ. 13 Ἀδὰμ γὰρ δὲ βραδύνω, ἵνα εἰδῆς πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ πρῶτος ἐπλάσθῃ, εἶτα Εὔα· 14 καὶ Ἀδὰμ θεοῦ ἀναστρέφεσθαι, ἥτις ἐστὶν ἐκκλησία οὐκ ἠπατήθη, ἡ δὲ γυνὴ ἐξαπατηθεῖσα ἐν θεοῦ ζῶντος, στυλὸς καὶ ἑδραῖωμα τῆς παραβάσει γέγονεν, 15 σωθήσεται δὲ διὰ ἀληθείας. 16 καὶ ὁμολογουμένως μέγα ἐστὶν τῆς τεκνογονίας, ἐὰν μείνωσιν ἐν πίστει τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον· ὃς ἐφανέρωθη καὶ ἀγάπη καὶ ἀγιασμῷ μετὰ σωφροσύνης. ἐν σαρκί, ἐδικαιώθη ἐν πνεύματι, ὥφθη ἀγγέλοις, ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν, ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ, ἀνελήμφθη ἐν δόξῃ.

3 Πιστὸς ὁ λόγος εἴ τις ἐπίσκοπὸς ὀρέγεται, καλοῦ ἔργου ἐπιθυμεῖ. 2 δεῖ οὖν

τὸν ἐπίσκοπον ἀνεπίλημπτον εἶναι, μιᾶς γυναικὸς ἄνδρα, νηφάλιον, σώφρονα, κόσμιον, φιλόξενον, διδακτικόν, 3 μὴ πάροινον, μὴ πλήκτην, ἀλλὰ ἐπεικῆ, ἄμαχον, ἀφιλάργυρον, 4 τοῦ ἰδίου οἴκου καλῶς προϊστάμενον, τέκνα ἔχοντα ἐν ὑποταγῇ μετὰ πάσης σεμνότητος· 5 εἰ δέ τις τοῦ ἰδίου οἴκου προστεῖναι οὐκ οἶδεν, πῶς ἐκκλησίας θεοῦ ἐπιμελήσεται; 6 μὴ νεόφυτον, ἵνα μὴ τυφωθεῖς εἰς κρίμα ἐμπέση τοῦ διαβόλου. 7 δεῖ δὲ καὶ μαρτυρίαν καλὴν ἔχειν ἀπὸ τῶν ἕξωθεν, ἵνα μὴ εἰς ὄνειδισμὸν ἐμπέση καὶ παγίδα τοῦ διαβόλου. 8 διακόνους ὡσαύτως

4 Τὸ δὲ πνεῦμα ῥητῶς λέγει ὅτι ἐν ὑστέροις καιροῖς ἀποστήσονται τινες τῆς πίστεως, προσέχοντες πνεύμασιν πλάνοις καὶ διδασκαλίαις δαιμονίων, 2 ἐν ὑποκρίσει ψευδολόγων, κεκαυστηριασμένων τὴν ἰδίαν συνείδησιν, 3 κωλυόντων γαμεῖν, ἀπέχεσθαι βρωμάτων ἃ ὁ θεὸς ἔκτισεν εἰς μετάλημψιν μετὰ εὐχαριστίας τοῖς πιστοῖς καὶ ἐπεγνωκόσι τὴν ἀλήθειαν. 4 ὅτι πᾶν κτίσμα θεοῦ καλόν, καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον μετὰ εὐχαριστίας λαμβανόμενον, 5 ἀγιάζεται γὰρ διὰ λόγου θεοῦ καὶ ἐντεύξεως. 6 Ταῦτα ὑποτιθέμενος τοῖς ἀδελφοῖς καλὸς ἔση διάκονος Χριστοῦ

Ἰησοῦ, ἐντρεφόμενος τοῖς λόγοις τῆς ἡλπικεν ἐπὶ θεὸν καὶ προσμένει ταῖς πίστεως καὶ τῆς καλῆς διδασκαλίας ἣ δέησεν καὶ ταῖς προσευχαῖς νυκτὸς παρηκολούθηκας· 7 τοὺς δὲ βεβήλους καὶ ἡμέρας· 6 ἡ δὲ σαπαλωσα ζῶσα καὶ γραῶδεις μύθους παραιτοῦ. γύμναζε τέθνηκεν. 7 καὶ ταῦτα παράγγελλε, ἵνα δὲ σεαυτὸν πρὸς εὐσέβειαν· 8 ἡ γὰρ ἀνεπίλημπτοι ὦσιν. 8 εἰ δὲ τις τῶν ἰδίων σωματικῆ γυμνασία πρὸς ὀλίγον ἐστὶν καὶ μάλιστα οἰκείων οὐ προνοεῖται, τὴν ὠφέλιμος, ἡ δὲ εὐσέβεια πρὸς πάντα πίστιν ἤρνηται καὶ ἔστιν ἀπίστου χειρῶν. ὠφέλιμός ἐστιν, ἐπαγγελίαν ἔχουσα ζωῆς 9 Χήρα καταλεγέσθω μὴ ἔλαττον ἐτῶν τῆς νῦν καὶ τῆς μελλούσης. 9 πιστὸς ὁ ἐξήκοντα γεγονυῖα, ἐνὸς ἀνδρὸς γυνῆ, λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος· 10 εἰς 10 ἐν ἔργοις καλοῖς μαρτυρουμένη, εἰ τοῦτο γὰρ κοπιῶμεν καὶ ἀγωνιζόμεθα, ὅτι ἐτεκνοτρόφησεν, εἰ ἐξενεδόχησεν, εἰ ἀγίων ἡλπίκαμεν ἐπὶ θεῶ ζῶντι, ὅς ἐστιν σωτὴρ πόδας ἐνίψεν, εἰ θλιβομένοις ἐπήρκεσεν, πάντων ἀνθρώπων, μάλιστα πιστῶν. 11 εἰ παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ ἐπήκολούθησεν. Παράγγελλε ταῦτα καὶ δίδασκε. 12 μηδεὶς 11 νεωτέρας δὲ χήρας παραιτοῦ· ὅταν σου τῆς νεότητος καταφρονεῖτω, ἀλλὰ γὰρ καταστρηνιάσωσιν τοῦ Χριστοῦ, τύπος γίνου τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν γαμεῖν θέλουσιν, 12 ἔχουσαι κρίμα ἀναστροφῆ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πίστει, ἐν ἀγνεΐα. ὅτι τὴν πρώτην πίστιν ἠθέτησαν· 13 ἕως ἔρχομαι πρόσεχε τῇ ἀναγνώσει, τῇ 13 ἅμα δὲ καὶ ἀργαί μανθάνουσιν, παρακλήσει, τῇ διδασκαλίᾳ. 14 μὴ ἀμέλει περιερχόμεναί τὰς οἰκίας, οὐ μόνον δὲ τοῦ ἐν σοὶ χαρίσματος, ὃ ἐδόθη σοὶ διὰ ἀργαί ἀλλὰ καὶ φλύαροι καὶ περιέργοι, προφητείας μετὰ ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ λαλοῦσαι τὰ μὴ δέοντα. 14 βούλομαι πρεσβυτερίου. 15 ταῦτα μελέτα, ἐν τούτοις οὖν νεωτέρας γαμεῖν, τεκνογονεῖν, ἴσθι, ἵνα σου ἡ προκοπὴ φανερὰ ἦ πᾶσιν. οἰκοδεσποτεῖν, μηδεμίαν ἀφορμὴν διδόναι 16 ἔπεχε σεαυτῷ καὶ τῇ διδασκαλίᾳ· ἐπίμενε τῷ ἀντικειμένῳ λοιδορίας χάριν· 15 ἤδη αὐτοῖς τοῦτο γὰρ ποιῶν καὶ σεαυτὸν σώσεις γὰρ τινες ἐξετράπησαν ὀπίσω τοῦ σατανᾶ. καὶ τοὺς ἀκούοντάς σου. 16 εἴ τις πιστὴ ἔχει χήρας, ἐπαρκεῖσθω αὐταῖς, καὶ μὴ βαρεῖσθω ἡ ἐκκλησία, ἵνα ταῖς ὄντως χήραις ἐπαρκεσῆ. 17 Οἱ καλῶς προεστῶτες πρεσβύτεροι διπλῆς τιμῆς ἀξιούσθωσαν, μάλιστα οἱ κοπιῶντες ἐν λόγῳ καὶ διδασκαλίᾳ· 18 λέγει γὰρ ἡ γραφή, βούν ἀλοῶντα οὐ φιμώσεις· καί, ἄξιός ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. 19 κατὰ πρεσβυτέρου κατηγορίαν μὴ παραδέχου, ἐκτὸς εἰ μὴ ἐπὶ δύο ἢ τριῶν μαρτύρων. 20 Τοὺς ἀμαρτάνοντας ἐνώπιον πάντων

5 Πρεσβυτέρῳ μὴ ἐπιπλήξης, ἀλλὰ παρακάλει ὡς πατέρα, νεωτέρους ὡς ἀδελφούς, 2 πρεσβυτέρας ὡς μητέρας, νεωτέρας ὡς ἀδελφὰς ἐν πάσῃ ἀγνεΐα. 3 Χήρας τίμα τὰς ὄντως χήρας. 4 εἰ δὲ τις χήρα τέκνα ἢ ἔκγονα ἔχει, μανθανέτωσαν πρῶτον τὸν ἴδιον οἶκον εὐσεβεῖν καὶ ἀμοιβὰς ἀποδιδόναι τοῖς προγόνοις, τοῦτο γὰρ ἐστὶν ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. 5 ἡ δὲ ὄντως χήρα καὶ μεμονωμένη

ἔλεγχε, ἵνα καὶ οἱ λοιποὶ φόβον ἔχωσιν. **8** ἔχοντες δὲ διατροφὰς καὶ **21** Διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ σκεπάσματα, τούτοις ἀρκεσθησόμεθα. **9** Χριστοῦ Ἰησοῦ καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέλων, οἱ δὲ βουλόμενοι πλουτεῖν ἐμπίπτουσιν ἵνα ταῦτα φυλάξης χωρὶς προκρίματος, εἰς πειρασμὸν καὶ παγίδα καὶ ἐπιθυμίας μηδὲν ποιῶν κατὰ πρόσκλισιν. **22** Χεῖρας πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβεράς, αἵτινες ταχέως μηδενὶ ἐπιτίθει, μηδὲ κοινώνει βυθίζουσιν τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὄλεθρον ἀμαρτίας ἀλλοτρίαις σεαυτὸν ἀγνὸν τήρει. καὶ ἀπώλειαν. **10** ρίζα γὰρ πάντων **23** μηκέτι ὑδροπότει, ἀλλὰ οἴνω ὀλίγῳ τῶν κακῶν ἐστὶν ἡ φιλαργυρία, ἧς χρῶ διὰ τὸν στόμαχον καὶ τὰς πυκνάς σου τινες ὀρεγόμενοι ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ ἀσθενείας. **24** τινῶν ἀνθρώπων αἱ ἀμαρτίαι τῆς πίστεως καὶ ἑαυτοὺς περιέπειραν πρόδηλοί εἰσιν, προάγουσαι εἰς κρίσιν, ὀδύνας πολλαῖς. **11** Σὺ δέ, ὦ ἄνθρωπε τισὶν δὲ καὶ ἐπακολουθοῦσιν. **25** ὡσαύτως θεοῦ, ταῦτα φεῦγε· δίωκε δὲ δικαιοσύνην, καὶ τὰ ἔργα τὰ καλὰ πρόδηλα, καὶ τὰ ἄλλως εὐσέβειαν, πίστιν, ἀγάπην, ὑπομονήν, ἔχοντα κρυβῆναι οὐ δύνανται. πραῦπαθίαν. **12** ἀγωνίζου τὸν καλὸν ἀγῶνα

6 Ὅσοι εἰσὶν ὑπὸ ζυγὸν δοῦλοι, τοὺς ἰδίους δεσπότας πάσης τιμῆς ἀξίους ἠγείσθωσαν, ἵνα μὴ τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ καὶ ἡ διδασκαλία βλασφημηῖται. **2** οἱ δὲ πιστοὺς ἔχοντες δεσπότας μὴ καταφρονεῖτωσαν, ὅτι ἀδελφοί εἰσιν· ἀλλὰ μᾶλλον δουλευέτωσαν, ὅτι πιστοὶ εἰσιν καὶ ἀγαπητοὶ οἱ τῆς εὐεργεσίας ἀντιλαμβάνομενοι. Ταῦτα δίδασκε καὶ παρακάλει. **3** εἴ τις ἑτεροδιδασκαλεῖ καὶ μὴ προσέρχεται ὑγιαίνουσιν λόγοις, τοῖς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῇ κατ' εὐσέβειαν διδασκαλίᾳ, **4** τετύφωται, μηδὲν ἐπιστάμενος, ἀλλὰ νοσῶν περὶ ζητήσεως καὶ λογομαχίας, ἐξ ὧν γίνεται φθόνος, ἔρις, βλασφημίαι, ὑπόνοιαι πονηραί, **5** διαπαραιτριβαὶ διεφθαρμένων ἀνθρώπων τὸν νοῦν καὶ ἀπεστερημένων τῆς ἀληθείας, νομιζόντων πορισμὸν εἶναι τὴν εὐσέβειαν. **6** ἔστιν δὲ πορισμὸς μέγας ἡ εὐσέβεια μετὰ αὐταρκειᾶς· **7** οὐδὲν γὰρ εἰσηνέγκαμεν εἰς τὸν κόσμον, ὅτι οὐδὲ ἐξενεγκεῖν τι

τῆς πίστεως, ἐπιλαβοῦ τῆς αἰωνίου ζωῆς, εἰς ἣν ἐκλήθης καὶ ὡμολόγησας τὴν καλὴν ὁμολογίαν ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων. (aiōnios g166) **13** παραγγέλλω ἐνώπιον θεοῦ τοῦ ζωογονοῦντος τὰ πάντα καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ μαρτυρήσαντος ἐπὶ Ποντίου Πειλάτου τὴν καλὴν ὁμολογίαν, **14** τηρῆσαι σε τὴν ἐντολὴν ἄσπιλον ἀνεπίλημpton μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, **15** ἦν καιροῖς ἰδίους δείξει ὁ μακάριος καὶ μόνος δυνάστης, ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ κύριος τῶν κυριευόντων, **16** ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον, ὃν εἶδεν οὐδεὶς ἀνθρώπων οὐδὲ ἰδεῖν δύναται· ὃ τὴν τιμὴν καὶ κράτος αἰώνιον· ἀμήν. (aiōnios g166) **17** Τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι παράγγελλε μὴ ὑψηλὰ φρονεῖν μηδὲ ἠλπικεῖν ἐπὶ πλοῦτου ἀδηλότητι, ἀλλ' ἐπὶ θεῷ τῷ παρέχοντι ἡμῖν πάντα πλουσίως εἰς ἀπόλαυσιν, (aiōn g165) **18** ἀγαθοεργεῖν, πλουτεῖν ἐν ἔργοις καλοῖς, εὐμεταδότους

εἶναι, κοινωνικούς, **19** ἀποθησαυρίζοντας
ἑαυτοῖς θεμέλιον καλὸν εἰς τὸ μέλλον, ἵνα
ἐπιλάβωνται τῆς ὄντως ζωῆς. **20** Ὡ Τιμόθεε,
τὴν παραθήκην φύλαξον, ἐκτρεπόμενος
τὰς βεβήλους κενοφωνίας καὶ ἀντιθέσεις
τῆς ψευδωνύμου γνώσεως, **21** ἦν τινες
ἐπαγγελλόμενοι περὶ τὴν πίστιν ἠστόχησαν.
Ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν.

Προς Τιμοθεον Β΄

1 Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ δια-
θελήματος θεοῦ κατ' ἐπαγγελίαν ζωῆς
τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ **2** Τιμοθέω ἀγαπητῷ
τέκνω· χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ
πατρὸς καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου
ἡμῶν. **3** Χάριν ἔχω τῷ θεῷ, ᾧ λατρεύω
ἀπὸ προγόνων ἐν καθαρᾷ συνειδήσει, ὡς
ἀδιάλειπτον ἔχω τὴν περὶ σοῦ μνηίαν ἐν
ταῖς δεήσεσίν μου νυκτὸς καὶ ἡμέρας, **4**
ἐπιποθῶν σε ἰδεῖν, μεμνημένος σου τῶν
δακρῶν, ἵνα χαρᾶς πληρωθῶ, **5** ὑπόμνησιν
λαβὼν τῆς ἐν σοὶ ἀνυποκρίτου πίστεως,
ἣτις ἐνώκησεν πρῶτον ἐν τῇ μάμμῃ σου
Λωΐδι καὶ τῇ μητρὶ σου Εὐνίκη, πέπεισμαι δὲ
ὅτι καὶ ἐν σοί. **6** Δι' ἣν αἰτίαν ἀναμιμνήσκω
σε ἀναζωπυρεῖν τὸ χάρισμα τοῦ θεοῦ, ὃ
ἐστὶν ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν
μου· **7** οὐ γὰρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ θεὸς πνεῦμα
δειλίας, ἀλλὰ δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ
σωφρονισμοῦ. **8** μὴ οὖν ἐπαισχυνθῆς τὸ
μαρτύριον τοῦ κυρίου ἡμῶν μηδὲ ἐμὲ τὸν
δέσμιον αὐτοῦ, ἀλλὰ συνκακοπάθησον
τῷ εὐαγγελίῳ κατὰ δύναμιν θεοῦ, **9** τοῦ
σώσαντος ἡμᾶς καὶ καλέσαντος κλήσει
ἀγία, οὐ κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν ἀλλὰ κατὰ
ἰδίαν πρόθεσιν καὶ χάριν, τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ πρὸ χρόνων αἰωνίων,
(**aiōnios g166**) **10** φανερωθεῖσαν δὲ νῦν διὰ
τῆς ἐπιφανείας τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ
Ἰησοῦ, καταργήσαντος μὲν τὸν θάνατον
φωτίσαντος δὲ ζωὴν καὶ ἀφθαρσίαν διὰ
τοῦ εὐαγγελίου, **11** εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ
κῆρυξ καὶ ἀπόστολος καὶ διδάσκαλος, **12**
δι' ἣν αἰτίαν καὶ ταῦτα πάσχω, ἀλλ' οὐκ

ἐπαισχύνομαι, οἶδα γὰρ ᾧ πεπίστευκα, καὶ
πέπεισμαι ὅτι δυνατὸς ἐστὶν τὴν παραθήκην
μου φυλάξαι εἰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν.
13 ὑποτύπωσιν ἔχε ὑγιαίνοντων λόγων
ᾧν παρ' ἐμοῦ ἤκουσας ἐν πίστει καὶ
ἀγάπῃ τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· **14** τὴν καλὴν
παραθήκην φύλαξον διὰ πνεύματος ἀγίου
τοῦ ἐνοικοῦντος ἐν ἡμῖν. **15** Οἶδας τοῦτο,
ὅτι ἀπεστράφησάν με πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ,
ᾧν ἐστὶν Φύγελος καὶ Ἑρμογένης. **16** δῶη
ἔλεος ὁ κύριος τῷ Ὀνησιφόρου οἴκῳ, ὅτι
πολλάκις με ἀνέψυξεν καὶ τὴν ἄλυσίν μου
οὐκ ἐπαισχύνθη, **17** ἀλλὰ γενόμενος ἐν
Ῥώμῃ σπουδαίως ἐζήτησέν με καὶ εὔρεν
18 δῶη αὐτῷ ὁ κύριος εὐρεῖν ἔλεος παρὰ
κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. καὶ ὅσα ἐν
Ἑφέσῳ διηκόνησεν, Βέλτιον σὺ γινώσκεις.

2 Σὺ οὖν, τέκνον μου, ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ
χάριτι τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, **2** καὶ ἃ
ἤκουσας παρ' ἐμοῦ διὰ πολλῶν μαρτύρων,
ταῦτα παράθου πιστοῖς ἀνθρώποις, οἵτινες
ἱκανοὶ ἔσονται καὶ ἑτέρους διδάξαι. **3**
συνκακοπάθησον ὡς καλὸς στρατιώτης
Χριστοῦ Ἰησοῦ. **4** οὐδεὶς στρατευόμενος
ἐμπλέκεται ταῖς τοῦ βίου πραγματείαις,
ἵνα τῷ στρατολογήσαντι ἀρέσῃ· **5** ἐὰν
δὲ καὶ ἀθλῆ τις, οὐ στεφανοῦται ἐὰν μὴ
νομίμως ἀθλήσῃ. **6** τὸν κοπιῶντα γεωργὸν
δεῖ πρῶτον τῶν καρπῶν μεταλαμβάνειν.
7 νόει ὃ λέγω· δώσει γὰρ σοὶ ὁ κύριος
σύνεσιν ἐν πᾶσιν. **8** Μνημόνευε Ἰησοῦν
Χριστὸν ἐγγεγερμένον ἐκ νεκρῶν, ἐκ
σπέρματος Δαυεὶδ, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν
μου· **9** ἐν ᾧ κακοπαθῶ μέχρι δεσμῶν ὡς
κακοῦργος, ἀλλὰ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ οὐ
δέδεται. **10** διὰ τοῦτο πάντα ὑπομένω

διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς, ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας τύχωσιν τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ μετὰ δόξης αἰωνίου. (αιῶνιος g166) 11 Πιστὸς ὁ λόγος· εἰ γὰρ συναπεθάνομεν, καὶ συζήσομεν· 12 εἰ ὑπομένομεν, καὶ συμβασιλεύσομεν· εἰ ἀρνησόμεθα, κἀκεῖνος ἀρνήσεται ἡμᾶς· 13 εἰ ἀπιστοῦμεν, ἐκεῖνος πιστὸς μένει, ἀρνήσασθαι γὰρ ἑαυτὸν οὐ δύναται. 14 Ταῦτα ὑπομίμησθε, διαμαρτυρούμενος ἐνώπιον τοῦ θεοῦ μὴ λογομαχεῖν, ἐπ' οὐδὲν χρήσιμον, ἐπὶ καταστροφῇ τῶν ἀκουόντων. 15 σπούδασον σεαυτὸν δόκιμον παραστῆσαι τῷ θεῷ, ἐργάτην ἀνεπαίσχυντον, ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας. 16 τὰς δὲ βεβήλους κενοφωνίας περιίτασθε· ἐπὶ πλεῖον γὰρ προκόψουσιν ἀσεβείας, 17 καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὡς γάγγραινα νομὴν ἔξει· ὧν ἔστιν Ὑμέναιος καὶ Φίλιππος, 18 οἵτινες περὶ τὴν ἀλήθειαν ἠστόχησαν, λέγοντες ἀνάστασιν ἤδη γεγονέναι, καὶ ἀνατρέπουσιν τὴν τινῶν πίστιν. 19 ὁ μέντοι στερεὸς θεμέλιος τοῦ θεοῦ ἔστηκεν, ἔχων τὴν σφραγίδα ταύτην· ἔγνω κύριος τοὺς ὄντας αὐτοῦ, καί, ἀποστήτω ἀπὸ ἀδικίας πᾶς ὁ ὀνομάζων τὸ ὄνομα κυρίου. 20 ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ οὐκ ἔστιν μόνον σκεύη χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ ἀλλὰ καὶ ξύλινα καὶ ὀστράκινα, καὶ ἃ μὲν εἰς τιμὴν ἃ δὲ εἰς ἀτιμίαν· 21 ἐὰν οὖν τις ἐκκαθάρῃ ἑαυτὸν ἀπὸ τούτων, ἔσται σκεῦος εἰς τιμὴν, ἡγιασμένον, εὐχρηστον τῷ δεσπότῃ, εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἡτοιμασμένον. 22 τὰς δὲ νεωτερικὰς ἐπιθυμίας φεῦγε, δίωκε δὲ δικαιοσύνην, πίστιν, ἀγάπην, εἰρήνην μετὰ τῶν ἐπικαλουμένων τὸν κύριον ἐκ καθαρᾶς

καρδίας. 23 τὰς δὲ μωρὰς καὶ ἀπαιδεύτους ζητήσεις παραιτοῦ, εἰδὼς ὅτι γεννώσιν μάχας· 24 δοῦλον δὲ κυρίου οὐ δεῖ μάχεσθαι, ἀλλὰ ἥπιον εἶναι πρὸς πάντας, διδακτικόν, ἀνεξίκακον, 25 ἐν πραύτητι παιδεύοντα τοὺς ἀντιδιατιθεμένους, μήποτε δώῃ αὐτοῖς ὁ θεὸς μετάνοιαν εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας, 26 καὶ ἀνανήψωσιν ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου παγίδος, ἐζωγρημένοι ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸ ἐκείνου θέλημα.

3 Τοῦτο δὲ γίνωσκε, ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις ἐνστήσονται καιροὶ χαλεποὶ· 2 ἔσονται γὰρ οἱ ἄνθρωποι φίλαυτοι, φιλάργυροι, ἀλαζόνες, ὑπερήφανοι, βλάσφημοι, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ἀχάριστοι, ἀνόσιοι, 3 ἄστοργοι, ἄσπονδοι, διάβολοι, ἀκρατεῖς, ἀνήμεροι, ἀφιλάγαθοι, 4 προδόται, προπετεῖς, τετυφωμένοι, φιλήδονοι μᾶλλον ἢ φιλόθεοι, 5 ἔχοντες μόρφωσιν εὐσεβείας τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἠρνημένοι καὶ τούτους ἀποτρέπου. 6 ἐκ τούτων γὰρ εἰσιν οἱ ἐνδύνοντες εἰς τὰς οἰκίας καὶ αἰχμαλωτίζοντες γυναικάρια σεσωρευμένα ἁμαρτίαις, ἀγόμενα ἐπιθυμίαις ποικίλαις, 7 πάντοτε μανθάνοντα καὶ μηδέποτε εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν δυνάμενα. 8 ὃν τρόπον δὲ Ἰάννης καὶ Ἰαμβρῆς ἀντέστησαν Μωϋσεῖ, οὕτως καὶ οὗτοι ἀντίστανται τῇ ἀληθείᾳ, ἄνθρωποι κατεφθαρμένοι τὸν νοῦν, ἀδόκιμοι περὶ τὴν πίστιν· 9 ἀλλ' οὐ προκόψουσιν ἐπὶ πλεῖον, ἢ γὰρ ἄνοια αὐτῶν ἔκδηλος ἔσται πᾶσιν, ὡς καὶ ἡ ἐκείνων ἐγένετο. 10 Σὺ δὲ παρηκολούθησάς μου τῇ διδασκαλίᾳ, τῇ ἀγωγῇ, τῇ προθέσει, τῇ πίστει, τῇ μακροθυμίᾳ, τῇ ἀγάπῃ, τῇ

ὑπομονῇ, 11 τοῖς διωγμοῖς, τοῖς παθήμασιν, τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα· 8 λοιπὸν οἷά μοι ἐγένετο ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν Ἰκονίῳ, ἀποκείται μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος, ἐν Λύστροις· οἴους διωγμοὺς ὑπήνεγκα, ὃν ἀποδώσει μοι ὁ κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ καὶ ἐκ πάντων με ἐρύσατο ὁ κύριος. 12 ἡμέρα, ὁ δίκαιος κριτῆς, οὐ μόνον δὲ καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες ζῆν εὐσεβῶς ἐν ἐμοὶ ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ἡγαπηκόσι τὴν Χριστῷ Ἰησοῦ διωχθήσονται. 13 Πονηροὶ ἐπιφάνειαν αὐτοῦ. 9 Σπούδασον ἔλθειν πρὸς με ταχέως. 10 Δημᾶς γάρ με ἐγκατέλιπεν ἀγαπήσας τὸν νῦν αἰῶνα, καὶ ἐπορεύθη εἰς Θεσσαλονίκην, Κρήσκης εἰς Γαλλίαν, εἰδὼς παρὰ τίνων ἔμαθες, 15 καὶ ὅτι ἀπὸ Τίτος εἰς Δαλματίαν· (aiōn g165) 11 Λουκᾶς ἐστὶν μόνος μετ' ἐμοῦ. Μᾶρκον ἀναλαβὼν σε σοφίσει εἰς σωτηρίαν διὰ πίστεως τῆς ἐν ἄγε μετὰ σεαυτοῦ, ἔστιν γάρ μοι εὐχρηστος Χριστῷ Ἰησοῦ. 16 πᾶσα γραφὴ θεόπνευστος εἰς διακονίαν. 12 Τυχικὸν δὲ ἀπέστειλα καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς εἰς Ἐφεσον. 13 τὸν φελόνην, ὃν ἀπέλιπον ἐλεγμόν, πρὸς ἐπανάρθωσιν, πρὸς παιδείαν ἐν Τρωάδι παρὰ Κάρπῳ, ἐρχόμενος φέρε, τὴν ἐν δικαιοσύνῃ, 17 ἵνα ἄρτιος ᾦ ὁ τοῦ καὶ τὰ βιβλία, μάλιστα τὰς μεμβράνας. 14 θεοῦ ἄνθρωπος, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν Ἀλέξανδρος ὁ χαλκεὺς πολλὰ μοι κακὰ ἐξηρτισμένους. ἐνεδείξατο· ἀποδώσει αὐτῷ ὁ κύριος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ. 15 ὃν καὶ σὺ φυλάσσου, τὰ ἔργα αὐτοῦ. 15 ὃν καὶ σὺ φυλάσσου, λῖαν γὰρ ἀντέστη τοῖς ἡμετέροις λόγοις. 16 ἐν τῇ πρώτῃ μου ἀπολογία οὐδεὶς μοι παρεγένετο, ἀλλὰ πάντες με ἐγκατέλιπον· μὴ αὐτοῖς λογισθεῖν. 17 ὁ δὲ κύριός μοι παρέστη καὶ ἐνεδυνάμωσέν με, ἵνα δι' ἐμοῦ τὸ κήρυγμα πληροφορηθῇ καὶ ἀκούσωσιν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐρύσθην ἐκ στόματος λέοντος. 18 ῥύσεται με ὁ κύριος ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ καὶ σώσει εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐπουράνιον, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν. (aiōn g165) 19 Ἄσπασαι Πρίσκαν καὶ Ἀκύλαν καὶ τὸν Ὀνησιφόρου οἶκον. 20 Ἐραστος ἔμεινεν ἐν Κορίνθῳ, Τρόφιμον δὲ ἀπέλιπον ἐν Μιλήτῳ ἀσθενοῦντα. 21 σπούδασον πρὸ χειμῶνος ἐλθεῖν. ἀσπάζεται σε Εὐβουλος καὶ Πούδης καὶ Λίνος καὶ Κλαυδία καὶ οἱ ἀδελφοί

4 Διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ, τοῦ μέλλοντος κρίνειν ζῶντας καὶ νεκρούς, καὶ τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ· 2 κήρυξον τὸν λόγον, ἐπίστηθι εὐκαίρως ἀκαίρως, ἔλεγξον, παρακάλεσον, ἐπιτίμησον, ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ καὶ διδαχῇ. 3 ἔσται γὰρ καιρὸς ὅτε τῆς ὑγιαινούσης διδασκαλίας οὐκ ἀνέξονται, ἀλλὰ κατὰ τὰς ἰδίας ἐπιθυμίας ἑαυτοῖς ἐπισωρεύσουσιν διδασκάλους κνηθόμενοι τὴν ἀκοήν, 4 καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας τὴν ἀκοήν ἀποστρέψουσιν, ἐπὶ δὲ τοὺς μύθους ἐκτραπήσονται. 5 σὺ δὲ νῆφε ἐν πᾶσιν, κακοπάθησον, ἔργον ποίησον εὐαγγελιστοῦ, τὴν διακονίαν σου πληροφορήσον. 6 ἐγὼ γὰρ ἤδη σπένδομαι, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἀναλύσεώς μου ἐφέστηκεν. 7 τὸν καλὸν ἀγῶνα ἠγώνισμαι, τὸν δρόμον

πάντες. 22 Ὁ κύριος μετὰ τοῦ πνεύματός σου. ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν.

Προς Τιτον

1 Παῦλος δοῦλος θεοῦ, ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ πίστιν ἐκλεκτῶν θεοῦ καὶ ἐπίγνωσιν ἀληθείας τῆς κατ' εὐσέβειαν **2** ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου, ἣν ἐπηγγείλατο ὁ ἀψευδῆς θεὸς πρὸ χρόνων αἰωνίων, (αἰθῆριος **g166**) **3** ἐφανερώσεν δὲ καιροῖς ἰδίους τὸν λόγον αὐτοῦ ἐν κηρύγματι ὁ ἐπιστεύθη ἐγὼ κατ' ἐπιταγὴν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ, **4** Τίτῳ γνησίῳ τέκνῳ κατὰ κοινὴν πίστιν· χάρις καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν. **5** Τοῦτου χάριν ἀπέλιπόν σε ἐν Κρήτῃ, ἵνα τὰ λείποντα ἐπιδιορθώσῃ καὶ καταστήσῃ κατὰ πόλιν πρεσβυτέρους, ὡς ἐγὼ σοι διαταξάμην, **6** εἴ τίς ἐστὶν ἀνέγκλητος, μιᾶς γυναικὸς ἀνὴρ, τέκνα ἔχων πιστά, μὴ ἐν κατηγορίᾳ ἀσωτίας ἢ ἀνυπότακτα. **7** δεῖ γὰρ τὸν ἐπίσκοπον ἀνέγκλητον εἶναι ὡς θεοῦ οἰκονόμον, μὴ αὐθάδη, μὴ ὀργίλον, μὴ πάροινον, μὴ πλήκτην, μὴ αἰσχροκερδῆ, **8** ἀλλὰ φιλόξενον, φιλάγαθον, σώφρονα, δίκαιον, ὄσιον, ἐγκρατῆ, **9** ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ τὴν διδαχὴν πιστοῦ λόγου, ἵνα δυνατὸς ᾦ καὶ παρακαλεῖν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῇ ὑγιαίνουσῃ καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν. **10** Εἰσὶν γὰρ πολλοὶ ἀνυπότακτοι, ματαιολόγοι καὶ φρεναπάται, μάλιστα οἱ ἐκ τῆς περιτομῆς, **11** οὓς δεῖ ἐπιστομίζειν, οἵτινες ὅλους οἴκους ἀνατρέπουσιν διδάσκοντες ἅ μὴ δεῖ αἰσχροῦ κέρδους χάριν. **12** εἶπέν τις ἐξ αὐτῶν, ἴδιος αὐτῶν προφήτης, Κρητὲς ἀεὶ ψευδεῖται, κακὰ θηρία, γαστέρες ἀργαί. **13** ἡ μαρτυρία αὕτη

ἐστὶν ἀληθής, δι' ἣν αἰτίαν ἔλεγχε αὐτοὺς ἀποτόμως, ἵνα ὑγιαίνωσιν ἐν τῇ πίστει, **14** μὴ προσέχοντες Ἰουδαίκοις μύθοις καὶ ἐντολαῖς ἀνθρώπων ἀποστρεφόμενων τὴν ἀλήθειαν. **15** πάντα καθαρὰ τοῖς καθaroῖς τοῖς δὲ μεμιαμμένοις καὶ ἀπίστοις οὐδὲν καθαρὸν, ἀλλὰ μεμιάνται αὐτῶν καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ συνείδησις. **16** θεὸν ὁμολογοῦσιν εἰδέναι, τοῖς δὲ ἔργοις ἀρνοῦνται, βδελυκτοὶ ὄντες καὶ ἀπειθεῖς καὶ πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἀδόκιμοι.

2 Σὺ δὲ λάλει ἃ πρέπει τῇ ὑγιαίνουσῃ διδασκαλίᾳ. **2** πρεσβύτας νηφαλίους εἶναι, σεμνοὺς, σώφρονας, ὑγιαίνοντας τῇ πίστει, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ. **3** πρεσβύτιδας ὡσαύτως ἐν καταστήματι ἱεροπρεπεῖς, μὴ διαβόλους μὴ οἴνω πολλῷ δεδουλωμένους, καλοδιδασκάλους, **4** ἵνα σωφρονίζωσιν τὰς νέας φιλάνδρους εἶναι, φιλοτέκνους, **5** σώφρονας, ἀγνάς, οἰκουργοὺς ἀγαθὰς, ὑποτασσομένας τοῖς ἰδίους ἀνδράσιν, ἵνα μὴ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ βλασφημηθῇ. **6** Τοὺς νεωτέρους ὡσαύτως παρακάλει σωφρονεῖν **7** περὶ πάντα, σεαυτὸν παρεχόμενος τύπον καλῶν ἔργων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ἀφθορίαν, σεμνότητα, **8** λόγον ὑγιῆ ἀκατάγνωστον, ἵνα ὁ ἐξ ἐναντίας ἐντραπῆ μηδὲν ἔχων λέγειν περὶ ἡμῶν φαῦλον. **9** Δούλους ἰδίους δεσπόταις ὑποτάσσεσθαι ἐν πᾶσιν, εὐαρέστους εἶναι, μὴ ἀντιλέγοντας, **10** μὴ νοσηζομένους, ἀλλὰ πᾶσαν πίστιν ἐνδεικνυμένους ἀγαθῆν ἵνα τὴν διδασκαλίαν τὴν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ κοσμῶσιν ἐν πᾶσιν. **11** Ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις τοῦ θεοῦ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις, **12** παιδεύουσα ἡμᾶς ἵνα

ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, (aīōn g165) 13 προσδεχόμενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ Ἰησοῦ, 14 ὃς ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν ἵνα λυτρώσῃται ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας καὶ καθάρισις ἑαυτῷ λαὸν περιούσιον, ζηλωτὴν καλῶν ἔργων. 15 Ταῦτα λάλει καὶ παρακάλει καὶ ἔλεγε μετὰ πάσης ἐπιταγῆς μηδεὶς σου περιφρονεῖτω.

3 Ὑπομίμησε αὐτοὺς ἀρχαῖς ἐξουσίαις ὑποτάσσεσθαι, πειθαρχεῖν, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐτοίμους εἶναι, 2 μηδένα βλασφημεῖν, ἀμάχους εἶναι, ἐπεικεῖς, πᾶσαν ἐνδεικνυμένους πραύτητα πρὸς πάντας ἀνθρώπους. 3 ἦμεν γὰρ ποτε καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι, ἀπειθεῖς, πλανώμενοι, δουλεύοντες ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς ποικίλαις, ἐν κακίᾳ καὶ φθόνῳ διάγοντες, στυγητοί, μισοῦντες ἀλλήλους. 4 ὅτε δὲ ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιλανθρωπία ἐπεφάνη τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ, 5 οὐκ ἐξ ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνῃ ἃ ἐποιήσαμεν ἡμεῖς ἀλλὰ κατὰ τὸ αὐτοῦ ἔλεος ἔσωσεν ἡμᾶς διὰ λουτροῦ παλινγενεσίας καὶ ἀνακαινώσεως πνεύματος ἀγίου, 6 οὗ ἐξέχεεν ἐφ' ἡμᾶς πλουσίως διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν, 7 ἵνα δικαιωθέντες τῇ ἐκείνου χάριτι κληρονόμοι γενηθῶμεν κατ' ἐλπίδα ζωῆς αἰωνίου. (aīōnios g166) 8 πιστὸς ὁ λόγος, καὶ περὶ τούτων βούλομαί σε διαβεβαιουῖσθαι, ἵνα φροντίζωσιν καλῶν ἔργων προῖστασθαι οἱ πεπιστευκότες θεῷ. ταῦτά ἐστιν καλὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις· 9 μωρὰς δὲ

ζητήσεις καὶ γενεαλογίας καὶ ἔριν καὶ μάχας νομικὰς περιίτασο, εἰσὶν γὰρ ἀνωφελεῖς καὶ μάταιοι. 10 αἰρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ μίαν καὶ δευτέραν νοθεσίαν παραιτοῦ, 11 εἰδὼς ὅτι ἐξέστραπται ὁ τοιοῦτος καὶ ἀμαρτάνει, ὡν αὐτοκατάκριτος. 12 Ὅταν πέμψω Ἀρτεμᾶν πρὸς σὲ ἢ Τυχικόν, σπούδασον ἐλθεῖν πρὸς με εἰς Νικόπολιν, ἐκεῖ γὰρ κέκρικα παραχειμάσαι. 13 Ζηνᾶν τὸν νομικὸν καὶ Ἀπολλῶν σπουδαίως πρόπεμψον, ἵνα μηδὲν αὐτοῖς λείπη. 14 μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι καλῶν ἔργων προῖστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας, ἵνα μὴ ὦσιν ἄκαρποι. 15 Ἀσπάζονται σε οἱ μετ' ἐμοῦ πάντες. ἄσπασαι τοὺς φιλοῦντας ἡμᾶς ἐν πίστει. Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν.

Προς Φιλημονα

1 Παῦλος δέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς Φιλήμονι τῷ ἀγαπητῷ καὶ συνεργῷ ἡμῶν **2** καὶ Ἀπφία τῇ ἀδελφῇ καὶ Ἀρχίππῳ τῷ συστρατιώτῃ ἡμῶν καὶ τῇ κατ' οἶκόν σου ἐκκλησίᾳ· **3** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. **4** Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου πάντοτε μνεΐαν σου ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, **5** ἀκούων σου τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν ἣν ἔχεις πρὸς τὸν κύριον Ἰησοῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, **6** ὅπως ἡ κοινωνία τῆς πίστεώς σου ἐνεργῆς γένηται ἐν ἐπιγνώσει παντὸς ἀγαθοῦ τοῦ ἐν ἡμῖν εἰς Χριστόν· **7** χαρὰν γὰρ πολλὴν ἔσχον καὶ παράκλησιν ἐπὶ τῇ ἀγάπῃ σου, ὅτι τὰ σπλάγχνα τῶν ἁγίων ἀναπέπνυται διὰ σοῦ, ἀδελφέ. **8** Διό, πολλὴν ἐν Χριστῷ παρρησίαν ἔχων ἐπιτάσσειν σοι τὸ ἀνήκον, **9** διὰ τὴν ἀγάπην μᾶλλον παρακαλῶ, τοιοῦτος ὢν ὡς Παῦλος πρεσβύτης, νυνὶ δὲ καὶ δέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ, **10** παρακαλῶ σε περὶ τοῦ ἐμοῦ τέκνου, ὃν ἐγέννησα ἐν τοῖς δεσμοῖς, Ὀνήσιμον, **11** τὸν ποτέ σοι ἄχρηστον νυνὶ δὲ καὶ σοὶ καὶ ἐμοὶ εὐχρηστον, ὃν ἀνέπεμψά σοι, **12** αὐτόν, τοῦτ' ἔστιν τὰ ἐμὰ σπλάγχνα. **13** ὃν ἐγὼ ἐβουλόμην πρὸς ἑμαυτὸν κατέχειν, ἵνα ὑπὲρ σοῦ μοι διακονῇ ἐν τοῖς δεσμοῖς τοῦ εὐαγγελίου, **14** χωρὶς δὲ τῆς σῆς γνώμης οὐδὲν ἠθέλησα ποιῆσαι, ἵνα μὴ ὡς κατὰ ἀνάγκην τὸ ἀγαθόν σου ᾗ ἀλλὰ κατὰ ἐκούσιον. **15** τάχα γὰρ διὰ τοῦτο ἐχωρίσθη πρὸς ὦραν ἵνα αἰώνιον αὐτὸν ἀπέχῃς, (aiōnios g166) **16** οὐκ ἔτι ὡς δοῦλον ἀλλὰ ὑπὲρ δοῦλον, ἀδελφὸν ἀγαπητόν,

μάλιστα ἐμοί, πόσω δὲ μᾶλλον σοὶ καὶ ἐν σαρκὶ καὶ ἐν κυρίῳ. **17** εἰ οὖν με ἔχεις κοινωνόν, προσλαβοῦ αὐτὸν ὡς ἐμέ. **18** εἰ δέ τι ἠδίκησέν σε ἢ ὀφείλει, τοῦτο ἐμοὶ ἐλλόγα· **19** ἐγὼ Παῦλος ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρὶ, ἐγὼ ἀποτίσω· ἵνα μὴ λέγω σοι ὅτι καὶ σεαυτὸν μοι προσοφείλεις. **20** ναί, ἀδελφέ, ἐγὼ σου ὀναίμην ἐν κυρίῳ ἀνάπαυσόν μου τὰ σπλάγχνα ἐν Χριστῷ. **21** Πεποιθὼς τῇ ὑπακοῇ σου ἔγραψά σοι, εἰδὼς ὅτι καὶ ὑπὲρ ἃ λέγω ποιήσεις. **22** ἅμα δὲ καὶ ἐτοίμαζέ μοι ξενίαν· ἐλπίζω γὰρ ὅτι διὰ τῶν προσευχῶν ὑμῶν χαρισθήσομαι ὑμῖν. **23** Ἀσπάζεται σε Ἐπαφρᾶς ὁ συναιχμάλωτός μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, **24** Μάρκος, Ἀρίσταρχος, Δημᾶς, Λουκᾶς, οἱ συνεργοί μου. **25** Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν.

Προς Εβραίους

1 Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ θεὸς λαλήσας τοῖς πατράσιν ἐν τοῖς προφήταις ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν υἱῷ, **2** ὃν ἔθηκεν κληρονόμον πάντων, δι' οὗ καὶ ἐποίησεν τοὺς αἰῶνας (αιῶν g165) **3** ὁὗ ὡν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτήρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καθαρισμόν τῶν ἀμαρτιῶν ποιησάμενος ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς, **4** τοσοῦτω κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων ὅσω διαφορώτερον παρ' αὐτοὺς κεκληρονόμηκεν ὄνομα. **5** τίνοι γὰρ εἶπέν ποτε τῶν ἀγγέλων, υἱὸς μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε; καὶ πάλιν, ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν; **6** ὅταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην, λέγει, καὶ προσκνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι θεοῦ. **7** καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἀγγέλους λέγει, ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα **8** πρὸς δὲ τὸν υἱόν, ὁ θρόνος σου, ὁ θεός, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, καὶ ἡ ῥάβδος τῆς εὐθύτητος ῥάβδος τῆς βασιλείας σου. (αιῶν g165) **9** ἠγάπησας δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας ἀδικίαν· διὰ τοῦτο ἔχρισέν σε ὁ θεός, ὁ θεός σου, ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου· **10** καί, σὺ κατ' ἀρχάς, κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσιν οἱ οὐρανοί· **11** αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις· καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται, **12** καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἀλλάξεις αὐτούς, καὶ ἀλλαγῆσονται, σὺ δὲ

ὁ αὐτὸς εἶ καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν. **13** πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἴρηκέν ποτε, κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου; **14** οὐχὶ πάντες εἰσὶν λειτουργικὰ πνεύματα εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν;

2 Διὰ τοῦτο δεῖ περισσοτέρως προσέχειν ἡμᾶς τοῖς ἀκουσθεῖσιν, μήποτε παραρυῶμεν. **2** εἰ γὰρ ὁ δι' ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος ἐγένετο βέβαιος, καὶ πᾶσα παράβασις καὶ παρακοή ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν, **3** πῶς ἡμεῖς ἐκφευξόμεθα τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας; ἦτις, ἀρχὴν λαβοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ κυρίου, ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη, **4** συνεπιμαρτυροῦντος τοῦ θεοῦ σημείους τε καὶ τέρασις καὶ ποικίλαις δυνάμεσιν καὶ πνεύματος ἁγίου μερισμοῖς κατὰ τὴν αὐτοῦ θέλησιν. **5** Οὐ γὰρ ἀγγέλοις ὑπέταξεν τὴν οἰκουμένην τὴν μέλλουσαν, περὶ ἧς λαλοῦμεν. **6** διεμαρτύρατο δὲ πού τις λέγων, τί ἐστὶν ἄνθρωπος ὅτι μιμηθήσκη αὐτοῦ, ἢ υἱὸς ἀνθρώπου ὅτι ἐπισκέπη αὐτόν; **7** ἠλάττωσας αὐτόν βραχύ τι παρ' ἀγγέλους, δόξη καὶ τιμῇ ἐστεφανώσας αὐτόν, **8** πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ. ἐν τῷ γὰρ ὑποτάξει αὐτῷ τὰ πάντα οὐδὲν ἀφῆκεν αὐτῷ ἀνυπότακτον. νῦν δὲ οὕτω ὀρώμεν αὐτῷ τὰ πάντα ὑποτεταγμένα· **9** τὸν δὲ βραχύ τι παρ' ἀγγέλους ἠλαττωμένον βλέπομεν Ἰησοῦν διὰ τὸ πάθημα τοῦ θανάτου δόξη καὶ τιμῇ ἐστεφανωμένον, ὅπως χάριτι θεοῦ ὑπὲρ παντὸς γεύσῃται θανάτου. **10** ἔπρεπεν γὰρ αὐτῷ, δι' ὃν τὰ πάντα καὶ δι' οὗ τὰ

πάντα, πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν ἀγαγόντα οἴκῳ αὐτοῦ ὡς θεράπων εἰς μαρτύριον τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ τῶν λαληθησομένων, 6 Χριστὸς δὲ ὡς παθημάτων τελειῶσαι. 11 ὁ τε γὰρ ἀγιάζων υἱὸς ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, οὗ οἶκός καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι ἐξ ἐνὸς πάντες δι' ἣν ἔσμεν ἡμεῖς, ἐάν τὴν παρρησίαν καὶ τὸ αἰτίαν οὐκ ἐπαισχύνεται ἀδελφοὺς αὐτοὺς καύχημα τῆς ἐλπίδος μέχρι τέλους βεβαίαν καλεῖν, 12 λέγων, ἀπαγγελῶ τὸ ὄνομά σου κατάσχωμεν. 7 Διό, καθὼς λέγει τὸ πνεῦμα τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἐν μέσῳ ἐκκλησίας τὸ ἄγιον· σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ὑμνήσω σε· 13 καὶ πάλιν, ἐγὼ ἔσομαι ἀκούσητε, 8 μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας πεποιθῶς ἐπ' αὐτῷ· καὶ πάλιν, ἰδοὺ ἐγὼ ὑμῶν ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ, κατὰ τὴν καὶ τὰ παιδία ἃ μοι ἔδωκεν ὁ θεός, 14 ἐπεὶ ἡμέραν τοῦ πειρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ, 9 οὗ οὖν τὰ παιδία κεκοινωνήκεν αἵματος καὶ ἐπέϊρασαν οἱ πατέρες ὑμῶν ἐν δοκιμασίᾳ σαρκός, καὶ αὐτὸς παραπλησίως μετέσχευε καὶ εἶδον τὰ ἔργα μου τεσσεράκοντα ἔτη τῶν αὐτῶν, ἵνα διὰ τοῦ θανάτου καταργήσῃ 10 διὸ προσώχθισα τῇ γενεᾷ ταύτῃ καὶ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τοῦτ' εἶπον, αἰεὶ πλανῶνται τῇ καρδίᾳ· αὐτοὶ ἔστιν τὸν διάβολον, 15 καὶ ἀπαλλάξῃ δὲ οὐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδοὺς μου, 11 ὡς τούτους, ὅσοι φόβῳ θανάτου διὰ παντὸς ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου, εἰ εἰσελεύσονται τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλίας. 16 οὐ γὰρ εἰς τὴν κατάπαυσίν μου. 12 βλέπετε, δὴπου ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται, ἀλλὰ ἀδελφοί, μήποτε ἔσται ἐν τινι ὑμῶν σπέρματος Ἀβραάμ ἐπιλαμβάνεται. 17 καρδία πονηρὰ ἀπιστίας ἐν τῷ ἀποστήναι ὅθεν ὤφειλεν κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ἀπὸ θεοῦ ζώντος, 13 ἀλλὰ παρακαλεῖτε ὁμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεήμων γένηται καὶ ἑαυτοὺς καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἄχρις οὗ πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν θεόν, εἰς τὸ τὸ σήμερον καλεῖται, ἵνα μὴ σκληρυνθῇ ἰλάσκεσθαι τὰς ἀμαρτίας τοῦ λαοῦ· 18 ἐν ᾧ τις ἐξ ὑμῶν ἀπάτη τῆς ἀμαρτίας 14 γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθεὶς, δύναται μέτοχοι γὰρ τοῦ Χριστοῦ γεγόναμεν, ἐάνπερ τὴν ἀρχὴν τῆς ὑποστάσεως μέχρι τέλους βεβαίαν κατάσχωμεν, 15 ἐν τῷ λέγεσθαι, σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ. 16 τίνες γὰρ ἀκούσαντες παρεπύκρναν; ἀλλ' οὐ πάντες οἱ ἐξεληθόντες ἐξ Αἰγύπτου διὰ Μωϋσέως; 17 τίσιν δὲ προσώχθισεν τεσσεράκοντα ἔτη; οὐχὶ τοῖς ἀμαρτήσασιν, ὧν τὰ κῶλα ἔπεσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ; 18 τίσιν δὲ ὤμοσεν μὴ εἰσελεύσεσθαι εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ εἰ

3 Ὅθεν, ἀδελφοὶ ἄγιοι, κλήσεως ἐπουρανίου μέτοχοι, κατανοήσατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν Ἰησοῦν, 2 πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτὸν ὡς καὶ Μωϋσῆς ἐν ὄλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. 3 πλείονος γὰρ οὗτος δόξης παρὰ Μωϋσῆν ἠξίωται καθ' ὅσον πλείονα τιμὴν ἔχει τοῦ οἴκου ὁ κατασκευάσας αὐτόν. 4 πᾶς γὰρ οἶκος κατασκευάζεται ὑπὸ τινος, ὁ δὲ πάντα κατασκευάσας θεός. 5 καὶ Μωϋσῆς μὲν πιστὸς ἐν ὄλῳ τῷ

μη τοῖς ἀπειθήσασιν; **19** καὶ βλέπομεν ὅτι οὐκ ἠδυνήθησαν εἰσελθεῖν δι' ἀπιστίαν.

4 Φοβηθῶμεν οὐκ ἴσως μήποτε καταλειπομένης ἐπαγγελίας εἰσελθεῖν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ δοκῆ τις ἐξ ὑμῶν ὑστερηκέναι· **2** καὶ γὰρ ἔσμεν εὐηγγελισμένοι καθάπερ ἀκατεῖνοι, ἀλλ' οὐκ ὠφέλησεν ὁ λόγος τῆς ἀκοῆς ἐκείνους, μὴ συνκεκρασμένος τῇ πίστει τοῖς ἀκούσασιν. **3** εἰσερχόμεθα γὰρ εἰς τὴν κατάπαυσιν οἱ πιστεύσαντες, καθὼς εἶρηκεν, ὡς ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου, εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου, καίτοι τῶν ἔργων ἀπὸ καταβολῆς κόσμου γενηθέντων. **4** εἶρηκεν γὰρ πού τις ἐβδόμης οὕτως, καὶ κατέπαυσεν ὁ θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ· **5** καὶ ἐν τούτῳ πάλιν, εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου. **6** ἐπεὶ οὖν ἀπολείπεται τινὰς εἰσελθεῖν εἰς αὐτήν, καὶ οἱ πρότερον εὐαγγελισθέντες οὐκ εἰσῆλθον δι' ἀπειθείαν, **7** πάλιν τινὰ ὀρίζει ἡμέραν, σήμερον, ἐν Δαυεὶδ λέγων μετὰ τοσοῦτον χρόνον, καθὼς προεῖρηται, σήμερον ἂν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν. **8** εἰ γὰρ αὐτοὺς Ἰησοῦς κατέπαυσεν, οὐκ ἂν περὶ ἄλλης ἐλάλει μετὰ ταῦτα ἡμέρας. **9** ἄρα ἀπολείπεται σαββατισμὸς καὶ Ἰακώβου τοῦ θεοῦ· **10** ὁ γὰρ εἰσελθὼν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ καὶ αὐτὸς κατέπαυσεν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ ὡσπερ ἀπὸ τῶν ἰδίων ὁ θεός. **11** Σπουδάσωμεν οὖν εἰσελθεῖν εἰς ἐκείνην τὴν κατάπαυσιν, ἵνα μὴ ἐν τῷ αὐτῷ τις ὑποδείγματι πέση τῆς ἀπειθείας. **12** ζῶν γὰρ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ καὶ ἐνεργητικὸς καὶ τομώτερος ὑπὲρ πᾶσαν

μάχαιραν δίστομον καὶ διϊκνούμενος ἄκρι μερισμοῦ ψυχῆς καὶ πνεύματος, ἀρμῶν τε καὶ μυελῶν, καὶ κριτικὸς ἐνθυμήσεων καὶ ἐννοιῶν καρδίας· **13** καὶ οὐκ ἔστιν κτίσις ἀφανῆς ἐνώπιον αὐτοῦ, πάντα δὲ γυμνὰ καὶ τετραηλισμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, πρὸς ὃν ἡμῖν ὁ λόγος. **14** ἔχοντες οὖν ἀρχιερέα μέγαν διεληλυθότα τοὺς οὐρανούς, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ, κρατῶμεν τῆς ὁμολογίας· **15** οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ δυνάμενον συναπαθῆσαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν, πεπειρασμένον δὲ κατὰ πάντα καθ' ὁμοιότητα χωρὶς ἁμαρτίας. **16** προσερχώμεθα οὖν μετὰ παρηγορίας τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν ἔλεος καὶ χάριν εὐρωμεν εἰς εὐκαιρὸν βοήθειαν.

5 Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμβανόμενος ὑπὲρ ἀνθρώπων καθίσταται τὰ πρὸς τὸν θεόν, ἵνα προσφέρῃ δῶρά τε καὶ θυσίας ὑπὲρ ἁμαρτιῶν, **2** μετριοπαθεῖν δυνάμενος τοῖς ἀγνοοῦσιν καὶ πλανωμένοις, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς περικείται ἀσθένειαν, **3** καὶ δι' αὐτὴν ὀφείλει καθὼς περὶ τοῦ λαοῦ οὕτως καὶ περὶ ἑαυτοῦ προσφέρειν περὶ ἁμαρτιῶν. **4** καὶ οὐχ ἑαυτῷ τις λαμβάνει τὴν τιμὴν, ἀλλὰ καλούμενος ὑπὸ τοῦ θεοῦ, καθὼς περὶ καὶ Ἰακώβου. **5** οὕτως καὶ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτὸν ἐδόξασεν γεννηθῆναι ἀρχιερέα, ἀλλ' ὁ λαλήσας πρὸς αὐτόν, υἱὸς μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε· **6** καθὼς καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει, σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ. (αἰθὼν g165) **7** ὅς ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, δεήσεις τε καὶ ἰκετηρίας πρὸς τὸν δυνάμενον σώζειν αὐτὸν ἐκ θανάτου μετὰ κραυγῆς

ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων προσενέγκας καὶ υἷον τοῦ θεοῦ καὶ παραδειγματίζοντας. 7 εἰσακουσθεὶς ἀπὸ τῆς εὐλαβείας, 8 καίπερ γῆ γὰρ ἡ πιουσα τὸν ἐπ' αὐτῆς ἐρχόμενον ὦν υἷος ἔμαθεν ἀφ' ὧν ἔπαθεν τὴν πολλακίς ὑετόν, καὶ τίκτουσα βοτάνην ὑπακοήν. 9 καὶ τελειωθεὶς ἐγένετο πᾶσιν εὐθետον ἐκείνοις δι' οὓς καὶ γεωργεῖται, τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ αἴτιος σωτηρίας μεταλαμβάνει εὐλογίας ἀπὸ τοῦ θεοῦ αἰωνίου, (aīthios g166) 10 προσαγορευθεὶς 8 ἐκφέρουσα δὲ ἀκάνθας καὶ τριβόλους ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἀρχιερεὺς κατὰ τὴν τάξιν ἀδόκιμος καὶ κατάρας ἐγγύς, ἧς τὸ τέλος Μελχισέδεκ. 11 Περὶ οὗ πολὺς ἡμῖν ὁ εἰς καῦσιν. 9 Πεπεύσμεθα δὲ περὶ ὑμῶν, λόγος καὶ δυσερμίνευτος λέγειν, ἐπεὶ ἀγαπητοί, τὰ κρείσσονα καὶ ἐχόμενα νωθοὶ γεγόνατε ταῖς ἀκοαῖς. 12 καὶ σωτηρίας, εἰ καὶ οὕτως λαλοῦμεν. 10 οὐ γὰρ ὀφείλοντες εἶναι διδάσκαλοι διὰ τὸν γὰρ ἄδικος ὁ θεὸς ἐπιλαθέσθαι τοῦ ἔργου χρόνον, πάλιν χρεῖαν ἔχετε τοῦ διδάσκειν ὑμῶν καὶ τῆς ἀγάπης ἧς ἐνεδειξάσθε εἰς τὸ ὑμᾶς τινὰ τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχῆς τῶν ὄνομα αὐτοῦ, διακονήσαντες τοῖς ἀγίοις καὶ λογίων τοῦ θεοῦ, καὶ γεγόνατε χρεῖαν διακονοῦντες. 11 ἐπιθυμοῦμεν δὲ ἕκαστον ἔχοντες γάλακτος, οὐ στερεᾶς τροφῆς. ὑμῶν τὴν αὐτὴν ἐνδείκνυσθαι σπουδὴν 13 πᾶς γὰρ ὁ μετέχων γάλακτος ἄπειρος πρὸς τὴν πληροφориάν τῆς ἐλπίδος ἄχρι λόγου δικαιοσύνης, νήπιος γὰρ ἐστίν. 14 τέλους, 12 ἵνα μὴ νωθοὶ γένησθε, μιμηταὶ τελείων δὲ ἐστίν ἡ στερεὰ τροφή, τῶν δὲ τῶν διὰ πίστεως καὶ μακροθυμίας διὰ τὴν ἕξιν τὰ αἰσθητήρια γεγυμνασμένα κληρονομοῦντων τὰς ἐπαγγελίας. 13 ἐχόντων πρὸς διάκρισιν καλοῦ τε καὶ κακοῦ.

6 Διὸ ἀφέντες τὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ Χριστοῦ λόγον ἐπὶ τὴν τελειότητα φερώμεθα, μὴ πάλιν θεμέλιον καταβαλλόμενοι μετανοίας ἀπὸ νεκρῶν ἔργων, καὶ πίστεως ἐπὶ θεόν, 2 βαπτισμῶν διδαχῆς, ἐπιθέσεώς τε χειρῶν, ἀναστάσεώς τε νεκρῶν, καὶ κρίματος αἰωνίου. (aīthios g166) 3 καὶ τοῦτο ποιήσομεν ἕάνπερ ἐπιτρέπη ὁ θεός. 4 ἀδύνατον γὰρ τοὺς ἅπαξ φωτισθέντας, γευσάμενους τε τῆς δωρεᾶς τῆς ἐπουρανίου καὶ μετόχους γενηθέντας πνεύματος ἀγίου 5 καὶ καλὸν γευσάμενους θεοῦ ῥῆμα δυνάμεις τε μέλλοντος αἰῶνος, (aīthios g165) 6 καὶ παραπεσόντας, πάλιν ἀνακαινίζειν εἰς μετάνοιαν, ἀνασταυροῦντας ἑαυτοῖς τὸν

ὄμοσον καθ' ἑαυτοῦ, 14 λέγων· εἰ μὴν εὐλογῶν εὐλογήσω σε καὶ πληθύνων πληθυνῶ σε. 15 καὶ οὕτως μακροθυμήσας ἐπέτυχεν τῆς ἐπαγγελίας. 16 ἄνθρωποι γὰρ κατὰ τοῦ μείζονος ὁμνύουσιν, καὶ πάσης αὐτοῖς ἀντιλογίας πέρας εἰς βεβαίωσιν ὁ ὄρκος. 17 ἐν ᾧ περισσότερον βουλόμενος ὁ θεὸς ἐπιδείξει τοῖς κληρονόμοις τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀμετάθετον τῆς βουλῆς αὐτοῦ ἐμεσίτευσεν ὄρκω, 18 ἵνα διὰ δύο πραγμάτων ἀμεταθέτων, ἐν οἷς ἀδύνατον ψεύσασθαι τὸν θεόν, ἰσχυρὰν παράκλησιν ἔχωμεν οἱ καταφυγόντες κρατῆσαι τῆς προκειμένης ἐλπίδος. 19 ἦν ὡς ἄγκυραν ἔχομεν τῆς ψυχῆς, ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν

καὶ εἰσερχομένην εἰς τὸ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος, 20 ὅπου πρόδρομος ὑπὲρ ἡμῶν εἰσήλθεν Ἰησοῦς, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ ἀρχιερεὺς γενόμενος εἰς τὸν αἰῶνα. (aiōn g165)

7 Οὗτος γὰρ ὁ Μελχισέδεκ, βασιλεὺς Σαλήμ, ἱερεὺς τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ὁ συναντήσας Ἀβραάμ ὑποστρέφοντι ἀπὸ τῆς κοπῆς τῶν βασιλέων καὶ εὐλογήσας αὐτόν, 2 ᾧ καὶ δεκάτην ἀπὸ πάντων ἐμέρισεν Ἀβραάμ, πρῶτον μὲν ἐρμηνεύομενος βασιλεὺς δικαιοσύνης ἔπειτα δὲ καὶ βασιλεὺς Σαλήμ, ὃ ἐστὶν βασιλεὺς εἰρήνης, 3 ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, ἀγενεαλόγητος, μήτε ἀρχὴν ἡμερῶν μήτε ζωῆς τέλος ἔχων, ἀφωμοιωμένος δὲ τῷ υἱῷ τοῦ θεοῦ, μένει ἱερεὺς εἰς τὸ διηνεκές. 4 Θεωρεῖτε δὲ πηλίκος οὗτος ᾧ καὶ δεκάτην Ἀβραάμ ἔδωκεν ἐκ τῶν ἀκροθινίων ὁ πατριάρχης, 5 καὶ οἱ μὲν ἐκ τῶν υἱῶν Λευεὶ τὴν ἱερατεῖαν λαμβάνοντες ἐντολὴν ἔχουσιν ἀποδεκατοῦν τὸν λαὸν κατὰ τὸν νόμον, τοῦτ' ἔστιν τοὺς ἀδελφούς αὐτῶν, καίπερ ἐξεληλυθότας ἐκ τῆς ὀσφύος Ἀβραάμ, 6 ὁ δὲ μὴ γενεαλογούμενος ἐξ αὐτῶν δεδεκάτωκεν Ἀβραάμ, καὶ τὸν ἔχοντα τὰς ἐπαγγελίας εὐλόγηκεν. 7 χωρὶς δὲ πάσης ἀντιλογίας τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ κρείττονος εὐλογεῖται. 8 καὶ ὧδε μὲν δεκάτας ἀποθνήσκοντες ἄνθρωποι λαμβάνουσιν, ἐκεῖ δὲ μαρτυρούμενος ὅτι ζῆ. 9 καὶ ὡς ἔπος εἰπεῖν, διὰ Ἀβραάμ καὶ Λευεὶς ὁ δεκάτας λαμβάνων δεδεκάτωται. 10 ἔτι γὰρ ἐν τῇ ὀσφύϊ τοῦ πατρὸς ἦν ὅτε συνήνησεν αὐτῷ ὁ Μελχισέδεκ. 11 Εἰ μὲν οὖν τελείωσις διὰ τῆς Λευειτικῆς ἱερωσύνης ἦν, ὁ λαὸς γὰρ ἐπ'

αὐτῆς νενομοθέτηται, τίς ἔτι χρεια κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ ἕτερον ἀνίστασθαι ἱερέα καὶ οὐ κατὰ τὴν τάξιν Ἀαρὼν λέγεσθαι; 12 μετατιθεμένης γὰρ τῆς ἱερωσύνης ἐξ ἀνάγκης καὶ νόμου μετάθεσις γίνεται. 13 ἐφ' ὃν γὰρ λέγεται ταῦτα φυλῆς ἐτέρας μετέσχηκεν, ἀφ' ἧς οὐδεὶς προσέσχηκεν τῷ θυσιαστηρίῳ. 14 πρόδηλον γὰρ ὅτι ἐξ Ἰούδα ἀνατέταλκεν ὁ κύριος ἡμῶν, εἰς ἣν φυλὴν περὶ ἱερέων οὐδὲν Μωϋσῆς ἐλάλησεν. 15 καὶ περισσώτερον ἔτι κατάδηλόν ἐστιν, εἰ κατὰ τὴν ὁμοιότητα Μελχισέδεκ ἀνίσταται ἱερεὺς ἕτερος, 16 ὃς οὐ κατὰ νόμον ἐντολῆς σαρκίνης γέγονεν ἀλλὰ κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀκαταλύτου, 17 μαρτυρεῖται γὰρ ὅτι σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ. (aiōn g165) 18 Ἀθέτησις μὲν γὰρ γίνεται προαγοῦσης ἐντολῆς διὰ τὸ αὐτῆς ἀσθενὲς καὶ ἀνωφελές, 19 οὐδὲν γὰρ ἐτελείωσεν ὁ νόμος, ἐπεισαγωγὴ δὲ κρείττονος ἐλπίδος, δι' ἧς ἐγγίζομεν τῷ θεῷ. 20 καὶ καθ' ὅσον οὐ χωρὶς ὀρκωμοσίας, οἱ μὲν γὰρ χωρὶς ὀρκωμοσίας εἰσὶν ἱερεῖς γεγονότες, 21 ὁ δὲ μετὰ ὀρκωμοσίας διὰ τοῦ λέγοντος πρὸς αὐτόν, ὤμοσεν κύριος, καὶ οὐ μεταμεληθήσεται, σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα. (aiōn g165) 22 κατὰ τοσοῦτο καὶ κρείττονος διαθήκης γέγονεν ἕγγυος Ἰησοῦς. 23 καὶ οἱ μὲν πλείονές εἰσιν γεγονότες ἱερεῖς διὰ τὸ θανάτῳ κωλύεσθαι παραμένειν. 24 ὁ δὲ διὰ τὸ μένειν αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνα ἀπαράβατον ἔχει τὴν ἱερωσύνην. (aiōn g165) 25 ὅθεν καὶ σφάζειν εἰς τὸ παντελὲς δύναται τοὺς προσερχομένους δι' αὐτοῦ τῷ θεῷ, πάντοτε ζῶν εἰς τὸ ἐντυγχάνειν ὑπὲρ αὐτῶν. 26

Τοιοῦτος γὰρ ὑμῖν καὶ ἔπρεπεν ἀρχιερεύς, καινὴν, 9 οὐ κατὰ τὴν διαθήκην ἦν ὄσιος, ἄκακος, ἀμίαντος, κεχωρισμένος ἐποίησα τοῖς πατράσιν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ἀπὸ τῶν ἀμαρτωλῶν, καὶ ὑψηλότερος ἐπιλαβομένου μου τῆς χειρὸς αὐτῶν τῶν οὐρανῶν γενόμενος, 27 ὃς οὐκ ἔχει ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὅτι καθ' ἡμέραν ἀνάγκην, ὡσπερ οἱ ἀρχιερεῖς, αὐτοὶ οὐκ ἐνέμειναν ἐν τῇ διαθήκῃ μου, πρότερον ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἀμαρτιῶν θυσίας ἀγὰρ ἠμέλησα αὐτῶν, λέγει κύριος. 10 ὅτι ἀναφέρειν, ἔπειτα τῶν τοῦ λαοῦ τοῦτο αὕτη ἡ διαθήκη ἦν διαθήσομαι τῷ οἴκῳ γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ ἑαυτὸν προσενέγκας. Ἰσραὴλ μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας, λέγει 28 ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώπους καθίστησιν ἀρχιερεῖς ἔχοντας ἀσθένειαν, ὁ λόγος δὲ τῆς ὀρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νόμον υἱὸν εἰς τὸν αἰῶνα τετελειωμένον. (αἰθῆ γ165)

8 Κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις,

τοιοῦτον ἔχομεν ἀρχιερέα, ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς, 2 τῶν ἁγίων λειτουργὸς καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, ἣν ἔπηξεν ὁ κύριος, οὐκ ἄνθρωπος. 3 πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ προσφέρειν δῶρά τε καὶ θυσίας καθίσταται· ὅθεν ἀναγκαῖον ἔχειν τι καὶ τοῦτον ὃ προσενέγκῃ. 4 εἰ μὲν οὖν ἦν ἐπὶ γῆς, οὐδ' ἂν ἦν ἱερεὺς, ὄντων τῶν προσφερόντων κατὰ νόμον τὰ δῶρα· 5 οἵτινες ὑποδείγματι καὶ σκιᾷ λατρεύουσιν τῶν ἐπουρανίων, καθὼς κεχηρμάτισται Μωϋσῆς μέλλων ἐπιτελεῖν τὴν σκηνὴν· ὅρα γὰρ φησὶν ποιήσεις πάντα κατὰ τὸν τύπον τὸν δειχθέντα σοι ἐν τῷ ὄρει· 6 νυκτὶ δὲ διαφορωτέρας τέτυχεν λειτουργίας, ὅσω καὶ κρείττονός ἐστιν διαθήκης μεσίτης, ἥτις ἐπὶ κρείττοσιν ἐπαγγελίας νενομοθέτηται. 7 εἰ γὰρ ἡ πρώτη ἐκεῖνη ἦν ἄμεμπτος, οὐκ ἂν δευτέρας ἐζητεῖτο τόπος· 8 μεμφόμενος γὰρ αὐτοὺς λέγει, ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, αὐτῆς λέγει κύριος, καὶ συντελέσω ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰουδα διαθήκην

λέγειν κατὰ μέρος. 11 καὶ οὐ μὴ διδάξωσιν ἕκαστος τὸν πολίτην αὐτοῦ καὶ ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, λέγων, γινῶθι τὸν κύριον, ὅτι πάντες εἰδήσουσιν με ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου αὐτῶν. 12 ὅτι ἴλεως ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν, καὶ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι. 13 ἐν τῷ λέγειν καινὴν πεπαλαίωκεν τὴν πρώτην· τὸ δὲ παλαιούμενον καὶ γηράσκον ἐγγὺς ἀφανισμοῦ.

9 Εἶχε μὲν οὖν καὶ ἡ πρώτη δικαιοῦματα λατρείας τὸ τε ἅγιον κοσμικόν. 2 σκηνὴ γὰρ κατεσκευάσθη ἡ πρώτη ἐν ἧ ἢ τε λυχνία καὶ ἡ τράπεζα καὶ ἡ πρόθεσις τῶν ἄρτων, ἣτις λέγεται ἅγια· 3 μετὰ δὲ τὸ δεύτερον καταπέτασμα σκηνὴ ἡ λεγομένη ἅγια ἁγίων, 4 χρυσοῦν ἔχουσα θυμιατήριον καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης περικεκαλυμμένην πάντοθεν χρυσίῳ, ἐν ἧ στάμνος χρυσοῦν ἔχουσα τὸ μάννα καὶ ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν ἡ βλαστήσασα καὶ αἱ πλάκες τῆς διαθήκης, 5 ὑπεράνω δὲ αὐτῆς Χερουβείν δόξης κατασκιάζοντα τὸ ἱλαστήριον· περὶ ὧν οὐκ ἔστιν νῦν λέγειν κατὰ μέρος. 6 Τούτων δὲ οὕτως

κατεσκευασμένων, εἰς μὲν τὴν πρώτην (aiōnios g166) 16 ὅπου γὰρ διαθήκη, θάνατον σκηνην διαπαντὸς εἰσίσαισι οἱ ἱερεῖς τὰς ἀνάγκη φέρεσθαι τοῦ διαθεμένου· 17 λατρείας ἐπιτελοῦντες, 7 εἰς δὲ τὴν διαθήκη γὰρ ἐπὶ νεκροῖς βεβαία, ἐπεὶ δευτέραν ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ μόνος ὁ μήποτε ἰσχύει ὅτε ζῆ ὁ διαθέμενος. 18 ὅθεν ἀρχιερεὺς, οὐ χωρὶς αἵματος, ὁ προσφέρει οὐδ' ἢ πρώτη χωρὶς αἵματος ἐνκεκαίνισται ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων, 19 λαληθείσης γὰρ πάσης ἐντολῆς κατὰ 8 τοῦτο δηλοῦντος τοῦ πνεύματος τοῦ νόμον ὑπὸ Μωϋσέως παντὶ τῷ λαῷ, ἀγίου, μήπω πεφανερῶσθαι τὴν τῶν ἁγίων λαβῶν τὸ αἷμα τῶν μόσχων καὶ τῶν ὀδῶν ἔτι τῆς πρώτης σκηνης ἐχούσης τράγων μετὰ ὕδατος καὶ ἐρίου κοκκίνου στάσι, 9 ἥτις παραβολὴ εἰς τὸν καιρὸν καὶ ὑσώπου αὐτοῦ τε τὸ βιβλίον καὶ πάντα τὸν ἐνεστηκότα, καθ' ἣν δῶρά τε καὶ τὸν λαὸν ἐράντισεν, 20 λέγων, τοῦτο τὸ θυσαίαι προσφέρονται μὴ δυνάμεναι κατὰ αἷμα τῆς διαθήκης ἧς ἐνετείλατο πρὸς συνείδησιν τελειῶσαι τὸν λατρεύοντα, ὑμᾶς ὁ θεός· 21 καὶ τὴν σκηνην δὲ καὶ 10 μόνον ἐπὶ βρώμασιν καὶ πόμασιν καὶ πάντα τὰ σκευὴ τῆς λειτουργίας τῷ αἵματι διαφόροις βαπτισμοῖς, δικαιώματα σαρκὸς ὁμοίως ἐράντισεν. 22 καὶ σχεδὸν ἐν αἵματι μέχρι καιροῦ διορθώσεως ἐπικείμενα. 11 πάντα καθαρίζεται κατὰ τὸν νόμον, καὶ Χριστὸς δὲ παραγενόμενος ἀρχιερεὺς τῶν χωρὶς αἱματεκχυσίας οὐ γίνεται ἄφεις. 23 μελλόντων ἀγαθῶν διὰ τῆς μείζονος καὶ ἀνάγκη οὖν τὰ μὲν ὑποδείγματα τῶν ἐν τελειοτέρας σκηνης οὐ χειροποιήτου, τοῦτ' τοῖς οὐρανοῖς τούτοις καθαρίζεσθαι, αὐτὰ ἔστιν οὐ ταύτης τῆς κτίσεως, 12 οὐδὲ δὲ τὰ ἐπουράνια κρείττοσιν θυσαίαισιν παρὰ δι' αἵματος τράγων καὶ μόσχων διὰ δὲ ταύτας. 24 οὐ γὰρ εἰς χειροποίητα εἰσῆλθεν τοῦ ἰδίου αἵματος, εἰσῆλθεν ἐφάπαξ εἰς ἅγια Χριστός, ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν, ἀλλ' τὰ ἅγια, αἰωνίαν λύτρωσιν εὐράμενος. εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανόν, νῦν ἐφανισθῆναι (aiōnios g166) 13 εἰ γὰρ τὸ αἷμα τράγων καὶ τῷ προσώπῳ τοῦ θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν· 25 οὐδ' ταύρων καὶ σποδὸς δαμάλεως ῥαντίζουσα ἵνα πολλάκις προσφέρῃ ἑαυτόν, ὡσπερ τοὺς κεκοινωμένους ἀγιάζει πρὸς τὴν τῆς ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὰ ἅγια κατ' σαρκὸς καθαρότητα, 14 πῶσω μᾶλλον τὸ ἐνιαυτὸν ἐν αἵματι ἄλλοτρίῳ, 26 ἐπεὶ ἔδει αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὃς διὰ πνεύματος αἰωνίου αὐτὸν πολλάκις παθεῖν ἀπὸ καταβολῆς ἑαυτόν προσήνεγκεν ἄμωμον τῷ θεῷ, κόσμου· νυνὶ δὲ ἅπαξ ἐπὶ συντελείᾳ τῶν καθαρῆ τὴν συνείδησιν ὑμῶν ἀπὸ νεκρῶν αἰώνων εἰς ἀθέτησιν ἁμαρτίας διὰ τῆς ἔργων εἰς τὸ λατρεύειν θεῷ ζῶντι. (aiōnios 27 θυσίας αὐτοῦ πεφανέρωται. (aiōn g165) 27 g166) 15 Καὶ διὰ τοῦτο διαθήκης καινῆς καὶ καθ' ὅσον ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις μεσίτης ἐστίν, ὅπως θανάτου γενομένου εἰς ἅπαξ ἀποθανεῖν, μετὰ δὲ τοῦτο κρίσις, 28 ἀπολύτρωσιν τῶν ἐπὶ τῇ πρώτῃ διαθήκῃ οὕτως καὶ ὁ Χριστός, ἅπαξ προσενηχθεὶς παραβάσεων τὴν ἐπαγγελίαν λάβωσιν οἱ εἰς τὸ πολλῶν ἀνενεγκεῖν ἁμαρτίας, ἐκ κεκλημένοι τῆς αἰωνίου κληρονομίας.

δευτέρου χωρίς ἀμαρτίας ὀφθήσεται τοῖς αὐτὸν ἀπεκδεχομένοις εἰς σωτηρίαν.

10 Σκιὰν γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, οὐκ αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων, κατ' ἐνιαυτὸν ταῖς αὐταῖς θυσίαις αἷς προσφέρουσιν εἰς τὸ διηνεκὲς οὐδέποτε δύναται τοὺς προσερχομένους τελειῶσαι· **2** ἐπεὶ οὐκ ἂν ἐπαύσαντο προσφερόμεναι, διὰ τὸ μηδεμίαν ἔχειν ἔτι συνείδησιν ἀμαρτιῶν τοὺς λατρεύοντας ἅπαξ κεκαθαρισμένους; **3** ἀλλ' ἐν αὐταῖς ἀνάμνησις ἀμαρτιῶν κατ' ἐνιαυτόν, **4** ἀδύνατον γὰρ αἷμα ταύρων καὶ τράγων ἀφαιρεῖν ἀμαρτίας. **5** διὸ εἰσερχόμενος εἰς τὸν κόσμον λέγει, θυσίαν καὶ προσφορὰν οὐκ ἠθέλησας, σῶμα δὲ κατηρίσω μοι· **6** ὀλοκαυτώματα καὶ περὶ ἀμαρτίας οὐκ ἠδόκησας· **7** τότε εἶπον, ἰδοὺ ἤκω, ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέγραπται περὶ ἐμοῦ, τοῦ ποιῆσαι, ὁ θεός, τὸ θέλημά σου. **8** ἀνώτερον λέγων ὅτι θυσίας καὶ προσφορὰς καὶ ὀλοκαυτώματα καὶ περὶ ἀμαρτίας οὐκ ἠθέλησας οὐδὲ ἠδόκησας, αἵτινες κατὰ νόμον προσφέρονται, **9** τότε εἶρηκεν, ἰδοὺ ἤκω τοῦ ποιῆσαι τὸ θέλημά σου. ἀναιρεῖ τὸ πρῶτον ἵνα τὸ δευτέρον στήσῃ· **10** ἐν ᾧ θελήματι ἡγιασμένοι ἐσμὲν διὰ τῆς προσφορᾶς τοῦ σώματος Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐφάπαξ. **11** Καὶ πᾶς μὲν ἱερεὺς ἔστηκεν καθ' ἡμέραν λειτουργῶν καὶ τὰς αὐτὰς πολλακίς προσφέρων θυσίας, αἵτινες οὐδέποτε δύναται περιελεῖν ἀμαρτίας. **12** οὗτος δὲ μίαν ὑπὲρ ἀμαρτιῶν προσενέγκας θυσίαν εἰς τὸ διηνεκὲς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ, **13** τὸ λοιπὸν ἐκδεχόμενος ἕως τεθῶσιν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ·

14 μᾶ γὰρ προσφορᾶ τετελείωκεν εἰς τὸ διηνεκὲς τοὺς ἀγιαζομένους. **15** μαρτυρεῖ δὲ ἡμῖν καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· μετὰ γὰρ τὸ εἰρηκέναι, **16** αὕτη ἡ διαθήκη ἦν διαθήσομαι πρὸς αὐτοὺς μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας, λέγει κύριος, διδοὺς νόμους μου ἐπὶ καρδίας αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὴν διάνοιαν αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς, **17** καὶ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθήσομαι ἔτι. **18** ὅπου δὲ ἄφεις τούτων, οὐκέτι προσφορὰ περὶ ἀμαρτίας. **19** Ἔχοντες οὖν, ἀδελφοί, παρρησίαν εἰς τὴν εἴσοδον τῶν ἁγίων ἐν τῷ αἵματι Ἰησοῦ, **20** ἦν ἐνεκαίνισεν ἡμῖν ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν διὰ τοῦ καταπετάσματος, τοῦτ' ἔστιν τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, **21** καὶ ἱερέα μέγαν ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ, **22** προσερχώμεθα μετὰ ἀληθινῆς καρδίας ἐν πληροφορίᾳ πίστεως, ῥεραντισμένοι τὰς καρδίας ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς **23** καὶ λελουσμένοι τὸ σῶμα ὕδατι καθαρῷ, κατέχωμεν τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐλπίδος ἀκλινη, πιστὸς γὰρ ὁ ἐπαγγειλάμενος, **24** καὶ κατανοῶμεν ἀλλήλους εἰς παροξυσμὸν ἀγάπης καὶ καλῶν ἔργων, **25** μὴ ἐγκαταλείποντες τὴν ἐπισυναγωγὴν ἑαυτῶν, καθὼς ἔθος τισίν, ἀλλὰ παρακαλοῦντες, καὶ τοσοῦτ' μᾶλλον ὅσ' βλέπετε ἐγγίζουσιν τὴν ἡμέραν. **26** Ἐκουσίως γὰρ ἀμαρτανόντων ἡμῶν μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας, οὐκέτι περὶ ἀμαρτιῶν ἀπολείπεται θυσία, **27** φοβερὰ δὲ τις ἐκδοχὴ κρίσεως καὶ πυρὸς ζῆλος ἐσθίειν μέλλοντος τοὺς ὑπεναντίους. **28** ἀθετήσας τις νόμον Μωϋσέως χωρὶς οἰκτιρμῶν ἐπὶ δυσὶν ἢ τρισὶν μάρτυσιν ἀποθνήσκει· **29** πόσῳ δοκεῖτε χείρονος

ἀξιωθήσεται τιμωρίας ὁ τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ εἶναι δίκαιος, μαρτυροῦντος ἐπὶ τοῖς καταπατήσας, καὶ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης δώροις αὐτοῦ τοῦ θεοῦ, καὶ δι' αὐτῆς κοινὸν ἠγησάμενος ἐν ᾧ ἠγιασθη, καὶ ἀποθανὼν ἔτι λαλεῖ. **5** Πίστει Ἐνώχ τὸ πνεῦμα τῆς χάριτος ἐνουβρίας; **30** μετετέθη τοῦ μὴ ἰδεῖν θάνατον, καὶ οὐχ οἶδαμεν γὰρ τὸν εἰπόντα, ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἠύρισκετο διότι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ θεός. ἐγὼ ἀνταποδώσω καὶ πάλιν, κρινεῖ κύριος πρὸ γὰρ τῆς μεταθέσεως μεμαρτύρηται τὸν λαὸν αὐτοῦ. **31** φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς εὐαρεστηκέναι τῷ θεῷ. **6** χωρὶς δὲ πίστεως χεῖρας θεοῦ ζῶντος. **32** Ἀναμιμνήσκεσθε δὲ ἀδύνατον εὐαρεστήσαι, πιστεῦσαι γὰρ τὰς πρότερον ἡμέρας, ἐν αἷς φωτισθέντες δεῖ τὸν προσερχόμενον θεῷ, ὅτι ἔστιν πολλὴν ἄθλησιν ὑπεμείνατε παθημάτων, καὶ τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτὸν μισθαποδότης **33** τοῦτο μὲν ὄνειδισμοῖς τε καὶ θλίψεσιν γίνεται. **7** Πίστει χρηματισθεὶς Νῶε περὶ θεατριζόμενοι, τοῦτο δὲ κοινωνοὶ τῶν τῶν μηδέπω βλεπομένων εὐλαβηθεὶς οὕτως ἀναστρεφομένων γενηθέντες. **34** καὶ κατεσκεύασεν κιβωτὸν εἰς σωτηρίαν τοῦ γὰρ τοῖς δεσμίοις συνεπαθήσατε, καὶ τὴν οἴκου αὐτοῦ, δι' ἧς κατέκρινεν τὸν κόσμον, ἀρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς καὶ τῆς κατὰ πίστιν δικαιοσύνης ἐγένετο προσεδέξασθε, γινώσκοντες ἔχειν ἑαυτοὺς κληρονόμος. **8** Πίστει καλούμενος Ἀβραὰμ κρείσσονα ὑπαρξιν καὶ μένουσαν. **35** μὴ ὑπήκουσεν ἐξελεθεῖν εἰς τόπον ὃν ἤμελλεν ἀποβάλλει οὖν τὴν παρρησίαν ὑμῶν, ἥτις λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐξῆλθεν ἔχει μεγάλην μισθαποδοσίαν, **36** ὑπομονῆς μὴ ἐπιστάμενος ποῦ ἔρχεται. **9** πίστει γὰρ ἔχετε χρεῖαν ἵνα τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ παρώκησεν εἰς γῆν τῆς ἐπαγγελίας ὡς ποιήσαντες κομίσθητε τὴν ἐπαγγελίαν. **37** ἄλλοτρίαν, ἐν σκηναῖς κατοικήσας μετὰ ἔτι γὰρ μικρὸν ὅσον ὅσον, ὁ ἐρχόμενος ἤξει Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ τῶν συνκληρονόμων καὶ οὐ χρονίσει. **38** ὁ δὲ δίκαιός μου ἐκ τῆς ἐπαγγελίας τῆς αὐτῆς. **10** ἐξεδέχετο πίστεως ζήσεται, καὶ ἐὰν ὑποστείληται, οὐκ γὰρ τὴν τοὺς θεμελίους ἔχουσαν πόλιν, εὐδοκεῖ ἢ ψυχὴ μου ἐν αὐτῷ. **39** ἡμεῖς δὲ ἦς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ θεός. οὐκ ἐσμὲν ὑποστολῆς εἰς ἀπώλειαν, ἀλλὰ **11** Πίστει καὶ αὐτὴ Σάρρα δύναμιν εἰς πίστεως εἰς περιποίησιν ψυχῆς. καταβολὴν σπέρματος ἔλαβεν καὶ παρὰ

11 Ἔστιν δὲ πίστις ἐλπίζομένων καὶ ὑπόστασις, πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων. **2** ἐν ταύτῃ γὰρ ἐμαρτυρήθησαν οἱ πρεσβύτεροι. **3** Πίστει νοοῦμεν κατηρτίσθαι τοὺς αἰῶνας ῥήματι θεοῦ, εἰς τὸ μὴ ἐκ φαινομένων τὸ βλεπόμενον γεγονέναι. (aiōn g165) **4** Πίστει πλείονα θυσίαν Ἄβελ παρὰ Κάιν προσήνεγκεν τῷ θεῷ, δι' ἧς ἐμαρτυρήθη

καιρὸν ἡλικίας, ἐπεὶ πιστὸν ἠγήσατο τὸν ἐπαγγειλάμενον. **12** διὸ καὶ ἀφ' ἑνὸς ἐγεννήθησαν, καὶ ταῦτα νενεκρωμένου, καθὼς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει καὶ ὡς ἡ ἄμμος ἢ παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης ἢ ἀναρίθμητος. **13** Κατὰ πίστιν ἀπέθανον οὗτοι πάντες, μὴ κομισάμενοι τὰς ἐπαγγελίας, ἀλλὰ πόρρωθεν αὐτὰς ἰδόντες καὶ ἀσπασάμενοι, καὶ ὁμολογήσαντες ὅτι

ξένοι καὶ παρεπίδημοὶ εἰσιν ἐπὶ τῆς γῆς βασιλέως, τὸν γὰρ ἀόρατον ὡς ὀρῶν
14 οἱ γὰρ τοιαῦτα λέγοντες ἐμφανίζουσιν ἐκαρτέρησεν. 28 πίστει πεποίηκεν τὸ πάσχα
ὅτι πατρίδα ἐπιζητοῦσιν. 15 καὶ εἰ μὲν καὶ τὴν πρόσχυσιν τοῦ αἵματος, ἵνα μὴ ὁ
ἐκείνης μνημονεύουσιν ἀφ' ἧς ἐξέβησαν, ὀλοθρεύων τὰ πρωτότοκα θίγη αὐτῶν. 29
εἶχον ἂν καιρὸν ἀνακάμψαι· 16 νῦν πίστει διέβησαν τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν
δὲ κρείττονος ὀρέγονται, τοῦτ' ἔστιν ὡς διὰ ξηρᾶς γῆς, ἧς πείραν λαβόντες
ἐπουρανοῦ. διὸ οὐκ ἐπαισχύνεται αὐτοὺς ὁ οἱ Αἰγύπτιοι κατεπόθησαν. 30 πίστει
θεὸς θεὸς ἐπικαλεῖσθαι αὐτῶν, ἠτοίμασεν τὰ τεῖχη Ἰερειχῶ ἔπεσαν κυκλωθέντα
γὰρ αὐτοῖς πόλιν. 17 Πίστει προσενήνοχεν ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας. 31 πίστει Ῥαὰβ ἡ
Ἀβραὰμ τὸν Ἰσαὰκ πειραζόμενος, καὶ τὸν πόρνη οὐ συναπόλετο τοῖς ἀπειθήσασιν,
μονογενῆ προσέφερον ὁ τὰς ἐπαγγελίας δεξαμένη τοὺς κατασκόπους μετ' εἰρήνης.
ἀναδεξάμενος, 18 πρὸς ὃν ἐλαλήθη ὅτι 32 Καὶ τί ἔτι λέγω; ἐπιλείψει με γὰρ
ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεται σοι σπέρμα, 19 διηγούμενον ὁ χρόνος περὶ Γεδεών, Βαράκ,
λογισάμενος ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἐγείρειν Σαμψών, Ἰεφθάε, Δαυεὶδ τε καὶ Σαμουὴλ
δυνατὸς ὁ θεός· ὅθεν αὐτὸν καὶ ἐν καὶ τῶν προφητῶν, 33 οἱ διὰ πίστεως
παραβολῆ ἐκομίσαστο. 20 πίστει περὶ κατηγονίσαντο βασιλείας, ἠργάσαντο
μελλόντων εὐλόγησεν Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ δικαιοσύνην, ἐπέτυχον ἐπαγγελιῶν,
καὶ τὸν Ἡσαῦ. 21 πίστει Ἰακώβ ἀποθνήσκων ἔφραξαν στόματα λεόντων, 34 ἔσβεσαν
ἕκαστον τῶν υἰῶν Ἰωσήφ εὐλόγησεν, καὶ δύναμιν πυρός, ἔφυγον στόματα μαχαίρης,
προσεκύνησεν ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου ἐδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθενείας, ἐγενήθησαν
αὐτοῦ. 22 πίστει Ἰωσήφ τελευτῶν περὶ τῆς ἰσχυροῖ ἐν πολέμῳ, παρεμβολὰς ἐκλιναν
ἐξόδου τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ ἐμνημόνευσεν, ἀλλοτριῶν· 35 ἔλαβον γυναῖκες ἐξ
καὶ περὶ τῶν ὀστέων αὐτοῦ ἐνετείλατο. 23 ἀναστάσεως τοὺς νεκροὺς αὐτῶν ἄλλοι δὲ
Πίστει Μωϋσῆς γεννηθεὶς ἐκρύβη τρίμηνον ἐτυμpanίσθησαν, οὐ προσδεξάμενοι τὴν
ὑπὸ τῶν πατέρων αὐτοῦ, διότι εἶδον ἀπολύτρωσιν, ἵνα κρείττονος ἀναστάσεως
ἀστεῖον τὸ παιδίον, καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν τὸ τύχῳσιν· 36 ἕτεροι δὲ ἐμπαιγμῶν καὶ
διάταγμα τοῦ βασιλέως. 24 πίστει Μωϋσῆς μαστίγων πείραν ἔλαβον, ἔτι δὲ δεσμῶν καὶ
μέγας γενόμενος ἠρνήσατο λέγεσθαι υἱὸς φυλακῆς 37 ἐλιθάσθησαν, ἐπειράσθησαν,
θυγατρὸς Φαραῶ, 25 μᾶλλον ἐλόμενος ἐπίσθησαν, ἐν φόνῳ μαχαίρης ἀπέθανον,
συνκακουχεῖσθαι τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ ἢ περιήλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγείοις
πρόσκαιρον ἔχειν ἀμαρτίας ἀπόλασιν, δέρμασιν, ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι,
26 μείζονα πλοῦτον ἠγησάμενος τῶν κακουχούμενοι, 38 ὧν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ
Αἰγύπτου θησαυρῶν τὸν ὄνειδισμόν κόσμος, ἐπὶ ἐρημίαις πλανώμενοι καὶ
τοῦ Χριστοῦ, ἀπέβλεπεν γὰρ εἰς τὴν ὄρεσιν καὶ σηλαίοις καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς
μισθαποδοσίαν. 27 πίστει κατέλιπεν γῆς. 39 καὶ οὗτοι πάντες μαρτυρηθέντες
Αἴγυπτον, μὴ φοβηθεὶς τὸν θυμὸν τοῦ διὰ τῆς πίστεως οὐκ ἐκομίσαντο τὴν

ἐπαγγελίαν, 40 τοῦ θεοῦ περὶ ἡμῶν κρεῖττον τι προβλεψαμένου, ἵνα μὴ χωρὶς ἡμῶν τελειωθῶσιν.

12 Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς, τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον ἡμῖν νέφος μαρτύρων, ὄγκον ἀποθέμενοι πάντα καὶ τὴν εὐπερίστατον ἁμαρτίαν, δι' ὑπομονῆς τρέχωμεν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα, 2 ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν Ἰησοῦν, ὃς ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ χαρᾶς ὑπέμεινεν σταυρὸν αἰσχύνης καταφρονήσας, ἐν δεξιᾷ τε τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ κεκάθικεν. 3 ἀναλογίσασθε γὰρ τὸν τοιαύτην ὑπομεμενηκότα ὑπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν εἰς ἑαυτὸν ἀντιλογίαν, ἵνα μὴ κάμητε ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν ἐκλύομενοι. 4 Οὕτω μέχρις αἵματος ἀντικατέστητε πρὸς τὴν ἁμαρτίαν ἀνταγωνιζόμενοι, 5 καὶ ἐκλέγησθε τῆς παρακλήσεως, ἣτις ὑμῖν ὡς υἱοῖς διαλέγεται, υἱέ μου, μὴ ὀλιγῶρει παιδίας κυρίου, μηδὲ ἐκλύου ὑπ' αὐτοῦ ἐλεγχόμενος· 6 ὃν γὰρ ἀγαπᾷ κύριος παιδεύει, μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν ὃν παραδέχεται. 7 εἰς παιδίαν ὑπομένετε ὡς υἱοῖς ὑμῖν προσφέρεται ὁ θεός· τίς γὰρ υἱὸς ὃν οὐ παιδεύει πατήρ; 8 εἰ δὲ χωρὶς ἔστε παιδίας, ἧς μέτοχοι γεγόνασιν πάντες, ἄρα νόθοι καὶ οὐχ υἱοὶ ἔστε. 9 εἶτα τοὺς μὲν τῆς σαρκὸς ἡμῶν πατέρας εἶχομεν παιδευτὰς καὶ ἐνετρεπόμεθα· οὐ πολὺ μᾶλλον ὑποταγησόμεθα τῷ πατρὶ τῶν πνευμάτων καὶ ζήσομεν; 10 οἱ μὲν γὰρ πρὸς ὀλίγας ἡμέρας κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς ἐπαιδεύουν, ὁ δὲ ἐπὶ τὸ συμφέρον εἰς τὸ μεταλαβεῖν τῆς ἀγιότητος αὐτοῦ. 11 πᾶσα μὲν παιδία πρὸς μὲν τὸ παρὸν οὐ δοκεῖ

χαρᾶς εἶναι ἀλλὰ λύπης, ὕστερον δὲ καρπὸν εἰρηρικὸν τοῖς δι' αὐτῆς γεγυμνασμένοις ἀποδίδωσιν δικαιοσύνης. 12 Διὸ τὰς παρειμένας χεῖρας καὶ τὰ παραλελυμένα γόνατα ἀνορθώσατε, 13 καὶ τροχιάς ὀρθὰς ποιεῖτε τοῖς ποσὶν ὑμῶν, ἵνα μὴ τὸ χωλὸν ἐκτραπῆ, ἰαθῆ δὲ μᾶλλον. 14 εἰρήνην διώκετε μετὰ πάντων, καὶ τὸν ἀγιασμόν, οὗ χωρὶς οὐδεὶς ὄψεται τὸν κύριον, 15 ἐπισκοποῦντες μὴ τις ὑστερῶν ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ, μὴ τις ρίζα πικρίας ἄνω φύουσα ἐνοχλῆ καὶ διὰ ταύτης μιανθῶσιν οἱ πολλοί, 16 μὴ τις πόρνος ἢ βέβηλος ὡς Ἡσαῦ, ὃς ἀντὶ βρώσεως μιᾶς ἀπέδεδετο τὰ πρωτοτόκια ἑαυτοῦ. 17 ἴστε γὰρ ὅτι καὶ μετέπειτα θέλων κληρονομησαί τὴν εὐλογίαν ἀπεδοκιμάσθη, μετανοίας γὰρ τόπον οὐχ εὔρεν, καίπερ μετὰ δακρῶν ἐκζητήσας αὐτήν. 18 Οὐ γὰρ προσελήλυθατε ψηλαφωμένῳ καὶ κεκαυμένῳ πυρὶ καὶ γνόφῳ καὶ ζόφῳ καὶ θυέλλῃ 19 καὶ σάλπιγγοσ ἤχῳ καὶ φωνῇ ῥημάτων, ἧς οἱ ἀκούσαντες παρητήσαντο μὴ προστεθῆναι αὐτοῖς λόγον· 20 οὐκ ἔφερον γὰρ τὸ διαστελλόμενον, κἂν θηρίον θίγῃ τοῦ ὄρουσ, λιθοβοληθήσεται· 21 καί, οὕτω φοβερὸν ἦν τὸ φανταζόμενον, Μωϋσῆς εἶπεν· ἔκφοβός εἰμι καὶ ἔντρομος. 22 ἀλλὰ προσελήλυθατε Σιών ὄρει καὶ πόλει θεοῦ ζῶντος, Ἱερουσαλήμ ἐπουρανίῳ, καὶ μυριάσιν ἀγγέλων 23 πανηγύρει, καὶ ἐκκλησίᾳ πρωτοτόκων ἀπογεγραμμένων ἐν οὐρανοῖς, καὶ κριτῆ θεῷ πάντων, καὶ πνεύμασι δικαίων τετελειωμένων, 24 καὶ διαθήκης νέας μεσίτῃ Ἰησοῦ, καὶ αἵματι ῥαντισμοῦ κρεῖττον λαλοῦντι παρὰ τὸν

Ἄβελ. 25 βλέπετε μὴ παραιτήσηθε τὸν οὐ βρώμασιν, ἐν οἷς οὐκ ὠφελήθησαν οἱ λαλοῦντα· εἰ γὰρ ἐκεῖνοι οὐκ ἐξέφυγον περιπατοῦντες. 10 Ἔχομεν θυσιαστήριον ἐξ ἐπὶ γῆς παραιτησάμενοι τὸν χρηματίζοντα, οὐ φαγεῖν οὐκ ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ τῆ σκηνῆ πολὺ μᾶλλον ἡμεῖς οἱ τὸν ἀπ' οὐρανῶν λατρεύοντες. 11 ὧν γὰρ εἰσφέρεται ζῶων ἀποστρεφόμενοι. 26 οὗ ἡ φωνὴ τὴν τὸ αἷμα περὶ ἁμαρτίας εἰς τὰ ἅγια διὰ τοῦ γῆν ἐσάλυσεν τότε, νῦν δὲ ἐπήγγελται ἀρχιερέως, τούτων τὰ σώματα κατακαίεται λέγων, ἔτι ἅπαξ ἐγὼ σείσω οὐ μόνον τὴν ἔξω τῆς παρεμβολῆς. 12 διὸ καὶ Ἰησοῦς, ἵνα γῆν ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν. 27 τὸ δέ, ἀγίαση διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος τὸν λαόν, ἔξω ἔτι ἅπαξ δηλοῖ τὴν τῶν σαλευομένων τῆς πύλης ἔπαθεν. 13 τοίνυν ἐξερχόμεθα μετὰθεσιν ὡς πεπονημένων, ἵνα μείνη τὰ μὴ πρὸς αὐτὸν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, τὸν σαλευόμενα. 28 διὸ βασιλείαν ἀσάλευτον ὀνειδισμόν αὐτοῦ φέροντες. 14 οὐ γὰρ παραλαμβάνοντες ἔχωμεν χάριν, δι' ἧς ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν λατρεύωμεν εὐαρέστως τῷ θεῷ μετὰ μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν. 15 Δι' αὐτοῦ οὖν εὐλαβείας καὶ δέους. 29 καὶ γὰρ ὁ θεὸς ἀναφέρωμεν θυσίαν αἰνέσεως διαπαντὸς ἡμῶν πῦρ καταναλίσκον. τῷ θεῷ, τοῦτ' ἔστιν καρπὸν χειλέων ὁμολογούντων τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. 16 τῆς δὲ εὐποιΐας καὶ κοινωνίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε, τοιαύταις γὰρ θυσίαις εὐαρεστεῖται ὁ θεός. 17 Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπέικετε, αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν ὡς λόγον ἀποδώσοντες, ἵνα μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσιν καὶ μὴ στενάζοντες, ἀλυσιτελεῆς γὰρ ὑμῖν τοῦτο. 18 Προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν, πειθόμεθα γὰρ ὅτι καλὴν συνείδησιν ἔχομεν, ἐν πᾶσιν καλῶς θέλοντες ἀναστρέφεσθαι. 19 περισσοτέρως δὲ παρακαλῶ τοῦτο ποιῆσαι ἵνα τάχιον ἀποκατασταθῶ ὑμῖν. 20 Ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης, ὁ ἀναγαγὼν ἐκ νεκρῶν τὸν ποιμένα τῶν προβάτων τὸν μέγαν ἐν αἵματι διαθήκης αἰωνίου, τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν, (αἰθῆν g166) 21 καταρτίσαι ὑμᾶς ἐν παντὶ ἀγαθῷ εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ, ποιῶν ἐν ἡμῖν τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

13 Ἡ φιλαδελφία μενέτω. 2 τῆς φιλοξενίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε· διὰ ταύτης γὰρ ἔλαθόν τινες ξενίσαντες ἀγγέλους. 3 μιμνήσκεσθε τῶν δεσμίων ὡς συνδεδεμένοι, τῶν κακουχομένων ὡς καὶ αὐτοὶ ὄντες ἐν σώματι. 4 τίμιος ὁ γάμος ἐν πᾶσιν καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος, πόρνους γὰρ καὶ μοιχοὺς κρινεῖ ὁ θεός. 5 ἀφιλάργυρος ὁ τρόπος, ἀρκούμενοι τοῖς παροῦσιν· αὐτὸς γὰρ εἶρηκεν, οὐ μὴ σε ἄνω οὐδ' οὐ μὴ σε ἐγκαταλείπω, 6 ὥστε θαρροῦντας ἡμᾶς λέγειν, κύριος ἐμοὶ βοηθός, οὐ φοβηθήσομαι· τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος; 7 Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν, οἵτινες ἐλάλησαν ὑμῖν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ὧν ἀναθεωροῦντες τὴν ἔκβασιν τῆς ἀναστροφῆς μιμεῖσθε τὴν πίστιν. 8 Ἰησοῦς Χριστὸς ἐχθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτός, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. (αἰθῆ g165) 9 διδαχαῖς ποικίλαις καὶ ξέναις μὴ παραφέρεσθε· καλὸν γὰρ χάριτι βεβαιοῦσθαι τὴν καρδίαν,

(αἰῶν g165) 22 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἀνέχεσθε τοῦ λόγου τῆς παρακλήσεως, καὶ γὰρ διὰ βραχέων ἐπέστειλα ὑμῖν. 23 γινώσκετε τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν Τιμόθεον ἀπολελυμένον, μεθ' οὗ ἂν τάχιον ἔρχηται ὄψομαι ὑμᾶς. 24 ἀσπάσασθε πάντας τοὺς ἡγουμένους ὑμῶν καὶ πάντας τοὺς ἀγίους. ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀπὸ τῆς Ἰταλίας. 25 Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν.

Ἰακωβου

1 Ἰάκωβος θεοῦ καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ
δοῦλος ταῖς δώδεκα φυλαῖς ταῖς ἐν τῇ
διασπορᾷ χαίρειν. **2** Πᾶσαν χαρὰν ἠγήσασθε,
ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς περιπέσητε
ποικίλοις, **3** γινώσκοντες ὅτι τὸ δοκίμιον
ὕμων τῆς πίστεως κατεργάζεται ὑπομονήν.
4 ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέλειον ἐχέτω,
ἵνα ἦτε τέλειοι καὶ ὀλόκληροι, ἐν μηδενὶ
λειπόμενοι. **5** εἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται
σοφίας, αἰτείτω παρὰ τοῦ διδόντος θεοῦ
πᾶσιν ἀπλῶς καὶ μὴ ὀνειδίζοντας, καὶ
δοθήσεται αὐτῷ. **6** αἰτείτω δὲ ἐν πίστει,
μηδὲν διακρινόμενος· ὁ γὰρ διακρινόμενος
ἔοικεν κλύδωνι θαλάσσης ἀνεμιζομένῳ καὶ
ρίπιζομένῳ. **7** μὴ γὰρ οἰέσθω ὁ ἄνθρωπος
ἐκεῖνος ὅτι λήμψεται τι παρὰ τοῦ κυρίου, **8**
ἀνὴρ δίψυχος, ἀκατάστατος ἐν πάσαις ταῖς
ὁδοῖς αὐτοῦ. **9** Καυχάσθω δὲ ὁ ἀδελφὸς
ὁ ταπεινὸς ἐν τῷ ὕψει αὐτοῦ, **10** ὁ δὲ
πλούσιος ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ, ὅτι ὡς
ἄνθος χόρτου παρελεύσεται. **11** ἀνέτειλεν
γὰρ ὁ ἥλιος σὺν τῷ καύσωνι καὶ ἐξήρανε
τὸν χόρτον, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσεν
καὶ ἡ εὐπρέπεια τοῦ προσώπου αὐτοῦ
ἀπώλετο· οὕτως καὶ ὁ πλούσιος ἐν ταῖς
πορείαις αὐτοῦ μαρανθήσεται. **12** Μακάριος
ἀνὴρ ὃς ὑπομένει πειρασμόν, ὅτι δοκιμος
γενόμενος λήμψεται τὸν στέφανον τῆς
ζωῆς, ὃν ἐπηγγέλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.
13 μηδεὶς πειραζόμενος λεγέτω ὅτι ἀπὸ
θεοῦ πειράζομαι· ὁ γὰρ θεὸς ἀπείραστός
ἐστὶν κακῶν, πειράζει δὲ αὐτὸς οὐδένα.
14 ἕκαστος δὲ πειράζεται ὑπὸ τῆς ἰδίας
ἐπιθυμίας ἐξελκόμενος καὶ δελεαζόμενος

15 εἴτα ἡ ἐπιθυμία συλλαβοῦσα τίκτει
ἁμαρτίαν, ἡ δὲ ἁμαρτία ἀποτελεσθεῖσα
ἀποκύει θάνατον. **16** Μὴ πλανᾶσθε, ἀδελφοί
μου ἀγαπητοί. **17** πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν
δῶρημα τέλειον ἄνωθὲν ἐστὶν, καταβαῖνον
ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων, παρ' ᾧ οὐκ
ἐνὶ παραλλαγῇ ἢ τροπῆς ἀποσκίασμα. **18**
βουληθεὶς ἀπεκύησεν ἡμᾶς λόγῳ ἀληθείας,
εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχὴν τινα τῶν
αὐτοῦ κτισμάτων. **19** ἴστε, ἀδελφοί μου
ἀγαπητοί, ἔστω δὲ πᾶς ἄνθρωπος ταχὺς εἰς
τὸ ἀκοῦσαι, βραδὺς εἰς τὸ λαλήσαι, βραδὺς
εἰς ὀργήν· **20** ὀργὴ γὰρ ἀνδρὸς δικαιοσύνην
θεοῦ οὐκ ἐργάζεται. **21** διὸ ἀποθέμενοι
πᾶσαν ῥυπαρίαν καὶ περισσεῖαν κακίας
ἐν πραῦτητι δέξασθε τὸν ἔμφυτον λόγον
τὸν δυνάμενον σῶσαι τὰς ψυχὰς ὑμῶν. **22**
γίνεσθε δὲ ποιηταὶ λόγου καὶ μὴ μόνον
ἄκροαταὶ παραλογιζόμενοι ἑαυτοῦς. **23**
ὅτι εἴ τις ἀκροατῆς λόγου ἐστὶν καὶ οὐ
ποιητῆς, οὗτος ἔοικεν ἀνδρὶ κατανοοῦντι
τὸ πρόσωπον τῆς γενέσεως αὐτοῦ ἐν
ἐσόπτρῳ· **24** κατενόησεν γὰρ ἑαυτὸν καὶ
ἀπελήλυθεν καὶ εὐθέως ἐπελάθετο ὁποῖος
ἦν. **25** ὁ δὲ παρακύψας εἰς νόμον τέλειον
τὸν τῆς ἐλευθερίας καὶ παραμείνας, οὐκ
ἄκροατῆς ἐπιλησμονῆς γενόμενος ἀλλὰ
ποιητῆς ἔργου, οὗτος μακάριος ἐν τῇ
ποιήσει αὐτοῦ ἔσται. **26** εἴ τις δοκεῖ
θρησκὸς εἶναι, μὴ χαλιναγωγῶν γλῶσσαν
αὐτοῦ ἀλλὰ ἀπατῶν καρδίαν αὐτοῦ, τούτου
μάταιος ἢ θρησκία. **27** θρησκία καθαρὰ καὶ
ἀμίαντος παρὰ θεῷ καὶ πατρὶ αὕτη ἐστίν,
ἐπισκέπτεσθαι ὀρφανούς καὶ χήρας ἐν τῇ
θλίψει αὐτῶν, ἄσπιλον ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ
τοῦ κόσμου.

2 Ἀδελφοί μου, μὴ ἐν προσωπολημψίαις ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπάρχωσιν καὶ ἔχετε τὴν πίστιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ λειπόμενοι τῆς ἐφημέρου τροφῆς, **16** εἶπη Χριστοῦ τῆς δόξης. **2** ἂν γὰρ εἰσέλθῃ εἰς δέ τις αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν, ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, συναγωγὴν ὑμῶν ἀνὴρ χρυσοδακτύλιος θερμαίνεσθε καὶ χορτάζεσθε, μὴ δῶτε δὲ ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ, εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὸς αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια τοῦ σώματος, τί τὸ ἐν ῥυπαρᾷ ἐσθῆτι, **3** καὶ ἐπιβλέψῃτε ἐπὶ ὄφελος; **17** οὕτως καὶ ἡ πίστις, ἂν μὴ ἔχη τὸν φοροῦντα τὴν ἐσθῆτα τὴν λαμπρὰν ἔργα, νεκρά ἐστὶν καθ' ἑαυτήν. **18** ἀλλ' καὶ εἶπητε, σὺ κάθου ὧδε καλῶς, καὶ τῷ ἐρεῖ τις, σὺ πίστιν ἔχεις κἀγὼ ἔργα ἔχω. πτωχῷ εἶπητε, σὺ στήθι ἐκεῖ ἢ κάθου ὑπὸ τὸ δεῖξόν μοι τὴν πίστιν σου χωρὶς τῶν ἔργων, ὑποπόδιόν μου, **4** οὐ διεκρίθητε ἐν ἑαυτοῖς κἀγὼ σοὶ δεῖξω ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν καὶ ἐγένεσθε κριταὶ διαλογισμῶν πονηρῶν; πίστιν. **19** σὺ πιστεύεις ὅτι εἷς ἐστὶν ὁ θεός; **5** Ἀκούσατε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. οὐχ ὁ καλῶς ποιεῖς καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουσιν θεὸς ἐξελέξατο τοὺς πτωχοὺς τῷ κόσμῳ καὶ φρίσσουσιν. **20** θέλεις δὲ γνῶναι, ὃ πλουσίους ἐν πίστει καὶ κληρονόμους τῆς ἄνθρωπε κενέ, ὅτι ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων βασιλείας ἧς ἐπηγγέλατο τοῖς ἀγαπῶσιν ἀργή ἐστὶν; **21** Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν οὐκ αὐτόν; **6** ὑμεῖς δὲ ἠτιμάσατε τὸν πτωχόν. ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἀνενέγκας Ἰσαὰκ τὸν οὐχ οἱ πλούσιοι καταδυναστεύουσιν ὑμᾶς, υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον; **22** βλέπεις καὶ αὐτοὶ ἔλκουσιν ὑμᾶς εἰς κριτήρια; ὅτι ἡ πίστις συνήργει τοῖς ἔργοις αὐτοῦ καὶ **7** οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσιν τὸ καλὸν ἐκ τῶν ἔργων ἢ πίστις ἐτελειώθη, **23** καὶ ὄνομα τὸ ἐπικληθὲν ἐφ' ὑμᾶς; **8** εἰ μέντοι ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἢ λέγουσα· ἐπίστευσεν νόμον τελεῖτε βασιλικὸν κατὰ τὴν γραφήν, δὲ Ἀβραὰμ τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν, δικαιοσύνην, καὶ φίλος θεοῦ ἐκλήθη. **24** καλῶς ποιεῖτε· **9** εἰ δὲ προσωπολημπεῖτε, ὁρᾶτε ὅτι ἐξ ἔργων δικαιούται ἄνθρωπος ἀμαρτίαν ἐργάζεσθε, ἐλεγχόμενοι ὑπὸ τοῦ καὶ οὐκ ἐκ πίστεως μόνον. **25** ὁμοίως δὲ καὶ νόμου ὡς παραβάται. **10** ὅστις γὰρ ὅλον Ἐραβὴ ἢ πόρνη οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, τὸν νόμον τηρήσῃ, πταίσῃ δὲ ἐν ἐνί, ὑποδεξαμένη τοὺς ἀγγέλους καὶ ἐτέρᾳ ὁδῷ γέγονεν πάντων ἔνοχος. **11** ὁ γὰρ εἰπὼν, μὴ ἐκβαλοῦσα; **26** ὡς περὶ γὰρ τὸ σῶμα χωρὶς μοιχεύσης, εἶπεν καί, μὴ φονεύσης· εἰ δὲ οὐ πνεύματος νεκρὸν ἐστὶν, οὕτως καὶ ἡ πίστις μοιχεύεις, φονεύεις δέ, γέγονας παραβάτης χωρὶς ἔργων νεκρά ἐστὶν. νόμου. **12** οὕτως λαλεῖτε καὶ οὕτως **3** Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, ἀδελφοί μου, εἰδότες ὅτι μείζον κρίμα λημψόμεθα. **2** πολλὰ γὰρ πταίομεν ἅπαντες, εἴ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει, οὗτος τέλειος ἀνὴρ, δυνατὸς χαλιναγωγῆσαι καὶ ὅλον τὸ σῶμα. **3** εἰ δὲ τῶν ἵππων τοὺς χαλινοὺς εἰς τὰ στόματα βάλλομεν εἰς τὸ

πειθεσθαι αὐτοὺς ἡμῖν, καὶ ὄλον τὸ σῶμα ζῆλος καὶ ἐριθεία, ἐκεῖ ἀκαταστασία καὶ αὐτῶν μετάγομεν. 4 ἰδοὺ καὶ τὰ πλοῖα, πᾶν φαῦλον πρᾶγμα. 17 ἡ δὲ ἄνωθεν σοφία τηλικαῦτα ὄντα καὶ ὑπὸ ἀνέμων σκληρῶν πρῶτων μὲν ἀγνή ἐστίν, ἔπειτα εἰρηνική, ἐλαυνόμενα, μετάγεται ὑπὸ ἐλαχίστου ἐπιεικῆς, εὐπειθῆς, μεστή ἐλέους καὶ πηδαλίου ὅπου ἡ ὄρμη τοῦ εὐθύνοντος καρπῶν ἀγαθῶν, ἀδιάκριτος, ἀνυπόκριτος βούλεται· 5 οὕτως καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν 18 καρπὸς δὲ δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ σπειρεται τοῖς ποιοῦσιν εἰρήνην.

ἡλικὸν πῦρ ἡλικὴν ὕλην ἀνάπτει· 6 4 Πόθεν πόλεμοι καὶ πόθεν μάχαι ἐν ὑμῖν; ἡ γλῶσσα πῦρ, ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας, οὐκ ἐντεῦθεν, ἐκ τῶν ἡδονῶν ὑμῶν τῶν στρατευομένων ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν; 2 ἡ γλῶσσα καθίσταται ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν, ἡ σπιλοῦσα ὄλον τὸ σῶμα καὶ ἐπιθυμεῖτε, καὶ οὐκ ἔχετε φονεύετε καὶ φλογίζουσα τὸν τροχὸν τῆς γενέσεως καὶ ζηλοῦτε, καὶ οὐ δύνασθε ἐπιτυχεῖν μάχεσθε καὶ φλογιζομένη ὑπὸ τῆς γεέννης. (Geenna g1067) καὶ πολεμεῖτε. καὶ οὐκ ἔχετε διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς· 3 αἰτεῖτε καὶ οὐ λαμβάνετε, διότι κακῶς αἰτεῖσθε, ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς ὑμῶν δαπανήσητε. 4 μοιχαλίδες, οὐκ οἴδατε ὅτι ἡ φιλία τοῦ κόσμου ἔχθρα ἐστὶν τῷ θεῷ; ὅς ἐὰν οὖν βουλευθῆ φίλος εἶναι τοῦ κόσμου, ἐχθρὸς τοῦ θεοῦ καθίσταται. 5 ἢ δοκεῖτε ὅτι κενῶς ἡ γραφή λέγει, πρὸς φθόνον ἐπιποθεῖ τὸ πνεῦμα ὃ κατώκισεν ἐν ἡμῖν; 6 μείζονα δὲ δίδωσιν χάριν· διὸ λέγει, ὁ θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν. 7 ὑποτάγητε οὖν τῷ θεῷ· ἀντίστητε δὲ τῷ διαβόλῳ, καὶ φεύξεται ἀφ' ὑμῶν· 8 ἐγγίσατε τῷ θεῷ, καὶ ἐγγιεῖ ὑμῖν. καθαρίσατε χεῖρας, ἀμαρτωλοί, καὶ ἀγνίστατε καρδίας, δίψυχοι. 9 ταλαιπωρήσατε καὶ πενήθησατε, κλαύσατε· ὁ γέλως ὑμῶν εἰς πένθος μετατραπήτω καὶ ἡ χαρὰ εἰς κατήφειαν. 10 ταπεινώθητε ἐνώπιον κυρίου, καὶ ὑψώσει ὑμᾶς. 11 Μὴ καταλαλεῖτε ἀλλήλων, ἀδελφοί· ὁ καταλαλῶν ἀδελφοῦ ἢ κρίνων τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καταλαλεῖ νόμου καὶ κρίνει νόμον· εἰ δὲ νόμον κρίνεις, οὐκ εἶ ποιητῆς

νόμου ἀλλὰ κριτής. 12 εἷς ἐστὶν ὁ αὐτῶ ἕως λάβῃ πρόϊμον καὶ ὄψιμον. 8 νομοθέτης καὶ κριτής, ὁ δυνάμενος σῶσαι μακροθυμήσατε καὶ ὑμεῖς, στηρίζατε τὰς καὶ ἀπολέσαι· σὺ δὲ τίς εἶ, ὁ κρίνων καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ παρουσία τοῦ κυρίου τὸν πλησίον; 13 Ἄγε νῦν οἱ λέγοντες, ἤγγικεν. 9 μὴ στενάζετε κατ' ἀλλήλων, σήμερον ἢ αὔριον πορευσόμεθα εἰς τήνδε ἀδελφοί, ἵνα μὴ κριθῆτε· ἰδοὺ ὁ κριτὴς τὴν πόλιν καὶ ποιήσομεν ἐκεῖ ἐνιαυτὸν καὶ πρὸ τῶν θυρῶν ἔστηκεν. 10 ὑπόδειγμα ἐμπορευσόμεθα καὶ κερδήσομεν· 14 οἵτινες λάβετε, ἀδελφοί, τῆς κακοπαθείας καὶ τῆς οὐκ ἐπίστασθε τὸ τῆς αὔριον ποία γὰρ ἡ μακροθυμίας τοὺς προφήτας, οἱ ἐλάλησαν ζωὴ ὑμῶν. ἀτμὶς γὰρ ἐστε ἢ πρὸς ὀλίγον ἐν τῷ ὀνόματι κυρίου. 11 ἰδοὺ μακαρίζομεν φαινομένην, ἔπειτα καὶ ἀφανιζομένην· 15 ἀντὶ τοὺς ὑπομείναντας· τὴν ὑπομονὴν Ἰωβ τοῦ λέγειν ὑμᾶς· ἐὰν ὁ κύριος θελήσῃ, καὶ ἠκούσατε, καὶ τὸ τέλος κυρίου εἶδετε, ζήσομεν καὶ ποιήσομεν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο. 16 ὅτι πολὺσπλαγχνός ἐστὶν ὁ κύριος καὶ νῦν δὲ καυχᾶσθε ἐν ταῖς ἀλαζονίαις ὑμῶν οἰκτίρμων. 12 Πρὸ πάντων δέ, ἀδελφοί πᾶσα καύχησις τοιαύτη πονηρὰ ἐστίν. 17 μου, μὴ ὀμνύετε, μήτε τὸν οὐρανὸν μήτε εἰδοῖτι οὖν καλὸν ποιεῖν καὶ μὴ ποιοῦντι, τὴν γῆν μήτε ἄλλον τινα ὄρκον· ἦτω δὲ ἀμαρτία αὐτῶ ἐστίν. ὑμῶν τὸ ναὶ ναὶ καὶ τὸ οὐ οὐ, ἵνα μὴ

5 Ἄγε νῦν οἱ πλούσιοι, κλαύσατε ὀλολύζοντες ἐπὶ ταῖς τάλαιπωρίαις ὑμῶν ταῖς ἐπερχομέναις. 2 ὁ πλοῦτος ὑμῶν σέσηπεν καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν σητόβρωτα γέγονεν, 3 ὁ χρυσὸς ὑμῶν καὶ ὁ ἄργυρος κατίωται, καὶ ὁ ἰὸς αὐτῶν εἰς μαρτύριον ὑμῖν ἔσται καὶ φάγεται τὰς σάρκας ὑμῶν ὡς πῦρ· ἐθησαυρίσατε ἐν ἐσχάταις ἡμέραις. 4 ἰδοὺ ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν τῶν ἀμησάντων τὰς χώρας ὑμῶν ὁ ἀφυστερημένος ἀφ' ὑμῶν κράζει, καὶ αἱ βοαὶ τῶν θερισάντων εἰς τὰ ὦτα κυρίου σαβαὼθ εἰσελήλυθαν. 5 ἐτροφήσατε ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐσπαταλήσατε, ἐθρέψατε τὰς καρδίας ὑμῶν ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς. 6 κατεδικάσατε, ἐφονεύσατε τὸν δίκαιον. οὐκ ἀντιτάσσεται ὑμῖν. 7 Μακροθυμήσατε οὖν, ἀδελφοί, ἕως τῆς παρουσίας τοῦ κυρίου. ἰδοὺ ὁ γεωργὸς ἐκδέχεται τὸν τίμιον καρπὸν τῆς γῆς, μακροθυμῶν ἐπ'

ὑπὸ κρίσιν πέσητε. 13 Κακοπαθεῖ τις ἐν ὑμῖν; προσευχέσθω εὐθυμεῖ τις; ψαλλέτω. 14 ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν; προσκαλεσάσθω τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας, καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ' αὐτὸν ἀλείψαντες ἐλαίῳ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου· 15 καὶ ἡ εὐχὴ τῆς πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα, καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ κύριος· κἂν ἀμαρτίας ἦ πεποικῶς, ἀφεθήσεται αὐτῶ. 16 ἐξομολογεῖσθε οὖν ἀλλήλοις τὰς ἀμαρτίας καὶ εὐχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων, ὅπως ἰαθῆτε. πολὺ ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνεργουμένη. 17 Ἡλείας ἄνθρωπος ἦν ὁμοιοπαθὴς ἡμῖν, καὶ προσευχῆ προσηύξατο τοῦ μὴ βρέξαι, καὶ οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς γῆς ἐνιαυτοὺς τρεῖς καὶ μῆνας ἕξ· 18 καὶ πάλιν προσηύξατο, καὶ ὁ οὐρανὸς ἔδωκεν ὑετὸν καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησεν τὸν καρπὸν αὐτῆς. 19 Ἀδελφοί μου, ἐάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῆ ἀπὸ τῆς ἀληθείας καὶ ἐπιστρέψῃ τις αὐτόν, 20 γινωσκέτω ὅτι ὁ

ἐπιστρέψας ἁμαρτωλὸν ἐκ πλάνης ὁδοῦ
αὐτοῦ σώσει ψυχὴν αὐτοῦ ἐκ θανάτου καὶ
καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν.

Πετρου Α΄

1 Πέτρος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκλεκτοῖς παρεπιδήμοις διασπορᾶς Πόντου, Γαλατίας, Καππαδοκίας, Ἀσίας, καὶ Βιθυνίας, **2** κατὰ πρόγνωσιν θεοῦ πατρός, ἐν ἁγιασμῷ πνεύματος, εἰς ὑπακοὴν καὶ ῥαντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χριστοῦ χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθεῖη. **3** Εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ κατὰ τὸ πολὺ αὐτοῦ ἔλεος ἀναγεννήσας ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζῶσαν δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ νεκρῶν, **4** εἰς κληρονομίαν ἄφθαρτον καὶ ἀμίαντον καὶ ἀμάραντον, τετηρημένην ἐν οὐρανοῖς εἰς ὑμᾶς **5** τοὺς ἐν δυνάμει θεοῦ φρουρουμένους διὰ πίστεως εἰς σωτηρίαν ἐτοίμην ἀποκαλυφθῆναι ἐν καιρῷ ἐσχάτῳ. **6** ἐν ᾧ ἀγαλλιᾶσθε, ὀλίγον ἄρτι εἰ δέον λυπηθέντες ἐν ποικίλοις πειρασμοῖς, **7** ἵνα τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως πολυτιμότερον χρυσοῦ τοῦ ἀπολλυμένου, διὰ πυρὸς δὲ δοκιμαζομένου, εὗρεθῆ εἰς ἔπαινον καὶ δόξαν καὶ τιμὴν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ. **8** ὃν οὐκ ἰδόντες ἀγαπάτε, εἰς ὃν ἄρτι μὴ ὀρώντες πιστεύοντες δὲ ἀγαλλιᾶσθε χαρᾷ ἀνεκκαλήτῳ καὶ δεδοξασμένῃ, **9** κομιζόμενοι τὸ τέλος τῆς πίστεως ὑμῶν σωτηρίαν ψυχῶν. **10** περὶ ἧς σωτηρίας ἐξεζήτησαν καὶ ἐξηράννησαν προφῆται οἱ περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς χάριτος προφητεύσαντες, **11** ἔραυνῶντες εἰς τίνα ἢ ποῖον καιρὸν ἐδήλου τὸ ἐν αὐτοῖς πνεῦμα Χριστοῦ προμαρτυρόμενον τὰ εἰς Χριστὸν παθήματα καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας **12** οἷς ἀπεκαλύφθη ὅτι οὐχ ἑαυτοῖς ὑμῖν δὲ

διηκόνουν αὐτά, ἃ νῦν ἀνηγγέλη ὑμῖν διὰ τῶν εὐαγγελισαμένων ὑμᾶς ἐν πνεύματι ἁγίῳ ἀποσταλῆντι ἀπ' οὐρανοῦ, εἰς ἃ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι παρακύψαι. **13** Διὸ ἀναζωσάμενοι τὰς ὀσφύας τῆς διανοίας ὑμῶν, νήφοντες, τελείως ἐλπίσατε ἐπὶ τὴν φερομένην ὑμῖν χάριν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ. **14** ὡς τέκνα ὑπακοῆς, μὴ συσχηματιζόμενοι ταῖς πρότερον ἐν τῇ ἀγνοίᾳ ὑμῶν ἐπιθυμίαις, **15** ἀλλὰ κατὰ τὸν καλέσαντα ὑμᾶς ἅγιον καὶ αὐτοὶ ἅγιοι ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ γενήθητε, **16** διότι γέγραπται ἅγιοι ἔσεσθε, διότι ἐγὼ ἅγιος. **17** καὶ εἰ πατέρα ἐπικαλεῖσθε τὸν ἀπροσωπολήπτως κρίνοντα κατὰ τὸ ἐκάστου ἔργον, ἐν φόβῳ τὸν τῆς παροικίας ὑμῶν χρόνον ἀναστράφητε, **18** εἰδότες ὅτι οὐ φθαρτοῖς, ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ ἐλυτρώθητε ἐκ τῆς ματαίας ὑμῶν ἀναστροφῆς πατροπαραδότου, **19** ἀλλὰ τιμίῳ αἵματι ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου καὶ ἀσπίλου Χριστοῦ, **20** προεγνωσμένου μὲν πρὸ καταβολῆς κόσμου, φανερωθέντος δὲ ἐπ' ἐσχάτου τῶν χρόνων δι' ὑμᾶς **21** τοὺς δι' αὐτοῦ πιστοὺς εἰς θεὸν τὸν ἐγείραντα αὐτὸν ἐκ νεκρῶν καὶ δόξαν αὐτῷ δόντα, ὥστε τὴν πίστιν ὑμῶν καὶ ἐλπίδα εἶναι εἰς θεόν. **22** Τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἡγνικότες ἐν τῇ ὑπακοῇ τῆς ἀληθείας εἰς φιλαδελφίαν ἀνυπόκριτον, ἐκ καρδίας ἀλλήλους ἀγαπήσατε ἐκτενῶς, **23** ἀναγεννημένοι οὐκ ἐκ σπορᾶς φθαρτῆς ἀλλὰ ἀφθάρτου, διὰ λόγου ζῶντος θεοῦ καὶ μένοντος (αἰὼν g165) **24** διότι πᾶσα σὰρξ ὡς χόρτος, καὶ πᾶσα δόξα αὐτῆς ὡς ἄνθος χόρτου· ἐξηράνθη ὁ χόρτος, καὶ τὸ ἄνθος

ἐξέπεσεν· 25 τὸ δὲ ῥῆμα κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα. τοῦτο δὲ ἐστὶν τὸ ῥῆμα τὸ εὐαγγελισθὲν εἰς ὑμᾶς. (aiōn g165)

2 Ἀποθέμενοι οὖν πᾶσαν κακίαν καὶ πάντα δόλον καὶ ὑποκρίσεις καὶ φθόνους καὶ πάσας καταλαλιάς, 2 ὡς ἀρτιγέννητα βρέφη τὸ λογικὸν ἄδολον γάλα ἐπιποθήσατε, ἵνα ἐν αὐτῷ αὐξηθῆτε εἰς σωτηρίαν, 3 εἰ ἐγεύσασθε ὅτι χρηστὸς ὁ κύριος. 4 πρὸς ὃν προσερχόμενοι, λίθον ζῶντα, ὑπὸ ἀνθρώπων μὲν ἀποδοκιμασμένον παρὰ δὲ θεῶ ἐκλεκτὸν ἔντιμον, 5 καὶ αὐτοὶ ὡς λίθοι ζῶντες οἰκοδομεῖσθε οἶκος πνευματικὸς εἰς ἱεράτευμα ἅγιον, ἀνενέγκαι πνευματικὰς θυσίας εὐπροσδέκτους θεῶ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. 6 διότι περιέχει ἐν γραφῇ, ἰδοὺ τίθημι ἐν Σιών λίθον ἀκρογωνιαίον ἐκλεκτὸν ἔντιμον, καὶ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ μὴ καταισχυνηθῆ. 7 ὑμῖν οὖν ἡ τιμὴ τοῖς πιστεύουσιν· ἀπιστοῦσιν δὲ λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας καὶ λίθος προσκόμματος καὶ πέτρα σκανδάλου, 8 οἱ προσκόπτουσιν τῷ λόγῳ ἀπειθοῦντες, εἰς ὃ καὶ ἐτέθησαν. 9 ὑμεῖς δὲ γένος ἐκλεκτόν, βασιλεῖον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον, λαὸς εἰς περιποίησιν, ὅπως τὰς ἀρετὰς ἐξαγγείλητε τοῦ ἐκ σκότους ὑμᾶς καλέσαντος εἰς τὸ θαυμαστὸν αὐτοῦ φῶς· 10 οἱ ποτε οὐ λαὸς νῦν δὲ λαὸς θεοῦ, οἱ οὐκ ἠλεημένοι νῦν δὲ ἐλεηθέντες. 11 Ἀγαπητοί, παρακαλῶ ὡς παροίκους καὶ παρεπιδήμους ἀπέχεσθαι τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν, αἵτινες στρατεύονται κατὰ τῆς ψυχῆς, 12 τὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν ἐν

τοῖς ἔθνεσιν ἔχοντες καλήν, ἵνα ἐν ᾧ καταλαλοῦσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, ἐκ τῶν καλῶν ἔργων ἐποπτεύοντες δοξάσωσιν τὸν θεὸν ἐν ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς. 13 Ὑποτάγητε πάσῃ ἀνθρωπίνῃ κτίσει διὰ τὸν κύριον, εἴτε βασιλεῖ ὡς υπερέχοντι, 14 εἴτε ἡγεμόσιν ὡς δι' αὐτοῦ πεμπομένοις εἰς ἐκδίκησιν κακοποιῶν, ἔπαινον δὲ ἀγαθοποιῶν· 15 ὅτι οὕτως ἐστὶν τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, ἀγαθοποιῶντας φιμοῦν τὴν τῶν ἀφρόνων ἀνθρώπων ἀγνωσίαν· 16 ὡς ἐλεύθεροι, καὶ μὴ ὡς ἐπικάλυμμα ἔχοντες τῆς κακίας τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλ' ὡς θεοῦ δοῦλοι. 17 πάντας τιμήσατε, τὴν ἀδελφότητα ἀγαπᾶτε, τὸν θεὸν φοβεῖσθε, τὸν βασιλέα τιμᾶτε. 18 Οἱ οἰκέται ὑποτασσόμενοι ἐν παντὶ φόβῳ τοῖς δεσπόταις, οὐ μόνον τοῖς ἀγαθοῖς καὶ ἐπεικέσιν ἀλλὰ καὶ τοῖς σκολιοῖς. 19 τοῦτο γὰρ χάρις εἰ διὰ συνειδήσιν θεοῦ ὑποφέρει τις λύπας πάσῃων ἀδίκως. 20 ποῖον γὰρ κλέος εἰ ἁμαρτάνοντες καὶ κολαφιζόμενοι ὑπομενεῖτε; ἀλλ' εἰ ἀγαθοποιῶντες καὶ πάσχοντες ὑπομενεῖτε, τοῦτο χάρις παρὰ θεῶ. 21 εἰς τοῦτο γὰρ ἐκλήθητε, ὅτι καὶ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ὑμῶν, ὑμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμὸν ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς ἴχνεσιν αὐτοῦ· 22 ὃς ἁμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν οὐδὲ εὐρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ· 23 ὃς λοιδορούμενος οὐκ ἀντελοιδόρει, πάσῃων οὐκ ἠπείλει, παρεδίδου δὲ τῷ κρίνοντι δικαίως· 24 ὃς τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ἀνήνεγκεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον, ἵνα ταῖς ἁμαρτίαις ἀπογενόμενοι τῇ δικαιοσύνῃ ζήσωμεν· οὗ τῷ μῶλωπι ἰάθητε. 25 ἦτε γὰρ ὡς πρόβατα πλανώμενοι, ἀλλ' ἐπεστράφητε

νῦν ἐπὶ τὸν ποιμένα καὶ ἐπίσκοπον τῶν ψυχῶν ὑμῶν.

3 Ὅμοίως γυναῖκες ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα καὶ εἴ τινες ἀπειθοῦσιν τῷ λόγῳ διὰ τῆς τῶν γυναικῶν ἀναστροφῆς ἄνευ λόγου κερδηθῆσονται **2** ἐποπτεύσαντες τὴν ἐν φόβῳ ἀγνὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν. **3** ὣν ἔστω οὐχ ὁ ἕξωθεν ἐμπλοκῆς τριχῶν καὶ περιθέσεως χρυσίων ἢ ἐνδύσεως ἱματίων κόσμος, **4** ἀλλ' ὁ κρυπτός τῆς καρδίας ἄνθρωπος ἐν τῷ ἀφάρτῳ τοῦ πραέως καὶ ἡσυχίου πνεύματος, ὃ ἐστὶν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ πολυτελής. **5** οὕτως γάρ ποτε καὶ αἱ ἅγαι γυναῖκες αἱ ἐλπίζουσαι εἰς θεὸν ἐκόσμουν ἑαυτάς, ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, **6** ὡς Σάρρα ὑπήκουσεν τῷ Ἀβραάμ, κύριον αὐτὸν καλοῦσα ἧς ἐγενήθητε τέκνα ἀγαθοποιοῦσαι καὶ μὴ φοβούμεναι μηδεμίαν πτόησιν. **7** οἱ ἄνδρες ὁμοίως συνοικοῦντες κατὰ γνῶσιν, ὡς ἀσθενεστέρω σκεύει τῷ γυναικείῳ ἀπονέμοντες τιμὴν, ὡς καὶ συνκληρονόμοις χάριτος ζωῆς, εἰς τὸ μὴ ἐνκόπτεσθαι τὰς προσευχὰς ὑμῶν. **8** Τὸ δὲ τέλος πάντες ὁμόφρονες, συμπαθεῖς, φιλάδελφοι, εὐσπλαγχοι, ταπεινόφρονες, **9** μὴ ἀποδιδόντες κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἢ λοιδορίαν ἀντὶ λοιδορίας, τὸναντίον δὲ εὐλογοῦντες, ὅτι εἰς τοῦτο ἐκλήθητε ἵνα εὐλογίαν κληρονομήσητε. **10** ὁ γὰρ θέλων ζωὴν ἀγαπᾶν καὶ ἰδεῖν ἡμέρας ἀγαθὰς παυσάτω τὴν γλῶσσαν ἀπὸ κακοῦ καὶ χεῖλη τοῦ μὴ λαλῆσαι δόλον, **11** ἐκκλινάτω ἀπὸ κακοῦ καὶ ποιησάτω ἀγαθόν, ζητησάτω εἰρήνην καὶ διωξάτω αὐτήν, **12** ὅτι ὁ ὀφθαλμοὶ κυρίου ἐπὶ δικαίους καὶ ὧτα εἰς τὸ

αὐτοῦ εἰς δέησιν αὐτῶν, πρόσωπον δὲ κυρίου ἐπὶ ποιῶντας κακά. **13** Καὶ τίς ὁ κακῶσων ὑμᾶς ἐὰν τοῦ ἀγαθοῦ ζηλωταὶ γένησθε; **14** ἀλλ' εἰ καὶ πάσχοιτε διὰ δικαιοσύνην, μακάριοι. τὸν δὲ φόβον αὐτῶν μὴ φοβηθῆτε μηδὲ ταραχθῆτε, **15** κύριον δὲ τὸν Χριστὸν ἀγιάσατε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἕτοιμοι ἀεὶ πρὸς ἀπολογίαν παντὶ τῷ αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον περὶ τῆς ἐν ὑμῖν ἐλπίδος, ἀλλὰ μετὰ πραύτητος καὶ φόβου, **16** συνείδησιν ἔχοντες ἀγαθὴν, ἵνα ἐν ᾧ καταλαλεῖσθε καταισχυρθῶσιν οἱ ἐπηρεάζοντες ὑμῶν τὴν ἀγαθὴν ἐν Χριστῷ ἀναστροφὴν. **17** κρεῖττον γὰρ ἀγαθοποιοῦντας, εἰ θέλοι τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, πάσχειν ἢ κακοποιοῦντας. **18** ὅτι καὶ Χριστὸς ἅπαξ περὶ ἁμαρτιῶν ἀπέθανεν, δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων, ἵνα ὑμᾶς προσαγάγῃ τῷ θεῷ, θανατωθεὶς μὲν σαρκὶ ζωοποιηθεὶς δὲ πνεύματι. **19** ἐν ᾧ καὶ τοῖς ἐν φυλακῇ πνεύμασιν πορευθεὶς ἐκήρυξεν, **20** ἀπειθήσασίν ποτε ὅτε ἀπεξεδέχετο ἡ τοῦ θεοῦ μακροθυμία ἐν ἡμέραις Νῶε κατασκευαζομένης κιβωτοῦ, εἰς ἣν ὀλίγοι, τοῦτ' ἔστιν ὀκτῶ ψυχαί, διεσώθησαν δι' ὕδατος. **21** ὁ καὶ ὑμᾶς ἀντίτυπον νῦν σῶζει βάπτισμα, οὐ σαρκὸς ἀπόθεσις ῥύπου ἀλλὰ συνειδήσεως ἀγαθῆς ἐπερώτημα εἰς θεόν, δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, **22** ὅς ἐστιν ἐν δεξιᾷ θεοῦ, πορευθεὶς εἰς οὐρανόν, ὑποταγέντων αὐτῷ ἀγγέλων καὶ ἐξουσιῶν καὶ δυνάμεων.

4 Χριστοῦ οὖν παθόντος σαρκὶ καὶ ὑμεῖς τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ὀπλίσασθε, ὅτι ὁ παθὼν σαρκὶ πέπαυται ἁμαρτίας, **2**

ἀλλὰ θελήματι θεοῦ τὸν ἐπίλοιπον ὡς φονεὺς ἢ κλέπτης ἢ κακοποιὸς ἢ ὡς ἐν σαρκὶ βιώσαι χρόνον. 3 ἄρκετὸς ἀλλοτριεπίσκοπος 16 εἰ δὲ ὡς Χριστιανός, γὰρ ὁ παρεληλυθὼς χρόνος τὸ μὴ αἰσχυνέσθω, δοξαζέτω δὲ τὸν θεὸν βούλημα τῶν ἐθνῶν κατειργάσθαι, ἐν τῷ ὀνόματι τούτῳ. 17 ὅτι καιρὸς τοῦ πεπορευμένους ἐν ἀσελγείαις, ἐπιθυμίαις, ἄρξασθαι τὸ κρίμα ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ οἰνοφλυγίαις, κώμοις, πότοις, καὶ ἀθεμίτοις εἰ δὲ πρῶτον ἀφ' ἡμῶν, τί τὸ τέλος τῶν εἰδωλολατρίαις. 4 ἐν ᾧ ξενίζονται μὴ ἀπειθούντων τῷ τοῦ θεοῦ εὐαγγελίῳ; 18 συντρεχόντων ὑμῶν εἰς τὴν αὐτὴν τῆς καὶ εἰ ὁ δίκαιος μόλις σφύζεται, ὁ ἀσεβῆς ἀσωτίας ἀνάχυσιν, βλασφημοῦντες 5 οἱ καὶ ἁμαρτωλὸς ποῦ φανεῖται; 19 ὥστε καὶ ἀποδώσουσιν λόγον τῷ ἐτοίμως ἔχοντι οἱ πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς. 6 εἰς τοῦτο πιστῷ κτίστη παρατιθέσθωσαν τὰς ψυχὰς γὰρ καὶ νεκροῖς εὐηγγελίσθη ἵνα κριθῶσι αὐτῶν ἐν ἀγαθοποιίᾳ.

μὲν κατὰ ἀνθρώπους σαρκὶ ζῶσι δὲ κατὰ θεὸν πνεύματι. 7 Πάντων δὲ τὸ τέλος ἡγγικεν. σωφρονήσατε οὖν καὶ νήψατε εἰς προσευχάς· 8 πρὸ πάντων τὴν εἰς ἑαυτοὺς ἀγάπην ἐκτενῆ ἔχοντες, ὅτι ἀγάπη καλύπτει πλῆθος ἁμαρτιῶν· 9 φιλόξενοι εἰς ἀλλήλους ἄνευ γογγυσμοῦ· 10 ἕκαστος καθὼς ἔλαβεν χάρισμα, εἰς ἑαυτοὺς αὐτὸ διακονοῦντες ὡς καλοὶ οἰκονόμοι ποικίλης χάριτος θεοῦ. 11 εἴ τις λαλεῖ, ὡς λόγια θεοῦ· εἴ τις διακονεῖ, ὡς ἐξ ἰσχύος ἧς χορηγεῖ ὁ θεός· ἵνα ἐν πᾶσιν δοξάζεται ὁ θεὸς διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἐστὶν ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν. (aīōn g165) 12 Ἀγαπητοί, μὴ ξενίζεσθε τῇ ἐν ὑμῖν πυρώσει πρὸς πειρασμὸν ὑμῖν γινομένη ὡς ξένου ὑμῖν συμβαίνοντος, 13 ἀλλὰ καθὸ κοινωνεῖτε τοῖς τοῦ Χριστοῦ παθήμασιν χαίρετε, ἵνα καὶ ἐν τῇ ἀποκαλύψει τῆς δόξης αὐτοῦ χαρῆτε ἀγαλλιώμενοι. 14 εἰ ὀνειδίξεσθε ἐν ὀνόματι Χριστοῦ, μακάριοι, ὅτι τὸ τῆς δόξης καὶ τὸ τοῦ θεοῦ πνεῦμα ἐφ' ὑμᾶς ἀναπαύεται. 15 μὴ γάρ τις ὑμῶν πασχέτω

5 Πρεσβυτέρους οὖν τοὺς ἐν ὑμῖν παρακαλῶ ὁ συμπρεσβύτερος καὶ μάρτυς τῶν τοῦ Χριστοῦ παθημάτων, ὁ καὶ τῆς μελλούσης ἀποκαλύπτεσθαι δόξης κοινωνός· 2 ποιμάνατε τὸ ἐν ὑμῖν ποιμνιον τοῦ θεοῦ, μὴ ἀναγκαστῶς ἀλλὰ ἐκουσίως κατὰ θεόν, μηδὲ αἰσχροκερδῶς ἀλλὰ προθύμως, 3 μὴδ' ὡς κατακυριεύοντες τῶν κλήρων ἀλλὰ τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου· 4 καὶ φανερωθέντος τοῦ ἀρχιποίμενος κομειέσθε τὸν ἁμαράντινον τῆς δόξης στέφανον. 5 Ὁμοίως νεώτεροι ὑποτάγητε πρεσβυτέροις, πάντες δὲ ἀλλήλοις τὴν ταπεινοφροσύνην ἐγκομβώσασθε, ὅτι ὁ θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν. 6 ταπεινώθητε οὖν ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖραν τοῦ θεοῦ, ἵνα ὑμᾶς ὑψώσῃ ἐν καιρῷ, 7 πᾶσαν τὴν μέριμναν ὑμῶν ἐπιρίψαντες ἐπ' αὐτόν, ὅτι αὐτῷ μέλει περὶ ὑμῶν. 8 Νήψατε, γρηγορήσατε. ὁ ἀντίδικος ὑμῶν διάβολος ὡς λέων ὠρυόμενος περιπατεῖ ζητῶν τίνα καταπιεῖν· 9 ᾧ ἀντίστητε στερεοὶ τῇ πίστει, εἰδότες τὰ αὐτὰ τῶν παθημάτων τῇ ἐν

τῷ κόσμῳ ὑμῶν ἀδελφότητι ἐπιτελεῖσθαι.

10 ὁ δὲ θεὸς πάσης χάριτος, ὁ καλέσας ὑμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν ἐν Χριστῷ, ὀλίγον παθόντας αὐτὸς καταρτίσει, στηρίξει, σθενώσει, θεμελιώσει. (aiōnios g166) **11** αὐτῷ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν. (aiōn g165) **12** Διὰ Σιλουανοῦ ὑμῖν τοῦ πιστοῦ ἀδελφοῦ, ὡς λογίζομαι, δι' ὀλίγων ἔγραψα, παρακαλῶν καὶ ἐπιμαρτυρῶν ταύτην εἶναι ἀληθῆ χάριν τοῦ θεοῦ εἰς ἣν στήτε. **13** ἀσπάζεται ὑμᾶς ἡ ἐν Βαβυλῶνι συνεκλεκτὴ καὶ Μάρκος ὁ υἱός μου. **14** ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγάπης. Εἰρήνη ὑμῖν πᾶσιν τοῖς ἐν Χριστῷ.

Πετροῦ Β΄

1 Συμεὼν Πέτρος δοῦλος καὶ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῖς ἰσότημον ἡμῖν λαχοῦσιν πίστιν ἐν δικαιοσύνῃ τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. **2** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθεῖη ἐν ἐπιγνώσει τοῦ θεοῦ καὶ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. **3** Ὡς τὰ πάντα ἡμῖν τῆς θείας δυνάμεως αὐτοῦ τὰ πρὸς ζωὴν καὶ εὐσέβειαν δεδωρημένης διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ καλέσαντος ἡμᾶς ἰδίᾳ δόξῃ καὶ ἀρετῇ, **4** δι' ὧν τὰ τίμια ἡμῖν καὶ μέγιστα ἐπαγγέλματα δεδωρήται, ἵνα διὰ τούτων γένησθε θείας κοινωνοὶ φύσεως, ἀποφυγόντες τῆς ἐν τῷ κόσμῳ ἐπιθυμίας φθορᾶς. **5** καὶ αὐτὸ τοῦτο δὲ σπουδῆν πάσαν παρεισενέγκαντες ἐπιχορηγήσατε ἐν τῇ πίστει ὑμῶν τὴν ἀρετὴν, ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ τὴν γνῶσιν, **6** ἐν δὲ τῇ γνῶσει τὴν ἐγκράτειαν, ἐν δὲ τῇ ἐγκρατεῖᾳ τὴν ὑπομονήν, ἐν δὲ τῇ ὑπομονῇ τὴν εὐσέβειαν, **7** ἐν δὲ τῇ εὐσεβείᾳ τὴν φιλαδελφίαν, ἐν δὲ τῇ φιλαδελφίᾳ τὴν ἀγάπην. **8** ταῦτα γὰρ ὑμῖν ὑπάρχοντα καὶ πλεονάζοντα οὐκ ἀργοὺς οὐδὲ ἀκάρπους καθίστησιν εἰς τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπίγνωσιν. **9** ὧ γὰρ μὴ πάρεστιν ταῦτα, τυφλὸς ἐστὶν μυωπάζων, λήθην λαβὼν τοῦ καθαρισμοῦ τῶν πάλαι αὐτοῦ ἀμαρτημάτων. **10** διὸ μάλλον, ἀδελφοί, σπουδάσατε βεβαίαν ὑμῶν τὴν κλῆσιν καὶ ἐκλογὴν ποιεῖσθαι· ταῦτα γὰρ ποιοῦντες οὐ μὴ πταιστέποτε. **11** οὕτως γὰρ πλουσίως ἐπιχορηγηθήσεται ὑμῖν ἡ εἴσοδος εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ.

(aiōnios g166)

12 Διὸ μελλήσω ἀεὶ ὑμᾶς

ὑπομνήσκω περὶ τούτων, καίπερ εἰδὼς καὶ ἐστηριγμένους ἐν τῇ παρουσίᾳ ἀληθείᾳ. **13** δίκαιον δὲ ἡγοῦμαι, ἐφ' ὅσον εἰμι ἐν τούτῳ τῷ σκηνώματι, διεγείρειν ὑμᾶς ἐν ὑπομνήσει, **14** εἰδὼς ὅτι ταχινή ἐστὶν ἡ ἀπόθεις τοῦ σκηνώματός μου, καθὼς καὶ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐδήλωσέν μοι. **15** σπουδάσω δὲ καὶ ἐκάστοτε ἔχειν ὑμᾶς μετὰ τὴν ἐμὴν ἔξοδον τὴν τούτων μνήμην ποιεῖσθαι. **16** οὐ γὰρ σεσοφισμένοι μύθοις ἐξακολουθήσαντες ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναμιν καὶ παρουσίαν, ἀλλ' ἐπόπται γενηθέντες τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος. **17** λαβὼν γὰρ παρὰ θεοῦ πατρὸς τιμὴν καὶ δόξαν φωνῆς ἐνεχθείσης αὐτῷ τοιαῦσδε ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς δόξης οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, εἰς ὃν ἐγὼ εὐδόκησα. **18** καὶ ταύτην τὴν φωνὴν ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐνεχθεῖσαν σὺν αὐτῷ ὄντες ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ. **19** καὶ ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προφητικὸν λόγον, ᾧ καλῶς ποιεῖτε προσέχοντες ὡς λύχνῳ φαίνοντι ἐν ἀσχημῶ τόπῳ, ἕως οὗ ἡμέρα διαυγάσῃ καὶ φωσφόρος ἀνατείλῃ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν. **20** τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι πᾶσα προφητεῖα γραφῆς ἰδίᾳ ἐπιλύσεως οὐ γίνεται. **21** οὐ γὰρ θελήματι ἀνθρώπου ἠνέχθη ποτέ προφητεῖα, ἀλλὰ ὑπὸ πνεύματος ἁγίου φερόμενοι ἐλάλησαν ἀπὸ θεοῦ ἄνθρωποι.

2 Ἐγένοντο δὲ καὶ ψευδοπροφῆται ἐν τῷ λαῷ, ὡς καὶ ἐν ὑμῖν ἔσονται ψευδοδιδάσκαλοι, οἵτινες παρεισάξουσιν αἰρέσεις ἀπωλείας, καὶ τὸν ἀγοράσαντα αὐτοὺς δεσπότην ἀρνούμενοι, ἐπάγοντες

ἑαυτοῖς ταχινὴν ἀπώλειαν. **2** καὶ τρυφήν, σπίλοι καὶ μῶμοι ἐντρυφῶντες πολλοὶ ἐξακολουθήσουσιν αὐτῶν ταῖς ἐν ταῖς ἀπάταις αὐτῶν συνευωχούμενοι ἀσελγείαις, δι' οὓς ἡ ὁδὸς τῆς ἀληθείας ὑμῖν, **14** ὀφθαλμοὺς ἔχοντες μεστοὺς βλασφημηθήσεται· **3** καὶ ἐν πλεονεξίᾳ μοιχαλίδος καὶ ἀκαταπαύστους ἀμαρτίας, πλαστοῖς λόγοις ὑμᾶς ἐμπορεύονται· οἷς δελεάζοντες ψυχὰς ἀστηρίκτους, καρδίαν τὸ κρίμα ἔκπαλαι οὐκ ἀργεῖ, καὶ ἡ ἀπώλεια γεγυμνασμένην πλεονεξίας ἔχοντες, αὐτῶν οὐ νυστάζει. **4** εἰ γὰρ ὁ θεὸς ἀγγέλων κατάρας τέκνα, **15** καταλείποντες εὐθεῖαν ἀμαρτησάντων οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ σιροῖς ὁδὸν ἐπλανήθησαν, ἐξακολουθήσαντες τῆ ζόφου ταρταρώσας παρέδωκεν εἰς κρίσιν τηρουμένους, (**Tartarō** **g5020**) **5** καὶ ἀρχαίου ἀδικίας ἠγάπησεν **16** ἔλεγγιν δὲ ἔσχεν κόσμου οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ ὄγδοον ἰδίας παρανομίας ὑποζύγιον ἄφωνον ἐν Νῶε δικαιοσύνης κήρυκα ἐφύλαξεν, ἀνθρώπου φωνῆ φθεγγάμενον ἐκώλυσε κατακλυσμὸν κόσμῳ ἀσεβῶν ἐπάξας, **6** καὶ τὴν τοῦ προφήτου παραφρονίαν. **17** πόλεις Σοδόμων καὶ Γομόρρας τεφρώσας οὗτοί εἰσιν πηγαὶ ἄνυδροι καὶ ὀμίχλαι καταστροφῆ κατέκρινεν, ὑπόδειγμα ὑπὸ λαίλαπος ἐλαυνόμενοι, οἷς ὁ ζόφος μελλόντων ἀσεβεῖν τεθεικῶς, **7** καὶ τοῦ σκότους τετήρηται. **18** ὑπέρογκα γὰρ δίκαιον Λῶτ καταπονούμενον ὑπὸ τῆς ματαιότητος φθεγγόμενοι δελεάζουσιν τῶν ἀθέσμων ἐν ἀσελγείᾳ ἀναστροφῆς ἐν ἐπιθυμίαις σαρκὸς ἀσελγείαις τοὺς ἐρρύσατο· **8** βλέμματι γὰρ καὶ ἀκοῇ ὁ ὀλίγως ἀποφεύγοντας τοὺς ἐν πλάνῃ δίκαιος ἐγκατοικῶν ἐν αὐτοῖς ἡμέραν ἐξ ἀναστρεφομένους, **19** ἐλευθερίαν αὐτοῖς ἡμέρας ψυχὴν δικαίαν ἀνόμοις ἔργοις ἐπαγγελλόμενοι, αὐτοὶ δοῦλοι ὑπάρχοντες ἐβασάνιζεν· **9** οἶδεν κύριος εὐσεβεῖς τῆς φθορᾶς ᾧ γὰρ τις ἤττηται, τούτῳ ἐκ πειρασμῶν ῥύεσθαι, ἀδίκους δὲ εἰς δεδούλωται. **20** εἰ γὰρ ἀποφυγόντες ἡμέραν κρίσεως κολαζομένους τηρεῖν, **10** τὰ μιάσματα τοῦ κόσμου ἐν ἐπιγνώσει μάλιστα δὲ τοὺς ὀπίσω σαρκὸς ἐν ἐπιθυμίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ μiasμοῦ πορευομένους καὶ κυριότητος Χριστοῦ τούτοις δὲ πάλιν ἐμπλακέντες καταφρονούντας, τολμηταί, αὐθάδεις, ἠττῶνται, γέγονεν αὐτοῖς τὰ ἔσχατα δόξας οὐ τρέμουσιν βλασφημοῦντες, **11** χεῖρονα τῶν πρώτων. **21** κρεῖσσον γὰρ ὅπου ἄγγελοι ἰσχύι καὶ δυνάμει μείζονες ἢν αὐτοῖς μὴ ἐπεγνωκέναι τὴν ὁδὸν τῆς ὄντες οὐ φέρουσιν κατ' αὐτῶν παρὰ δικαιοσύνης ἢ ἐπιγνοῦσιν ὑποστρέψαι ἐκ κυρίῳ βλάσφημον κρίσιν. **12** οὗτοι δέ, τῆς παραδοθείσης αὐτοῖς ἀγίας ἐντολῆς. ὡς ἄλογα ζῶα γεγεννημένα φυσικὰ εἰς **22** συμβέβηκεν αὐτοῖς τὸ τῆς ἀληθοῦς ἄλωσιν καὶ φθοράν, ἐν οἷς ἀγνοοῦσιν παροιμίας, κύων ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸ ἴδιον βλασφημοῦντες, ἐν τῇ φθορᾷ αὐτῶν καὶ ἐξέραμα, καί, ὅς λουσαμένη εἰς κυλισμὸν φθαρήσονται, **13** κομιούμενοι μισθὸν βορβόρου. ἀδικίας ἡδονὴν ἠγούμενοι τὴν ἐν ἡμέρᾳ

3 Ταύτην ἤδη, ἀγαπητοί, δευτέραν ὑμῖν ἦν οὐρανοὶ πυρούμενοι λυθήσονται καὶ γράφω ἐπιστολήν, ἐν αἷς διεγείρω ὑμῶν στοιχεῖα καυσούμενα τήκεται. **13** καινοὺς ἐν ὑπομνήσει τὴν εἰλικρινῆ διάνοιαν, **2** δὲ οὐρανοὺς καὶ καινὴν γῆν κατὰ τὰ μνησθῆναι τῶν προειρημένων ῥημάτων ἐπαγγέλματα αὐτοῦ προσδοκῶμεν, ἐν οἷς ὑπὸ τῶν ἀγίων προφητῶν καὶ τῆς τῶν δικαιοσύνη κατοικεῖ. **14** Διό, ἀγαπητοί, ἀποστόλων ὑμῶν ἐντολῆς τοῦ κυρίου καὶ ταῦτα προσδοκῶντες σπουδάσατε ἄσπιλοι σωτῆρος. **3** τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι καὶ ἀμώμητοι αὐτῷ εὐρέθηνα ἐν εἰρήνῃ, ἐλεύσονται ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ἐν **15** καὶ τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν μακροθυμίαν ἐμπαιγμονῇ ἐμπαίκεται κατὰ τὰς ἰδίας αὐτῶν σωτηρίαν ἠγεῖσθε, καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἐπιθυμίας πορευόμενοι **4** καὶ λέγοντες, ἡμῶν ἀδελφὸς Παῦλος κατὰ τὴν δοθεῖσαν ποῦ ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία τῆς παρουσίας αὐτῷ σοφίαν ἔγραψεν ὑμῖν, **16** ὡς καὶ ἐν αὐτοῦ; ἀφ' ἧς γὰρ οἱ πατέρες ἐκοιμήθησαν, πάσαις ταῖς ἐπιστολαῖς λαλῶν ἐν αὐταῖς πάντα οὕτως διαμένει ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως, περὶ τούτων, ἐν αἷς ἐστὶν δυσνόητά τινα, **5** λανθάνει γὰρ αὐτοὺς τοῦτο θέλοντας, ὅτι ἃ οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι στρεβλοῦσιν οὐρανοὶ ἦσαν ἔκκαλοι καὶ γῆ ἐξ ὕδατος καὶ ὡς καὶ τὰς λοιπὰς γραφὰς πρὸς τὴν ἰδίαν δι' ὕδατος συνεστῶσα τῷ τοῦ θεοῦ λόγῳ, **6** αὐτῶν ἀπώλειαν. **17** ὑμεῖς οὖν, ἀγαπητοί, δι' ὧν ὁ τότε κόσμος ὕδατι κατακλυσθεῖς προγινώσκοντες φυλάσσεσθε ἵνα μὴ τῆ τῶν ἀπώλετο. **7** οἱ δὲ νῦν οὐρανοὶ καὶ ἡ ἀθέσμων πλάνη συναπαχθέντες ἐκπέσητε γῆ τῷ αὐτῷ λόγῳ τεθησαυρισμένοι εἰσὶν τοῦ ἰδίου στηριγμοῦ, **18** αὐξάνετε δὲ ἐν πυρί, τηρούμενοι εἰς ἡμέραν κρίσεως καὶ χάριτι καὶ γνώσει τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ ἀπωλείας τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων. **8** ἐν σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. αὐτῷ ἡ δόξα καὶ δὲ τοῦτο μὴ λανθανέτω ὑμᾶς, ἀγαπητοί, νῦν καὶ εἰς ἡμέραν αἰῶνος. (aiōn g165)

ὅτι μία ἡμέρα παρὰ κυρίῳ ὡς χίλια ἔτη καὶ χίλια ἔτη ὡς ἡμέρα μία. **9** οὐ βραδύνει κύριος τῆς ἐπαγγελίας, ὡς τινες βραδύτητα ἠγοῦνται, ἀλλὰ μακροθυμεῖ δι' ὑμᾶς, μὴ βουλόμενός τινος ἀπολέσθαι ἀλλὰ πάντας εἰς μετάνοιαν χωρῆσαι. **10** Ἦξει δὲ ἡμέρα κυρίου ὡς κλέπτῃς, ἐν ἧ οἱ οὐρανοὶ ῥοιζηδὸν παρελεύσονται, στοιχεῖα δὲ καυσούμενα λυθήσεται, καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα κατακαήσεται. **11** τούτων οὖν πάντων λυομένων ποταποὺς δεῖ ὑπάρχειν ὑμᾶς ἐν ἀγίαις ἀναστροφαῖς καὶ εὐσεβείαις, **12** προσδοκῶντας καὶ σπεύδοντας τὴν παρουσίαν τῆς τοῦ θεοῦ ἡμέρας, δι'

Ιωαννου Α΄

1 Ὁ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ὃ ἀκηκόαμεν, ὃ ἐωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὃ ἔθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν, περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς **2** καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ ἐωράκαμεν καὶ μαρτυροῦμεν καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον ἣτις ἦν πρὸς τὸν πατέρα καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν (αἰθῆριος g166) **3** ὃ ἐωράκαμεν καὶ ἀκηκόαμεν ἀπαγγέλλομεν καὶ ὑμῖν, ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε μεθ' ἡμῶν. καὶ ἡ κοινωνία δὲ ἡ ἡμετέρα μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. **4** καὶ ταῦτα γράφομεν ἡμεῖς ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ᾗ πεπληρωμένη. **5** Καὶ ἔστιν αὕτη ἡ ἀγγελία ἣν ἀκηκόαμεν ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἀναγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι ὁ θεὸς φῶς ἐστὶν καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν οὐδεμία. **6** ἐὰν εἴπωμεν ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ' αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ σκότει περιπατῶμεν, ψευδόμεθα καὶ οὐ ποιοῦμεν τὴν ἀλήθειαν. **7** ἐὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν ὡς αὐτὸς ἐστὶν ἐν τῷ φωτί, κοινωνίαν ἔχομεν μετ' ἀλλήλων καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας. **8** ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἑαυτοὺς πλανῶμεν καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. **9** ἐὰν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, πιστὸς ἐστὶν καὶ δίκαιος ἵνα ἀφῆ ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας καὶ καθάριση ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας. **10** ἐὰν εἴπωμεν ὅτι οὐχ ἡμαρτήκαμεν, ψεύστην ποιοῦμεν αὐτὸν καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.

2 Τεκνία μου, ταῦτα γράφω ὑμῖν ἵνα μὴ ἀμάρτητε. καὶ ἐὰν τις ἀμάρτη, ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς,

παράκλητον ἔχομεν πρὸς τὸν πατέρα, Ἰησοῦν Χριστὸν δίκαιον. **2** καὶ αὐτὸς ἴλασμός ἐστιν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ μόνον ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου. **3** καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐγνώκαμεν αὐτόν, ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. **4** ὁ λέγων ὅτι ἐγνώκα αὐτόν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν, ψεύστης ἐστίν, καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν. **5** ὃς δ' ἂν τηρῇ αὐτοῦ τὸν λόγον, ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ τετελείεται. ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἐσμεν. **6** ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν ὀφείλει καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησεν καὶ αὐτὸς οὕτως περιπατεῖν. **7** Ἀγαπητοί, οὐκ ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ἀλλ' ἐντολὴν παλαιὰν ἣν εἶχετε ἀπ' ἀρχῆς· ἡ ἐντολὴ ἡ παλαιὰ ἐστὶν ὁ λόγος ὃν ἠκούσατε. **8** πάλιν ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ὃ ἐστὶν ἀληθὲς ἐν αὐτῷ καὶ ἐν ὑμῖν, ὅτι ἡ σκοτία παράγεται καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἤδη φαίνει. **9** ὁ λέγων ἐν τῷ φωτὶ εἶναι καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν ἕως ἄρτι. **10** ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ φωτὶ μένει, καὶ σκάνδαλον οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ. **11** ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατεῖ, καὶ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει, ὅτι ἡ σκοτία ἐτύφλωσεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. **12** Γράφω ὑμῖν, τεκνία, ὅτι ἀφένονται ὑμῖν αἱ ἁμαρτίαι διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. **13** γράφω ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. γράφω ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι νενικήκατε τὸν πονηρόν. ἔγραψα ὑμῖν, παιδιά, ὅτι ἐγνώκατε τὸν πατέρα. **14** ἔγραψα ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς.

ἔγραψα ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι ἰσχυροὶ ἐστε καὶ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐν ὑμῖν μένει καὶ νενικήκατε τὸν πονηρόν. **15** μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ. ἔάν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, οὐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς ἐν αὐτῷ. **16** ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ ἀλαζονία τοῦ βίου, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ πατρὸς ἀλλ' ἐκ τοῦ κόσμου ἐστίν. **17** καὶ ὁ κόσμος παράγεται καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ, ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

(aiōn g165) **18** Παιδιά, ἐσχάτη ὥρα ἐστίν, καὶ καθὼς ἠκούσατε ὅτι ἀντίχριστος ἔρχεται, καὶ νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γεγονάσιν· ὅθεν γινώσκομεν ὅτι ἐσχάτη ὥρα ἐστίν. **19** ἐξ ἡμῶν ἐξῆλθαν, ἀλλ' οὐκ ἦσαν ἐξ ἡμῶν· εἰ γὰρ ἦσαν ἐξ ἡμῶν, μεμενῆκεισαν ἂν μεθ' ἡμῶν· ἀλλ' ἵνα φανερωθῶσιν ὅτι οὐκ εἰσὶν πάντες ἐξ ἡμῶν. **20** καὶ ὑμεῖς χρῖσμα ἔχετε ἀπὸ τοῦ ἁγίου, καὶ οἴδατε πάντες. **21** οὐκ ἔγραψα ὑμῖν ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' ὅτι οἴδατε αὐτήν, καὶ ὅτι πᾶν ψεῦδος ἐκ τῆς ἀληθείας οὐκ ἔστιν. **22** τίς ἐστὶν ὁ ψεύστης εἰ μὴ ὁ ἀρνούμενος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ὁ Χριστός; οὗτός ἐστιν ὁ ἀντίχριστος, ὁ ἀρνούμενος τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱόν. **23** πᾶς ὁ ἀρνούμενος τὸν υἱὸν οὐδὲ τὸν πατέρα ἔχει· ὁ ὁμολογῶν τὸν υἱὸν καὶ τὸν πατέρα ἔχει. **24** ὑμεῖς δὲ ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς ἐν ὑμῖν μενέτω· ἔαν ἐν ὑμῖν μείνη ὁ ἀπ' ἀρχῆς ἠκούσατε, καὶ ὑμεῖς ἐν τῷ υἱῷ καὶ ἐν τῷ πατρὶ μενεῖτε. **25** καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία ἣν αὐτὸς ἐπηγγείλατο ἡμῖν, τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον. **(aiōnios g166)** **26** Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν περὶ τῶν πλανώντων ὑμᾶς,

καὶ ὑμεῖς τὸ χρῖσμα ὃ ἐλάβετε ἀπ' αὐτοῦ μένει ἐν ὑμῖν, καὶ οὐ χρειάν ἔχετε ἵνα τις διδάσκη ὑμᾶς· ἀλλ' ὡς τὸ αὐτοῦ χρῖσμα διδάσκει ὑμᾶς περὶ πάντων, καὶ ἀληθές ἐστὶν καὶ οὐκ ἔστιν ψεῦδος, καὶ καθὼς ἐδίδαξεν ὑμᾶς, μένετε ἐν αὐτῷ. **28** Καὶ νῦν, τεκνία, μένετε ἐν αὐτῷ, ἵνα ἔαν φανερωθῇ σχῶμεν παρρησίαν καὶ μὴ αἰσχυνοῦμεν ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ. **29** ἔαν εἰδῆτε ὅτι δίκαιός ἐστιν, γινώσκετε ὅτι καὶ πᾶς ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται.

3 Ἴδετε ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ἡμῖν ὁ πατὴρ ἵνα τέκνα θεοῦ κληθῶμεν· καὶ ἐσμέν. διὰ τοῦτο ὁ κόσμος οὐ γινώσκει ἡμᾶς ὅτι οὐκ ἔγνω αὐτόν. **2** Ἀγαπητοί, νῦν τέκνα θεοῦ ἐσμεν, καὶ οὐπω ἐφανερώθη τί ἐσόμεθα. οἶδαμεν ὅτι ἔαν φανερωθῇ ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα, ὅτι ὁψόμεθα αὐτὸν καθὼς ἐστίν. **3** καὶ πᾶς ὁ ἔχων τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐπ' αὐτῷ ἀγνίζει ἑαυτὸν καθὼς ἐκεῖνος ἀγνός ἐστίν. **4** πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἀμαρτίαν καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ, καὶ ἡ ἀμαρτία ἐστὶν ἡ ἀνομία. **5** καὶ οἴδατε ὅτι ἐκεῖνος ἐφανερώθη ἵνα τὰς ἀμαρτίας ἄρῃ, καὶ ἀμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. **6** πᾶς ὁ ἐν αὐτῷ μένων οὐχ ἀμαρτάνει· πᾶς ὁ ἀμαρτάνων οὐχ ἐώρακεν αὐτόν οὐδὲ ἔγνωκεν αὐτόν. **7** Τεκνία, μηδεὶς πλανάτω ὑμᾶς· ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην δίκαιός ἐστιν, καθὼς ἐκεῖνος δίκαιός ἐστιν. **8** ὁ ποιῶν τὴν ἀμαρτίαν ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστίν, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ὁ διάβολος ἀμαρτάνει. εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου. **9** πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ θεοῦ ἀμαρτίαν οὐ

ποιεῖ, ὅτι σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει· παρρησίαν ἔχομεν πρὸς τὸν θεόν, **22** καὶ ὁ καὶ οὐ δύναται ἀμαρτάνειν, ὅτι ἐκ τοῦ ἐὰν αἰτῶμεν λαμβάνομεν ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι θεοῦ γεγέννηται. **10** ἐν τούτῳ φανερά τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηροῦμεν καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐστὶν τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ καὶ τὰ τέκνα τοῦ ἐνώπιον αὐτοῦ ποιοῦμεν. **23** καὶ αὕτη διαβόλου πᾶς ὁ μὴ ποιῶν δικαιοσύνην οὐκ ἐστὶν ἢ ἐντολὴ αὐτοῦ, ἵνα πιστεύσωμεν ἔστιν ἐκ τοῦ θεοῦ, καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν τῷ ὀνόματι τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀδελφὸν αὐτοῦ. **11** ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγγελία καὶ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, καθὼς ἔδωκεν ἦν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἐντολὴν ἡμῖν. **24** καὶ ὁ τηρῶν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν αὐτῷ· ἦν καὶ ἔσφαξεν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· καὶ καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι μένει ἐν ἡμῖν, χάριν τίνος ἔσφαξεν αὐτόν; ὅτι τὰ ἔργα ἐκ τοῦ πνεύματος οὗ ἡμῖν ἔδωκεν. αὐτοῦ πονηρὰ ἦν, τὰ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ

4 Ἀγαπητοί, μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε, δίκαια. **13** Καὶ μὴ θαυμάζετε, ἀδελφοί, εἰ ἀλλὰ δοκιμάζετε τὰ πνεύματα εἰ ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστὶν, ὅτι πολλοὶ ψευδοπροφήται ἐξεληλύθασιν εἰς τὸν κόσμον. **2** ἐν τούτῳ μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. **14** ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι μεταβεβήκαμεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν, ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς· ὁ μὴ ἀγαπῶν μένει ἐν τῷ θανάτῳ. **15** πᾶς ὁ ἐξελθούσων τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ· πᾶν πνεῦμα ὁ μὴ ὀμολογεῖ Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστὶν, **3** καὶ πᾶν πνεῦμα ὁ μὴ ὀμολογεῖ τὸν Ἰησοῦν ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἔστιν· καὶ τοῦτό ἐστὶν τὸ τοῦ ἀντιχρίστου, ὁ ἀκηκόατε ὅτι ἔρχεται, καὶ νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἐστὶν ἤδη. **4** Ὑμεῖς ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστέ, τεκνία, καὶ νενικήκατε αὐτούς, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ ἐν ὑμῖν ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ. **5** αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσίν· διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσιν καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν ἀκούει. **6** ἡμεῖς ἐκ τοῦ θεοῦ ἐσμεν· ὁ γινώσκων τὸν θεὸν ἀκούει ἡμῶν, ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἀκούει ἡμῶν. ἐκ τούτου γινώσκομεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης. **7** Ἀγαπητοί, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστὶν, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται καὶ γινώσκει τὸν θεόν. **8** ὁ μὴ ἀγαπῶν οὐκ ἔγνω τὸν θεόν, ὅτι ὁ θεὸς ἀγάπη ἐστίν. **9** ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ

(αἰθῆριος g166) **16** ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν τὴν ἀγάπην, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ὑμῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔθηκεν· καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς θεῖναι. **17** ὃς δ' ἂν ἔχη τὸν βίον τοῦ κόσμου καὶ θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ χρειάν ἔχοντα καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ μένει ἐν αὐτῷ; **18** Τεκνία, μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ μὴδὲ τῇ γλώσσῃ ἀλλὰ ἐν ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ. **19** καὶ ἐν τούτῳ γνωσόμεθα ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἐσμέν, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πείσομεν τὰς καρδίας ἡμῶν. **20** ὅτι ἐὰν καταγινώσκῃ ἡμῶν ἡ καρδία, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ θεὸς τῆς καρδίας ἡμῶν καὶ γινώσκει πάντα. **21** Ἀγαπητοί, ἐὰν ἡ καρδία ἡμῶν μὴ καταγινώσκῃ ἡμῶν,

ἀγάπη τοῦ θεοῦ ἐν ἡμῖν, ὅτι τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἀπέσταλκεν ὁ θεὸς εἰς τὸν κόσμον ἵνα ζήσωμεν δι' αὐτοῦ. **10** ἐν τούτῳ ἐστὶν ἡ ἀγάπη, οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήσαμεν τὸν θεόν, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς καὶ ἀπέστειλεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἰλασμὸν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν. **11** Ἀγαπητοί, εἰ οὕτως ὁ θεὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ἀλλήλους ἀγαπᾶν. **12** θεὸν οὐδεὶς πώποτε τεθέαται· ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν μένει καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ τετελειωμένη ἐν ἡμῖν ἐστίν. **13** ἐν τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ δέδωκεν ἡμῖν. **14** καὶ ἡμεῖς τεθεάμεθα καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι ὁ πατὴρ ἀπέσταλκεν τὸν υἱὸν σωτήρα τοῦ κόσμου. **15** ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν τῷ θεῷ. **16** καὶ ἡμεῖς ἐγνώκαμεν καὶ πεπιστεύκαμεν τὴν ἀγάπην ἣν ἔχει ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν. ὁ θεὸς ἀγάπη ἐστίν, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ θεῷ μένει καὶ ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ μένει. **17** Ἐν τούτῳ τετελείωται ἡ ἀγάπη μεθ' ἡμῶν, ἵνα παρρησίαν ἔχωμεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ὅτι καθὼς ἐκεῖνός ἐστιν καὶ ἡμεῖς ἐσμεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. **18** φόβος οὐκ ἔστιν ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἀλλ' ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν φόβον, ὅτι ὁ φόβος κόλασιν ἔχει, ὁ δὲ φοβούμενος οὐ τετελείωται ἐν τῇ ἀγάπῃ. **19** ἡμεῖς ἀγαπῶμεν, ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἠγάπησεν ἡμᾶς. **20** ἐὰν τις εἴπῃ ὅτι ἀγαπῶ τὸν θεόν, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῇ, Ψεύστης ἐστίν· ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὃν ἑώρακεν, τὸν θεὸν ὃν οὐχ ἑώρακεν

οὐ δύναται ἀγαπᾶν. **21** καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ὁ ἀγαπῶν τὸν θεὸν ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

5 Πᾶς ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Χριστὸς ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν γεννήσαντα ἀγαπᾷ καὶ τὸν γεγεννημένον ἐξ αὐτοῦ. **2** ἐν τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ, ὅταν τὸν θεὸν ἀγαπῶμεν καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ποιῶμεν. **3** αὕτη γάρ ἐστὶν ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ, ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν· καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ εἰσίν, **4** ὅτι πᾶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ θεοῦ νικᾷ τὸν κόσμον· καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἢ νικήσασα τὸν κόσμον, ἢ πίστις ἡμῶν. **5** τίς ἐστὶν ὁ νικῶν τὸν κόσμον εἰ μὴ ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ; **6** Οὗτός ἐστιν ὁ ἐλθὼν δι' ὕδατος καὶ αἵματος, Ἰησοῦς Χριστός· οὐκ ἐν τῷ ὕδατι μόνον ἀλλ' ἐν τῷ ὕδατι καὶ ἐν τῷ αἵματι· καὶ τὸ πνεῦμά ἐστιν τὸ μαρτυροῦν, ὅτι τὸ πνεῦμά ἐστὶν ἡ ἀλήθεια. **7** ὅτι τρεῖς εἰσὶν οἱ μαρτυροῦντες, **8** τὸ πνεῦμα καὶ τὸ ὕδωρ καὶ τὸ αἶμα, καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἓν εἰσίν. **9** εἰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν, ἡ μαρτυρία τοῦ θεοῦ μείζων ἐστίν, ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ θεοῦ, ὅτι μεμαρτύρηκεν περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. **10** ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν αὐτῷ· ὁ μὴ πιστεύων τῷ θεῷ ψεύστην πεποίηκεν αὐτόν, ὅτι οὐ πεπίστευκεν εἰς τὴν μαρτυρίαν ἣν μεμαρτύρηκεν ὁ θεὸς περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. **11** καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία, ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔδωκεν ἡμῖν ὁ θεός, καὶ αὕτη ἡ ζωὴ ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ ἐστίν. (αἰθῆριος g166) **12** ὁ

ἔχων τὸν υἱὸν ἔχει τὴν ζωὴν· ὁ μὴ ἔχων τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ τὴν ζωὴν οὐκ ἔχει. **13** Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν ἵνα εἰδῆτε ὅτι ζωὴν ἔχετε αἰώνιον, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ. **(aiōnios g166)** **14** καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ παρρησία ἣν ἔχομεν πρὸς αὐτόν, ὅτι ἐάν τι αἰτώμεθα κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ ἀκούει ἡμῶν. **15** καὶ ἐὰν οἶδαμεν ὅτι ἀκούει ἡμῶν ὁ ἐὰν αἰτώμεθα, οἶδαμεν ὅτι ἔχομεν τὰ αἰτήματα ἃ ἠτήκαμεν ἀπ' αὐτοῦ. **16** ἐάν τις ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἁμαρτάνοντα ἁμαρτίαν μὴ πρὸς θάνατον, αἰτήσῃ, καὶ δώσει αὐτῷ ζωὴν, τοῖς ἁμαρτάνουσιν μὴ πρὸς θάνατον. ἔστιν ἁμαρτία πρὸς θάνατον· οὐ περὶ ἐκείνης λέγω ἵνα ἐρωτήσῃ. **17** πᾶσα ἀδικία ἁμαρτία ἐστίν, καὶ ἔστιν ἁμαρτία οὐ πρὸς θάνατον. **18** Οἶδαμεν ὅτι πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ θεοῦ οὐχ ἁμαρτάνει, ἀλλ' ὁ γεννηθεὶς ἐκ τοῦ θεοῦ τηρεῖ αὐτόν, καὶ ὁ πονηρὸς οὐχ ἄπτεται αὐτοῦ. **19** οἶδαμεν ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ ἐσμεν, καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται. **20** οἶδαμεν δὲ ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἦκει, καὶ δέδωκεν ἡμῖν διάνοιαν ἵνα γινώσκωμεν τὸν ἀληθινόν· καὶ ἐσμὲν ἐν τῷ ἀληθινῷ, ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ. οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς θεὸς καὶ ζωὴ αἰώνιος. **(aiōnios g166)** **21** Τεκνία, φυλάξατε ἑαυτὰ ἀπὸ τῶν εἰδώλων.

Ἰωαννου Β΄

1 Ὁ πρεσβύτερος ἐκλεκτῆ κυρία καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῆς, οὓς ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ, καὶ οὐκ ἐγὼ μόνος ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἐγνωκότες τὴν ἀλήθειαν, **2** διὰ τὴν ἀλήθειαν τὴν μένουσαν ἐν ἡμῖν, καὶ μεθ' ἡμῶν ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα. (αἰθῆ **g165**) **3** ἔσται μεθ' ἡμῶν χάρις ἔλεος εἰρήνη παρὰ θεοῦ πατρός, καὶ παρὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ πατρός, ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ. **4** Ἐχάρην λίαν ὅτι εὑρηκα ἐκ τῶν τέκνων σου περιπατοῦντας ἐν ἀληθείᾳ, καθὼς ἐντολὴν ἐλάβομεν παρὰ τοῦ πατρός. **5** καὶ νῦν ἐρωτῶ σε, Κυρία, οὐχ ὡς ἐντολὴν καινὴν γράφων σοι ἀλλὰ ἦν εἶχαμεν ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους. **6** καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγάπη, ἵνα περιπατῶμεν κατὰ τὰς ἐντολάς αὐτοῦ· αὕτη ἡ ἐντολὴ ἐστίν, ἵνα καθὼς ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἐν αὐτῇ περιπατῆτε. **7** ὅτι πολλοὶ πλάνοι ἐξῆλθαν εἰς τὸν κόσμον, οἱ μὴ ὁμολογοῦντες Ἰησοῦν Χριστὸν ἐρχόμενον ἐν σαρκί· οὗτός ἐστιν ὁ πλάνος καὶ ὁ ἀντίχριστος. **8** βλέπετε ἑαυτοὺς, ἵνα μὴ ἀπολέσητε ἃ εἰργάσασθε, ἀλλὰ μισθὸν πλήρη ἀπολάβητε. **9** πᾶς ὁ προάγων καὶ μὴ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ θεὸν οὐκ ἔχει· ὁ μένων ἐν τῇ διδαχῇ, οὗτος καὶ τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱὸν ἔχει. **10** εἴ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς καὶ ταύτην τὴν διδαχὴν οὐ φέρει, μὴ λαμβάνετε αὐτὸν εἰς οἰκίαν καὶ χαίρειν αὐτῷ μὴ λέγετε· **11** ὁ λέγων γὰρ αὐτῷ χαίρειν κοινωνεῖ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ τοῖς πονηροῖς. **12** Πολλὰ ἔχων ὑμῖν γράφειν οὐκ ἐβουλήθη διὰ χάρτου καὶ μέλανος, ἀλλὰ ἐλπίζω γενέσθαι πρὸς

ὑμᾶς καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλῆσαι, ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν πεπληρωμένη ᾖ. **13** ἀσπάζεται σε τὰ τέκνα τῆς ἀδελφῆς σου τῆς ἐκλεκτῆς.

Ιωαννου Γ΄

1 Ὁ πρεσβύτερος Γαΐω τῷ ἀγαπητῷ, ὄν ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ. **2** Ἀγαπητέ, περὶ πάντων εὐχομαί σε εὐοδοῦσθαι καὶ ὑγιαίνειν, καθὼς εὐοδοῦταί σου ἡ ψυχὴ. **3** Ἐχάρην λίαν ἐρχομένων ἀδελφῶν καὶ μαρτυρούντων σου τῇ ἀληθείᾳ, καθὼς σὺ ἐν ἀληθείᾳ περιπατεῖς. **4** μειζοτέραν τούτων οὐκ ἔχω χαράν, ἵνα ἀκούω τὰ ἐμὰ τέκνα ἐν τῇ ἀληθείᾳ περιπατοῦντα. **5** Ἀγαπητέ, πιστὸν ποιεῖς ὁ ἐὰν ἐργάσῃ εἰς τοὺς ἀδελφούς καὶ τοῦτο ξένους, **6** οἱ ἐμαρτύρησάν σου τῇ ἀγάπῃ ἐνώπιον ἐκκλησίας, οὓς καλῶς ποιήσεις προπέμψας ἀξίως τοῦ θεοῦ. **7** ὑπὲρ γὰρ τοῦ ὀνόματος ἐξήλθαν μηδὲν λαμβάνοντες ἀπὸ τῶν ἐθνικῶν. **8** ἡμεῖς οὖν ὀφείλομεν ὑπολαμβάνειν τοὺς τοιούτους, ἵνα συνεργοὶ γινώμεθα τῇ ἀληθείᾳ. **9** ἔγραψά τι τῇ ἐκκλησίᾳ· ἀλλ' ὁ φιλοπρωτεύων αὐτῶν Διοτρέφης οὐκ ἐπιδέχεται ἡμᾶς. **10** διὰ τοῦτο, ἐὰν ἔλθω, ὑπομνήσω αὐτοῦ τὰ ἔργα ἃ ποιεῖ, λόγοις πονηροῖς φλυαρῶν ἡμᾶς καὶ μὴ ἀρκούμενος ἐπὶ τούτοις οὔτε αὐτὸς ἐπιδέχεται τοὺς ἀδελφούς καὶ τοὺς βουλομένους κωλύει καὶ τῆς ἐκκλησίας ἐκβάλλει. **11** Ἀγαπητέ, μὴ μιμοῦ τὸ κακὸν ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν. ὁ ἀγαθοποιῶν ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστίν· ὁ κακοποιῶν οὐχ ἑώρακεν τὸν θεόν. **12** Δημητρίω μεμαρτύρηται ὑπὸ πάντων καὶ ὑπὸ αὐτῆς τῆς ἀληθείας· καὶ ἡμεῖς δὲ μαρτυροῦμεν, καὶ οἶδας ὅτι ἡ μαρτυρία ἡμῶν ἀληθὴς ἐστίν. **13** Πολλὰ εἶχον γράψαι σοι, ἀλλ' οὐ θέλω διὰ μέλανος καὶ καλάμου σοι γράφειν· **14** ἐλπίζω δὲ εὐθέως σε ἰδεῖν,

καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλήσομεν. εἰρήνη σοι. ἀσπάζονται σε οἱ φίλοι. ἀσπάζου τοὺς φίλους κατ' ὄνομα.

Ιουδα

1 Ἰουδας Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος, ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου, τοῖς ἐν θεῷ πατρὶ ἠγαπημένοις καὶ Ἰησοῦ Χριστῷ τετηρημένοις κλητοῖς. **2** ἔλεος ὑμῖν καὶ εἰρήνη καὶ ἀγάπη πληθυνθείη. **3** Ἀγαπητοί, πᾶσαν σπουδὴν ποιούμενος γράφειν ὑμῖν περὶ τῆς κοινῆς ἡμῶν σωτηρίας ἀνάγκην ἔσχον γράψαι ὑμῖν παρακαλῶν ἐπαγωνίζεσθαι τῇ ἅπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ἁγίοις πίστει. **4** παρεισέδυσαν γάρ τινες ἄνθρωποι, οἱ πάλαι προγεγραμμένοι εἰς τοῦτο τὸ κρίμα, ἀσεβεῖς, τὴν τοῦ θεοῦ ἡμῶν χάριτα μετατιθέντες εἰς ἀσέλγειαν καὶ τὸν μόνον δεσπότην καὶ κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἀρνούμενοι. **5** Ὑπομῆσαι δὲ ὑμᾶς βούλομαι, εἰδόμενος ἅπαξ πάντα, ὅτι κύριος λαὸν ἐκ γῆς Αἰγύπτου σώσας τὸ δεύτερον τοὺς μὴ πιστεύσαντες ἀπώλεσεν, **6** ἀγγέλους τε τοὺς μὴ τηρήσαντας τὴν ἑαυτῶν ἀρχὴν ἀλλὰ ἀπολιπόντας τὸ ἴδιον οἰκητήριον εἰς κρίσιν μεγάλης ἡμέρας δεσμοῖς αἰδίοις ὑπὸ ζόφον τετήρηκεν. **(aiidios g126)** **7** ὡς Σόδομα καὶ Γόμορρα καὶ αἱ περὶ αὐτὰς πόλεις, τὸν ὅμοιον τρόπον τούτοις ἐκπορνεύσασαι καὶ ἀπελθοῦσαι ὀπίσω σαρκὸς ἐτέρας, πρόκεινται δεῖγμα πυρὸς αἰωνίου δίκην ὑπέχουσαι. **(aiōnios g166)** **8** ὁμοίως μέντοι καὶ οὗτοι ἐνυπνιαζόμενοι σάρκα μὲν μαινοῦσιν, κυριότητα δὲ ἀθετοῦσιν, δόξας δὲ βλασφημοῦσιν. **9** ὁ δὲ Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος, ὅτε τῷ διαβόλῳ διακρινόμενος διελέγετο περὶ τοῦ Μωϋσέως σώματος, οὐκ ἐτόλμησεν κρίσιν ἐπενεγκεῖν βλασφημίας, ἀλλὰ εἶπεν,

ἐπιτιμῆσαι σοι κύριος. **10** οὗτοι δὲ ὅσα μὲν οὐκ οἶδασιν βλασφημοῦσιν, ὅσα δὲ φυσικῶς ὡς τὰ ἄλογα ζῶα ἐπίστανται, ἐν τούτοις φθείρονται. **11** οὐαὶ αὐτοῖς, ὅτι τῇ ὁδῷ τοῦ Καὶν ἐπορευθήσαν, καὶ τῇ πλάνῃ τοῦ Βαλαὰμ μισθοῦ ἐξεχύθησαν, καὶ τῇ ἀντιλογία τοῦ Κόρε ἀπώλοντο. **12** Οὗτοί εἰσιν οἱ ἐν ταῖς ἀγάπαις ὑμῶν σπιλᾶδες συνευωχούμενοι ἀφόβως, ἑαυτοὺς ποιμαίνοντες, νεφέλαι ἄνυδροι ὑπὸ ἀνέμων παραφερόμεναι, δένδρα φθινοπωρινὰ ἄκαρπα δις ἀποθανόντα ἐκρίζωθέντα, **13** κύματα ἄγρια θαλάσσης ἐπαφρίζοντα τὰς ἑαυτῶν αἰσχύνας, ἀστέρες πλανῆται οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκότους εἰς αἰῶνα τετήρηται. **(aiōn g165)** **14** ἐπροφήτευσεν δὲ καὶ τούτοις ἔβδομος ἀπὸ Ἀδάμ Ἐνώχ λέγων, ἰδοὺ ἦλθεν κύριος ἐν ἀγίαις μυριάσιν αὐτοῦ, **15** ποιῆσαι κρίσιν κατὰ πάντων καὶ ἐλέγξει πάντας τοὺς ἀσεβεῖς αὐτῶν περὶ πάντων τῶν ἔργων ἀσεβείας αὐτῶν ὧν ἠσέβησαν καὶ περὶ πάντων τῶν σκληρῶν λόγων ὧν ἐλάλησαν κατ' αὐτοῦ ἁμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς. **16** οὗτοί εἰσιν γογγυσταί, μεμψίμοιροι, κατὰ τὰς ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι, καὶ τὸ στόμα αὐτῶν λαλεῖ ὑπέρογκα, θαυμάζοντες πρόσωπα ὠφελείας χάριν. **17** Ὑμεῖς δέ, ἀγαπητοί, μνήσθητε τῶν ῥημάτων τῶν προειρημένων ὑπὸ τῶν ἀποστόλων τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, **18** ὅτι ἔλεγον ὑμῖν ἐπ' ἐσχάτου τοῦ χρόνου ἔσσονται ἐμπαῖκται κατὰ τὰς ἑαυτῶν ἐπιθυμίας πορευόμενοι τῶν ἀσεβειῶν. **19** οὗτοί εἰσιν οἱ ἀποδιορίζοντες, ψυχικοί, πνεῦμα μὴ ἔχοντες. **20** ὑμεῖς δέ, ἀγαπητοί, ἐποικοδομοῦντες ἑαυτοὺς

τῇ ἀγιωτάτῃ ὑμῶν πίστει, ἐν πνεύματι
ἀγίῳ προσευχόμενοι, **21** ἑαυτοὺς ἐν ἀγάπῃ
θεοῦ τηρήσατε, προσδεχόμενοι τὸ ἔλεος
τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς
ζωὴν αἰώνιον. (aiōnios g166) **22** καὶ οὓς μὲν
ἐλέγχετε διακρινομένους, **23** οὓς δὲ σῶζετε
ἐκ πυρὸς ἀρπάζοντες, οὓς δὲ ἐλεᾶτε ἐν
φόβῳ, μισοῦντες καὶ τὸν ἀπὸ τῆς σαρκὸς
ἐσπιλωμένον χιτῶνα. **24** Τῷ δὲ δυναμένῳ
φυλάξαι ὑμᾶς ἀπταιστούς καὶ σῆσαι
κατενώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ ἀμώμους ἐν
ἀγαλλιάσει, **25** μόνῳ θεῷ σωτῆρι ἡμῶν
διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν
δόξα μεγαλωσύνη κράτος καὶ ἐξουσία πρὸ
παντὸς τοῦ αἰῶνος καὶ νῦν καὶ εἰς πάντα
τοὺς αἰῶνας ἀμήν. (aiōn g165)

Αποκαλυψις Ιωαννου

1 Ἀποκάλυψις Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ θεός, δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει, καὶ ἐσήμανεν ἀποστείλας διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ τῷ δούλῳ αὐτοῦ Ἰωάννῃ, **2** ὃς ἐμαρτύρησεν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅσα ἶδεν. **3** μακάριος ὁ ἀναγινώσκων καὶ οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τῆς προφητείας καὶ τηροῦντες τὰ ἐν αὐτῇ γεγραμμένα, ὁ γὰρ καιρὸς ἐγγύς. **4** Ἰωάννης ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις ταῖς ἐν τῇ Ἀσίᾳ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ ὧν καὶ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, καὶ ἀπὸ τῶν ἑπτὰ πνευμάτων ἃ ἐνώπιον τοῦ θρόνου αὐτοῦ, **5** καὶ ἀπὸ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ μάρτυς ὁ πιστός, ὁ πρωτότοκος τῶν νεκρῶν καὶ ὁ ἄρχων τῶν βασιλείων τῆς γῆς. τῷ ἀγαπῶντι ἡμᾶς καὶ λύσαντι ἡμᾶς ἐκ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ, **6** καὶ ἐποίησεν ἡμᾶς βασιλείαν, ἱερεῖς τῷ θεῷ καὶ πατρὶ αὐτοῦ, αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν. **(aiōn g165)** **7** Ἴδου ἔρχεται μετὰ τῶν νεφελῶν, καὶ ὄψεται αὐτὸν πᾶς ὀφθαλμὸς καὶ οἵτινες αὐτὸν ἐξεκέντησαν, καὶ κόψονται ἐπ' αὐτὸν πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. ναί, ἀμήν. **8** ἐγὼ εἰμι τὸ ἄλφα καὶ τὸ ω, λέγει κύριος ὁ θεός, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὁ παντοκράτωρ. **9** Ἐγὼ Ἰωάννης, ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν καὶ συνκοινωνὸς ἐν τῇ θλίψει καὶ βασιλείᾳ καὶ ὑπομονῇ ἐν Ἰησοῦ, ἐγενόμην ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλουμένῃ Πάτμῳ διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ. **10** ἐγενόμην ἐν πνεύματι ἐν τῇ

κυριακῇ ἡμέρᾳ, καὶ ἤκουσα ὀπίσω μου φωνὴν μεγάλην ὡς σάλπιγγος **11** λεγούσης, ὃ βλέπεις γράψον εἰς βιβλίον καὶ πέμψον ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις, εἰς Ἔφεσον καὶ εἰς Ζμύρναν καὶ εἰς Πέργαμον καὶ εἰς Θυάτειρα καὶ εἰς Σάρδεις καὶ εἰς Φιλαδελφίαν καὶ εἰς Λαοδικίαν. **12** καὶ ἐπέστρεψα βλέπειν τὴν φωνὴν ἣτις ἐλάλει μετ' ἐμοῦ καὶ ἐπιστρέψας εἶδον ἑπτὰ λυχνίας χρυσαῶς, **13** καὶ ἐν μέσῳ τῶν λυχνιῶν ὅμοιον υἱὸν ἀνθρώπου, ἐνδεδυμένον ποδήρη καὶ περιεζωσμένον πρὸς τοῖς μασθοῖς ζώνην χρυσαῶν· **14** ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ καὶ αἱ τρίχες λευκαὶ ὡς ἔριον λευκόν, ὡς χιών, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλόξ πυρός, **15** καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ ὡς ἐν καμίνῳ πεπυρωμένῳ, καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ὡς φωνὴ ὑδάτων πολλῶν, **16** καὶ ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ αὐτοῦ ἀστέρας ἑπτὰ, καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ῥομφαία δίστομος ὀξεῖα ἐκπορευομένη, καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος φαίνει ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ. **17** καὶ ὅτε εἶδον αὐτόν, ἔπεσα πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ ὡς νεκρός· καὶ ἔθηκεν τὴν δεξιάν αὐτοῦ ἐπ' ἐμὲ λέγων, μὴ φοβοῦ· ἐγὼ εἰμι ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, **18** καὶ ὁ ζῶν, καὶ ἐγενόμην νεκρὸς καὶ ἰδοὺ ζῶν εἰμι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, καὶ ἔχω τὰς κλεῖς τοῦ θανάτου καὶ τοῦ ἄδου. **(aiōn g165, Hadēs g86)** **19** γράψον οὖν ἃ εἶδες καὶ ἃ εἰσὶν καὶ ἃ μέλλει γενέσθαι μετὰ ταῦτα. **20** τὸ μυστήριον τῶν ἑπτὰ ἀστέρων οὓς εἶδες ἐπὶ τῆς δεξιᾶς μου, καὶ τὰς ἑπτὰ λυχνίας τὰς χρυσαῶς· οἱ ἑπτὰ ἀστέρες ἄγγελοι τῶν ἑπτὰ ἐκκλησιῶν εἰσιν, καὶ αἱ λυχνίαι αἱ ἑπτὰ

2 Τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Ἐφέσῳ ἐκκλησίας θανάτου τοῦ δευτέρου. **12** Καὶ τῷ ἀγγέλῳ γράψον· τάδε λέγει ὁ κρατῶν τοὺς ἑπτὰ τῆς ἐν Περγάμῳ ἐκκλησίας γράψον· τάδε ἀστέρας ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, ὁ περιπατῶν λέγει ὁ ἔχων τὴν ῥομφαίαν τὴν δίστομον ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ λυχνιῶν τῶν χρυσῶν· **2** τὴν ὀξεῖαν· **13** οἶδα ποῦ κατοικεῖς, ὅπου ὁ οἶδα τὰ ἔργα σου καὶ τὸν κόπον καὶ τὴν θρόνος τοῦ Σατανᾶ, καὶ κρατεῖς τὸ ὄνομα ὑπομονῆς σου, καὶ ὅτι οὐ δύνη βασιλεύσει μου, καὶ οὐκ ἠρνήσω τὴν πίστιν μου ἐν κακοῦς, καὶ ἐπειράσας τοὺς λέγοντας ταῖς ἡμέραις Ἀντεΐπας ὁ μάρτυς μου ὁ ἑαυτοῦς ἀποστόλους καὶ οὐκ εἰσίν, καὶ πιστός μου, ὃς ἀπεκτάνθη παρ' ὑμῖν, ὅπου εὗρες αὐτοὺς ψευδεῖς· **3** καὶ ὑπομονὴν ὁ Σατανᾶς κατοικεῖ. **14** ἀλλ' ἔχω κατὰ ἔχεις, καὶ ἐβάστασας διὰ τὸ ὄνομά μου, σοῦ ὀλίγα, ὅτι ἔχεις ἐκεῖ κρατοῦντας τὴν καὶ οὐ κεκοπίακες. **4** ἀλλὰ ἔχω κατὰ σοῦ διδαχὴν Βαλαάμ, ὃς ἐδίδασκεν τῷ Βαλὰκ ὅτι τὴν ἀγάπην σου τὴν πρώτην ἀφήκης. βαλεῖν σκάνδαλον ἐνώπιον τῶν υἱῶν **5** μνημόνευε οὖν πόθεν πέπτωκες, καὶ Ἰσραὴλ, φαγεῖν εἰδωλόθυτα καὶ πορνεῦσαι. μετανόησον καὶ τὰ πρῶτα ἔργα ποιήσον· **15** οὕτως ἔχεις καὶ σὺ κρατοῦντας τὴν εἰ δὲ μή, ἔρχομαί σοι καὶ κινήσω τὴν διδαχὴν τῶν Νικολαϊτῶν ὁμοίως. **16** λυχνίαν σου ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς, ἐὰν μετανόησον· εἰ δὲ μή, ἔρχομαί σοι ταχὺ καὶ μὴ μετανόησης. **6** ἀλλὰ τοῦτο ἔχεις, ὅτι πολεμήσω μετ' αὐτῶν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ μισεῖς τὰ ἔργα τῶν Νικολαϊτῶν, ἃ κάγω στόματός μου. **17** ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ μισῶ. **7** ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις· τῷ νικῶντι λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. τῷ νικῶντι δώσω δώσω αὐτῷ τοῦ μάννα τοῦ κεκρυμμένου, αὐτῷ φαγεῖν ἐκ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, ὃ καὶ δώσω αὐτῷ ψῆφον λευκὴν, καὶ ἐπὶ ἐστὶν ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ θεοῦ. **8** Καὶ τῷ τὴν ψῆφον ὄνομα καινὸν γεγραμμένον, ἀγγέλω τῆς ἐν Ζμύρνῃ ἐκκλησίας γράψον· ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ ὁ λαμβάνων. **18** Καὶ τάδε λέγει ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ὃς τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Θυατείροις ἐκκλησίας ἐγένετο νεκρὸς καὶ ἔζησεν· **9** οἶδά σου τὴν γράψον· τάδε λέγει ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, ὁ ἔχων θλίψιν καὶ τὴν πτωχείαν, ἀλλὰ πλούσιος τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὡς φλόξ πυρός, εἶ, καὶ τὴν βλασφημίαν ἐκ τῶν λεγόντων καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ· Ἰουδαίους εἶναι ἑαυτούς, καὶ οὐκ εἰσίν **19** οἶδά σου τὰ ἔργα καὶ τὴν ἀγάπην καὶ ἀλλὰ συναγωγὴ τοῦ σατανᾶ. **10** μηδὲν τὴν πίστιν καὶ τὴν διακονίαν καὶ τὴν φοβοῦ ἃ μέλλεις πάσχειν. ἰδοὺ μέλλει ὑπομονὴν, καὶ τὰ ἔργα σου τὰ ἔσχατα βαλεῖν ὁ διάβολος ἐξ ὑμῶν εἰς φυλακὴν πλείονα τῶν πρώτων. **20** ἀλλ' ἔχω κατὰ σοῦ ἵνα πειρασθῆτε, καὶ ἔξετε θλίψιν ἡμερῶν ὅτι ἀφείς τὴν γυναῖκα Ἰεζάβελ, ἣ λέγουσα δέκα. γίνου πιστὸς ἄχρι θανάτου, καὶ δώσω αὐτὴν προφήτιν, καὶ διδάσκει καὶ πλανᾷ σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς. **11** ὁ ἔχων τοὺς ἐμούς δούλους πορνεῦσαι καὶ φαγεῖν οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς εἰδωλόθυτα. **21** καὶ ἔδωκα αὐτῇ χρόνον ἐκκλησίαις. ὁ νικῶν οὐ μὴ ἀδικηθῆ ἐκ τοῦ ἵνα μετανόηση, καὶ οὐ θέλει μετανόησαι

ἐκ τῆς πορνείας αὐτῆς. **22** ἰδοὺ βάλλω περιβαλεῖται ἐν ἱματίοις λευκοῖς, καὶ οὐ μὴ αὐτὴν εἰς κλίνην, καὶ τοὺς μοιχεύοντας ἐξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς βίβλου μετ' αὐτῆς εἰς θλίψιν μεγάλην, ἐὰν μὴ τῆς ζωῆς, καὶ ὁμολογήσω τὸ ὄνομα αὐτοῦ μετανοήσουσιν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῆς. **23** καὶ ἐνώπιον τοῦ πατρός μου καὶ ἐνώπιον τῶν τὰ τέκνα αὐτῆς ἀποκτενῶ ἐν θανάτῳ· καὶ ἀγγέλων αὐτοῦ. **6** ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω γνώσονται πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι ὅτι ἐγὼ εἶμι τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. **7** Καὶ ὁ ἔραυνῶν νεφροὺς καὶ καρδίας, καὶ δώσω τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Φιλαδελφίᾳ ἐκκλησίας ὑμῖν ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα ὑμῶν. **24** ὑμῖν δὲ γράψον· τάδε λέγει ὁ ἅγιος ὁ ἀληθινός, λέγω τοῖς λοιποῖς τοῖς ἐν Θυατείροις, ὅσοι ὁ ἔχων τὴν κλεῖν Δαυεῖδ, ὁ ἀνοίγων καὶ οὐκ ἔχουσιν τὴν διδαχὴν ταύτην, οἵτινες οὐδεὶς κλείσει, καὶ κλείων καὶ οὐδεὶς οὐκ ἔγνωσαν τὰ βαθέα τοῦ σατανᾶ, ὡς ἀνοίξει. **8** οἶδά σου τὰ ἔργα· ἰδοὺ δέδωκα λέγουσιν, οὐ βάλλω ἐφ' ὑμᾶς ἄλλο βάρος ἐνώπιόν σου θύραν ἠνεωγμένην, ἣν οὐδεὶς **25** πλὴν ὁ ἔχετε κρατήσατε ἄχρι οὗ ἂν ἦξω. δύναται κλεῖσαι αὐτήν· ὅτι μικρὰν ἔχεις **26** καὶ ὁ νικῶν καὶ ὁ τηρῶν ἄχρι τέλους δύναμιν, καὶ ἐτήρησάς μου τὸν λόγον τὰ ἔργα μου, δώσω αὐτῷ ἐξουσίαν ἐπὶ καὶ οὐκ ἠρνήσω τὸ ὄνομά μου. **9** ἰδοὺ τῶν ἐθνῶν, **27** καὶ ποιμανεῖ αὐτούς ἐν διδῶ ἐκ τῆς συναγωγῆς τοῦ σατανᾶ, τῶν ῥάβδῳ σιδηρᾶ, ὡς τὰ σκευὴ τὰ κεραμικὰ λεγόντων ἑαυτοὺς Ἰουδαίους εἶναι, καὶ συντριβεται, ὡς κἀγὼ εἴληφα παρὰ τοῦ οὐκ εἰσὶν ἀλλὰ ψεύδονται· ἰδοὺ ποιήσω πατρός μου, **28** καὶ δώσω αὐτῷ τὸν ἀστέρα αὐτούς ἵνα ἦξουσιν καὶ προσκυνήσουσιν τὸν πρωῖνόν. **29** ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί ἐνώπιον τῶν ποδῶν σου, καὶ γνώσιν ὅτι τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. ἐγὼ ἠγάπησά σε. **10** ὅτι ἐτήρησας τὸν λόγον

3 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σάρδεσιν ἐκκλησίας γράψον· τάδε λέγει ὁ ἔχων τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας· οἶδά σου τὰ ἔργα, ὅτι ὄνομα ἔχεις ὅτι ζῆς, καὶ νεκρὸς εἶ. **2** γίνου γρηγορῶν, καὶ στήρισον τὰ λοιπὰ ἃ ἔμελλον ἀποθανεῖν, οὐ γὰρ εὑρήκασα σου τὰ ἔργα πεπληρωμένα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ μου· **3** μνημόνευε οὖν πῶς εἴληφας καὶ ἤκουσας, καὶ τήρει καὶ μετανόησον. ἐὰν οὖν μὴ γρηγορήσης, ἦξω ὡς κλέπτῃς, καὶ οὐ μὴ γνώσῃ ποίαν ὥραν ἦξω ἐπὶ σέ. **4** ἀλλὰ ὀλίγα ἔχεις ὀνόματα ἐν Σάρδεσιν ἃ οὐκ ἐμόλυναν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ περιπατήσουσιν μετ' ἐμοῦ ἐν λευκοῖς, ὅτι ἄξιοί εἰσιν. **5** ὁ νικῶν οὕτως

τῆς ὑπομονῆς μου, κἀγὼ σε τηρήσω ἐκ τῆς ὥρας τοῦ πειρασμοῦ τῆς μελλούσης ἔρχεσθαι ἐπὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης πειράσαι τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. **11** ἔρχομαι ταχύ· κράτει ὁ ἔχεις, ἵνα μηδεὶς λάβῃ τὸν στέφανόν σου. **12** ὁ νικῶν ποιήσω αὐτὸν στῦλον ἐν τῷ ναῷ τοῦ θεοῦ μου, καὶ ἕξω οὐ μὴ ἐξέλθῃ ἔτι, καὶ γράψω ἐπ' αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ μου καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τοῦ θεοῦ μου, τῆς καινῆς Ἱερουσαλήμ, ἣ καταβαίνουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ καινόν. **13** ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. **14** Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Λαοδικίᾳ ἐκκλησίας γράψον·

τάδε λέγει ὁ ἀμήν, ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς καὶ ἴρις κυκλόθεν τοῦ θρόνου ὅμοιος ὁράσει ἀληθινός, ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως τοῦ θεοῦ· σμαραγδίνῳ. 4 καὶ κυκλόθεν τοῦ θρόνου 15 οἶδά σου τὰ ἔργα, ὅτι οὔτε ψυχρὸς εἶ θρόνους εἴκοσι τέσσαρας, καὶ ἐπὶ τοὺς οὔτε ζεστός. ὄφελον ψυχρὸς ἦς ἢ ζεστός. θρόνους εἴκοσι τέσσαρας πρεσβυτέρους 16 οὕτως, ὅτι χλιαρὸς εἶ καὶ οὔτε ζεστός καθημένους περιβεβλημένους ἐν ἱματίοις οὔτε ψυχρὸς, μέλλω σε ἐμέσαι ἐκ τοῦ λευκοῖς, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν στόματός μου. 17 ὅτι λέγεις ὅτι πλούσιός στεφάνους χρυσοῦς. 5 καὶ ἐκ τοῦ εἶμι καὶ πεπλούτηκα καὶ οὐδὲν χρεῖαν θρόνου ἐκπορεύονται ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ ἔχω, καὶ οὐκ οἶδας ὅτι σὺ εἶ ὁ ταλαίπωρος καὶ βρονταί· καὶ ἑπτὰ λαμπάδες πυρὸς καὶ ἔλεεινὸς καὶ πτωχὸς καὶ τυφλὸς καὶ καιόμεναι ἐνώπιον τοῦ θρόνου, ἃ εἰσὶν τὰ γυμνός, 18 συμβουλεύω σοι ἀγοράσαι ἑπτὰ πνεύματα τοῦ θεοῦ, 6 καὶ ἐνώπιον παρ' ἐμοῦ χρυσίον πεπυρωμένον ἐκ πυρὸς τοῦ θρόνου ὡς θάλασσα ὑαλίνη ὁμοία ἵνα πλουτήσης, καὶ ἱμάτια λευκὰ ἵνα κρυστάλλῳ. καὶ ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ περιβάλλῃ καὶ μὴ φανερωθῇ ἡ αἰσχύνῃ τῆς κύκλῳ τοῦ θρόνου τέσσερα ζῶα γέμοντα γυμνότητός σου, καὶ κολλύριον ἔγχρισαι ὀφθαλμῶν ἔνπροσθεν καὶ ὀπισθεν· 7 καὶ τοὺς ὀφθαλμούς σου ἵνα βλέπῃς. 19 ἐγὼ τὸ ζῶον τὸ πρῶτον ὅμοιον λέοντι, καὶ τὸ ὄσους ἐὰν φιλῶ ἐλέγχω καὶ παιδεύω δεύτερον ζῶον ὅμοιον μόσχῳ, καὶ τὸ τρίτον ζήλευε οὖν καὶ μετανόησον. 20 ἰδοὺ ἔστηκα ζῶον ἔχων τὸ πρόσωπον ὡς ἀνθρώπου, καὶ ἐπὶ τὴν θύραν καὶ κρούω· ἐὰν τις ἀκούσῃ τὸ τέταρτον ζῶον ὅμοιον ἀετῷ πετομένῳ. 8 τῆς φωνῆς μου καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, καὶ καὶ τὰ τέσσερα ζῶα, ἐν καθ' ἐν αὐτῶν ἔχων εἰσελεύσομαι πρὸς αὐτὸν καὶ δειπνήσω ἀνὰ πτέρυγας ἔξ, κυκλόθεν καὶ ἔσωθεν μετ' αὐτοῦ καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ. 21 ὁ νικῶν γέμουσιν ὀφθαλμῶν· καὶ ἀνάπαυσιν οὐκ δώσω αὐτῷ καθίσαι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ θρόνῳ ἔχουσιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς λέγοντες, ἅγιος μου, ὡς ἀγὼ ἐνίκησα καὶ ἐκάθισα μετὰ ἅγιος ἅγιος κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ τοῦ πατρὸς μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ. 22 ὁ ἦν καὶ ὁ ὢν καὶ ὁ ἐρχόμενος. 9 καὶ ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ὅταν δώσουσιν τὰ ζῶα δόξαν καὶ τιμὴν καὶ ταῖς ἐκκλησίαις. εὐχαριστίαν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ, τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων,

4 Μετὰ ταῦτα ἴδον, καὶ ἰδοὺ θύρα ἠνεωγμένη ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη ἦν ἤκουσα ὡς σάλπιγγος λαλούσης μετ' ἐμοῦ, λέγων· ἀνάβα ὦδε, καὶ δεῖξω σοὶ ἃ δεῖ γενέσθαι μετὰ ταῦτα. 2 εὐθέως ἐγενόμην ἐν πνεύματι· καὶ ἰδοὺ θρόνος ἔκειτο ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τὸν θρόνον καθήμενος, 3 καὶ ὁ καθήμενος ὅμοιος ὁράσει λίθῳ ἰάσπιδι καὶ σαρδίῳ, καὶ

(**aiōn g165**) 10 πεσοῦνται οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι ἐνώπιον τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ προσκυνήσουσιν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, καὶ βαλοῦσιν τοὺς στεφάνους αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου λέγοντες, (**aiōn g165**) 11 ἄξιός εἶ, ὁ κύριος καὶ ὁ θεὸς ἡμῶν, λαβεῖν τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δύναμιν, ὅτι σὺ ἔκτισας τὰ

πάντα, καὶ διὰ τὸ θέλημά σου ἦσαν καὶ ἐκτίσθησαν.

5 Καὶ εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιὰν τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου βιβλίον γεγραμμένον ἔσωθεν καὶ ὀπισθεν, κατεσφραγισμένον σφραγῖσιν ἑπτὰ. **2** καὶ εἶδον ἄγγελον ἰσχυρὸν κηρύσσοντα ἐν φωνῇ μεγάλῃ, τίς ἄξιός ἀνοίξει τὸ βιβλίον καὶ λύσει τὰς σφραγίδας αὐτοῦ; **3** καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἐν τῷ οὐρανῷ οὔτε ἐπὶ τῆς γῆς οὔτε ὑποκάτω τῆς γῆς ἀνοίξει τὸ βιβλίον οὔτε βλέπειν αὐτό. **4** καὶ ἔκλαιον πολὺ ὅτι οὐδεὶς ἄξιός εὐρέθη ἀνοίξει τὸ βιβλίον οὔτε βλέπειν αὐτό. **5** καὶ εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγει μοι, μὴ κλαῖε· ἰδοὺ ἐνίκησεν ὁ λέων ὁ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, ἡ ρίζα Δαυεὶδ, ἀνοίξει τὸ βιβλίον καὶ τὰς ἑπτὰ σφραγίδας αὐτοῦ. **6** Καὶ εἶδον ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων ζώων καὶ ἐν μέσῳ τῶν πρεσβυτέρων ἄρνιον ἐστηκὸς ὡς ἐσφαγμένον, ἔχων κέρατα ἑπτὰ καὶ ὀφθαλμοὺς ἑπτὰ, οἳ εἰσιν τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ θεοῦ ἀπεσταλμένα εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. **7** καὶ ἦλθεν καὶ εἴληφεν ἐκ τῆς δεξιᾶς τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου. **8** καὶ ὅτε ἔλαβεν τὸ βιβλίον, τὰ τέσσαρα ζῶα καὶ οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι ἔπεσαν ἐνώπιον τοῦ ἄρνιου, ἔχοντες ἕκαστος κιθάραν καὶ φιάλας χρυσᾶς γεμούσας θυμιαμάτων, αἳ εἰσιν αἱ προσευχαὶ τῶν ἁγίων. **9** καὶ ᾄδουσιν ᾠδὴν καινὴν λέγοντες, ἄξιός εἰ λαβεῖν τὸ βιβλίον καὶ ἀνοίξει τὰς σφραγίδας αὐτοῦ, ὅτι ἐσφάγης καὶ ἠγόρασας τῷ θεῷ ἐν τῷ αἵματί σου ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους, **10** καὶ ἐποίησας αὐτοὺς τῷ θεῷ ἡμῶν βασιλείαν καὶ ἱερεῖς, καὶ

βασιλεύσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς. **11** καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ἀγγέλων πολλῶν κύκλῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν ζώων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μυριάδες μυριάδων καὶ χιλιάδες χιλιάδων, **12** λέγοντες φωνῇ μεγάλῃ, ἄξιός ἐστιν τὸ ἄρνιον τὸ ἐσφαγμένον λαβεῖν τὴν δύναμιν καὶ πλοῦτον καὶ σοφίαν καὶ ἰσχὺν καὶ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ εὐλογίαν. **13** καὶ πᾶν κτίσμα ὃ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὑποκάτω τῆς γῆς καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς πάντα καὶ ἤκουσα λέγοντας, τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ καὶ τῷ ἄρνιῳ ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. (αἰθῆ g165) **14** καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα ἔλεγον, ἀμήν· καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεσαν καὶ προσεκύνησαν.

6 Καὶ ἶδον ὅτε ἠνοιξεν τὸ ἄρνιον μίαν ἐκ τῶν ἑπτὰ σφραγίδων, καὶ ἤκουσα ἐνός ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων λέγοντος ὡς φωνὴ βροντῆς, ἔρχου. **2** καὶ ἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν ἔχων τόξον, καὶ ἐδόθη αὐτῷ στέφανος, καὶ ἐξῆλθεν νικῶν καὶ ἵνα νικήσῃ. **3** Καὶ ὅτε ἠνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν δευτέραν, ἤκουσα τοῦ δευτέρου ζώου λέγοντος, ἔρχου. **4** καὶ ἐξῆλθεν ἄλλος ἵππος πυρρός, καὶ τῷ καθημένῳ ἐπ' αὐτὸν ἐδόθη αὐτῷ λαβεῖν τὴν εἰρήνην ἐκ τῆς γῆς καὶ ἵνα ἀλλήλους σφάζουσιν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ μάχαιρα μεγάλη. **5** Καὶ ὅτε ἠνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν τρίτην, ἤκουσα τοῦ τρίτου ζώου λέγοντος ἔρχου. καὶ ἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος μέλας, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν ἔχων ζυγὸν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. **6** καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ἐν μέσῳ τῶν τεσσάρων ζώων

λέγουσαν, χοϊνίξ σίτου δηναρίου, καὶ τρεῖς χοϊνικές κριθῶν δηναρίου· καὶ τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον μὴ ἀδικήσης. **7** Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν τετάρτην, ἤκουσα φωνὴν τοῦ τετάρτου ζώου λέγοντος, ἔρχου. **8** καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος χλωρός, καὶ ὁ καθηήμενος ἐπάνω αὐτοῦ ὄνομα αὐτοῦ θάνατος, καὶ ὁ ἄδης ἠκολούθει μετ' αὐτοῦ· καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἐξουσία ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς γῆς, ἀποκτείνειν ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῶ καὶ ἐν θανάτῳ καὶ ὑπὸ τῶν θηρίων τῆς γῆς.

(Hadēs 986) **9** Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν πέμπτην σφραγίδα, ἴδον ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγμένων διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν ἣν εἶχον. **10** καὶ ἔκραξαν φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες, ἕως πότε, ὁ δεσπότης ὁ ἅγιος καὶ ἀληθινός, οὐ κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν ἐκ τῶν κατοικούντων ἐπὶ τῆς γῆς; **11** καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἐκάστῳ στολὴ λευκὴ, καὶ ἔρρέθη αὐτοῖς ἵνα ἀναπαύσωνται ἔτι χρόνον μικρόν, ἕως πληρώσωσιν καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ μέλλοντες ἀποκτενεσθαι ὡς καὶ αὐτοί. **12** Καὶ ἴδον ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν ἕκτην, καὶ σεισμὸς μέγας ἐγένετο, καὶ ὁ ἥλιος μέλας ἐγένετο ὡς σάκκος τρίχινος, καὶ ἡ σελήνη ὅλη ἐγένετο ὡς αἷμα, **13** καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσαν εἰς τὴν γῆν, ὡς συκὴ βάλλουσα τοὺς ὀλύνθους αὐτῆς ὑπὸ ἀνέμου μεγάλου σειομένη, **14** καὶ ὁ οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη ὡς βιβλίον ἐλισσόμενον, καὶ πᾶν ὄρος καὶ νῆσος ἐκ τῶν τόπων αὐτῶν ἐκινήθησαν. **15** καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ μεγιστᾶνες καὶ οἱ χιλιάρχοι καὶ οἱ πλούσιοι καὶ οἱ ἰσχυροὶ

καὶ πᾶς δοῦλος καὶ ἐλεύθερος ἔκρυσαν ἑαυτοὺς εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰς πέτρας τῶν ὀρέων. **16** καὶ λέγουσιν τοῖς ὄρεσιν καὶ ταῖς πέτραις, πέσετε ἐφ' ἡμᾶς καὶ κρύψατε ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου τοῦ καθημένου ἐπὶ τῷ θρόνῳ καὶ ἀπὸ τῆς ὀργῆς τοῦ ἀρνίου, **17** ὅτι ἦλθεν ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ὀργῆς αὐτῶν, καὶ τίς δύναται σταθῆναι;

7 Καὶ μετὰ τοῦτο ἴδον τέσσαρας ἀγγέλους ἐστῶτας ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς, κρατοῦντας τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τῆς γῆς, ἵνα μὴ πνέῃ ἄνεμος ἐπὶ τῆς γῆς μήτε ἐπὶ τῆς θαλάσσης μήτε ἐπὶ πᾶν δένδρον. **2** καὶ ἴδον ἄλλον ἄγγελον ἀναβαίνοντα ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου, ἔχοντα σφραγίδα θεοῦ ζῶντος, καὶ ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ τοῖς τέσσαρσιν ἀγγέλοις οἷς ἐδόθη αὐτοῖς ἀδικῆσαι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, **3** λέγων, μὴ ἀδικήσητε τὴν γῆν μήτε τὴν θάλασσαν μήτε τὰ δένδρα ἄχρι σφραγίσωμεν τοὺς δούλους τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. **4** καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐσφραγισμένων, ἑκατὸν τεσσεράκοντα τέσσαρες χιλιάδες ἐσφραγισμένοι ἐκ πάσης φυλῆς υἰῶν Ἰσραὴλ: **5** ἐκ φυλῆς Ἰούδα δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Ῥουβὴν δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Γὰδ δώδεκα χιλιάδες, **6** ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Νεφθαλεὶμ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Μανασσὴ δώδεκα χιλιάδες, **7** ἐκ φυλῆς Συμεὼν δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Λευεὶ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Ἰσασαχάρ δώδεκα χιλιάδες, **8** ἐκ φυλῆς Ζαβουλῶν δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Ἰωσήφ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Βενιαμὴν δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι. **9** Μετὰ ταῦτα

ἴδον, καὶ ἰδοὺ ὄχλος πολὺς, ὃν ἀριθμῆσαι **8** Καὶ ὅταν ἦνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν αὐτὸν οὐδεὶς ἐδύνατο, ἐκ παντὸς ἔθνους ἑβδόμην, ἐγένετο σιγὴ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ φυλῶν καὶ λαῶν καὶ γλωσσῶν, ἐστῶτες ὡς ἡμῖωριον. **2** καὶ ἴδον τοὺς ἑπτὰ ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τοῦ ἀγγέλου οἱ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἐστήκασιν, ἄρνιου, περιβεβλημένους στολὰς λευκάς, καὶ ἐδόθησαν αὐτοῖς ἑπτὰ σάλπιγγες. **3** καὶ καὶ φοίνικας ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν· **10** ἄλλος ἄγγελος ἦλθεν καὶ ἐστάθη ἐπὶ τοῦ καὶ κράζουσιν φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες, ἡ θυσιαστηρίου ἔχων λιβανωτὸν χρυσοῦν, σωτηρία τῷ θεῷ ἡμῶν τῷ καθημένῳ ἐπὶ καὶ ἐδόθη αὐτῷ θυμιάματα πολλὰ ἵνα τῷ θρόνῳ καὶ τῷ ἄρνιῳ. **11** καὶ πάντες οἱ δώσει ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων πάντων ἄγγελοι εἰστήκεισαν κύκλῳ τοῦ θρόνου καὶ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν τὸ ἐνώπιον τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν τεσσάρων ζώων, τοῦ θρόνου. **4** καὶ ἀνέβη ὁ καπνὸς τῶν καὶ ἔπεσαν ἐνώπιον τοῦ θρόνου ἐπὶ τὰ θυμιαμάτων ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων πρόσωπα αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ, ἐκ χειρὸς τοῦ ἀγγέλου ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. **12** λέγοντες, ἀμήν· ἡ εὐλογία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ σοφία καὶ ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ ἰσχὺς τῷ θεῷ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων· ἀμήν. (αἰθῆ **g165**) **13** καὶ ἐγένοντο βρονταὶ καὶ φωναὶ καὶ ἀστραπαὶ ἀπεκρίθη εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγων καὶ σεισμός. **6** Καὶ οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι οἱ μοι, οὗτοι οἱ περιβεβλημένοι τὰς στολὰς ἔχοντες τὰς ἑπτὰ σάλπιγγας ἠτοίμασαν τὰς λευκάς τίνες εἰσὶν καὶ πόθεν ἦλθον; αὐτοὺς ἵνα σαλπίσωσιν. **7** καὶ ὁ πρῶτος **14** καὶ εἶρηκα αὐτῷ, κύριέ μου, σὺ οἶδας. ἐσάλπισεν· καὶ ἐγένετο χάλαζα καὶ πῦρ καὶ εἶπέν μοι, οὗτοι εἰσὶν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ μεμιγμένον ἐν αἵματι, καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης, καὶ ἔπλυναν γῆν· καὶ τὸ τρίτον τῆς γῆς κατεκάη, καὶ τὰς στολὰς αὐτῶν καὶ ἐλεύκαναν αὐτὰς τὸ τρίτον τῶν δένδρων κατεκάη, καὶ πᾶς ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἄρνιου. **15** διὰ τοῦτο χόρτος χλωρὸς κατεκάη. **8** Καὶ ὁ δευτέρος εἰσὶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ, καὶ λατρεύουσιν αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐν τῷ καιόμενον ἐβλήθη εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ναῶ αὐτοῦ, καὶ ὁ καθημένος ἐπὶ τῷ θρόνῳ ἐγένετο τὸ τρίτον τῆς θαλάσσης αἷμα, **9** καὶ σκηνώσει ἐπ' αὐτούς. **16** οὐ πεινάσουσιν ἀπέθανεν τὸ τρίτον τῶν κτισμάτων τῶν ἔτι οὐδὲ διψήσουσιν ἔτι, οὐδὲ μὴ πέση ἐν τῇ θαλάσσει, τὰ ἔχοντα ψυχάς, καὶ τὸ ἐπ' αὐτούς ὁ ἥλιος οὐδὲ πᾶν καῦμα, **17** τρίτον τῶν πλοίων διεφθάρησαν. **10** Καὶ ὅτι τὸ ἄρνιον τὸ ἀνὰ μέσον τοῦ θρόνου ὁ τρίτος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ἔπεσεν ποιμανεῖ αὐτούς, καὶ ὀδηγήσει αὐτούς ἐπὶ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀστὴρ μέγας καιόμενος ζωῆς πηγὰς ὑδάτων· καὶ ἐξαλείψει ὁ θεὸς ὡς λαμπάς, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ τρίτον πᾶν δάκρυον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. τῶν ποταμῶν καὶ ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων. **11** καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀστέρος

λέγεται ὁ ἄψινθος, καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον τῶν ὑδάτων εἰς ἄψινθον, καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἀπέθανον ἐκ τῶν ὑδάτων, ὅτι ἐπικράνθησαν. **12** Καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ἐπλήγη τὸ τρίτον τοῦ ἡλίου καὶ τὸ τρίτον τῆς σελήνης καὶ τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων, ἵνα σκοτισθῇ τὸ τρίτον αὐτῶν καὶ ἡ ἡμέρα μὴ φάνη τὸ τρίτον αὐτῆς, καὶ ἡ νύξ ὁμοίως. **13** καὶ ἴδον, καὶ ἤκουσα ἐνὸς ἀετοῦ πετομένου ἐν μεσουρανήματι λέγοντος φωνῇ μεγάλῃ, οὐαὶ οὐαὶ οὐαὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς ἐκ τῶν λοιπῶν φωνῶν τῆς σάλπιγγος τῶν τριῶν ἀγγέλων τῶν μελλόντων σαλπίζειν.

9 Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ἴδον ἀστέρα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεπτωκότα εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἡ κλεῖς τοῦ φρέατος τῆς ἀβύσσου. **(Abyssos g12)** **2** καὶ ἤνοιξεν τὸ φρέαρ τῆς ἀβύσσου, καὶ ἀνέβη καπνὸς ἐκ τοῦ φρέατος ὡς καπνὸς καμίνου μεγάλης, καὶ ἐσκοτώθη ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἀήρ ἐκ τοῦ καπνοῦ τοῦ φρέατος. **(Abyssos g12)** **3** καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ ἐξῆλθον ἀκρίδες εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἐξουσία ὡς ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ σκορπιοὶ τῆς γῆς. **4** καὶ ἐρρέθη αὐτοῖς ἵνα μὴ ἀδικήσουσιν τὸν χόρτον τῆς γῆς οὐδὲ πᾶν χλωρὸν οὐδὲ πᾶν δένδρον, εἰ μὴ τοὺς ἀνθρώπους οἵτινες οὐκ ἔχουσιν τὴν σφραγίδα τοῦ θεοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων. **5** καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἵνα μὴ ἀποκτείνωσιν αὐτούς, ἀλλ' ἵνα βασανισθῶσιν μῆνας πέντε· καὶ ὁ βασανισμὸς αὐτῶν ὡς βασανισμὸς σκορπίου, ὅταν παίσῃ ἄνθρωπον. **6** καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεῖναις ζητήσουσιν οἱ ἄνθρωποι τὸν θάνατον καὶ οὐ μὴ εὕρῃσουσιν αὐτόν, καὶ ἐπιθυμήσουσιν

ἀποθανεῖν καὶ φεύγει ὁ θάνατος ἀπ' αὐτῶν. **7** καὶ τὰ ὁμοιώματα τῶν ἀκρίδων ὅμοιοι ἵπποις ἠτοιμασμένοις εἰς πόλεμον, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὡς στέφανοι ὅμοιοι χρυσῷ, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὡς πρόσωπα ἀνθρώπων, **8** καὶ εἶχαν τρίχας ὡς τρίχας γυναικῶν, καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῶν ὡς λεόντων ἦσαν, **9** καὶ εἶχον θώρακας ὡς θώρακας σιδηροῦς, καὶ ἡ φωνὴ τῶν πτερύγων αὐτῶν ὡς φωνὴ ἀρμάτων ἵππων πολλῶν τρεχόντων εἰς πόλεμον. **10** καὶ ἔχουσιν οὐρὰς ὁμοίας σκορπίοις καὶ κέντρα, καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἀδικῆσαι τοὺς ἀνθρώπους μῆνας πέντε. **11** ἔχουσιν ἐπ' αὐτῶν βασιλέα τὸν ἄγγελον τῆς ἀβύσσου· ὃ ὄνομα αὐτῷ Ἑβραϊστὶ Ἀβαδδὼν καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ὄνομα ἔχει Ἀπολλύων. **(Abyssos g12)** **12** Ἡ οὐαὶ ἡ μία ἀπῆλθεν· ἰδοὺ ἔρχεται ἔτι δύο οὐαὶ μετὰ ταῦτα. **13** Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ἤκουσα φωνὴν μίαν ἐκ τῶν τεσσάρων κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, **14** λέγοντα τῷ ἕκτῳ ἀγγέλῳ, ὁ ἔχων τὴν σάλπιγγα, λῦσον τοὺς τέσσαρας ἀγγέλους τοὺς δεδεμένους ἐπὶ τῷ ποταμῷ τῷ μεγάλῳ Εὐφράτῃ. **15** καὶ ἐλύθησαν οἱ τέσσαρες ἄγγελοι οἱ ἠτοιμασμένοι εἰς τὴν ὥραν καὶ ἡμέραν καὶ μῆνα καὶ ἐνιαυτόν, ἵνα ἀποκτείνωσιν τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων. **16** καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν στρατευμάτων τοῦ ἱππικοῦ δισμυριάδες μυριάδων· ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. **17** καὶ οὕτως ἴδον τοὺς ἵππους ἐν τῇ ὁράσει καὶ τοὺς καθημένους ἐπ' αὐτῶν, ἔχοντας θώρακας πυρίνους καὶ ὑακινθίνους καὶ θειώδεις· καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν ἵππων ὡς κεφαλαὶ λεόντων, καὶ ἐκ

τῶν στομάτων αὐτῶν ἐκπορευέται πῦρ καὶ μὴ αὐτὰ γράψῃς. **5** καὶ ὁ ἄγγελος ὄν καὶ καπνὸς καὶ θεῖον. **18** ἀπὸ τῶν τριῶν πληγῶν τούτων ἀπεκτάνθησαν τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων, ἐκ τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ καπνοῦ καὶ τοῦ θείου τοῦ ἐκπορευομένου ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν. **19** ἡ γὰρ ἐξουσία τῶν ἵππων ἐν τῷ στόματι αὐτῶν ἐστὶν καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν· αἱ γὰρ οὐραὶ αὐτῶν ὅμοιαι ὄφεισιν, ἔχουσαι κεφαλάς, καὶ ἐν αὐταῖς ἀδικοῦσιν. **20** καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, οἱ οὐκ ἀπεκτάνθησαν ἐν ταῖς πληγαῖς ταύταις, οὐδὲ μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν αὐτῶν, ἵνα μὴ προσκυνήσουσιν τὰ δαιμόνια καὶ τὰ εἰδῶλα τὰ χρυσοῦ καὶ τὰ ἀργυροῦ καὶ τὰ χαλκοῦ καὶ τὰ λίθινα καὶ τὰ ξύλινα, ἃ οὔτε βλέπειν δύνανται οὔτε ἀκούειν οὔτε περιπατεῖν, **21** καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν φόνων αὐτῶν οὔτε ἐκ τῶν φαρμακίων αὐτῶν οὔτε ἐκ τῆς πορνείας αὐτῶν οὔτε ἐκ τῶν κλεμμάτων αὐτῶν.

10 Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἰσχυρὸν καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, περιβεβλημένον νεφέλην, καὶ ἡ ἴρις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς στῦλοι πυρός, **2** καὶ ἔχων ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ βιβλαρίδιον ἠνεωγμένον. καὶ ἔθηκεν τὸν πόδα αὐτοῦ τὸν δεξιὸν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, τὸν δὲ εὐώνυμον ἐπὶ τῆς γῆς, **3** καὶ ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ ὡσπερ λέων μυκάται. καὶ ὅτε ἔκραξεν, ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ τὰς ἑαυτῶν φωνάς. **4** καὶ ὅτε ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταί, ἔμελλον γράφειν· καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν, σφράγισον ἃ ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταί,

καὶ μὴ αὐτὰ γράψῃς. **5** καὶ ὁ ἄγγελος ὄν εἶδον ἐστῶτα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ἤρεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ τὴν δεξιὰν εἰς τὸν οὐρανὸν **6** καὶ ὤμοσεν ἐν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ὃς ἔκτισεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, ὅτι χρόνος οὐκέτι ἔσται, **(αἰὼν g165) 7** ἀλλ' ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς φωνῆς τοῦ ἐβδόμου ἀγγέλου, ὅταν μέλλῃ σαλπίζειν, καὶ ἐτελέσθῃ τὸ μυστήριον τοῦ θεοῦ, ὡς εὐηγγέλισεν τοὺς ἑαυτοῦ δούλους τοὺς προφήτας. **8** καὶ ἡ φωνὴ ἦν ἠκουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, πάλιν λαλοῦσαν μετ' ἐμοῦ καὶ λέγουσαν, ὕπαγε λάβε τὸ βιβλαρίδιον τὸ ἠνεωγμένον ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ἀγγέλου τοῦ ἐστῶτος ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. **9** καὶ ἀπῆλθα πρὸς τὸν ἄγγελον λέγων αὐτῷ δοῦναί μοι τὸ βιβλαρίδιον. καὶ λέγει μοι, λάβε καὶ κατάφαγε αὐτό, καὶ πικρανεῖ σου τὴν κοιλίαν, ἀλλ' ἐν τῷ στόματί σου ἔσται γλυκὺ ὡς μέλι. **10** καὶ ἔλαβον τὸ βιβλαρίδιον ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἀγγέλου καὶ κατέφαγον αὐτό, καὶ ἦν ἐν τῷ στόματί μου ὡς μέλι γλυκὺ· καὶ ὅτε ἔφαγον αὐτό, ἐπικράνθη ἡ κοιλία μου. **11** καὶ λέγουσίν μοι· δεῖ σε πάλιν προφητεῦσαι ἐπὶ λαοῖς καὶ ἐπὶ ἔθνεσιν καὶ γλώσσαις καὶ βασιλεῦσιν πολλοῖς.

11 Καὶ ἐδόθη μοι κάλαμος ὅμοιος ῥάβδῳ, λέγων· ἔγειρε καὶ μέτρησον τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ καὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ. **2** καὶ τὴν αὐλὴν τὴν ἔξωθεν τοῦ ναοῦ ἔκβαλε ἔξωθεν καὶ μὴ αὐτὴν μετρήσῃς, ὅτι ἐδόθη τοῖς ἔθνεσιν, καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν πατήσουσιν μῆνας

τεσσεράκοντα δύο. 3 και δώσω τοῖς δυσὶν μεγάλην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν αὐτοῖς·
 μάρτυσίν μου, καὶ προφητεῦσουσιν ἡμέρας ἀνάβατε ὧδε· καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν οὐρανὸν
 χιλίας διακοσίας ἐξήκοντα περιβεβλημένοι ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ἔθεώρησαν αὐτοὺς οἱ
 σάκκου. 4 οὗτοί εἰσιν αἱ δύο ἐλαῖαι καὶ αἱ ἐχθροὶ αὐτῶν. 13 καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ
 δύο λυχνίαί αἱ ἐνώπιον τοῦ κυρίου τῆς γῆς ἐγένετο σεισμὸς μέγας, καὶ τὸ δέκατον
 ἐστῶτες. 5 καὶ εἴ τις αὐτοὺς θέλει ἀδικῆσαι, τῆς πόλεως ἔπεσεν, καὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν
 πῦρ ἐκπορευέται ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν τῷ σεισμῷ ὀνόματα ἀνθρώπων χιλιάδες
 καὶ κατεσθίει τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν· καὶ εἴ τις ἐπτὰ, καὶ οἱ λοιποὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο καὶ
 θελήσῃ αὐτοὺς ἀδικῆσαι, οὕτως δεῖ αὐτὸν ἔδωκαν δόξαν τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ. 14
 ἀποκτανθῆναι. 6 οὗτοι ἔχουσιν ἐξουσίαν Ἡ οὐαὶ ἡ δευτέρα ἀπῆλθεν· ἰδοὺ ἡ οὐαὶ
 κλεῖσαι τὸν οὐρανόν, ἵνα μὴ ὑετὸς βρέχῃ ἡ τρίτη ἔρχεται ταχύ. 15 Καὶ ὁ ἕβδομος
 τὰς ἡμέρας τῆς προφητείας αὐτῶν, καὶ ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ἐγένοντο φωναὶ
 ἐξουσίαν ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ὑδάτων στρέφειν μεγάλα ἐν τῷ οὐρανῷ λέγοντες, ἐγένετο
 αὐτὰ εἰς αἶμα καὶ πατάξαι τὴν γῆν ἐν ἡ βασιλεία τοῦ κόσμου τοῦ κυρίου ἡμῶν
 πάσῃ πληγῇ ὁσαύκις ἐὰν θελήσωσιν. 7 καὶ καὶ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει
 ὅταν τελέσωσιν τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. (aiōn g165)
 τὸ θηρίον τὸ ἀναβαῖνον ἐκ τῆς ἀβύσσου 16 καὶ οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι οἱ
 ποιήσει μετ' αὐτῶν πόλεμον καὶ νικήσει αὐτοὺς καὶ ἀποκτενεῖ αὐτούς. (Abyssos g12)
 8 καὶ τὸ πτώμα αὐτῶν ἐπὶ τῆς πλατείας αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ, 17
 τῆς πόλεως τῆς μεγάλης, ἣτις καλεῖται λέγοντες· εὐχαριστοῦμέν σοι, κύριε ὁ θεὸς
 πνευματικῶς Σόδομα καὶ Αἴγυπτος, ὅπου ὁ παντοκράτωρ, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν, καὶ ὅτι
 καὶ ὁ κύριος αὐτῶν ἐσταυρώθη. 9 καὶ εἴληφας τὴν δυνάμιν σου τὴν μεγάλην καὶ
 βλέπουσιν ἐκ τῶν λαῶν καὶ φυλῶν καὶ ἐβασίλευσας, 18 καὶ τὰ ἔθνη ὠργίσθησαν,
 γλωσσῶν καὶ ἔθνῶν τὸ πτώμα αὐτῶν καὶ ἦλθεν ἡ ὀργή σου καὶ ὁ καιρὸς τῶν
 ἡμέρας τρεῖς καὶ ἡμισυ, καὶ τὰ πτώματα νεκρῶν κριθῆναι καὶ δοῦναι τὸν μισθὸν
 αὐτῶν οὐκ ἀφίουςιν τεθῆναι εἰς μνήμα. 10 τοῖς δούλοις σου τοῖς προφήταις καὶ τοῖς
 καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς χαίρουσιν ἀγίοις καὶ τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά
 ἐπ' αὐτοῖς καὶ εὐφραίνονται, καὶ δῶρα σου, τοῖς μικροῖς καὶ τοῖς μεγάλοις, καὶ
 πέμπουσιν ἀλλήλοις, ὅτι οὗτοι οἱ δύο διαφθεῖραι τοὺς διαφθείροντας τὴν γῆν. 19
 προφητῆται ἐβασάνισαν τοὺς κατοικοῦντας καὶ ἠνοίγη ὁ ναὸς τοῦ θεοῦ ὁ ἐν τῷ οὐρανῷ,
 ἐπὶ τῆς γῆς. 11 καὶ μετὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας καὶ καὶ ὥφθη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης αὐτοῦ ἐν
 ἡμισυ πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ θεοῦ εἰσῆλθεν τῷ ναῷ αὐτοῦ· καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ καὶ
 ἐν αὐτοῖς, καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοὺς πόδας φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ σεισμὸς καὶ χάλαζα
 αὐτῶν, καὶ φόβος μέγας ἐπέπεσεν ἐπὶ τοὺς μεγάλη.

θεωροῦντας αὐτούς. 12 καὶ ἤκουσαν φωνὴν

12 Καὶ σημεῖον μέγα ὤφθη ἐν τῷ οὐρανῷ, ἡμῶν, ὁ κατηγορῶν αὐτοὺς ἐνώπιον τοῦ
 γυνὴ περιβεβλημένη τὸν ἥλιον, καὶ ἡ θεοῦ ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτός. **11** καὶ αὐτοὶ
 σελήνη ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς, καὶ ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ τὸ αἷμα τοῦ ἀρνίου καὶ
 ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς στέφανος ἀστέρων διὰ τὸν λόγον τῆς μαρτυρίας αὐτῶν, καὶ οὐκ
 δώδεκα, **2** καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσα, καὶ κράζει ἡγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.
 ὠδίνουσα καὶ βασιλομένη τεκεῖν. **3** καὶ **12** διὰ τοῦτο εὐφραίνεσθε, οὐρανοὶ καὶ οἱ
 ὠφθη ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐν αὐτοῖς σκηνοῦντες οὐαὶ τὴν γῆν καὶ
 ἰδοὺ δράκων πυρρὸς μέγας, ἔχων κεφαλὰς τὴν θάλασσαν, ὅτι κατέβη ὁ διάβολος πρὸς
 ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς ὑμᾶς ἔχων θυμὸν μέγαν, εἰδὼς ὅτι ὀλίγον
 αὐτοῦ ἑπτὰ διαδήματα, **4** καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ καιρὸν ἔχει. **13** Καὶ ὅτε εἶδεν ὁ δράκων ὅτι
 σύρει τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, ἐδίωξεν τὴν γυναῖκα
 καὶ ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν. καὶ ὁ ἥτις ἔτεκεν τὸν ἄρσενά. **14** καὶ ἐδόθησαν
 δράκων ἔστηκεν ἐνώπιον τῆς γυναικὸς τῆ γυναικὶ αἱ δύο πτέρυγες τοῦ αἵτου
 τῆς μελλούσης τεκεῖν, ἵνα ὅταν τέκη τὸ τοῦ μεγάλου, ἵνα πέτηται εἰς τὴν ἔρημον
 τέκνον αὐτῆς καταφάγη. **5** καὶ ἔτεκεν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, ὅπου τρέφεται ἐκεῖ
 υἱὸν ἄρσεν, ὃς μέλλει ποιμαίνειν πάντα καιρὸν καὶ καιροὺς καὶ ἡμισυ καιροῦ ἀπὸ
 τὰ ἔθνη ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾶ καὶ ἠρπάσθη τὸ προσώπου τοῦ ὄφεως. **15** καὶ ἔβαλεν ὁ
 τέκνον αὐτῆς πρὸς τὸν θεὸν καὶ πρὸς τὸν ὄφιν ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ὀπίσω τῆς
 θρόνον αὐτοῦ. **6** καὶ ἡ γυνὴ ἔφυγεν εἰς τὴν γυναικὸς ὕδωρ ὡς ποταμόν, ἵνα αὐτὴν
 ἔρημον, ὅπου ἔχει ἐκεῖ τόπον ἡτοιμασμένον ποταμοφόρητον ποιήσῃ. **16** καὶ ἐβοήθησεν
 ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ἵνα ἐκεῖ τρέφουσιν αὐτὴν ἡ γῆ τῆ γυναικί, καὶ ἠνοιξεν ἡ γῆ τὸ
 ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἐξήκοντα. **7** καὶ στόμα αὐτῆς καὶ κατέπιεν τὸν ποταμὸν
 ἐγένετο πόλεμος ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ Μιχαὴλ ὃν ἔβαλεν ὁ δράκων ἐκ τοῦ στόματος
 καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ πολεμήσαι μετὰ τοῦ αὐτοῦ. **17** καὶ ὠργίσθη ὁ δράκων ἐπὶ τῆ
 δράκοντος, καὶ ὁ δράκων ἐπολέμησεν καὶ γυναικί, καὶ ἀπῆλθεν ποιῆσαι πόλεμον
 οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ, **8** καὶ οὐκ ἴχυσαν, οὐδὲ μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ σπέρματος αὐτῆς,
 τόπος εὐρέθη αὐτῶν ἔτι ἐν τῷ οὐρανῷ. **9** καὶ τῶν τηρούντων τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ καὶ
 ἐβλήθη ὁ δράκων ὁ μέγας, ὁ ὄφιν ὁ ἀρχαῖος, ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ·
 ὁ καλούμενος διάβολος καὶ ὁ Σατανᾶς, ὁ **13** καὶ ἐστάθην ἐπὶ τὴν ἄμμον τῆς
 πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὅλην, ἐβλήθη εἰς θαλάσσης, καὶ εἶδον ἐκ τῆς θαλάσσης
 τὴν γῆν, καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ θηρίον ἀναβαῖνον, ἔχον κέρατα δέκα καὶ
 ἐβλήθησαν. **10** καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην κεφαλὰς ἑπτὰ, καὶ ἐπὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ
 ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαν, ἄρτι ἐγένετο ἡ δέκα διαδήματα, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ
 σωτηρία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ βασιλεία ὀνόματα βλασφημίας. **2** καὶ τὸ θηρίον ὃ
 τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ Χριστοῦ εἶδον ἦν ὅμοιον παρδάλει, καὶ οἱ πόδες
 αὐτοῦ, ὅτι ἐβλήθη ὁ κατήγωρ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ ὡς ἄρκου, καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ

ὡς στόμα λεόντων· καὶ ἔδωκεν αὐτῶ ὁ προσκυνήσουσιν τὸ θηρίον τὸ πρῶτον, οὗ δράκων τὴν δύναμιν αὐτοῦ καὶ τὸν θρόνον ἐθεραπεύθη ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ. **13** αὐτοῦ καὶ ἐξουσίαν μεγάλην. **3** καὶ μίαν καὶ ποιεῖ σημεῖα μεγάλα, ἵνα καὶ πῦρ ποιῇ ἐκ τῶν κεφαλῶν αὐτοῦ ὡς ἐσφαγμένην καταβαίνειν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὴν γῆν εἰς θάνατον, καὶ ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων. **14** καὶ πλανᾷ τοὺς αὐτοῦ ἐθεραπεύθη. καὶ ἐθαύμασεν ὅλη ἡ κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τὰ σημεῖα ἃ γῆ ὀπίσω τοῦ θηρίου, **4** καὶ προσεκύνησαν ἐδόθη αὐτῶ ποιῆσαι ἐνώπιον τοῦ θηρίου, τῶ δράκοντι ὅτι ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν λέγων τοῖς κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς ποιῆσαι τῶ θηρίῳ, καὶ προσεκύνησαν τῶ θηρίῳ εἰκόνα τῶ θηρίῳ ὃς ἔχει τὴν πληγὴν τῆς λέγοντες, τίς ὅμοιος τῶ θηρίῳ, καὶ τίς μαχαίρης καὶ ἔζησεν. **15** καὶ ἐδόθη αὐτῶ δύναται πολεμῆσαι μετ' αὐτοῦ; **5** καὶ δοῦναι πνεῦμα τῇ εἰκόνι τοῦ θηρίου, ἵνα ἐδόθη αὐτῶ στόμα λαλοῦν μεγάλα καὶ καὶ λαλήσῃ ἡ εἰκὼν τοῦ θηρίου καὶ ποιήσῃ βλασφημίας, καὶ ἐδόθη αὐτῶ ἐξουσία ὅσοι ἐὰν μὴ προσκυνήσουσιν τῇ εἰκόνι τοῦ ποιῆσαι μῆνας τεσσεράκοντα δύο. **6** καὶ θηρίου ἀποκτανθῶσιν. **16** καὶ ποιεῖ πάντας, ἥνοιξεν τὸ στόμα αὐτοῦ εἰς βλασφημίας τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους, καὶ τοὺς πρὸς τὸν θεόν, βλασφημῆσαι τὸ ὄνομα πλουσίους καὶ τοὺς πτωχοὺς, καὶ τοὺς αὐτοῦ καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, τοὺς ἐν ἐλευθέρους καὶ τοὺς δούλους, ἵνα δῶσιν τῶ οὐρανῶ σκηνοῦντας. **7** καὶ ἐδόθη αὐτοῖς χάραγμα ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτῶν τῆς αὐτῶ ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τῶν ἁγίων δεξιᾶς ἢ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῶν, **17** ἵνα μὴ καὶ νικῆσαι αὐτούς, καὶ ἐδόθη αὐτῶ τις δύνηται ἀγοράσαι ἢ πωλῆσαι εἰ μὴ ὁ ἐξουσία ἐπὶ πᾶσαν φυλὴν καὶ λαὸν καὶ ἔχων τὸ χάραγμα, τὸ ὄνομα τοῦ θηρίου ἢ γλώσσαν καὶ ἔθνος. **8** καὶ προσκυνήσουσιν τὸν ἀριθμὸν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. **18** ὧδε ἡ αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς σοφία ἐστίν· ὁ ἔχων νοῦν ψηφισάτω τὸν γῆς, οὗ οὐ γέγραπται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἀριθμὸν τοῦ θηρίου, ἀριθμὸς γὰρ ἀνθρώπου ἐν τῶ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ ἀρνίου τοῦ ἐστίν· καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ χξς'.

ἐσφαγμένου ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. **9** **14** Καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ τὸ ἀρνίον ἐστὸς εἶ τις ἔχει οὓς ἀκουσάτω. **10** εἶ τις εἰς ἐπὶ τὸ ὄρος Σιών, καὶ μετ' αὐτοῦ αἰχμαλωσίαν, εἰς αἰχμαλωσίαν ὑπάγει· εἶ τις ἑκατὸν τεσσεράκοντα τέσσαρες χιλιάδες ἐν μαχαίρῃ ἀποκτενεῖ, δεῖ αὐτὸν ἐν μαχαίρῃ ἔχουσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ τὸ ὄνομα ἀποκτανθῆναι. ὧδε ἐστίν ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ γεγραμμένον ἐπὶ τῶν πίστις τῶν ἁγίων. **11** Καὶ εἶδον ἄλλο θηρίον μετώπων αὐτῶν. **2** καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν καὶ ἀναβαῖνον ἐκ τῆς γῆς, καὶ εἶχεν κέρατα ὡς φωνὴν βροντῆς μεγάλης, καὶ ἡ φωνὴ δύο ὅμοια ἀρνίῳ, καὶ ἐλάλει ὡς δράκων. ἦν ἤκουσα ὡς κιθαρωδῶν κιθαριζόντων ἐν τῆς φωνῆς ἀνθρώπων. **3** καὶ ᾄδουσιν ᾠδὴν καινὴν ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον **12** καὶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ πρώτου θηρίου καὶ ποιεῖ τὴν γῆν καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ κατοικοῦντας ἵνα

τῶν τεσσάρων ζῶων καὶ τῶν πρεσβυτέρων· ἡμέρας καὶ νυκτός, οἱ προσκυνοῦντες τὸ
 καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο μαθεῖν τὴν ᾠδὴν εἰ μὴ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ εἴ τις
 αἰ ἕκατον τεσεράκοντα τέσσαρες χιλιάδες, λαμβάνει τὸ χάραγμα τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ.
 οἱ ἠγορασμένοι ἀπὸ τῆς γῆς. 4 οὗτοί εἰσιν οἱ (aion g165) 12 ὧδε ἡ ὑπομονὴ τῶν ἁγίων ἐστίν,
 μετὰ γυναικῶν οὐκ ἐμολύνθησαν, παρθένοι οἱ τηροῦντες τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ καὶ τὴν
 γὰρ εἰσιν. οὗτοι οἱ ἀκολουθοῦντες τῷ πίστιν Ἰησοῦ. 13 καὶ ἤκουσα φωνῆς ἐκ τοῦ
 ἀρνίῳ ὅπου ἂν ὑπάγῃ. οὗτοι ἠγοράσθησαν οὐρανοῦ λεγοῦσης, γράψον· μακάριοι οἱ
 ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἀπαρχὴ τῷ θεῷ καὶ νεκροὶ οἱ ἐν κυρίῳ ἀποθνήσκοντες ἀπάρτι.
 τῷ ἀρνίῳ, 5 καὶ ἐν τῷ στόματι αὐτῶν ναί, λέγει τὸ πνεῦμα, ἵνα ἀναπαήσονται
 οὐχ εὐρέθῃ ψεῦδος· ἄμωμοὶ γὰρ εἰσιν. ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν· τὰ γὰρ ἔργα αὐτῶν
 6 Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον πετόμενον ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν. 14 Καὶ ἶδον, καὶ
 ἐν μεσουρανήματι, ἔχοντα εὐαγγέλιον ἰδοῦ νεφέλη λευκή, καὶ ἐπὶ τὴν νεφέλην
 αἰώνιον εὐαγγελίαι ἐπὶ τοὺς καθημένους καθήμενον ὅμοιον υἱὸν ἀνθρώπου, ἔχων
 ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐπὶ πᾶν ἔθνος καὶ φυλὴν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ στέφανον χρυσοῦν
 καὶ γλῶσσαν καὶ λαόν, (aionios g166) 7 καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δρέπανον ὄξύ. 15
 λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ φοβήθητε τὸν καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ,
 θεὸν καὶ δότε αὐτῷ δόξαν, ὅτι ἦλθεν ἡ κρᾶζων ἐν φωνῇ μεγάλῃ τῷ καθημένῳ
 ὥρα τῆς κρίσεως αὐτοῦ, καὶ προσκυνήσατε ἐπὶ τῆς νεφέλης, πέμψον τὸ δρέπανόν σου
 τῷ ποιήσαντι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ θέρισον, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα θερίσαι, ὅτι
 καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πηγὰς ὑδάτων. 8 ἐξηράνθη ὁ θερισμὸς τῆς γῆς. 16 καὶ ἔβαλεν
 καὶ ἄλλος ἄγγελος δεύτερος ἠκολούθησεν ὁ καθημένος ἐπὶ τῆς νεφέλης τὸ δρέπανον
 λέγων, ἔπεσεν, ἔπεσεν βαβυλῶν ἡ μεγάλη, αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐθερίσθη ἡ γῆ. 17 καὶ
 ἡ ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ
 αὐτῆς πεπότικεν πάντα τὰ ἔθνη. 9 καὶ ἐν τῷ οὐρανῷ, ἔχων καὶ αὐτὸς δρέπανον
 ἄλλος ἄγγελος τρίτος ἠκολούθησεν αὐτοῖς ὄξύ. 18 καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ
 λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ· εἴ τις προσκυνεῖ τὸ τοῦ θυσιαστηρίου, ἔχων ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ
 θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ λαμβάνει πυρός, καὶ ἐφώνησεν φωνῇ μεγάλῃ τῷ
 χάραγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ ἢ ἐπὶ ἔχοντι τὸ δρέπανον τὸ ὄξύ λέγων, πέμψον
 τὴν χεῖρα αὐτοῦ, 10 καὶ αὐτὸς πίεται σου τὸ δρέπανον τὸ ὄξύ καὶ τρύγησον
 ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ τοὺς βότρυας τῆς ἀμπέλου τῆς γῆς, ὅτι
 κεκερασμένου ἀκράτου ἐν τῷ ποτηρίῳ ἤκμασαν αἱ σταφυλαὶ αὐτῆς. 19 καὶ ἔβαλεν
 τῆς ὀργῆς αὐτοῦ, καὶ βασανισθήσεται ἐν ὁ ἄγγελος τὸ δρέπανον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν,
 πυρὶ καὶ θείῳ ἐνώπιον ἀγγέλων ἁγίων καὶ ἐτρύγησεν τὴν ἄμπελον τῆς γῆς καὶ
 καὶ ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου. 11 καὶ ὁ καπνὸς ἔβαλεν εἰς τὴν ληνὸν τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ
 τοῦ βασανισμοῦ αὐτῶν εἰς αἰῶνας αἰώνων τὸν μέγαν. 20 καὶ ἐπατήθη ἡ ληνὸς ἔξωθεν
 ἀναβαίνει, καὶ οὐκ ἔχουσιν ἀνάπαυσιν τῆς πόλεως, καὶ ἐξῆλθεν αἷμα ἐκ τῆς ληνοῦ

ἄχρι τῶν χαλινῶν τῶν ἵππων ἀπὸ σταδίων χιλίων ἑξακοσίων.

15 Καὶ ἴδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ μέγα καὶ θαυμαστόν, ἀγγέλους ἑπτὰ ἔχοντας πληγὰς ἑπτὰ τὰς ἐσχάτας, ὅτι ἐν αὐταῖς ἐτελέσθη ὁ θυμὸς τοῦ θεοῦ. **2** καὶ ἴδον ὡς θάλασσαν ὑαλίνην μεμιγμένην πυρί, καὶ τοὺς νικῶντας ἐκ τοῦ θηρίου καὶ ἐκ τῆς εἰκόνοσ ἀυτοῦ καὶ ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἐστῶτας ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν ὑαλίνην, ἔχοντας κιθάρας τοῦ θεοῦ. **3** καὶ ἄδουσιν τὴν ᾠδὴν Μωϋσέως τοῦ δούλου τοῦ θεοῦ καὶ τὴν ᾠδὴν τοῦ ἀρνίου λέγοντες, μεγάλα καὶ θαυμαστά τὰ ἔργα σου, κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ δίκαιαι καὶ ἀληθιναι αἱ ὁδοὶ σου, ὁ βασιλεὺς τῶν ἐθνῶν. **4** τίς οὐ μὴ φοβηθῆ, κύριε, καὶ δοξάσει τὸ ὄνομά σου; ὅτι μόνος ὁσῖος, ὅτι πάντα τὰ ἔθνη ἤξουσιν καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου, ὅτι τὰ δικαιώματά σου ἐφανερώθησαν. **5** Καὶ μετὰ ταῦτα ἴδον, καὶ ἠνοίγη ὁ ναὸς τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ οὐρανῷ, **6** καὶ ἐξῆλθον οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι οἱ ἔχοντες τὰς ἑπτὰ πληγὰς ἐκ τοῦ ναοῦ, ἐνδεδυμένοι λίνον καθαρὸν λαμπρὸν καὶ περιεζωσμένοι περὶ τὰ στήθη ζώνας χρυσαῖς. **7** καὶ ἐν ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων ἔδωκεν τοῖς ἑπτὰ ἀγγέλοις ἑπτὰ φιάλας χρυσαῖς γεμούσας τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. (aiōn g165) **8** καὶ ἐγεμίσθη ὁ ναὸς καπνοῦ ἐκ τῆς δόξης τοῦ θεοῦ καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν ἄχρι τελεσθῶσιν αἱ ἑπτὰ πληγαὶ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων.

16 Καὶ ἤκουσα μεγάλης φωνῆς ἐκ τοῦ ναοῦ λεγούσης τοῖς ἑπτὰ ἀγγέλοις, ὑπάγετε καὶ ἐκχέετε τὰς ἑπτὰ φιάλας τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ εἰς τὴν γῆν. **2** καὶ ἀπῆλθεν ὁ πρῶτος καὶ ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐγένετο ἕλκος κακὸν καὶ πονηρὸν ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἔχοντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ τοὺς προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ. **3** Καὶ ὁ δεύτερος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ἐγένετο αἷμα ὡς νεκροῦ, καὶ πᾶσα ψυχὴ ζωῆς ἀπέθανεν, τὰ ἐν τῇ θαλάσῃ. **4** Καὶ ὁ τρίτος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων· καὶ ἐγένετο αἷμα. **5** καὶ ἤκουσα τοῦ ἀγγέλου τῶν ὑδάτων λέγοντος, δίκαιος εἶ, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν, ὁ ὅσιος, ὅτι ταῦτα ἔκρινας, **6** ὅτι αἵματα ἀγίων καὶ προφητῶν ἐξέχεαν, καὶ αἷμα αὐτοῖς ἔδωκας πεῖν· ἄξιοί εἰσιν. **7** καὶ ἤκουσα τοῦ θυσιαστηρίου λέγοντος, ναί, κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ἀληθιναι καὶ δίκαιαι αἱ κρίσεις σου. **8** Καὶ ὁ τέταρτος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἥλιον· καὶ ἐδόθη αὐτῷ καυματίσαι τοὺς ἀνθρώπους ἐν πυρί. **9** καὶ ἐκαυματίσθησαν οἱ ἄνθρωποι καῦμα μέγα, καὶ ἐβλασφήμησαν τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ τοῦ ἔχοντος τὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τὰς πληγὰς ταύτας, καὶ οὐ μετενόησαν δοῦναι αὐτῷ δόξαν. **10** Καὶ ὁ πέμπτος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ θηρίου· καὶ ἐγένετο ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἐσκοτωμένη, καὶ ἔμασῶντο τὰς γλώσσας αὐτῶν ἐκ τοῦ πόνου, **11** καὶ ἐβλασφήμησαν τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ἐκ τῶν πόνων αὐτῶν καὶ ἐκ τῶν ἑλκῶν αὐτῶν, καὶ οὐ

μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν. **12** Καὶ ὁ ἔκτος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν μέγαν Εὐφράτην· καὶ ἐξηράνθη τὸ ὕδωρ αὐτοῦ, ἵνα ἐτοιμασθῇ ἡ ὁδὸς τῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου. **13** καὶ ἴδον ἐκ τοῦ στόματος τοῦ δράκοντος καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ θηρίου καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ψευδοπροφήτου πνεύματα τρία ἀκάθαρτα ὡς βάτραχοι· **14** εἰσὶν γὰρ πνεύματα δαιμονίων ποιοῦντα σημεῖα, ἃ ἐκπορεύεται ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς οἰκουμένης ὅλης, συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον τῆς ἡμέρας τῆς μεγάλης τοῦ θεοῦ τοῦ παντοκράτορος. **15** ἴδου ἔρχομαι ὡς κλέπτης. μακάριος ὁ γρηγορῶν καὶ τηρῶν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἵνα μὴ γυμνὸς περιπατῇ καὶ βλέπωσιν τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ. **16** καὶ συνήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον Ἑβραϊστὶ Ἀρμαγεδών. **17** Καὶ ὁ ἕβδομος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἄερα· καὶ ἐξῆλθεν φωνὴ μεγάλη ἐκ τοῦ ναοῦ ἀπὸ τοῦ θρόνου λέγουσα, γέγονεν. **18** καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταί, καὶ σεισμὸς ἐγένετο μέγας οἷος οὐκ ἐγένετο ἀφ' οὗ ἄνθρωπος ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς τηλικούτος σεισμὸς οὕτω μέγας. **19** καὶ ἐγένετο ἡ πόλις ἡ μεγάλη εἰς τρία μέρη, καὶ αἱ πόλεις τῶν ἐθνῶν ἔπεσαν. καὶ Βαβυλῶν ἡ μεγάλη ἐμνήσθη ἐνώπιον τοῦ θεοῦ δοῦναι αὐτῇ τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ. **20** καὶ πᾶσα νῆσος ἔφυγεν, καὶ ὄρη οὐχ εὐρέθησαν. **21** καὶ χάλαζα μεγάλη ὡς ταλαντιαία καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους· καὶ ἐβλασφήμησαν οἱ ἄνθρωποι τὸν θεὸν ἐκ τῆς πληγῆς τῆς

χαλάζης, ὅτι μεγάλη ἐστὶν ἡ πληγὴ αὐτῆς σφόδρα.

17 Καὶ ἦλθεν εἷς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας, καὶ ἐλάλησεν μετ' ἐμοῦ λέγων· δεῦρο, δεῖξω σοι τὸ κρίμα τῆς πόρνῆς τῆς μεγάλης τῆς καθημένης ἐπὶ τῶν ὑδάτων τῶν πολλῶν, **2** μεθ' ἧς ἐπόρνευσαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ ἐμεθύσθησαν οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἐκ τοῦ οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς. **3** καὶ ἀπήνεγκέν με εἰς ἔρημον ἐν πνεύματι. καὶ εἶδον γυναῖκα καθημένην ἐπὶ θηρίον κόκκινον, γέμοντα ὀνόματα βλασφημίας, ἔχοντα κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα. **4** καὶ ἡ γυνὴ ἦν περιβεβλημένη πορφυροῦν καὶ κόκκινον, καὶ κεχρυσωμένη χρυσοῦ καὶ λίθω τιμίω καὶ μαργαρίταις, ἔχουσα ποτήριον χρυσοῦν ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς γέμων βδελυγμάτων καὶ τὰ ἀκάθαρτα τῆς πορνείας αὐτῆς, **5** καὶ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῆς ὄνομα γεγραμμένον, μυστήριον, Βαβυλῶν ἡ μεγάλη, ἡ μήτηρ τῶν πορνῶν καὶ τῶν βδελυγμάτων τῆς γῆς. **6** καὶ εἶδα τὴν γυναῖκα μεθύουσαν ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ἁγίων καὶ ἐκ τοῦ αἵματος τῶν μαρτύρων Ἰησοῦ. καὶ ἐθαύμασα ἰδὼν αὐτὴν θαῦμα μέγα. **7** Καὶ εἶπέν μοι ὁ ἄγγελος, διατί ἐθαύμασας; ἐγὼ σοι ἐρῶ τὸ μυστήριον τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ θηρίου τοῦ βαστάζοντος αὐτήν, τοῦ ἔχοντος τὰς ἑπτὰ κεφαλὰς καὶ τὰ δέκα κέρατα· **8** τὸ θηρίον ὃ εἶδες ἦν καὶ οὐκ ἔστιν, καὶ μέλλει ἀναβαίνειν ἐκ τῆς ἀβύσσου καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγειν· καὶ θαυμάσονται οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, ὧν οὐ γέγραπται τὸ ὄνομα ἐπὶ τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς ἀπὸ καταβολῆς κόσμου,

βλεπόντων τὸ θηρίον ὅτι ἦν καὶ οὐκ ἔστιν τῆς δόξης αὐτοῦ. **2** καὶ ἔκραξεν ἐν ἰσχυρᾷ
 καὶ παρέσται. (**Abyssos g12**) **9** ὧδε ὁ νοῦς ὁ φωνῆ λέγων· ἔπεσεν, ἔπεσεν Βαβυλῶν
 ἔχων σοφίαν. αἱ ἑπτὰ κεφαλαὶ ἑπτὰ ὄρη ἢ μεγάλη, καὶ ἐγένετο κατοικητήριον
 εἰσίν, ὅπου ἡ γυνὴ κάθηται ἐπ' αὐτῶν. **10** καὶ δαιμονίων καὶ φυλακῆ παντὸς πνεύματος
 βασιλεῖς ἑπτὰ εἰσίν· οἱ πέντε ἔπεσαν, ὁ εἷς ἀκαθάρτου καὶ φυλακῆ παντὸς ὀρνέου
 ἔστιν, ὁ ἄλλος οὐπὼ ἦλθεν, καὶ ὅταν ἔλθῃ ἀκαθάρτου καὶ μεμισημένου, **3** ὅτι ἐκ
 ὀλίγον αὐτὸν δεῖ μείναι. **11** καὶ τὸ θηρίον ὃ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς
 ἦν καὶ οὐκ ἔστιν, καὶ αὐτὸς ὄγδοός ἐστιν καὶ πέπωκαν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ οἱ βασιλεῖς
 ἐκ τῶν ἑπτὰ ἐστιν, καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγει. τῆς γῆς μετ' αὐτῆς ἐπόρνευσαν, καὶ οἱ
12 καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες δέκα βασιλεῖς ἔμποροι τῆς γῆς ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ
 εἰσίν, οἵτινες βασιλείαν οὐπὼ ἔλαβον, στρήνους αὐτῆς ἐπλούτησαν. **4** καὶ ἤκουσα
 ἀλλὰ ἐξουσίαν ὡς βασιλεῖς μίαν ὥραν ἄλλην φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν,
 λαμβάνουσιν μετὰ τοῦ θηρίου. **13** οὗτοι ἐξέλθατε, ὁ λαός μου, ἐξ αὐτῆς, ἵνα μὴ
 μίαν γνώμην ἔχουσιν, καὶ τὴν δύναμιν καὶ συνκοινωνήσητε ταῖς ἀμαρτίαις αὐτῆς, καὶ
 τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ διδώσιν. ἐκ τῶν πληγῶν αὐτῆς ἵνα μὴ λάβητε· **5**
14 οὗτοι μετὰ τοῦ ἀρνίου πολεμήσουσιν, ὅτι ἐκολλήθησαν αὐτῆς αἱ ἀμαρτίαι ἄχρι
 καὶ τὸ ἀρνίον νικήσει σὺτούς, ὅτι κύριος τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐμνημόνευσεν ὁ θεὸς τὰ
 κυρίων ἐστὶν καὶ βασιλεὺς βασιλέων, καὶ οἱ ἀδικήματα αὐτῆς. **6** ἀπόδοτε αὐτῇ ὡς καὶ
 μετ' αὐτοῦ κλητοὶ καὶ ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοί. αὐτὴ ἀπέδωκεν, καὶ διπλώσατε τὰ διπλά
15 καὶ λέγει μοι, τὰ ὕδατα ἃ εἶδες, οὗ ἢ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς· ἐν τῷ ποτηρίῳ ᾧ
 πόρνη κάθηται, λαοὶ καὶ ὄχλοι εἰσίν καὶ ἐκέρασεν κεράσατε αὐτῇ διπλοῦν· **7** ὅσα
 ἔθνη καὶ γλῶσσαι. **16** καὶ τὰ δέκα κέρατα ἐδόξασεν αὐτὴν καὶ ἐστρηνίασεν, τοσοῦτον
 ἃ εἶδες καὶ τὸ θηρίον, οὗτοι μισήσουσιν δότε αὐτῇ βασανισμὸν καὶ πένθος. ὅτι ἐν τῇ
 τὴν πόρνην, καὶ ἡρημωμένην ποιήσουσιν καρδίᾳ αὐτῆς λέγει ὅτι κάθημαι βασίλισσα,
 αὐτὴν καὶ γυμνήν, καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς καὶ χίρα οὐκ εἰμί, καὶ πένθος οὐ μὴ ἴδω· **8**
 φάγονται, καὶ αὐτὴν κατακαύσουσιν πυρὶ διὰ τοῦτο ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἤξουσιν αἱ πληγαὶ
17 ὁ γὰρ θεὸς ἔδωκεν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν αὐτῆς, θάνατος καὶ πένθος καὶ λιμός, καὶ
 ποιῆσαι τὴν γνώμην αὐτοῦ, καὶ ποιῆσαι ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται· ὅτι ἰσχυρὸς κύριος
 μίαν γνώμην καὶ δοῦναι τὴν βασιλείαν ὁ θεὸς ὁ κρίνας αὐτήν. **9** Καὶ κλαύσουσιν
 αὐτῶν τῷ θηρίῳ, ἄχρι τελεσθήσονται οἱ καὶ κόψονται ἐπ' αὐτὴν οἱ βασιλεῖς τῆς
 λόγοι τοῦ θεοῦ. **18** καὶ ἡ γυνὴ ἦν εἶδες γῆς οἱ μετ' αὐτῆς πορνεύσαντες καὶ
 ἔστιν ἡ πόλις ἢ μεγάλη ἢ ἔχουσα βασιλείαν στρηνίασαντες, ὅταν βλέπωσιν τὸν καπνὸν
 ἐπὶ τῶν βασιλέων τῆς γῆς. τῆς πυρώσεως αὐτῆς, **10** ἀπὸ μακρόθεν
 ἐστηκότες διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ
 αὐτῆς, λέγοντες, οὐαὶ οὐαὶ, ἢ πόλις ἢ
 μεγάλη, Βαβυλῶν ἢ πόλις ἢ ἰσχυρά, ὅτι μιᾷ

18 Μετὰ ταῦτα εἶδον ἄλλον ἄγγελον
 καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα
 ἐξουσίαν μεγάλην, καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη ἐκ

ώρα ἤλθεν ἡ κρίσις σου. **11** καὶ οἱ ἔμποροι μιᾶ ὥρα ἠρημώθη. **20** εὐφραίνου ἐπ' αὐτῇ, τῆς γῆς κλαίουσιν καὶ πενθοῦσιν ἐπ' αὐτήν, οὐρανέ, καὶ οἱ ἅγιοι καὶ οἱ ἀπόστολοι καὶ ὅτι τὸν γόμον αὐτῶν οὐδεὶς ἀγοράζει οἱ προφῆται, ὅτι ἔκρινεν ὁ θεὸς τὸ κρίμα οὐκέτι, **12** γόμον χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ ὑμῶν ἐξ αὐτῆς. **21** Καὶ ἦρεν εἷς ἄγγελος λίθου τιμίου καὶ μαργαριτῶν καὶ βυσσίνου ἰσχυρὸς λίθον ὡς μύλον μέγαν καὶ ἔβαλεν καὶ πορφύρας καὶ σιρικοῦ καὶ κοκκίνου, εἰς τὴν θάλασσαν λέγων, οὕτως ὀρμήματι καὶ πᾶν ξύλον θύϊον καὶ πᾶν σκεῦος βληθήσεται Βαβυλῶν ἡ μεγάλη πόλις, καὶ ἐλεφάντινον καὶ πᾶν σκεῦος ἐκ ξύλου οὐ μὴ εὐρεθῆ ἔτι. **22** καὶ φωνὴ κιθαρωδῶν τιμιωτάτου καὶ χαλκοῦ καὶ σιδήρου καὶ μουσικῶν καὶ αὐλητῶν καὶ σαλπιστῶν μαρμάρου, **13** καὶ κιννάμωμον καὶ ἄμωμον οὐ μὴ ἀκουσθῆ ἔν σοι ἔτι, καὶ πᾶς τεχνίτης καὶ θυμιάματα καὶ μύρον καὶ λίβανον καὶ πάσης τέχνης οὐ μὴ εὐρεθῆ ἔν σοι ἔτι, οἶνον καὶ ἔλαιον καὶ σεμίδαλιν καὶ σῖτον καὶ φωνὴ μύλου οὐ μὴ ἀκουσθῆ ἔν σοι καὶ κτήνη καὶ πρόβατα, καὶ ἵππων καὶ ἔτι, **23** καὶ φῶς λύχνου οὐ μὴ φάνη ἔν σοι ἔτι, καὶ φωνὴ νυμφίου καὶ νύμφης οὐ μὴ ἀκουσθῆ ἔν σοι ἔτι ὅτι οἱ ἔμποροὶ σου ἦσαν οἱ μεγιστᾶνες τῆς γῆς, ὅτι ἐν τῇ φαρμακίᾳ σου ἐπλανήθησαν πάντα τὰ ἔθνη, **24** καὶ ἐν αὐτῇ αἶμα προφητῶν καὶ ἁγίων εὐρέθη καὶ πάντων τῶν ἐσφαγμένων ἐπὶ τῆς γῆς.

στήσονται διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς, κλαίοντες καὶ πενθοῦντες, **16** λέγοντες οὐαὶ οὐαὶ, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἡ περιβεβλημένη βύσσινον καὶ πορφυροῦν καὶ κόκκινον, καὶ κεχρυσωμένη ἐν χρυσῷ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρίτῃ, ὅτι μιᾶ ὥρα ἠρημώθη ὁ τοσοῦτος πλοῦτος. **17** καὶ πᾶς κυβερνήτης καὶ πᾶς ὁ ἐπὶ τόπον πλέων καὶ ναῦται καὶ ὅσοι τὴν θάλασσαν ἐργάζονται ἀπὸ μακρόθεν ἔστησαν **18** καὶ ἔκραζον βλέποντες τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς λέγοντες, τίς ὁμοία τῇ πόλει τῇ μεγάλῃ; **19** καὶ ἔβαλον χοῦν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ ἔκραζον κλαίοντες καὶ πενθοῦντες, λέγοντες οὐαὶ οὐαὶ, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἐν ἧ ἐπλούτησαν πάντες οἱ ἔχοντες τὰ πλοῖα ἐν τῇ θαλάσῃ ἐκ τῆς τιμιότητος αὐτῆς, ὅτι

19 Μετὰ ταῦτα ἤκουσα ὡς φωνὴν μεγάλην ὄχλου πολλοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ λεγόντων, ἀλληλουϊά· ἡ σωτηρία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ δύναμις τοῦ θεοῦ ἡμῶν, **2** ὅτι ἀληθινὰ καὶ δίκαια αἱ κρίσεις αὐτοῦ· ὅτι ἔκρινεν τὴν πόρνην τὴν μεγάλην ἣτις ἔφθειρεν τὴν γῆν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ ἐξεδίκησεν τὸ αἷμα τῶν δούλων αὐτοῦ ἐκ χειρὸς αὐτῆς, **3** καὶ δεύτερον εἶρηκαν, ἀλληλουϊά· καὶ ὁ καπνὸς αὐτῆς ἀναβαίνει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. (aiōn g165) **4** καὶ ἔπεσαν οἱ πρεσβύτεροι οἱ εἴκοσι τέσσαρες καὶ τὰ τέσσερα ζῶα, καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ, λέγοντες, ἀμήν, ἀλληλουϊά. **5** καὶ φωνὴ ἐκ τοῦ θρόνου ἐξῆλθεν λέγουσα, αἰνεῖτε τῷ θεῷ ἡμῶν, πάντες οἱ δούλοι αὐτοῦ,

οί φοβούμενοι αὐτόν, οί μικροί και οί αὐτὸς ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾶ· και
 μεγάλοι. **6** και ἤκουσα ὡς φωνὴν ὄχλου αὐτὸς πατεῖ τὴν ληνὸν τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ
 πολλοῦ και ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν και τῆς ὄργῆς τοῦ θεοῦ τοῦ παντοκράτορος.
 ὡς φωνὴν βροντῶν ἰσχυρῶν λεγόντων, **16** και ἔχει ἐπὶ τὸ ἱμάτιον και ἐπὶ τὸν
 ἀλληλουϊά, ὅτι ἐβασίλευσεν κύριος ὁ θεὸς μηρὸν αὐτοῦ ὄνομα γεγραμμένον· βασιλεὺς
 ἡμῶν ὁ παντοκράτωρ. **7** χαίρωμεν και βασιλέων και κύριος κυρίων. **17** Καὶ εἶδον
 ἀγαλλιῶμεν, και δῶμεν τὴν δόξαν αὐτῶ, ἕνα ἄγγελον ἑστῶτα ἐν τῷ ἡλίῳ, και
 ὅτι ἦλθεν ὁ γάμος τοῦ ἄρνιου, και ἡ γυνὴ ἔκραξεν ἐν φωνῇ μεγάλῃ λέγων πᾶσιν τοῖς
 αὐτοῦ ἠτοίμασεν ἑαυτήν· **8** και ἐδόθη ὀρνέοις τοῖς πετομένοις ἐν μεσουρανήματι,
 αὐτῇ ἵνα περιβάληται βύσσινον λαμπρὸν δεῦτε συνάχθητε εἰς τὸ δεῖπνον τὸ μέγα
 καθαρὸν, τὸ γὰρ βύσσινον τὰ δικαιώματα τοῦ θεοῦ, **18** ἵνα φάγητε σάρκας βασιλέων
 τῶν ἀγίων ἐστίν. **9** και λέγει μοι, γράψον και σάρκας χιλιάρχων και σάρκας ἰσχυρῶν
 μακάριοι οἱ εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ γάμου και σάρκας ἵππων και τῶν καθημένων ἐπ’
 τοῦ ἄρνιου κεκλημένοι. και λέγει μοι, αὐτῶν και σάρκας πάντων ἐλευθέρων τε
 οὔτοι οἱ λόγοι ἀληθινοὶ τοῦ θεοῦ εἰσιν. **10** και δούλων και μικρῶν και μεγάλων. **19**
 και ἔπεσα ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν αὐτοῦ και ἴδον τὸ θηρίον και τοὺς βασιλεῖς τῆς
 προσκυνῆσαι αὐτῶ. και λέγει μοι, ὅρα γῆς και τὰ στρατεύματα αὐτῶν συνηγμένα
 μὴ σύνδουλός σου εἰμι και τῶν ἀδελφῶν ποιῆσαι τὸν πόλεμον μετὰ τοῦ καθημένου
 σου τῶν ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ ἐπὶ τοῦ ἵππου και μετὰ τοῦ στρατεύματος
 τῷ θεῷ προσκύνησον. ἡ γὰρ μαρτυρία αὐτοῦ. **20** και ἐπιάσθη τὸ θηρίον και μετ’
 Ἰησοῦ ἐστίν τὸ πνεῦμα τῆς προφητείας. **11** αὐτοῦ ὁ ψευδοπροφήτης ὁ ποιήσας τὰ
 και εἶδον τὸν οὐρανὸν ἠνεωγμένον, και σημεῖα ἐνώπιον αὐτοῦ, ἐν οἷς ἐπλάνησεν
 ἰδοὺ ἵππος λευκός, και ὁ καθήμενος ἐπ’ τοὺς λαβόντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου
 αὐτὸν καλούμενος πιστὸς και ἀληθινός, και τοὺς προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ·
 και ἐν δικαιοσύνῃ κρίνει και πολεμεῖ. **12** ζῶντες ἐβλήθησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην
 οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ φλόξ πυρός, και τοῦ πυρὸς τῆς καιομένης ἐν θείῳ. (**Limnē Pyr**
 ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ διαδήματα πολλά, **g3041 g4442**) **21** και οἱ λοιποὶ ἀπεκτάνθησαν
 ἔχων ὄνομα γεγραμμένον ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ
 μὴ αὐτός, **13** και περιβεβλημένος ἱμάτιον ἵππου τῇ ἐξελθούσῃ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ,
 περιφεραμμένον αἷματι, και κέκληται τὸ και πάντα τὰ ὄρνεα ἐχορτάσθησαν ἐκ τῶν
 ὄνομα αὐτοῦ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ. **14** και σαρκῶν αὐτῶν.
 τὰ στρατεύματα ἐν τῷ οὐρανῷ ἠκολούθει **20** Καὶ ἴδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ
 αὐτῶ ἐφ’ ἵπποις λευκοῖς, ἐνδεδυμένοι τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα τὴν κλεῖν τῆς
 βύσσινον λευκὸν καθαρὸν. **15** και ἐκ ἀβύσσου και ἄλυσιν μεγάλῃν ἐπὶ τὴν
 τοῦ στόματος αὐτοῦ ἐκπορεύεται ῥομφαία χεῖρα αὐτοῦ. (**Abyssois g12**) **2** και ἐκράτησεν
 ὀξεῖα, ἵνα ἐν αὐτῇ πατάξῃ τὰ ἔθνη, και τὸν δράκοντα, ὁ ὄφεις ὁ ἀρχαῖος, ὁ ἐστίν

διάβολος και ὁ Σατανᾶς, καὶ ἔδρασε αὐτὸν χίλια ἔτη, **3** καὶ ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν ἄβυσσον καὶ ἔκλεισεν καὶ ἐσφράγισεν ἐπάνω αὐτοῦ ἵνα μὴ πλανήσῃ ἔτι τὰ ἔθνη ἄχρι τελεσθῆ τὰ χίλια ἔτη μετὰ ταῦτα δεῖ αὐτὸν λυθῆναι μικρὸν χρόνον. (Abyssos g12) **4** Καὶ ἴδον θρόνους, καὶ ἐκάθισαν ἐπ' αὐτούς, καὶ κρίμα ἐδόθη αὐτοῖς, καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πεπελεκισμένων διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, καὶ οἵτινες οὐ προσεκύνησαν τὸ θηρίον οὐδὲ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ καὶ οὐκ ἔλαβον τὸ χάραγμα ἐπὶ τὸ μέτωπον καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν· καὶ ἔζησαν καὶ ἐβασίλευσαν μετὰ τοῦ Χριστοῦ χίλια ἔτη. **5** οἱ λοιποὶ τῶν νεκρῶν οὐκ ἔζησαν ἄχρι τελεσθῆ τὰ χίλια ἔτη. αὕτη ἡ ἀνάστασις ἡ πρώτη. **6** μακάριος καὶ ἅγιος ὁ ἔχων μέρος ἐν τῇ ἀναστάσει τῇ πρώτῃ· ἐπὶ τούτων ὁ δεῦτερος θάνατος οὐκ ἔχει ἐξουσίαν, ἀλλὰ ἔσσονται ἱερεῖς τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ, καὶ βασιλεύσουσιν μετ' αὐτοῦ τὰ χίλια ἔτη. **7** Καὶ ὅταν τελεσθῆ τὰ χίλια ἔτη, λυθήσεται ὁ Σατανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς αὐτοῦ, **8** καὶ ἐξελεύσεται πλανῆσαι τὰ ἔθνη τὰ ἐν ταῖς τέσσαρσιν γωνίαις τῆς γῆς, τὸν Γῶγ καὶ Μαγῶγ, συναγαγεῖν αὐτούς εἰς τὸν πόλεμον, ὧν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης. **9** καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς γῆς καὶ ἐκύκλευσαν τὴν παρεμβολὴν τῶν ἁγίων καὶ τὴν πόλιν τὴν ἡγαπημένην. καὶ κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέφαγεν αὐτούς· **10** καὶ ὁ διάβολος ὁ πλανῶν αὐτούς ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός καὶ τοῦ θείου, ὅπου καὶ τὸ θηρίον καὶ ὁ ψευδοπροφήτης, καὶ βασανισθήσονται ἡμέρας καὶ νυκτὸς εἰς

τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. (aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442) **11** Καὶ εἶδον θρόνον μέγαν λευκὸν καὶ τὸν καθήμενον ἐπ' αὐτόν, οὗ ἀπὸ τοῦ προσώπου ἔφυγεν ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός, καὶ τόπος οὐχ εὐρέθη αὐτοῖς. **12** καὶ εἶδον τοὺς νεκρούς, τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς μικρούς, ἐστῶτας ἐνώπιον τοῦ θρόνου, καὶ βιβλία ἠνοιχθησαν· καὶ ἄλλο βιβλίον ἠνοιχθη, ὃ ἐστὶν τῆς ζωῆς· καὶ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων ἐν τοῖς βιβλίοις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. **13** καὶ ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς νεκρούς τοὺς ἐν αὐτῇ, καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ἄδης ἔδωκαν τοὺς νεκρούς τοὺς ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐκρίθησαν ἕκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. (Hadēs g86) **14** καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ἄδης ἐβλήθησαν εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός. οὗτος ὁ θάνατος ὁ δεῦτερός ἐστίν, ἡ λίμνη τοῦ πυρός. (Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442) **15** καὶ εἶ τις οὐχ εὐρέθη ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς γεγραμμένος ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός. (Limnē Pyr g3041 g4442)

21 Καὶ εἶδον οὐρανὸν καινὸν καὶ γῆν καινὴν· ὁ γὰρ πρῶτος οὐρανός καὶ ἡ πρώτη γῆ ἀπῆλθαν, καὶ ἡ θάλασσα οὐκ ἔστιν ἔτι. **2** καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν Ἰερουσαλὴμ καινὴν εἶδον καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ἡτοιμασμένην ὡς νύμφην κεκοσμημένην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. **3** καὶ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ θρόνου λεγούσης, ἰδοὺ ἡ σκηνὴ τοῦ θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ σκηνώσεται μετ' αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ λαοὶ αὐτοῦ ἔσσονται, καὶ αὐτὸς ὁ θεὸς ἔσται μετ' αὐτῶν, **4** καὶ ἐξαλείψει πᾶν δάκρυον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν,

καὶ θάνατος οὐκ ἔσται ἔτι, οὔτε πένθος καὶ τὸ τεῖχος τῆς πόλεως ἔχων θεμελίους οὔτε κραυγὴ οὔτε πόνος οὐκ ἔσται ἔτι· δώδεκα, καὶ ἐπ’ αὐτῶν δώδεκα ὀνόματα ὅτι τὰ πρῶτα ἀπῆλθαν. **5** καὶ εἶπεν ὁ τῶν δώδεκα ἀποστόλων τοῦ ἀρνίου. **15** καθήμενος ἐπὶ τῷ θρόνῳ· ἰδοὺ καινὰ ποιῶ καὶ ὁ λαῶν μετ’ ἐμοῦ εἶχεν μέτρον πάντα. καὶ λέγει· γράψον, ὅτι οὗτοι οἱ κάλαμον χρυσοῦν, ἵνα μετρήσῃ τὴν πόλιν λόγοι πιστοὶ καὶ ἀληθινοὶ εἰσιν. **6** καὶ εἶπεν καὶ τοὺς πυλῶνας αὐτῆς καὶ τὸ τεῖχος μοι γέγοναν. ἐγὼ τὸ ἄλφα καὶ τὸ ω, ἡ αὐτῆς. **16** καὶ ἡ πόλις τετράγωνος κεῖται, ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. ἐγὼ τῷ διψῶντι δώσω καὶ τὸ μῆκος αὐτῆς ὅσον τὸ πλάτος. καὶ αὐτῷ ἐκ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος τῆς ζωῆς ἐμέτρησεν τὴν πόλιν τῷ καλάμῳ ἐπὶ δωρεάν. **7** ὁ νικῶν κληρονομήσει ταῦτα, σταδίων δώδεκα χιλιάδων· τὸ μῆκος καὶ καὶ ἔσομαι αὐτῷ θεὸς καὶ αὐτὸς ἔσται μοι τὸ πλάτος καὶ τὸ ὕψος αὐτῆς ἴσα ἐστίν. υἱός. **8** τοῖς δὲ δειλοῖς καὶ ἀπίστοις καὶ **17** καὶ ἐμέτρησεν τὸ τεῖχος αὐτῆς ἑκατὸν ἐβδελυγμένοις καὶ φονεῦσιν καὶ πόρνοις τεσσεράκοντα τεσσάρων πηχῶν, μέτρον καὶ φαρμάκοις καὶ εἰδωλολάτραις καὶ ἀνθρώπου, ὃ ἐστὶν ἀγγέλου. **18** καὶ ἡ πᾶσιν τοῖς ψευδέσιν τὸ μέρος αὐτῶν ἐν τῇ ἐνδύμῃσις τοῦ τεύχους αὐτῆς ἴασις, καὶ λίμνη τῇ καιομένη πυρὶ καὶ θείῳ, ὃ ἐστὶν ὁ ἡ πόλις χρυσίον καθαρὸν ὅμοιον ὑάλῳ θάνατος ὁ δεύτερος. (Limmē Pyr g3041 g4442) **9** καθαρῶ. **19** οἱ θεμέλιοι τοῦ τεύχους τῆς Καὶ ἦλθεν εἰς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν πόλεως παντὶ λίθῳ τιμίῳ κεκοσμημένοι· ἐχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας, τῶν γεμόντων ὁ θεμέλιος ὁ πρῶτος ἴασις, ὁ δεύτερος τῶν ἑπτὰ πληγῶν τῶν ἐσχάτων, καὶ σάπφειρος, ὁ τρίτος χαλκεδών, ὁ τέταρτος ἐλάλησεν μετ’ ἐμοῦ λέγων, δεῦρο, δεῖξω σμάραγδος, **20** ὁ πέμπτος σαρδόνυξ, ὁ σοὶ τὴν νύμφην τὴν γυναῖκα τοῦ ἀρνίου. ἕκτος σάρδιον, ὁ ἕβδομος χρυσόλιθος, **10** καὶ ἀπῆνεγκέν με ἐν πνεύματι ἐπὶ ὄρος ὁ ὄγδοος βήρυλλος, ὁ ἕνατος τοπάσιον, μέγα καὶ ὑψηλόν, καὶ ἔδειξέν μοι τὴν πόλιν ὁ δέκατος χρυσόπρασος, ὁ ἐνδέκατος τὴν ἀγίαν Ἰερουσαλὴμ καταβαίνουσαν ἐκ ὑάκινθος, ὁ δωδέκατος ἀμέθυστος. **21** καὶ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ, **11** ἔχουσιν οἱ δώδεκα πυλῶνες δώδεκα μαργαρίται, τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ· ὁ φωστὴρ αὐτῆς ἀνὰ εἷς ἕκαστος τῶν πυλώνων ἦν ἐξ ἐνὸς ὅμοιος λίθῳ τιμιωτάτῳ, ὡς λίθῳ ἰάσιπιδι μαργαρίτου. καὶ ἡ πλατεῖα τῆς πόλεως κρυσταλλίζοντι· **12** ἔχουσα τεῖχος μέγα χρυσίον καθαρὸν ὡς ὕαλος διαυγῆς. **22** καὶ καὶ ὑψηλόν, ἔχουσα πυλῶνας δώδεκα, ναὸν οὐκ εἶδον ἐν αὐτῇ, ὁ γὰρ κύριος ὁ καὶ ἐπὶ τοῖς πυλῶσιν ἀγγέλου δώδεκα, θεὸς ὁ παντοκράτωρ ναὸς αὐτῆς ἐστὶν, καὶ καὶ ὀνόματα ἐπιγεγραμμένα ἃ ἐστὶν τῶν τὸ ἀρνίον. **23** καὶ ἡ πόλις οὐ χρειάν ἔχει δώδεκα φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. **13** ἀπὸ τοῦ ἡλίου οὐδὲ τῆς σελήνης, ἵνα φαίνωσιν ἀνατολῆς πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ βορρᾶ αὐτῆ, ἡ γὰρ δόξα τοῦ θεοῦ ἐφώτισεν αὐτήν, πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ νότου πυλῶνες καὶ ὁ λύχνος αὐτῆς τὸ ἀρνίον. **24** καὶ τρεῖς, καὶ ἀπὸ δυσμῶν πυλῶνες τρεῖς. **14** περιπατήσουσιν τὰ ἔθνη διὰ τοῦ φωτός

αὐτῆς· καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς φέρουσιν τὴν προσκυνῆσαι ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν τοῦ δόξαν αὐτῶν εἰς αὐτήν· **25** καὶ οἱ πυλῶνες ἀγγέλου τοῦ δεικνύοντός μοι ταῦτα. **9** καὶ αὐτῆς οὐ μὴ κλεισθῶσιν ἡμέρας, νύξ γὰρ λέγει μοι, ὄρα μὴ σύνδουλός σου εἰμι καὶ οὐκ ἔσται ἐκεῖ· **26** καὶ οἴσουσιν τὴν δόξαν τῶν ἀδελφῶν σου τῶν προφητῶν καὶ τῶν καὶ τὴν τιμὴν τῶν ἔθνων εἰς αὐτήν. **27** τηρούντων τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τούτου· καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν πᾶν κοινὸν τῷ θεῷ προσκύνησον. **10** καὶ λέγει μοι, μὴ καὶ ὁ ποιῶν βδέλυγμα καὶ ψεῦδος, εἰ μὴ οἱ σφραγίσῃς τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου, ὁ καιρὸς γὰρ ἐγγύς ἐστιν. **11** ὁ ἀδικῶν ἀδικησάτω ἔτι, καὶ ὁ ῥυπαρὸς ῥυπανθήτω ἔτι, καὶ ὁ δίκαιος δικαιοσύνην ποιησάτω ἔτι, καὶ ὁ ἅγιος ἁγιασθήτω ἔτι. **12** Ἴδου ἔρχομαι ταχύ, καὶ ὁ μισθός μου μετ' ἐμοῦ, ἀποδοῦναι ἐκάστῳ ὡς τὸ ἔργον ἐστὶν αὐτοῦ. **13** ἐγὼ τὸ ἄλφα καὶ τὸ ω, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. **14** μακάριοι οἱ πλύνοντες τὰς στολὰς αὐτῶν, ἵνα ἔσται ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἐπὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς καὶ τοῖς πυλῶσιν εἰσέλθωσιν εἰς τὴν πόλιν. **15** ἔξω οἱ κύνες καὶ οἱ φάρμακοὶ καὶ οἱ πόρνοι καὶ οἱ φονεῖς καὶ οἱ εἰδωλολάτραι καὶ πᾶς ποιῶν καὶ φιλῶν ψεῦδος. **16** ἐγὼ Ἰησοῦς ἔπεμψα τὸν ἄγγελόν μου μαρτυρῆσαι ὑμῖν ταῦτα ἐπὶ ταῖς ἐκκλησίαις. ἐγὼ εἰμι ἡ ῥίζα καὶ τὸ γένος Δαυεὶδ, ὁ ἀστὴρ ὁ λαμπρὸς ὁ πρωϊνός. **17** καὶ τὸ πνεῦμα καὶ ἡ νύμφη λέγουσιν, ἔρχου. καὶ ὁ ἀκούων εἰπάτω, ἔρχου. καὶ ὁ διψῶν ἐρχέσθω, ὁ θέλων λαβέτω ὕδωρ ζωῆς δωρεάν. **18** Μαρτυρῶ ἐγὼ παντὶ τῷ ἀκούοντι τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου· ἐάν τις ἐπιθῇ ἐπ' αὐτά, ἐπιθήσει ἐπ' αὐτὸν ὁ θεὸς τὰς πληγὰς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ· **19** καὶ ἐάν τις ἀφέλῃ ἀπὸ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τῆς προφητείας ταύτης, ἀφελεῖ ὁ θεὸς τὸ μέρος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ξύλου

22 Καὶ ἔδειξέν μοι ποταμὸν ὕδατος ζωῆς λαμπρὸν ὡς κρύσταλλον, ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ ἀρνίου. **2** ἐν μέσῳ τῆς πλατείας αὐτῆς καὶ τοῦ ποταμοῦ ἐντεῦθεν καὶ ἐκεῖθεν ξύλον ζωῆς ποιῶν καρπούς δώδεκα, κατὰ μῆνα ἕκαστον ἀποδιδούς τὸν καρπὸν αὐτοῦ, καὶ τὰ φύλλα τοῦ ξύλου εἰς θεραπείαν τῶν ἔθνων. **3** καὶ πᾶν κατάθεμα οὐκ ἔσται ἔτι. καὶ ὁ θρόνος τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ ἀρνίου ἐν αὐτῇ ἔσται, καὶ οἱ δούλοι αὐτοῦ λατρεύσουσιν αὐτῷ, **4** καὶ ὄψονται τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. **5** καὶ νύξ οὐκ ἔσται ἔτι, καὶ οὐκ ἔχουσιν χρεῖαν φωτὸς λύχνου καὶ φωτὸς ἡλίου, ὅτι κύριος ὁ θεὸς φωτιεῖ ἐπ' αὐτούς, καὶ βασιλεύσουσιν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. (αἰθῆ g165) **6** καὶ εἶπέν μοι, οὔτοι οἱ λόγοι πιστοὶ καὶ ἀληθινοί, καὶ ὁ κύριος, ὁ θεὸς τῶν πνευμάτων τῶν προφητῶν, ἀπέστειλεν τὸν ἄγγελον αὐτοῦ δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει. **7** καὶ ἰδοὺ ἔρχομαι ταχύ. μακάριος ὁ τηρῶν τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου. **8** Κἀγὼ Ἰωάννης ὁ βλέπων καὶ ἀκούων ταῦτα. καὶ ὅτε ἤκουσα καὶ ἔβλεψα, ἔπεσα

τῆς ζωῆς καὶ ἐκ τῆς πόλεως τῆς ἁγίας,
τῶν γεγραμμένων ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ.

20 Λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα· ναί, ἔρχομαι
ταχύ. Ἀμήν, ἔρχου κύριε Ἰησοῦ. **21** Ἡ χάρις
τοῦ κυρίου Ἰησοῦ μετὰ πάντων.

Καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν Ἱερουσαλὴμ καινὴν εἶδον καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ἡτοιμασμένην ὡς νύμφην κεκοσμημένην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. καὶ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ θρόνου λεγούσης, ἰδοὺ ἡ σκηνὴ τοῦ θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ σκηνώσει μετ' αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ λαοὶ αὐτοῦ ἔσονται, καὶ αὐτὸς ὁ θεὸς ἔσται μετ' αὐτῶν,

Ἀποκαλυψις Ἰωαννοῦ 21:2-3

Reader's Guide

Ελληνική at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *“As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.”* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *“And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.”* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *“Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.”* 2 Timothy 2:15. *“God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,”* 2 Peter 1:4-8.

Glossary

Ελληνική at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aidios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonymous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossary +

AionianBible.org/Bibles/Greek---Greek-Tischendorf/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Κατα Λουκαν 8:31
Προς Ρωμαιους 10:7
Αποκαλυψις Ιωαννου 9:1
Αποκαλυψις Ιωαννου 9:2
Αποκαλυψις Ιωαννου 9:11
Αποκαλυψις Ιωαννου 11:7
Αποκαλυψις Ιωαννου 17:8
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:1
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:3

aidios

Προς Ρωμαιους 1:20
Ιουδα 1:6

aiōn

Κατα Ματθαιον 12:32
Κατα Ματθαιον 13:22
Κατα Ματθαιον 13:39
Κατα Ματθαιον 13:40
Κατα Ματθαιον 13:49
Κατα Ματθαιον 21:19
Κατα Ματθαιον 24:3
Κατα Ματθαιον 28:20
Κατα Μαρκον 3:29
Κατα Μαρκον 4:19
Κατα Μαρκον 10:30
Κατα Μαρκον 11:14
Κατα Λουκαν 1:33
Κατα Λουκαν 1:55
Κατα Λουκαν 1:70
Κατα Λουκαν 16:8
Κατα Λουκαν 18:30
Κατα Λουκαν 20:34
Κατα Λουκαν 20:35
Κατα Ιωαννην 4:14
Κατα Ιωαννην 6:51
Κατα Ιωαννην 6:58
Κατα Ιωαννην 8:35
Κατα Ιωαννην 8:51
Κατα Ιωαννην 8:52
Κατα Ιωαννην 9:32
Κατα Ιωαννην 10:28
Κατα Ιωαννην 11:26
Κατα Ιωαννην 12:34
Κατα Ιωαννην 13:8
Κατα Ιωαννην 14:16

Πραξεις 3:21
Πραξεις 15:18
Προς Ρωμαιους 1:25
Προς Ρωμαιους 9:5
Προς Ρωμαιους 11:36
Προς Ρωμαιους 12:2
Προς Ρωμαιους 16:27
Προς Κορινθιους Α΄ 1:20
Προς Κορινθιους Α΄ 2:6
Προς Κορινθιους Α΄ 2:7
Προς Κορινθιους Α΄ 2:8
Προς Κορινθιους Α΄ 3:18
Προς Κορινθιους Α΄ 8:13
Προς Κορινθιους Α΄ 10:11
Προς Κορινθιους Β΄ 4:4
Προς Κορινθιους Β΄ 9:9
Προς Κορινθιους Β΄ 11:31
Προς Γαλατας 1:4
Προς Γαλατας 1:5
Προς Εφεσιους 1:21
Προς Εφεσιους 2:2
Προς Εφεσιους 2:7
Προς Εφεσιους 3:9
Προς Εφεσιους 3:11
Προς Εφεσιους 3:21
Προς Εφεσιους 6:12
Προς Φιλιπησιους 4:20
Προς Κολοσσαεις 1:26
Προς Τιμοθεον Α΄ 1:17
Προς Τιμοθεον Α΄ 6:17
Προς Τιμοθεον Β΄ 4:10
Προς Τιμοθεον Β΄ 4:18
Προς Τιτον 2:12
Προς Εβραιους 1:2
Προς Εβραιους 1:8
Προς Εβραιους 5:6
Προς Εβραιους 6:5
Προς Εβραιους 6:20
Προς Εβραιους 7:17
Προς Εβραιους 7:21
Προς Εβραιους 7:24
Προς Εβραιους 7:28
Προς Εβραιους 9:26
Προς Εβραιους 11:3
Προς Εβραιους 13:8
Προς Εβραιους 13:21
Πετρον Α΄ 1:23

Πετρον Α΄ 1:25
Πετρον Α΄ 4:11
Πετρον Α΄ 5:11
Πετρον Β΄ 3:18
Ιωαννου Α΄ 2:17
Ιωαννου Β΄ 1:2
Ιουδα 1:13
Ιουδα 1:25
Αποκαλυψις Ιωαννου 1:6
Αποκαλυψις Ιωαννου 1:18
Αποκαλυψις Ιωαννου 4:9
Αποκαλυψις Ιωαννου 4:10
Αποκαλυψις Ιωαννου 5:13
Αποκαλυψις Ιωαννου 7:12
Αποκαλυψις Ιωαννου 10:6
Αποκαλυψις Ιωαννου 11:15
Αποκαλυψις Ιωαννου 14:11
Αποκαλυψις Ιωαννου 15:7
Αποκαλυψις Ιωαννου 19:3
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:10
Αποκαλυψις Ιωαννου 22:5

aiōnios

Κατα Ματθαιον 18:8
Κατα Ματθαιον 19:16
Κατα Ματθαιον 19:29
Κατα Ματθαιον 25:41
Κατα Ματθαιον 25:46
Κατα Μαρκον 3:29
Κατα Μαρκον 10:17
Κατα Μαρκον 10:30
Κατα Λουκαν 10:25
Κατα Λουκαν 16:9
Κατα Λουκαν 18:18
Κατα Λουκαν 18:30
Κατα Ιωαννην 3:15
Κατα Ιωαννην 3:16
Κατα Ιωαννην 3:36
Κατα Ιωαννην 4:14
Κατα Ιωαννην 4:36
Κατα Ιωαννην 5:24
Κατα Ιωαννην 5:39
Κατα Ιωαννην 6:27
Κατα Ιωαννην 6:40
Κατα Ιωαννην 6:47
Κατα Ιωαννην 6:54
Κατα Ιωαννην 6:68

Κατα Ιωαννην 10:28
Κατα Ιωαννην 12:25
Κατα Ιωαννην 12:50
Κατα Ιωαννην 17:2
Κατα Ιωαννην 17:3
Πραξεις 13:46
Πραξεις 13:48
Προς Ρωμαιους 2:7
Προς Ρωμαιους 5:21
Προς Ρωμαιους 6:22
Προς Ρωμαιους 6:23
Προς Ρωμαιους 16:25
Προς Ρωμαιους 16:26
Προς Κορινθιους Β΄ 4:17
Προς Κορινθιους Β΄ 4:18
Προς Κορινθιους Β΄ 5:1
Προς Γαλατας 6:8
Προς Θεσσαλονικεις Β΄ 1:9
Προς Θεσσαλονικεις Β΄ 2:16
Προς Τιμοθεον Α΄ 1:16
Προς Τιμοθεον Α΄ 6:12
Προς Τιμοθεον Α΄ 6:16
Προς Τιμοθεον Β΄ 1:9
Προς Τιμοθεον Β΄ 2:10
Προς Τιτον 1:2
Προς Τιτον 3:7
Προς Φιλημονα 1:15
Προς Εβραιους 5:9
Προς Εβραιους 6:2
Προς Εβραιους 9:12
Προς Εβραιους 9:14
Προς Εβραιους 9:15
Προς Εβραιους 13:20
Πετρου Α΄ 5:10
Πετρου Β΄ 1:11
Ιωαννου Α΄ 1:2
Ιωαννου Α΄ 2:25
Ιωαννου Α΄ 3:15
Ιωαννου Α΄ 5:11
Ιωαννου Α΄ 5:13
Ιωαννου Α΄ 5:20
Ιουδα 1:7
Ιουδα 1:21
Αποκαλυψις Ιωαννου 14:6

eleēse

Προς Ρωμαιους 11:32

Geenna

Κατα Ματθαιον 5:22
Κατα Ματθαιον 5:29
Κατα Ματθαιον 5:30
Κατα Ματθαιον 10:28
Κατα Ματθαιον 18:9
Κατα Ματθαιον 23:15
Κατα Ματθαιον 23:33
Κατα Μαρκον 9:43

Κατα Μαρκον 9:45
Κατα Μαρκον 9:47
Κατα Λουκαν 12:5
Ιακωβου 3:6

Hadēs

Κατα Ματθαιον 11:23
Κατα Ματθαιον 16:18
Κατα Λουκαν 10:15
Κατα Λουκαν 16:23
Πραξεις 2:27
Πραξεις 2:31
Προς Κορινθιους Α΄ 15:55
Αποκαλυψις Ιωαννου 1:18
Αποκαλυψις Ιωαννου 6:8
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:13
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:14

Limnē Pyr

Αποκαλυψις Ιωαννου 19:20
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:10
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:14
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:15
Αποκαλυψις Ιωαννου 21:8

Sheol

Γένεσις 37:35
Γένεσις 42:38
Γένεσις 44:29
Γένεσις 44:31
Ἀριθμοί 16:30
Ἀριθμοί 16:33
Δευτερονόμιον 32:22
Βασιλειῶν Α΄ 2:6
Βασιλειῶν Β΄ 22:6
Βασιλειῶν Γ΄ 2:6
Βασιλειῶν Γ΄ 2:9
Ἰώβ 7:9
Ἰώβ 11:8
Ἰώβ 14:13
Ἰώβ 17:13
Ἰώβ 17:16
Ἰώβ 21:13
Ἰώβ 24:19
Ἰώβ 26:6

Ψαλμοί 6:5
Ψαλμοί 9:17
Ψαλμοί 16:10
Ψαλμοί 18:5
Ψαλμοί 30:3
Ψαλμοί 31:17
Ψαλμοί 49:14
Ψαλμοί 49:15
Ψαλμοί 55:15
Ψαλμοί 86:13
Ψαλμοί 88:3
Ψαλμοί 89:48

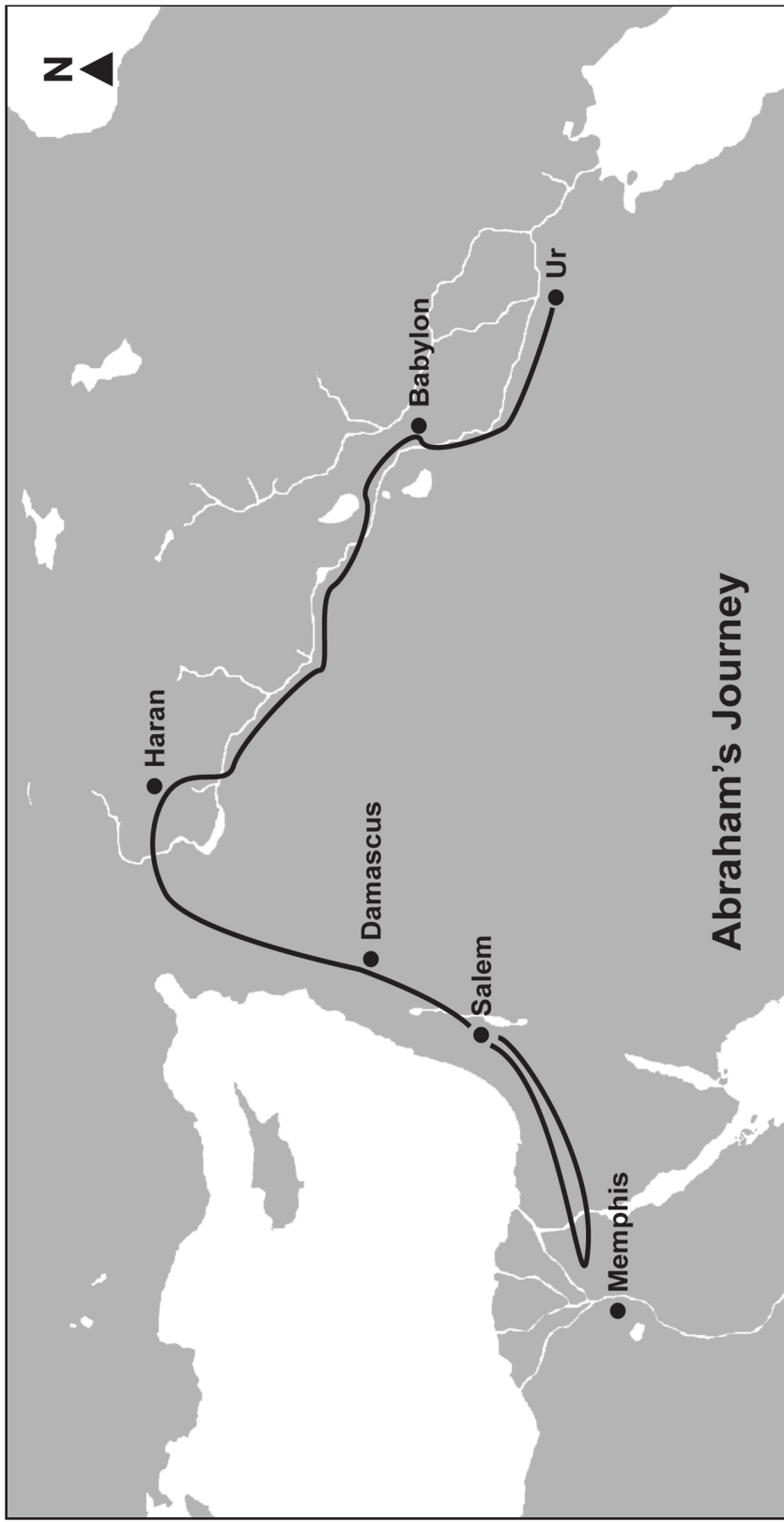
Ψαλμοί 116:3
Ψαλμοί 139:8
Ψαλμοί 141:7
Παροιμία 1:12
Παροιμία 5:5
Παροιμία 7:27
Παροιμία 9:18
Παροιμία 15:11
Παροιμία 15:24
Παροιμία 23:14
Παροιμία 27:20
Παροιμία 30:16
Ἐκκλησιαστής 9:10
Ἰσμία Ἀσμάτων 8:6
Ἰσμία 5:14
Ἰσμία 7:11
Ἰσμία 14:9
Ἰσμία 14:11
Ἰσμία 14:15
Ἰσμία 28:15
Ἰσμία 28:18
Ἰσμία 38:10
Ἰσμία 38:18
Ἰσμία 57:9
Ἰεζεκιήλ 31:15
Ἰεζεκιήλ 31:16
Ἰεζεκιήλ 31:17
Ἰεζεκιήλ 32:21
Ἰεζεκιήλ 32:27
Ὁσηέ΄ 13:14
Ἀμώς΄ 9:2
Ἰωνᾶς΄ 2:2
Ἀμβακούμ 2:5

Tartaroō

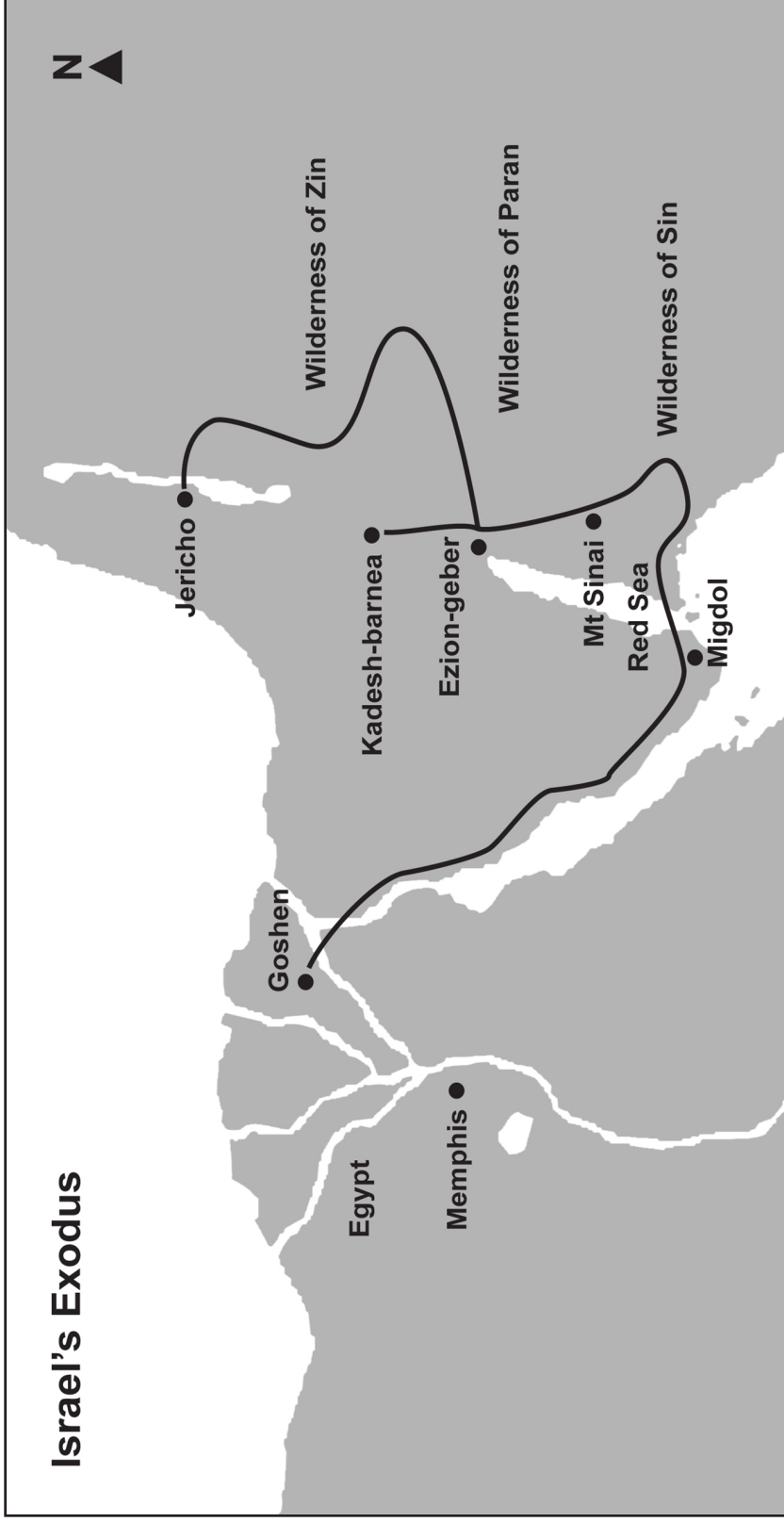
Πετρου Β΄ 2:4

Questioned

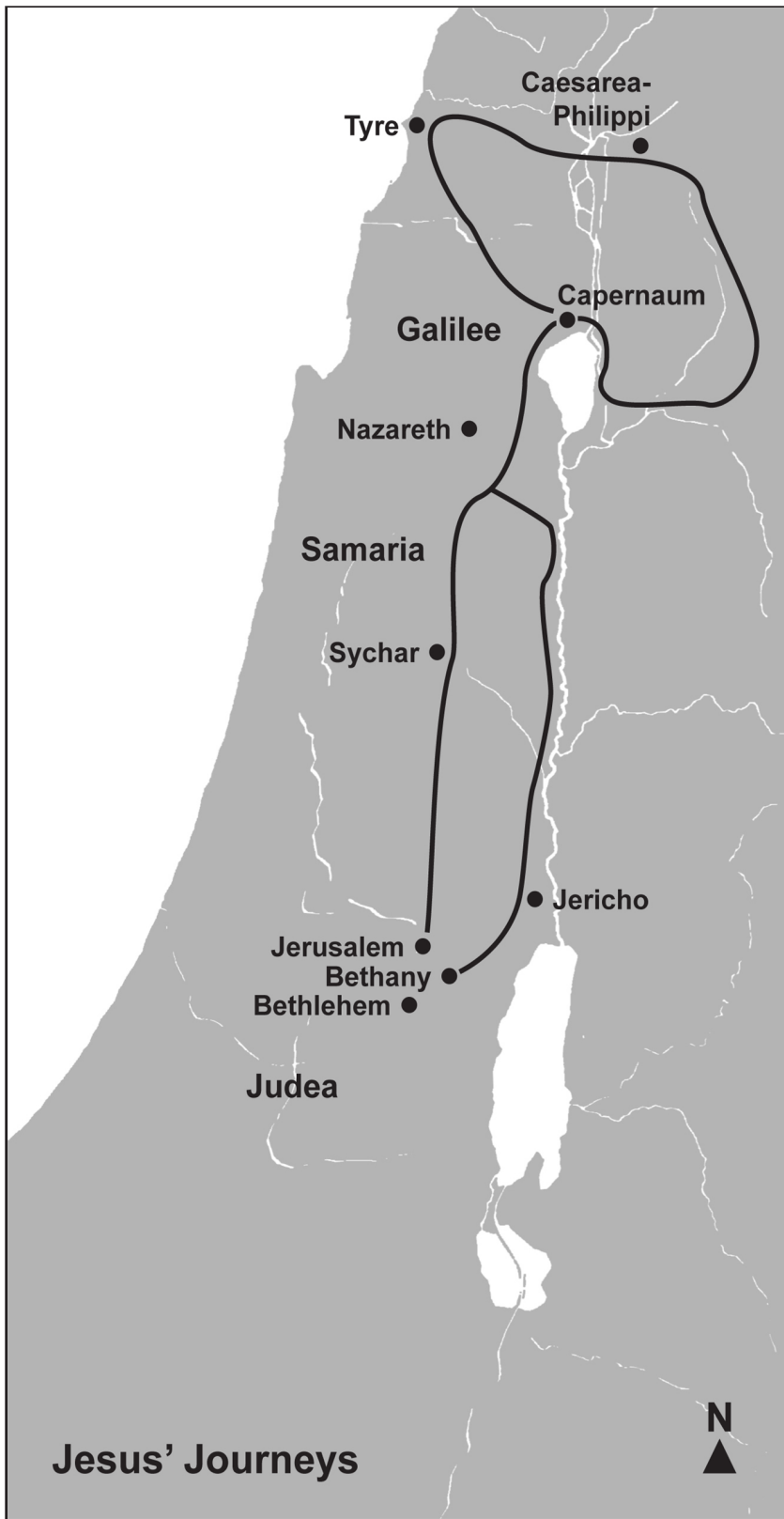
None yet noted

Πίστει καλούμενος Ἀβραάμ ὑπήκουσεν ἐξελεθῆναι εἰς τόπον ὃν ἤμελλεν λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐξῆλθεν μὴ ἐπιστάμενος ποῦ ἔρχεται. - Προς Εβραίους 11:8

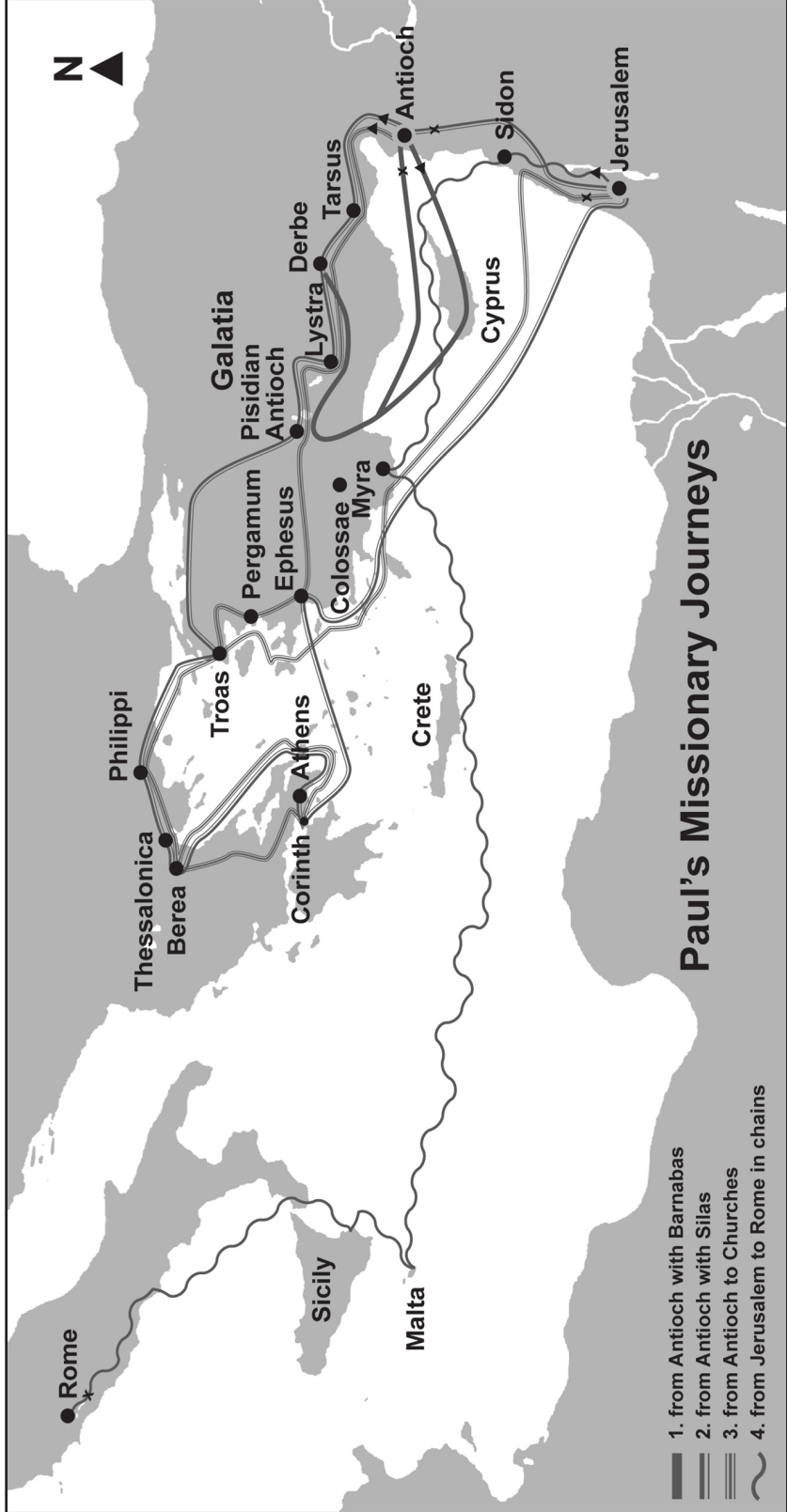

ὡς δὲ ἐξαιπέτετε Ἰσραὴλ τὸν λαόν σου ὡς ἔφησεν ὁ θεὸς ὁδὸν γῆς φυλιτιστιμῶν εἰς Ἔϋν ἔπειτα γὰρ ὁ θεὸς μήποτε μεταμελήσῃ τῷ λαῷ ἰδόντι πόλεμον καὶ ἀποστρέψῃ εἰς Αἴγυπτον - Ἔξοδος 13:17

Καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντι πολλῶν. - Κατὰ Μάρκον 10:45

- 1. from Antioch with Barnabas
- 2. from Antioch with Silas
- 3. from Antioch to Churches
- 4. from Jerusalem to Rome in chains

Paul's Missionary Journeys

Παύλος δούλος Χριστοῦ Ἰησοῦ, κλητὸς ἀπόστολος ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγελίον θεοῦ, - Προς Ρωμαίους 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

- 1956 Christ returns for his people
- 1956 Jim Elliot martyrd in Ecuador
- 1830 John Williams reaches Polynesia
- 1731 Zinzendorf leads Moravian mission
- 1614 Japanese kill 40,000 Christians
- 1572 Jesuits reach Mexico
- 1517 Martin Luther leads Reformation
- 1455 Gutenberg prints first Bible
- 1323 Franciscans reach Sumatra
- 1276 Ramon Llull trains missionaries
- 1100 Crusades tarnish the church
- 1054 The Great Schism
- 997 Adalbert martyrd in Prussia
- 864 Bulgarian Prince Boris converts
- 716 Boniface reaches Germany
- 635 Alopen reaches China
- 569 Longinus reaches Alodia / Sudan
- 432 Saint Patrick reaches Ireland
- 397 Carthage ratifies Bible Canon
- 341 Ulfilas reaches Goth / Romania
- 325 Niceae proclaims God is Trinity
- 250 Denis reaches Paris, France
- 197 Tertullian writes Christian literature
- 70 Titus destroys the Jewish Temple
- 61 Paul imprisoned in Rome, Italy
- 52 Thomas reaches Malabar, India
- 39 Peter reaches Gentile Cornelius
- 33 Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we? ▶			Genesis 1:26 - 2:3		
How are we sinful? ▶			Romans 5:12-19		
Where are we? ◀			Innocence		
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.	
Who are we? ▶	God	Father	John 10:30	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden	
		Son	God's perfect fellowship		
		Holy Spirit			
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people		Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Deceased believing			
		Deceased unbelieving			
	Angels	Holy			
		Imprisoned			
		Fugitive			
		First Beast			
		False Prophet			
	Satan				
Why are we? ▶			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7		

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

Fallen				Glory
Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth
1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3 God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City
John 8:58 Pre-incarnate	John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise		
Psalm 139:7 Everywhere	John 14:17 Living in believers			
Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth				
Luke 16:22 Blessed in Paradise				
Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				
Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command				
2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus				
			Revelation 20:13 Thalaasa	Matthew 25:41 Revelation 20:10
1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind			Revelation 19:20 Lake of Fire	Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels
			Revelation 20:2 Abyss	

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Destiny

Ελληνική at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. Jesus said, *"You did not choose me, but I chose you,"* John 15:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

World Nations

Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, - Κατὰ Ματθαῖον 28:19

